

COMMERZBANK

Banka po Vašom boku

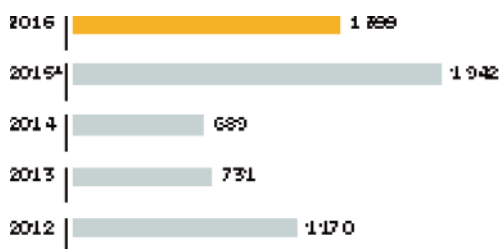
Výročná správa

2016

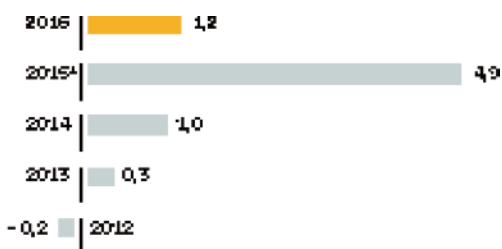
Ukazovatele

Výkaz ziskov a strát	1.1. – 31.12.2016	1.1. – 31.12.2015 ¹
Operatívny výsledok (Mil. €)	1 399	1 942
Operatívny výsledok na akciu (€)	1,12	1,61
Výsledok pred zdanením (Mil. €)	643	1 828
Výsledok koncernu ² (Mil. €)	279	1 084
Výsledok na akciu (€)	0,22	0,90
Operatívny výnos vlastného imania ^{3,4} (%)	4,7	6,7
Kvóta nákladovosti v operatívnej činnosti (%)	75,5	73,1
Operatívny výnos vlastného imania k výsledku koncernu ^{2,3,4} (%)	1,2	4,9
Súvaha	31.12.2016	31.12.2015¹
Bilančná suma (v miliardách €)	480,5	532,7
Rizikové aktíva (v miliardách €)	190,5	198,2
Bilančné vlastné imanie (v miliardách €)	29,6	30,1
Bilančné vlastné prostriedky (v miliardách €)	40,6	42,0
Kapitálové kvóty	31.12.2016	31.12.2015¹
Kvóta jadrového kapitálu (%)	13,9	13,8
Tvrdá kvóta jadrového kapitálu ⁵ (%)	13,9	13,8
Tvrdá kvóta jadrového kapitálu ⁵ (fully phased-in, %)	12,3	12,0
Kvóta vlastných prostriedkov (%)	16,9	16,5
Mitarbeiter	31.12.2016	31.12.2015
Tuzemsko	37 546	38 905
Zahraničie	12 395	12 400
Celkom	49 941	51 305
Ratingy⁶	31.12.2016	31.12.2015
Moody's Investors Service, New York	A2/Baa1/P-1	-/Baa1/P-2
S&P Global, New York	BBB+/BBB+/A-2	-/BBB+/A-2
Fitch Ratings, New York/London	A-/BBB+/F2	-/BBB/F2

Operatívny výsledok (Mil. €)

Operatívny výnos vlastného imania k výsledku koncernu^{1,4} (%)

¹ Úprava na základe predchádzajúceho roka.

² Ak sa pripočítavajú k akcionárom Commerzbank.

³ Prepočet na celý rok.

⁴ Základňu vlastného imania tvorí priemerný tvrdý jadrový kapitál (CET 1) pri plnom uplatnení pravidiel Bazilej 3.

⁵ Tvrdá kvóta jadrového kapitálu sa vypočítava ako pomer medzi tvrdým jadrovým kapitálom (hlavne upísané imanie, rezervy a odpočítateľné položky) a rizikovými aktívami. V rámci sledovania fully phased-in sa uplatňujú príslušné nové pravidlá.

⁶ Rating vkladov/rating emitentov/krátkodobé záväzky (ďalšie informácie sa nachádzajú na stránke www.commerzbank.de).

Obsah

U2–U4

- U2 Ukazovatele
- U3 Významné koncernové spoločnosti a významné podiely, Commerzbank vo svete
- U4 Finančný kalendár, kontaktné adresy

2–18

- 2 List predsedu predstavenstva
- 5 Tím predstavenstva
- 6 Správa Dozornej rady
- 12 Dozorná rada a výbory
- 15 Naša akcia

19–46

- 21 Správa Corporate-Governance a vyhlásenia o riadení spoločnosti podľa § 315 ods. 5 v spojení s § 289a Obchodného zákonníka
- 26 Správa o odmeňovaní
- 41 Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka
- 45 Corporate Responsibility

47–90

- 49 Základy koncernu Commerzbank
- 55 Správa o hospodárskej činnosti
- 63 Vývoj segmentov
 - 63 Súkromní klienti a podnikatelia
 - 69 Firemní klienti
 - 75 Asset & Capital Recovery
 - 78 Ostatné a konsolidácia
- 79 Naši zamestnanci
- 82 Správa o prognózach a príležitostiach

91–124

- 93 Executive Summary 2016
- 94 Celkové riadenie činnosti banky zamerané na riziká
- 100 Riziká súvisiace s výpadkami úverov
- 112 Trhové riziká
- 115 Riziká v oblasti likvidity
- 118 Prevádzkové riziká
- 119 Ostatné riziká

125–304

- 127 Výkaz celkových výsledkov
- 130 Súvaha
- 132 Výkaz o zmenách vlastného imania
- 134 Výkaz finančných tokov
- 136 Príloha (Poznámky)
- 297 Vyhlásenie štatutárnych zástupcov
- 298 Výrok nezávislého audítora

305–319

- 306 Centrálny výbor
- 307 Mandáty
- 310 Slovník pojmov
- 314 Údaje o zaťažení majetku
- 316 Štvrťročné výsledky podľa segmentov
- 318 Prehľad výsledkov za päťročné obdobie
- 319 Zoznam obrázkov a tabuliek

2 List predsedu predstavenstva

5 Tím predstavenstva

6 Správa Dozornej rady

12 Dozorná rada a výbory

15 Naša akcia

Vážené akcionárky a akcionári, vývoj obchodnej situácie v roku 2016 bol predovšetkým poznačený naďalej nízkou úrovňou úrokov, volatilitou na kapitálovom trhu a citeľnou zdržanlivosťou našich klientov. Napriek tomu sme dosiahli solídny operatívny výsledok vo výške 1,4 miliárd Eur. Riziková prevencia odzrkadľuje zdravý rizikový profil banky. Prejavuje sa to aj v dobrej kvóte pre problémové úvery (kvóta NPL) vo výške 1,6%, ktorá predstavuje dobrý výsledok aj v európskom porovnaní. Nárast rizikovej prevencie v porovnaní s predchádzajúcim rokom bol podmienený aj vysokou rizikovou prevenciou pre financovanie lodí, ktorá odzrkadľuje komplikovanú situáciu na lodných trhoch. Celkovo sme dokázali v predchádzajúcich rokoch výrazne znížiť objem financovania nestrategických firemných nehnuteľností a lodí z viac ako 20 miliárd Eur na ca 7 miliárd Eur. Náklady v koncerne na základe aktívneho riadenia – napriek zaťaženiu v dôsledku zavedenia poľskej bankovej dane – zaznamenali mierny pokles. Výsledok po zdanení a zohľadnení podielov tretích osôb bol vo výške 279 mil. Eur, tu sú zohľadnené aj zaťaženia v dôsledku odpisov goodwillu v súvislosti s našou novou štruktúrou segmentov ako aj ďalšie náklady na reštrukturalizáciu.

Pozitívny vývoj na strane kapitálu pokračoval aj v sledovanom roku. S kvótou tvrdého jadrového kapitálu vo výške 12,3% podľa úplných kritérií Bazilej 3 sa nachádzame výrazne nad platnými regulačnými požiadavkami Európskej centrálnej banky. Okrem toho sme výrazne znížili riziká v koncerne.

Podľa novej stratégie prijatej koncom septembra, ktorej súčasťou je aj nové rozdelenie segmentov, sa činnosti Commerzbank sústreďujú na dva operatívne segmenty: nový segment súkromných klientov a podnikateľov a nový segment Firemní klienti.

V segmente Súkromní klienti a podnikatelia sme pokračovali v raste presahujúcom trhovú úroveň. Získali sme ca 320 000 tuzemských súkromných klientov, a tým sme výrazne presiahli náš cieľ sformulovaný v roku 2012 a spočívajúci v získaní celkovo 1 milióna nových klientov. Pri úverových obchodoch sme oproti predchádzajúcemu roku dosiahli nárast vo výške 8%. Objem nových obchodov pri financovaní výstavby bol v roku 2016 pri mierne zvýšenej marže približne na úrovni predchádzajúceho roka. Pri odbere spotrebných úverov bol zaznamenaný nárast objemu o ca 31%. V oblasti prevencie sme rovnako zaznamenali uspokojivé prírastky. Pokračovali sme v ďalšom budovaní našej digitálne prepojenej multikanálovej banky. Pri obchodoch na filiálkach sme v sledovanom roku zaviedli jednotnú užívateľskú platformu pre klientov a poradcov. Na základe našej bankovej aplikácie, v ktorej sa dá pohodlne a jednoducho vymeniť účet a ktorá obsahuje bezplatný bežný účet, ktorý je možný otvoriť online v priebehu pár minút. Napriek tomu tvoria naše filiálky naďalej podstatnú súčasť multikanálovej banky. V sledovanom roku sme uzatvorili budovanie štruktúry predaja, ktorá sa začala v roku 2015, otvorili sme tri nové Flagship filiálky a – v rámci našej novej výhodnej a výkonnej koncepcie filiálok – otvorili prvú mestskú filiálku. Ďalšie filiálky budú otvorené v priebehu roka. Aj poľská mBank dokázala zrealizovať všetky opatrenia zo svojej stratégie „One bank“ platnej do roka 2016 a dosiahnuť takmer všetky ciele. V sledovanom roku sa klientska základňa mBank zvýšila na 5,4 miliónov. Celkovo sme v roku 2016 v segmente Súkromní klienti a podnikatelia dosiahli operatívny výsledok vo výške 1,1 miliárd Eur, čo zodpovedá nárastu o takmer 3%.

V segmente Firemní klienti boli združené doterajšie segmenty Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets. Do nového segmentu tak boli na základe silných stránok Banky pre stredné podniky integrované produkty a služby z kapitálového trhu, ktoré sú relevantné pre firemných klientov. S cieľom zabezpečiť výkonnejšiu pozíciu sa Commerzbank okrem toho

rozluči s časťami obchodov v oblasti investičného bankovníctva a bude sa orientovať úplne na svoju pozíciu ako banky pre klientov. Na základe zníženia objemu obchodov bola znížená volatilita výsledku a riziká z regulačných zmien a zároveň bol uvoľnený nevyhnutný kapitál. Na základe dnešných silných stránok má dôjsť k ďalšiemu budovaniu obchodov v oblasti Trade-Finance a vedúcej pozícii banky ako Debt House v Nemecku. Commerzbank chce v budúcnosti ešte viac využívať svoje rozsiahle sektorové kompetencie z kľúčových nemeckých priemyselných odvetví s cieľom zvýšiť počet klientov DAX a M-DAX ako aj veľkých nemeckých klientov. Commerzbank sa okrem toho snaží o budovanie svojej vedúcej pozície na trhu stredných podnikov, a to prostredníctvom ďalšieho rozvoja existujúcej ponuky služieb a zavedenia nových digitálnych produktov a služieb. V segmente Firemní klienti sme v roku 2016 dosiahli operatívny výsledok vo výške 1,3 miliárd Eur, čo zodpovedá poklesu oproti minulému roku o 24%. Pritom bol výsledok zaťažený finančnými trhmi a negatívnymi úrokmi.

S cieľom zabezpečiť si konkurenčné výhody Commerzbank výrazne navýši IT investície do digitalizácie. Cieľom je zabezpečiť v nasledujúcich štyroch rokoch end-to-end digitalizáciu 80% relevantných obchodných procesov. Za týmto účelom budeme do roku 2020 ročne investovať ca 700 mil. Eur. V tzv. „digitálnom campuse“ vo Frankfurte sme už začali digitalizovať podstatné procesy banky, tzv. „Journeys“. Zo 14 definovaných Journeys budú koncom roka 2017 pravdepodobne dve ukončené a ďalších sedem bude realizovaných. Tým sa digitálny campus dostane v tomto roku na svoju plnú prevádzkovú teplotu. Campus nie je pre nás len obyčajným laboratóriom nápadov, ale predstavuje centrálny urýchľovač pre digitálnu transformáciu v Commerzbank. Pre klientov to znamená zjednodušenie a podstatné zvýšenie kvality služieb. V tomto zmysle sledujeme priebežne aktuálny vývoj v oblasti FinTech, aby sme zvýšili našu digitálnu kompetenciu, a podielame sa prostredníctvom vlastných investičných motorov na hnacích silách inovácie. Pomocou „#opensource“ sme v januári 2017 otvorili digitalizačnú platformu v Berlíne, v rámci ktorej spájame stredné podniky a start-upy.

Pozitívne efekty vyplývajúce z realizácie stratégie však nezahŕňajú len budúce zabezpečenie konkurencieschopnosti a zvýšenie ziskovosti, ale aj zlepšenie kapitálovej výkonnosti. Takto sa pomocou tezaurácie ziskov a vzdania sa dividend v nasledujúcich štyroch rokoch posilní kapitálová základňa na refinancovanie reštrukturalizácie pri stabilných rizikových aktívach.

Vážené akcionárky a akcionári, s našou stratégiou „Commerzbank 4.0“ máme možnosť trvalo a udržateľne zvýšiť ziskovosť – pre Vás, naše akcionárky a akcionárov, pre našich klientov a našich zamestnancov. Rovnako sme tak vytvorili potrebný priestor na konanie a transformáciu realizujeme podľa plánov.

Na tomto mieste sa chcem poďakovať – aj v mene mojich kolegov v predstavenstve – zamestnancom za ich nasadenie a výkony.

Bol by som rád, keby ste podporili banku pri plnení jej výziev. Už teraz Vás srdečne pozývam na Valné zhromaždenie dňa 3. mája 2017 a teším sa na Vašu účasť.

Martin Zielke

predseda predstavenstva

2 List predsedu predstavenstva
5 Tím predstavenstva
6 Správa Dozornej rady
12 Dozorná rada a výbory
15 Naša akcia

Tím predstavenstva

Martin Zielke

54 rokov, predseda
Člen predstavenstva od 5.11.2010

Frank Annuscheit

54 rokov, Chief Operating Officer
Human Resources
Člen predstavenstva od 1.1.2008

Dr. Marcus Chromik

44 rokov, Chief Risk Officer
Člen predstavenstva od 1.1.2016

Stephan Engels

55 rokov, Chief Financial Officer
Člen predstavenstva od 1.4.2012

Michael Mandel

50 rokov, Súkromní klienti a podnikatelia
Člen predstavenstva od 23.5.2016

Michael Reuther

57 rokov, Firemní klienti
Člen predstavenstva od 1.10.2006

Dr. Bettina Orlopp

46 rokov, generálna splnomocnenkyňa
(do uznesenia ECB o vymenovaní za členku predstavenstva)

Vážené akcionárky a akcionári,

počas uplynulého obchodného roka sme podporovali predstavenstvo pri riadení Vašej spoločnosti a pravidelne sme dohliadali na riadenie obchodnej činnosti Commerzbank. Predstavenstvo nás pravidelne, aktuálne a podrobne písomne aj ústne informovalo o všetkých podstatných udalostiach v banke, a to aj medzi zasadnutiami. Opakovane sme získavali informácie o obchodnej situácii banky a o situácii jednotlivých oblastí jej činnosti, o plánovaní obchodnej činnosti, podstatných právnych sporoch, vývoji akciového kurzu ako aj o strategickej orientácii a rizikovej stratégii banky a v tomto ohľade sme aj radili predstavenstvu. Medzi zasadnutiami som bol ako predseda Dozornej rady v neustálom kontakte s predstavenstvom a nechal som sa priebežne informovať o aktuálnom obchodnom vývoji a o podstatných obchodoch banky a koncernu. Dozorná rada bola zapájaná do významných rozhodnutí banky a ak to bolo nevyhnutné, udeľovala po podrobných konzultáciách a previerkach, svoj súhlas.

Zasadnutia Dozornej rady

V obchodnom roku sa konalo celkovo desať zasadnutí Dozornej rady, z toho jedno zasadnutie vo forme telefonickej konferencie. Okrem toho sa konalo jedno celodenné strategické zasadnutie pre zástupcov zamestnancov a vlastníkov podielov.

Predmetom všetkých riadnych zasadnutí bola aktuálna obchodná situácia banky, o ktorej sme spolu s predstavenstvom podrobne diskutovali. Intenzívne sme sa venovali ekonomickému a finančnému rozvoju banky, rizikovej situácii, stratégii, plánovaniu, systému riadenia rizík a internému kontrolnému systému. Medzi ťažiská našej činnosti patrili okrem toho ekonomický vývoj a orientácia jednotlivých obchodných oblastí. Na všetkých riadnych zasadnutiach sme boli informovaní o stave spolupráce s US-Monitor.

Kriticky sme analyzovali správy predstavenstva a sčasti sme si vyžiadali aj dodatočné informácie, ktoré nám boli vždy poskytované bezodkladne a k našej spokojnosti. Zároveň sme si vyžiadali informácie o interných a úradných vyšetrovaniach v banke v tuzemsku i zahraničí, kládli sme k tomu otázky a vytvorili si na to názor. Na viacerých zasadnutiach sme sa po predchádzajúcej diskusii v príslušných výboroch zaoberali záležitosťami predstavenstva. Ak to bolo medzi zasadnutiami nevyhnutné, prijímali sme naše uznesenia formou písomného hlasovania.

Na zasadnutí dňa 18. januára sme podrobne diskutovali o výsledkoch našej kontroly efektívnosti vykonanej v roku 2015. Ďalej sme absolvovali workshop na tému „Digitalizácia“.

Na zasadnutí dňa 11. februára 2016 sme diskutovali o správach o aktuálnej obchodnej situácii a o predbežných číslach za predchádzajúci obchodný rok 2015. Boli sme informovaní o stave spolupráce s US-Monitorom, o dohode uzatvorenej v Luxemburgu ako výsledok trestného stíhania realizovaného Prokuratúrou Kolín ako aj o fixovaní devízových kurzov. Ďalej sme boli informovaní o aktuálnom stave filiálkovej stratégie a najmä o koncepcii vlajkových lodí Commerzbank. Ďalej sme sa zaoberali a prijali sme stanovenie cieľov pre jednotlivých členov predstavenstva na rok 2015 a stanovili sme celkovú výšku variabilnej odmeny pre členov predstavenstva. Rovnako sme sa zaoberali aj aktuálnym stavom procesu doplnenia členov predstavenstva.

Ďalej sme sa zaoberali správou Dozornej rady a správou Corporate-Governance pre výročnú správu. Prediskutovali a prijali sme okrem toho zmeny v modeli odmeňovania členov Dozornej rady. Rozhodli sme o predĺžení funkcie splnomocnenca pre odmeňovanie a jeho zástupkyne a o novom vymenovaní splnomocnenkyne pre odmeňovanie.

Na mimoriadnom zasadnutí dňa 6. marca 2016 sme intenzívne rokovali o nástupcovi predsedu predstavenstva a o súvisiacich ďalších rozhodnutiach. Bolo dohodnuté, že Martin Zielke bude vymenovaný za predsedu predstavenstva a Michael Mandel a Dr. Bettina Orlopp za členov predstavenstva, pod výhradou súhlasu orgánu dohľadu. Ďalej bolo rozhodnuté, že s Martinom Blessingom bude uzatvorená dohoda o zrušení.

Na bilančnom rokovaní dňa 8. marca 2016 sme vykonali previerku ročnej závierky a koncernovej závierky 2015 a tieto sme na odporúčanie kontrolného výboru schválili.

Rovnako sme prijali návrhy uznesení pre program Valného zhromaždenia 2016, vrátane návrhu na použitie zisku. Zástupcovia SSM-Senior-Management ECB nám predstavili ECB Single Supervisory Mechanism (SSM) a následne sme s nimi diskutovali o rôznych témach. Ďalej sme boli informovaní o pokroku banky v oblasti IT ako aj o novom Nariadení o zneužívaní trhu, najmä s ohľadom na Directors Dealings. Následne sme boli informovaní o strategickom personálnom plánovaní a rozvoji nositeľov potenciálu.

Ďalej sme sa zaoberali správou o odmeňovaní za účelom jej začlenenia do výročnej správy a do rizikového výboru sme zvolili Nicholasa Tellera.

Na zasadnutí dňa 19. apríla 2016 sme sa intenzívne zaoberali správou, ktorú vypracovala advokátska kancelária poverená Dozornou radou na kontrolu prípadných nárokov na náhradu škody voči členom predstavenstva v súvislosti s porušením amerických sankcií zo strany banky príp. amerických postupov na prevenciu prania špinavých peňazí. Poverená advokátska kancelária sa dopracovala k výsledku, že neexistujú žiadne regresné nároky. Na tomto základe sme rozhodli, že nebudeme uplatňovať žiadne regresné nároky s ohľadom na škodu, ktorá vznikla Commerzbank uzatvorením dohôd s americkými úradmi za účelom urovnania vyšetrovaní vedených dozornými a justičnými orgánmi. Okrem toho sme diskutovali o priebehu Valného zhromaždenia.

Na mimoriadnej telefonickej konferencii dňa 11. mája 2016 sme udelili súhlas s predčasným ukončením pracovnej zmluvy Martina Blessinga.

Na zasadnutí dňa 7. septembra 2016 nám predstavenstvo predstavilo obchodnú situáciu a predovšetkým informácie o témach Compliance, Cum-Ex a Cum-Cum obchody ako aj informácie o výsledku prvého polroka 2016. Zaoberali sme sa aj otázkou nástupcu predsedu Dozornej rady a nástupcu predsedu kontrolného výboru. Okrem toho sme získali informácie o pokroku v oblasti IT.

Rovnako sme boli informovaní o koncepcii odmeňovania zamestnancov Commerzbank. Ďalej sme sa zaoberali hodnotením a kontrolou výkonnosti Dozornej rady za rok 2016.

Po strategických rokovaní medzi zástupcami zamestnancov a vlastníkov podielov sme diskutovali v rámci plenárneho zasadnutia dňa 29. septembra 2016 o novej stratégii Commerzbank. Ďalej sme rokovali o ukončení zmluvy s Markusom Beumerom a pritom rozhodli, že jeho vymenovanie za člena predstavenstva bude ukončené k 31. októbru 2016.

Na zasadnutí dňa 3. novembra 2016 podalo predstavenstvo správu o vývoji na kapitálovom trhu, o obchodných aktivitách za tretí štvrtrok 2016 a o vyhlídkach na celý rok. Ďalej sme diskutovali o strednodobom plánovaní do roku 2020. Rovnako sme boli informovaní o stave rokovaní so zástupcami zamestnancov s ohľadom na novú stratégiu Commerzbank a diskutovali podrobne o tejto téme. Ďalej nám boli poskytnuté informácie o téme Compliance. Ďalšie témy tohto rokovania boli Corporate Governance banky, najmä sme prijali každoročné prehlásenie o splnení požiadaviek Nemeckého kódexu o riadení spoločností podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach a stanovili si ciele týkajúce sa zloženia Dozornej rady. Bližšie informácie o Corporate Governance Commerzbank nájdete v tejto správe na stranách 21 až 25. Okrem toho sme pani Anja Mikus zvolili za novú členku kontrolného výboru.

Na poslednom zasadnutí v roku dňa 2. decembra 2016 sme sa zaoberali ešte raz stratégiou Commerzbank. Boli sme informovaní o téme US-Monitor a diskutovali o plánoch opatrení vypracovaných pre Commerzbank. Opätovne sme boli informovaní o stave vyšetrovania týkajúceho sa obchodov Cum-Ex a Cum-Cum. Okrem toho sme diskutovali a prijali ciele pre členov predstavenstva na celý obchodný rok 2017.

Výbory

Za účelom efektívneho plnenia svojich úloh vytvorila Dozorná rada spomedzi svojich členov celkovo sedem výborov. Aktuálne zloženie výborov je uvedené na strane 14 tejto správy.

Úlohy a zodpovednosti jednotlivých výborov sú upravené v rokovacom poriadku Dozornej rady, ktorý je zverejnený na internete na stránke <http://www.commerzbank.de>.

Prezidiálny výbor mal v sledovanom roku šesť zasadnutí. Predmetom diskusie bola príprava a prehlásenie zasadnutí pléna Dozornej rady, najmä s ohľadom na obchodnú situáciu a novú stratégiu Commerzbank. Rovnako sa výbor zaoberal personálnymi zmenami v predstavenstve.

Výbor sa zaoberal ukončením vymenovania Martin Blessing za predsedu predstavenstva ako aj Markusa Beumera za člena predstavenstva ako aj uzatvorením pracovných zmlúv s Martinom Zielke a Michaelom Mandelom. Prezidiálny výbor pripravil uznesenia pléna a udelil súhlas na prevzatie mandátov členov predstavenstva v iných spoločnostiach. Výbor sa zaoberal aj poskytovaním úverov zamestnancom a členom orgánov banky. Naliehavé uznesenia boli prijaté formou písomného hlasovania.

Kontrolný výbor mal v obchodnom roku 2016 celkovo sedem zasadnutí. Okrem toho z dôvodu časovej tiesne prijal jedno rozhodnutie v písomnej forme. V prítomnosti audítora analyzoval ročnú a koncernovú závierku Commerzbank ako aj správy z ich previerok. Kontrolný výbor si vyžiadal od audítora prehlásenie o nezávislosti podľa bodu 7.2.1 Nemeckého kódexu pre riadenie spoločností a udelil audítorovi zákazku na previerku závierky. Zároveň s audítorom dohodol ťažiská previerky a jeho honorár. Okrem toho sa kontrolný výbor zaoberal zákazkami pre audítora na výkon iných činností než previerky závierky, nechal sa pravidelne informovať o aktuálnom stave a jednotlivých výsledkoch previerky ročnej závierky a diskutoval pred zverejnením aj o priebežných finančných výkazoch. Kontrolný výbor bol ďalej pravidelne informovaný o stave spracovania nedostatkov identifikovaných audítorom. Predmetom diskusie bola aj práca oddelení Group Audit a Group Compliance v banke. Obe oddelenia pravidelne informovali o výsledkoch svojej práce. Kontrolný výbor sa intenzívne zaoberal vyšetrovaním porušení US sankcií bankou ako aj opatreniami na zabránenie budúcich porušovaní a plnenie úloh a povinností súvisiacich s uzatvorenými dohodami s americkými úradmi. Výbor sa nechal informovať o vývoji monitorovania v USA a o stave práce na realizáciu opatrení zistených Monitorom. Kontrolný výbor sa ďalej zaoberal obchodmi Cum-Ex a fixáciou devízových kurzov. Rovnako kontroloval účinnosť systému na riadenie rizík a vysvetlil situáciu v oznámených prípadoch (whistleblowing) ako aj prerokoval správu audítora o kontrole ohlasovacích povinností pri obchodovaní s cennými papiermi a pravidiel riadneho správania. Okrem toho sa kontrolný výbor informoval o externých (regulačných) a interných vyšetrovacích úkonoch. Ďalšie témy preberané v kontrolnom výbor bola reforma auditu a jej dôsledky pre Commerzbank. Kontrolný výbor sa rovnako zaoberal algoritmickým obchodom, funkciou Compliance podľa MaRisk a programom Group Finance Architecture. Okrem toho sa výbor zaoberal aktuálnymi a plánovanými zmenami v práve dohľadu a bilancovania, najmä o zavedení IFRS 9. Na zasadnutiach sa zúčastnili aj zástupcovia audítora, ktorí informovali o svojich previerkach.

Rizikový výbor mal v uplynulom obchodnom roku celkovo štyri zasadnutia. Na týchto zasadnutiach sa výbor intenzívne zaoberal situáciou v oblasti rizík a riadením rizík v banke, najmä celkovou stratégiou v oblasti rizík na rok 2016, ďalším vývoj rizikovej stratégie ako aj úverovými, trhovými a prevádzkovými rizikami, rizikami v oblasti likvidity ako aj rizikami súvisiacimi s dobrým menom a rizikami v oblasti compliance. S predstavenstvom sme diskutovali o podstatných aktivitách, napr. o portfóliách. Rizikový výbor analyzoval podiely banky ako aj jej ozdravný plán. Okrem toho bol informovaný o aktivitách na ochranu pred kybernetickými zločinmi. Kontroloval, či sú podmienky pri obchodovaní s klientmi v súlade s obchodným modelom a rizikovou štruktúrou banky. Výbor rovnako diskutoval o rôznych stresových testoch a ich výsledkoch. Predmetom zasadnutí boli aj systém odmeňovania zamestnancov a hodnotenie rizík Commerzbank zo strany regulačných orgánov. Ďalej sa rizikový výbor zaoberal schopnosťou Commerzbank niesť riziká, veľkými úvermi a úvermi pre spoločnosti zo skupiny Commerzbank. Naliehavé uznesenia boli prijaté formou písomného hlasovania.

Výbor na kontrolu odmeňovania mal v uplynulom roku dve zasadnutia. Zaoberal sa plnením cieľov predstavenstva za obchodný rok 2015 a kontrolou celkovej čiastky variabilnej odmeny zamestnancov za rok 2015. Ďalej sa výbor zaoberal systémami odmeňovania zamestnancov a primeranosťou systému odmeňovania zamestnancov a predstavenstva s ohľadom na rok 2016.

Nakoniec sa výbor zaoberal cieľmi pre členov predstavenstva na rok 2017.

Sociálny výbor sa v sledovanom roku zišiel jedenkrát a zaoberal sa najmä personálnou politikou a personálnym rozvojom. Okrem toho sa sociálny výbor zaoberal vývojom v oblasti rušenia pracovných miest a všeobecnými ukazovateľmi v personálnej oblasti.

Sociálny výbor mal v sledovanom roku dve zasadnutia, z toho jedno vo forme telefonickej konferencie, na ktorých sa v prvom rade zaoberal personálnymi zmenami v predstavenstve, predovšetkým odchodom Martina Blessinga a jeho nástupcom, ako aj doplnením členov Dozornej rady, najmä predsedu Dozornej rady.

Ďalej sa výbor zaoberal úlohami nominačného výboru podľa § 25d ods. 11 veta druhá Zákona o úverovaní, najmä hodnotením Dozornej rady a predstavenstva vykonávaním podľa tohto zákona ako aj zásadami vedenia pre výber a vymenovávanie osôb do prvej a druhej riadiacej úrovne.

Zasadnutia sprostredkovateľského výboru vytvoreného podľa ustanovení Zákona o spolurozhodovaní neboli nevyhnutné. Predsedovia výborov informovali Dozornú radu pravidelne na nasledujúcich zasadnutiach o svojej práci.

Členovia Dozornej rady Commerzbank sú povinní zverejniť prípadné konflikty záujmov predsedovi Dozornej rady príp. podpredsedovi Dozornej rady podľa § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku Dozornej rady, ktorí zabezpečia konzultáciu tejto otázky v prezidiálnom výbore Dozornej rady ako aj zverejnenie tejto skutočnosti v Dozornej rade. Počas sledovaného obdobia oznámili členovia Dozornej rady v prípade troch návrhov na uznesenia potenciálny konflikt záujmov. Tak, ako to predpokladá rokovací poriadok, sa príslušní členovia Dozornej rady v týchto prípadoch nezúčastnili na rozhodovaní ani na predchádzajúcej diskusii.

Členovia Dozornej rady na vlastnú zodpovednosť plnili svoje úlohy vyplývajúce z povinnosti vzdelávania a ďalšieho vzdelávania. Commerzbank ich pritom primerane podporovala. V rámci zasadnutí Dozornej rady sa pravidelne konajú podujatia ďalšieho vzdelávania. V roku 2016 išlo o prednášky príp. workshopy na tému digitalizácie, Flagship Stores, ECB Single Supervisory Mechanism, nové Nariadenie o zneužívaní trhu a Smernica CSR. Ďalej sa viacerí členovia Dozornej rady zúčastňovali na externých akciách ďalšieho vzdelávania. Členom banka ponúkla absolvovanie osobitného prerokovania ročnej závierky s audítorom v rámci prípravy na bilančné zasadnutie.

Každý člen Dozornej rady sa v uplynulom obchodnom roku zúčastnil na viac ako polovici zasadnutí pléna. Členovia Gunnar de Buhr, Stefan Burghardt, Beate Mensch, Dr. Helmut Perlet, Barbara Priester, Mark Roach, Margit Schoffer a Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell neboli prítomní na jednom z celkovo desiatich zasadnutí Dozornej rady.

Dr. Markus Kerber sa nezúčastnil na troch zasadnutiach Dozornej rady. Inak sa členovia Dozornej rady zúčastnili na všetkých zasadnutiach Dozornej rady.

Gunnar de Buhr a Dr. Helmut Perlet neboli prítomní na jednom zasadnutí rizikového výboru. Dr. Markus Kerber nebol prítomný na dvoch zasadnutiach prezidiálneho výboru, rizikového výboru a výboru na kontrolu odmeňovania a nominačného výboru.

Spravidlá dostávame od členov Dozornej rady, ktorí sa nemôžu zúčastniť na zasadnutí Dozornej rady, informáciu o príslušnom spôsobe hlasovania.

Ročná a koncernová závierka

Audítor ročnej závierky a koncernovej závierky zvolený Valným zhromaždením – spoločnosť PricewaterhouseCoopers Aktiengesellschaft Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, vykonala previerku ročnej a koncernovej závierky Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj správy o stave Commerzbank AG a koncernu a udelila neobmedzený výrok. Ročná závierka bola vyhotovená podľa ustanovení Obchodného zákonníka, koncernová závierka podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva International Financial Reporting Standards (IFRS). Podklady o závierkach a správy z previerok boli všetkým členom Dozornej rady včas doručené. Členovia kontrolného výboru dostali okrem toho všetky prílohy a doplnenia k správam z previerok; všetci členovia Dozornej rady mali možnosť nahliadnuť do týchto podkladov. Kontrolný výbor na svojom zasadnutí dňa 21. marca 2017 sa podrobne zaoberal podkladmi o závierkach. Na našom bilančnom zasadnutí dňa 22. marca 2017 sme takisto v pléne analyzovali a následne schválili ročnú a koncernovú závierku Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj správy o stave Commerzbank Aktiengesellschaft a koncernu. Audítori boli na oboch zasadnutiach kontrolného výboru ako aj pléna Dozornej rady prítomní, vysvetlili podstatné výsledky previerky a boli k dispozícii pre prípadné otázky. Na oboch zasadnutiach sme spolu s predstavenstvom ako aj so zástupcami audítorskej spoločnosti podrobne diskutovali o podkladoch k závierkam.

Po previerke zo strany kontrolného výboru a po našej vlastnej previerke neboli vznesené žiadne námietky voči ročnej a koncernovej závierke a výsledok previerky ročnej závierky sme schválili. Dozorná rada schválila závierky Commerzbank AG ako aj koncernu, ktoré pripravilo predstavenstvo. K návrhu na rozdelenie zisku sa pripájame.

Zmeny v Dozornej rade a predstavenstve

S účinnosťou k 30. aprílu 2016 sa skončilo funkčné obdobie Martina Blessinga ako predsedu predstavenstva a člena predstavenstva. Za jeho nástupcu Dozorná rada zvolila s účinnosťou od 1. mája 2016 Martina Zielkeho.

Už od 1. januára 2016 nastúpil Dr. Marcus Chromik ako nástupca Dr. Stefana Schmittmanna do funkcie člena predstavenstva Commerzbank pre riadenie rizík.

Michael Mandel prevzal s účinnosťou od 23. mája 2016 v rámci predstavenstva oblasť súkromných klientov.

Na zasadnutí dňa 6. marca 2016 sa Dozorná rada rozhodla, že vymenuje do predstavenstva banky Dr. Bettinu Orlopp. Toto rozhodnutie musí byť ešte schválené orgánmi pre dohľad, pričom ich súhlas sa očakáva v novembri 2017.

Markus Beumer s účinnosťou od 31. októbra 2016 ukončil svoju činnosť v predstavenstve Commerzbank.

Ďakujeme Martinovi Blessingovi, Dr. Stefanovi Schmittmannovi a Markusovi Beumerovi za ich mimoriadne výkony a vysoké osobné nasadenie pre Commerzbank.

Zároveň ďakujeme predstavenstvu ako aj všetkým zamestnancom za ich veľké osobné nasadenie v obchodnom roku 2016.

za Dozornú radu

Klaus-Peter Müller

predseda

Členovia Dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft

Klaus-Peter Müller

72 rokov, člen Dozornej rady
od 15.5.2008, predseda Dozornej rady
Commerzbank Aktiengesellschaft

Uwe Tschäge¹

49 rokov, podpredseda Dozornej rady
od 30.5.2003, bankový ekonóm

Hans-Hermann Altenschmidt

55 rokov, člen Dozornej rady od 30.5.2003, bankový ekonóm

Heike Ansheit¹

46 rokov, člen Dozornej rady
od 1.1.2017, banková ekonómka

Gunnar de Buhr¹

49 rokov, člen Dozornej rady
od 19.4.2013, bankový ekonóm

Stefan Burghardt¹

57 rokov, člen Dozornej rady
od 19.4.2013, vedúci pobočky Brémy

Sabine U. Dietrich

56 rokov, člen Dozornej rady
od 30.4.2015, bývalá členka predstavenstva
BP Europe SE

Karl-Heinz Flöther

64 rokov, člen Dozornej rady
od 19.4.2013, podnikateľský poradca

Stefan Jennes¹

49 rokov, člen Dozornej rady
od 1.2.2017, bankový ekonóm

Dr. Markus Kerber

53 rokov, člen Dozornej rady
od 19.4.2013, výkonný riaditeľ
Spolkového zväzu nemeckého priemyslu

¹ zvolený/á zamestnancami.

<p>Alexandra Krieger₁ 46 rokov, člen Dozornej rady od 15.5.2008, vedúca odboru podnikovej ekonomiky / podnikateľských stratégií Odborov baníckeho priemyslu, chémie, energetiky Hannover, podniková ekonómka / banková ekonómka</p>	<p>Dr. Roger Müller 56 rokov, člen Dozornej rady od 3.7.2013, General Counsel Deutsche Börse AG</p>
<p>Oliver Leiberich₁ 60 rokov, člen Dozornej rady od 19.4.2013, bankový ekonóm</p>	<p>Dr. Helmut Perlet 69 rokov, člen Dozornej rady od 16.5.2009, predseda Dozornej rady Allianz SE</p>
<p>Dr. Stefan Lippe 61 rokov, člen Dozornej rady od 8.5.2014, bývalý prezident vedenia Swiss Re AG</p>	<p>Mark Roach₁ 62 rokov, člen Dozornej rady od 10.1.2011, odborový tajomník Spoločných odborov pre služby ver.di</p>
<p>Beate Mensch₁ 54 rokov, člen Dozornej rady od 19.4.2013, členka Spolkového vedenia Spojených odborov, vedúca odboru finančných služieb</p>	<p>Nicholas Teller 57 rokov, člen Dozornej rady od 8.5.2014, predseda poradného výboru E.R. Capital Holding GmbH & Cie. KG</p>
<p>Anja Mikus 58 rokov, člen Dozornej rady od 30.4.2015, konateľka Chief Investment Officer Arabesque (Deutschland) GmbH</p>	<p>Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell 64 rokov, člen Dozornej rady od 1.6.2012, bývalá členka riaditeľstva Európskej centrálnej banky</p>

Výbory Dozornej rady

Prezidiálny výbor Výbor na kontrolu odmeňovania	Kontrolný výbor	Rizikový výbor
Klaus-Peter Müller Predseda	Dr. Helmut Perlet Predseda	Nicholas Teller Predseda
Hans-Hermann Altenschmidt	Hans-Hermann Altenschmidt	Stefan Burghardt
Dr. Markus Kerber	Gunnar de Buhr	Dr. Markus Kerber
Uwe Tschäge	Karl-Heinz Flöther	Dr. Stefan Lippe
	Anja Mikus	Dr. Helmut Perlet
	Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell	
Nominačný výbor	Sociálny výbor	Sprostredkovateľský výbor (§ 27 ods. 3 Zákona o spolurozhodovaní)
Klaus-Peter Müller Predseda	Klaus-Peter Müller Predseda	Klaus-Peter Müller Predseda
Hans-Hermann Altenschmidt	Gunnar de Buhr	Hans-Hermann Altenschmidt
Dr. Markus Kerber	Stefan Burghardt	Nicholas Teller
Nicholas Teller	Sabine U. Dietrich	Uwe Tschäge
Uwe Tschäge	Anja Mikus	
	Uwe Tschäge	

- 2 List predsedu predstavenstva
- 5 Tím predstavenstva
- 6 Správa Dozornej rady
- 12 Dozorná rada a výbory
- 15 Naša akcia

Naša akcia

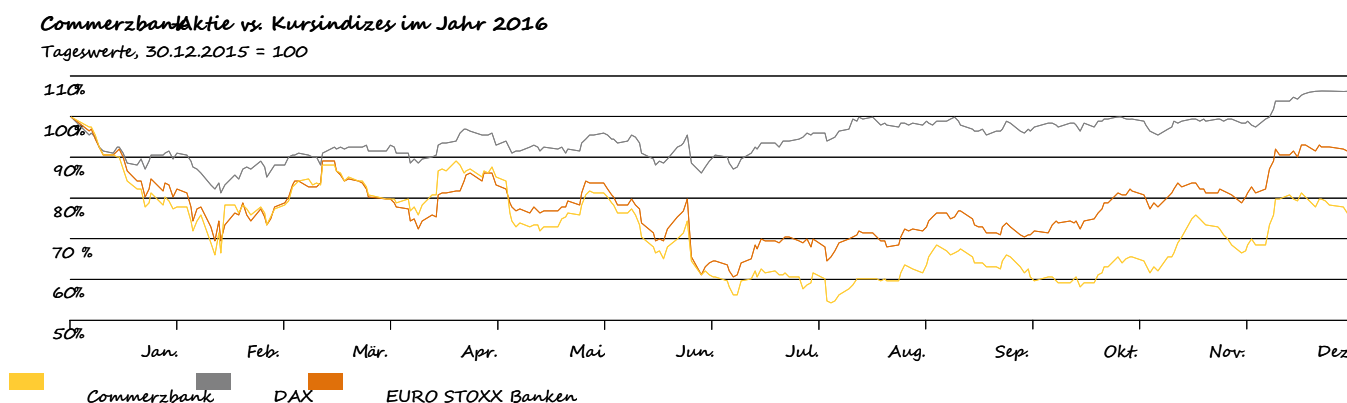
Vývoj akciových trhov a kurzových indexov

V burzovom roku 2016 vládla na trhu nadpriemerná volatilita, ktorá sa osobitne vyznačovala neistotou v politickom a makroekonomickom prostredí. Obavy z ekonomického ochladenia v Číne a výrazne klesajúca cena ropy prispeli hneď na začiatku sledovaného obdobia k značnému zneisteniu, čo najmä v januári viedlo k ozajstným panickým predajom na akciovom trhu. Podporné nákupy zo strany čínskej centrálnej banky ako

aj zavedenie negatívnych úrokov zo strany japonskej centrálnej banky pôsobili proti prípadnému nedostatku likvidity na trhu ako aj proti rozšíreniu rizikových prirážok európskych bánk. Potom, ako nemecký akciový index DAX dosiahol dňa 11. februára svoju rekordnú nízku hodnotu na úrovni 8 699 bodov, znížila Európska centrálna banka svoje úroky z vkladov dňa 10. marca na -0,4 % a zvýšila svoje mesačné nákupy obligácií na 80 miliárd Eur.

Hodnota európskych bankových akcií, ktoré boli počas turbulencií na finančnom trhu už na začiatku roka pod výrazným tlakom, bola v súvislosti s očakávanými negatívnymi dopadmi na výnosy z prostredia naďalej nízkych úrokov vo viacerých prípadoch znížená. Tento efekt posilňujú aj neistoty týkajúce sa talianskeho bankového systému, ktorý trpí pod vysokou záťažou ohrozených úverov.

Obrázok č. 1

Rozhodnutie vo Veľkej Británii pre odchod z Európskej únie viedlo koncom júna k neistotám na trhoch, pričom však nedošlo k dlhodobému šoku na akciovom trhu. Náznaky silnejšej konjunktúry v USA, stabilizácia ceny ropy a naďalej uvoľnená fiškálna politika v Európe spôsobili, že index DAX sa nakoniec v treťom štvrtroku vrátil na svoju úroveň zo začiatku roka, a to na úroveň 10 743 bodov. Predovšetkým bankové akcie profitujú z očakávaní vyšších úrokov v USA, avšak aj z klesajúcich obáv národno-hospodárskych dopadov na rozhodnutie Britov opustiť Európsku úniu, pričom sektor dosiahol v treťom štvrtroku lepší výsledok než nemecký akciový index. Po prekvapivom výsledku prezidentských volieb v USA začiatkom novembra sa finančné trhy opätovne dostali pod tlak. Vyhliadky fiškálno-politických opatrení, masívne znižovanie daní a v neposlednom rade výrazne nižšie regulačné požiadavky pre finančný sektor viedli k tomu, že na akciových trhoch boli naďalej dosahované prekvapivo vysoké zisky, predovšetkým americké investičné banky pokračovali vo svojom vzostupnom trende, ktorý sa začal v júli, a následne – podobne ako v prípade Dow Jones, S&P 500 a Nasdaq 100 – dosiahli rekordné hodnoty v roku. Na základe významného rozhodnutia

organizácie OPEC o znížení množstva vyťaženej ropy po rokoch stagnácie získalo zotavovanie cien ropy na novej dynamike. Neúspešné referendum v Taliansku a následné odstúpenie talianskeho predsedu vlády predstavovali na začiatku decembra veľkú skúšku pre Taliansko a EU, na burze však táto politická udalosť nemala výrazný dopad. Z pohľadu dvanástich mesiacov dosiahol index DAX k 31. decembru navýšenie o 6,7 %, kým bankový index EURO-STOXX stratil v priebehu roka 8,5 %.

Akcia Commerzbank

Európske bankové akcie boli v priebehu roka poznačené politickým ako aj makroekonomickým vývojom a očakávaniam obmedzeného výsledku v súvislosti s úrokovým prostredím. Na základe pomerne vysokého objemu vkladov ako aj štrukturálnych rámcových podmienok na nemeckom trhu bol zatažený najmä kurz akcie Commerzbank. Po predložení polročného výsledku, pri ktorom boli znížené očakávanie

týkajúce sa celého roka, sa akcia Commerzbank dostala začiatkom augusta znovu pod tlak.

Celkovo bol vývoj kurzu akcie Commerzbank v obchodnom roku 2016 na úrovni -24,2%, čím bol výrazne slabší než vývoj európskeho sektorového indexu na úrovni -8,5%. Proti jej najvyššiemu kurzu v roku na úrovni 9,50 Eur dňa 5. januára 2016 stratila akcia Commerzbank na hodnote v priebehu roka. Záverečný kurz akcie ku koncu roka bola na úrovni 7,25 Eur. Oproti najnižšej hodnote v roku z 3. augusta vo výške 5,16 Eur zaznamenala akcia Commerzbank nakoniec oveľa vyššiu hodnotu.

Čísla cenných papierov

Akcie na majiteľa	CBK100
Reuters	CBKG.DE
Bloomberg	CBK GR
ISIN	DE000CBK1001

V dôsledku popísaného vývoja sa kapitalizácia trhu Commerzbank ku koncu roka znížila na 9,1 miliárd Eur (maximum: 11,5 miliárd Eur; minimum: 6,5 miliárd Eur), v porovnaní s hodnotou 12,0 miliárd Eur rok predtým. Podľa bežných hodnotení disponovala Commerzbank v priebehu roka pomerom medzi cenou a účtovnou hodnotou 0,2 až 0,4 ako aj pomerom medzi kurzom a ziskom (KGV) od 7 do 33. Na rozdiel od týchto výsledkov bol pomer medzi cenou a účtovnou hodnotou v bankovom indexe EURO-STOXX na úrovni 0,5 až 0,8, pokiaľ KGV bol na úrovni 14 až

21. Volatilita akcie Commerzbank sa v roku 2016 oproti európskemu bankovému indexu výrazne rozšírila, v čom sa v priebehu roka prejavila nadpriemerná revízia zisku avšak aj vyššie štrukturálne zataženie v súvislosti s negatívnymi úrokmi.

Denné obraty akcií Commerzbank boli v roku 2016 – merané podľa počtu kusov – výrazne nad úrovňou predchádzajúceho roka. V priemere bol denný obrat na burze v sledovanom období na úrovni 12,5 miliónov akcií, po 9,0 miliónoch akcií v roku 2015. V spojení s novou stratégiou banky „Commerzbank 4.0“ vznikli náklady na reštrukturalizáciu vo výške ca 1,1 miliárd Eur, pričom sa za účelom ich financovania banka vzdala vyplácania dividend.

Akciové ukazovatele

Pri nezmenenom počte akcií sa v obchodnom roku 2016 znížil výsledok na akciu na 0,22 Eur. Zataženia z prostredia úrokov, slabšie vyhladky do roka 2016 ako aj nová orientácia obchodného modelu, ktoré viedli k tomu, že predstavenstvo a Dozorná rada zastavili vyplácanie dividend, spôsobili nižšie výnosy oproti predchádzajúcemu roku. Prostredníctvom pokračujúcej kapitalizácie a kvóte jadrového kapitálu – po plnom presadení pravidiel Bazilej 3 – vo výške 12,3% dokázala Commerzbank v sledovanom roku zvýšiť dlhodobu svoju stabilitu a ďalej zlepšiť svoj rizikový profil.

Tabuľka č. 1

Ukazovatele akcie Commerzbank	2016	2015
Vydané akcie v mil. kusov (31.12.)	1 252,4	1 252,4
Kurzy Xetra-Intraday v €		
Maximálna hodnota	9,50	13,39
Minimálna hodnota	5,16	8,94
Konečná hodnota (31.12.)	7,25	9,57
Burzové obraty za deň ¹ v mil. kusov		
Maximálna hodnota	42,3	40,9
Minimálna hodnota	3,2	3,2
Priemerná hodnota	12,5	9,0
Váha indexu v % (31.12.)		
DAX	0,9	1,1
EURO STOXX Banken	1,7	2,1
Výsledok na akciu v €	0,22	0,90
Účtovná hodnota na akciu ² v € (31.12.)	22,85	24,05
Net Asset Value na akciu ³ v € (31.12.)	21,74	22,52
Trhová hodnota/Net Asset Value (31.12.)	0,33	0,42

¹ Nemecké burzy spolu.

² Bez ovládajúcich podielov.

³ Bez ovládajúcich podielov a rezervy z Cash Flow Hedges ako aj pri odpočítaní goodwillu.

2 List predsedu predstavenstva
5 Tím predstavenstva
6 Správa Dozornej rady
12 Dozorná rada a výbory
15 Naša akcia

Váha akcie v indexe DAX bola na úrovni ca 0,9%, váha akcie Commerzbank v sektorovom porovnatelnom indexe EURO STOXX Banken bola ku koncu roka na úrovni 1,7%. Okrem toho bola banka v obchodnom roku 2016 zastúpená v udržateľných indexoch „ECPI EMU Ethical Equity“, „ECPI Euro Ethical Equity“, „Euronext Vigeo Eurozone 120“ a „STOXX Global ESG Leaders“, ktoré okrem ekonomických a sociálnych kritérií zohľadňujú aj ekologické a etické kritériá.

Vybrané indexy obsahujúce akciu Commerzbank

Indexy Blue-Chip

DAX

EURO STOXX Banken

Udržateľné indexy

ECPI EMU Ethical Equity

ECPI Euro Ethical Equity

Euronext Vigeo Eurozone 120

STOXX Global ESG Leaders

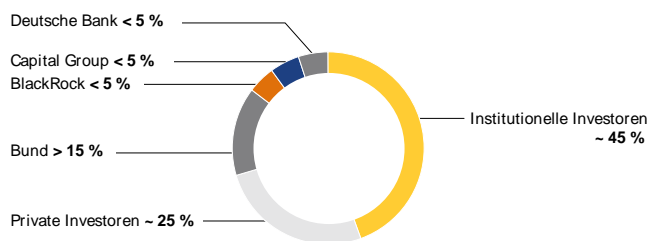
Štruktúra akcionárov a odporúčania analytikov

K 31. decembru 2016 sa ca. 55% všetkých akcií Commerzbank nachádzalo vo vlastníctve našich veľkých akcionárov, a to Spolkovej republiky Nemecko, Capital Group, Deutsche Bank ako aj súkromných akcionárov, ktorí majú sídlo prevažne v Nemecku. Ca. 45% všetkých akcií Commerzbank pripadalo na inštitucionálnych investorov. Voľne obchodovaný objem, tzv. free float, bol na úrovni ca. 70%.

Obrázok č. 2

Aktionärsstruktur

zum 31. Dezember 2016

V roku 2016 podávalo ca. 25 analytikov pravidelne správy o vývoji akcií Commerzbank. Ku koncu roka 2016 bol podiel odporúčaní na kúpu vo výške 31%, čo je na úrovni predchádzajúceho roka. Približne polovica analytikov odporúčalo ponechanie akcií. 19% analytikov odporúčalo predaj našich akcií, oproti 16% v

predchádzajúcom roku. Priemerný cieľový kurz analytikov bol ku koncu roka na úrovni 6,74 Eur.

Ratingová situácia Commerzbank

Smernica EÚ o sanácii a likvidácii finančných inštitúcií (Bank Recovery and Resolution Directive) sa zameriava na to, aby v budúcnosti nemuseli vlastníci a veritelia platiť straty platobne neschopnej banky. V ideálnom prípade by mal štát – na rozdiel od praxi v minulosti – nemal prebrať zodpovednosť za záchranu úverových inštitúcií. V Nemecku bola ďalej konkretizovaná účasť veriteľov prostredníctvom odpisovania záväzkov alebo ich transformácie na vlastné imanie („Bail-in“) v Zákone o mechanizme likvidácie, ktorý vstúpil do platnosti 1. januára 2017. Podľa tohto zákona sa nanovo upravuje ručenie za prednostne nezabezpečené záväzky, pričom kapitálové nástroje, ktoré boli doteraz na rovnakom stupni, budú v budúcnosti uprednostnené príp. budú definované ako druhoradé. Predovšetkým komplexne štruktúrované záväzky, ktorých podiel na strate sa len ťažko vymáha, sú teraz zvýhodnené oproti jednoduchým kapitálovým nástrojom. Ratingové agentúry zohľadňujú do budúcnosti rozdielnu pravdepodobnosť kapitálových nástrojov, že budú v prípade likvidácie použité na krytie strát, a to prostredníctvom prepracovania ich ratingovej metodológie. V agentúre Moody's Investors Service (Moody's) ratingy odzrkadľujú aj rozdielne vysoké kvóty strát v dôsledku účasti veriteľov. Celkovo dôjde v budúcnosti na strane jednej k výraznému rozšíreniu ratingu pre doteraz jednotným spôsobom spracovávané nezabezpečené záväzky emitenta, na strane druhej sa zvýši počet ratingov s cieľom zohľadňovať rôzne miery pravdepodobnosti a rôzny rozsah podielu na stratách v prípade likvidácie pre rôzne triedy záväzkov („vodopád záväzkov“). Commerzbank profituje z vytvorenia nových ratingových tried. Ratingy pre zvýhodnené komplexne štruktúrované záväzky ako aj ratingy pre vklady nepodliehajúce ochrane vkladov sú v agentúrach spravidla na rovnakej úrovni a v prípade Commerzbank sú na úrovni „A“ (Moody's: „A2“, FitchRatings; Fitch: „A-“). Po prvý raz budú agentúry hodnotiť nezaknihované zmluvné záväzky. Kým Fitch sa primárne zameria na pravdepodobnosť výpadku banky ako protistrany v derivátnom obchode – Fitch Rating: „A- (dcr)“, sú operatívne záväzky v rámci hodnotenia Moody's: „A2 (cra)“ – širšie definované. Spoločná je však základná domnienka, že isté základné činnosti platobne neschopnej banky ostávajú zachované aj v prípade likvidácie s cieľom zabezpečiť systémovú stabilitu bankového sektora. Standard & Poor's Global (S&P) sa v oblasti metodológie pridá v roku 2017. Koncom minulého roka boli dlhodobé a krátkodobé ratingy emitentov voči Commerzbank „BBB+/A-2“ vložené do pozitívneho monitorovacieho zoznamu s cieľom ich zvýšenia. Ratingy by sa mohli zvýšiť pravdepodobne o jeden až dva stupne, ak agentúra S&P dôjde k záveru, že teraz druhoradé kapitálové

nástroje majú dostatočne vysoké rezervy („Additional Loss-Absorbing Capacity“; ALAC), aby v prípade likvidácie chránili prednostne nezabezpečených bankových veriteľov. Okrem toho chce S&P v roku 2017 zaviesť novú ratingovú triedu „Resolution Counterparty Rating“ (RCR), ktorá – podobne ako v agentúrach Moody's a Fitch, bude pokrývať okrem iného vklady a záväzky protistrán v derivátnych obchodoch. Hodnota RCR by mala byť o dva stupne nad ratingom emitentov.

Ratingové výsledky v sledovanom roku 2016

S&P V marci 2016 potvrdila agentúra S&P rating emitentov Commerzbank na úrovni „BBB+“, u jedného s vyhladkou zlepšenia z „negatívny“ na „stabilný“. Na strane jednej bol zvýšený tzv. rating Stand-alone (bez zohľadnenia externých podporných prvkov) na základe silnejšej kapitálovej pozície o jeden stupeň na „bbb+“. Na strane druhej odpadol stupeň podpora pre ALAC, nakoľko táto kapitálová rezerva, ktorá sa považuje za dostatočnú na pokrytie strát, bola zohľadnená v lepšie posúdenej kapitalizácii. V rámci ratingovej akcie z decembra 2016, v rámci ktorej agentúra S&P preverila možnosť zvýšenia ratingu emitentov Commerzbank, agentúra S&P oznámila, že počas prvého štvrtroka 2017 preverí ďalšie ratingy. Ak agentúra S&P vyhodnotí kapitálové nástroje ako nástroje, ktoré sú pri platobnej neschopnosti zvýhodnené, profitovali v rovnakom rozsahu z možného zvýšenia ratingu emitentov. Ak S&P klasifikuje kapitálové nástroje na základe ich charakteristických vlastností ako záväzky, ktoré sú započítateľné na rezervu ALAC, budú priradené do ratingovej triedy „Senior subordinated debt“ a bude im pridelený rating hybridných kapitálových nástrojov o jeden až dva stupne nižšie.

Fitch V marci 2016 zvýšila agentúra rating emitentov Commerzbank o jeden stupeň na „BBB+“ so stabilnou vyhladkou. V rovnakej miere sa zlepšil rating Stand-alone na „bbb+“. Zvýšenie ratingu odzrkadľovalo zlepšenie ziskovosti a kapitalizácie banky ako aj pokračujúce znižovanie rizík a znižovanie strát v oblasti obchodov, ktoré nepatria medzi hlavné činnosti banky. V decembri 2016 zaviedla agentúra Fitch v reakcii na zmenu zákonného ručenia v prípade platobnej neschopnosti v Nemecku rozsiahle úpravy v ratingovej metodike pre nemecké banky. Novo zavedená bola kategória ratingu vkladov na úrovni „A-“ a rating pre štruktúrované vklady s vloženým trhovým rizikom. Rovnako nový rating Derivative Counterparty pre nezabezpečené derivátne položky je na úrovni „A- (dcr)“.

Moody's V januári 2016 agentúra Moody's potvrdila rating emitentov pre dlhodobé záväzky na úrovni „Baa1“ a rating pre krátkodobé záväzky zvýšila o jeden stupeň na „P-1“. Rovnako bol na základe zlepšenej kvality aktív a kapitalizácie zvýšený rating Stand-alone o jeden stupeň na „baa3“, čím sa znovu dostal do investičného pásma. Rating emitentov zahŕňa stupeň pochádzajúci z tzv. analýzy „Loss Given Failure“, ktorý sa zameriava na podporu

pre kapitálové rezervy existujúce pre prípad likvidácie a na ochranu prednostne nezabezpečených veriteľov, ako aj stupeň podpory na základe domnienky, že štát v prípade platobnej neschopnosti banky poskytne Commerzbank potenciálnu podporu. Nový rating vkladov klientov nepodliehajúcich zákonnej ochrane vkladov je na úrovni „A2“ a zavedený bol aj rating „Counterparty Risk Assessment“ pre operatívne zmluvné záväzky, ktorý je na úrovni „A2 (cra)“. Tu sa zohľadňuje pravdepodobnosť, že banky splnia tieto záväzky aj v prípade platobnej neschopnosti, nakoľko ich splnenie je podstatné pre stabilitu bankového systému. S ohľadom na zmeny ratingovej metodiky, ktoré sa stali nevyhnutnými na základe tuzemských osobitných okolností, sa agentúra z dôvodu medzinárodnej porovnateľnosti naďalej pridrižiava definície ratingu emitentov. Aj v Nemecku to zodpovedá ratingu pre prednostne nezabezpečené záväzky. Na základe pozmenenej zákonnej situácie sa to však teraz vzťahuje na záväzky, ktoré v prípade likvidácie ručia ako prvé (Commerzbank: „Baa1“).

Scope K 1. januáru 2017 udelila Commerzbank agentúre ScopeRatings (Scope) ako štvrtej ratingovej agentúre zákazku na ratingové hodnotenia. Už od apríla 2014 uverejňovala agentúra Scope pre Commerzbank rating bez oficiálneho mandátu. Rating emitentov („Issuer Credit-Strength Rating“) je na úrovni „A“ so stabilnými vyhladkami. Nezabezpečené záväzky, ktoré v prípade likvidácie podliehajú účasti veriteľov, boli ohodnotené ratingom „A-“.

Kótovanie akcie Commerzbank na burzách

Nemecko

- Berlín
- Düsseldorf
- Frankfurt
- Hamburg
- Hannover
- Mníchov
- Stuttgart
- Xetra

Európa

- Londýn
- Švajčiarsko

Severná Amerika

- Sponsored ADR (CRZBY) CUSIP: 202597308

Podnikateľská zodpovednosť

Priznávame sa k zásadám dobrého a zodpovedného riadenia spoločnosti, ktoré sú zhrnuté v Nemeckom kódexe pre riadenie podnikov a ktoré spĺňajú všetky tam uvedené odporúčania a výzvy. O tejto časti našej podnikateľskej zodpovednosti informujeme na stranách 21 až 25.

Podnikateľská zodpovednosť popisuje stupeň, v akom si spoločnosti uvedomuje svoju zodpovednosť za to, aké majú obchodné činnosti dopady na spoločnosť, zamestnancov, životné prostredie alebo hospodárske prostredie. Priznávame sa k tejto zodpovednosti a informujeme o tom na stranách 45 a 46.

Obsah

21 Správa o riadení spoločnosti a vyhlásenie k riadeniu spoločnosti podľa § 315 ods. 5 v spojení s § 289a Obchodného zákonníka

- 21 Odporúčania Nemeckého kódexu pre riadenie spoločnosti
- 22 Podnety vyplývajúce z Nemeckého kódexu pre riadenie spoločnosti
- 22 Predstavenstvo
- 23 Dozorná rada
- 24 Rozmanitosť
- 25 Vyhотовovanie súvahy
- 25 Vzťahy s akcionármi, transparentnosť a komunikácia

26 Správa o odmeňovaní

- 26 Predstavenstvo
- 35 Dozorná rada
- 40 Ostatné údaje

41 Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka

- 41 Údaje o prevzatí podľa § 315 ods. 4 Obchodného zákonníka a doplnková správa
- 42 Údaje podľa § 315 ods. 2 bod 5 Obchodného zákonníka

45 Podnikateľská zodpovednosť

- 45 Naša zodpovednosť za udržateľný rozvoj
- 45 Zabezpečenie integrity
- 45 Riadenie rizík udržateľnosti
- 46 Využívanie príležitostí z udržateľného rozvoja
- 46 Zmiernenie klimatických zmien
- 46 Preberanie zodpovednosti
- 46 Posilňovanie občianskej spoločnosti

Správa o riadení spoločnosti a vyhlásenie o riadení spoločnosti

podľa § 315 ods. 5 v spojení s § 289a Obchodného zákonníka

Riadenie spoločnosti v zmysle zodpovedného a transparentného riadenia a kontroly, ktorá je zameraná na udržateľnú tvorbu hodnôt, má v Commerzbank významné postavenie. Preto výslovne podporujeme – Dozorná rada a predstavenstvo – Nemecký kódex pre riadenie spoločnosti a tam uvedené ciele a účely. Stanovy Commerzbank ako aj rokovacie poriadky predstavenstva a Dozornej rady už pri vydaní Nemeckého kódexu pre riadenie spoločnosti zodpovedali jeho požiadavkám.

V nasledujúcej časti podávame informácie o riadení Commerzbank podľa odseku 3.10 Nemeckého kódexu pre riadenie spoločnosti. Táto správa okrem toho obsahuje prehlásenie o riadení spoločnosti podľa § 289 a Obchodného zákonníka.

Odporúčania Nemeckého kódexu pre riadenie spoločnosti

Commerzbank AG a jej dcérske spoločnosti každoročne vyhlasujú, či boli a sú dodržiavané odporúčania Komisie pre správanie spoločnosti a bližšie uvedie, prečo neboli niektoré odporúčania dodržané. Toto prehlásenie o dodržaní ustanovení odovzdané predstavenstvom a Dozornou radou sa uverejňuje na internetovej stránke Commerzbank (<http://www.commerzbank.de>). Tam sa nachádza aj archív s podobnými prehláseniami od roku 2002. Aktuálne prehlásenie bolo vydané v novembri 2016.

Commerzbank takmer úplne dodržiava odporúčania Nemeckého kódexu pre riadenie spoločnosti; odchyľuje sa od nich len v nasledovných bodoch:

- V bode 4.2.1 Kódexu sa odporúča, aby rokovací poriadok upravil prácu predstavenstva, vrátane rozdelenia oblastí pôsobenia členov predstavenstva. Predstavenstvo si so súhlasom Dozornej rady stanovilo rokovací poriadok. Rozdelenie oblastí činnosti však bolo zadefinované mimo rokovacieho poriadku. Tak je zabezpečená nevyhnutná flexibilita pri realizovaných zmenách a tým aj efektívne rozdelenie práce. Dozorná rada je informovaná o zmenách, a tým je zapojená do rozdelenia oblastí činností. Rokovací poriadok predstavenstva, vrátane rozdelenia oblastí pôsobenia členov predstavenstva, je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank.
- Podľa bodu 4.2.3 ods. 2 veta šiestia Kódexu má odmena členov predstavenstva vykazovať celkovo aj s ohľadom na variabilné zložky maximálne čiastky. Hlavné časti systému odmeňovania banky sú pevná ročná mzda ako aj variabilná odmena s jednotnou cieľovou čiastkou. S ohľadom na variabilnú odmenu zisťuje Dozorná rada po uplynutí obchodného roka na základe vopred dohodnutých cieľov čiastku zodpovedajúcu dosiahnutiu celkových cieľov. Pre túto čiastku platí horná hranica vo výške 1,4-násobku fixnej odmeny zistenej podľa ustanovení Vyhlášky o odmeňovaní vo finančných inštitúciách. Do 50 % čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkových cieľov sa poskytuje vo virtuálnych akciách; preto prevažne platí zadržiacia doba v trvaní 5 rokov a čakacia doba v trvaní ďalších 12 mesiacov. Na konci čakacej doby sa v hotovosti vypláť protihodnota virtuálnych akcií Commerzbank – pod výhradou rôznych kontrolných krokov na zabezpečenie udržateľného rozvoja. Zmeny akciových kurzov počas tohto obdobia nevedú k zmene virtuálnych akcií, ktoré majú byť poskytnuté, a tým ani k zmene čiastky určenej na výplatu. Táto čiastka nie je výškovo obmedzená. Podľa koncepcie systému odmeňovania majú byť členovia predstavenstva ako prvok udržateľného odmeňovania od zistenia čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu celkových cieľov v riziku s ohľadom na vývoj virtuálnych akcií. Obmedzenie príležitosti na podieľaní sa na pozitívnom vývoji kurzu by nebolo primerané najmä na pozadí toho, že neexistuje obmedzenie pre kurzové straty.

- ods. 2 veta ôsma Kódexu vylúčená dodatočná zmena cieľov podľa úspechu alebo porovnateľných parametrov variabilných zložiek odmeňovania. Podľa Zákona o akciových spoločnostiach by mala Dozorná rada v prípade mimoriadneho vývoja dohodnúť možnosť obmedziť variabilnú odmenu predstavenstva. Podľa toho je Dozorná rada Commerzbank oprávnená upraviť pri mimoriadnom vývoji cieľové hodnoty a ostatné parametre variabilných zložiek odmeňovania, aby boli primerane neutralizované pozitívne ako aj negatívne dopady na dosiahnuteľnosť cieľových hodnôt, pričom v každom prípade musí byť rešpektovaná horná hranica variabilnej odmeny.
- Kódex v bode 4.2.3 ods. 3 odporúča, aby Dozorná rada pri prísluboch zabezpečenia v prospech predstavenstva stanovila cieľnú úroveň zabezpečenia – aj po uplynutí činnosti v predstavenstve – a pritom zohľadnila z toho vyplývajúce ročné ako aj dlhodobé náklady pre spoločnosť. Dôchodkové zabezpečenie predstavenstva je založené na príslube plnenia, pre ktorý sa nedefinuje konkrétna úroveň zabezpečenia. Skôr má každý člen predstavenstva nárok na ročný prvok zabezpečenia, ktorého výška sa určuje podľa pevnej percentuálnej sadzby ročnej základnej mzdy jednotlivého člena predstavenstva. Zvýšenia pevnej ročnej základnej mzdy tak vedú len k zvýšeniu prvku zabezpečenia, ak o tom výslovne rozhodne Dozorná rada. Podľa definície percentuálnej sadzby – a pri nezohľadnení poistno-matematických vplyvov – závisí definitívna výška dosiahnutých nárokov na dôchodkové zabezpečenie člena predstavenstva len od dĺžky pôsobenia v predstavenstve. Na základe uvedenia pevnej percentuálnej sadzby príslušnej ročnej základnej mzdy sa pre Dozornú radu stávajú ročné a dlhodobé náklady pre spoločnosť transparentnými. Skutočné ročné náklady pre spoločnosť závisia od poistno-matematických vplyvov. Vzdanie sa definovania cieľovej úrovne zabezpečenia v súvislosti s transformáciou na príslub plnenia zodpovedá podnikateľskej praxi, ktorá sa čo viac presadzuje.
- Podľa bodu 5.3.3 Kódexu by mala Dozorná rada vytvoriť nominačný výbor, ktorý výhradne pozostáva zo zástupcov vlastníkov podielov. Podľa § 25d ods. 11 veta druhá bod 1 Zákona o úverovaní má nominačný výbor Dozornú radu podporovať pri identifikácii kandidátov na členov vedenia úverových inštitúcií. Túto úlohu predtým v rámci Commerzbank plnil prezidiálny výbor, ktorého členom boli aj zástupcovia zamestnancov. Za účelom zachovať osvedčenú prax Commerzbank pri účasti zástupcov zamestnancov a vlastníkov podielov pri výbere kandidátov pre predstavenstva sú dvaja členovia nominačného výboru Dozornej rady Commerzbank zástupcovia zamestnancov.
- Podľa bodu 5.4.1 ods. 2 veta prvá Kódexu by mala Dozorná rada stanoviť pre svoje zloženie konkrétne ciele, ktoré pri rešpektovaní špecifickej firemnej situácie zohľadňujú medzinárodné pôsobenie spoločnosti, potenciálne konflikty záujmov, počet nezávislých členov Dozornej rady v zmysle bodu 5.4.2 Kódexu, vekovú hranicu pre členov Dozornej rady a hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade ako aj rozmanitosť. Dozorná rada Commerzbank definuje pre svoje zloženie pravidelne konkrétne ciele a zohľadňuje pritom kritériá uvedené v bode 5.4.1 ods. 2 veta prvá. Dozorná rada nestanovila len hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade. Z pohľadu Dozornej rady musí byť o pokračovaní príslušnosti často rozhodované individuálne vo vzťahu k jednotlivému členovi Dozornej rady; hranica by viedla k nie vecnému obmedzeniu. Aj s ohľadom na rozmanitosť môže odlišná dĺžka pôsobenia jednotlivých členov Dozornej rady viesť k výhodám.

Podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance

Commerzbank v širšom rozsahu spĺňa podnety Nemeckého kódexu Corporate Governance a odchyľuje sa od neho len v týchto niekoľkých bodoch:

- Na rozdiel od bodu 2.3.2 je zástupca s hlasovacími právami v zásade zastihniteľný len do dňa pred konaním Valného zhromaždenia. Avšak akcionári, ktorí sú prítomní alebo zastúpení na Valnom zhromaždení, majú možnosť udeliť pokyny zástupcovi s hlasovacími právami ešte aj v deň konania Valného zhromaždenia.

- Bod 2.3.3 obsahuje podnet, aby sa Valné zhromaždenie v plnom rozsahu prenášalo cez internet. Commerzbank prenáša príhovory predsedu Dozornej rady a predsedu predstavenstva, avšak nie všeobecnú debatu. Tak majú akcionári možnosť – bez zaťaženia verejným prenosom – diskutovať s administratívou.

Predstavenstvo

Predstavenstvo Commerzbank AG riadi spoločnosť na vlastnú zodpovednosť v záujme spoločnosti. Je pritom viazaný záujmami akcionárov, klientov, zamestnancov a ostatných skupín prepojených so spoločnosťou, a to s cieľom udržateľnej tvorby hodnôt. Predstavenstvo definuje strategickú orientáciu spoločnosti, vysvetľuje ju Dozornej rade a stará sa o jej realizáciu. Okrem toho zabezpečuje efektívne riadenie rizík a ich controlling. Predstavenstvo riadi obchodnú činnosť Commerzbank podľa zákona, stanov, svojho rokovacieho poriadku, firemných smerníc a príslušných pracovných zmlúv. Predstavenstvo spolupracuje s ostatnými orgánmi Commerzbank AG a zástupcami zamestnancov ako aj s orgánmi koncernových spoločností.

Zloženie predstavenstva a zodpovednosti jednotlivých členov predstavenstva sú zobrazené v správe koncernu na strane 5. Bližšia prezentácia práce v predstavenstve je stanovená v rokovacom poriadku, ktorý je zverejnený na internetových stránkach Commerzbank na adrese <http://www.commerzbank.de>.

Odmeňovanie členov predstavenstva je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní na stranách 26 až 38.

Dozorná rada

Dozorná rada poskytuje poradenstvo a vykonáva dohľad na činnosťou predstavenstva pri riadení spoločnosti. Dozorná rada vymenováva a prepúšťa členov predstavenstva a spolu s predstavenstvom sa stará o dlhodobé plánovanie nástupníctva. Dozorná rada riadi svoju obchodnú činnosť podľa zákonných predpisov, stanov a svojho rokovacieho poriadku; rada pracuje s dôverou a úzko s predstavenstvom.

Zloženie Dozornej rady a jej výborov je znázornené na stranách 12 až 40 správy o stave koncernu. O podrobnostiach k práci grémia, jeho štruktúre a jeho kontrolnej funkcii informuje správa Dozornej rady na stranách 6 až 11 správy o stave koncernu. Ďalšie informácie o spôsobe práce Dozornej rady a jej výboroch nájdete v rokovacom poriadku Dozornej rady na internetovej stránke Commerzbank <http://www.commerzbank.de>.

V bode 5.4.1 ods. 2 Kódexu sa odporúča, aby Dozorná rada stanovila pre svoje zloženie konkrétne ciele, ktoré pri rešpektovaní špecifickej firemnej situácie zohľadňujú medzinárodné pôsobenie spoločnosti, potenciálne konflikty záujmov, počet nezávislých členov Dozornej rady v zmysle bodu 5.4.2 Kódexu, vekovú hranicu pre členov Dozornej rady a hranicu pravidiel pre dĺžku pôsobenia v Dozornej rade ako aj rozmanitosť. Dozorná rada Commerzbank stanovila nasledovné ciele: Dozorná rada by mala byť obsadená tak, aby jej členovia mali nevyhnutné schopnosti, poznatky, skúsenosti a vecné informácie na to, aby dokázali riadne vykonávať úlohy Dozornej rady. Predovšetkým by mali členovia disponovať všetkými poznatkami a skúsenosťami, ktoré sú nevyhnutné z pohľadu činností koncernu Commerzbank. Pritom sa má klásť dôraz na osobitné poznatky a skúsenosti pri uplatňovaní účtovných zásad a interných kontrolných postupov. Okrem toho by sa mali členovia Dozornej rady dostatočne venovať plneniu svojich úloh. Členovia by mali byť spoľahliví a malo by sa dbať na výkonnosť, osobnosť, profesionalitu, integritu a nezávislosť členov. Cieľom je, aby mala Dozorná rada vždy najmenej 8 nezávislých členov Dozornej rady volených Valným zhromaždením podľa bodu 5.4.2 Kódexu, a už nie dvoch bývalých členov predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft. Členovia Dozornej rady by nemali vykonávať funkcie v orgánoch alebo poradenské úlohy u podstatných konkurentov. Pre členov Dozornej rady platí veková hranica 72 rokov. Uvedené ciele Dozorná rada zohľadňuje pri návrhoch na voľbu orgánov voči Valnému zhromaždeniu.

Dozorná rada dbá na rozmanitosť pri svojom zložení. Dozorná rada Commerzbank má 20 členov. Cieľom je, aby mala Dozorná rada vždy najmenej jedného medzinárodného zástupcu. Okrem toho Dozorná rada pri návrhoch na voľbu orgánov voči Valnému zhromaždeniu na primeranú účasť žien. Dňa 31. decembra 2016 mala Dozorná rada Commerzbank Aktiengesellschaft 7 členiek, z toho 3 zastupovali akcionárov. Podiel žien v Dozornej rade tak momentálne predstavuje 35 %.

Dozorná rada chce zachovať tento počet, prinajmenej chce zachovať zákonom požadovaný 30%-ný podiel žien v Dozornej rade. Pritom musí byť zohľadnené, aby Dozorná rada ovplyvňovala svoje zloženie len na základe svojich návrhov na voľbu orgánov voči Valnému zhromaždeniu. Aj zástupcovia zamestnancov v Dozornej rade sa snažia o zachovanie aktuálneho podielu žien v rámci zástupcov zamestnancov.

Dozorná rada podľa bodu 5.4.2 Nemeckého kódexu Corporate Governance skonštatovala, že podľa vlastného hodnotenia má primeraný počet nezávislých členov.

V obchodnom roku 2016 prekontrolovala Dozorná rada podľa bodu 5.6 Nemeckého kódexu Corporate Governance účinnosť svojej práce spojenej s hodnotením vykonávaného podľa § 25d ods. 11 body 3 a 4 Zákona o úverovaní. Výsledky kontroly účinnosti boli predložené grémiu a tam aj prediskutované. Členovia Dozornej rady sú toho názoru, že spôsob práce Dozornej rady je efektívny a že celkovo bol dosiahnutý vysoký štandard. Podnety z okruhu členov Dozornej rady boli a budú zohľadňované pre budúcu činnosť.

Podľa § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku Dozornej rady musí každý člen Dozornej rady zverejňovať konflikty záujmov. V sledovanom roku členovia Dozornej rady nahlásili potenciálny konflikt záujmov v zmysle bodu 5.5.2 Nemeckého kódexu Corporate Governance pri celkovo troch návrhoch na uznesenia. Ako to predpokladá § 3 ods. 6 rokovacieho poriadku, sa príslušní členovia Dozornej rady nezúčastnili na rozhodovaní príp. sa nepodieľali ani na diskusii o príslušnom uznesení. Odmeňovanie členov Dozornej rady je podrobne zobrazené v správe o odmeňovaní na stranách 38 až 40.

Rozmanitosť

Tak ako pri zložení predstavenstva, obsadzovaní riadiacich funkcií banky ako aj pri návrhoch na voľbu členov Dozornej rady (body 4.1.5, 5.1.2 a 5.4.1 Kódexu) a pri obsadzovaní ostatných grémií sa predstavenstvo a Dozorná rada Commerzbank v rámci svojej príslušnosti starajú o to, aby spĺňali aspekt rozmanitosti (Diversity) a aby predovšetkým zachovali primeranú účasť žien.

Cieľové kvóty pre prvú a druhú úroveň riadenia

Predstavenstvo je podľa § 76 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach povinné stanoviť cieľovú kvótu pre podiel žien na oboch úrovniach riadenia pod predstavenstvom ako aj lehotu na dosiahnutie tohto cieľa, ktorá podľa § 25 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach nesmie trvať viac ako do 30. júna 2017.

Predstavenstvo sa včas zaoberalo touto úpravou a už v marci 2015 uviedlo cieľové kvóty pre prvú a druhú úroveň riadenia Commerzbank Aktiengesellschaft (v tuzemsku), ktoré zodpovedali vtedajším skutočným kvótam ku koncu decembra 2014. Pre prvú a druhú úroveň riadenia bola cieľová kvóta na úrovni 8,6 %, pre druhú úroveň riadenia na úrovni 14,6 %. Koniec lehoty bol stanovený na 30. júna 2017.

Commerzbank sa vedome rozhodla pre tieto „konzervatívne“ kvóty, aby splnili zákonné požiadavky a zároveň aby postupovala v zmysle podnikateľskej voľnosti. Dôležitým cieľom banky totiž je ďalšie zvyšovanie počtu žien na riadiacich pozíciách, a to nezávisle od zákonných ustanovení.

Na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 33 osôb, z toho 28 mužov a 5 žien. Podiel žien na prvej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 15,2 %.

Na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bolo ku dňu zostavenia správy 370 osôb, z toho 315 mužov a 55 žien. Podiel žien na druhej úrovni riadenia pod predstavenstvom bol teda k danému dňu 14,9 %.

Cieľová kvóta na úrovni predstavenstva

S ohľadom na kvótu žien v predstavenstve Commerzbank Aktiengesellschaft si Dozorná rada stanovila cieľ vymenovať ženy do predstavenstva. Preto Dozorná rada podporuje opatrenia predstavenstva na zvýšenie podielu žien na prvej a druhej úrovni riadenia a tým aj systematické budovanie vhodných kandidátok vhodných na vymenovanie do predstavenstva. Dozorná rada Commerzbank stanovila cieľovú kvótu pre podiel žien v predstavenstve do 30. júna 2017 na „0“. Pri zohľadnení existujúcich pomerov nemohla Dozorná rada záväzne stanoviť vyššiu cieľovú kvótu pre toto obdobie. Toto rozhodnutie bolo

založené aj na presvedčení, že každá pozícia má byť obsadená výhradne na základe kvalifikácie a kompetencie zamestnanca – nezávisle od jeho pohlavia.

Snahy predstavenstva a Dozornej rady týkajúce sa kvalifikovania sa žien pre prácu v predstavenstve boli úspešné. Na základe uznesenia Dozornej rady zo 6. marca 2016 bola pani Dr. Orlopp vymenovaná za členku predstavenstva Commerzbank. Okrem toho bola pani Dr. Orlopp riaditeľkou odboru Group Development & Strategy v Commerzbank. Účinnosť jej vymenovania za členku predstavenstva je podmienená súhlasom Európskej centrálnej banky, ktorý ešte nebol udelený, avšak jeho udelenie sa očakáva v novembri 2017. Do udelenia súhlasu vykonáva Dr. Orlopp svoje úlohy ako generálna splnomocnenkyňa Commerzbank. Po vstupe jej vymenovania do účinnosti bude podiel žien v predstavenstve na úrovni 14,3 %.

Téma „Podpora žien“ je pre Commerzbank už niekoľko rokov veľmi dôležitá aj bez ohľadu na zákonné úpravy. Predstavenstvo v roku 2010 iniciovalo projekt „Ženy v riadiacich pozíciách“. Cieľom je pri zohľadnení všetkých talentov zabezpečiť výkonný riadiaci tím pre Commerzbank. Rozsiahle analýzy viedli k podrobnej prezentácii východiskovej situácie. Na tomto základe boli stanovené a priebežne realizované špecifické opatrenia na zvýšenie podielu žien v riadiacich pozíciách. Predstavenstvo je raz polročne informované o pokroku pri realizácii týchto opatrení a o rozvoji podielu žien v riadiacich pozíciách. Vyšší manažment vo všetkých segmentoch banky zodpovedá za udržateľné plnenie týchto cieľov. Na základe projektu „Ženy v riadiacich pozíciách“ sa podarilo zvýšiť podiel žien vo všetkých riadiacich pozíciách v koncerne na viac ako 29,8 %.

Okrem toho Commerzbank podporuje možnosti skombinovať pracovný a rodinný život, a to prostredníctvom starostlivosti o deti podporovanej spoločnosťou, programu „Keep in Touch“ ako opatrením na udržiavanie kontaktov počas rodičovskej dovolenky a programu Comeback-Plus na opätovné začlenenie po návrate z rodičovskej dovolenky. Commerzbank ponúka rozsiahle opatrenia na podporu starostlivosti o deti, ktoré pozostávajú z poradenstva o starostlivosti o deti, sprostredkovania miest v príslušných zariadeniach ako aj z finančných príspevkov. Od 1. júna 2005 majú zamestnanci k dispozícii firemné detské centrum „Kids & Co.“ vo Frankfurtu. „Kids & Co.“ zahŕňa miesta v jasliach (starostlivosť o deti od 9 týždňov do 3 rokov) a detskej škôlke (starostlivosť o deti od 3 rokov do nástupu do školy) a od roku 2011 aj školský klub. Okrem toho môžu zamestnanci od roku 2010 využívať možnosti starostlivosti o deti v jasliach a škôlkach na 23 miestach v Nemecku. Commerzbank Aktiengesellschaft podporuje tieto zariadenia pomocou vysokého finančného príspevku a aktuálne ponúka ca 300 miest starostlivosti o deti. Okrem toho môžu zamestnanci na celom území Nemecka využívať spontánnu starostlivosť o deti a starostlivosť o deti počas prázdnin na 19 miestach.

Príprava súvahy spoločnosti

Účtovníctvo koncernu Commerzbank ako aj Commerzbank Aktiengesellschaft sprostredkovala skutočnostiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. Koncernová závierka a správa o stave koncernu boli vyhotovené podľa International Financial Reporting Standards (IFRS) a doplňujúcich ustanovení Obchodného zákonníka (HGB); ročná závierka a správa o stave spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft boli vyhotovené podľa ustanovení Obchodného zákonníka (HGB). Koncernovú závierku a správu o stave spoločnosti pripravuje predstavenstvo a schvaľuje ich príp. konštatuje Dozorná rada. Za kontrolu zodpovedá audítor vymenovaný Valným zhromaždením.

K správe o stave spoločnosti patrí aj podrobná správa o rizikách, ktorá informuje o zodpovednom zaobchádzaní s rôznymi druhmi rizík. Správa o rizikách sa nachádza na stranách 91 až 124 tejto správy.

Počas obchodného roka sú akcionári a tretie osoby dodatočne informovaní o priebehu obchodnej činnosti v rámci polročných finančných správ a dvoch štvrtročných správ. Aj tieto priebežné správy sa pripravujú podľa International Financial Reporting Standards (IFRS).

Vzťahy s akcionármi, transparentnosť a komunikácia

Raz do roka sa koná riadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Toto rozhoduje predovšetkým o použití bilančného zisku, ak bol vykázaný, o schválení činnosti predstavenstva a Dozornej rady, o vymenovaní audítora ako aj o zmenách stanov. Prípadne udeľuje oprávnenia ku kapitálovým opatreniam alebo súhlas na uzatváranie zmlúv o odvádzaní zisku. Pritom na jednu akciu pripadá jeden hlas.

Predstavenstvo a Dozorná rada podľa § 120 ods. 4 Zákona o akciových spoločnostiach využila možnosť nechať rozhodovať Valné zhromaždenie o schválení systému odmeňovania členov predstavenstva, a to naposledy v roku 2015. Valné zhromaždenie v roku 2015 schválilo zásady variabilnej odmeny a pevnú ročnú mzdu členov predstavenstva. Okrem toho Valné zhromaždenie v roku 2015 rozhodlo o pomere medzi variabilnou a fixnou ročnou odmenou pre členov predstavenstva podľa § 25a ods. 5 veta piata Zákona o úverovaní a schválila zvýšenie maximálnej čiastky variabilnej ročnej odmeny pre členov predstavenstva Commerzbank na 140 % fixnej ročnej odmeny od obchodného roku 2015.

Akcionári banky môžu svoje odporúčania alebo ostatné stanoviská predkladať listom alebo e-mailom príp. osobne. Za spracovanie písomných podnetov je zodpovedné centrálné riadenie kvality v rámci banky. Na zasadnutiach Valného zhromaždeniach sa tieto podnety komentujú a odpovedá na ne predstavenstvo alebo Dozorná rada. Okrem toho môžu akcionári na základe protinávrhov alebo rozširujúcich návrhov k programu spolurozhodovať o priebehu Valného zhromaždenia. Na návrh akcionárov môže byť zvolané mimoriadne zasadnutie Valného zhromaždenia. Právne nevyhnutné správy a podklady potrebné pre Valné zhromaždenie, vrátane správy o činnosti, sú k dispozícii na internete, rovnako ako program Valného zhromaždenia a prípadné protinávryhy a rozširujúce návrhy.

Commerzbank informuje verejnosť – a tým aj akcionárov – štyrikrát ročne o finančnej a výnosovej situácii banky; firemné správy o kurze akcie sa okrem toho uverejňujú ako ad-hoc správy. Tým je zabezpečené rovnaké zaobchádzanie s akcionármi. V rámci tlačových konferencií a analytických podujatí informuje predstavenstvo o ročnej závierke príp. o štvrtročných výsledkoch. Na podávanie správ využíva Commerzbank možnosti internetu, na stránke <http://www.commerzbank.de> sa zverejňujú rozsiahle informácie o koncerne Commerzbank. Napríklad stanovy Commerzbank ako aj rokovacie poriadky predstavenstva a Dozornej rady sú k dispozícii na internete. V správe o činnosti ako aj na internete sa okrem toho zverejňuje finančný kalendár týkajúci sa priebežného a nasledujúceho roka. Tento kalendár obsahuje všetky termíny zverejnenia podstatné pre finančnú komunikáciu, najmä termíny tlačových konferencií a analytických podujatí ako aj termíny zasadnutí Valného zhromaždenia.

Cítíme sa byť zaviazaní dodržiavať transparentnú komunikáciu s našimi akcionármi a všetkými ostatnými zainteresovanými osobami. Tento nárok chceme realizovať aj v budúcnosti.

Správa o odmeňovaní

Nasledujúca správa o odmeňovaní tvorí súčasť správy o stave koncernu.

Správa zodpovedá odporúčaniam Nemeckého kódexu riadenia podnikov a požiadavkám nemeckého Obchodného zákonníka.

Predstavenstvo

Systém odmeňovania predstavenstva

Dozorná rada spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft prijala v decembri 2014 nový systém odmeňovania pre členov predstavenstva. Zavedenie nového systému od roku 2015 sa stalo nevyhnutným za účelom úpravy odmeňovania predstavenstva podľa nových príp. pozmenených ustanovení CRD IV, Zákona o úverovaní ako aj podľa Vyhlášky o odmeňovaní členov finančných inštitúcií. Okrem toho má byť zjednodušený existujúci systém na zvýšenie transparentnosti a zrozumiteľnosti merania úspechov. Dozorná rada spätne k 1. januáru 2015 dohodla so všetkými členmi predstavenstva pozmenené pracovné zmluvy. Pre zložky predchádzajúceho systému odmeňovania, ktoré ešte neboli k 1. 1. 2015 vyplatené v plnej výške, platia naďalej výhradne ustanovenia predchádzajúceho systému odmeňovania. Systém je zobrazený v správe o odmeňovaní za rok 2014. To sa v súčasnosti dotýka dlhodobých zložiek odmeňovania (zložky LTI) za obchodné roka 2013 a 2014.

Zásady aktuálneho systému odmeňovania

Hlavné súčasti systému odmeňovania sú základná ročná mzda ako aj variabilná odmena s jednotnou cieľovou čiastkou. Primeranosť fixnej ročnej mzdy sa preveruje pravidelne každé dva roky. Valné zhromaždenie v roku 2015 schválilo systém odmeňovania ako aj hornú hranicu pre variabilnú odmenu v pomere k fixnej odmene v rozsahu 140 % fixnej odmeny.

Súčasti odmeňovania nezávislé od úspechu

Medzi súčasťmi odmeny nezávislé od úspechu patrí fixná ročná mzda a nepeňažné príjmy. Základná ročná mzda riadnych členov predstavenstva predstavuje naďalej 750 tis. Eur. Predseda predstavenstva dostáva 1,75-násobok uvedenej sumy, t.j. 1 312 500 Eur. Odmena sa vypláca v 12 rovnakých mesačných splátkach vždy k začiatku mesiaca. Nepeňažné príjmy predstavujú používanie firemného vozidla s vodičom, bezpečnostné opatrenia a poisťné (úrazové poisťenie) ako aj z toho vyplývajúce dane a sociálne odvody. Členovia predstavenstva majú ďalej nároky na podnikové dôchodkové zabezpečenie, ktoré sú upravené v penzijných zmluvách a následne popísané v osobitnom odseku.

Súčasti odmeňovania závislé od úspechu (variabilná odmena) Systém odmeňovania predpokladá variabilnú zložku, ktorá je naviazaná na dosiahnutie cieľov stanovených vždy na začiatku obchodného roka. Variabilná zložka odmeňovania kombinuje dosiahnutie cieľa EVA koncernu Commerzbank a dosiahnutie cieľov v danej oblasti (segmenty a/alebo prierezové funkcie), za ktorú zodpovedá člen predstavenstva, s dosahovaním individuálnych výkonnostných cieľov. Dosahovanie cieľov môže byť s ohľadom na koncern, oblasti a jednotlivé výkony medzi 0 a 200 %, stupeň dosiahnutia celkového cieľa je však obmedzené na 150 % cieľovej sumy variabilnej odmeny. Z vynásobenia stupňa dosiahnutia celkového cieľa s cieľovou čiastkou vyplýva čiastka variabilnej odmeny podľa celkového dosiahnutia cieľa. Z vynásobenia stupňa celkových cieľov cieľovou čiastkou vznikne čiastka variabilnej odmeny podľa dosiahnutia celkových cieľov. Čiastka podľa dosiahnutia celkových cieľov je preto obmedzená najviac na 150 % cieľovej čiastky člena predstavenstva.

› **Cieľová čiastka** Cieľová čiastka variabilnej odmeny predstavuje 1 000 000 Eur pre riadnych členov predstavenstva a 1 628 640 Eur pre predsedu predstavenstva pri 100%-nom dosiahnutí cieľa. Za účelom zachovania prípustného pomeru medzi fixnou a variabilnou odmenou môže Dozorná rada cieľovú čiastku znížiť. Tento prípad môže nastať, ak sa znížia vecné príjmy alebo náklady na odpracovanú dobu pre podnikové dôchodkové zabezpečenia členov predstavenstva, keďže obe zložky sú zapojené do fixnej odmeny.

› **Stanovenie cieľov** Pred začiatkom každého obchodného roka stanovuje Dozorná rada ciele pre členov predstavenstva:

- **Firemné ciele** Dozorná rada určí na základe Economic Value Added (EVA) alebo iného ukazovateľa určeného pre koncern a oblasti, za ktoré člen predstavenstva zodpovedá, a stanoví, pri ktorom výsledky je príslušný cieľ dosiahnutý a na koľko percent.

- **Individuálne ciele** Okrem toho stanovuje Dozorná rada pre členov predstavenstva individuálne kvantitatívne a/alebo kvalitatívne ciele.

Dosahovanie cieľov

Po uplynutí každého obchodného roka rozhodne Dozorná rada, v akom rozsah boli ciele dosiahnuté. Meranie dosahovania cieľov pri firemných cieľoch predstavuje na 70 % obchodný úspech koncernu a na 30 % výsledky a dosiahnutie cieľov v oblasti, za ktorú člen predstavenstva zodpovedá, a to za trojročné obdobie, pričom dosiahnutie firemných cieľov v danom obchodnom roku majú váhu 3/6, za predchádzajúci rok 2/6 a za predminulý rok 1/6. V rámci prechodného ustanovenia sa za obchodný rok 2015 bude zohľadňovať výhradne tento obchodný rok, s ohľadom na obchodný rok bude mať tento obchodný rok váhu 2/3 a predchádzajúci rok 1/3. Toto prechodné ustanovenie sa uplatňuje na členov predstavenstva, ktorí boli vymenovaní za nových členov predstavenstva. Výsledok tohto dosiahnutia firemných cieľov sa následne vynásobí faktorom medzi 0,7 a 1,3, ktorý závisí od dosiahnutia individuálnych cieľov člena predstavenstva. 0,7 zodpovedá dosiahnutiu individuálnych cieľov na úrovni 0 % (minimum), 1,0 dosiahnutiu individuálnych cieľov na 100 % a 1,3 dosiahnutiu individuálnych cieľov na 200 % (maximum). Pre hodnoty medzi uvedenými hranicami určí Dozorná rada faktor pri stanovení odstupňovaných cieľov. Variabilná odmena za obchodný rok sa určí len vtedy, ak koncern dosiahne pozitívny výsledok podľa IFRS pred zdanením a odpočítaním menších.

Dozorná rada môže rozhodnúť o tom, že variabilná odmena bude znížená alebo nebude vyplatená, ak je to nevyhnutné na zohľadnenie schopnosti banky niesť riziká alebo na zabezpečenie primeranej vybavenosti vlastnými prostriedkami a likviditou alebo na dlhodobé zachovanie alebo obnovenie požiadaviek Zákona o úverovaní kladených na vytvorenie kapitálovej rezervy. Ak nebudú dosiahnuté vopred stanovené kvóty, musí Dozorná rada rozhodnúť o tom, že variabilná odmena nebude vyplatená. Okrem toho musí Dozorná rada variabilnú odmenu zrušiť vtedy, ak člen predstavenstva pri výkone svojej práce v obchodnom roku alebo potom až do stanovenia dosiahnutia cieľov spáchal závažné porušenie povinností.

› **Short Term Incentive (STI)** Z variabilnej odmeny predstavuje 40 % krátkodobý stimul Short Term Incentive (STI). Nárok na výplatu vzniká po stanovení dosiahnutia cieľa zo strany Dozornej rady a po oznámení tohto výsledku členovi predstavenstva. Z toho bude polovica STI vyplatená v hotovosti v nasledujúcom platobnom termíne po oznámení dosiahnutia cieľa voči členovi predstavenstva, druhá polovica bude vyplatená po čakacej dobe v trvaní 12 mesiacov rovnako v hotovosti. Táto polovica odmeny je viazaná na vývoj hodnoty akcie Commerzbank od konca obchodného roka, za ktorý sa krátkodobý stimul poskytuje.

› **Long Term Incentive (LTI)** Zostávajúcich 60 % variabilnej odmeny tvorí dlhodobý stimul Long Term Incentive (LTI). Nárok na výplatu LTI vzniká pod podmienkou následného hodnotenia výkonov až o uplynutí zadržavacej doby v trvaní 5 rokov. Následné hodnotenie výkonov môže viesť k zníženiu až k zrušeniu dlhodobých stimulov. To prichádza do úvahy vtedy, ak sa na základe neskôr zistených skutočností javí pôvodné stanovenie cieľov ako nesprávne a nedostatočné, ak dôjde k podstatnému zhoršeniu kapitálovej vybavenosti banky na základe okolností, ktoré majú svoj pôvod v obchodnom roku, za ktorý sa poskytuje variabilná odmena, ak v obchodnom roku zlyhalo riadenie rizík na úrovni koncernu alebo v jednej oblasti, za ktorú zodpovedá člen predstavenstva alebo ak ekonomická situácia banky v čase následného hodnotenia výkonnosti príp. po uplynutí čakacej lehoty nepripúšťa vyplatenie odmeny. Časť dlhodobého stimulu LTI, ktorá vznikne po následnom hodnotení výkonnosti, bude po oznámení výsledku následného hodnotenia výkonnosti v polovici vyplatená v hotovosti a v polovici po uplynutí čakacej lehoty v trvaní ďalších 12 mesiacov na základe akcií rovnako vyplatená v hotovosti. Aj tu sa zohľadňuje vývoj hodnoty akcie Commerzbank od konca obchodného roka, za ktorý sa dlhodobý stimul poskytuje. Tak sa pri polovici LTI založenej na akciách zohľadňuje vývoj hodnoty akcie Commerzbank počas zadržavacieho obdobia 5 rokov a nasledujúcej čakacej doby.

Odmena za prevzatie funkcií v orgánoch prepojených spoločností Odmena člena predstavenstva za vykonávanie funkcií v orgánoch prepojených spoločností sa započítava na celkové príjmy člena predstavenstva.

Dôchodkové zabezpečenie

Úprava pre členov predstavenstva v roku 2011 Dozorná rada zaviedla v roku 2011 nový systém firemného dôchodkového zabezpečenia pre členov predstavenstva, ktorý zahŕňa prísľub na plnenia orientované podľa príspevkov.

Na zabezpečovací účet každého člena predstavenstva sa až do ukončenia jeho funkcie v predstavenstve banky pripisuje ročne zabezpečovací prvok. Tento zabezpečovací prvok jedného kalendárneho roka vyplýva z premeny príslušnej ročnej čiastky na očakávanú čiastku starobného, invalidného alebo vdovského (vdoveckého) dôchodku. Zabezpečovací účet predstavuje dosiahnutý nárok člena predstavenstva na ročný starobný dôchodok.

Člen predstavenstva má po vzniku jedného z nižšie uvedených prípadov nárok na zabezpečenie vo forme doživotného dôchodku:

- ako starobného dôchodku, ak sa skončí zamestnanecký pomer pri alebo po dosiahnutí veku 65 rokov, alebo

- ako predčasného starobného dôchodku, ak sa skončí zamestnanecký pomer pri alebo po dosiahnutí veku 62 rokov, alebo po najmenej 10-ročnej činnosti v predstavenstve a dosiahnutí veku 58 rokov alebo po najmenej 15-ročnej činnosti v predstavenstve, alebo
- ako invalidného dôchodku v prípade trvalej práceneschopnosti.

Ak člen predstavenstva ukončí svoju činnosť v banke pred vznikom niektorého z týchto prípadov, zostáva zachovaný jeho už nadobudnutý a neprepadnuteľný nárok na plnenia.

Mesačná čiastka starobného dôchodku sa vypočíta ako dvanástina stavu zabezpečovacieho účtu ku dňu vzniku nároku na zabezpečenie.

Za účelom stanovenia predčasného starobného dôchodku sa dôchodok s ohľadom na skorší začiatok vyplácania kráti.

V prípade vzniku práceneschopnosti z dôvodu invalidity pred dovŕšením 55. roku sa mesačná výška invalidného dôchodku zvyšuje o pripočítateľnú čiastku.

Každý člen predstavenstva si namiesto priebežného vyplácania dôchodku môže zvoliť jednorazový dôchodok alebo výplatu dôchodku v deviatich ročných splátkach v prípade, že odíde z predstavenstva po dovŕšení veku 62 rokov. Pritom sa čiastka určená na výplatu vypočíta podľa kapitalizačného faktora v závislosti od veku člena predstavenstva.

Členom predstavenstva sa po dobu šiestich mesiacov namiesto dôchodku vypláca pomerná mesačná mzda ako prechodný príspevok, ak z predstavenstva odíde pred dovŕšením veku 62 rokov alebo na základe dlhodobej práceneschopnosti. Ak člen predstavenstva pred dovŕšením veku 62 rokov poberá dôchodok bez toho, aby bol práceneschopný, bude dôchodok krátený s ohľadom na skorší začiatok výplaty. Príjmy z inej činnosti budú do tohto veku započítané na penzijné nároky v polovičnej výške.

Dôchodok pre pozostaleho manžela / manželku predstavuje 66 2/3% dôchodkových nárokov člena predstavenstva. Ak nebude vyplácaný vdovský / vdovecký dôchodok, majú maloleté deti alebo deti v procese vzdelávania nárok na sirotsky dôchodok vo výške 25% dôchodkových nárokov člena predstavenstva, najviac však vo výške vdovského / vdoveckého dôchodku.

Podmienky pre členov predstavenstva vymenovaných po prijatí nových pravidiel Dôchodkové zabezpečenie členov predstavenstva vymenovaných po zmene pravidiel sa riadi podľa Kapitálového plánu Commerzbank pre firemné dôchodkové zabezpečenie a bolo schválené Dozornou radou dňa 2. decembra 2011. Dôchodkové zabezpečenie vo forme kapitálových plnení bude poskytnuté vtedy, ak člen predstavenstva

- dovŕšil vek 65 rokov (penzijný kapitál) ,
- dovŕšil vek 62 rokov (predčasný penzijný kapitál) alebo
- ak sa pred dovŕšením veku 62 rokov stal trvalo práceneschopným.

Ak člen predstavenstva ukončí svoju činnosť v banke pred vznikom niektorého z týchto prípadov, zostáva zachovaný jeho nárok na plnenia.

Za každý kalendárny rok počas existujúceho pracovného pomeru až do vzniku prípadu zabezpečenia bude každému členovi predstavenstva pripísaný k dobru jeden ročný prvok, ktorý predstavuje 40% pevnej ročnej mzdy (ročný príspevok) vynásobený prevodným faktorom závislým od veku. Ročné prvky budú až do ukončenia činnosti v predstavenstve vedené na zabezpečovacom účte. Po dovŕšení veku 61 rokov bude členovi predstavenstva až do vzniku prípadu zabezpečenia ročne pripísaný na zabezpečovací účet príplatok vo výške 2,5 % stavu účtu dosiahnutého k 31. decembru predchádzajúceho roka.

Podiel ročného príspevku, ktorý bude stanovený v závislosti od veku člena predstavenstva, a ktorý bude vo výške najmenej 93,7 %, bude investovaný do investičných fondov a následne prevedený na virtuálny účet člena predstavenstva.

Výška penzijného kapitálu príp. predčasného penzijného kapitálu zodpovedá stavu virtuálneho účtu, prinajmenej stavu zabezpečovacieho účtu pri vzniku prípadu zabezpečenia. Stav zabezpečovacieho účtu predstavuje pri tejto úprave výšku minimálneho kapitálového plnenia, ak je stav virtuálneho účtu nižší. Ako alternatívu k vyplateniu kapitálu si môže člen predstavenstva zvoliť celoživotný dôchodok.

Za prvé dva mesiace po vzniku prípadu zabezpečenia bude členovi predstavenstva vyplácaný prechodný dôchodok vo výške jednej dvanástiny pevnej ročnej mzdy.

Ak člen predstavenstva zomrie pred vznikom prípadu zabezpečenia, majú pozostalí nárok na výplatu pozostalostného kapitálu, ktorý zodpovedá stavu virtuálneho účtu v deň stanovenia hodnoty, prinajmenej stavu zabezpečovacieho účtu a prípadnej pripočítateľnej čiastky. Pripočítateľná čiastka bude poskytnutá vtedy, ak člen predstavenstva pri vzniku prípadu zabezpečenia v dôsledku práceneschopnosti príp. v prípade smrti pracoval ako člen predstavenstva najmenej päť rokov za sebou a ak ešte nedosiahol vek 55 rokov. Tak bude poskytnuté zabezpečenie, ktoré by daný člen získal pri dosiahnutí veku 55 rokov. Ak člen predstavenstva využije svoje právo voľby a rozhodne sa pre dôchodok, získa poberateľ dôchodku v prípade úmrtia člena predstavenstva vdovský dôchodok vo výške 60 % aktuálneho penzijného nároku príp. naposledy vyplateného dôchodku.

Tis. €		Dôchodkové nároky Ročný príjem v čase odchodu do dôchodku vo veku 62 rokov Stav k 31.12.	Súčasná hodnota dôchodkových nárokov ¹ Stav k 31.12.	Zmena plnenia očistená od úrokov ^{1,2}
Martin Zielke	2016	194	3 116	750
	2015	153	2 349	323
Martin Blessing ³	2016	332	4 656	- 186
	2015	324	4 779	- 361
Frank Annuscheit	2016	202	3 139	367
	2015	180	2 742	100
Markus Beumer ⁴	2016	187	2 374	- 90
	2015	169	2 434	64
Dr. Marcus Chromik ⁵	2016	23 ⁶	344	306
	2015	-	-	-
Stephan Engels	2016	95 ⁶	1 606	311
	2015	75 ⁶	1 207	317
Michael Mandel ⁷	2016	13 ⁶	193	175
	2015	-	-	-
Michael Reuther	2016	236	4 179	497
	2015	214	4 646	200
Dr. Stefan Schmittmann ⁸	2016	-	-	-
	2015	233	5 087	620
Celkom	2016		30 027	3 099
	2015		27 372	1 474

¹ Vymenovanie Martina Blessinga za predsedu predstavenstva a člena predstavenstva bolo ukončené 30. apríla 2016.

² Vymenovanie Markusa Beumera za člena predstavenstva bolo ukončené 31. októbra 2016.

³ Dr. Marcus Chromik bol k 1. 1. 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

⁴ Kapitálový výkon použitý na výpočet dôchodkového nároku.

⁵ Michael Mandel bol k 23. máju 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

⁶ Vymenovanie Dr. Stefana Schmittmanna za člena predstavenstva bolo ukončené dňa 31. decembra 2015. Aktuálna hodnota nadobudnutých dôchodkových nárokov je zobrazená v prílohe v rámci penzijných záväzkov voči bývalým členom predstavenstva.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené dôchodkové nároky členov predstavenstva, ktorí boli aktívni k 31. decembru 2016, v prípade vzniku nároku na dôchodok vo veku 62 rokov, príslušné poistno-matematické skutočné hodnoty k 31. decembru 2016 ako aj od úrokov očistené zmeny plnení za rok 2016 a ich porovnanie s predchádzajúcim rokom. V tabuľke uvedené aktuálne hodnoty penzijných nárokov sú v roku 2016 sčasti podstatne vyššie než hodnoty za rok 2015. V zásade ide o dôsledok zníženej diskontnej úrokovej sadzby, ktorá je rozhodujúca pre výpočet podľa IFRS. Táto sadzba sa riadi podľa trhových úrokových sadzieb pre pevne úročené priemyselné obligácie s vysokou bonitou. Trhové úrokové sadzby k 31. decembru 2016 v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesli, čo má na základe dlhých kapitalizačných období vplyv výrazný a zvyšujúci vplyv na uvedené aktuálne hodnoty. Náklady na odpracovanú dobu sa porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne zvýšili. V predchádzajúcom roku boli znížené najmä v dôsledku špeciálneho efektu, že na základe zmeny penzijných prísľubov pri hodnotení penzijných záväzkov od obchodného roka 2015 sa už nepočíta s dynamikou miezd.

Majetok slúžiaci na zabezpečenie bol na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V..

K 31. decembru 2016 predstavujú penzijné záväzky za aktívnych členov predstavenstva Commerzbank AG pred splatením krycieho majetku celkovo 30,0 mil. Eur (predchádzajúci rok: 24,4 mil. Eur).

Pravidlá pre prípad ukončenia pôsobenia v orgánoch Pre prípad ukončenia pôsobenia v predstavenstve platí nasledovné:

Ak bude vymenovanie za člena predstavenstva predčasne ukončené, bude ukončená aj platnosť pracovnej zmluvy po uplynutí šiestich mesiacov od ukončenia vymenovania (klausula o spojení vymenovania a pracovnej zmluvy). Členovi predstavenstva bude v tomto prípade vyplácaná fixná ročná mzda, krátkodobé a dlhodobé stimuly – s výhradou podľa § 615 veta druhá Občianskeho zákonníka – až do konca pôvodného funkčného obdobia. Od momentu ukončenia pôsobenia v orgánoch spoločnosti sú zohľadňované priemerné dosiahnutie cieľov ostatných členov predstavenstva za daný rok. V ostatných prípadoch podlieha variabilná odmena naďalej ustanoveniam systému odmeňovania, t.j. aj dodatočnému vyhodnoteniu výkonov.

Ak bude platnosť pracovnej zmluvy ukončená z iných dôvodov než uvedených v klauzule, bude fixná ročná mzda vyplácaná v pomernej výške až do ukončenia pracovnej zmluvy. Krátkodobé a dlhodobé stimuly, ktoré boli prisľúbené za obchodné roky pred ukončením pracovnej zmluvy, ostávajú nedotknuté. Výška výplaty dlhodobých a krátkodobých stimulov, ktorá bude vypočítaná na konci doby ich platnosti, bude v pomernej výške znížená. Variabilná odmena podlieha aj v tomto prípade naďalej ustanoveniam systému odmeňovania, t.j. aj dodatočnému vyhodnoteniu výkonov.

Ak nebude pracovná zmluva predĺžená do ukončenia príslušného funkčného obdobia bez toho, aby existoval závažný dôvod podľa § 626 Občianskeho zákonníka, alebo ak bude pracovná zmluva ukončená podľa uvedenej klauzuly, dostane člen predstavenstva okrem toho na obdobie šiestich mesiacov od konca pôvodného funkčného obdobia fixnú základnú mzdu. Toto pokračovanie vo výpláte mzdy bude skončené, akonáhle bude členovi predstavenstva vyplácaný dôchodok. V každom z uvedených prípadov budú príjmy za obdobie po ukončení činnosti v orgánoch vyplatené najviac vo výške dvoch ročných odmien (horný limit¹).

Ak pri ukončení pôsobenia v orgánoch spoločnosti alebo pri nepredĺžení vymenovania platia existujú predpoklady pre mimoriadne vypovedanie pracovnej zmluvy podľa § 626 Občianskeho zákonníka, člen predstavenstva nedostane variabilnú odmenu za rok, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí. To isté platí aj v prípade, že člen predstavenstva zložil svoj mandát bez toho, aby existoval závažný dôvod spôsobený bankou. To isté platí v oboch prípadoch aj s ohľadom na pevnú ročnú mzdu od konca mesiaca, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí. Ak bude pôsobenie v orgánoch spoločnosti ukončené na základe závažného porušenia povinností, odpadá variabilná odmena za rok, v ktorom sa pôsobenie v orgánoch spoločnosti skončí, ako aj vyplatenie ešte neuhradených variabilných odmien za predchádzajúce roky.

Členovia predstavenstva, ktorí ukončili činnosť v obchodnom roku 2016

Vymenovanie Martina Blessinga za predsedu predstavenstva a člena predstavenstva bolo ukončené 30. apríla 2016. Jeho pracovná zmluva bola na základe dohody o zrušení ukončená dňa 31. augusta 2016. Po ukončení činnosti v orgánoch dňa 30. apríla 2016 až do 31. augusta 2016 má nárok na plnenia dohodnuté v pracovnej zmluve. To zahŕňa pokračovanie vo vyplácaní odmeny po dobu 4 mesiacov až do ukončenia pracovnej zmluvy a následne pokračovanie vo vyplácaní pomernej ročnej mzdy po dobu 6 mesiacov ako prechodnú mzdu; celkovo vo výške 1 094 tis. Eur. Variabilnej odmeny za obdobie od mája do augusta 2016 sa Martin Blessing vzdal.

Vymenovanie Markusa Beumera za člena predstavenstva bolo ukončené 31. októbra 2016. S ním banka dohodla úhradu vo výške 2 956 tis. Eur (2-ročná čiastka Cap), ktorá bude vyplácaná v rovnakých mesačných čiastkách do 31. októbra 2018. Na tieto úhrady bude započítaná prípadná iná kúpa. Markus Beumer sa ako reakcia na to vzdal všetkých jemu zmluvne prislúchajúcich nárokov na pokračovanie vo vyplácaní odmeny od 1. novembra 2016 do uplynutia pôvodnej doby vymenovania. Vznik a uplatnenie nárokov z STI a LTI za obdobie do 31. októbra 2016 ostávajú nedotknuté a riadia sa podľa doterajších pravidiel.

Ostatné informácie

V uplynulom obchodnom roku nedostal žiaden člen predstavenstva plnenia alebo príslušné prísluby od tretej osoby s ohľadom na jeho činnosť ako člen predstavenstva.

Zhrnutie

Dozorná rada stanovila čiastky variabilnej odmeny za dosiahnutie celkových cieľov za obchodný rok 2016 nasledovne:

Tabuľka č. 3

Tis. €	2016	2015
Martin Zielke	939 ¹	800
Martin Blessing	369 ²	1 482
Frank Annuscheit	620	720
Markus Beumer	375 ³	670
Dr. Marcus Chromik	590 ⁴	–
Stephan Engels	628	720
Michael Mandel	380 ⁵	–
Michael Reuther	510	770
Dr. Stefan Schmittmann	– ⁶	770

¹ Martin Zielke bol k 1. máju 2016 vymenovaný za predsedu predstavenstva.

² Vymenovanie Martina Blessinga za predsedu predstavenstva a člena predstavenstva bolo ukončené 30. apríla 2016.

³ Vymenovanie Markusa Beumera za člena predstavenstva bolo ukončené 31. októbra 2016.

⁴ Dr. Marcus Chromik bol k 1. januáru 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

⁵ Michael Mandel bol k 23. máju 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.

⁶ Vymenovanie Dr. Stefana Schmittmanna za člena predstavenstva bolo ukončené 31. decembra 2015.

Tabuľka č. 4

¹ Výpočet horného limitu bude vykonaný z dvojnásobku základnej ročnej mzdy, vrátane vedľajších plnení (najmä užívania firemného vozidla s vodičom, bezpečnostné opatrenia a poisťné príspevky na úrazové poistenie) plus priemer oznámenej variabilnej odmeny za tri predchádzajúce obchodné roky pred ukončením pôsobenia v orgáne.

Odmeňovanie jednotlivých členov predstavenstva

Tsd. €	Komponenty nezávislé od výsledkov		Komponenty závislé od výsledkov			Celkové príjmy podľa DRS 176
	Základná mzda	Ostatné ²	STI v hotovosti ³	STI vo virtuálnych akciách ⁴	LTI 2013 v hotovosti ⁵	
				počet virtuálnych akcií v ks		

Celkem

- 1 Komponenty závislé od výsledkov s dlhodobým účinkom podľa nového systému odmeňovania sa poskytujú až po ukončení následného hodnotenia výkonnosti zo strany Dozornej rady po ukončení 5-ročného zadržiacieho obdobia, za obchodný rok 2016 to teda bude v roku 2022.
- 2 V položke Ostatné sú vykazované vecné plnenia vyplatené v obchodnom roku 2016, dane z vecných plnení ako aj zamestnávateľské príspevky na dôchodkové sporenie.
- 3 Vyplatenie v roku 2017 po stanovení čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov za rok 2016.
- 4 Vyplatenie jeden rok po vyplatení STI v hotovosti. Uvedené čiastky predstavujú hodnoty v momente stanovenia variabilnej odmeny vo februári 2017. Čiastka určená na vyplatenie závisí od budúceho vývoja kurzu akcie Commerzbank. Počet virtuálnych akcií sa vypočíta z pomernej čiastky zodpovedajúcej dosiahnutiu cieľov a priemerného kurzu akcie Commerzbank v mesiacoch november a december 2016.
- 5 Podľa DRS 17 musia byť uvedené aj hotovostné komponenty LTI 2013, ktoré sú splatné po ukončení 4-ročného obdobia 2013 – 2016 a po schválení ročnej závierky za rok 2016. Akciový podiel a tu uvádzaný hotovostný podiel komponentu LTI majú na základe akciového výnosu akcie Commerzbank v porovnaní s rozhodujúcim obdobím hodnotu 0 Eur. Vykázanie sa teda dotýka len hotovostného podielu zložky EVA za 4-ročné obdobie 2013 – 2016. Bývalý predseda predstavenstva Martin Blessing sa vzdal svojej variabilnej odmeny za roky 2012 a 2013.
- 6 Čiastky zobrazené ako celkové príjmy podľa DRS 17 za obchodný rok 2016 obsahujú len komponenty, na ktoré existuje zo strany členov predstavenstva právoplatný nárok. Čiastky zobrazené ako celkové príjmy podľa DRS 17 za obchodný rok 2015 neobsahujú komponenty LTI, nakoľko na ne neexistuje nárok pred následným hodnotením výkonnosti zo strany Dozornej rady a ukončením 5-ročného zadržiacieho obdobia.
- 7 Martin Zielke bol k 1. máju 2016 vymenovaný za predsedu predstavenstva.
- 8 Vymenovanie Martina Blessinga za predsedu predstavenstva a člena predstavenstva bolo ukončené 30. apríla 2016.
- 9 Vymenovanie Markusa Beumera za člena predstavenstva bolo ukončené 31. októbra 2016.
- 10 Dr. Marcus Chromik bol k 1. januáru 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.
- 11 Michael Mandel bol k 23. máju 2016 vymenovaný za člena predstavenstva.
- 12 Vymenovanie Dr. Stefana Schmittmanna za člena predstavenstva bolo ukončené 31. decembra 2015.

Z čiastky za dosiahnutie celkových cieľov pripadá, ako je uvedené vyššie, 40 % na STI a 60 % na LTI, na ktoré vzniká nárok pod výhradou dodatočného hodnotenia výkonnosti až po uplynutí 5-ročného zadržiacieho obdobia.

Odmena jednotlivých členov predstavenstva za rok 2016 a ich porovnanie s odmenami za rok 2015 podľa Nemeckého účtovného štandardu č. 17 (DRS 17) je nasledovná:

Príjmy podľa DRS 17 sa uvádzajú až po ich právne záväznom prisľúbení. Tento prisľub sa dotýka hotovostnej zložky ako aj na akciách založených zložkách LTI až pod výhradou dodatočného hodnotenia výkonnosti až po uplynutí 5-ročného zadržiacieho obdobia. S ohľadom na LTI za obchodný rok 2016 bude hodnotenie výkonnosti vykonané až koncom roka 2021. Preto v tabuľke nie sú obsiahnuté hotovostné zložky a na akciách založené zložky.

Prisľub zložiek STI v zmysle DRS 17 sa naproti tomu odovzdáva stanovením prisľubu Dozornou radou po uplynutí obchodného roka. Hotovostná zložka STI je stanovená vo výške 20 % čiastky za dosiahnutie celkových cieľov. To zodpovedá čiastke určenej na výplatu. Zložka STI založená na akciách je viazaná na vývoj hodnoty akcie Commerzbank. Podľa DRS 17 musia byť príjmy založené na akciách uvedené v hodnote k momentu právne záväzného prisľubu, čiže v momente stanovenia zo strany Dozornej rady. Keďže výplata sa realizuje až po uplynutí 12-mesačnej čakacej doby a je závislá od vývoja kurzu akcie Commerzbank, sú v tabuľke pre túto zložku uvedené len teoretické hodnoty, a nie vyplatené čiastky. Čiastky určené na vyplatenie vyplývajú z vynásobenia uvedeným počtom virtuálnych akcií STI príslušným výmenným kurzom platným na konci čakacej lehoty.

Okrem toho je v tabuľke uvedená hotovostná zložka LTI 2013 nezaložená na akciách podľa systému odmeňovania platného do obchodného roka 2014, keďže pre tieto zložky boli všetky nevyhnutné podmienky podľa DRS 17 až po uplynutí 31. decembra 2016. Zložky LTI 2013 založené na akciách sú podľa požiadaviek DRS 17 už vykázané v správe o odmeňovaní za rok 2013, preto nemusia byť vykázané znovu.

Aktuálny systém odmeňovania nepredpokladá skutočné poskytovanie akcií, ale hotovostnú odmenu na základe virtuálnych akcií, t.j. hotovostnú odmenu, ktorá sa vypočítava na základe vývoja kurzu akcie Commerzbank.

Podľa IFRS 2 musia byť na základe trojročného obdobia, ktoré vyplýva z aktuálneho systému odmeňovania a ktoré je rozhodujúce pre stanovenie dosiahnutia cieľov, v tomto roku zaevidované už vzniknuté náklady na odmeňovanie v budúcich obchodných rokoch založené na akciách. Nižšie zobrazené náklady na rok 2016 preto neodrzrkadľujú príjmy zobrazené podľa DRS 17 ani skutočné očakávané hodnoty alebo vyplatené čiastky.

Odmeny založené na akciách evidované v nákladoch podľa IFRS 2 predstavujú v obchodnom roku 2016 celkom 2 320 tis. Eur; z toho pre Martina Zielkeho 625 tis. Eur, pre Dr. Marcusa Chromika 538 tis. Eur, pre Michaela Mandela 408 tis. Eur, pre

Stephana Engelsa 331 tis. Eur, pre Franka Annuscheita 327 tis. Eur, pre Michaela Reuthera 230 tis. Eur a pre Martina Blessinga – 77 tis. Eur a Markusa Beumera – 62 tis. Eur. Dôvod pre negatívne náklady na odmeny pre Martina Blessinga a Markusa Beumera spočíva v tom, že v rezervách musia byť evidované pomerné variabilné odmeny za obchodné roky 2016 a 2017. Keďže Martin Blessing a Markus Beumer od 1. mája 2016 príp. od 1. novembra 2016 už nezískavajú nové nároky na variabilnú odmenu – s výnimkou ešte aktuálnych LTI, museli byť tieto rezervy pomerne rozpustené.

V predchádzajúcom roku musela byť v nákladoch na odmeny založené na akciách podľa IFRS 2 evidovaná čiastka vo výške 4 658 tis. Eur; z toho pre Martina Blessinga 1 003 tis. Eur, pre Martina Zielkeho 720 tis. Eur, pre Michaela Reuthera 671 tis. Eur, pre Franka Annuscheita a Stephanu Engelsa vo výške po 647 tis. Eur, pre Markusa Beumera 585 tis. Eur a pre Dr. Stefana Schmittmanna 385 tis. Eur.

Úvery pre členov predstavenstva

Členom predstavenstva boli poskytnuté hotovostné úvery s dobou splatnosti do roku 2051 a na základe úrokových sadzieb vo výške od 0,9% do 2,8%, v prípade prekročenia úverového rámca v jednotlivých prípadoch vo výške do 15,0%. Úvery sú v prípade potreby zabezpečené hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami.

Ku dňu rozhodujúcemu pre zostavenie súvahy boli členom predstavenstva poskytnuté úvery vo výške 5 001 tis. Eur; v predchádzajúcom roku 4 930 tis. Eur. Členovia predstavenstva neboli v sledovanom roku s výnimkou nájomných avalov v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Zobrazenie odmien členov predstavenstva podľa Nemeckého kódexu Corporate Governance (DCGK)

Podľa bodu 4.2.5 DCGK v znení z 5. mája 2015, ktoré je konkretizované vzorovými tabuľkami pripojenými ku kódexu, majú byť za každého člena predstavenstva vykázané príspevky poskytnuté v sledovanom roku (cieľové príp. očakávané hodnoty) ako aj ich prísun (skutočne vyplatené čiastky). Pritom majú byť poskytnuté odmeny ako aj prísuny oddelené podľa fixnej mzdy, vedľajších plnení, jednoročnej alebo viacročnej variabilnej odmeny a nákladov na zabezpečenie (t.j. nákladov na pracovný čas podľa IAS 19).

Tabuľka č. 5

Martin Zielke predseda (od 1. mája 2016)						
Tis. €	Poskytnuté odmeny			Prísuny		
	2016	Minimálna hodnota	Maximálna hodnota	2015	2016	2015
Fixná odmena	1 125	1 125	1 125	750	1 125	750
Vedľajšie plnenia	118	118	118	102	118	102
Spolu	1 243	1 243	1 243	852	1 243	852
Jednoročná variabilná odmena¹	–	–	–	200	–	160
Viacročná variabilná odmena^{1, 2}	1 420	0	2 130	800	357	161
STI 2013 vo virtuálnych akciách (do Q1/2015)	–	–	–	–	–	161
STI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2016)	–	–	–	–	96	–
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	–	–	200	–	–
STI 2016 v hotovosti (1.1.2015 do 31.12.2016)	284	0	426	–	188	–
STI 2016 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018) ⁴	284	0	426	–	–	–
LTI 2012 v hotovosti (do 31.12.2015) ⁵	–	–	–	–	–	0
LTI 2012 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	–	–	–	–	73	–
LTI 2013 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2019)	–	–	–	–	–	–
LTI 2015 v hotovosti (do 31.12.2020)	–	–	–	300	–	–
LTI 2015 vo virtuálnych akciách (do 31.12.2021)	–	–	–	300	–	–
LTI 2016 v hotovosti (do 31.12.2021)	426	0	639	–	–	–
LTI 2016 vo virtuálnych akciách (do 31.12.2022) ⁴	426	0	639	–	–	–
Spolu	2 663	1 243	3 373	1 852	1 600	1 173
Náklady na zabezpečenie ⁶	833	833	833	588	833	588
Celková odmena	3 496	2 076	4 206	2 440	2 433	1 761

Martin Blessing
 predseda, Central & Eastern Europe
 (do 30. apríla 2016)

Tis. €	Poskytnuté odmeny			Prísuny		
	2016	Minimálna hodnota	Maximálna hodnota	2015	2016	2015
Fixná odmena	438	438	438	1 313	438	1 313
Vedľajšie plnenia	101	101	101	112	101	112
Spolu	539	539	539	1 425	539	1 425
Jednoročná variabilná odmena¹	–	–	–	326	–	296
Viacročná variabilná odmena^{1, 2}	544	0	816	1 304	242	0
STI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2015) ³	–	–	–	–	–	0
STI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2016)	–	–	–	–	168	–
STI 2015 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	–	–	–	326	–	–
STI 2016 v hotovosti (1.1.2015 do 31.12.2016)	109	0	164	–	74	–
STI 2016 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018) ⁴	109	0	164	–	–	–
LTI 2012 v hotovosti (do 31.12.2015) ³	–	–	–	–	–	0
LTI 2012 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016) ³	–	–	–	–	0	–
LTI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2019)	–	–	–	–	–	–
LTI 2015 v hotovosti (do 31.12.2020)	–	–	–	489	–	–
LTI 2015 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2021)	–	–	–	489	–	–
LTI 2016 v hotovosti (do 31.12.2021)	163	0	244	–	–	–
LTI 2016 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2022) ⁴	163	0	244	–	–	–
Spolu	1 083	539	1 355	3 055	781	1 721
Náklady na zabezpečenie ⁶	171	171	171	– 596	171	– 596
Celková odmena	1 254	710	1 526	2 459	952	1 125

Poznámky pod čiarou viď na strane 37.

Tabuľka č. 5 (pokračovanie)

Frank Annuscheit Chief Operating Officer						
Tis. €	Poskytnuté odmeny			Prísuny		
	2016	Minimálna hodnota	Maximálna hodnota	2015	2016	2015
Fixná odmena	750	750	750	750	750	750
Vedľajšie plnenia	124	124	124	82	124	82
Spolu	874	874	874	832	874	832
Jednoročná variabilná odmena¹	–	–	–	200	–	144
Viacročná variabilná odmena^{1, 2}	1 000	0	1 500	800	294	151
STI 2013 vo virtuálnych akciách (do Q1/2015)	–	–	–	–	–	151
STI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2016)	–	–	–	–	100	–
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	–	–	200	–	–
STI 2016 v hotovosti (1.1.2015 do 31.12.2016)	200	0	300	–	124	–
STI 2016 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018) ⁴	200	0	300	–	–	–
LTI 2012 v hotovosti (do 31.12.2015) ⁵	–	–	–	–	–	0
LTI 2012 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	–	–	–	–	70	–
LTI 2013 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2019)	–	–	–	–	–	–
LTI 2015 v hotovosti (do 31.12.2020)	–	–	–	300	–	–
LTI 2015 vo virtuálnych akciách (do 31.12.2021)	–	–	–	300	–	–
LTI 2016 v hotovosti (do 31.12.2021)	300	0	450	–	–	–
LTI 2016 vo virtuálnych akciách (do 31.12.2022) ⁴	300	0	450	–	–	–
Spolu	1 874	874	2 374	1 832	1 168	1 127
Náklady na zabezpečenie ⁶	454	454	454	199	454	199
Celková odmena	2 328	1 328	2 828	2 031	1 622	1 326

Markus Beumer
Mittelstandsbank
(do 31. októbra 2016)

Tis. €	Poskytnuté odmeny			Prísuny		
	2016	Minimálna hodnota	Maximálna hodnota	2015	2016	2015
Fixná odmena	625	625	625	750	625	750
Vedľajšie plnenia	69	69	69	77	69	77
Spolu	694	694	694	827	694	827
Jednoročná variabilná odmena¹	–	–	–	200	–	134
Viacročná variabilná odmena^{1, 2}	834	0	1 250	800	228	131
STI 2013 vo virtuálnych akciách (do Q1/2015)	–	–	–	–	–	131
STI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2016)	–	–	–	–	89	–
STI 2015 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	–	–	200	–	–
STI 2016 v hotovosti (1.1.2015 do 31.12.2016)	167	0	250	–	75	–
STI 2016 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018) ⁴	167	0	250	–	–	–
LTI 2012 v hotovosti (do 31.12.2015) ⁵	–	–	–	–	–	0
LTI 2012 vo virtuálnych akciách (do Q1/2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	–	–	–	–	64	–
LTI 2013 vo virtuálnych akciách (do Q1/2018)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 vo virtuálnych akciách (do Q1/2019)	–	–	–	–	–	–
LTI 2015 v hotovosti (do 31.12.2020)	–	–	–	300	–	–
LTI 2015 vo virtuálnych akciách (do 31.12.2021)	–	–	–	300	–	–
LTI 2016 v hotovosti (do 31.12.2021)	250	0	375	–	–	–
LTI 2016 vo virtuálnych akciách (do 31.12.2022) ⁴	250	0	375	–	–	–
Spolu	1 528	694	1 944	1 827	922	1 092
Náklady na zabezpečenie ⁶	352	352	352	146	352	146
Celková odmena	1 880	1 046	2 296	1 973	1 274	1 238

Poznámky pod čiarou viď na strane 37.

(Pokračovanie)

Dr. Marcus Chromik
Chief Risk Officer
(od 1. januára 2016)

Tis. €	Poskytnuté odmeny			Prísuny		
	2016	Minimálna hodnota	Maximálna hodnota	2015	2016	2015
Fixná odmena	750	750	750	–	750	–
Vedľajšie plnenia	84	84	84	–	84	–
Spolu	834	834	834	–	834	–
Jednoročná variabilná odmena¹	200	0	300	–	118	–
Viacročná variabilná odmena^{1, 2}	800	0	1 200	–	–	–
STI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2015)	–	–	–	–	–	–
STI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2016)	–	–	–	–	–	–
STI 2015 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	–	–	–	–	–	–
STI 2016 v hotovosti (viď ročná variabilná odmena)	–	–	–	–	–	–
STI 2016 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018) ⁴	200	0	300	–	–	–
LTI 2012 v hotovosti (do 31.12.2015) ⁵	–	–	–	–	–	–
LTI 2012 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	–	–	–	–	–	–
LTI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2019)	–	–	–	–	–	–
LTI 2015 v hotovosti (do 31.12.2020)	–	–	–	–	–	–
LTI 2015 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2021)	–	–	–	–	–	–
LTI 2016 v hotovosti (do 31.12.2021)	300	0	450	–	–	–
LTI 2016 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2022) ⁴	300	0	450	–	–	–
Spolu	1 834	834	2 334	–	952	–
Náklady na zabezpečenie ⁶	306	306	306	–	306	–
Celková odmena	2 140	1 140	2 640	–	1 258	–

Tis. €	Poskytnuté odmeny			Prísuny		
	2016	Minimálna hodnota	Maximálna hodnota	2015	2016	2015
Fixná odmena	750	750	750	750	750	750
Vedľajšie plnenia	114	114	114	109	114	109
Spolu	864	864	864	859	864	859
Jednoročná variabilná odmena¹	–	–	–	200	–	144
Viacročná variabilná odmena^{1, 2}	1 000	0	1 500	800	279	131
STI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2015)	–	–	–	–	–	131
STI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2016)	–	–	–	–	89	–
STI 2015 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	–	–	–	200	–	–
STI 2016 v hotovosti (1.1.2015 do 31.12.2016)	200	0	300	–	126	–
STI 2016 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018) ⁴	200	0	300	–	–	–
LTI 2012 v hotovosti (do 31.12.2015) ⁵	–	–	–	–	–	0
LTI 2012 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	–	–	–	–	64	–
LTI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2019)	–	–	–	–	–	–
LTI 2015 v hotovosti (do 31.12.2020)	–	–	–	300	–	–
LTI 2015 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2021)	–	–	–	300	–	–
LTI 2016 v hotovosti (do 31.12.2021)	300	0	450	–	–	–
LTI 2016 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2022) ⁴	300	0	450	–	–	–
Spolu	1 864	864	2 364	1 859	1 143	1 134
Náklady na zabezpečenie ⁶	311	311	311	317	311	317
Celková odmena	2 175	1 175	2 675	2 176	1 454	1 451

Poznámky pod čiarou viď na strane 37.

(Pokračovanie)

Michael Mandel
Súkromní klienti a podnikatelia
(od 23. mája 2016)

Tis. €	Poskytnuté odmeny			Prísuny		
	2016	Minimálna hodnota	Maximálna hodnota	2015	2016	2015
Fixná odmena	456	456	456	-	456	-
Vedľajšie plnenia	58	58	58	-	58	-
Spolu	514	514	514	-	514	-
Jednoročná variabilná odmena¹	122	0	183	-	76	-
Viacročná variabilná odmena^{1, 2}	486	0	729	-	-	-
STI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2015)	-	-	-	-	-	-
STI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2016)	-	-	-	-	-	-
STI 2015 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	-	-	-	-	-	-
STI 2016 v hotovosti (viď ročná variabilná odmena)	-	-	-	-	-	-
STI 2016 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018) ⁴	122	0	183	-	-	-
LTI 2012 v hotovosti (do 31.12.2015) ⁵	-	-	-	-	-	-
LTI 2012 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	-	-	-	-	-	-
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	-	-	-	-	-	-
LTI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018)	-	-	-	-	-	-
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	-	-	-	-	-	-
LTI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2019)	-	-	-	-	-	-
LTI 2015 v hotovosti (do 31.12.2020)	-	-	-	-	-	-
LTI 2015 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2021)	-	-	-	-	-	-
LTI 2016 v hotovosti (do 31.12.2021)	182	0	273	-	-	-
LTI 2016 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2022) ⁴	182	0	273	-	-	-
Spolu	1 122	514	1 426	-	590	-
Náklady na zabezpečenie ⁶	175	175	175	-	175	-
Celková odmena	1 297	689	1 601	-	765	-

Michael Reuther
Firemní klienti, Group Treasury

Tis. €	Poskytnuté odmeny			Prísuny		
	2016	Minimálna hodnota	Maximálna hodnota	2015	2016	2015
Fixná odmena	750	750	750	750	750	750
Vedľajšie plnenia	125	125	125	104	125	104
Spolu	875	875	875	854	875	854
Jednoročná variabilná odmena¹	–	–	–	200	–	154
Viacročná variabilná odmena^{1, 2}	1 000	0	1 500	800	265	151
STI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2015)	–	–	–	–	–	151
STI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2016)	–	–	–	–	93	–
STI 2015 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	–	–	–	200	–	–
STI 2016 v hotovosti (1.1.2015 do 31.12.2016)	200	0	300	–	102	–
STI 2016 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018) ⁴	200	0	300	–	–	–
LTI 2012 v hotovosti (do 31.12.2015) ⁵	–	–	–	–	–	0
LTI 2012 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	–	–	–	–	70	–
LTI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2019)	–	–	–	–	–	–
LTI 2015 v hotovosti (do 31.12.2020)	–	–	–	300	–	–
LTI 2015 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2021)	–	–	–	300	–	–
LTI 2016 v hotovosti (do 31.12.2021)	300	0	450	–	–	–
LTI 2016 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2022) ⁴	300	0	450	–	–	–
Spolu	1 875	875	2 375	1 854	1 140	1 159
Náklady na zabezpečenie ⁶	497	497	497	200	497	200
Celková odmena	2 372	1 372	2 872	2 054	1 637	1 359

Poznámky pod čiarou viď na strane 37.

(Pokračovanie)

Dr. Stefan Schmittmann
Chief Risk Officer
(do 31. decembra 2015)

Tis. €	Poskytnuté odmeny			Prísuny		
	2016	Minimálna hodnota	Maximálna hodnota	2015	2016	2015
Fixná odmena	–	–	–	750	–	750
Vedľajšie plnenia	–	–	–	91	–	91
Spolu	–	–	–	841	–	841
Jednoročná variabilná odmena¹	–	–	–	200	–	154
Viacročná variabilná odmena^{1, 2}	–	–	–	800	163	141
STI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2015)	–	–	–	–	–	141
STI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2016)	–	–	–	–	96	–
STI 2015 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	–	–	–	200	–	–
STI 2016 v hotovosti (1.1.2015 do 31.12.2016)	–	–	–	–	–	–
STI 2016 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018)	–	–	–	–	–	–
LTI 2012 v hotovosti (do 31.12.2015) ³	–	–	–	–	–	0
LTI 2012 vo virtuálnych akciách(do Q1/2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2013 v hotovosti (do 31.12.2016)	–	–	–	–	67	–
LTI 2013 vo virtuálnych akciách(do Q1/2018)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 v hotovosti (do 31.12.2017)	–	–	–	–	–	–
LTI 2014 vo virtuálnych akciách(do Q1/2019)	–	–	–	–	–	–
LTI 2015 v hotovosti (do 31.12.2020)	–	–	–	300	–	–
LTI 2015 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2021)	–	–	–	300	–	–
LTI 2016 v hotovosti (do 31.12.2021)	–	–	–	–	–	–
LTI 2016 vo virtuálnych akciách(do 31.12.2022)	–	–	–	–	–	–
Spolu	–	–	–	1 841	163	1 136
Náklady na zabezpečenie ⁶	–	–	–	620	–	620
Celková odmena	–	–	–	2 461	163	1 756

¹ Jednoročná variabilná odmena obsahuje zložku STI v hotovosti, ktorá sa vypláca v nasledujúcom roku. Všetky ostatné variabilné zložky odmien sú na základe hodnotiacich období, ktoré sa nekončia v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy, uvedené v rámci viacročnej variabilnej odmeny. Vymeriavacie obdobie STI 2015 v hotovosti sa naproti tomu pri všetkých členoch predstavenstva dotýkal výhradne roka 2015.

² Doby platnosti LTI 2015 a LTI 2016 vo virtuálnych akciách ako aj hotovostných zložiek LTI sa končia vždy 31. decembra. Skutočné vyplatenie v nasledujúcom roku však musí byť podľa DCGK – podobne ako pri jednoročnej variabilnej odmene – uvedené za uplynulý obchodný rok. Akciové zložky zohľadňujú nielen kurzový vývoj nasledujúceho roka, ale aj kurzový vývoj roka po nasledujúcom roku až do momentu vyplatenia, a preto musia byť uvádzané ako prísun za tento rok.

³ Predseda predstavenstva Martin Blessing sa vzdal svojej variabilnej odmeny za roky 2012 a 2013.

⁴ Maximálne čiastky, ktoré sú pri STI 2016 uvedené vo virtuálnych akciách, sú založené na budúcom konštantnom akciovom kurze. Uvedené maximálne čiastky môžu byť teoreticky prekročené pozitívnym vývojom akciového kurzu.

⁵ Hotovostné komponenty LTI 2012, ktoré sú splatné po schválení ročnej závierky za rok 2015, majú hodnotu 0 Eur: Všetci členovia predstavenstva sa za rok 2012 vzdali komponentov STI a LTI závislých od výsledkov. Akciový podiel a tu uvádzaný hotovostný podiel komponentu LTI majú na základe akciového výnosu akcie Commerzbank v porovnaní s rozhodujúcim obdobím hodnotu 0 Eur.

⁶ Ako náklady na zabezpečenie musia byť uvedené náklady na pracovnú dobu podľa IAS 19.

Nasledujúca tabuľka je vyhotovená podľa týchto odporúčaní, z dôvodu prehľadnosti obsahuje zhrnutie vo forme tabuľky.

Zložky odmeňovania za obchodný rok 2015 a 2016 sú v tabuľke uvedené v súlade s kódexom spolu s hodnotami zložiek pri príslušnom dosiahnutí cieľov na úrovni 100 %, kým za predchádzajúci rok musia byť podľa starého systému odmeňovania uvedené len hotovostné zložky s hodnotami pri príslušnom dosiahnutí cieľov na úrovni 100 %. Všetky hodnoty sú o niečo vyššie než v súčasnosti očakávané skutočné sumy. Nárok na obe zložky LTI vznik pod výhradou dodatočného vyhodnotenia výkonov až po uplynutí päťročného zadržavacieho obdobia. Preto nie sú tieto zložky uvedené v tabuľke DRS-17. Podľa DCGK musia byť tieto zložky uvedené ako odmeny, ktoré boli poskytnuté už za obchodný rok 2016.

Dozorná rada

Zásady systému odmeňovania a odmena za obchodný rok 2016

Odmeňovanie členov dozornej rady je upravené v § 15 Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft; v súčasnosti platné znenie bolo prijaté na Valnom zhromaždení dňa 20. apríla 2016. Tieto podmienky sa použijú prvýkrát k 1. 1. 2016. Podľa týchto ustanovení sa členom Dozornej rady vypláca základná odmena za obchodný rok vo výške 80 tis. Eur.

Predsedovi Dozornej rady sa vypláca trojnásobok a podpredsedovi dvojnásobok uvedenej základnej odmeny.

Za členstvo v kontrolnom výbore a rizikovom výbore sa členom Dozornej rady vypláca dodatočne odmena vo výške 30 tis. Eur. Za členstvo v inom výbore Dozornej rady, ktorý sa schádza najmenej raz za kalendárny rok, sa členom Dozornej rady vypláca dodatočne odmena vo výške 20 tis. Eur. Predsedovi Dozornej rady sa vypláca vždy dvojnásobok uvedenej sumy. Táto dodatočná odmena sa vypláca za najviac tri mandáty vo výboroch, pričom sa používajú tri najviac odmeňované mandáty. Členovia Dozornej rady, ktorí boli členmi Dozornej rady len počas časti obchodného roka príp. len jedného výboru Dozornej rady, dostanú za tento obchodný rok pomernú odmenu zníženú podľa príslušnej doby. Okrem toho sa každému členovi Dozornej rady vypláca odmena za účasť na zasadnutiach Dozornej rady alebo telekonferencii a zasadnutiach výborov vo výške 1,5 tis. Eur. Za viaceré zasadnutia alebo telefónne konferencie, ktoré sa konajú v jeden deň, sa odmena za zasadnutie vypláca len raz. Fixná odmena a odmena za účasť na zasadnutiach sa vyplácajú ku koncu obchodného roka.

Commerzbank Aktiengesellschaft vypláca členom náhrady za výdaje vzniknuté počas výkonu funkcie a daň z pridanej hodnoty pripadajúca na odmenu alebo náhradu výdajov. Predsedovi Dozornej rady sa v primeranom rozsahu poskytujú personálne a vecné prostriedky ako aj sa im poskytujú náhrady za cestovné náklady vzniknuté počas výkonu funkcie ako aj reprezentačné náklady a náklady na bezpečnostné opatrenia.

Členom dozornej rady bude za obchodný rok 2016 vyplatená celková odmena v čistej výške 2 944,5 tis. Eur (predchádzajúci rok: 2 019,3 tis. Eur). Základné odmeny predstavujú 1 840,0 tis. Eur (predchádzajúci rok: 1 120,8 tis. Eur), z toho predstavuje 201 tis. Eur variabilné odmeny (predchádzajúci rok: 0 Eur) a odmeny za prácu vo výboroch 716,0 tis. Eur (predchádzajúci rok: 420,0 tis. Eur). Odmeny za účasť na zasadnutiach 388,5 tis. Eur (predchádzajúci rok: 478,5 tis. Eur).

Členovia Dozornej rady neposkytovali v roku 2015 poradenské ani sprostredkovateľské príp. iné služby, takže neboli vyplácané žiadne dodatočné odmeny.

Odmeny boli jednotlivým členom vyplatené v nasledovnej výške:

Tis. €		Základná odmena ¹	Odmena za prácu vo výbore ¹	Variabilná odmena	Odmena za účasť na zasadnutiach	Celkom
Klaus-Peter Müller	2016	240,0	125,9	–	24,0	389,9
	2015	120,0	80,0	30,0	43,5	273,5
Uwe Tschäge	2016	160,0	60,0	–	22,5	242,5
	2015	80,0	40,0	18,0	36,0	174,0
Hans-Hermann Altenschmidt	2016	80,0	70,0	–	30,0	180,0
	2015	40,0	60,0	15,0	43,5	158,5
Dr. Nikolaus von Bomhard (do 30. apríla 2015)	2016	–	–	–	–	–
	2015	13,2	0,0	2,0	7,5	22,7
Gunnar de Buhr	2016	80,0	50,0	–	19,5	149,5
	2015	40,0	20,0	9,0	24,0	93,0
Stefan Burghardt	2016	80,0	20,0	–	16,5	116,5
	2015	40,0	0,0	6,0	15,0	61,0
Sabine Ursula Dietrich (od 30. apríla 2015)	2016	80,0	20,0	–	16,5	116,5
	2015	26,7	0,0	4,0	9,0	39,7
Karl-Heinz Flöther	2016	80,0	30,0	–	24,0	134,0
	2015	40,0	20,0	9,0	27,0	96,0
Dr. Markus Kerber	2016	80,0	70,0	–	16,5	166,5
	2015	40,0	60,0	15,0	34,5	149,5
Alexandra Krieger	2016	80,0	0,0	–	16,5	96,5
	2015	40,0	0,0	6,0	15,0	61,0
Oliver Leiberich	2016	80,0	0,0	–	16,5	96,5
	2015	40,0	0,0	6,0	16,5	62,5
Dr. Stefan Lippe	2016	80,0	30,0	–	19,5	129,5
	2015	40,0	20,0	9,0	21,0	90,0
Beate Mensch	2016	80,0	0,0	–	13,5	93,5
	2015	40,0	0,0	6,0	15,0	61,0
Anja Mikus (od 30. apríla 2015)	2016	80,0	24,8	–	16,5	121,3
	2015	26,7	0,0	4,0	9,0	39,7
Dr. Roger Müller	2016	80,0	0,0	–	15,0	95,0
	2015	40,0	0,0	6,0	16,5	62,5
Dr. Helmut Perlet	2016	80,0	90,0	–	24,0	194,0
	2015	40,0	60,0	15,0	31,5	146,5
Barbara Priester	2016	80,0	0,0	–	15,0	95,0
	2015	40,0	0,0	6,0	13,5	59,5
Mark Roach	2016	80,0	0,0	–	15,0	95,0
	2015	40,0	0,0	6,0	15,0	61,0
Petra Schadeberg-Herrmann (do 30. apríla 2015)	2016	–	–	–	–	–
	2015	13,2	0,0	2,0	9,0	24,2
Margit Schoffer	2016	80,0	30,0	–	24,0	134,0
	2015	40,0	20,0	9,0	27,0	96,0
Nicholas Teller	2016	80,0	65,3	–	21,0	166,3
	2015	40,0	20,0	9,0	24,0	93,0
Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell	2016	80,0	30,0	–	22,5	132,5
	2015	40,0	20,0	9,0	25,5	94,5
Celkom	2016	1 840,0	716,0	–	388,5	2 944,5
	2015	919,8	420,0	201,0	478,5	2 019,3

¹V správe o odmeňovaní za rok 2015 bola základná odmena vykázaná spolu s odmenou za prácu vo výborech v rámci položky „pevná odmena“.

Úvery pre členov Dozornej rady

Hotovostné úvery boli členom dozornej rady poskytnuté s dobou splatnosti do roku 2043 a na základe úrokových sadzieb vo výške od 1,3% do 5,1%, v prípade prekročenia úverového rámca v jednotlivých prípadoch vo výške do 15,9%. Úvery boli v prípade potreby zabezpečené hypotekárnymi dlhmi alebo záložnými právami.

Ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy boli členom Dozornej rady vyplatené úvery v celkovej výške 2 713 tis. Eur; v predchádzajúcom roku 2 961 tis. Eur. Členovia Dozornej rady neboli v sledovanom roku v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Ostatné údaje

Poistenie D&O

S ohľadom na členov predstavenstva a členov Dozornej rady bolo uzatvorené poistenie zodpovednosti za škody spôsobené na majetku („D&O“). Pre členov predstavenstva a členov Dozornej rady platí spoluúčasť 10% škody, pre všetky poistné udalosti v roku však najviac jedenaplnásobok pevnej ročnej odmeny.

Kúpa alebo predaj akcií spoločnosti

Podľa § 15a Zákona o obchodovaní s cennými papiermi platí oznamovacia povinnosť a povinnosť zverejňovať obchody riadiacich zamestnancov spoločností kótovaných na burze a ich rodinných príslušníkov. Podľa toho musia byť kúpa a predaj akcií ako aj finančných nástrojov vzťahujúcich sa na Commerzbank od výšky 5 tis. Eur ročne bezodkladne a do jedného mesiaca oznamované. Podľa odporúčaní smerníc Spolkového úradu pre dohľad nad finančnými službami platí táto oznamovacia povinnosť aj pre predstavenstvo a Dozornú radu.

V roku 2016 neohlásili členovia predstavenstva a Dozornej rady Commerzbank žiadne obchody s akciami Commerzbank alebo súvisiacimi derivátmi („Directors' Dealings“).

Predstavenstvo a dozorná rada vlastnili k 31. decembru 2016 celkovo najviac 1% vydaných akcií a opčných práv spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft.

Frankfurt nad Mohanom

Commerzbank Aktiengesellschaft
Predstavenstvo

Dozorná rada

Údaje podľa § 315 Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315 ods. 4 Obchodného zákonníka a vysvetľujúca správa

Zloženie základného imania

Spoločnosť Commerzbank vydala len kmeňové akcie, na ktoré sa vzťahujú práva a povinnosti zo zákonných ustanovení, najmä z § 12, 53a nasl., 118 nasl. a 186 Zákona o akciových spoločnostiach. Základné imanie spoločnosti predstavuje ku koncu obchodného roka 1 252 357 634,00 Eura je rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií. Akcie znejú na majiteľa.

Vymenovávanie a odvolávanie členov predstavenstva a zmeny Stanov

Členov predstavenstva vymenováva a odvoláva Dozorná rada podľa § 84 Zákona o akciových spoločnostiach a § 6 ods. 2 Stanov. Podľa § 6 ods. 1 Stanov pozostáva predstavenstvo najmenej z dvoch osôb; Dozorná rada pritom stanovuje podľa § 6 ods. 2 Stanov aj počet členov predstavenstva. Ak chýba nevyhnutný člen predstavenstva bez toho, aby Dozorná rada vykonala vymenovanie, bude tento v naliehavých prípadoch vymenovaný súdom podľa § 85 Zákona o akciových spoločnostiach. Každá zmena Stanov podlieha podľa § 179 ods. 1 veta prvá Zákona o akciových spoločnostiach uzneseniu Valného zhromaždenia. Ak zákon nepredpisuje väčšinu základného imania zastúpeného pri prijímaní uznesení, postačuje jednoduchá väčšina zastúpeného imania (§ 19 ods. 3 veta druhá Stanov). Oprávnenie na zmenu Stanov týkajúcu sa ich znenia bolo podľa § 10 ods. 3 Stanov v súlade s § 179 ods. 1 veta druhá Zákona o akciových spoločnostiach prevedené na Dozornú radu.

Oprávnenia predstavenstva

Predstavenstvo je so súhlasom Dozornej rady oprávnené na zvýšenie základného imania vo výške najviac 569 253 470,00 Eur vydaním nových akcií podľa § 4 ods. 3 Stanov platných k 31. 12. 2015 (povolené imanie 2015). Predstavenstvo je takisto so súhlasom Dozornej rady oprávnené vylúčiť právo na odber akcií v istých prípadoch, najmä za účelom zvýšenia základného imania vecnými vkladmi.

Okrem toho Valné zhromaždenie z 30. apríla 2015 poverilo predstavenstvo na vydanie zameniteľných a opčných dlhopisov a/alebo úžitkových práv (s alebo bez práva na zámenu a/alebo opciu) oproti hotovostným alebo vecným plneniam v celkovej nominálnej čiastke do 13 600 000 000,00 Eur. Finančné nástroje môžu byť upravené aj tak, že budú v čase vydania uznané ako nástroje dodatočného jadrového kapitálu (Additional Tier 1 Capital). Pre tento účel je podľa § 4 ods. 4 Stanov k dispozícii podmienené imanie vo výške do 569 253 470,00 Eur (podmienené imanie 2015). Predstavenstvo je na základe súhlasu Dozornej rady oprávnené vylúčiť odberové právo v istých prípadoch, najmä vtedy, ak sa finančné nástroje vydávajú oproti vecným plneniam).

S ohľadom na podrobnosti o povolenom a podmienenom imaní, najmä o dobe platnosti a podmienkach uplatnenia, odkazujeme na podrobné vysvetlivky v prílohe č. 29 a 30.

Oprávnenia predstavenstva na zvýšenie základného imania z povoleného a podmieneného imania, na vydanie zameniteľných a opčných dlhopisov a pôžitkových práv umožňujú banke primerane a aktuálne reagovať na pozmenené kapitálové potreby.

Okrem toho Valné zhromaždenie z 30. apríla 2015 splnomocnilo predstavenstvo podľa § 71 ods. 1 bod 7 Zákona o akciách na kúpu a predaj vlastných akcií za účelom obchodovania s cennými papiermi, a to do 29. apríla 2020. Objem za týmto účelom získaných akcií nesmie na konci dňa presiahnuť 5% základného imania Commerzbank Aktiengesellschaft. Cena, za ktorú bude nadobudnutá vlastná akcia, nesmie byť tri burzové dni pred dňom kúpy o 10% vyššia alebo nižšia než stredná hodnota akciových kurzov (konečných dražobných cien príp. porovnateľných následných cien akcie Commerzbank v obchodnom systéme Xetra príp. v porovnateľnom následnom systéme Burzy cenných papierov vo Frankfurte).

Podstatné dohody pri zmene kontroly v dôsledku ponuky na prevzatie

Spoločnosť Commerzbank v rámci rámcových dohôd ISDA s časťou zmluvných partnerov dohodla pre prípad zmeny kontroly v rámci Commerzbank právo na mimoriadnu výpoveď v prospech týchto zmluvných partnerov. Právo na výpoveď spravidla predpokladá podstatné zhoršenie bonity spoločnosti Commerzbank. Jednotlivé zmluvy uzatvorené v rámci týchto rámcových dohôd by museli byť v prípade výpovede vyúčtované v trhovej hodnote, ktorú je možné zistiť každý burzový pracovný deň. Pritom však nie je možné vylúčiť, že výpoveď klienta s mimoriadne veľkým objemom obchodov môže mať na základe možných platobných záväzkov banky napriek tomu podstatný dopad na majetkovú, finančnú a výnosovú situáciu spoločnosti Commerzbank.

Podiely na imaní viac ako 10% hlasovacích práv

Podľa oznámenia o hlasovacích právach zo 4. júna 2013 sa Fond na stabilizáciu finančného trhu podieľa na Commerzbank Aktiengesellschaft v rozsahu 17,15 % imania oprávneného na hlasovanie. Ak ostal vtedy nahlásený podiel na hlasovacích právach nezmenený, bol by podiel Fondu na stabilizáciu finančného trhu na Commerzbank Aktiengesellschaft v apríli 2015 ca 15,6 % imania oprávneného na hlasovanie.

Ďalšie skutočnosti, ktoré by mali byť oznámené podľa § 289 ods. 4 Obchodného zákonníka, neexistujú.

Údaje podľa § 315 ods. 2 (5) Obchodného zákonníka

Cieľ interného systému na riadenie kontrol a rizík s ohľadom na finančné výkazníctvo spočíva v tom, aby podľa účtovných predpisov vyplývajúcich z nemeckého Obchodného zákonníka a z predpisov IFRS ročná a koncernová závierka sprostredkovala skutočnostiam zodpovedajúci obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie. V spoločnosti Commerzbank sú interný kontrolný systém a systém riadenia rizika – oba s ohľadom na finančné výkazníctvo – spojené do metodiky a realizácie. V ďalšej časti tejto správy sa preto bude používať pojem „IKS“ (interný kontrolný systém). Podrobnosti o systéme riadenia rizík sú uvedené v správe o rizikách na strane 37 nasl..

Cieľ riadneho finančného vykazovania je ohrozovaný existenciou rizík, ktoré vplyvajú na finančné výkazníctvo. Ako riziko sa pritom vníma možnosť, že nebude splnený vyššie uvedený cieľ a že podstatné informácie vo finančných výkazoch budú chybné. V tejto súvislosti vníma banka informáciu za podstatnú vtedy, ak jej absencia alebo jej nesprávne uvedenie môže ovplyvniť hospodárske rozhodnutia adresátov správy. Prítom nie je podstatné, či je toto spôsobené jedinou skutočnosťou alebo kombináciou viacerých skutočností.

Riziká pre finančné výkazníctvo môžu vzniknúť aj v dôsledku chýb v obchodných postupoch. Okrem toho môže podvodné správanie viesť k chybnému uvádzaniu informácií. Preto musí banka zabezpečiť, aby boli riziká týkajúce sa chybných prezentácií, hodnotenia alebo vykazovania informácií vo finančných výkazoch minimalizované.

Interný kontrolný systém spoločnosti Commerzbank sa orientuje na dosiahnutie dostatočnej istoty týkajúcej sa dodržiavania platných právnych požiadaviek, riadneho a hospodárneho vykonávania obchodných činností a úplnosť a správnosť finančného výkazníctva. Prítom musí byť zohľadnené, že napriek všetkým opatreniam banky nemôžu zavedené metódy a postupy interného kontrolného systému nikdy poskytnúť absolútnu, avšak len dostatočnú istotu.

Zákonné základy a smernice

V § 289 ods. 5 nemeckého Obchodného zákonníka je zo strany zákonodarcu definované, že kapitálové spoločnosti musia v správe o stave spoločnosti popísať podstatné znaky svojho interného kontrolného systému. V spoločnosti Commerzbank sa uplatňujú zásady na vytvorenie interného kontrolného systému, ktoré sú stanovené v rámci minimálnych požiadaviek na riadenie rizík.

Základom pre vytvorenie interného kontrolného systému banky je medzinárodne platný rámec, ktorý vyvinul „Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission“ (COSO). Tieto rámcové predpisy sa používajú v Commerzbank na dosiahnutie nasledovných cieľov:

- efektívnosť a účinnosť obchodných procesov
- dodržiavanie platných zákonov a predpisov
- spoľahlivosť finančného výkazníctva.

S ohľadom na hodnotenie rizík účtovných procesov požadované v rámci COSO (napr. zabezpečenie úplnosti evidovaných transakcií alebo správneho ocenenia v rámci súvahy) a ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva sa banka riadi podľa odporúčaní „International Standards of Auditing and Quality Control, No. 315, 2009 Edition“ (ďalej ako ISA číslo 315).

Organizácia

Základom pre riadenie spoločnosti s príslušnou strategickou orientáciou celkového koncernu, ktorá sa riadi podľa rizikových aspektov, je písomne definovaný poriadok (SFO). SFO predstavuje zrozumiteľnú ako aj priebežne aktualizovanú prezentáciu organizácie a postupov, vrátane kompetenčného poriadku spoločnosti.

Tento rámec stanovuje pre všetky jednotky jednotné a záväzné minimálne požiadavky na organizáciu s ohľadom na dokumentáciu a aktualizáciu. Primárnym prvkom je prítomnosť zásady jednoznačného priradenia zodpovednosti vychádzajúca z plánu rozdelenia obchodných oblastí pre predstavenstvo až po jednotlivé kompetencie na úrovni zamestnancov. Rozsah a vybudovanie rámca pre riadenie spoločnosti sa orientujú podľa právnych a regulárnych

požiadaviek ako aj podľa "Firemnej ústavy Commerzbank", ktorú schválilo predstavenstvo. Prítom rámec pre riadenie spoločnosti uplatňuje podstatné ustanovenia firemnej ústavy vo forme praktických nariadení a obsahuje nasledovné prvky:

- rozdelenie obchodných oblastí pre predstavenstvo
- rokovacie poriadky
- organizačné štruktúry
- poverenia na vykonanie úkonov
- kompetenčné pravidlá

Úlohy, ktoré obsahovo nesúvisia, sú v banke organizované podľa zásady rozdelenia funkcií v rôznych oblastiach. Okrem toho sa na minimalizáciu rizík vo finančnom výkazníctve vykonávajú kontroly podľa princípu štyroch očí. Zodpovednosť za implementáciu, uplatňovanie a realizáciu interného kontrolného systému má primárne predstavenstvo, s ohľadom na účtovné procesy člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť (CFO). Kým celkové predstavenstvo je zodpovedné za vybudovanie a preukázanie primeranosti interného kontrolného systému banky, je člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť zodpovedný za vybudovanie kontrol vo forme primeraných kontrolných krokov a ich integráciu do príslušných procesov ako aj za efektívnosť interného kontrolného systému pre finančné výkazníctvo. Člen predstavenstva zodpovedný za finančnú oblasť zodpovedá za riadne vyhotovenie riadnej a koncernovej závierky.

Pri sledovaní finančného výkazníctva poskytuje na to vytvorený kontrolný výbor Dozornú radu. Tento výbor podporuje Dozornú radu pri monitorovaní účtovníctva, účinnosti systému na riadenie rizík, najmä interného kontrolného systému, compliance a interného revízného systému. Okrem toho výbor podporuje Dozornú radu pri realizácii auditov, najmä pri zabezpečení nezávislosti audítora a jeho výkonov. Ďalej výbor sleduje aj bezodkladné odstraňovanie nedostatkov zistených audítormi.

Odbor internej kontroly (Group Audit) podáva každý rok správy Dozornej rade príp. radou vytvoreným výborom o revíznej činnosti a podstatných výsledkoch kontrol.

Za vyhotovenie ročných závierok v súlade s príslušnými zákonmi ako aj internými a externými smernicami je zodpovedný finančný odbor (Group Management Finance (GM-F)).

V rámci finančného odboru sa oddelenie účtovných postupov a smerníc zaoberá vypracovávaním a komunikáciou o koncernových smerniciach na vyhotovenie súvah. Podporuje koncernové a správne zostavovanie súvahy formou definovania a dohody o smerniciach na zostavenie súvahy.

Finančný odbor prijíma podporu týkajúcu sa účtovníctva aj od ostatných oddelení banky, najmä zo strany odboru pre IT (Group Information Technology), ktorý zodpovedá za prípravu a technický rozvoj IT systémov používaných pri účtovníctve.

Kontroly za účelom minimalizácie rizík

Kontroly sú v banke technicky aj manuálne (organizačne) integrované priamo do prevádzkových postupov. Technické kontroly sa uplatňujú v používaných IT systémoch a pozostávajú z kontrolných súčtov a kontrolných číslíc. Technické kontroly dopĺňajú manuálne súčasti kontrol, ako napr. zisťovanie údajov na obrazovke, ktoré vykonávajú príslušní zamestnanci. Kvalita údajov pri technickom zisťovaní je zabezpečená na základe organizačných opatrení v rámci zásady štyroch očí, kompetenčných pravidiel, oddelenia funkcií a na základe technických opatrení (udeľovanie IT oprávnení). Počas ďalšieho spracovania dodatočné kontroly zabezpečujú úplnosť a správnosť preberaných údajov.

Kontroly vykonávané odborom auditu

Odbor pre audit (Group Audit) vykonáva na základe poverenia zo strany predstavenstva nezávisle, objektívne a s orientáciou na kontroly kontrolné činnosti, ktoré sú zamerané na to, aby boli obchodné procesy spoločnosti Commerzbank podporené s ohľadom na ich riadne vykonanie, bezpečnosť a hospodárnosť. Odbor pre audit (Group Audit) podporuje predstavenstvo tým, že hodnotí primeranosť a účinnosť interného kontrolného systému a riadenia rizík, sleduje revíziu podstatných projektov a navrhuje odporúčania. Tým prispieva k zabezpečeniu obchodných postupov a majetku. Odbor pre audit (Group Audit) pôsobí zároveň ako revízny orgán koncernu v rámci riadenia rizík skupiny a prítom dopĺňa činnosť revíznych oddelení v dcérskych spoločnostiach.

Odbor pre audit (Group Audit) spadá priamo pod predstavenstvo a podáva mu správy. Odbor plní svoje úlohy samostatne a nezávisle. Najmä pri výkazníctve a hodnotení výsledkov kontrol nie je odbor viazaný na žiadne príkazy. Vychádzajúc z minimálnych požiadaviek na riadenie rizík sa kontrolná činnosť na základe kontrol orientovaných na riziká vzťahuje v zásade na všetky aktivity a procesy koncernu, nezávisle od toho, či budú tieto vykonávané v koncerne alebo či budú vyčlenené do externého prostredia. Kontrola účinnosti a primeranosti interného kontrolného systému zahŕňajú systémy na riadenie rizík a riziko controlling, výkazníctvo, informačné systémy ako aj finančné výkazníctvo. Pre účely plnenia svojich úloh má odbor pre audit neobmedzené právo na informácie.

O každej kontrole vyhotovuje odbor pre audit písomnú správu, ktorá sa okrem iného zasiela príslušným členom predstavenstva. Na základe správ z kontrol odbor pre audit sleduje a dokumentuje včasné odstraňovanie zistených nedostatkov. Pri nedodržaní tohto postupu sa bude realizovať eskalačná procedúra. Okrem toho vyhotovuje odbor pre audit výročnú správu o kontrolách vykonaných počas obchodného roka, o zistených podstatných nedostatkoch ako aj o vykonaných opatreniach a predkladá ju predstavenstvu.

Proces finančného výkazníctva

Procesy používané v účtovníctve Commerzbank podporujú rôzne IT systémy, ktoré sú zapojené do príslušných postupov. Od roku 2015 sa ročná závierka za Commerzbank AG (tuzemsko) sa predkladá s novou finančnou architektúrou, ktorá pozostáva z nového Financial Data Warehouse ako súborom základných údajov a štandardného softvéru SAP (finančná funkcia). Tak existuje pre závierku podľa IFRS ako aj podľa Obchodného zákonníka jednotné riešenie pre Commerzbank AG (tuzemsko) na základe dôsledných finančných údajov.

V rámci ohlasovacích procesov pre účely finančného výkazníctva sa všetky informácie, ktoré sú relevantné pre zostavenie závierky koncernu Commerzbank podľa IFRS a Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka, zašlú z ohlasovacích miest (Commerzbank Aktiengesellschaft tuzemsko, dcérske spoločnosti a zahraničné pobočky) do centrály. Tieto údaje sa zasielajú prostredníctvom osobitného online systému priamo do konsolidačného softvéru SAP EC-CS, ktorý je prispôbený potrebám banky. Dcérske spoločnosti ohlasujú údaje podľa IFRS, tuzemské a zahraničné pobočky okrem toho vyhotovujú hlásenia podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Automaticky sa kontroluje konzistentnosť údajov, predtým, než sa tieto zašlú do centrály. Po úspešnom dokončení všetkých kontrol správnosti je možné dokončiť jednotlivé hlásenia. Na základe týchto údajov sa v centrále vykonávajú ďalšie kontroly správnosti údajov. Po úspešnom ukončení týchto kontrol sa realizujú všetky konsolidačné kroky za účelom vyhotovenia koncernovej závierky podľa IFRS a vyhotovenie jednotlivej závierky spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft podľa nemeckého Obchodného zákonníka. Opatrenia na vyhotovenie koncernovej závierky pritom pozostávajú z rôznych jednotlivých konsolidačných krokov (ako napr. konsolidácia kapitálu, dlhových nákladov a výnosov), prepočtov mien a eliminácie priebežného zisku.

Výkazníctvo podľa špecifických segmentov je zabezpečené samostatným IT systémom. Pritom sa tieto údaje porovnávajú s údajmi z účtovníctva.

Opatrenia na ďalšie doladenie interného kontrolného systému v súvislosti s finančným výkazníctvom

Interný kontrolný systém je s ohľadom na finančné výkazníctvo upravený podľa potrieb koncernu Commerzbank. Pritom neustále prebieha jeho ďalší rozvoj. Za týmto účelom bola do GM-F/GM-FO ako trvalé opatrenie implementovaná iniciatíva „Control Environment Initiative (CEI)“. Základom pre iniciatívu CEI je ďalší rozvoj tzv. „procesnej mapy“ GM-F/GM-FO. Na tejto procesnej mape sú zhora nadol zobrazené všetky podstatné procesy, ktoré sa dolaďujú prostredníctvom procesných popisov. Za týmto účelom sú identifikované riziká s ohľadom na spoľahlivosť finančného výkazníctva podľa rámca COSO. Pritom sa banka opiera o odporúčania ISA 315 a skúma, či je možné riziko priradiť nasledovným trom kategóriám a ich popisom:

- výroky o druhu obchodných prípadov: vznik, úplnosť, správnosť, priradenie období a účtov;
- výroky o zostatkoch na účtoch ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, hodnotenie a priradenie;
- výroky o zobrazení v rámci závierky a k údajom uvedeným v závierke: existencia, práva a povinnosti, úplnosť, vykázanie a zrozumiteľnosť, správnosť a hodnotenie.

Za účelom minimalizácie identifikovaných rizík boli implementované príslušné kontroly. Pre účely účinnosti interného kontrolného systému predstavuje dizajn – čiže štruktúra kontroly a primeraných kontrolných krokov a ich zapojenie do príslušného procesu – a operatívna realizácia kontrol rozhodujúce faktory na minimalizáciu rizík. Interný kontrolný systém je s pohľadom na finančné výkazníctvo posilnený o pravidelné hodnotenie efektívnosti a účinnosti podstatných kontrol ako aj formou pravidelného hodnotenia kontrolnej činnosti.

Prostredníctvom tohto jednotného postupu má byť zabezpečené, aby boli identifikované a minimalizované riziká a aby bolo možné sa vyhnúť prípadnému chybnému vývoju.

Ostatné

Po dni rozhodujúcom pre zostavenie súvahy neboli vykonané žiadne podstatné zmeny na internom kontrolnom systéme finančného výkazníctva.

Podnikateľská zodpovednosť

Naša zodpovednosť za udržateľný rozvoj

Svetové spoločenstvo si vytvorilo nový rámec pre udržateľný rozvoj, ktorý zohľadňuje ekonomické, sociálne a ekologické aspekty: Sustainable Development Goals (SDG). Tieto ciele boli stanovené Valným zhromaždením OSN a zahŕňajú všetky krajiny, občiansku spoločnosť a súkromný sektor. Aj Commerzbank cíti zodpovednosť za to, aby prispela k plneniu SDG. Sme presvedčení, že prispejeme k zabezpečeniu budúcnosti a zvýšeniu hodnoty spoločnosti, ak budeme hlavné činnosti banky orientovať na udržateľný rozvoj.

Dôležitým uznaním tejto orientácie na udržateľný rozvoj je zaradenie našej spoločnosti do udržateľného indexu Stoxx Global ESG Leaders z októbra 2016. Commerzbank je tak súčasťou skupiny 300 firiem na celom svete, ktoré sa vyznačujú rozsiahlym zohľadňovaním ekologických a sociálnych kritérií a kritérií Governance (tzv. ESG kritériá). Ak sa chce firma kvalifikovať pre účasť v udržateľnom indexe, musí pri týchto kritériách patriť medzi najlepších 25 % základného indexu Stoxx Global 1800 Index.

Zabezpečenie integrity

Hodnotový systém koncernu Commerzbank je založený na jasných a nemeniteľných hodnotách, ktoré sú definované v zásadách správania (Code of Conduct). Medzi tieto zásady patrí dodržiavanie príslušných národných a medzinárodných zákonov. Každý zamestnanec, ktorý preukázateľne spácha trestný čin, musí znášať trestnoprávne, pracovnoprávne a občianskoprávne dôsledky. Commerzbank v tomto ohľade ešte sprísnila svoje opatrenia: V rámci svojej politiky „Global Anti Bribery and Corruption Policy“ (ABC-Policy), ktorá bola predstavenstvom prijatá v polovici roka 2016 a ktorá platí v celom koncerne, sa banka ohradila voči podplácaniu, prijímaniu výhod a korupcii. To platí v rámci aj mimo spoločnosti, voči obchodným organizáciám, funkcionárom a všetkým osobám, ktoré sú vo vzťahu k banke. S cieľom poskytnúť zamestnancom podporu pri presadzovaní nových smerníc bolo vyvinuté osobitné školenie ABC. Všetci zamestnanci a vedúci pracovníci na celom svete museli na jeseň 2016 po prvýkrát absolvovať toto každoročné povinné školenie. Obchodné a funkčné jednotky so zvýšeným rizikovým profilom ako aj osoby, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku podplácania a korupcie, absolvujú dodatočné školenia.

Riadenie rizík v oblasti udržateľného rozvoja

Riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom banky, ktoré priamo vyplývajú z ekologických, sociálnych alebo etických aspektov, tvorí súčasť celkovej stratégie koncernu v oblasti rizík: vzťahy s klientmi, obchody a produkty, pri ktorých kritériá udržateľnosti zohrávajú dôležitú úlohu, sa intenzívne rešeršujú, analyzujú a sú spojené s diferencovaným hodnotením, ktoré môže viesť k zamietnutiu obchodu príp. k ukončeniu vzťahu s klientom. V obchodnom roku 2016 posudzovalo vedenie pre riadenie rizika súvisiaceho s dobrým menom banky ca 6 200 podnetov (2015: takmer 5 400). Riadenie rizika súvisiaceho s dobrým menom banky pokrýva všetky operatívne segmenty Commerzbank ako aj všetky podstatné dcérske spoločnosti a tvorí pevnú súčasť pri vývoji nových produktov.

S ohľadom na vybrané tematické oblasti – od agrárnych surovín až po využívanie vodnej energie – zadefinovala Commerzbank okrem toho záväznú stanoviská a smernice. V roku 2016 bolo prepracované stanovisko v oblasti ľudských práv. Na základe neho banka vysvetľuje, ako presadzuje zodpovednosť za dodržiavanie ľudských práv s ohľadom na najdôležitejšie nárokové skupiny. V júli 2016 vydalo predstavenstvo Commerzbank okrem toho novú smernicu o uhlí, ktorá sa zaoberá podstatnými prvkami procesnej reťaze od ťažby uhlia až po jeho využívanie pri výrobe elektrickej energie. Tak sa Commerzbank okrem iného rozhodla, že už nebude financovať nové elektrárne na spracovanie uhlia ani nové projekty uhoľných baní. V rámci tejto novej smernice rešpektujeme našu zodpovednosť pri zaobchádzaní s rizikami vyplývajúcimi z klimatických zmien a zmeny energetického prostredia. Rovnako sprevádzame našich klientov pri strategických úvahách, aby mohli úspešne čeliť osobitným výzvam energetického priemyslu.

Využívanie príležitostí v oblasti udržateľného rozvoja

Náš príspevok k plneniu Sustainable Development Goals sa neobmedzuje na znižovanie potenciálnych negatívnych dopadov našich finančných služieb. Vyvíjame a predávame produkty a finančné služby, ktoré môžu byť účinným hnacím motorom pre podporu udržateľného rozvoja. Tak sa neustále zvyšuje záujem o udržateľné investície. Okrem nadácií a cirkví chce stále väčší počet súkromných klientov zodpovedne investovať svoje finančné prostriedky. Commerzbank preto ponúka udržateľnú správu majetku, ktorá zohľadňuje sociálne, etické a ekologické aspekty. Minimálny objem investície v roku 2016 výrazne poklesol, aby bola ponuka prístupnejšia väčšej skupine klientov. Kto má záujem o udržateľné investovanie do akcií, nájde v Commerzbank relevantné informácie: od začiatku roka 2016 obsahujú investície súkromných klientov do akcií príslušné hodnotenie

udržateľnosti zo strany ratingovej agentúry Oekom Research. Ďalšou alternatívou sú investičné fondy. Tu sa Commerzbank teší z pečate Fóra pre udržateľné investície (FNG) udelenej v novembri 2016: Fond „Commerzbank Globálne akcie – katolícke hodnoty“ zodpovedá štandardu kvality FNG pre udržateľné investície v nemecky hovoriacich krajinách.

Zmiernenie dopadov klimatických zmien

Dvojstupňový cieľ prijatý na klimatickej konferencii v Paríži postavil svetové spoločenstvo pred veľké úlohy. Pod heslom „Green Finance“ vyvíja ekonomika, veda a politika spoločne v rámci viacerých projektov na národnej ako aj medzinárodnej úrovni bankové obchody budúcnosti. Commerzbank sa na tom zúčastňuje v rámci rôznych iniciatív, takže od roku 2016 pôsobí aj v Sustainable Trade Working Group International Chamber of Commerce ako aj v Green Finance Working Group v Institute of International Finance.

Pre Commerzbank nepredstavuje oblasť Green Finance žiadnu novú tému: už od polovice 80. rokov prispievame významne k financovaniu obnoviteľných energií. V roku 2016 predstavovalo úverové portfólio nášho Competence Center Energy 5,0 miliárd Eur (5,1 miliárd Eur v predchádzajúcom roku). Celkovo sa investície do veternej, solárnej a bio energie financované do roku 2016 spoločnosťou Commerzbank ročne vzdali emisií vo výške ca 14 miliónov ton CO₂. To zodpovedá ca 9 % všetkých emisií CO₂, ktoré bolo možné v Nemecku v roku 2016 usporiť na základe využívania obnoviteľnej elektrickej energie.

Ďalším príkladom pre spojenie hlavných činností banky s ochranu klímy sú Green Bonds. Ide o obligácie, ktorých emisné výnosy slúžili na financovanie jednoznačne udržateľných projektov, napr. z oblasti obnoviteľných energií alebo energetickej efektívnosti. Commerzbank v roku 2016 sprevádzala päť emitentov pri príprave príslušných transakcií a ich umiestnení na medzinárodnom kapitálovom trhu. Celkový objem predstavoval takmer 2,4 miliárd Eur.

V rámci nášho chápania udržateľného rozvoja systematicky znižujeme aj vlastnú spotrebu zdrojov. Pod vedením člena predstavenstva Commerzbank Franka Annuscheita sa v ekologickom výbore koncernu pravidelne stanovujú zadania a stratégie pre ochranu životného prostredia v rámci spoločnosti. Medzi to patrí klimatický cieľ Commerzbank, ktorý predpokladá zníženie emisií skleníkových plynov o 70 % do roku 2020 (referenčný rok 2007). V máji 2016 stanovili znalci DNV GL ku koncu roka 2015 znečistenie v rozsahu 67 %. Zostávajúce vypúšťanie skleníkových plynov je priebežne kompenzované kúpou a pozastávaním certifikátov CO₂ z projektov na ochranu klímy. Commerzbank tak už od roku 2015 pracuje na klimaticky neutrálnej úrovni. Okrem systému environmentálneho manažérstva spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft zavedeného už v roku 2008 podľa štandardu ISO 14001 banka vytvorila systém energetického manažérstva podľa ISO 50001, ktorý bol po prvýkrát certifikovaný v máji 2016.

Za svoj príspevok k zníženiu dopadov klimatických zmien vo vlastnej prevádzke ako aj v rámci hlavných činností získala Commerzbank v roku 2016 od medzinárodnej neziskovej organizácie CDP už po druhýkrát za sebou ocenenie „Sector Leader Financials“ v regióne DACH (Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko). Celkovo banka dosiahla hodnotenie A– a patrí medzi najlepších 15 % vo svojej branži.

Preberáme zodpovednosť

Podnikateľská zodpovednosť Commerzbank sa nekončí pri interných procesoch a aktivitách, ale sa vzťahuje na celý proces tvorby hodnôt. Pri rozhodovaní o externých dodávateľoch a poskytovateľoch služieb preto zohrávajú dôležitú úlohu aj kritériá udržateľného rozvoja. V rámci „Štandardu pre udržateľné obstarávanie“ zadefinovala Commerzbank záväzné smernice pre všetkých účastníkov pri nákupe tovarov a služieb. Povinným podpísaním klauzuly „Integrita, životné prostredie a sociálna zodpovednosť“ sa dodávatelia a poskytovatelia služieb zaviazali k dodržiavaniu týchto pravidiel v obchodnom styku. Medzi tieto pravidlá patrí dodržiavanie ľudských a osobnostných práv ako aj dodržiavanie sociálnych a ekologických štandardov.

Posilňovanie občianskej spoločnosti

Ako súčasť spoločnosti vníma Commerzbank svoju úlohu aj v pozitívnom ovplyvňovaní svojho okolia. Pomocou viacerých kooperačných a sponzorovaných projektov, podpory dobrovoľníctva zo strany zamestnancov a činnosti rôznych nadácií sa zasadujeme o všeobecné blaho. Uplynulý rok bol pritom predovšetkým v znamení veľkého počtu osôb, ktoré ako utečenci prišli do Nemecka. Zamestnanci a klienti Commerzbank preukázali veľkú ochotu voči týmto ľuďom a darovali ca 65 000 Eur na pomoc utečencom. Predstavenstvo túto čiastku zdvojnásobilo, takže začiatkom roka 2016 darovala banka celkom 130 000 Eur na podporu integračných projektov v Berlíne, Düsseldorfe, Frankfurtu, Hamburgu a Mníchov. Od jesene 2016 okrem toho Commerzbank podporuje už tri roky výstavbu a rozvoj „Kompass“ – nový program iniciatívy „Joblinge“ na integráciu mladých utečencov na prvom trhu práce. Angažovanosť Commerzbank tvorí súčasť iniciatívy nemeckej ekonomiky pod názvom „My spoločne“. Aktuálne informácie priebežne zverejňujeme na portáli „Naša zodpovednosť“, ktorý je k dispozícii na stránke www.nachhaltigkeit.commerzbank.de.

Správa o stave koncernu

- V správe o stave koncernu poskytujeme informácie o ekonomických rámcových podmienkach ako aj ich dopadoch na obchodnú činnosť Commerzbank. Okrem toho podávame podrobnú správu o obchodnom vývoji koncernu Commerzbank za uplynulý obchodný rok 2016. Okrem toho predstavíme vyhliadky pre očakávaný vývoj rámcových podmienok Commerzbank ako aj koncernu samotného do roku 2017.
- Commerzbank dosiahla v obchodnom roku 2016 na pozadí podmienok na trhu, ktoré predstavujú výzvu, a pri nädalej nízkych úrokoch solídny operatívny výsledok vo výške 1,4 miliárd Eur a ďalej zlepšila kvótu jadrového kapitálu pri úplnom použití pravidiel Bazilej 3 na 12,3%. S cieľom zvýšiť ziskovosť predstavila banka v septembri 2016 svoju stratégiu „Commerzbank 4.0“. V rámci tejto stratégie sa banka sústreďuje na dva operatívne segmenty: nový segment Súkromní klienti a podnikatelia ako aj nový segment Firemní klienti.

Obsah

49 Základy koncernu Commerzbank

- 49 Štruktúra a organizácia
- 49 Ciele a stratégia
- 51 Riadenie spoločnosti
- 52 Správa o odmeňovaní
- 52 Údaje podľa § 315 ods. 5 nemeckého Obchodného zákonníka a doplňujúca správa
- 52 Údaje podľa § 315 ods. 2 bod 4 nemeckého Obchodného zákonníka
- 52 Údaje podľa § 315 ods. 2 bod 5 nemeckého Obchodného zákonníka
- 52 Dôležité obchodno-politické udalosti

55 Správa o hospodárskej činnosti

- 55 Rámcové ekonomické podmienky
- 56 Výnosová, finančná a majetková situácia
- 61 Zhrnutie obchodnej situácie za rok 2016

63 Vývoj segmentov

- 63 Súkromní klienti a podnikatelia
- 69 Firemní klienti
- 75 Asset & Capital Recovery
- 78 Ostatné a konsolidácia

79 Naši zamestnanci

82 Správa o prognózach a príležitostiach

- 82 Budúca hospodárska situácia
- 83 Budúca situácia v bankovníctve
- 84 Očakávaná finančná situácia koncernu Commerzbank
- 87 Riadenie príležitostí v Commerzbank
- 88 Zhrnutie pravdepodobného vývoja koncernu Commerzbank
- 90 Správa koncernu o rizikách

Základy koncernu Commerzbank

Štruktúra a organizácia

Spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft jednu z vedúcich nemeckých bánk pôsobiacich v sektore súkromných a firemných klientov, ktorá má pobočky vo viac ako 50 krajinách. Naši klienti majú k dispozícii jednu z najhustejších sietí filiálok spomedzi všetkých nemeckých súkromných bánk. Celkovo má Commerzbank na celom svete ca 17,5 miliónov súkromných klientov a podnikateľov a 60 000 firemných klientov.

V rámci svojej novej stratégie Commerzbank sústreďuje svoje obchodné aktivity vo svojich dvoch hlavných segmentoch „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“, v rámci ktorých banka ponúka rozsiahle portfólio bankových služieb a služieb na kapitálovom trhu. V segmenty „Asset & Capital Recovery (ACR)“ určenom na likvidáciu banka združuje obchody financované štátom ako aj všetky aktivity v oblasti financovania firemných nehnuteľností a financovanie lodí. Hlavné segmenty riadi vždy jeden člen predstavenstva.

Riadenie skupiny zahŕňa všetky štábne a riadiace funkcie: Group Audit, Group Communications (komunikácia), Group Compliance, Group Development & Strategy (rozvoj a stratégia), Group Finance (financie), Group Human Resources (ľudské zdroje), Group Investor Relations (vzťahy s investormi), Group Legal (právne oddelenie), Group Treasury ako aj centrálné rizikové funkcie. Podporné funkcie vykonáva Group Services (služby), ktorá zahŕňa Group Banking Operations (bankové operácie), Group Market Operations (operácie na trhu), Group Information Technology (IT), Group Organisation (organizácia), Group Security (bezpečnosť) a Group Support (podpora). V rámci externého výkazníctva sú štábne, riadiace a podporné funkcie združené v oblasti Ostatné a konsolidácia.

V tuzemsku riadi Commerzbank Aktiengesellschaft zo svojej centrály vo Frankfurt nad Mohanom celoplošnú sieť filiálok, cez ktorú sa podporujú všetky skupiny klientov. Najdôležitejšie tuzemské dcérske spoločnosti sú comdirect bank AG a Commerz Real AG. V zahraničí má banka 6 podstatných dcérskych spoločností, 23 zahraničných pobočiek a 34 reprezentácií vo viac ako 50 krajinách a vo všetkých dôležitých finančných centrách, akými sú Londýn, New York, Tokio, Hongkong a Singapur. Ťažisko medzinárodných aktivít sa však nachádza v Európe.

Commerzbank vyhotovuje koncernovú závierku, v ktorej sú okrem Commerzbank Aktiengesellschaft – ako operatívnej vedúcej spoločnosti – zahrnuté všetky podstatné dcérske spoločnosti, na ktorých má banka ovládajúci vplyv. Obchodný rok sa zhoduje s kalendárnym rokom.

Ciele a stratégia

Základom našej obchodnej činnosti je vždy férová a kompetentná spolupráca s klientmi, investormi a zamestnancami. „Banka na Vašej strane“ – na základe tohto prísľubu je možné hodnotiť Commerzbank vo všetkom, čo robí.

Aktuálne prostredie poznačené nízkymi úrokmi, zákonná požiadavky a digitalizácia zásadným spôsobom zmenili bankové obchody. Aj spôsob, akým chcú klienti vybavovať svoje obchody, sa výrazne zmenil. Commerzbank na tieto veľké výzvy reaguje novou stratégiou „Commerzbank 4.0“ predstavenou koncom septembra 2016.

V rámci stratégie sa bude Commerzbank dôsledne sústreďovať na svoje hlavné činnosti, zabezpečí digitalizáciu 80 % svojich relevantných procesov a tým dosiahne podstatné zvýšenie efektívnosti a do roku 2020 výrazne zvýši svoju ziskovosť. Svoje obchodné aktivity banka sústredila do dvoch klientskych segmentov „Súkromní klienti a podnikatelia“ ako aj „Firemní klienti“. Bývalé segmenty Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets boli združené a rovnako bol znížený objem obchodov v investičnom bankovníctve. Na základe zníženia objemu obchodov bola znížená volatilita výsledku a riziká vyplývajúce z regulačných požiadaviek ako aj sa uvoľní kapitál, ktorý bude investovaný do hlavných činností s klientmi.

Čistý výnos vlastného imania (Return on tangible equity: výnos vlastného imania mínus nehnuteľný majetok) Commerzbank by mal byť koncom roka 2020 na úrovni viac ako 6 %. Tento cieľ odzrkadľuje očakávanie úrokového prostredia, ktoré bude naďalej predstavovať výzvu. Pri normalizácii situácie je možné dosiahnuť výnos vlastného imania na úrovni viac ako 8 %. Celkovo Commerzbank očakáva do roka 2020 výnosy so výške 9,8 až 10,3 miliárd Eur. V dôsledku nákladovej základne zníženej na 6,5 miliárd Eur klesne nákladová kvóta pod 66 %. Ak by sa úroveň úrokov do roka 2020 podľa očakávaní normalizovala, mohli by výnosy vzrásť na viac ako 11 miliárd Eur a nákladová kvóta klesnúť na ca 60 %. Kvóta Common-Equity-Tier-1 by mala pri úplnom uplatnení pravidiel Bazilej 3 v aktuálnom regulačnom prostredí do roka 2018 byť na úrovni najmenej 12 %. Na rok 2020 banka očakáva kvótu vo výške viac ako 13 %.

Za účelom financovania nákladov na reštrukturalizáciu vo výške ca 1,1 miliardy Eur v rokoch 2017/2018 nebude Commerzbank zatiaľ vyplácať žiadne dividendy a hospodársky výsledok uloží do rezerv zo zisku.

Zameranie banky na hlavné činnosti a s tým spojené vzdanie sa jednotlivých obchodných aktivít ako aj automatizácia pracovných postupov budú viesť k zníženiu počtu pracovných miest o pravdepodobne ca 9 600 plných pracovných úväzkov. Banka za týmto účelom začne onedlho rokovat' so zástupcami zamestnancov. Zároveň vznikne ca 2 300 nových pracovných miest v rastových oblastiach. Tým čistý pokles pracovných miest dosiahne ca 7 300 plných pracovných úväzkov.

Zameranie sa na silné stránky

So dvoma segmentami „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“ sa Commerzbank bude v budúcnosti ešte viac zameriavať na svoje hlavné činnosti. Banka sa tak zameria na oblastiach, v ktorých ponúka svojim klientom osobitnú pridanú hodnotu, a tým sa môže odlíšiť od konkurencie, a vzdá sa obchodných oblastí, ktoré nepovažuje za perspektívne. To platí predovšetkým pre investičné bankovníctvo. Obchodné aktivity z tejto oblasti sa zjednodušia a budú sa zameriavať na potreby hlavných klientov banky. Bývalý segment Corporates & Markets bol zlúčený s bývalým segmentom Banka pre stredné podniky (bez menších a stredných klientov) v segmente Firemní klienti. Služby podstatné pre firemných klientov, ako napríklad financovanie kapitálového trhu na strane vlastného a cudzieho kapitálu, a zabezpečovacie obchody, predstavujú naďalej hlavnú súčasť portfólia Commerzbank. Commerzbank presunie obchody so štruktúrovanými investičnými a finančnými produktmi a súvisiaci Marketmaking z oblasti Equity Markets & Commodities najprv do dcérskej spoločnosti. Medzi tieto činnosti patrí aj úspešná dcérska spoločnosť pre Asset Management po názvom ComStage. Podrobnosti závisia od rokovania s grémiami. Nová dcérska spoločnosť sa bude sústreďovať na svoje hlavné činnosti ako jedného z vedúcich európskych a ázijských poskytovateľov a Marketmaker pre finančné produkty a naďalej bude ponúkať atraktívne produkty a služby ako aj príslušné technológie. V strednodobej perspektíve má byť založená nová dcérska spoločnosť. Exotické derivátne obchody s úrokmi a menami budú zastavené, obchody s obligáciami v oblasti Fixed Income & Currencies budú redukované. Uvoľnený kapitál vyplývajúci zo vzdania sa týchto činností má byť investovaný do segmentu „Súkromní klienti a podnikatelia“. Do roka 2020 chce banka prostredníctvom koncentrácie, zrušenia nadbytočných aktivít, zjednodušenia infraštruktúry ako aj digitalizácie dosiahnuť úsporu nákladov vo výške 1,1 miliárd Eur.

Súkromní klienti a podnikatelia: ďalšie posilnenie pozície

Nový segment Súkromní klienti a podnikatelia zahŕňa súkromných klientov a podnikateľov Commerzbank ako aj spoločnosti comdirect, Commerz Real a mBank. V rámci skupiny Podnikatelia sú združení firemní klienti a menšie a stredné podniky. V rámci segmentu Súkromní klienti a podnikatelia chce banka do roku 2020 získať na nemeckom trhu dva milióny nových klientov. Rast by mali podporiť predovšetkým budovanie digitálnej multikanálovej banky a inovatívne produkty, ak napr. nová digitálna platforma pre splátkové úvery a digitálny Asset Management, vrátane Robo-Advisory. Okrem toho sa Commerzbank zameriava na hustú sieť filiálok. Okrem veľkých Flagship filiálok vo veľkých mestách Commerzbank zavedie vo forme malých a moderných mestských filiálok nový typ filiálky. Na základe dobrej regionálnej dostupnosti, portfólio produktov pripravených na mieru, digitálnych riešení a možnosti ponúkať súkromné a obchodné ponuky z jednej ruky banka plánuje zvýšiť svoj trhovú podiel v oblasti klientov – podnikateľov počas nasledujúcich štyroch rokov na 8%. V novom segmente Súkromní klienti a podnikatelia sa pomocou týchto opatrení plánuje rast výnosov najmenej v rozsahu 1,1 miliardy do konca roka 2020.

Firemní klienti: rast z pozície lídra doma a v zahraničí

V rámci obchodných aktivít v segmente Firemní klienti chce banka pokračovať v budovaní svojej vedúcej pozície pri obchodnom financovaní. Pritom sa banka orientuje na rast v najdôležitejších obchodných oblastiach pre nemeckých a európskych firemných klientov. Na základe hlbokej angažovanosti banky v kľúčových nemeckých priemyselných sektoroch automobilový priemysel, doprava, chemický a farmaceutický priemysel, strojárstvo, energetika a infraštruktúra ako aj spotrebný priemysel a obchod táto disponuje rozsiahlymi poznatkami o sektoroch, čím sa odlišuje od konkurentov. Banka bude tieto poznatky v budúcnosti aj ponúkať aj svojim medzinárodným klientom v Európe. Aj v prípade stredných podnikov s obrátom medzi 15 a 100 mil. Eur chce Commerzbank ďalej budovať svoje postavenie na trhu na základe svojich medzinárodných skúseností a digitalizácie. Za týmto účelom bude ďalej vyvíjať ponuku svojich služieb a zavádzať nové digitálne produkty a služby. Spolupráca medzi produktovými špecialistami a poradcami pre klientov má byť posilnená na základe združenia bývalých segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets. V novom segmente chce banka pomocou týchto opatrení dosiahnuť rast výnosov v rozsahu viac ako 300 mil. Eur do konca roka 2020.

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

Vývoj smerom k technologickej spoločnosti

V nasledujúcich štyroch rokoch sa Commerzbank stane digitálnou technologickou spoločnosťou. Bez toho, aby musela navýšiť svoje celkové investičné náklady, banka investuje realokovaním existujúcich prostriedkov ca 700 mil. Eur ročne do digitalizácie a do svojich IT. V rámci „Digital Campus“ budú v budúcnosti aktívne projektové tímy realizovať projekty digitalizácie a automatizovať a optimalizovať procesy. Do roka 2020 chceme digitalizovať 80% relevantných obchodných procesov. Banka v dôsledku toho očakáva významné zníženia nákladov a zvýšenia efektívnosti.

Riadenie spoločnosti

Riadenie v koncerne Commerzbank je zamerané na koncepciu orientovanej na hodnoty. Podstatné kritériá pritom spočívajú v tom, aby prijímané riziká boli zlučiteľné s externými a internými smernicami na zvládnutie rizík a aby bol dosiahnutý primeraný výnos z vloženého kapitálu. V tejto súvislosti banka pravidelne kontroluje alokáciu nedostatočných zdrojov do obchodných jednotiek a prispôbuje svoju obchodnú štruktúru aktívne meniacim sa pomerom na trhu, aby dlhodobou zvyšovala hodnotu spoločnosti.

Podstatným nástrojom pri riadení je proces plánovania, počas ktorého predstavenstvo stanovuje cieľové hodnoty pre obchodné parametre a v rámci ktorého je možné existujúce zdroje, ako napr. kapitál a rizikové limity, priradiť cielene k segmentom. Predstavenstvo pravidelne kontroluje dodržiavanie obchodného plánovania. Existujúce zdroje ako sú kapitál a rizikové limity sa priradujú k segmentom pri zohľadnení nárokov na výsledok a rizikové profily. Banka zohľadňuje pri svojom riadení oba piliere kapitálových požiadaviek. S cieľom zabezpečiť kedykoľvek internú schopnosť niesť riziká sú v rámci plánovania alokované do príslušných častí kapitálové čiastky podľa druhov rizík.

Za účelom riadenia koncernu a segmentov banka používa nižšie popísané controllingové ukazovatele typické pre jednotlivé branže. Tieto ukazovatele pokrývajú všetky podstatné dimenzie riadenia koncernu. Ich vývoj sa monitoruje v rámci pravidelných manažérskych výkazov.

Banka zohľadňuje pri riadení spoločnosti oba piliere kapitálových požiadaviek. S cieľom kedykoľvek zabezpečiť internú schopnosť niesť riziká sa jednotlivé druhy rizík v rámci plánovania ekonomického kapitálu alokujú na jednotlivé segmenty. Regulačný kapitál so svojimi zadaniami na krytie rizík podľa „Capital Requirements Regulation (CRR)“ predstavuje základ pre zistenie viazaného vlastného imania segmentov.

Okrem dodržiavania aktuálne platných regulačných zadaní (perspektívna fáza) sa kapitálový trh už zameriava na úplnú realizáciu CRR od roku 2018. Pomer Common-Equity-Tier-1 (fully phased-in) predstavuje pre banku podstatný ukazovateľ pre riadenie kapitálu.

Ako kritériá na hodnotenie úspechu sa používajú v procese riadenia firmy ukazovatele operatívny výsledok a výsledok koncernu po zdanení ako aj ukazovatele nákladová kvóta, výnos vlastného imania a z toho odvodená hodnota Economic Value Added. Nákladová kvóta slúži na hodnotenie efektívnosti nákladov a je definovaná ako pomer administratívnych nákladov voči výnosom z rizikovej prevencie. Výnos vlastného imania segmentov sa vypočítava z pomeru operatívneho výsledku príj. výsledku pred zdanením voči priemernému regulačnému viazanému vlastnému imaniu. Táto hodnota ukazuje, ako sa úročí kapitál investovaný v príslušnom segmenty. Plánované minimálne úročenie vloženého kapitálu sa tak, ako je to bežné pre koncepcie riadenia orientované na hodnoty – odvodzuje z očakávaného výnosu na kapitálovom trhu. S pohľadom na stratégiu „Commerzbank 4.0“ sa činnosť banky na úrovni koncernu sústreďa na čistý výnos vlastného imania „Return on tangible equity“.

Na meranie výkonnosti koncernu sa používa ukazovateľ Economic Value Added. Je definovaný ako rozdiel medzi výnosom vlastného imania koncernu a sadzbou kapitálových výnosov vynásobený imaním koncernu. Výnos vlastného imania zodpovedá pomeru koncernového prebytku po zdanení a menším voči priemernému koncernovému imaniu. Sadzba kapitálových výnosov odzrkadľuje minimálne očakávanie výnosov našich akcionárov s ohľadom na úročenie ich vloženého kapitálu a podrobuje sa kontrole každý rok. Zistenie sadzby kapitálových výnosov je založené na modeli „Capital Asset Pricing Model (CAPM)“, ktorý sa orientuje na kapitálový trh. Momentálne Commerzbank počíta so sadzbou kapitálových nákladov vo výške 7,5% po zdanení.

Vyššie uvedené controllingové veličiny sú ako ukazovatele koncernu začlenené do systému ďalších ukazovateľov špecifických pre segmenty, ktoré sú podľa príslušnej obchodnej stratégie jednotlivých segmentov odlišné.

Správa o odmeňovaní

Správa o odmeňovaní sa nachádza v správe o riadení spoločnosti v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ a tvorí súčasť správy o stave koncernu.

Údaje podľa § 315 ods. 2 bod 5 nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315 ods. 5 nemeckého Obchodného zákonníka sa nachádzajú v správe o riadení spoločnosti v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ a tvoria súčasť správy o stave koncernu.

Údaje podľa § 315 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka a doplňujúca správa

Údaje podľa § 315 ods. 4 nemeckého Obchodného zákonníka a v doplňujúcej správe sa nachádzajú v správe o riadení spoločnosti v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ a tvoria súčasť správy o stave koncernu.

Údaje podľa § 315 ods. 5 nemeckého Obchodného zákonníka

Údaje podľa § 315 ods. 2 bod 5 nemeckého Obchodného zákonníka a v doplňujúcej správe sa nachádzajú v správe o riadení spoločnosti v kapitole „Podnikateľská zodpovednosť“ a tvoria súčasť správy o stave koncernu.

Dôležité personálne a obchodno-politické udalosti

V obchodnom roku 2016 Commerzbank ďalej znížila riziká ako aj komplexnosť. Tak bola okrem opatrení na ďalšiu strategickú orientáciu realizovaná plánovaná likvidácia spoločnosti Hypothekenbank Frankfurt a predané aktivity International-Wealth-Management v Luxemburgu. Okrem toho banka posilnila svoju funkciu v oblasti Compliance. Personálne zmeny boli v priebehu roka vykonané v zložení predstavenstva ako aj na funkcii predsedu predstavenstva. Rovnako boli vykonané prípravy na voľbu nového predsedu Dozornej rady v roku 2018.

Zmena v predstavenstve Commerzbank

Dozorná rada Commerzbank vymenovala na svojom zasadnutí dňa 6. marca 2016 Martina Zielkeho k 1. máju 2016 za nástupcu Martina Blessinga do funkcie predsedu predstavenstva Commerzbank. Okrem toho bolo rozhodnuté o vymenovaní Michaela Mandela a Dr. Bettiny Orlopp za členov predstavenstva. Rozhodnutie o vymenovaní Dr. Bettiny Orlopp je podmienené súhlasom dozorného orgánu. Michael Mandel nahradil Martina Zielkeho vo funkcii člena predstavenstva zodpovedného za súkromné obchody Commerzbank. Dr. Bettina Orlopp bude zodpovedná za oblasti Compliance, personálne a právne veci. S touto novou oblasťou zodpovednosti reaguje banka na intenzívne nasadenie Chief Operating Officers a prevádzkového riaditeľa Franka Annuscheita v dôsledku digitalizácie ako aj na zvýšenú časovú náročnosť v oblastiach Compliance a v právnej oblasti. Okrem toho sa tým podčiarkuje význam silnej kultúry Compliance. Do účinnosti vymenovania Dr. Bettiny Orlopp za členku predstavenstva bude Dr. Orlopp pôsobiť ako generálna splnomocnenkyňa banky. Rozdelenie úloh v predstavenstve ostáva dovtedy nedotknutá.

Na svojom zasadnutí koncom septembra 2016 vyhovel Dozorná rada Commerzbank žiadosti Markusa Beumera o uvoľnenie z funkcie člena predstavenstva zodpovedné za segment Banka pre stredné podniky a zo zmluvy platnej do 31. 12. 2020 s účinnosťou od 31. 10. 2016. Markus Beumer v uplynulých deviatich rokoch ako člen predstavenstva rozhodujúcich spôsobom prispel k tomu, že profil Commerzbank ako vedúcej nemeckej banky v oblasti firemných klientov sa zostril v Nemecku a Európe. Vedenie segmentu Firemní klienti prevzal Michael Reuther.

Dr. Stefan Schmittmann bude od roku 2018 nástupcom predsedu Dozornej rady Klaus-Peter Müllera

Dozorná rada plánuje navrhnuť Valnému zhromaždeniu v máji 2018, aby bol Dr. Stefan Schmittmann ako zástupca akcionárov zvolený za člena Dozornej rady. Valnému zhromaždeniu má byť okrem toho oznámené, že Dr. Stefan Schmittmann bude navrhnutý za kandidáta na predsedu Dozornej rady. Dr. Stefan Schmittmann ku koncu roka 2015 ukončil činnosť v predstavenstve banky a tak by dodržal zákonom predpísanú fázu dvoch rokov pre zvolenie za člena Dozornej rady.

Dozorná rada Commerzbank okrem toho plánuje navrhnuť Valnému zhromaždeniu v máji 2017, aby bol Dr. Tobias Guldemann ako zástupca akcionárov zvolený za člena Dozornej rady. Dr. Roger Müller ku koncu Valného zhromaždenia v roku 2017 odíde z Dozornej rady banky. Ak bude Dr. Tobias Guldemann zvolený za člena Dozornej rady, plánuje Dozorná rada jeho vymenovanie za člena kontrolného výboru Dozornej rady.

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

Commerzbank zrealizovala likvidáciu Hypothekenbank Frankfurt AG

V polovici mája zrealizovala Commerzbank úplnú likvidáciu svojej 100%-nej dcérskej spoločnosti Hypothekenbank Frankfurt AG (HF) (bývalej Eurohypo AG). Portfóliá HF z oblastí Súkromní klienti, financovanie firemných nehnuteľností a štátne financovanie boli prevedené na Commerzbank Aktiengesellschaft. Spoločnosť HF bola pretransformovaná na servisnú spoločnosť „LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH“. Úlohou LSF je spracovávanie a ďalšia likvidácia portfólia úverov pre firemné nehnuteľnosti, ktoré boli prevedené na Commerzbank Aktiengesellschaft. Znižovanie pracovných miest v Eschborn, ktoré bolo nevyhnutné v rámci likvidácie HF, bolo realizované bez výpovedí z prevádzkových dôvodov. V spojení s transformáciou LSF spoločnosť HF vrátila svoju bankovú licenciu a licenciu na vydávanie záložných listov.

V rámci transakcie boli všetky nevyplatené záložné listy HF prevedené na Commerzbank Aktiengesellschaft. Veľká časť súkromných úverov HF na financovanie výstavby bola prevedená do krycieho portfólia spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Financovanie firemných nehnuteľností HF určené na likvidáciu bolo vložené do krycieho portfólia Commerzbank Aktiengesellschaft. Nevyhnutné prekrytie sa podľa zákonných ustanovení spolu s dostatočne veľkým vankúšom používa na riadenie krycieho portfólia. Hypotekárne záložné listy a verejné záložné listy budú aj v budúcnosti tvoriť pevnú súčasť pri dlhodobom refinancovaní Commerzbank Aktiengesellschaft.

Commerzbank reorganizovala obchodnú činnosť v USA

Koncom júna sa Commerzbank rozhodla, že nanovo zreorganizuje svoju obchodnú činnosť v USA, v jednej z najdôležitejších lokalít Commerzbank v zahraničí. Naša obchodná činnosť v USA tvorí kompetenčné centrum pre amerických firemných a inštitucionálnych klientov ako aj pre dcérske spoločnosti neamerických firiem v USA. Naďalej budeme ako banka ponúkať úvery v US dolároch, obligácie, menové produkty ako aj produkty v oblasti riadenia rizík ako aj zabezpečovať prístup pre našich klientov na kapitálový trh.

Pre našu činnosť v USA má reorganizácia dva rôzne dopady: po prvé: zabezpečili sme vyčlenenie realizácie príp. clearing komerčných úhrad v US dolároch nere realizovaných v USA pre našich klientov na tretie banky. Pre našich klientov, ktorí s Commerzbank realizujú platobný styk v US dolároch, sa nebude nič meniť. My však na základe tohto kroku môžeme znížiť komplexnosť našej ponuky zahraničného platobného styku. Okrem toho je toto rozhodnutie logickým dôsledkom našej snahy o zoštíhlenie našej ceľosvetovej siete korešpondenčných bánk. Po druhé, sme sa rozhodli, že v USA už nebudeme ponúkať isté produkty a služby, nakoľko už nepatria k našej strategickej ponuke pre našich amerických klientov. To sa týka predovšetkým obchodov v oblasti výpožičiek cenných papierov a štruktúrovaného financovania.

Plánovaná reorganizácia v New Yorku bude viesť k tomu, že sa zníži počet pracovísk v New Yorku. Bude sa to dotýkať predovšetkým pracovísk Backoffice-Support, v ktorých zanikne ca 100 pracovných

miest. V oblasti Frontoffice sa zruší len malý – dvojmiestny – počet pracovných miest. Proces rušenia pracovných miest má byť ukončený v roku 2018, pričom veľká časť týchto aktivít bude vykonaná do konca tohto roka.

Commerzbank prijala rozhodnutie o ďalšom strategickom zameraní obchodnej činnosti

Commerzbank sa rozhodla vzdať sa zabezpečených akciových obchodov, z ktorých môžu vyplynúť daňové výhody. Tým banka potvrdzuje nárok na svoju pozíciu, v rámci ktorej všetky obchody majú priniesť nielen príspevok k rozvoju reálnej ekonomiky, ale musia byť akceptovateľné aj spoločensky. Banka sa tým vedome vzdáva príslušných príspevkov k výsledku.

Okrem toho bolo v druhom štvrťroku realizované zoštíhlenie siete korešpondenčných bánk, o ktorom bolo rozhodnuté na začiatku roka 2016. Zníženie počtu vzťahov s korešpondenčnými bankami je výsledok priebežnej kontroly a optimalizácie nášho obchodného modelu. Okrem aspektov týkajúcich sa výnosov, nákladov a rizík tu zohrávajú podstatnú úlohu aj štandardy Compliance. Pre našich firemných klientov je tak zabezpečené, že naďalej majú k dispozícii ceľosvetovú sieť korešpondenčných bánk. Podľa toho budeme aj v budúcnosti naďalej schopní poskytovať služby pre exportujúce a importujúce stredné podniky v zahraničnom obchode v rámci vzťahov s podstatnými trmi sveta.

Commerzbank posilňuje funkciu Compliance

V obchodnom roku 2016 banka identifikovala rozhodujúce oblasti konania pre ďalšie posilnenie funkcie Compliance a začala realizovať činnosti vo všetkých oblastiach. Viac ako 50 mil. Eur banka investovala do infraštruktúry Compliance. Za účelom vývoja globálnej a silnej organizácie Compliance a perspektívneho prístupu boli oblasti „Global Financial Crime“, „Regional Compliance Americas“ a „Global Strategy & Steering“ reštrukturalizované ako aj boli vytvorené nové jednotky (napr. Financial Crime Unit, Compliance Training, Compliance Reporting a Client Tax Compliance). Tým bola výrazne posilnená funkcia Compliance. K tomu prispeli nielen štruktúrne zmeny, ale aj úspešný nábor dodatočných a skúsených expertov v oblasti Compliance v centrále ako aj v zahraničných pobočkách. Na základe krátkodobej a strednodobej personálnej stratégie bude tento vývoj ďalej prehĺbený. Okrem toho sa banka zamerala na zachovanie nezávislosti a kvality funkcie Compliance. Nezávislosť Group Compliance voči segmentom je stanovená v rámci Governance a je zabezpečená právom Chief Compliance Officer na zásahy. V rámci modelu „3 obranných línií“, ktorý bol realizovaný v banke, bolo rozhodnuté o vytvorení tzv. Compliance Coordination Units vo Front Office (1 obranná línia). Ďalšie činnosti boli zamerané na posilnenie jednotnej kultúry Compliance, ktorá sa aktívne presadzuje v celej banke. Táto kultúra zahŕňa okrem záväzného „Code of Conduct“ rôzne školenia v oblasti Compliance, školenia „Lessons Learned“ ako aj zosilnenú komunikáciu medzi predstavenstvom a manažmentom o rizikách v oblasti Compliance („Tone from the Top“).

S ohľadom na spracovanie zistení v rámci Settlements s rôznymi americkými úradmi banka väčšinu z nich zrealizovala. Okrem toho banka získala priebežnú správu od monitora vymenovaného zo strany New York State Department of Financial Services („DFS“) k 31. 10. 2016 a odpovedala na ňu vo forme implementačného plánu („Action Plan“) ako aj Management Oversight Plan dňa 30. 11. 2016.

Commerzbank uzatvorila zmluvu o predaji luxemburských aktivít International-Wealth-Management

Dňa 4. júla 2016 zrealizovala Commerzbank predaj spoločnosti Commerzbank International S.A. Luxemburg pánovi Juliusovi Bárovi, ktorý bol ohlásený v decembri 2015. Predaj zahŕňa portfóliá klientov, prechod zamestnancov ako aj príslušnú IT platformu.

Správa o hospodárskej činnosti

Rámcové ekonomické podmienky

Národohospodárske prostredie

Svetová ekonomika zaznamenala v roku 2016 najslabší rast od finančnej krízy v rokoch 2007/08. Ekonomika v prahových krajinách naďalej trpela v dôsledku úpravy makroekonomických a finančných excesov, ktoré vznikli na základe podmienok refinancovania, ktoré boli výhodné viac ako sedem rokov. To platí predovšetkým pre Čínu, kde bol rast ekonomiky v roku 2016 ešte o niečo slabší než v roku 2015. V krajinách produkujúcich ropu zotavenie cien surovín viedol k miernemu zlepšeniu.

V priemyselných krajinách sa hospodársky rast v roku 2016 citeľne spomalil. V USA bol zaznamenaný nárast o 1,6%, čo je o jeden celý percentuálny bod menej ako v roku 2015. Na základe porovnania s dlhodobým rastovým potenciálom americkej ekonomiky a s ohľadom na takmer úplnú zamestnanosť však ide stále o dobrý výsledok. Miera nezamestnanosti znovu klesla na úroveň pred výraznou recesiou v rokoch 2007/09. Stúpajúca konkurencia v boji o zamestnancov spôsobila, že mzdy znovu silnejšie rastú. Na tomto pozadí americká centrálna banka v decembri 2016 znovu zvýšila cieľový koridor pre hlavné úroky o ďalších 25 bazických bodov na 0,50% do 0,75%.

Ekonomika v euro zóne zaznamenala v roku 2016 rast vo výške 1,7%, čo je silnejší rast než v roku 2015, ak nezohľadníme Írsko, ktoré za rok 2015 vykázalo rekordne vysoký rast na úrovni 26%. Konjunktúru podporil predovšetkým živý dopyt spotrebiteľov a súkromných domácností ako aj verejných rozpočtov. Naproti tomu došlo k výraznému poklesu exportu. Dôvodom nie je len slabší globálny dopyt, ale aj skutočnosť, že cenová konkurencieschopnosť firiem produkujúcich v euro zóne sa znovu mierne zhoršila. Efektívna vonkajšia hodnota eura tak takmer z polovice kompenzovala pokles zo začiatku roka 2015. Vďaka riadnemu rastu sa situácia na trhu práce ďalej zlepšila. Miera nezamestnanosti klesla z 10,5% na konci roka 2015 na 9,6% v decembri 2016. Avšak tento pokles nestačil na to, aby vygeneroval silnejší nárast miezd. Naproti tomu, nárast miezd v euro zóne sa však až donedávna zmiernil. Podľa toho sa nič nezmenilo na nižšom náraste cien v roku 2016. Jadrová miera zdražovania – takže miera indexu spotrebných cien z uplynulého roka bez silne sa meniacich cien energií a potravín – ostala pod úrovňou 1%. Zdržanlivé vyhliadky týkajúce sa inflácie viedli Európsku centrálnu banku k tomu, že úroky z úložiek ešte raz znížila a že program kúpy obligácií, ktorý spustila v roku 2015, predĺžila najmenej do konca roka 2017. Avšak od apríla už nebude mesačne kupovať obligácie v hodnote 80 miliárd Eur, ale už len v hodnote 60 miliárd Eur.

Nemecká ekonomika rástla v roku 2016 s mierou rastu 1,9% o niečo viac ako v roku 2015 (1,7%). Na základe slabšieho globálneho dopytu a slabšej ponuky pracovných síl ide o dobrý výsledok. Miera

nezamestnanosti bola ku koncu roka na úrovni 6,0%, čím bola na najnižšej úrovni od znovuzjednotenia Nemecka. Konjunktúru podporovala najmä spotreba súkromných domácností a štátu. Avšak aj investície sa zvýšili. Živší domáci dopyt takmer vyrovnal slabší nárast exportu.

Na finančných trhoch dominovala v roku 2016 veľmi expanzívna peňažná politika najvýznamnejších centrálnych bánk. Investori sa hrnuli do rizikovejších foriem investícií, ako napr. akcie, firemné obligácie a štátne obligácie z periférnych krajín. Rovnako pokračovala celosvetová súťaž v znehodnocovaní. Mnohé centrálny banky sa usilovali na základe oslabovania ich meny podporiť tuzemskú infláciu.

Podmienky v bankovníctve

Globálny rast ekonomiky bol v roku 2016 napriek miernemu zrýchleniu v druhej polovici zdržanlivý. Predovšetkým v prvej polovici predchádzajúceho roka sa preto na finančných trhoch na pozadí obáv z vyššieho poklesu rastu v Číne a iných prahových krajinách požadovala vyššia bezpečnosť. V polovici roka 2016 boli trhy v znamení rozhodnutia Británie v referende o odchode z EÚ a v dôsledku rastúcich pochybností o účinnosti veľmi expanzívnej peňažnej politiky opakovaně vznikala nervozita na finančných trhoch. Pre mnohých pozorovateľov prekvapivý výsledok prezidentských volieb v USA tak ovplyvnil finančné trhy. V nasledujúcom náraste výnosov sa prejavilo očakávanie zvýšeného nárastu inflácie ako aj expanzívnejšia fiškálna politika v USA. Napriek výsledku referenda o ústavných zmenách v Taliansku zažili dôležité akciové trhy aj na základe rozšírenia programu nákupu obligácií Európskej centrálnej banky zmiernivý koniec turbulentného roka 2016, k čomu prispel aj nárast kurzu európskych bankových akcií.

Riziká pre globálnu ekonomiku sa napriek tomu znížili. Ešte neukončené oddĺženie štátov, firiem a súkromných domácností v celej euro zóne naďalej zatažuje výnosovú situáciu bánk. Na trhoch so štátnymi obligáciami v euro zóne je napätie len čiastočne prekryté expanzívnu peňažnou politikou a na základe regulačne podmieneného stiahnutia bánk vznikajú znovu na čiastkových trhoch anomálie v cenotvorbe. Rozšírený program kúpy obligácií v rámci euro systému síce zlepšuje likvidnú pozíciu a podmienky financovania bánk, avšak na druhej strane tlačí na číšť úrokovú maržu a tým zatažuje výnosovú situáciu. Kým boli ocenené snahy bánk týkajúce sa zníženia rizika solventnosti a likvidity, pretrvávali obavy týkajúce sa ďalšieho oslabenia výnosovej situácie bankového systému v euro zóne a schopnosti bánk vygenerovať dostatočné výnosy v obchodoch závislých od úrokov.

V uplynulých rokoch sa jasne ukázalo, že politické prekvapenia majú výrazný vplyv na svetovú ekonomiku a finančné trhy, aj keď sa krátkodobo neodzrkadľujú na finančných trhoch alebo v konjunktúre tak, ako sa to predtým očakávalo. Na rozdiel od rizík sa neistoty

podstatne ťažšie predpovedajú a môžu mať podstatne silnejší negatívny dopad na bankové obchody, ak súkromné ekonomické subjekty znížia svoj dopyt po finančných službách v dôsledku neistôt na trhu. Tak napríklad globálne investície rástli v poslednom období oveľa pomalšie, a to aj kvôli rozšírenej neistote týkajúcej sa ďalšieho rastu. V sledovanom roku sa znovu ukázalo, aký veľký význam sa pripisuje kybernetickej bezpečnosti. Ochrana dátových sietí a príslušné vzdelávanie zamestnancov predstavujú – napriek existujúceho uvedomenia si IT bezpečnosti – trvalú úlohu, ktorú musí bankový sektor brať vážne.

Výnosová, finančná a majetková situácia

Commerzbank sa v obchodnom roku 2016 pohybovala v náročnom trhovom prostredí. Vývoj obchodnej činnosti bol poznačený predovšetkým naďalej nízkou úrovňou úrokov, volatilitou na kapitálovom trhu a citeľnou zdržanlivosťou klientov.

Operatívny výsledok koncernu Commerzbank za rok 2016 dosiahol hodnotu 1 399 mil. Eur. To v porovnaní s predchádzajúcim rokom, ktorý bol zaťažený rezervami na procesné a regresné riziká, znamená pokles o 28%. Výsledok koncernu pripadajú akcionárom Commerzbank dosiahol v sledovanom období 279 mil. Eur.

Bilančná suma koncernu Commerzbank bola k poslednému dňu 2016 na úrovni 480,5 miliárd Eur, čo zodpovedá poklesu o 9,8% oproti poslednému dňu v roku 2015. Pokles objemu bol zaznamenaný pri pohľadávkach voči úverovým inštitúciám a klientom ako aj voči obchodným aktívam a finančnému majetku.

Zníženie rizikových aktív na 190,5 miliárd Eur spočívalo v zásade v znížení rizikových aktív v oblasti úverových rizík na základe aktívneho manažovania portfólia, pri pokračujúcej koncentrácii obchodnej činnosti. Dopady boli čiastočne kompenzované nárastom rizikových aktív z rizík trhových cien a prevádzkových rizík.

Kvóta Common-Equity-Tier-1 sa pri úplnom použití predpisov Bazilej 3 zvýšila ku koncu decembra 2016 na 12,3%.

Výkaz ziskov a strát koncernu Commerzbank

Jednotlivé položky výkazu ziskov a strát zaznamenali v roku 2015 nasledovný vývoj:

Úrokový a hospodársky výsledok klesol v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 13,2% na 5 397 mil. Eur. Kým úrokový prebytok klesol o 650 mil. Eur na 5 077 mil. Eur, výsledok obchodných činností a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí klesol o 174 mil. Eur na 320 mil. Eur. V segmente Súkromní klienti a podnikatelia sa v poklese úrokového prebytku odzrkadlili dopady nízkych príp. negatívnych úrokov, ktoré viedli k podstatne nižším výnosom z

vkladových obchodov v tuzemsku. Naďalej rastúci objem v úverových obchodoch ako aj pozitívny vývoj výnosov mBank dokázali tento vývoj len čiastočne kompenzovať. Rast mBank súvisel s nárastom objemu obchodov ako aj s priebežným zlepšovaním úrokovkej marže. Segment Firemní klienti zaznamenal pri úrokovom a obchodnom výsledku, najmä v súvislosti s negatívnym úrokovým prostredím a oveľa nižším príspevkom k výsledku z obchodov so štruktúrovanými investičnými produktami, citeľný pokles v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Okrem toho viedla ďalšia likvidácia portfólia prevedeného zo segmentu ACR rovnako k očakávanému poklesu úrokového výsledku. Segment ACR vykázal v úrokovom a obchodnom výsledku pokles výnosov o 146 mil. Eur na 85 mil. Eur. Tento pokles vo významnej miere súvisel s dodatočnými výnosmi z reštrukturalizácie prostriedkov na refinancovanie, ktoré vznikli v roku 2015 a ktoré sa v sledovanom období nezopakovali. S pokračujúcou likvidáciou portfólia súviselo aj zníženie priebežných úrokových výnosov. Obchodný výsledok zahŕňa aj pozitívne oceňovacie efekty z ocenenia rizík kontrahentov ako aj z ocenenia vlastných záväzkov vo výške 528 mil. Eur, po - 17 mil. Eur v predchádzajúcom roku.

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

Provízy prebytok sa oproti minulému roku znížil o 6,4% na 3 212 mil. Eur. Akciové trhy, ktoré boli v sledovanom období plné výkyvov, viedli k pokračujúcej neistote u účastníkov na trhu a k príslušnej zdržanlivosti klientov v segmente Súkromní klienti a podnikatelia. Pozitívny dopad mal silný dopyt klientov po splátkových úveroch ako aj úprava cenovej politiky. V segmente Firemní klienti vyplynul provízny

prebytok, ktorý bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom podstatne nižší, najmä z pokusu dokumentárnych obchodov, čo súviselo nielen so strategickým zameraním v oblasti Financial Institutions, ale aj s celkovo slabou konjunktúrou vo svete a súvisiacim ohrozením svetového obchodu. Okrem toho klesli výnosy z poradenstva týkajúceho sa derivátov a kapitálových trhov.

Tabuľka č. 7

Prehľad výsledkov / Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena
Úrokový prebytok	5 077	5 727	- 650
Riziková prevencia v úverových obchodoch	- 900	- 696	- 204
Provízny prebytok	3 212	3 430	- 218
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	320	494	- 174
Výsledok z finančných činností, at-Equity a ostatné	790	144	646
Administratívne náklady	7 100	7 157	- 57
Operatívny výsledok	1 399	1 942	- 543
Odpisy goodwillu	627	-	627
Náklady na reštrukturalizáciu	129	114	15
Výsledok pred zdanením	643	1 828	- 1 185
Dane z príjmov a výnosov	261	629	- 368
Výsledok koncernu	382	1 199	- 817
Výsledok koncernu pripísaný akcionárom Commerzbank	279	1 084	- 805

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní ako aj ďalších restateментov (viď strana 139 nash).

Výsledok z finančnej činnosti bol v sledovanom roku na úrovni 344 mil. Eur po - 7 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Nárast o 351 mil. Eur vyplynul najmä zo zotavenia hodnôt v spoločnosti HETA Asset Resolution AG na úrovni 141 mil. Eur ako aj z jednorazového špeciálneho efektu z predaja podielov na spoločnosti Visa Europe Limited vo výške 123 mil. Eur.

Priebežný výsledok spoločností ocenených at-Equity bol na úrovni 150 mil. Eur, po 82 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Tento výsledok zahŕňa efekt z nového ocenenia majetku spoločnosti Commerz Real, ktorý zohľadňuje veľmi dobrú trhovú situáciu nehnuteľností užívaných na firemné účely.

S ohľadom na výsledok z ostatných činností bola vykázaná čiastka 296 mil. Eur po 69 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Nárast o 227 mil. Eur bol podmienený pozitívnym jednorazovým efektom z predaja nehnuteľností. Okrem toho výsledok obsahuje aj rozpustenia rezerv v súvislosti s procesnými a právnymi rizikami.

Čistý prísun do rizikovej prevencie v úverových obchodoch sa v sledovanom roku v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšil o 29,3% na 900 mil. Eur. Nárast bol založený na vyššej potrebe prevencie v segmente Asset & Capital Recovery, v ktorom sa odzrkadľuje náročná situácia na bdných trhoch.

V segmente Firemní klienti boli na základe vyššej potreby prevencie v súvislosti s jednotlivými angažovanosťami nevyhnutné vyššie čisté prísuny na prevenciu rizík. V segmente Súkromní klienti a podnikatelia bolo na základe dobrej solventnosti nemeckých domácností zaznamenané odtáženie rizikovej prevencie.

Administratívne náklady boli v sledovanom roku na úrovni 7 100 mil. Eur, čím boli o 0,8% nižšie než v predchádzajúcom roku. Personálne náklady boli na úrovni 3 723 mil. Eur, t.j. o 4,5% nižšie než v predchádzajúcom roku, čo súviselo s nižšími variabilnými zložkami mzdy. Naproti tomu stúpili vecné náklady, vrátane odpisov hmotného majetku a iného nehnuteľného majetku, o 3,7% na 3 377 mil. Eur. Nárast o vyplýva najmä z vyšších povinných príspevkov - tam je obsiahnutá novo zavedená poľská banková daň vo výške 74 mil. ER a európsky bankový odvod vo výške 155 mil. Eur - a z nárastu nákladov na poradenstvo a previerky ako aj z plánovaných odpisov nehnuteľného majetku.

Ako výsledok popísaného vývoja dosiahol koncern Commerzbank v sledovanom roku operatívny výsledok vo výške 1 399 mil. Eur, čo je o 28% menej než v predchádzajúcom roku.

V súvislosti so znížením obchodných aktivít v rámci nového strategického usporiadania vznikli v sledovanom období zníženia hodnôt goodwillu a nehnuteľného majetku vo výške 627 mil. Eur. Náklady na reštrukturalizáciu vykázané v sledovanom roku vo výške 129 mil. Eur zatažili výsledok koncernu, prevažne súvisia so združovaním produktových a trhových kompetencií v Londýne a New Yorku ako aj s optimalizáciou interných postupov.

Výsledok pred zdanením bol vykázaný vo výške 643 mil. Eur, po 1 828 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Za sledované obdobie boli vykázané daňové náklady vo výške 261 mil. Eur, po 629 mil. Eur za predchádzajúci obchodný rok.

Výsledok koncernu po zdanení bol za rok 2016 vo výške 382 mil. Eur, po 1 199 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Pri zohľadnení menšinových podielov vo výške 103 mil. Eur toho pripadá akcionárom Commerzbank 279 mil. Eur, po 1 084 mil. Eur v predchádzajúcom roku.

Na základe vykázaného výsledku spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft za rok 2016 sa podľa Obchodného zákonníka predpokladá využitie všetkých pôžitkových listov, ktoré vydala Commerzbank Aktiengesellschaft za rok 2016; výplata dividend nebude navrhnutá.

Celkový výsledok, ktorý okrem výsledku koncernu zohľadňuje aj ostatný výsledok za dané obdobie, bol za rok 2016 na úrovni - 301 mil. Eur. Ostatný výsledok za dané obdobie vo výške - 683 mil. Eur pozostáva zo zmien rezervy na nové ocenenie (- 135 mil. Eur), rezervy z Cash Flow Hedges (62 mil. Eur), rezervy z menového prepočtu (- 143 mil. Eur) a spoločností ocenených at-Equity (1 mil. Eur) a poistno-matematických ziskov a strát (- 379 mil. Eur) ako aj z predaja majetku a skupín majetku určeného na predaj (- 89 mil. Eur).

Operatívny výsledok na akciu predstavuje 1,12 Eur, výsledok na akciu 0,22 Eur. Za predchádzajúci rok boli tieto ukazovatele vo výške 1,61 Eur príj. 0,90 Eur.

Súvaha koncernu Commerzbank

Bilančná suma koncernu Commerzbank bola k poslednému dňu 2016 na úrovni 480,5 mil. Eur. Oproti poslednému dňu predchádzajúceho roka ide o pokles o 9,8% príj. 52,3 miliárd Eur. Bolo vykázané zníženie objemu pohľadávok voči úverovým inštitúciám a klientom ako aj pokles objemu obchodných aktív ako aj finančného majetku.

Hotovostná rezerva vzrástla v porovnaní s posledným dňom uplynulého roka o 6,3 miliárd Eur na 34,8 miliárd Eur. Tento nárast oproti poslednému dňu predchádzajúceho roka súvisel najmä s vyššími investíciami v centrálnych bankách.

Pohľadávky voči úverovým inštitúciám klesli o 13,3 miliárd Eur na 13,3 miliárd Eur. Kým v oblasti splatené denne bol vykázaný mierny nárast o 0,1 miliárd Eur, klesli ostatné pohľadávky o 3,9 miliárd Eur v súvislosti so znížením bankového portfólia v oblasti Financial Institutions a pohľadávky zo zabezpečených obchodov na peňažnom trhu poklesli o 10,4 miliárd Eur.

Pohľadávky voči klientom boli na úrovni 212,8 miliárd Eur, čím v porovnaní s uplynulým rokom poklesli o 2,8%. Príčina tohto vývoja spočíva v znížení objemu zabezpečených obchodov na peňažnom trhu vo forme Reverse Repos a Cash Collaterals o 2,6 miliárd Eur a zo zníženia objemu nestrategických obchodov.

Objem úverov pre klientov a úverové inštitúcie bol k rozhodujúcemu dňu v sledovanom období na úrovni 224,1 miliárd Eur a vykázal v porovnaní s posledným dňom uplynulého roka pokles o 2,7%. Kým úvery pre úverové inštitúcie boli na úrovni 19,9 miliárd Eur o 2,7 miliárd Eur vyššie než v uplynulom roku, objem úverov pre klientov bol na úrovni 204,2 miliárd Eur a poklesol o 1,7%. Pritom bol nárast objemu úverov v segmente Súkromní klienti a podnikatelia viac než kompenzovaný poklesom úverov v segmente Firemní klienti.

Obchodné aktíva boli k rozhodujúcemu dňu na úrovni 88,9 miliárd Eur, pričom ide o pokles oproti minulému roku o 22,6%. Kým objem akcií, iných cenných papierov z vlastného imania a podielov na investičných fondoch poklesol o 5,9 miliárd Eur, bol zaznamenaný pokles hodnôt z derivatívnych finančných nástrojov, najmä úrokových derivatívnych obchodov, o 14,5 miliárd Eur.

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

Finančný majetok dosiahol hodnotu 70,2 miliárd Eur, čo je o 14,4% menej než v uplynulom roku. Dlhopisy a cenné papiere súvisiace s úrokmi poklesli o 11,7 miliárd Eur na 69,1 miliárd Eur, stav akcií a

ostatných cenných papierov vlastného kapitálu bol na úrovni 0,9 miliárd Eur, čiže na úrovni predchádzajúceho roka.

Tabuľka č. 8

Aktíva Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	58 529	71 805	-18,5
Pohľadávky voči klientom	212 848	218 875	-2,8
Obchodné aktíva	88 862	114 824	-22,6
Finančný majetok	70 180	81 939	-14,4
Ostatné aktíva	50 031	45 258	10,5
Celkom	480 450	532 701	-9,8

Pasíva Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Závazky voči úverovým inštitúciám	66 948	83 154	-19,5
Závazky voči klientom	250 920	261 179	-3,9
Závazky potvrdené listinou	38 494	40 605	-5,2
Obchodné pasíva	71 644	86 454	-17,1
Ostatné pasíva	22 804	31 184	-26,9
Vlastný kapitál	29 640	30 125	-1,6
Celkom	480 450	532 701	-9,8

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a ďalších restatementov (viď strana 139 nasl.).

Na strane pasív klesli záväzky voči úverovým inštitúciám – najmä v súvislosti so zníženým vkladov v úverových inštitúciách a krátkodobým financovaním prostredníctvom centrálnych bánk ako aj poklesu peňažných obchodov – výrazne o 16,2 miliárd Eur na 66,9 miliárd Eur. Nárast objemu sa v rozsahu dvoch tretín dotkol záväzkov voči úverovým inštitúciám v zahraničí.

Záväzky voči klientom sa oproti minulému roku znížili o 3,9% na 250,9 miliárd Eur, čo súviselo so znížením objemu termínovaných vkladov ako aj záväzkov z peňažných obchodov, pričom tento pokles bol len sčasti kompenzovaný nárastom vkladov ako aj vkladov firemných a súkromných klientov.

Zaknihované záväzky dosiahli objem 38,5 miliárd Eur, čím boli o 2,1 miliárd Eur pod úrovňou predchádzajúceho roka. Vydané dlhopisy poklesli o 2,7 miliárd Eur na 32,9 miliárd Eur. Tento stav vyplynul predovšetkým z poklesu hypotekárnych a verejných záložných listov, pričom objem vydaných papierov peňažného trhu vzrástol o 0,6 miliárd Eur na 5,6 miliárd Eur.

U obchodných pasív bol zaznamenaný pokles objemu o 14,8 miliárd Eur na 71,6 miliárd Eur. To vyplývalo hlavne z poklesu derivatívnych obchodov s menami a úrokmi ako aj Short-Sales-Bonds a Short-Sales akcií, oproti čomu bol nárast derivatívnych obchodov s menami.

Mimosúvahové záväzky vykázali oproti minulému roku nárast objemu: eventuálne záväzky súvisiace s úvermi boli s hodnotou 35,0 miliárd Eur o 5,8% nižšie než v predchádzajúcom roku, neodvolateľné úverové prísluby vzrástli o 5,8 miliárd Eur na 78,2 miliárd Eur.

Vlastné imanie

Vlastné imanie (pred započítaním menšinových podielov) vykazané v súvahe k 31. decembru 2016 pokleslo o 1,7% na 28,6 miliárd Eur. Mierny pokles súvisí so znížením rezerv zo zisku, ktoré klesli o 0,3 miliárd Eur na 11,2 miliárd Eur. Rezerva na nové ocenenie mala k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy hodnotu - 0,8 miliárd Eur, pokles oproti koncu predchádzajúceho roka bol o - 0,2 miliardy Eur nižší, čo súvisí predovšetkým s vyššími prírážkami k úverovým rizikám k talianskym obligáciám. Spolu s negatívnymi rezervami z Cash Flow Hedges a rezerv z menových prepočtov bolo zaznamenané zaťaženie vlastného imania vo výške - 1,0 miliárd Eur, po - 0,8 miliárdach Eur v predchádzajúcom roku.

Rizikové aktíva poklesli k 31. decembru 2016 oproti poslednému dňu v roku 2015 o 7,7 miliárd Eur na 190,5 miliárd Eur. Pokles súvisel so znížením rizikových aktív v oblasti úverových rizík na základe aktívneho riadenia portfólia a z dopadov zo zaknihovania. Tieto dopady boli len sčasti kompenzované nárastom rizikových aktív v prípade rizík trhových cien a prevádzkových rizík.

Započítateľný jadrový kapitál poklesol oproti poslednému dňu v roku 2015 v dôsledku nasledujúceho kroka Basel-3-phase-in o ca 0,8 miliárd Eur na 26,5 miliárd Eur. Príslušná kvóta jadrového kapitálu sa zvýšila na 13,9%. Kapitál Common-Equity-Tier-1 (tvrdý jadrový kapitál) bol na úrovni 26,5 miliárd Eur. Podľa prechodných pravidiel Bazileja 3 sa zhoduje s jadrovým kapitálom. Kvóta vlastného imania bola k rozhodujúcemu dňu na úrovni 16,9%. Kvóta tvrdého jadrového imania („fully phased-in“, t.j. pri plnom uplatnení regulačných

predpisov) bola k rozhodujúce dňu na úrovni 12,3%. Kvóta Leverage Ratio, ktorá označuje pomer kapitálu k Leverage Exposure, bola k rozhodujúce dňu sledovaného obdobia na základe prepracovanej Smernice CRD IV/CRR („delegated act“) na úrovni 5,4% („phase-in“) príp. 4,8% („fully phased-in“).

Banka dodržiava všetky požiadavky dozorných orgánov. Údaje požadované dozornými orgánmi zahŕňajú výsledok koncernu pripadajúci akcionárom Commerzbank a zohľadňujú príslušné vymedzenie dividend.

Refinancovanie a likvidita koncernu Commerzbank

Za riadenie likvidity koncernu zodpovedá odbor Group Treasury, ktorý je zastúpený vo všetkých dôležitých lokalitách v tuzemsku a zahraničí a ktorý má línie vykazovania vo všetkých dcérskych spoločnostiach.

Riadenie likvidity je rozdelené na operatívne a strategické komponenty. V rámci operatívneho riadenia likvidity prebieha riadenie denných platieb, plánovanie očakávaných platobných tokov a riadenie

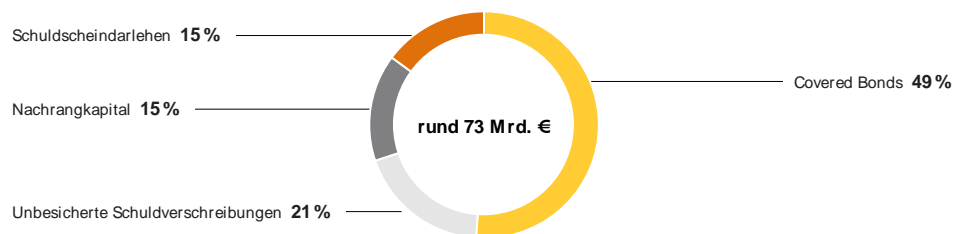
prísunov do centrálnych bánk. Okrem toho sa táto oblasť zaoberá s prístupom k nezabezpečeným a zabezpečeným zdrojom financovania na peňažnom a kapitálovom trhu ako aj riadením likvidného portfólia. Strategické riadenie likvidity zahŕňa zostavovanie a vyhodnocovanie profilov splatnosti aktív a pasív relevantných pre likviditu v rámci stanovených limitov a koridorov. Doplňujúce informácie nájdete v správe koncernu o rizikách v kapitole „Riziká súvisiace s likviditou“.

Na základe obchodnej stratégie a pri zohľadnení rizikovej tolerancie sú stanovené smernice a limity pre profil refinancovania a prostriedky na refinancovanie. Koncern sa pri krátkodobom a strednodobom refinancovaní opiera o primeranú diverzifikáciu týkajúcu sa investičných skupín, regiónov, produktov a mien. Nadradené rozhodnutia týkajúce sa riadenia likvidity prijíma centrálny výbor Asset-Liability-Committee (ALCO), ktorý sa schádza pravidelne. Sledovanie stanovených limitov ako aj rizika likvidity sa vykonáva na základe nezávislej rizikovej funkcie a pomocou interného modelu. Správy o rizikách v oblasti likvidity sa podávajú pravidelne ALCO a predstavenstvu.

Obrázok č. 3

Refinanzierungsstruktur Kapitalmarkt¹

zum 31. Dezember 2016

¹ na základe hodnôt zo súvahy

Commerzbank mala v sledovanom období neobmedzený prístup na peňažný a kapitálový trh; po celé obdobie bola banka likvidná a platobne schopná. Rovnako mohla počas celého obdobia prijímať prostriedky nevyhnutné pre vyvážený mix refinancovania a bola v sledovanom období vybavená pohodlnou likviditou. V roku 2016 Commerzbank prijala na kapitálovom trhu dlhodobé refinancovanie v celkovej výške 7,4 miliárd Eur.

V nezabezpečenej oblasti Commerzbank Aktiengesellschaft vydala v prvom štvrtroku benchmarkovú obligáciu s objemom 1 miliardy Eur. Táto emisija má platnosť 10 rokov.

V treťom štvrtroku banka vydala 7-ročnú benchmarkovú obligáciu Senior-Unsecured. Objem 1,5 miliárd Eur bol prijatý vo forme súkromných umiestnení, v rámci toho druhoradá obligácia vo výške 400 US dolárov a splatnosťou 12 rokov. Okrem toho poľská dcérska

spoločnosť mBank vydala obligáciu Senior-Unsecured s objemom 500 mil. Eur a splatnosťou 4 rokov.

V rámci zabezpečených emisií Commerzbank prijala ca 3,4 miliárd Eur. V priebehu roka banka umiestnila na kapitálovom trhu štyri benchmarkové obligácie, z ktorých boli dve v treťom štvrtroku navýšené. V polovici roka banka vydala 10-ročný hypotekárny záložný list v objeme 1 miliardy Eur. Nasledoval 8-ročný hypotekárny záložný list rovnako v objeme 1 miliardy Eur a hypotekárny záložný list v objeme 750 mil. Eur a splatnosťou viac ako 10 rokov. V novembri bol vydaný ďalší hypotekárny záložný list v objeme 500 mil. Eur splatnosťou viac ako 6 rokov. Záložné listy boli umiestnené prevažne v Nemecku, avšak aj zahraniční investori preukázali silný záujem o hypotekárne záložné listy. Okrem toho poľská hypotekárna dcérska spoločnosť mBank vydala Covered Bonds v objeme 0,1 miliardy Eur podľa poľského práva.

49 Základy koncernu Commerzbank

55 Správa o hospodárskej činnosti

63 Vývoj segmentov

79 Naši zamestnanci

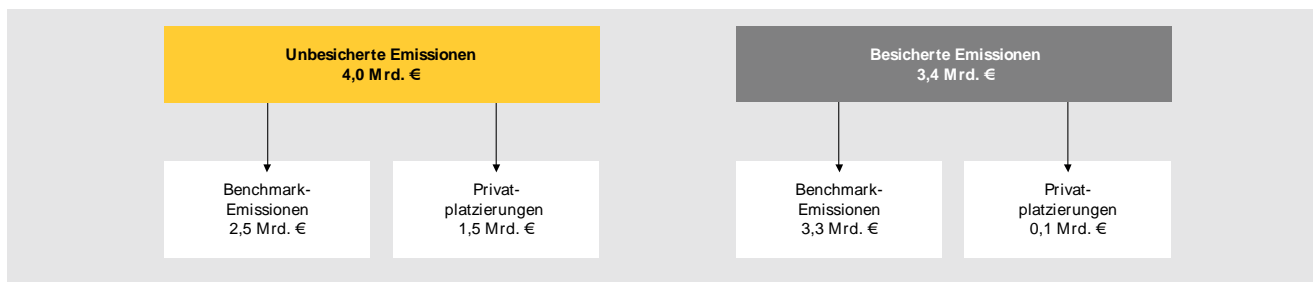
82 Správa o prognózach a príležitostiach

Priemerná splatnosť všetkých emisií je ca 8 rokov.

Obrázok č. 4

Kapitalmarktfunding des Konzerns im Jahr 2016

Volumen 7,4 Mrd. €

Banka k rozhodujúcemu dňu vykazuje rezervu likvidity vo výške 80 miliárd Eur. Portfólio tejto rezervy pozostáva z vysoko likvidného majetku a zabezpečuje záruku pre prípad stresu. Toto portfólio je refinancované podľa chuti podstupovať riziká v oblasti likvidity s cieľom zabezpečiť nevyhnutnú rezervu počas rezervného obdobia stanoveného predstavenstvom. Z toho je čiastka 23,8 miliárd Eur držaná v osobitnom rezervnom portfóliu, ktoré riadi Treasury, aby bolo možné v prípade stresovej situácie pokryť úbytok likvidity a zabezpečenú okamžitú platobnú schopnosť. Okrem toho banka udržiava tzv. rezervné portfólio Intraday-Liquidity vo výške 8,4 miliárd Eur.

Banka v celom sledovanom roku dodržiavala zadania vyplývajúce z Nariadenia o likvidite. Ukazovateľ likvidity podľa štandardného ocenenia podľa Nariadenia o likvidite bol za Commerzbank Aktiengesellschaft na úrovni 1,52, a tým je podstatne vyšší než minimálna požiadavka vo výške 1,00. Na základe toho je likvidita Commerzbank v súlade s jej konzervatívnou a perspektívnou stratégiou refinancovania naďalej na vysokej úrovni. Likvidné prostriedky centrálnych bánk neboli čerpané.

Zhrnutie obchodnej situácie v roku 2016

Commerzbank sa aj v obchodnom roku 2016 pohybovala v náročnom trhovom prostredí, ktoré bolo poznačené naďalej nízkymi až negatívnymi úrokmi. Okrem toho viedli regulačné požiadavky kladené na banky k zataženiu výsledku, a to v nezmenenom objeme. V tomto náročnom prostredí sme v predchádzajúcom roku preukázali zvýšenú odolnosť obchodného modelu Commerzbank a na základe nárastu počtu klientov, zvýšenia podielu na trhu a na základe pokračujúcej likvidácie portfólií nepatriacich medzi hlavné činnosti banky a spojených s vyšším rizikom vytvorili základňu pre to, aby sme aj v nasledujúcich rokoch dosiahli udržateľnú úroveň vyšších výnosov.

Náš operatívny výsledok za rok 2016 zahŕňa rôzne pozitívne efekty, napríklad z našej angažovanosti v Heta ako aj z predaja nášho realitného portfólia. Celkovo zaznamenali operatívne činnosti v sledovanom roku 2016 solídny vývoj. V najvýnosnejšom segmente Súkromní klienti a podnikatelia (PUK) bola prognóza výsledok pre obchodný rok 2016 v rámci našich očakávaní. Z pohľadu koncernu nebolo možné oddeliť vývoj operatívnych výnosov od negatívnych dopadov úrokového prostredia a zdržanlivého vývoja činností klientov, okrem iného v oblasti obchodov s cennými papiermi a pri financovaní firiem, kým ešte zhoršená situácia na lodných trhoch viedla k zvýšeným nákladom spojeným s opravnými položkami. V treťom štvrtroku 2016 boli v súvislosti so zameraním na hlavné činnosti v rámci nového strategického usporiadania boli vykonané odpisy goodwillu vo výške 627 mil. Eur. V dôsledku nebol splnený cieľ mierneho zlepšenia koncernového prebytku a stabilnej kvóty výnosnosti vlastného imania. Na základe toho výnos vlastného imania klesol z 3,9% v roku 2015 na 1,0%.

V obchodnom roku 2016 dosiahol segment PUK, v ktorom sú obsiahnuté príspevky poľskej dcérskej spoločnosti mBank a malých spoločností k výsledku v pásme od 2,5 do 15 mil. Eur z bývalého segmentu Banka pre stredné podniky, dobré výsledky. V segmente

Súkromní klienti a podnikatelia sme stanovené ciele pre tuzemské aktivity súkromných klientov týkajúcich sa rastu počtu klientov a spravovaného majetku klientov (súčet objemov úverov, úložiek a depozitov) ako aj ciele týkajúce sa spokojnosti klientov dosiahli príp. presiahli. Spoločnosť mBank dosiahla vďaka zlepšeniu úrokovej marže lepšie výsledky, než sme očakávali, a preto boli z veľkej časti kompenzované negatívne dopady zo zavedenie bankového odvodu v Poľsku. V tuzemsku ako aj v Poľsku segment profitoval z jednorazových špeciálnych efektov, medzi ktoré napríklad patrili zisky z predaja podielov na Visa Europe Limited. Na základe uvedeného poľského bankového odvodu zostala kvóta nákladovosti v segmente PUK na stabilnej úrovni.

Aktivity v segmente Firemní klienti (FK) boli v sledovanom období zaťažené nízkymi úrokmi a utlmenými aktivitami klientov v mnohých oblastiach, a tak nedokázali – napriek očakávanému stabilnému vývoju – nadviazať na operatívny výsledok z predchádzajúceho roka. Tak mala napriek dobrej pozícii na trhu nadpriemerne vysoká volatilita na akciových trhoch tlmivý dopad na dopyt investorov v oblasti Equity Markets & Commodities, v dôsledku čoho nasledoval pokles obchodných obrátov. Aj obchody so štruktúrovanými investičnými produktmi pre inštitucionálnych klientov museli na základe náročnej situácii na kapitálovom trhu priznať výrazný pokles výnosov. Dynamika v medzinárodných obchodných tokoch, ktorá v uplynulých rokoch silne klesala, viedla k poklesu dokumentárnych obchodov, ktoré prinášajú provízie. Strategické rozhodnutie Commerzbank spočívajúce v silnejšom zameraní sa na oblasť Financial Institutions rovnako zaťažilo výsledok. Rýchla likvidácia portfólia prevedeného začiatkom roka 2016 zo segmentu Asset & Capital Recovery (ACR) spôsobila pokles úrokových výnosov, čo v súlade so stratégiou slúži na zabezpečenie naďalej vysokej kvality úverov v segmente FK. Na strane nákladov okrem iného posilnenie funkcie Compliance viedlo k miernemu zvýšeniu administratívnych nákladov. Celkovo tieto faktory vplyvajú na nižší výnos vlastného imania a zvýšenie kvóty nákladovosti. Aj tu sme vychádzali zo stabilných ukazovateľov.

Spomínaný slabý vývoj svetového obchodu ako aj nové kapacity tlačiace sa na trh spôsobili, že chartrové poplatky najmä pri kontajnerových a

nákladných lodiach poklesli tak, že u mnohých majiteľov lodí ani nepokryli náklady. V dôsledku toho sa nevyplnila prognóza klesajúcej prevencie pre úverové riziká v segmente ACR ani prognóza zníženia operatívnych strát. Výrazný nárast opravných položiek však pokryl nielen prísuný do čiernej knihy, ale umožnil aj zachovanie kvóty pokrytia pre problémové úvery pri financovaní lodí na úrovni predchádzajúceho roka, t.j. 64%.

Na úrovni koncernu nedokázali výrazné výnosy finančného majetku a podielov ako aj z ostatného prevádzkového výsledku, ktoré boli sčasti jednorazové, vykompenzovať tlak na výnosy prichádzajúci z obchodov závislých od úrokov a obchodov prinášajúcich provízie. V tomto náročnom trhovom prostredí celkové výnosy pred rizikovou prevenciou klesli o 4% na 9,4 miliárd Eur. Operatívny výsledok klesol o 0,5 miliárd Eur na 1,4 miliardy Eur. Vývoj na lodných trhoch viedol k rizikovej prevencii v segmente ACR, ktorá presiahla naše očakávania a tým aj úroveň celej banky. Vďaka posilneným opatreniam na úsporu nákladov a zlepšenie efektívnosti sa podarilo – pri presiahnutí prognóz – nielen vykompenzovať náklady na bankové odvody, ktoré sa takmer zdvojnásobili na úroveň 230 mil. Eur, ale aj naďalej vysoké regulačné zaťaženie, avšak aj znížiť administratívne náklady o takmer 0,1 miliardy Eur na 7,1 miliárd Eur.

Odpísanie goodwillu vykonané v súvislosti s novým strategickým usporiadaním vo výške 0,6 miliárd Eur rovnako prispelo k tomu, že nebol splnený cieľ mierneho nárastu koncernového prebytku za rok 2016 prognózovaný vo výročnej správe za rok 2015. Celkovo výsledok koncernu pripočítateľný akcionárom Commerzbank bol na úrovni 279 mil. Eur, po 1 084 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Výnos vlastného imania nezohľadňujúci odpísanie goodwillu klesol na 4,7%, po 6,7% v predchádzajúcom roku, kým kvóta nákladovosti zaznamenala nárast o ca 2% na 75,5%.

Commerzbank v roku 2016 ďalej rozvinula aj svoju pohodlnú pozíciu týkajúcu sa vlastného imania. Tvrdý vlastný kapitál bol pri plnom uplatnení pravidiel Bazilej 3 naďalej na úrovni 23,4 miliárd Eur. Pokles rizikových aktív o takmer 4% viedol k tomu, že kvóta Common-Equity-Tier-1 (CET 1) bola pri plnom uplatnení pravidiel Bazilej 3 zvýšená z 12,0% na 12,3% ku koncu roka 2016.

Vývoj segmentov

Súkromní klienti a podnikatelia

Segment Súkromní klienti a podnikatelia (PUK) zahŕňa tuzemské filiálky, skupinu comdirect, Commerz Real ako aj skupinu mBank. Ako klienti – podnikatelia boli v tuzemskej filiálkovej banke združení firemní klienti a menšie a stredné podniky s ročným obratom do 15 mil. Eur. V sledovanom roku pokračoval segment vo svojom rastovom kurze a s

počtom klientov viac ako 12 miliónov v Nemecku a viac ako 5 miliónov v strednej a východnej Európe sme na týchto trhoch jedna z vedúcich bánk.

Vývoj výsledku

Tabuľka č. 9

Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena v percentuálnych bodoch
Výnosy pred rizikovou prevenciou	4 819	4 845	-0,5
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-119	-167	-28,7
Administratívne náklady	3 621	3 627	-0,2
Operatívny výsledok	1 079	1 051	2,7
Viazaný vlastný kapitál (mil. €)	4 125	4 760	-13,3
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	26,2	22,1	4,1
Kvóta nákladovosti v operatívnom obchode (%)	75,1	74,9	0,3

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatamentov (viď príloha na strane 139 nasl.).

Segment Súkromní klienti a podnikatelia dosiahol v obchodnom roku 2016 potešivý operatívny výsledok. V tuzemsku sa na základe naďalej dynamického rastu úverov a dobrého vývoja počtu nových klientov ako aj neopakovujúcich sa výnosových efektov podarilo kompenzovať zaťažujúce faktory vyplývajúce z prostredia nízkych úrokov a nižších výnosov na základe zdržanlivého prístupu klientov pri obchodoch s cennými papiermi. Príspevok mBank k výsledku bol takmer na úrovni predchádzajúceho roka, avšak v roku 2016 obsahoval aj dodatočné zaťaženie vyplývajúce z poľskej bankovej dane. Z toho pri operatívnom výsledku vyplynul nárast o 28 mil. Eur na 1 079 mil. Eur.

Výnosy pred rizikovou prevenciou dosiahli v obchodnom roku takmer úroveň predchádzajúceho roka 4 819 mil. Eur (4 845 mil. Eur). Úrokový prebytok, ktorý poklesol o -105 mil. Eur na 2 479 mil. Eur, odzrkadľuje negatívne dopady nízkych príp. negatívnych úrokov, ktoré viedli k podstatne nižším výnosom z vkladových obchodov v tuzemsku. Pokračujúci nárast objemu v úverových obchodoch ako aj pozitívny vývoj výnosov mBank dokázali len sčasti vyrovnať tento trend. Rast mBank súvisí s nárastom obchodov ako aj s pokračujúcim zlepšovaním úrokového marže. Provízy prebytok klesla oproti predchádzajúceho roku o -64 mil. Eur na 1 956 mil. Eur. Oproti vyšším províznym výnosom Commerz Real z realitných obchodov počas celého roka boli nižšie provízne výnosy z tuzemských obchodov s cennými papiermi na základe nižšej aktivity klientov. Podiel výnosov z mandátových obchodov ako aj z PremiumDepot sa ďalej zvýšil a aj v budúcnosti bude

mať stabilizujúci vplyv na provízny výsledok, nakoľko bude menej podliehať výkyvom na trhu. Provízny prebytok mBank bol takmer stabilný. Výsledok finančnej činnosti vo výške 140 mil. Eur (v predchádzajúcom roku: 65 mil. Eur) bol rozhodujúcim spôsobom umožnený na základe jednorazových výnosov z predaja podielov na der Visa Europe Limited vo výške 123 m. Eur, ktoré boli rozdelené medzi Commerzbank ako aj jej dcérske spoločnosti comdirect a mBank. Oproti tomu bol pozitívny jednorazový efekt dosiahnutý v mBank v predchádzajúcom roku z predaja poistných obchodov spoločnosti AXA-Gruppe vo výške 46 mil. Eur. Výsledok spoločností ocenených at-Equity zvýšený na 131 mil. Eur súvisí s pozitívnym dopadom z nového ocenenia majetku Commerz Real, ktorý odzrkadľuje veľmi dobrú trhovú situáciu nehnuteľností užívaných na firemné účely.

Riziková prevencia klesla oproti minulému roku o -84 mil. Eur na -119 mil. Eur, čo svedčí o veľmi dobrej kvalite úverového portfólia. Opravné položky pripadajú z veľkej časti na mBank, ktorej riziková prevencia bola na úrovni -83 mil. Eur, čím bola o -15 mil. Eur nižšia než v predchádzajúcom roku. V tuzemsku boli pri čistej rizikovej prevencii na úrovni 36 mil. Eur – v porovnaní s historickými hodnotami – zaúčtované veľmi nízke náklady.

Administratívne náklady boli na úrovni 3 621 mil. Eur, čím boli takmer nezmenené na základe prísneho riadenia nákladov v oblasti personálu a vecných nákladov. Nárast administratívnych nákladov v mBank zahŕňa náklady na novo zavedený poľský bankový odvod vo

výške 74 mil. Eur. S ohľadom na európsky bankový odvod sa náklady v segmente Súkromní klienti a podnikatelia zvýšili z 15 Mil. Eur na 20 mil. Eur.

Celkovo vykázal segment Súkromní klienti a podnikatelia v roku 2016 výsledok pred zdanením vo výške 1 079 mil. Eur, o 2,7% viac než v predchádzajúcom roku.

Podstatný vývoj v obchodnom roku

V obchodnom roku 2016 bol segment Súkromní klienti a podnikatelia naďalej v rastovom kurze a pokračoval v úspechoch z predchádzajúceho roka. Pritom banka pokračovala v digitalizácii produktov a procesov. Podstatné ciele na rok 2016, ktoré boli stanovené v rámci stratégie v oblasti súkromných klientov, boli úplne splnené už v októbri. Počas štyroch rokov sa nám podarilo presvedčiť milión klientov o kvalitách Commerzbank. Len v sledovanom roku sme zaznamenali nárast počtu klientov o 320 000 klientov v Nemecku, čo zodpovedá nárastu o 12,3%. Aj obchodný vývoj mBank bo v sledovanom roku viac ako uspokojivý: všetky opatrenia naplánované v rámci stratégie „One bank“ do roka 2016 boli realizované a počet klientov oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšil o 8,1 %, t.j. o ca 400 000 na 5,4 miliónov.

K uspokojivému vývoju výsledku segmentu výrazne prispela skupina comdirect ako aj Commerz Real a skupina mBank so svojimi nárastami výnosov.

Súkromní klienti a podnikatelia

Tuzemská filiálková banka ponúka služby univerzálnej banky pre súkromných klientov, podnikateľov a klientov Wealth-Management v ca 1 000 lokalitách v Nemecku ako aj prostredníctvom digitálnych kanálov. Nový segment podnikateľov sa stará o doterajších firemných klientov ako aj o stredné podniky z bývalého segmentu Banka pre stredné podniky s ročným obratom od 2,5 mil. Eur do 15 mil. Eur.

Rozvoj strategickú orientáciu

V rámci opatrení na ďalšiu strategickú orientáciu boli v sledovanom roku predané aktivity International-Wealth-Management v Luxemburgu. Obchodné aktivity s medzinárodnými klientmi Wealth-Management Commerzbank budú v tuzemskej filiálkovej banke naďalej poskytované.

Vysoká kvalita s nárastom zisku

V sledovanom roku pokračoval dôsledný vývoj stratégie v oblasti súkromných klientov. Realizačný program „Performance Plus“ premenil strategické oblasti konania na konkrétne opatrenia s priamym dopadom na výnosy. A úspešne: pri hlavných cieľoch kvalita, rast a ziskovosť sa segment dostal dopredu. Tak boli upravené ceny a poplatky podľa podmienok na trhu a náklady ostali napriek investíciám do digitalizácie,

marketingu ako aj siete filiálok na stabilnej úrovni. S iniciatívou „Quality First!“ boli do obchodných procesov implementované nové regulačné požiadavky v zmysle klientov.

Spokojnosť klientov bola počas celého roka konštantne na veľmi vysokej úrovni. Táto sa meria na základe hodnoty Net Promoter Score, ktorá odzrkadľuje ochotu klientov odporúčať našu banku ďalším klientom. Kvalita poradenstva Commerzbank bola opäť potvrdená aj z externých zdrojov: Už po štvrtý raz získala Commerzbank prvú cenu v súťaži City-Contest organizovanú „Focus Money“, po druhý raz aj v novej testovanej oblasti „firemní klienti“ zavedenej pred dvoma rokmi.

V roku 2016 sa banka opäť zameriavala na rast v počte klientov, účtov a aktív. Okrem klasických reklamných kampaní banka identifikovala aj nové cesty v marketingu: od decembra 2015 existujú individuálne ponuky v online bankovníctve, ktoré „Advanced Analytics“ zdefinovali ako najlepšie ponuky pre klienta. Na základe toho sa podarilo navýšiť obrat s produktami v oblasti online bankovníctva o 10% u klientov, ktorí súhlasili s používaním dát. Vďaka systematickému osloveniu záujemcov banka v sledovanom roku získala viac ako 50 000 klientov. Sľubne sa vyvíjalo aj partnerské bankovníctvo. Nová spolupráca s partnermi ako Rewe, Amazon a Tchibo umožňujú prístup k potenciálnym novým klientom.

V oblasti úverových obchodov pokračoval pozitívny vývoj aj v roku 2016. Mimoriadne pozitívny bol vývoj v obrate splátkových úverov: objem nových obchodov vzrástol o ca 31% oproti stavu v predchádzajúcom roku, a to na 2,3 miliardy Eur. Nárast o 15% oproti predchádzajúcemu roku bol dosiahnutý v oblasti individuálnych úverov s objemom ca 3,2 miliárd Eur. S objemom nových obchodov takmer 11,9 miliárd Eur v oblasti financovania výstavby bol takmer dosiahnutý veľmi dobrý výsledok z roka 2015 vo výške 12,2 miliárd Eur, a to pri výnosnosti vyššej než v predchádzajúcom roku.

V rámci prevencie bol objem nových obchodov s poistnými produktami navýšený o 13% na 2,3 miliárd Eur. tento výsledok zahŕňa predovšetkým dôchodkové a rizikové poistenia. Pri stavebnom sporení bol dosiahnutý objem nových obchodov vo výške 2,4 miliárd Eur. To zodpovedá takmer úrovni v predchádzajúcom roku. V aktuálnom prostredí nízkych úrokov je stavebné sporenie za účelom zabezpečenia úrokov ako aj pri potrebe modernizácie naďalej atraktívne.

Pre investorov predstavoval rok 2015 s ohľadom na výnosnosť osobitnú výzvu. Objem obchodov s cennými papiermi, vrátane správy majetku, bol na úrovni 98,6 miliárd Eur. Klienti Commerzbank majú pri investíciách do cenných papierov na výber rôzne modely depozitov. Ku koncu sledovaného roka boli v Premium Depot investované prostriedky vo výške 17,4 miliárd Eur, o 43% viac než v predchádzajúcom roku. Pritom sa stále viac presadzuje trend smerom k modelom s paušálnou odplatom. Aj pri mandátnych obchodoch bol dosiahnutý výrazný rast objemu. Pri produktoch riadenia majetku bol zaznamenaný nárast o ca 4% na 21,3 miliárd Eur. Nárast pri správe majetku predstavuje ca 6% na celkom 11,5 miliárd Eur. Tým sa zvýšili výnosy v oblasti cenných papierov – v roku 2016 predstavovali podiel ca 77% z celkových výnosov s cennými papiermi (2015: 69%). Ako odpoveď na nárast dopytu po eticky a ekologicky korektných investíciách ponúka

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

Commerzbank od roku 2016 udržateľnú správu majetku aj pre súkromné osoby. Ponuka je otvorená pre klientov, ktorí chcú investovať čiastky od 500 000 Eur.

Pokračovanie v budovaní digitálnej multikanálovej banky

Budúcnosť v segmente Súkromní klienti a podnikatelia je digitálna ako aj osobná. Ako dôležitý strategický míľnik na ceste k multikanálovej banke bola vo filiálkových obchodoch v októbri zavedená predajná aplikácia „ONE“. Túto platformu môžu používať poradcovia vo filiálkach a v oblasti online bankovníctva. Tým používa Commerzbank jednotnú užívateľskú platformu pre zamestnancov a klientov. Z dlhodobej perspektívy sa tým zvýši efektívnosť IT infraštruktúry, nakoľko zmeny sa budú musieť realizovať len na jednej platforme.

Nové štandardy boli zavedené aj prostredníctvom bankovej aplikácie, ktorú si od jej zavedenia stiahlo 1,4 miliónov klientov. V rámci tejto aplikácie je možné zisťovať stavy a obraty na najviac piatich účtoch a kartách. Okrem toho je možné rýchlo a pohodlne zadávať prevody: schvaľovanie zadávaných údajov pomocou aplikácie photo-TAN bez potreby druhého prístroja. Digitálny posun nastal aj pri bezplatnom bežnom účte. Od apríla je možné tento účet otvoriť online a bez papierov, a to za niekoľko minút, vrátane legitimovania. Okrem toho v rámci aplikácie na zmenu účtu ponúkame našim klientom možnosť vybaviť zmenu účtu pohodlne a jednoducho len za 10 minút.

Najmä pre podnikateľov je podstatné, aby mohli finančné záležitosti s bankou realizovať rýchlo a nekomplikovane a aby na to mohli využívať možnosti digitalizácie. Preto dôsledne ďalej vyvíjame naše digitálne produkty a služby pre klientov – podnikateľov. V sledovanom roku sme napríklad doplnili ponuku digitálneho poradenstva o funkciu vyhľadávania „prostriedkov na podporu“. Na základe tejto funkcie môžu naši klienti pomocou niekoľkých kliknutí skontrolovať, či môžu požiadať podporu pre svoje zámery. V lete 2016 okrem toho bolo spustené digitálne trhovisko na získanie financovania „Main Funders“. Táto funkcia otvára stredným podnikom – klientom Commerzbank nové možnosti pre priame a rýchle financovanie ako aj investovanie. Podporu pri riešeníach v oblasti elektronického platobného styku získavajú klienti pomocou funkcie „multikanálového manažéra“ zavedenej v polovici sledovaného roka. Okrem toho ponúkame aj firemným klientom online dialóg. Vďaka tejto funkcii môžu klienti využívať poradenstvo pomocou audio a video chatu, textových služieb a získavať tak informácie o produktoch, službách a všetkých otázkach týkajúcich sa bankovníctva.

Aj v ére digitálnych zmien ostávajú filiálky podstatnou súčasťou multikanálovej banky. Commerzbank naďalej stavia na hustú sieť filiálok s ca 1 000 lokalitami, ktoré denne zaznamenávajú ca 450 000 návštev. V júni 2016 bola definitívne zrealizovaná predajná štruktúra s piatimi regiónmi a 65 pobočkami, o ktorej bolo rozhodnuté v roku 2015 a predovšetkým boli posilnené obchody s klientskymi skupinami so silnými výnosmi. Plošná prítomnosť pre poradenstvo majetných klientov v oblasti Wealth-Management s ca 100 lokalitami bola viac ako

zdvojnásobená. V ca 330 lokalitách banka ponúka poradenstvo šité na mieru firemným klientom.

Vo väčších mestách budú Flagship filiálky v budúcnosti predstavovať kompetenčné centrá a tým aj najdôležitejšie výstavné štíty Commerzbank. Popri úspešných pilotných projektoch v Berlíne a Brémach už bola zavedená konečná koncepcia, ktorá bola v sledovanom roku zrealizovaná prostredníctvom otvorenia 3 nových Flagship filiálok v Bochume, Brémach a Hannoveri. V hamburskom Ostende bola v decembri otvorená prvá nová City filiálka, v ktorej Commerzbank testuje nákladovo efektívny model filiálky, na ktorom môžu klienti vybavovať svoje záležitosti rýchlo a priamo na mieste.

Keďže má banka záujem na tom, aby boli produkty a procesy v budúcnosti ešte digitálnejšie, jednoduchšie a rýchlejšie, založila dcérsku spoločnosť „Neugelb-Studios“ – servisnú a dizajnovú agentúru, ktorá má na ceste k multikanálovej banke vysielat nové impulzy.

Skupina Comdirect

S 1,9 miliónmi depozitov cenných papierov, spravovaným majetkom klientov vo výške viac ako 75 miliárd Eur a 24,8 miliónmi realizovaných transakcií s cennými papiermi v predchádzajúcom roku je skupina comdirect (comdirect bank AG a ebase GmbH) lídrom na trhu s obchodovaním s cennými papiermi. Okrem toho patrí spoločnosť comdirect bank AG medzi vedúce priame banky v Nemecku.

V sledovanom roku skupina comdirect napriek náročnému úrokovému a tradingovému prostrediu neustále rástla a dokázala zvýšiť počet klientov a depozitov v obchodovaní ako priamej banky ako aj pri obchodovaní prostredníctvom inštitucionálnych partnerov (ebase). Na základe čistého prísunu prostriedkov bol objem depozitov vyplývajúcich z investícií do cenných papierov v oboch obchodných segmentoch výrazne vyšší než v predchádzajúcom roku. Okrem toho viedol vyšší počet bežných účtov k nárastu objemu vkladov. Pri obchodovaní s cennými papiermi sme dokázali ďalej rozvinúť hodnotu z predchádzajúceho roka, a to napriek miernemu poklesu volatility na trhu.

Spoločnosť comdirect bank AG má za cieľ nadchýnať nových klientov ako inteligentný finančný sprievodca pri investovaní, sporení a obchodovaní s cennými papiermi. Tento vývoj bol v roku 2016 podporený novými inteligentnými riešeniami, ako sú aplikácia „comdirect Trading“, „Multibanking-Service“, „smartPay“ alebo mládežnícka aplikácia „MoBox“. Okrem toho ponuka splátkových úverov zavedená v sledovanom roku doplnila portfólio činností priamej banky. Inovácie by mali aj v budúcnosti dosiahnuť zrelosť pre uvedenie na trh. K tomu prispievajú interdisciplinárne inovačné tímy rovnako ako intenzívna spolupráca s FinTechs alebo program Entrepreneurs-in-Residence naštartovaný v roku 2016.

V decembri spoločnosť comdirect bank AG kúpila spoločnosť OnVista AG spolu so spoločnosťou OnVista Bank GmbH, onlinebrokerom s 90 000 klientmi a spoločnosťou OnVista Media GmbH, ktorá vytvorila finančný portál www.onvista.de ako jeden z

vedúcich finančných portálov v Nemecku. Túto transakciu musia ešte schváliť protimonopolné úrady a úrady pre dohľad nad bankovníctvom a bude pravdepodobne ukončená v prvej polovici roka 2017.

Commerz Real

Spoločnosť Commerz Real sa môže obzrieť za najlepší obchodný rok vo svojej histórii. S ohľadom na objem nových obchodov ako aj výsledok bol presiahnutý výsledok z predchádzajúceho roka. Ako manažér hnutelných aktív v spojení s Commerzbank spája spoločnosť viac ako 40 rokov skúseností v oblasti manažovania aktív a investícií s veľkým štrukturálnym know-how a vytvára tak jedinečnú paletu služieb v oblasti investičných produktov a individuálnych riešení financovania.

Do spektra produktov patrí od roku 1972 existujúci fond hausInvest ako jeden z najúspešnejších realitných fondov ako aj inštitucionálne investičné nástroje a podiely značky CFB-Fonds a CFB-Invest. Portfólio siaha od firemných nehnuteľností pre rôzne spôsoby užívania, cez solárne a veterné parky ako aj lietadlá až po infraštruktúrne a výrobné zariadenia. Okrem toho Commerz Real ponúka ako poskytovateľ lízingu v rámci koncernu Commerzbank koncepcie v oblasti nehnuteľností a lízingu hnutelných vecí ako aj Asset Structuring. Ku koncu sledovaného obdobia bol spravovaný majetok vo výške ca 32 miliárd Eur.

Fond hausInvest presiahol hranicu 11 miliárd Eur a ku koncu roka 2016 obsahoval aktíva v objeme ca 11,8 miliárd Eur, o ca 1,5 miliárd Eur viac ako v roku 2015. S podielom na trhu vyšším ako 13% ide o druhý najväčší otvorený realitný fond v Nemecku. 94 nehnuteľností v 18 krajinách a 55 mestách s aktuálnou hodnotou ca 9,5 miliárd Eur dosiahli ku koncu roka 2016 výnos vo výške 2,2%. Pri podpore vysokého dopytu po nehnuteľnostiach manažment fondu ďalej optimalizoval portfólio.

Commerz Real je vyhľadávanou adresou aj pre inštitucionálnych investorov. Dlhoročné skúsenosti v oblasti reštrukturalizácie a v manažovaní investícií do hnutelných aktív ako aj licencie pre nemecké a luxemburské aktíva umožňujú individuálne investičné riešenia. V sledovanom roku bol investovaný inštitucionálny kapitál vo výške ca 56 mil. Eur. Pod značkou Commerz Real Institutional sú teraz predávané štyri špeciálne fondy (alternatívne investičné fondy).

Spoločnosť Commerz Real Asset Structuring GmbH (CRAS) zadefinovala svoje ťažiskové témy v roku 2016 ako štrukturalizácia individuálnych riešení financovania, vývoj dlhodobých štruktúr financovania pre nehnuteľnosti, veľké hnutelné veci, obežný majetok a infraštruktúrne projekty ako aj účasť ako menšinový spoločník u klientov s veľkými realitnými portfóliami. Novo uzatvorené obchody dosiahli celkový objem ca 74 mil. Eur – nárast oproti roku 2015 o takmer 50%.

Ťažiskovými oblasťami činnosti spoločnosti Commerz Real Mobilienleasing GmbH (CRM) boli v sledovanom období znovu lízing strojov a zariadení ako aj riešenia Sale-and-Lease-back a modely kúpy a

nájmu. Podobne ako CRAS spolupracuje CRM úzko so segmentom Firemní klienti. Objem nových obchodov bol na úrovni ca 0,8 miliárd Eur.

Skupina mBank

Táto oblasť koncernu zahŕňa aktivity v oblasti univerzálnych bankových činností a priameho bankovníctva v strednej a východnej Európe. Segment reprezentuje značka mBank. Táto značka ponúka bankové produkty pre firemných klientov a moderné finančné služby pre súkromných klientov v Poľsku ako aj retailové bankové služby v Českej republike a na Slovensku. mBank patrí medzi najväčšie finančné inštitúcie v Poľsku.

Rast mobilného a transakčného bankovníctva

V roku 2016 sa obchodná činnosť skupiny mBank vyvíja mimoriadne pozitívne, čo sa prejavilo na stabilnom raste klientskej základne, obchodného modelu ako aj technológii pri poskytovaní služieb klientom.

Stratégia „One Bank Strategy“, ktorý bol začatý už v roku 2012 a do roka 2016 úplne realizovaný, splnil takmer všetky cieľové zadania. Celkovo mBank v sledovanom roku získala ca 400 000 nových súkromných klientov, takže počet klientov do konca roka 2016 stúpol na 5,4 miliónov. K tomu v prvom rade prispeli akvizičné činnosti, ktoré sa sústreďovali na marketingové opatrenia ako aj na vývoj produktového mixu, v dôsledku čoho mBank zjednodušila svoju ponuku pre súkromných klientov a presadila efektívny Cross-Selling. V Českej republike a na Slovensku sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšila klientska základňa o 73 000 a na konci sledovaného obdobia dosiahla ca 893 000 klientov.

Objem vkladov súkromných klientov – najmä pri bežných účtoch – sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšil o 15,5%. To ukazuje, že obchodný model mBank zameraný na bankové transakcie bol prijatý. Okrem toho bol v roku 2016 zaznamenaný ďalší rast v oblasti kartových transakcií. Oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšil počet kartových transakcií o 27%.

V roku 2016 pokračovala mBank v ďalšom vývoji a optimalizácii svojich úverových obchodov, najmä v oblasti spotrebných úverov, ktorých objem oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšil o viac ako 20%. V Českej republike a na Slovensku bol rovnako zaznamenaný dynamický rast obchodov. V rozhodujúcej miere to bolo spôsobené najmä úverovými obchodmi a vkladmi súkromných klientov. V sledovanom roku sa činnosť zahraničných pobočiek mBank sústreďovala na zintenzívnenie akvizičných snáh ako aj na priebežné budovanie svojho vedúceho postavenia v mobilnom bankovníctve.

Okrem toho sa obchodná činnosť firemných klientov rozvíjala pozitívnym spôsobom. Základňa firemných klientov sa v roku 2016 rozrástla o ca 1 400 na celkom takmer 21 000 klientov. Objem vkladov firemných klientov sa v roku 2016 zvýšil mierne o 1,8%. mBank sa sústreďovala na menších a stredných firemných klientov, nakoľko banka chce v tejto oblasti dôsledne posilňovať svoju pozíciu. mBank chce

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

rovnako ďalej posilňovať lízingové obchody. Retailové lízingové portfóliá vykazujú už tri roky konštantný rast.

V súvislosti s inovatívnymi obchodnými aktivitami boli mBank v roku 2016 udelené viaceré ocenenia a ceny. mBank obsadila prvé miesto v kategórii „Mobilné bankovníctvo“ a „Newsweek Friendly Bank“. Druhé miesto v kategórii „Mobilné bankovníctvo“ banka získala za mobilnú aplikáciu „Orange Finance“ vyvinutú spolu s partnerom Orange Polska. Od Global Finance získala mBank titul „Najlepšia online banka v Poľsku“ a rovnako bola ocenená v kategórii „Best Online Treasury Services“. Britský finančný magazín „Euromoney“ ocenil mBank ôsmykrát ako najlepšiu poľskú banku pre súkromných klientov. Okrem toho sa mBank stala „Najlepšou bankou pre obchodné financovanie v Poľsku“.

V rámci Mobile Trends Awards získala mobilná aplikácia mBank prvé miesto v kategórii „Mobilné bankovníctvo“ (rozhodnutie poroty) a prvé miesto v kategórii „Špeciálna cena“ „Mobile Trends Awards“ (cena internetového publika).

Vyhliadky segmentu Súkromní klienti a podnikatelia

Cieľom aktivít v segmente Súkromní klienti a podnikatelia do roka 2017 je ďalej zvýšiť rast v počte klientov, účtov a aktív a zlepšiť ziskovosť. Strategickú cestu ukazuje stratégia „Commerzbank 4.0“. V tuzemských obchodoch v bankových filiálkach ide v prvom rade o ďalšiu digitalizáciu procesov, produktov, služieb a marketingu. Platforma „ONE“ bude ďalej budovaná ako centrálna predajná platforma pre všetky kanály a rovnako sa bude podporovať individuálne a ciele oslovovanie klientov na filiálkach pomocou „Advanced Analytics“. V marketingu chceme zvýšiť efektívnosť – do budúcnosti stavíme na kampane zamerané na výkonnosť, doplnené o rôzne opatrenia týkajúce sa plného životného cyklu klientov ako aj online predaja a novej spolupráce v rámci partnerského bankovníctva. Ponuku produktov dopĺňajú inovatívne a digitálne produkty, napríklad v úverových obchodoch, ako aj digitálny splátkový úver. Aj obchodovanie s cennými papiermi sa ďalej digitalizuje a rozvíja ďalej. S fondom PremiumFondsDepot privádzame na trh nový variant depozitu, ktorý klientom umožňuje získať fondy bez emisných prírážok a za paušálnu cenu. Okrem toho filiálková banka vyvíja spoločne so skupinou comdirect digitálny asset manažment ako riešenie Robo-Advice osobitne pre investorov, ktorí chcú riadiť svoje obchody s cennými papiermi online. Celkovo má však byť produktová paleta zoštíhľená, s cieľom ďalej znížiť bankové interné komplexné procesy.

V novembri sa Commerzbank a BNP Paribas dohodli na rozdelení spoločnej spoločnosti Commerz Finanz GmbH na dva subjekty. Commerzbank plánuje v roku 2017 zaradiť obchody týkajúce sa splátkových úverov znovu medzi svoje produkty, nakoľko ide o ziskový a rastový sektor.

Banka bude ďalej rozvíjať obchodný model pre firemných klientov, okrem osobitných ponúk pre isté branže a zakladateľov je v popredí aj

budovanie digitálnej ponuky. Nakoľko perspektívna filiálková sieť tvorí dôležitú súčasť výkonnej multikanálovej banky, budeme ďalej rozvíjať náš model starostlivosti a riadenia. To znamená aj to, že nanovo usporiadame riadenie predaja v zmysle multikanálovej banky. Pilotná prevádzka pre mestskú filiálku bude rozšírená na ďalšie filiálky v Stuttgarte a Frankfurtu, ďalšie Flagships budú otvorené v trhových regiónoch. Banka bude ďalej posilňovať svoju compliance kultúru, aby sme sa stali férovým a zodpovedným partnerom pre našich klientov pri riadnom poskytovaní finančných služieb.

V skupine comdirect je na strane jednej v centre pozornosti rozvoj vyzretých multibankingových riešení s cieľom získať ešte viac klientov banky. Na strane druhej majú byť vyvíjané atraktívne investičné ponuky pre aktívnych majiteľov cenných papierov. Skupina comdirect podporuje svojich inštitucionálnych partnerov pri digitalizácii získavania klientov a investičných procesov ako aj ako budúci poskytovateľ riešení Robo-Advice.

Aj spoločnosť Commerz Real v roku 2017 nadviaže na operatívny úspech dosiahnutý v predchádzajúcom roku a vytvorí predpoklady pre dlhodobé riadenie prítomnosti na trhu. Hlavnými ťažiskami pritom sú budovanie inštitucionálnych obchodov a digitalizácia. Spoločnosť Commerz Real sa chce stať prvým digitálnym asset manažérom a poskytovateľom integrovaných investičných služieb. Cieľom je automatizovať podľa možnosti všetky obchodné procesy ako aj spraviť produkty a služby flexibilnejšími, rýchlejšími a transparentnejšími, aby sme klientom pomohli pri plnení ich cieľov. Následne bude pokračovať ďalšie budovanie online obchodov a priameho predaja.

mBank čaká v Poľsku rok plný výziev. Hlavným faktorom neistoty je neistota týkajúca sa hypotekárnych úverov vystavených v cudzích menách. Oblasti pôsobenia stratégie 2020 „Empatia pre klientov“, „Mobile First“ a „Efektívnosť“ budú konkretizované vo forme iniciatív alebo projektov. Cieľom je naďalej podporovať rast klientov v Poľsku, Česku a na Slovensku, ponúkať najlepšie online a transakčné bankovníctvo na trhu a zvyšovať počet klientov používajúcich mobilné aplikácie. Na základe ďalšej digitalizácie majú byť zjednodušené interné procesy a procesy slúžiace klientom.

Firemní klienti

V novom segmente Firemní klienti sa združuje know-how bývalých segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets. Nový segment sa člení na päť oblastí, ktorých činnosť sa vykazuje. V troch oblastiach Stredné podniky, International Corporates a Financial Institutions sa zobrazujú obchodné aktivity s našimi hlavnými klientmi: v oblasti Stredné podniky sú združené stredne veľké podniky a tuzemskí veľkí klienti s obrátom od 15 mil. Eur a príslušnými potrebami produktov. Obchodné aktivity s menšími podnikmi s obrátom od 2,5 mil. Eur do 15 mil. Eur boli v rámci novej stratégie „Commerzbank 4.0“ presunuté do segmentu Súkromní klienti a podnikatelia. V oblasti International Corporates sa banka stará o firemných klientov so sídlom v zahraničí, veľké nemecké nadnárodné spoločnosti a medzinárodné poisťovne. V oblasti Financial Institutions

je v popredí vzťah s tuzemskými a zahraničnými úverovými inštitúciami ako aj centrálnymi bankami. Segment ponúka klientom úplné spektrum produktov medzinárodnej univerzálnej banky – od klasických úverových produktov a individuálnych riešení financovania ako aj produktov z oblasti Cash-Management a medzinárodného obchodu, investičné a zabezpečovacie produkty až po produkty investičného bankovníctva a riešení pre kapitálový trh šité na mieru. Vývoj v oblasti Equity Markets & Commodities (EMC) sa na pozadí plánovaného vyčlenenia vyказuje osobitne. V oblasti „Other Result“ sú zhrnuté obchody, ktoré nepatria medzi strategické činnosti segmentu Firemní klienti. V zásade ide o aktíva, ktoré boli prevedené s bývalých segmentov Non-Core Assets a Portfolio Restructuring Unit určených na likvidáciu ako aj o efekty zo zabezpečovacích pozícií. Okrem toho sú v tejto oblasti obsiahnuté efekty z oceňovania vlastných záväzkov.

Vývoj výsledku

Tabuľka č. 10

Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena v percentuálnych bodoch
Výnosy pred rizikovou prevenciou	4 445	4 833	- 8,0
Riziková prevencia v úverových obchodoch	- 185	- 108	71,3
Administratívne náklady	2 973	3 030	- 1,9
Operatívny výsledok	1 287	1 695	- 24,1
Viazaný vlastný kapitál	11 580	12 401	- 6,6
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	11,1	13,7	- 2,6
Kvóta nákladovosti v operatívnom obchode (%)	66,9	62,7	4,2

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateamentov (viď príloha na strane 139 nasl.).

Obchodný rok 2016 bol pre segment Firemní klienti spojený s niekoľkými výzvami, napríklad naďalej nízkymi úrokmi, volatilitou na kapitálových trhoch s mnohými geopolitickými udalosťami ako aj náročným regulačným prostredím. To sa odzrkadľilo aj vo vývoji výsledku.

Segment Firemní klienti dosiahol v sledovanom roku operatívny výsledok vo výške 1287 mil. Eur, po 1695 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Pokles výsledku oproti predchádzajúcemu roku súvisel s negatívnym úrokovým prostredím, výzvami na kapitálovom trhu, dopadmi strategického zamerania v bývalých segmentoch Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets ako aj vyššou rizikovou prevenciou pre úverové obchody. Oblasť Stredné podniky profitovala zo solídneho postavenia na trhu a stabilnej výnosovej situácie, ktorá však bola ohrozená negatívnym úrokovým prostredím. Oblasť International Corporates vykázala stabilné výnosy z komerčných obchodov. V súvislosti s výzvami na kapitálovom trhu však výnosy nedokázali dosiahnuť vysokú úroveň z predchádzajúceho roka. Na základe nového strategického usporiadania oblasti Financial Institutions, ktoré zohľadňuje vyššie interné požiadavky

na riziká a Compliance, bol zaznamenaný pokles výnosov. Nadpriemerná volatilita na kapitálovom trhu v oblasti EMC na rozdiel od situácie v predchádzajúcom roku viedla k podstatnému zníženiu klientskych aktivít. Vysokou volatilitou boli osobitne poznačené obchody so štruktúrovanými produktami pre inštitucionálnych klientov. Aj rozhodnutie o novom usporiadaní obchodov s výpožičkami cenných papierov a Collateral-Management a o ich úprave na nové podmienky na trhu viedla k slabšiemu príspevku k výsledku oproti predchádzajúcemu roku.

Výnosy pred rizikovou prevenciou boli v sledovanom roku na úrovni 4445 mil. Eur, čím boli o 8,0% nižšie než v predchádzajúcom roku. Úrokový a obchodný výsledok bola na úrovni 3035 mil. Eur, čím bol o 10,7% nižšie než v predchádzajúcom roku. Kým výnosy prevažne z Debt Capital Markets vykazovali stabilný vývoj, súviseli nižšie výnosy najmä s negatívnym úrokovým prostredím, výrazne nižším príspevkom k výsledku z obchodov so štruktúrovanými investičnými produktami ako aj s novým usporiadaním obchodov EMC. Pokračovanie v likvidácii portfólií prevedených zo segmentu ACR viedlo k očakávanému poklesu úrokov z úverov. S úrovňou 1279 mil. Eur zaznamenal provízný

výsledok v porovnaní s predchádzajúcim rokom pokles o 10,4%. Tento vývoj súvisí s poklesom dokumentárnych obchodov, ktorý je spojený so strategickým zameraním v oblasti Financial Institutions ako aj s celkovo slabšou konjunktúrou vo svete a ohrozeným zahraničným obchodom. Pritom zohrávali podstatnú úlohu aj nižšie výnosy z derivátnych obchodov a poradenstva na kapitálovom trhu.

Riziková prevencia pre úverové obchody bola v sledovanom roku na úrovni -185 mil. Eur, čím bola o 77 mil. Eur vyššia než v predchádzajúcom roku. Potreba prevencia súvisela najmä s prísunmi do jednotlivých angažovaností.

Administratívne náklady boli na úrovni 2 973 mil. Eur o 1,9% nižšie než v predchádzajúcom roku. Vyššie náklady v dôsledku IT a Compliance boli kompenzované prísunmi riadením nákladov.

Výsledok pred zdanením bol vo výške 638 mil. Eur, obsahuje aj odpisy goodwillu vo výške 627 mil. Eur; oproti predchádzajúcemu roku ide o pokles o -61,1%.

Podstatný vývoj v obchodnom roku

Nový segment Firemní klienti – agilný, efektívny a ešte viac orientovaný na potreby

Organizačné zlúčenie oboch bývalých segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets realizované v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ tvorí základ pre ešte agilnejší model starostlivosti zameraný na potrebách klientov. Náš osvedčený regionálny prístup k poradenstvu je podporovaný rozsiahlym know-how o produktoch, trhoch a sektoroch. Združením silných stránok oboch segmentov sa vytvára predpoklad na flexibilné a efektívne reagovanie na zmeny na trhu a zmenené požiadavky klientov a tak sa posilňuje vedúca pozícia banky v oblasti firemných klientov.

Digitalizácia

V obchodnom roku banka postupovala na ceste digitálnej transformácie a pritom plnila dve úlohy naraz: klasické osobné poradenstvo je doplnené o digitálne ponuky a služby. Portál Firemní klienti bol napríklad rozšírený o online úvery na peňažnom trhu, online termínové vklady v cudzích menách, vyhľadávanie podpory ako aj funkciu photo-TAN. Do online ponuky v pilotnej verzii bolo rovnako doplnené zobrazovanie udelených plnomocenstiev. Rozšírenie aplikácie Cash-Management so schvaľovacou funkciou pre platobné príkazy bola pridaná v mobilnej ponuke.

Okrem toho podporujeme a radíme klientom v ich vlastnej digitalizačnej stratégii. Pre firemných klientov bol vyvinutý Digital Readiness Check a vyhotovená úspešná pilotná verzia. S online nástrojom môžu klienti samostatne ohodnotiť svoju digitálnu zrelosť, vrátane prvého porovnania so situáciou v sektore, na základe čoho podporujeme našich klientov pri digitálnej transformácii a ponúkame im možnosti financovania.

Za účelom digitálnej podpory klasického poradenstva bol vyvinutý prvý prototyp rozsiahlej predajnej aplikácie pre poradcov pre

firemných klientov. Táto nová platforma umožňuje ucelený pohľad na klient za účelom jeho optimálneho poradenstva. Okrem toho boli na prvých prototypoch testované koncepcie Big-Data. Pomocou tejto infraštruktúry budú v budúcnosti generované informácie pre predaj pre klasické a digitálne poradenstvo.

Zaujímavé riešenia Asset-Management v prostredí nízkych úrokov

Nízke a negatívne úroky stavajú predovšetkým európske banky pred veľké výzvy. Posunutie súvisiacich nákladov vo forme poplatkov za vklad na bežný účet je už pre veľkých firemných klientov a inštitucionálnych investorov. Keďže nechceme na našich klientov presúvať nielen náklady, ale im chceme ponúkať riešenia, poskytujeme im poradenstvo o alternatívach vkladov na účte. V centre pozornosti našich klientov sú najmä riešenia Asset-Management. V priebehu roka 2016 sme pod našu správu získali aktíva v hodnote ca 1 miliardy Eur.

Vedúca úloha na silne rastúcom trhu s dlhopismi

Trh dlhopisov dosiahol v roku 2016 historicky najvyšší rast objemu. Rovnako rýchlo pokračuje internacionalizácia tejto formy financovania ktorá sa začala pred piatimi rokmi. Commerzbank tak so svojim know-how rozhodujúcim spôsobom prispela k tejto dynamike a okrem financovania v Nemecku úspešne sprevádzala aj viaceré transakcie v európskych krajinách, napríklad vo Francúzsku, Belgicku, Rakúsku, Írsku a po prvý raz aj v Španielsku.

Vysoká potreba zabezpečenia mien na volatilných devízových trhoch

Kým naďalej nízke úroky znamenali menšiu potrebu zabezpečenia úrokov, boli devízové trhy najmä na základe rozhodnutia Britov o odchode z EÚ a na základe výsledku volieb v USA poznačené veľkými výkyvmi. V dôsledku toho bola intenzívne využívaná naša platforma eFX „FX Live Trader“ s primerane väčším počtom klientskych transakcií. Naše produktové kompetencie v tejto oblasti ocenila „FX Week“ v rôznych kategóriách v rámci umiestnenia medzi prvými desiatimi, okrem iného ako „Best bank for FX in the Eurozone for bank clients“ a „Best bank overall for FX globally“.

Silnejšie zameranie obchodných aktivít na potreby klientov

V rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ bolo rozhodnuté o zoštíhlení obchodných aktivít a ich silnejšom zameraní na potreby hlavných klientov banky. Preto Commerzbank plánuje odčleniť bývalú oblasť Equity Markets & Commodities, s ktorou sa Commerzbank v uplynulých rokoch vyvinula na jedného z najväčších poskytovateľov investičných a finančných produktov a k vedúcemu Marketmaker v Európe a Ázii, v rámci prvého kroku do dcérskej spoločnosti. Na základe strednodobých plánov majú byť tieto atraktívne obchody, ktoré však nie sú dostatočne silne napojené na našu základňu hlavných klientov, umiestnené na trhu.

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

Okrem toho budú komplexné a exotické derivátne obchody s úrokmi a menami ukončené a obchodovanie s obligáciami v rámci Fixed Income & Currencies bude výrazne znížené. V tejto súvislosti zastavíme aj obchodovanie s obligáciami Emerging-Markets, ak neexistuje spojitosť s našimi obchodmi Advisory-&Primary-Markets prípadne nami spravovanými emisiami.

Zabezpečenie surovinových rizík patrí naďalej medzi služby Commerzbank

Na rozdiel od exotických finančných produktov vzťahujúcich sa na suroviny bude banka naďalej ponúkať zabezpečenie surovinových rizík. Tak banka zabezpečí, aby mohli jej firemní klienti naďalej profitovať z kompletného spektra riešení manažérskych rizík zameraných na kapitálový trh.

Stredné podniky

V oblasti Stredné podniky sú združené stredne veľké podniky a tuzemskí veľkí klienti s obrátom od 15 mil. Eur a príslušnými potrebami produktov. Po optimalizácii našej predajnej štruktúry začiatkom roka 2015 naši klienti profitujú v tuzemsku zo silnejšej zodpovednosti priamo na mieste, z kratších schvalovacích procesov a tým aj efektívnejšími službami pre ich obchodné aktivity.

Budovanie našej vedúcej pozície v oblasti financovania

Commerzbank potvrdila svoju silnú angažovanosť pre stredné podniky aj v roku 2016. Naše know-how v oblasti konzorciálnych úverov viedlo k zvýšeným aktivitám: úspešne sme realizovali veľký počet počiatočných mandátov. Rovnako sme v sledovanom roku potvrdili našu pozíciu ako jednej z vedúcich bánk pre Leveraged Buy-outs v Nemecku a Európe.

V obchodnom roku 2016 získala Commerzbank za svoju výkonnosť viaceré ocenenia. Rozsiahla ponuka služieb a produktov Commerzbank pre tuzemské spoločnosti, najmä s ohľadom na osvedčený a inovatívny obchodný model na podporu nemeckého zahraničného obchodu, bola ocenená cenou World Finance Award „Best Commercial Bank Germany“. Okrem toho banka v rámci „Leasing Life Europe External Investment Award“ získala ocenenie za ďalší rozvoj lízingových obchodov.

Inovatívny ďalší rozvoj portálu pre firemných klientov

Za účelom podpory našich stredných klientov bol v centre pozornosti ďalší rozvoj portálu Firemní klienti a tým aj digitálnej ponuky banky. Pritom prispôbujeme náš prístup k poradenstvu digitálnej ére, avšak nezabúdame ani na potreby klientov. Firemný poradca je naďalej centrálnou kontaktnou osobou pre našich klientov.

V sledovanom roku bola zavedená aj funkcia vyhľadávania podporných prostriedkov. Commerzbank tým ako prvá banka v

Nemecku zaviedla pre svojich klientov v Nemecku možnosť skontrolovať, či môžu pre svoje projekt získať podporu prípadne úvery. Poradenstvo a štrukturalizáciu financovania naďalej zabezpečujú firemní poradcovia, v prípade potreby aj spoločne so špecialistami pre podpory. Na základe obchodnej platformy Commerzbank „FX Live Trader“ sme dokázali presvedčiť ďalších klientov o výhodách devízového obchodovania v reálnom čase. Podiel menových obchodov uzatvorených online v sledovanom roku priebežne rástol. Ďalšie online funkcie zlepšujú transparentnosť a flexibilitu obchodných aktivít našich klientov.

Silná pozícia na trhu s tuzemskými a zahraničnými emisiami obligácií

V roku 2016 sme opäť dokázali získať vysoký podiel na trhu v oblasti obligácií pre stredné podniky a rovnako ich aj úspešne umiestniť na trhu. Pritom sme boli osobitne aktívni nielen na nemeckom, ale aj na európskom trhu. Okrem toho sme sa podieľali na inovatívnej platforme, ktorá slúži na lepšie prepojenie bánk a investorov pri komunikácii na trhu s obligáciami.

Budovanie zahraničných aktivít M&A

Na základe existujúcich vzťahov s klientmi a zlepšeného prístupu bola Commerzbank ako poradca aktívna pri rôznych prevzatiach a medzinárodných transakciách pre nemeckých klientov ako aj pre zahraničných klientov so vzťahom k nemeckému trhu. Celkovo sme dokázali potvrdiť našu pozíciu ako jedného z vedúcich poradcov pre stredné podniky v oblasti Mergers-&Acquisitions v sledovanom roku.

International Corporates

V oblasti International Corporates sa banka stará o firemných klientov so sídlom v zahraničí, veľké nemecké nadnárodné spoločnosti a medzinárodné poisťovne.

„Best Performing Bank v roku 2016“

V rámci svetovej ekonomiky poznačenej výkyvmi a intenzívnou konkurenciou sme aj v roku 2016 sprevádzali a podporovali viaceré na export orientované spoločnosti pri ich dodávkach. Dlhodobé financovania exportu so zábezpkami pomocou štátnych poisťovateľov exportných úverov, napr. Euler Hermes, prispeli k zabezpečeniu zákaziek napriek zdržanlivými investíciám. Za týmto účelom banka udržiava úzke vzťahy so všetkými vedúcimi európskymi a medzinárodnými poisťovateľmi exportných úverov (ECAs). Osobitné know-how Commerzbank pri štrukturalizácii exportného financovania bolo ocenené v rámci medzinárodnej štúdie Clevis Research cenou „Importers Choice Award“ ako „Best Performing Bank in 2016“ v oblasti Export Finance. Toto ocenenie je ďalší dôkaz našich kompetencií v medzinárodnom obchode v spojení s našimi celosvetovými lokalitami vo viac ako 50 krajinách. Sprevádzanie v spoločnostiach na trhoch po celom svete tvorila už od založenia

Commerzbank podstatnú súčasť našich aktivít. Dnes ponúkame zahraničným spoločnostiam prístup k know-how a službám prostredníctvom firemných poradcov.

Rozšírenie medzinárodného pôsobenia

V júli 2016 otvorila Commerzbank v rámci svojej stratégie internacionalizácie dcérsku spoločnosť v brazílskej miliónovej metropole São Paulo. Prostredníctvom širokej palety bankových služieb táto spoločnosť podporuje nemecké a európske spoločnosti na mieste ako aj veľké brazílske spoločnosti pri ich ceste do Európy. Dcérska spoločnosť už uzatvorila prvé významné transakcie.

Dôležitá rola na trhu s konzorcionálnymi úvermi a emisiami obligácií

Rok 2016 bol v zásade poznačený financovaním prevzatí vo veľkom objeme. Aj Commerzbank sa ako vedúca banka podieľala na transakciách na nemeckom a európskom ako aj na americkom a ázijskom trhu.

V roku, ktorý bol poznačený vysokou neistotou na trhu, bola naša medzinárodná emisná činnosť v oblasti firemných obligácií široko usporiadaná a odzrkadľuje náš úspešný prístup k sektoru, ktorý bude v budúcnosti ešte rozšírený. Naša regionálna pozornosť sa zameriava na emitentov z Nemecka, ostatných európskych krajín a Británie, ako aj na emitentov z USA. Okrem zvýšeného počtu emitentov a nárastu medzinárodnej diverzifikácie sme zaznamenali výrazný rast v obchodoch Liability-Management a pri financovaní Green-Bond.

Zachovanie pozície pri transakciách s vlastným imanom

Napriek pozitívnym ročným výkonom na akciovom trhu sa počet vstupov na burzy na celom svete v roku 2016 výrazne znížil. Ani Commerzbank sa nedokázala úplne oslobodiť od tohto vývoja, skôr dokázala zo svojich dlhoročných skúseností v oblasti poradenstva, štruktúrovania a umiestňovania, a úspešne sprevádzala viaceré transakcie s vlastnými imaním: vstupy na burzu, zvýšenie vlastného imania a presuny, prednostne pre nemecké stredné podniky ako aj vybrané medzinárodne pôsobiace firmy príp. medzinárodné finančné inštitúcie.

Financial Institutions

Oblasť finančných inštitúcií zodpovedá za vzťahy s domácimi a zahraničnými bankami, finančnými inštitúciami a centrálnymi bankami. Pritom finančné inštitúcie využívajú celosvetovú sieť korešpondenčných bánk ako aj etablované prepojenia v prahových krajinách, čím podporuje celosvetové aktivity koncernu v zahraničnom obchode a podporu ostatné segmenty pri ich medzinárodných činnostiach a stratégiách. V oblasti finančných inštitúcií banka ponúka realizáciu platobného styku, zabezpečovacie nástroje a financovanie zahraničného obchodu. Okrem toho oblasť finančných inštitúcií

ponúka svojim klientom bilaterálne úvery, sprevádza ich pri syndikovaných úveroch a ponúka riešenia pre aktívne riadenie rizík.

V oblasti finančných inštitúcií banka ponúka realizáciu platobného styku, zabezpečovacie nástroje a financovanie zahraničného obchodu. Okrem toho oblasť finančných inštitúcií ponúka svojim klientom bilaterálne úvery, sprevádza ich pri syndikovaných úveroch a spolu so segmentom Corporates & Markets ponúka riešenia pre aktívne riadenie rizík.

Nové strategické zameranie na posilnenie vedúcej pozície pri zníženej komplexnosti bankového portfólia

V roku 2016 oblasť Financial Institutions nanovo zadefinovala stratégiu pri obchodovaní s korešpondenčnými bankami na pozadí pozmeneného prostredia na globálnom trhu a rastúcich regulačných požiadaviek a výrazne znížila komplexnosť bankového portfólia. Oblasť Financial Institutions si ponechala svoju celosvetovú sieť korešpondenčných bánk, ktoré majú veľký význam pre súkromných klientov a najmä pre firemných klientov alebo sú relevantné pre ostatné oblasti Commerzbank. Tým oblasť Financial Institutions zabezpečí, aby bola Commerzbank aj v budúcnosti lídrom pri realizácii nemeckého zahraničného obchodu. Podľa toho bude Commerzbank aj naďalej sprevádzať nemeckých a európskych na export orientovaných firemných klientov pri realizácii zahraničného obchodu v podstatných obchodných lokalitách vo svete. Na podporu financovania obchodu oblasť Financial Institutions rozšírila účasť na programoch Trade-Facilitation v uplynulých rokoch na nové cieľové trhy a podieľala sa na programoch European Bank for Reconstruction and Development, Asian Development Bank, Inter-American Development Bank, International Finance Corporation, Európskej investičnej banky a African Development Bank.

Významný prínos k digitalizácii medzinárodných obchodov Trade-Finance

Okrem tradičného sprevádzania našich klientov pri zahraničných obchodných transakciách ponúka Commerzbank nové a digitálne podporované riešenia pre financovanie zahraničných obchodných transakcií firemných klientov a tým prispieva k posilňovaniu a optimalizácii medzinárodných dodávateľských reťazcov u firemných klientov. Pri vstupe na trh Bank Payment Obligation prevzala Commerzbank v Európe vedúcu úlohu a prispela tým k digitalizácii medzinárodných obchodov v oblasti Trade-Finance. Bank Payment Obligation predstavuje nový nástroj na zabezpečenie platieb v oblasti Trade-Finance, ktorý po prvýkrát poskytuje dodatočnú možnosť potvrdiť platobný záväzok z neuhradenej faktúry medzi bankami, a tým zabezpečiť jeho financovanie.

Negatívny geopolitický vplyv na konzorciálne úvery

V oblasti Financial Institutions sú obchody s konzorciálnymi úvermi relevantné najmä pre prahové krajiny. Na základe politických, avšak aj ekonomických a strategických skutočností, napríklad v Afrike alebo východnej Európe, boli aktivity na trhu v roku 2016 výrazne

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

zdržanlivejšie než v predchádzajúcom roku. Napriek tomu dosiahla Commerzbank aj v tomto veľmi konkurenčnom prostredí dobré výsledky.

Vedúca pozícia na trhu so záložnými listami a nezabezpečenými emisiami

V sledovanom roku sme dokázali preukázať našu silnú pozíciu na trhu so záložnými listami prostredníctvom viacerých ocenení. náš úspešný syndikát záložných listov ocenil okrem iného Global Capital ako „Best Covered Bond Syndicate Manager“. V oblasti nezabezpečených obligácií sme dokázali v Nemecku s podielom na trhu takmer 10 % líderskú pozíciu na trhu.

Equity Markets & Commodities

V rámci novej stratégie „Commerzbank 4.0“ budú obchody s investičnými a finančnými produktami a príslušný Marketmaking vyčlenený z bývalej oblasti „Equity Markets & Commodities“ (EMC) do dcérskej spoločnosti. Táto spoločnosť sa bude výhradne zameriavať na svoje hlavné činnosti ako jedného z vedúcich európskych a ázijských poskytovateľov a Marketmaker pre finančné produkty. V druhom kroku vstúpi táto nová dcérska spoločnosť na trh.

Rozvoj obchodnej činnosti EMC bol v sledovanom roku poznačený rôznymi udalosťami. Tlmený dopyt investorov ako aj výzvy v spojení s riadením rizík investičných produktov, ktoré vznikli v dôsledku vysokej volatility na akciových trhoch, ako aj nové umiestnenie jednotky Securities-Finance mali po veľmi úspešných predchádzajúcich rokoch negatívny vplyv na výnosy tejto oblasti.

Napriek týmto výzvam bola pozícia EMC na trhu aj v roku 2016 naďalej silná. Vďaka prístupu orientovaného na klientov ako aj technológii state-of-the-art v spojení s vysokou kvalitou služieb pre klientov a neustálym zlepšovaním ponuky inovatívnych riešení sa podarilo zvýšiť podiel EMC na trhu.

Oblasť dokázala opäť potvrdiť svoju pozíciu ako jedného z vedúcich európskych výrobcov a Marketmakerov finančných produktov. Dokazujú to viaceré ocenenia získané v roku 2016. Commerzbank bola ocenená ako najlepší emitent roka v Nemecku, a to zo strany poroty (ako „Najlepší emitent 2016“) ako aj zo strany publika (ako „Emitent certifikátov roka“). Vďaka platforme ETF „Comstage“ bola Commerzbank finančným vydavateľstvom zvolená za „ETF House of the Year“. Structured Products Awards, Europe udelil banke v roku 2016 po štvrtýkrát v rade titul „Nordic House of the Year“ a po druhý raz ocenenie „Iberia House of the Year“. V rámci International Alternative Investment Review Awards 2016 obsadila Commerzbank po tretí raz za sebou prvé miesto ako „Best ETF Market Maker Asia“. Za svoju prvú transakciu na Commerzbank-EPFR-Fund-Flow-Indices – spoločný projekt s United Overseas Bank v juhovýchodnej Ázii, ktoré táto banka predávala – získala Commerzbank ocenenie „Deal of the Year“ od Structured Retail Products Asia Pacific Awards.

Vyhliadky v oblasti Firemní klienti

Po strategickom novom usporiadaní a jasnom definovaní hlavných činností disponuje Commerzbank dobrou pozíciou v oblasti klasických bankových obchodov a perspektívnym obchodným modelom. Bývalé segmenty Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets združené do nového segmentu sa v uplynulých rokoch riadili podľa reálnych ekonomických podmienok. V tom by mala banka pokračovať. Na základe prístupu k poradenstvu orientovaného na klientov bude segment Firemní klienti v nasledujúcich rokoch realizovať iniciatívy za účelom zvýšenia výnosového potenciálu, zvýšenia efektívnosti a zníženia komplexnosti ako aj na pokračovanie digitálnej transformácie.

Výnosové potenciály zvýšime na základe združenia silných stránok z oboch segmentov. Na základe novej predajnej štruktúry presadenej v obchodnom roku 2015 chceme výrazným spôsobom rozšíriť našu klientsku základňu v tuzemsku a zvýšiť podiel na hlavnom nemeckom trhu získaním a 10 000 nových klientov do roku 2020. Už existujúca top pozícia Commerzbank ako Debt House v Nemecku si chceme udržať a posilniť ako aj ju využiť ako základ pre vybudovanie vedúcej úlohy aj v ostatných európskych krajinách. Pritom sa predovšetkým existujúce sektorové know-how z bývalého segmentu Corporates & Markets, ktorý bol najprv zameraný na potreby multinárodných veľkých klientov, v rámci nového segmentu Firemní klienti postupne rozšíri na ďalšie nemecké a západoeurópske stredné podniky. Pritom sa o veľkú časť firemných klientov aj v budúcnosti budú starať lokálni firemní poradcovia v regiónoch ako aj lokalitách v zahraničí. Týchto poradcov budú podporovať produktoví špecialisti ako aj sektorové tímy pri vypracovávaní riešení.

Na základe nového usporiadania tuzemského predaja sú plánované ďalšie opatrenia na zvýšenie efektívnosti, ktoré budú spojené najmä s odťažením predaja od administratívnych úloh ako aj so zosúhľaním IT prostredia.

Banka bude aj v priebežnom roku prioritne realizovať digitálnu transformáciu – ako doplnok k osobnému poradenstvu zo strany firemných poradcov. Rovnako bude ďalej rozvíjať online ponuku v oblasti digitálnych investičných a finančných služieb. Tak si budú môcť klienti zisťovať informácie online o stále väčšom počte štandardných produktov – ako alternatívu príp. doplnok ku klasickému poradenstvu a rovnako budú mať možnosť uzatvárať tieto produkty aj online. V kontexte API-Banking (Application Programming Interface) sa plánuje vyvíjať prvé prototypy. Táto koncepcia má účastníkom na trhu v budúcnosti umožniť spojiť svoje systémové prostredie s Commerzbank a na tomto základe ponúkať príp. využívať nové alebo integrované služby. Okrem toho budú predajné procesy podporované digitálne, aby boli rozhovory s klientmi ešte viac šité na mieru, flexibilnejšie a efektívnejšie. Pre našich klientov to znamená, že sa o nich banka bude starať rýchlejšie, flexibilnejšie a cielenejšie.

Asset & Capital Recovery

V segmente Asset & Capital Recovery (ACR), ktorý sa po prvýkrát vykazuje od prvého štvrťroka 2016, sú obsiahnuté komplexné

financovania z oblastí Commercial Real Estate (CRE), Ship Finance (SF) a Public Finance (PF).

Úlohou segmentu NCA je systematická likvidácia jednotlivých portfólií so šetrným prístupom k hodnotám a s minimalizáciou rizík s cieľom uvoľniť kapitál na použitie v obchodných oblastiach so silnejšími výnosmi.

Vývoj výsledku

Tabuľka č. 11

Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena v percentuálnych bodoch
Výnosy pred rizikovou prevenciou	213	76	.
Riziková prevencia v úverových obchodoch	- 599	- 361	65,9
Administratívne náklady	128	181	- 29,3
Operatívny výsledok	- 514	- 466	10,3
Viazaný vlastný kapitál	3 313	4 182	- 20,8
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	- 15,5	- 11,1	- 4,4
Kvóta nákladovosti v operatívnom obchode (%)	60,1	238,2	.

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatamentov (viď príloha na strane 139 nasl.).

Od prevodu aktív s vysokou kvalitou úverov a nízkou volatilitou výnosov s účinnosťou od 1. januára 2016 z bývalého segmentu Non-Core Assets (NCA) do rôznych bankových segmentov sme ďalej likvidovali aktíva obsiahnuté v segmente Asset & Capital Recovery (ACR), v zásade išlo o komplexnejšie čiastkové portfóliá s dlhými zostatkovými dobami platnosti.

Celkový objem (Exposure at Default, vrátane problémových úverov) sa v roku 2016 znížil o viac ako 2 miliardy Eur na 16,2 miliárd Eur. Najmä v oblasti financovania firemných nehnuteľností a financovania lodí – napriek opačne pôsobiaceho efektu cudzích mien ako aj naďalej komplikovanej situácii na lodných trhoch – sa podarilo výrazne znížiť úverové portfóliá. S ohľadom na financovanie štátov v oblasti Public Finance, v ktorom prevládajú dlhé doby splatnosti, platí zásada zachovania aktív až do konečnej splatnosti.

Segment NCA vykázal v obchodnom roku 2016 operatívny výsledok vo výške -514 mil. Eur, po -466 mil. Eur v roku 2015. Celkové výnosy pred rizikovou prevenciou sa zvýšili o 137 mil. Eur na 213 mil. Eur. Rozhodujúcim spôsobom k tomu prispelo čiastočné zotavenie hodnôt týkajúcich sa bývalého angažovania v spoločnosti HETA Asset Resolution AG (Heta) vo výške 135 mil. Eur. V predchádzajúcom roku vznikli ešte významné náklady na opravu hodnôt o povahu.

V rámci úrokového a obchodného výsledku bol zaznamenaný pokles výnosov o 146 mil. Eur na 85 mil. Eur. Tento výsledok súvisel najmä s dodatočnými výnosmi z opatrení na reštrukturalizáciu prostriedkov na refinancovanie, ktoré vznikli v roku 2015 a ktoré sa nebudú opakovať. S pokračujúcou likvidáciou portfólia je spojené zníženie priebežných úrokových výnosov. Výsledok z finančných činností, ktorý bol vykázaný vo výške 141 mil. Eur, po -207 mil. Eur v predchádzajúcom roku, odzrkadľuje popísané výkyvy hodnôt medzitým úplne zlikvidovaných obligácií Heta.

Riziková prevencia v úverových obchodoch vo výške -599 mil. Eur, po -361 mil. Eur v roku 2015, bola z veľkej časti použitá na financovanie lodí. Financovanie firemných nehnuteľností si vyžiadalo nižšie opravné položky než v predchádzajúcom roku.

Administratívne náklady sa na základe zníženia portfólia ACR a upravených personálnych kapacít podarilo znížiť o 29,3% na 128 mil. Eur.

Celkovo dosiahol segment ACR v sledovanom roku 2016 negatívny výsledok pred zdanením vo výške -514 mil. Eur. V porovnaní s predchádzajúcim rokom, v ktorom boli obsiahnuté rezervy na reštrukturalizáciu vo výške 16 mil. Eur, sa strata zvýšila o 7%.

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

Podstatný vývoj v obchodnom roku

Pokračovanie v stratégii likvidácie

V prvom štvrtroku 2016 bol realizovaný plánovaný prevod časti zostávajúceho majetku bývalého segmentu Non-Core Assets (NCA) do vtedajších segmentov Súkromní klienti a Banka pre stredné podniky ako aj do oblasti Ostatné a konsolidácia. Pritom išlo výhradne o aktíva bez opravných položiek a s dobrými internými ratingmi. Kritériami pre prevod aktív bola kvalita úverov, volatilita výnosov ako aj možnosť integrácie do štruktúry refinancovania a likvidity príslušných jednotiek. V novom segmente premenovanom na Asset & Capital Recovery (ACR) zostali v zásade len komplexné čiastkové portfóliá s dlhou dobou splatnosti a objemom ca 18 miliárd Eur (EaD, vrátane NPL), ktoré nespĺňali alebo len čiastočne spĺňali uvedené kritériá. Do bývalej Banky pre stredné podniky bola prevedená rozhodujúca časť financovania firemných nehnuteľností a lodí (EaD: ca 8 miliárd Eur), kým do oblasti Ostatné a konsolidácia bola prevedená väčšia časť portfólia Public-Finance (EaD: ca 36 miliárd Eur). V menšom objeme (EaD: ca 2 miliardy Eur) boli súkromné úvery na nehnuteľnosti prevedené do segmentu Súkromní klienti.

S ohľadom na všetky aktíva združené v segmente ACR sa v rámci rozsiahleho riadenia definuje plán likvidácie pre všetky portfóliá ACR. Likvidácia portfólia sa sústreďuje na zníženie EaD (vrátane NPL). Pritom je stanovená priorita na likvidácii rizikovejších aktív. Manažment NCA zahŕňa efektívne nástroje na zníženie portfólia. Medzi ne patrí reštrukturalizácia ako aj využívanie trhových príležitostí. Prístup k investorom a na kapitálové trhy, ktorý sa v uplynulých rokoch zintenzívnil, umožňuje cieľnú likvidáciu aktív v dôsledku predaja čiastkových portfólií, v dôsledku čoho sa uvoľňuje kapitál. Šetná likvidácia aktív v obchodnom roku 2016 sa odzrkadľuje v znížení EAD (vrátane NPL) segmentu NCA v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 12 % na ca 16 miliárd Eur. Objem EAD portfólia CRE a Ship-Finance bol ku koncu roka 2016 na úrovni ca 7 miliárd Eur. Rizikové aktíva (RWA) poklesli v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 1 miliardu Eur na 21 miliárd Eur. Zabezpečené financovanie aktív NCA prebieha najmä na základe hypotekárnych a verejných záložných listov, Lettres de Gage Publiques a lodných záložných listov. Okrem toho slúžia repo obchody na financovanie aktív. Optimalizácia štruktúry financovania – okrem iného na základe aktívneho riadenia krytia – tvorí dôležitú súčasť stratégie likvidácie. Segment NCA má k dispozícii kvalifikovaných zamestnancov, ktorí dokážu proces likvidácie realizovať efektívne a účinne. Operatívna stabilita jednotiek segmentu NCA je tým zabezpečená.

Commercial Real Estate

Celková hodnota CRE (EaD, vrátane NPL) v priebehu roka 2016 poklesla o 0,7 miliárd Eur (- 21%) na 2,5 miliardy Eur. Pritom bola hodnota EaD v CRE tuzemsku, ktorý predstavuje ca 33 % Exposures znížená o 41% na 0,8 miliárd Eur.

V rámci CRE zahraničie, ktoré predstavuje ca 67% celkového portfólia CRE, bol pokles EaD v priebehu roka 2016 o 5% na 1,6 miliardy Eur. Zloženie portfólia podľa druhov využívania je nasledovné: kancelárie (0,5 miliárd Eur), obchod (1,2 miliárd Eur) a logistika (0,3 miliardy Eur).

Ship Finance

V obchodnom roku 2016 bol objem aktív (EaD vrátane NPL) bývalej Deutsche Schiffsbank AG (DSB) znížený zo 6,1 miliárd Eur o 1,3 miliárd Eur na 4,8 miliárd Eur. Keďže je portfólio denominované najmä v US dolároch, bolo čisté zníženie o 22 % v priebehu roka určené najmä US dolárom. Pri nemeniacich sa menových kurzoch by bolo možné vykázať likvidáciu portfólia vyššiu o 0,1 miliárd Eur. Likvidácia sa v roku 2016 sústreďovala okrem pokračujúcej likvidácie problémových úverov na predaj vybraných úverov z oblasti úverov splácaných podľa zmlúv.

Rýchlosť budúcej likvidácie portfólia závisí okrem iného od ďalšieho vývoja na lodných trhoch, kde sa situácia po predchádzajúcich krízových rokoch v roku 2016 podstatne nezlepila

Hodnota portfólia pripadá najmä na tri typy lodí, a to kontajnerové lode (1,7 miliárd Eur), tankery (1,0 miliardy Eur) a hromadné nákladné lode (1,1 miliárd Eur). Zvyšné portfólio (1,0 miliarda Eur) zahŕňa rôzne špeciálne tonáže s vysokou diverzifikáciou v rôznych segmentoch lodí.

Public Finance

Obchody v oblasti verejného financovania sa zameriavajú na financovanie štátov, spolkových krajín, obcí ostatných verejných celkov ako aj nadnárodných inštitúcií.

Na základe splatností klesol EaD v uplynulom obchodnom roku o 0,3 miliárd Eur na 9,0 miliárd Eur. Prevažná Exposure sa sústreďuje na západnú Európu a severnú Ameriku.

Vyhliadky oblasti Asset & Capital Recovery

Keďže segment ACR už v minulosti vykazoval vysoký podiel aktív vysokej kvality, nebolo možné znižovať portfóliá patriace medzi hlavné činnosti a s tým spojené riziká.

Likvidácia portfólia ACR so šetrným prístupom k hodnotám bude v nasledujúcich rokoch dôsledne pokračovať. Cieľom je šetrná a úplná likvidácia zostávajúceho portfólia spojená s uvoľnením kapitálu, pričom zostávajúce riziká ostanú nezmenené. V rámci stratégie likvidácie so šetrným prístupom k aktívam sa možnosť predaja aktív prípadne portfólia využíva vtedy, ak je predaj ekonomicky zmysluplný. Do konca roka 2019 chce segment ACR dosiahnuť ďalšie podstatné

Finančný kalendár 2017/2018

3. máj 2017	Valné zhromaždenie
9. máj 2017	Priebežná správa k 31. 3. 2017
7. august 2017	Priebežná správa k 30. 6. 2017
9. november 2017	Priebežná správa k 30. 9. 2017
Koniec marca 2018	Výročná správa 2017

Commerzbank AG

Centrála
Kaiserplatz
Frankfurt nad Mohanom
www.commerzbank.de

Korešpondenčná adresa:
60261 Frankfurt nad Mohanom
Tel. + 4969136 -20
info@commerzbank.com

Investor Relations
Tel. +49 69 136-21331
Fax +49 69 136-29492
ir@commerzbank.com

zníženie portfólia v oblastiach CRE a SF na jednociferné číslo v miliárdach. V porovnaní s počiatočnou hodnotou v momente prevodu vo výške takmer 10 miliárd Eur to zodpovedá zníženiu najmenej o polovicu.

Prostredie nízkych úrokov, ktoré bude naďalej platiť aj v roku 2017, a investičný tlak na veľkých a malých akcionárov zvýšila relatívnu atraktivitu investícií do nehnuteľností najmä v euro zóne. Očakávajú sa stabilné podmienky na trhu v krátkodobej až strednodobej prognóze.

Lodné trhy pre kontajnerové a nákladné lode budú naďalej poznačené nadmernými kapacitami, ktoré sa prejavujú nízkym objemom charterových objednávok; až koncom roka 2016 bolo zaznamenané zotavenie v oblasti chartrových poplatkov za nákladné

lode. Rovnako sa v roku 2016 dostali pod tlak aj chartrové poplatky za tankové lode, pričom však situácia nebola na základe lepšej situácii na trhu taká komplikovaná ako pri kontajnerových a tankových lodiach. Na základe toho nie je možné v súlade so zmluvou realizovať financovanie lodí postihnutých krízou. Výraznú zmenu situácie nie je možné predvídať, takže lodné trhy sa pravdepodobne nezotavia ani v roku 2017.

Budúci vývoj portfólia Public-Finance závisí od politických, ekonomických a finančných rozhodnutí najmä v Európe a USA. Oblasť Public Finance bude aj v budúcnosti vyhľadávať a využívať príslušné príležitosti na šetrnú likvidáciu orientovanú na riziká.

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

Ostatné a konsolidácia

Do oblasti Ostatné a konsolidácia sa zaraďujú výnosy a náklady, ktoré nie je možné zaradiť do oblasti zodpovednosti jednotlivých obchodných oblastí. Do oblasti Ostatné patria podiely, ktoré nie sú zaradené k obchodným segmentom, nadradené témy týkajúce sa koncernu, ako napr. náklady na projekty presahujúce hranice koncernu, dopady z Purchase Price Allocation v súvislosti s prevzatím Dresdner Bank ako aj špecifické skutočnosti, ktoré nie sú zaradené k obchodným segmentom, a Group Treasury. Ďalej sa v rámci týchto položiek zobrazujú náklady na servisné jednotky, ktoré sa – s výnimkou nákladov na integráciu a reštrukturalizáciu – v plnej výške účtujú na dané segmenty.

Pod konsolidáciu spadajú náklady a výnosy, ktoré sa od veličín zobrazených v správach o segmentoch podľa interných pravidiel prevádzajú do koncernovej závierky podľa pravidiel IFRS. Ďalej sú tu zobrazené náklady na jednotky na riadenie koncernu, ktoré sa – s výnimkou nákladov na integráciu a reštrukturalizáciu – v plnej výške účtujú na dané segmenty.

Operatívny výsledok v roku 2016 predstavoval –453 mil. Eur oproti –338 mil. Eur v predchádzajúcom roku. Pokles o 115 mil. Eur súvisí predovšetkým s vývojom v Group Treasury, kde nebolo možné dosiahnuť veľmi dobré výsledky z predchádzajúceho roka. Pri zohľadnení nákladov na reštrukturalizáciu vo výške 107 mil. Eur v súvislosti s optimalizáciou interných postupov bol výsledok oblasti Ostatné a konsolidácia pred zdanením v roku 2016 na úrovni –560 mil. Eur, po –379 mil. Eur v roku 2015.

Naši zamestnanci

Naši zamestnanci tvoria rozhodujúcu základňu pre náš úspech. Na základe našej personálnej práce dbáme o to, aby naši zamestnanci pracovali tam, kde môžu čo najlepšie rozvíjať svoje schopnosti s ohľadom na potreby banky. Naším cieľom je vytvoriť spolu s našimi pracovnými podmienkami a perspektívami rozvoja atraktívne prostredie pre našich zamestnancov. Rovnako vnímame požiadavky vyplývajúce z

nového obchodného modelu banky. V centre našej firemnej kultúry je jednotné chápanie riadenia a naše hodnoty Com ako aj naše zásady správania, ktoré predovšetkým v časoch zmien predstavujú pevný pilier pre férové a kompetentné zaobchádzanie so zamestnancami ako aj našimi klientmi a obchodnými partnermi.

Tabuľka č. 12

Počet zamestnancov	31.12.2016	31.12.2015
Celkový počet zamestnancov koncernu	49 941	51 305
Celkový počet zamestnancov Commerzbank AG	35 211	36 884

Ku koncu roka 2016 mal koncern Commerzbank 49 941 zamestnancov. Oproti koncu roka 2015 to zodpovedá zníženiu počtu zamestnancov o 1 364 zamestnancov. Pri prepočte na počet zamestnancov na plný úväzok mal koncern 44 267 zamestnancov oproti 45 419 zamestnancom v predchádzajúcom roku. V nasledujúcej tabuľke je zobrazený počet zamestnancov na plný úväzok podľa

jednotlivých segmentov príp. podľa štábnych/riadiacich a podporných funkcií.

Štábne/riadiace funkcie plnia centrálné úlohy v rámci riadenia koncernu. Podporné funkcie zabezpečujú bezproblémový chod operatívnych bankových činností. Náklady na štábne/riadiace a podporné funkcie sa pomocou interného kľúča prerozdeľujú na jednotlivé segmenty.

Tabuľka č. 13

Zamestnanci na plný úväzok	31.12.2016	31.12.2015
Súkromní klienti a podnikatelia	20 946	21 770
Firemní klienti	6 611	6 938
Štábne/riadiace a podporné funkcie ¹	16 710	16 711
Koncern celkom	44 267	45 419

¹ Štábne/riadiace funkcie: Group Audit, Group Communications, Group Compliance, Group Development & Strategy, Group Finance, Group Human Resources, Group Investor Relations, Group Legal, Group Treasury ako aj centrálné rizikové funkcie. Podporné funkcie: Group Banking Operations, Group Markets Operations, Group Information Technology, Group Organisation & Security a Group Delivery Center. V rámci vykazovania sú štábne/riadiace a podporné funkcie zhrnuté v oblasti Ostatné a konsolidácia.

Najväčšia časť zamestnancov koncernu Commerzbank (75%) je zamestnaná v Nemecku. Priemerná dĺžka príslušnosti zamestnancov k banke v tuzemsku je ca 20 rokov; takmer 20% zamestnancov je zamestnaná v banke do 9 rokov, 30% zamestnancov medzi 10 a 19 rokov a polovica 20 rokov a viac. Miera fluktuácie bola v roku 2016 na úrovni 3,7%, pričom v roku 2015 bola na úrovni 3,2%.

Personálne oddelenie sprevádza strategický proces banky

Commerzbank ohlásila v sledovanom roku svoju stratégiu „Commerzbank 4.0“. Naša nová stratégia si vyžaduje dôslednú transformáciu banky. Personálna práca rozhodujúcim spôsobom prispieva k úspešnému presadeniu obchodného modelu. Znižovanie počtu pracovných miest nie je cieľom, avšak ako výsledok tejto transformácie na „Commerzbank 4.0“ je nevyhnutné. Personálny odbor poskytuje poradenstvo a sprevádza všetky segmenty banky pri

procesoch zmien a podporuje pri rokovaní grémií. Banka zodpovedne a profesionálne uplatňuje všetky personálne nástroje s cieľom zrealizovať zníženie počtu zamestnancov sociálne prijateľným spôsobom.

Poskytujeme orientáciu a udržateľné zakotvenie „Culture of Integrity“

Presadzovanie našich strategických cieľov je spojené s rozsiahlymi zmenami v banke. Za týmto účelom profesionálne radíme a podporujeme vedúcich zamestnancov a všetkých ostatných zamestnancov. Na základe našich záväzných smerníc pre správanie riadiacich zamestnancov banky vytvárame jednotný štandard a podporujeme férové a kompetentné zaobchádzanie s riadiacimi zamestnancami a ostatnými zamestnancami. Vďaka hodnotám Com a zásadám správania, ktorými sa vyznačuje naša firemná kultúra, sme pripravení úspešne realizovať procesy zmien v banke. Okrem toho

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

zohráva personálny odbor kľúčovú úlohu pri realizácii opatrení Compliance, a to od procesu prijímania zamestnancov cez školenia v oblasti Compliance až po udržateľné ukotvenie našich zásad správania a tým až po posilnenia „Culture of Integrity“ banky.

Personálna práca sa riadi podľa cieľov banky

Personálna práca sa dôsledne riadi podľa strategických cieľov a obchodného modelu banky. Commerzbank v roku 2015 nanovo zadefinovala svoje piliere v oblasti personálnej politiky a v sledovanom roku zadefinovala perspektívy personálneho odboru. Osobitný dôraz sa pritom kladie na efektívnu a zákaznícky orientovanú organizáciu a spôsob práce. Na základe toho sme mnohé procesy štandardizovali, digitalizovali a sčasti aj vyčlenili do externého prostredia. Okrem nás strategické personálne plánovanie podporuje pri pravidelnej a systematickej analýze strednodobých až dlhodobých zmien personálneho stavu a potreby personálu. Na základe simulácií zabývaných na modeloch dokážeme včas zadávať riadiace impulzy pre to, kedy a koľko zamestnancov a s akými schopnosťami v banke budeme potrebovať. Personálny odbor tak prispieva k tomu, aby bola banka perspektívna a konkurencie schopná.

Čo najlepšie rozoznávajú a využívajú potenciálu

Zmeny v bankovníctve majú dopad aj na pracovné prostredie. Celoživotné vzdelávanie predstavuje kľúč pre dlhodobý úspech. Práve v branži, ktorá prechádza viacerými zmenami, potrebujeme zamestnancov, ktorí neustále preverujú a rozvíjajú svoje schopnosti. Pomocou postupov orientovaných na rozvoj a individuálnu kvantifikáciu hľadáme nové cesty pri výbere, obsadzovaní a rozvoji riadiacich zamestnancov a projektových manažérov. Okrem sme na základe kompetenčného dialógu vytvorili v celej banke jednotné štandardy pre kvalifikáciu a rozvoj zamestnancov. Zamestnanci a riadiaci zamestnanci sa cielene zaoberajú kompetenciami zamestnancov. Tak je možné včas identifikovať, aké kvalifikácie a aký rozvoj je nevyhnutný, a budovať a rozvíjať nevyhnutné kompetencie. V priebežnom roku sa ca 17 000 zamestnancov zúčastnilo na kompetenčnom dialógu, počas ktorého bola hodnotená ich profesionálna vhodnosť. Tým sme vytvorili priestor pre čo najlepšie rozoznanie a podporu potenciálu.

Banka a zamestnanci presadzujú stabilné dôchodkové zabezpečenie

Firemné dôchodkové zabezpečenie tvorí dôležitý pilier našich dodatočných služieb v oblasti starostlivosti o zamestnancov. S cieľom zabezpečiť dôchodkové zabezpečenie aj v prostredí pokračujúcich nízkych úrokov sa členovia BVV (BVV Versicherungsverein des Bankgewerbes a. G. a BVV Versorgungskasse des Bankgewerbes e. V.) rozhodli, že znížia garančné úročenie v starých zmluvách s ohľadom na budúce príspevky a že tak stabilizujú dôchodkové zabezpečenie. V rámci Commerzbank zástupcovia zamestnávateľa aj zamestnancov s veľkou väčšinou schválili toto opatrenie. Z toho vyplývajúce znížené garantované dôchodkové nároky banky kompenzuje v plnej výške a

tým potvrdzuje, ako vníma význam stabilného dôchodkového zabezpečenia.

Pracovné prostredie bez predsudkov vedie k akceptácii a dôvere

Rozmanitosť formuje našu firemnú kultúru a tvorí neoddeliteľnú súčasť našej personálnej práce. Podporujeme rozmanitosť a individuálny rozvoj našich zamestnancov, keďže sme presvedčení, že z toho môžeme ako spoločnosť profitovať. V týchto témach sa chceme ďalej pozicionovať a chceme ich ešte silnejšie ukotviť medzi našimi riadiacimi zamestnancami a ostatnými zamestnancami.

K desaťročnému jubileu združenia „Charta der Vielfalt e. V.“ (Charta rozmanitosti) Commerzbank v septembri sledovaného roka zorganizovala „Dielňu rozmanitosti“ a k tomu zorganizovala štvrtý deň rozmanitosti s viacerými akciami a workshopmi o digitalizácii vo Frankfurtu.

Spojenie súkromného života a práce podporuje výkon pre banku

Banka si praje, aby naši zamestnanci mali možnosť čo najlepšie spojiť svoje pracovné a súkromné záležitosti. Táto rovnováha bude stále dôležitejšia aj pre otcov. Spoločnosťou Commerzbank iniciovaná sieť „Fokus Väter“ (Zamerané na otcov) dodáva už niekoľko rokov dôležitý príspevok k rovnosti príležitostí vo firmách. Počet otcov, ktorí idú na rodičovskú dovolenku a pracujú flexibilne alebo využívajú skrátený pracovný úväzok, priebežne rastie. V sledovanom roku odišlo na rodičovskú dovolenku 16,9% otcov v priemere na 2,2 mesiace. Sme toho názoru, že zamestnanci, ktorí dokážu dobre skombinovať prácu a rodinu, sú viac motivovaní a výkonnejší. Z tohto dôvodu podporujeme otcov a matky s flexibilnými modelmi pracovného času, možnosťou pracovať z domu a ponukou starostlivosti o deti. Okrem toho ponúkame informačné podujatia a príležitosť informovať sa o týchto témach v rámci aj mimo banky.

Aj opatrovanie príbuzných je pre nás dôležité. Preto má Commerzbank v Nemecku pre svojich zamestnancov celý rad ponúk a ponúka už niekoľko rokov v spolupráci s profesionálnymi partnermi rozsiahlu podporu a ponuky týkajúce sa opatrovania. Zamestnanci Commerzbank mali v sledovanom roku po prvýkrát možnosť zúčastniť sa na online seminári konajúcom sa v celom Nemecku, aby získali praktické tipy o opatrovaní príbuzných.

Ženy v riadiacich pozíciách

Téma „Ženy v riadiacich pozíciách“ predstavovala – rovnako ako v predchádzajúcom roku – aj v roku 2016 ďalšiu výzvu pre samotnú Commerzbank. Banka v sledovanom roku zamestnávala 29,8% žien v riadiacich pozíciách, čo bolo viac než v roku 2015. Naším cieľom je naďalej zvyšovať podiel žien v riadiacich pozíciách. Prítom sledujeme prístup, že každá pozícia má byť obsadená výhradne na základe kvalifikácie a kompetencie zamestnanca.

Rámec pre zdravú prácu

Sme presvedčení, že zamestnanci sú dlhodobo motivovaní a výkonní len vtedy, ak sú fyzicky, psychicky a sociálne zdraví. Na základe nášho celostného a udržateľného prístupu pri riadení starostlivosti o zdravie preto podporujeme zdravú prácu a život našich zamestnancov. Naša ponuka je rozmanitá a zahŕňa okrem iného aj témy ako sú pohyb, riadenie stresu a prevencia závislostí. Tak sme vytvorili podnety pre pohyb našich zamestnancov a už tretíkrát po sebe sme sa zúčastnili na celosvetovej krokovej súťaži Global Corporate Challenge (GCC). Spoločne zamestnanci Commerzbank splnili stanovený cieľ, a to za 100 dní najmenej 10 000 krokov.

Pre nás je dôležité nielen fyzické, ale aj psychické zdravie našich zamestnancov. Zamestnancom Commerzbank v komplikovaných pracovných a životných situáciách napríklad prostredníctvom

programu „Employee Assistance Program“ (EAP) ponúkame kompetentné poradenstvo. Sociálne zdravie podporujeme v celom Nemecku v ca 160 firemných športových centrách, ktoré združuje viac ako 16 000 členov, ktorí vykonávajú viac ako 50 druhov športov.

Odmeňovanie

Odmeny zamestnancov zverejňujeme na základe vyššieho významu vyplývajúceho z rozšírených regulačných požiadaviek vo forme samostatnej správy (správa o odmeňovaní podľa § 16 Vyhlášky o odmeňovaní zamestnancov finančných inštitúcií). Táto správa o odmeňovaní je každý rok zverejňovaná na internetovej stránke www.commerzbank.de.

Správa o prognózach a príležitostiach

Budúca hospodárska situácie

Vývoj svetovej ekonomiky bude aj v roku 2017 poznačený geopolitickými rizikami ako aj ekonomickým vývojom v prahových krajinách. V centre pozornosti bude pritom naďalej Čína. Tam neefektívne štátne podniky výrazne zvýšili svoje investície, aj keď ich zisky nevzrástli. Investície sú financované štátnymi bankami – v neprospech zdravých súkromných podnikov. Toto zrejme bude viesť k dlhodobému oslabeniu čínskej ekonomiky. Aj s ohľadom na ostatné prahové krajiny sú vyhliadky na rok 2017 zdržalivé, nakoľko s vyššími základnými úrokmi v USA sa aj u nich skončí dekáda lacných peňazí. Len v krajinách, ktorých exportu dominujú suroviny, by mohlo

dôjsť k zlepšeniu economickej situácie. Mali by totiž profitovať z pokračovania v zotavovaní cien surovín.

V USA počítame v roku 2017 s rastom ekonomiky v rozsahu 2,3%. Domáci dopyt by sa mal výraznejšie zvýšiť. Zmena kurzu v hospodárskej politike sa ešte neprejaví. Zníženie daní, ktoré bolo prisľúbené počas volebnej kampane, zrejme nebudú v plnej výške realizované, nakoľko deficit rozpočtu by sa tým príliš prudko zvýšil. Okrem toho by mali dane klesnúť až v druhej polovici roka 2017 alebo začiatkom roka 2018. Aj dopady dopytu na plánované investície do infraštruktúry sa budú zrejme pohybovať v istých hraniciach.

Americká centrálna banka zrejme ďalej zvýši základné úroky v roku 2017, nakoľko sa americká ekonomika približuje k úplnej zamestnanosti. Mzdy už silnejšie rastú a signalizujú v strednodobej perspektíve vyššiu infláciu.

Tabuľka č. 14

Reálny hrubý domáci produkt zmena oproti minulému roku	2016	2017 ¹	2018 ¹
USA	1,6 %	2,3 %	2,3 %
Eurozóna	1,7 %	1,8 %	1,6 %
Nemecko	1,9 %	1,6 %	1,5 %
Stredná a východná Európa	1,1 %	1,9 %	2,3 %
Poľsko	2,8 %	3,3 %	2,8 %

¹ Hodnoty za roky 2017 a 2018 predstavujú prognózy Commerzbank.

V euro zóne by mala ekonomika v roku 2017 – napriek neriešeným problémom v prahových krajinách – rásť v rozsahu 1,8%, čo by malo byť viac než v roku 2016, pretože voľnejšia peňažná politika ECB sa stále viac prejavuje v reálnej ekonomike. Tak nízke úroky vedú k tomu, že stále vysoké zadĺženie mnohých firiem a súkromných domácností je znesiteľné. Vďaka riadnemu ekonomickému rastu bude nezamestnanosť stále klesať. Zrejme v dôsledku toho nedôjde k zvýšeniu miezd. Podľa toho bude aj súvisiace zvyšovanie cien mierne. Napriek tomu vývoj cien energií spôsobí výrazné zvýšenie inflácie v ročnom priemere 2017 na viac ako 1%. Rozhodnutie Britov o opustení EÚ nebude mať výrazný dopad na konjunktúru v euro zóne. Na strane jednej prejde ešte niekoľko rokov až do skutočného odchodu krajiny z EÚ. Na strane druhej vychádzame z toho, že na konci bude uzatvorená dohoda s EÚ, ktorá bude minimalizovať ekonomické dopady.

Nemecká ekonomika by mala v roku 2017 vykázat' rast vo výške 1,6%, čo je vyšší rast než v roku 2016. Táto vyhliadka súvisí len s nižším počtom pracovných dní v porovnaní s rokom 2016. Rozmach bude podporený naďalej spotrebou. Síce budú mzdy kvôli vyššej inflácii menej rásť než v roku 2016. Vďaka ďalšiemu zvyšovaniu zamestnanosti zrejme dôjde k zvýšeniu súkromnej spotreby podobne ako v roku 2016. Avšak pod lesklým povrchom dochádza k chybnému vývoju. Mzdové náklady nemeckých podnikov rastú už šesť rokov po sebe viac ako v ostatných krajinách menovej únie. A na trhu s

nehnuteľnosťami – najmä vo veľkých mestách – nízke úroky ženú ceny do výšky.

Úrokový obrat v USA a nezmenená expanzívna peňažná politika ECB bude aj v roku 2017 poznačovať situáciu na finančných trhoch. Výnosy 10-ročných štátnych obligácií zrejme budú slabšie rásť než výnosy príslušných amerických titulov. DAX by mal v roku 2017 – pri silných výkyvoch – ďalej rásť, pretože cementovaná politika nulových úrokov prijatá Európskou centrálnou bankou spôsobuje, že DAX s

výnosom dividend vo výške takmer 3% sa zdá byť atraktívnym, čo vytvára priestor pre naďalej sa zvyšujúci pomer medzi kurzom a ziskom. Výmenný kurz medzi eurom a dolárom by sa v roku 2017 už nemal znižovať, keďže trhy už zahrnuli dostatočný počet zvýšení úrokov zo strany americkej centrálnej banky.

Tabuľka č. 15

Výmenné kurzy	31.12.2016	31.12.2017 ¹	31.12.2018 ¹
Euro/dolár	1,05	1,04	0,99
Euro/libra	0,85	0,87	0,85
Euro/zloty	4,40	4,50	4,60

¹ Hodnoty za roky 2017 a 2018 predstavujú prognózy Commerzbank.

Budúca situácia v bankovníctve

Naše hodnotenie týkajúce sa očakávaného strednodobého vývoja bankovníctva sa od priebežnej správy k 30. júnu 2016 príliš nezmenilo.

Naďalej nízke úroky a zdržanlivý vývoj globálnej ekonomiky charakterizujú medzinárodné bankovníctvo. Zvýšené politické neistoty v rozvinutých národných ekonomikách a trvajúca fragilita v rozvíjajúcich sa národných ekonomikách v sebe skrývajú nebezpečenstvo, že riziká budú globálne nanovo ocenené a že zrazu vzniknú efekty nakazenia. Zdá sa, že trhy už v cenách zohľadnili nový obraz konjunktúry a inflácii v USA. Obavy o schopnosti niesť vysoké verejné a súkromné dlhy znovu vzplanuli, v dôsledku čoho sa môžu zvýšiť úverové riziká bánk, ktoré doteraz vo vysokej miere prispievali k stabilizácii výnosov; už teraz dozorný orgán vyjadruje obavy z rozsahu porušených úverov v niektorých euro krajinách. Politika nízkych úrokov zamedzila v niektorých krajinách liečivé očistenie súvah a vysoké dlhy budú niekoľko nasledujúcich rokov tmiť konjunktúru v euro zóne. Budúci kurz regulácie bánk na globálnej úrovni sa po voľbách v USA stal ešte neistejším, zmeny pri využívaní nových modelov na výpočet potreby vlastného imania by mohli mať negatívne dopady na európske banky a regulačné neistoty by z dôvodu chýbajúcej medzinárodnej banky mohli zaťažiť funkčnosť bankového sektora. Plánovaný koniec „éry regulácie“, ako bol naposledy naznačený, sa preto neočakáva.

Politický vývoj a udalosti – ako bolo už uvedené – získali na význame pre bankové prostredie. K finančnej a dlhovej kríze a rastúcim geopolitickým rizikám sa pridá spoločenský vývoj, ako napr. dezintegrácia a nacionalizmus, ktoré majú potenciál na to, aby stále viac zneisťovali dôležitých klientov vo finančnictve (súkromných a podnikateľských), investorov a exportérov, nakoľko vedú k spochybňovaniu základnej orientácie ekonomickej politiky – napríklad voľného svetového obchodu a európskej orientácie – a tak predstavujú zničujúce riziká.

Na trhoch naďalej prevláda neistota týkajúca sa kapitálovej vybavenosti a výnosov európskych bánk. Jednotlivé obchodné modely na udržateľné dosahovanie ziskov a schopnosti zaťaženia v prostredí nízkych úrokov sú v centre pozornosti. Naďalej platí dôležitá výzva bánk spočívajúca v prispôbení ich obchodných modelov – s ohľadom na existujúce nadmerné kapacity v niektorých krajinách, aj v súhre s novými technologickými konkurentmi – pozmeneným podmienkam, v znižovaní nákladov a zvyšovaní ziskovosti. Pre tento účel je nevyhnutné dôsledne podporovať modernizáciu bankového sektora a poskytovať dostatočné kapacity pre digitalizáciu.

Bankový sektor v euro zóne sa ešte stále nachádza v dlhšom procese štrukturálnych zmien, ktoré boli vyvolané krízovým vývojom v predchádzajúcich rokoch. Oproti silnejšej kapitálovej vybavenosti sú znižujúce sa implicitné štátne obligácie, sprísnenie pravidiel pre likvidáciu a rastúca účasť veriteľov. Ďalšia likvidácia stupňa zadlženia a zlepšenie kvality aktív v branži, ktorá sa stále viac digitalizuje a automatizuje, zostávajú dôležitými predpokladmi pre bankový sektor pre splnenie vyšších požiadaviek bankového dozoru a splnenie očakávaní investorov.

Zvládnutie tlaku na bankový sektor, ktorý je zosťrený v dôsledku regulácie, štrukturálnych zmien a konkurencie, je sťažené aj tým, že priestor pre budúcu stabilizáciu marží je na základe stále nižšej úrovne úrokov (pri nových investíciách) obmedzený, a to napriek mierne stúpajúcim dlhodobým výnosom a strmšej funkcii úrokovej štruktúry, ako aj tým, že ďalšie oslobodenie od záťaže je v dôsledku znižujúcej sa prevencie úrokových rizík neisté. Zosilnené využívanie interných a alternatívnych externých zdrojov financovania bude spoločne s relatívne nízkou dynamikou investícií stáť v ceste výraznému oživeniu úverových obchodov s firemnými klientmi. Zahraničný obchod zrejme získa len obmedzené impulzy, takže svetový obchod bude expandovať len v menšom rozsahu. V oblasti obchodov súkromných klientov prichádzajú impulzy na nemeckom trhu primárne od rekordne vysokej zárobkovej činnosti a sú spojené aj dobrými vyhliadkami pre úverové

obchody v oblasti nehnuteľností. Tlak na prispôbenie a náklady v oblasti úverov bude však stále tak vysoký, ako už dávno nie.

Vyhliadky týkajúce sa bankového prostredia v Poľsku sú zahmlené v dôsledku nového ekonomicko-politického kurzu. Plán pre zaobchádzanie s hypotekárnymi úvermi denominovanými vo švajčiarskych frankoch síce vyvolal úľavu, avšak v súvislosti so zavedeným bankovým odvodom ako aj ďalšími možnými opatreniami na zvýšenie štátneho vplyvu očakávame napriek záťaži pre bankový sektor.

Vývoj konjunktúry v Poľsku bol nakoniec trochu sklamaním, čo predovšetkým súvisí so slabšími investíciami do infraštruktúry, ktoré boli spôsobené najmä nižším prílevom prostriedkov z EÚ. Avšak ani zo zahraničného obchodu neprichádzali žiadne rastové impulzy a účinky sociálnych transferov nedosiahli očakávané výsledky. Napriek prognózam rastu revidovaných nadol sa Poľsko v roku 2017 nachádzalo na solídnom rastovom kurze. Prognózovaný ekonomický rast by mal v zásade viesť k nárastu objemu úverov a solídna situácia súkromných domácností a podnikateľského sektora sa pozitívne odzrkadlí v rizikových nákladoch bánk.

Očakávaná finančná situácia koncernu Commerzbank

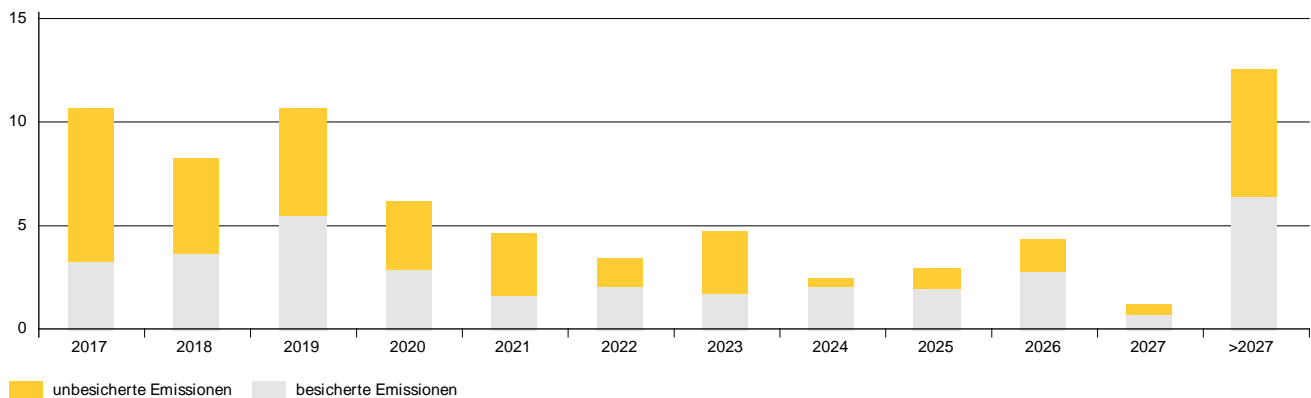
Plánované opatrenia v oblasti financovania

V nasledujúcich rokoch počíta Commerzbank s potrebou refinancovania v rozsahu do 10 miliárd Eur na kapitálovom trhu. Commerzbank je na kapitálovom trhu aktívna so širokou paletou produktov. Okrem nezabezpečených prostriedkov refinancovania ako Senior Unsecured a Tier 2 disponuje Commerzbank pri refinancovaní aj možnosťou vydávať zabezpečené prostriedky refinancovania, najmä hypotekárne záložné listy a verejné záložné listy. Najmä na základe zabezpečených nástrojov refinancovania máme stabilný prístup k dlhodobému refinancovaniu s nákladovými výhodami voči nezabezpečeným zdrojom financovania. Tieto emisie tvoria pevnú súčasť v mixe refinancovania Commerzbank. Tieto formáty siahajú od obligácií vo veľkých objemoch až po súkromné umiestnenia.

Obrázok č. 5

Fälligkeitsprofil von Kapitalmarktemissionen des Konzerns zum 31. Dezember 2016

Mrd. €

Na základe pravidelných kontrol a úprav domniek pre riadenie likvidity a dlhodobú potrebu refinancovania bude Commerzbank aj naďalej zohľadňovať zmeny trhového prostredia a zabezpečovať pohodlné vybavenie likviditou ako aj primeranú štruktúru refinancovania.

Plánované investície

Na rok 2017 plánuje Commerzbank investície vo výške takmer 1,2 miliardy Eur. Z toho pripadá ca 700 mil. Eur na investície do IT. Najväčšie investície banky sa dotýkajú digitalizácie so 40 %, regulačných požiadaviek s ca 30 % a infraštruktúry s takmer 20 %.

Súkromní klienti a podnikatelia

Pre investície vo filiálkovej banke sú v roku 2017 rozhodujúce iniciatívy v rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ ako aj plnenie regulačných požiadaviek.

Medzi opatrenia v oblasti digitalizácie spadajú predovšetkým ďalšie investície do novej multikanálovej platformy ONE. Rýchlosť realizácia opatrení pri zmenách tejto multikanálovej platformy bola zvýšená vďaka zjednodušeného IT prostredia a dôsledného vybudovania funkcií. Náklady na údržbu boli znížené na základe odpojenia jednotlivých systémov, využívania jednotlivých systémov v celom koncerne a vyššej štandardizácie. Požiadavky v oblasti Compliance je možné ľahšie splniť prostredníctvom harmonizácie procesov, produktov a služieb. Platforma umožňuje napríklad napojenie FinTechs, čím sa zvyšuje flexibilita obchodného modelu.

Ďalšie investície budú smerované do predajnej platformy Commerzbank. Prostredníctvom platformy sa do filiálok, klientskeho centra alebo online bankingu zasielajú informácie o potrebách klientov, aby tak bolo umožnené industrializované a automatické oslovenie a obsluha klientov. Ponuky šité na mieru, ktoré sa prezentujú cielene a ktoré reagujú na špecifické potreby, zvyšujú spokojnosť klientov a podporujú Cross selling a Upselling. Predpokladom je efektívne využívanie Big Data v rámci digitálneho Customer-Relationship-Management (DCRM). Na základe odbornej analýzy vlastných a externých údajov sa identifikujú nevyčerpané klientske potenciály a generujú ponuky šité na mieru. Analytický DCRM sa používa aj na generovanie leadu: v klientskom poole sa zbierajú, spravujú a cielene spracovávajú generované leady (záujemcovia). Tak je možné cielene alokovať rozpočty pre marketing a predajné kampane.

V roku 2017 bude banka investovať aj do vybudovania vlastnej platformy pre splátkové úvery. Commerzbank a BNP Paribas dohodli na rozdelení spoločnej spoločnosti Commerz Finanz GmbH na dva subjekty. Commerzbank plánuje v roku 2017 zaradiť obchody týkajúce sa splátkových úverov znovu medzi svoje produkty, nakoľko ide o ziskový a rastový sektor.

Prostredníctvom „digitálneho Asset-Management“ Commerzbank dopĺňa svoje portfólio a bude plniť požiadavky klientov v oblasti digitálnych ponúk aj v oblasti Asset-Management. V priebehu roka 2017 bude spustený digitálny Asset-Management v spoločnosti comdirect.

Včasná a na klientov zameraná realizácia rôznych regulačných požiadaviek má naďalej veľmi vysoký význam. Podstatná časť investícií smeruje do plnenia požiadaviek na obchodné procesy zo Smernice EÚ MiFID II zverejnenej v roku 2014 a z platného Nariadenia MiFIR.

Štíhla infraštruktúra s modernými formátmi filiálok predstavuje jeden z hlavných bodov na zvýšenie efektívnosti v segmente Súkromní klienti a podnikatelia. S cieľom umožniť široké pokrytie trhu a zároveň dbať na efektívnosť nákladov banka presadzuje výraznú diferenciaciu formátov filiálok. Filiálky „Flagship“ s úplnou ponukou služieb pre všetky segmenty klientov sú vložené v sieti mestských filiálok so zameraním na denné služby a štandardizované produkty. Podľa koncepcie z roku 2016 budú v tomto roku otvorené ďalšie Flagship a mestské filiálky.

V oblasti klientov – podnikateľov sa banka bude v roku 2017 zameriavať na plnenie cieľov stanovených v rámci „Commerzbank 4.0“. Investície budú prioritne prúdiť do ďalšieho rozvoja digitálnej ponuky ako aj do budovania produktovej ponuky pre malé a stredné podniky.

V obchodnom roku 2017 bude mBank pokračovať vo svojom organickom raste a okrem toho bude rozvíjať svoj obchodný model so zameraním na mobilné a priame bankovníctvo. mBank bude aj v budúcnosti intenzívne investovať do inovatívnych finančných služieb. Investície v roku 2017 majú podporiť digitálnu kompetenciu mBank ako konkurenčný prvok. Preto bude banka v roku 2017 investovať v oblasti súkromných ako aj firemných klientov do vývoja prístupu „Mobile-(Banking-)First“ s cieľom zabezpečiť prístup orientovaný na klienta a využívajúci viaceré kanály ako aj rozšíriť užívanie mobilného bankovníctva zo strany klientov. Napríklad má byť zlepšená užívateľnosť aplikácií, rovnako majú byť klientom poskytnuté nové možnosti na analýzu ich finančnej situácie a zároveň má byť rozvinutá online komunikácia s klientmi.

Zmena v správaní klientov, ktorá nastala v neposlednej miere na základe demografických zmien, si vyžaduje rozsiahle pochopenie pre klienta a jeho potreby. Je to dôležité predovšetkým vo vzťahu k mladej generácii a zohráva kľúčovú úlohu pri akvizícii nových klientov a viazanosti klientov. Cielené investície majú prispieť k tomu, aby bola na základe poznatkov o klientoch na strane jednej vyvinutá udržateľná ponuka riešení a na strane druhej sa pripraví správna ponuka pre správneho klienta. Na základe investícií do štandardizácie a digitalizácie procesov má byť zvýšená efektívnosť mBank a tým má byť zabezpečená ziskovosť mBank aj v budúcnosti. Optimalizácia filiálkovej siete mBank má pokračovať v rámci projektu „One Network“, pričom majú byť otvorené ďalšie poradenské centrá a „Light“ filiálky. V roku 2017 bude mBank investovať do nového hlavného sídla pre obchody so súkromnými klientmi v Lodzi. Prostredníctvom moderného pracovného prostredia podporujúceho kreativitu chce mBank posilniť svoju inovačnú kultúru. Pre tento účel sú určené aj investície do IT bezpečnosti a zlepšenia IT infraštruktúry.

Firemní klienti

Aj v roku 2017 bude platiť prioritou pri investovaní do dôslednej digitalizácie obchodov s firemnými klientmi. Plánuje sa vybudovanie online ponuky v oblasti digitálnych investičných a finančných služieb, aby mohli firemní klienti v budúcnosti získavať informácie o štandardných produktoch online a aby ich aj mohli uzatvárať online. Okrem toho budú poradcom poskytnuté nové predajné aplikácie, ktoré

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

okrem 360-stupňového pohľadu na klienta rovnako odťažia poradcu pri administratívnych činnostiach. Nová platforma Data-Analytics má byť spustená v roku 2017.

Ďalšie investície budú smerovať do realizácie regulačných požiadaviek týkajúcich sa infraštruktúry na trhu ako aj na zabezpečenie férového poradenstva v zmysle požiadaviek MiFID-II-Príp. MiFIR. Medzi tieto investície patrí podstatné rozšírenie kapacít na archiváciu a vyhodnocovanie údajov o príkazoch a objednávkach ako aj rozšírenie poradenskej dokumentácie a budovanie záznamov a vyhodnocovania telefonických poradenských rozhovorov.

Koncentrácia obchodných aktivít je spojená s výrazným zošthlením IT platformy a súvisiacich funkcií. Za týmto účelom budú v počiatočnej fáze nevyhnutné investície, aby vzniklo vysoko efektívne a komplexné a pritom zjednodušené IT prostredie a aby boli dosiahnuté významné zisky efektívnosti.

Banka bude investovať aj do vyčlenenia obchodovania s akciovými produktami príp. exotickými surovinovými produktami s cieľom vytvoriť vhodnú infraštruktúru pre právnu separáciu a oddelenie na strane IT.

Campus/„Journeys“

Commerzbank sa mení na technologickú spoločnosť, aby mohla svoje služby na strane klientov poskytovať rýchlejšie, efektívnejšie a za lepšie ceny. V kontexte stratégie „Commerzbank 4.0“ si banka stanovila okrem iného strategický cieľ digitalizovať v nasledujúcich štyroch rokoch 80 % relevantných obchodných procesov end-to-end. Za týmto účelom bude Commerzbank v priebežnom roku pracovať na 9 veľkých digitalizačných projektoch. Len v prvom štvrtroku 2017 bude na nich pracovať ca 700 zamestnancov. Digitalizácia sa nebude realizovať vo forme klasických projektov, ale vo forme tematicky združených procesných skupinách, tzv. „Master Journeys“. Za ich plnenie je zodpovedný príslušný Lead-Executive. Realizáciu monitorujú vždy dvaja členovia predstavenstva. Pritom nie je cieľ podrobne stanovený, ale len definovaný ako priestor na riešenie, ku ktorému sa tímy približujú v rámci krátkych priebežných etáp. Prísne dodržaný musí byť zadaný konečný termín. Aktuálne prebiehajúce digitalizačné projekty už boli združené v rámci Digital Campus, kde sa skúšajú a vyvíjajú nové pracovné metódy.

Backoffice

V rámci Backoffice Commerzbank pokračuje v začatej optimalizácii IT infraštruktúry. Podstatné investície smerujú do platformy pre platobný styk a obchodovanie s cennými papiermi. V rámci projektu „Strategic Architecture Finance and Risk“ (SAFIR) sa pokračuje integrácia účtovných a rizikových procesov, výkazníctva ako aj budovanie spoločnej rizikovej a finančnej platformy.

V súvislosti s ďalším vývojom zákonných a etických zásad sa bude ďalej posilňovať funkcia Compliance.

Na základe neustále sa zvyšujúcich regulačných požiadaviek sú pre Commerzbank nevyhnutné výrazné investície na splnenie národných a medzinárodných predpisov. Rozsiahle požiadavky na výkazníctvo (napr.

IFRS 9) a plnenie regulačných požiadaviek vedú k zvýšeným nákladom pri zisťovaní a ohlasovaní informácií voči bankovému dohľadu.

Pravdepodobný vývoj likvidity

Peňažný a kapitálový trh eurozóny bol v celom roku 2016 poznačený opatreniami ECB v oblasti peňažnej politiky, ktoré boli zamerané na podporu hospodárskeho zotavenia v eurozóne a elimináciu deflačných tendencií.

Prostredníctvom programu na nákup cenných papierov poskytuje ECB mesačne dodatočnú likviditu do výšky 60 miliárd Eur a od apríla ECB zvýšila tento objem na 80 miliárd Eur mesačne. Tento mesačný objem nákupov ostane do konca marca 2017 na úrovni 80 miliárd Eur a následne bude znížený do konca decembra 2017 na 60 miliárd Eur mesačne. Okrem toho Európska centrálna banka plánuje nakupovať aj cenné papiere s výnosom pod výnosom vkladov a zníži minimálnu splatnosť v rámci programu nákupu na jeden rok. Ďalej ECB v rámci svojich dlhodobých obchodov v oblasti refinancovania TLTRO II (Targeted Longer-Term Refinancing Operation) k decembru 2016 vydala tri tranže a bankovému sektoru tak poskytla pri odpočítaní splátok z TLTRO I likviditu v objeme ca 123 miliárd Eur. Tým sa priebežne zvyšovala prebytková likvidita v systéme a ku koncu roka 2016 bola na úrovni ca 1 200 miliárd Eur. Na základe pokračovania v programe nákupu v roku 2017 očakávame ďalší nárast prebytkovej likvidity v eurozóne. Transformácia na dopyt po úveroch bude naďalej zdržanlivá.

Celkovo počítame s ďalším znižovaním likvidity na sekundárnom trhu pre európsky trhy s obligáciami na základe silných aktivít ECB a naďalej negatívnych úrokov pre mnohé štátne obligácie.

Reštriktívne regulačné rámcové podmienky ako aj úroková politika ECB majú obmedzujúci dopad na obraty na repo trhu. Program nákupu ECB vedie k ďalšiemu znižovaniu objemu Collaterals. Na základe vysokej prebytkovej likvidity na trhu je objem dlhodobějších penzijných obchodov s cennými papiermi veľmi obmedzený.

Vývoj likvidity na trhoch s obligáciami bude rovnako poznačený aktivitami ECB. Už výrazne znížená likvidita na sekundárnych trhoch sa bude v dôsledku situácie na trhoch repo ako aj v dôsledku aktivít ECB ďalej znižovať. Naďalej počítame s negatívnymi úrokmami do troch rokov ako aj s úzkymi Credit Spreads.

Riadenie likvidity Commerzbank je na meniace sa trhové podmienky dobre pripravené a je schopné rýchlo reagovať na nové pomery na trhu. Banka vykazuje pohodlnú likviditu, ktorá sa pohybuje nad internými limitmi a súčasne platnými regulačnými požiadavkami Vyhlášky o likvidite a MaRisk.

Naše obchodné plánovanie je orientované na to, aby bob z nášho pohľadu zachované primerané vybavenie likviditou zodpovedajúce pomerom na trhu a s tým spojenou neistotou. Tento vývoj je podporený aj stabilných franchisingom v oblasti súkromných a firemných klientov ako aj pri zabezpečených a nezabezpečených dlhopisoch, ktoré sú dostupné na peňažnom a kapitálovom trhu.

Riadenie príležitostí v Commerzbank

V uplynulých rokoch sa požiadavky na moderné a perspektívne bankovníctvo citeľne zmenili. Kým v minulosti tvorila osobná starostlivosť o klienta centrálny prvok bankovníctva, očakávajú dnes naši klienti multikanálové poradenstvo, digitálne finančné ponuky a individuálne produkty šité na mieru. Tieto výzvy chceme plniť na základe začatých a sčasti úspešne realizovaných strategických iniciatív. Avšak aj neustále stúpajúce regulačné požiadavky nás stavajú pred dodatočné výzvy. Preto priebežná kontrola interných procesov, štruktúr a technických platforiem – s cieľom vytvoriť štruktúru, efektívnejšiu a na klienta orientovanú organizáciu – nepredstavuje len jednorazový projekt, ale trvalú úlohu, ktorá od nás bude v nasledujúcich rokoch vyžadovať značné úsilie a ktorou chceme odpovedať na citeľne pribúdajúce požiadavky.

Na jeseň 2016 ohlásená stratégia „Commerzbank 4.0“ má tri smery. Po prvé sa sústreďujeme na obchody s jasnými konkurenčnými výhodami a lúčime sa s okrajovými aktivitami. Po druhé sa stále viac meníme na digitálnu technologickú spoločnosť. A po tretie vytvárame jednoduchšiu štruktúru banky a zvyšujeme tak našu efektívnosť. Naším cieľom je stať sa vedúcou bankou v Nemecku – pre súkromných klientov, podnikateľov aj firemných klientov. Chceme klientom poskytnúť modernú a premyslenú ponuku digitálnych a osobných služieb, blízko pri klientovi a pre klienta s možnosťou rýchlej a efektívnej realizácie. Banka bude v budúcnosti sústreďovať svoje aktivity na dva silné segmenty – Súkromní klienti a podnikatelia a Firemní klienti.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia sa do roka 2020 stane prvou skutočnou digitálnou multikanálovou bankou v Nemecku. Hlavnými bodmi pritom je ponuka digitálnych a analógových služieb, nové predajné platformy a diferencovaná koncepcia filiálk. Naša sieť filiálk s ca 1 000 lokalitami si zachová svoju centrálnu úlohu. Na základe kombinácie digitálnych platforiem s modernými formátmi filiálk chceme rýchlejšie rásť. Aplikácia „ONE“ zavedená na konci predchádzajúceho roka predstavuje jednotnú technickú platformu pre online predaj a predaj na filiálkach. Filiálky Flagship s dôrazom na poradenstvo a mestské filiálky s efektívnymi službami pre klientov zabezpečujú pri zníženej infraštruktúre a znížených prevádzkových nákladoch široké pokrytie na trhu. Keďže banka chce do roku 2020 získať dva milióny nových klientov na nemeckom trhu, ponúka atraktívne produkty, ako napr. digitálny splátkový úver a digitálne spravovanie aktív a spolupracuje s partnermi Tchibo, Amazon a Lufthansa. Klienti – podnikatelia sú súčasťou samostatnej obchodnej oblasti v rámci segmentu Súkromní klienti a podnikatelia. Pritom kombinujeme silné stránky know-how z obchodovania so súkromnými klientmi s úverovým know-how Banky pre stredné podniky. Pomocou nových digitálnych ponúk a pri plošnej prítomnosti priamo na mieste chceme zvýšiť náš trhovú podiel v oblasti podnikateľov a menších firiem výrazne z 5% na 8%. Komplexné poradenstvo pritom zohľadňuje svoje obchodné ako aj súkromné záležitosti.

V novom segmente Firemní klienti spájame tradičné silné stránky banky v Corporate Banking – plošnú prítomnosť na celom území spolu so sprevádzaním aktivít v zahraničí, jedinečný model starostlivosti o klientov a vedúca ponuka pri financovaní obchodu a exportu – s know-how našej investičnej banky na kapitálovom trhu. Tým vytvárame optimálne rámcové podmienky pre to, aby banka dokázala plniť individuálne potreby väčších firiem a ponúkať vhodné riešenia. Naše know-how v nemeckých kľúčových priemyselných sektoroch povýšime na európsku úroveň a tak silnejšie využijeme medzinárodný rast. Naším cieľom je stať sa vedúcim poskytovateľom zabezpečovacích produktov pre firemných klientov a „Debt House Nr. 1“. Na celom svete sa usilujeme o jednotne vysokú kvalitu starostlivosti. Pretože presne tak, ako poradca firemných klientov v Nemecku koordinuje nasadenie produktových špecialistov, spolupracuje aj s celosvetovými tímami pre starostlivosť o klientov. Relationship-Manager a špecialisti European Desks na globálnych trhoch sú v neustálom kontakte s poradcami firemných klientov na domácom trhu.

Vo všetkých segmentoch chceme banku prebudovať na modernú technologickú firmu. V nasledujúcich štyroch rokoch chceme zdigitalizovať end-to-end 80% relevantných obchodných procesov.

Digitálny kampus sa tak stane motorom pre transformáciu Commerzbank, v tomto priestore skúšame a vyvíjame nové agilné pracovné metódy ako aj nové formy spolupráce. Tak má byť v druhej polovici roka zavedený jednotný cloudový systém pre riadenie vzťahov s klientmi pre súkromných klientov a podnikateľov ako aj firemných klientov.

Konkrétne možnosti jednotlivých segmentov, ktoré boli identifikované, sú uvedené v odseku „Vývoj segmentov“.

Pravdepodobný vývoj koncernu Commerzbank

V obchodnom roku 2016 dosiahla Commerzbank napriek sčasti náročným rámcovým podmienkam solídny výsledok a prostredníctvom „Commerzbank 4.0“ strategicky zdefinovala spôsob, akým chce v nasledujúcich rokoch dosiahnuť udržateľnú vysokú úroveň výnosov. V roku 2017 sa bude Commerzbank zameriavať na realizáciu tejto stratégie a bude uplatňovať ďalšie opatrenia na stabilizáciu výnosovej situácie proti dopadom negatívnych úrokov, ktoré budú bankový sektor zatažovať ešte dlhšiu dobu. V oboch hlavných obchodných oblastiach Súkromní klienti a podnikatelia (PUK) a Firemní klienti (FK) bude Commerzbank prostredníctvom urýchlenej digitalizácie procesov a produktov využívať ďalšie rastové potenciály na zlepšenie pozície voči konkurencii. Naproti tomu bude pokračovať intenzívna likvidácia aktív v segmente Asset & Capital Recovery (ACR), v ktorom sú združené komplexné, dlhodobé a riskantnejšie portfóliá bez strategického prínosu, takže spotreba kapitálu by aj pri stresovom scenári mal byť limitovaná.

49	Základy koncernu Commerzbank
55	Správa o hospodárskej činnosti
63	Vývoj segmentov
79	Naši zamestnanci
82	Správa o prognózach a príležitostiach

S ohľadom na prebiehajúci obchodný rok počítame naďalej s náročným prostredím a neočakávame žiadne podstatné zníženie záťaže v úrokovom prostredí. Aj keď budú očakávané úspechy z „Commerzbank 4.0“ podľa plánov viditeľné až v nasledujúcich rokoch, chceme sa v roku 2017 dosiahnuť zlepšenú kvalitu výnosov a obchodného výsledku. Pri nezmenenom striktnom riadení operatívnych nákladov a rizík tak majú byť dosiahnuté prvé míľniky na ceste k vyššej ziskovosti.

Pravdepodobný vývoj jednotlivých zložiek výsledku

V roku 2017 patrí zlepšenie pomeru medzi úvermi a vkladmi na základe dôsledného riadenia vkladov a rast obchodnej činnosti v segmentoch PUK a FK medzi strategické opatrenia, aby sme zachytili podľa nášho názoru neustupujúci protiviator pre úrokové výnosy z extrémne nízkych trhových úrokov. Ďalej sa budeme usilovať o efektívnejšie riadenie rizikových aktív a o nadpriemerné rozšírenie obchodných aktivít tam, kde je možné generovať výnosy s nižším kapitálovým podložením. Ďalej sa budeme sústreďovať na financovanie so silnými maržami, ako napr. spotrebiteľské úvery, ktoré Commerzbank po zrušení spoločného podniku s BNP Paribas v priebehu roka vloží do vlastných účtovných kníh. Kým v segmente Súkromní klienti a podnikatelia v Nemecku a pri mBank vychádzame z dobrej dynamiky rastu, ostávajú obchodné aktivity s firemnými klientmi zabrzdené, a to na základe pomerne slabšej investičnej činnosti podnikov ako aj na základe stlmených medzinárodných obchodných tokov. Pri vyčlenení úrokového zostatku z obchodných aktivít sa budeme usilovať o mierne pozitívnejší vývoj úrokového prebytku.

Plánované mierne zvýšenie provízieho prebytku súvisí s rastom obchodov s cennými papiermi. Tu mal byť zvýšený podiel výnosov z mandátových obchodov, ako napr. PremiumDepot, aby sa v budúcnosti stále viac znižovala citlivosť voči volatilnému vývoju na trhu.

Prognóza obchodného výsledku je komplikovaná v dôsledku neistôt týkajúcich sa vývoja na globálnych finančných trhoch. Tu presadzuje Commerzbank svoj prístup orientovaný na riziká a zameraný na klientov, aby dosiahla podľa možnosti stabilný príspevok k výnosom.

Výsledok z finančných investícií ako aj ostatný prevádzkový výsledok by mali byť v aktuálnom obchodnom roku výrazne nižší než v predchádzajúcom roku, kedy dosiahli veľmi vysokú úroveň. V obchodnom roku 2016 sme profitovali z významných jednorazových výnosov, okrem iného z pripísania hodnôt s ohľadom na obligácie spoločnosti Heta Asset Resolution AG, ziskov z predaja podielov na spoločnosti Visa Europe Limited ako aj mimoriadne vhodných rámcových podmienok pri obchodovaní s nehnuteľnosťami.

Celkovo však podľa nášho očakávania – v prípade nerastúcich úrokov – nebude pozitívny vývoj hlavných výnosových veličín, a to úrokového a provízieho prebytku, schopný plne kompenzovať odpadnutie dodatočných výnosov, ktoré sa v obchodnom roku 2017 už

nevrátia. Preto budú operatívne výnosy zrejme nižšie než v predchádzajúcom roku.

Výrazné zvýšenie výnosov by mohlo vzniknúť v pozmenenom úrokovom prostredí, v ktorom podstatne stúpajú predovšetkým úrokové sadzby na krátkom konci funkcie úrokovej štruktúry. Takémuto scenáru pripisuje momentálne nízku pravdepodobnosť.

Riziková prevencia koncernu v obchodnom roku 2017 bude podľa nášho posúdenia závisieť od vývoja na medzinárodných lodných trhoch. S ohľadom na lodné úvery očakávame rizikovú prevenciu v objeme 450 mil. Eur až 600 mil. Eur. V zásade do konca roka neočakávame zlepšenie tohto veľmi komplikovaného prostredia. Avšak vychádzame z toho, že dokážeme postupovať – tak ako v predchádzajúcich rokoch – napriek náročnými rámcovými podmienkami s likvidáciou portfólií v segmenty ACR. Na základe 64%-nej kvóty krytia pre problémové úvery na financovanie lodí vnímame naďalej znížený rizikový potenciál. Riziková prevencia v segmentoch PUK a FK bude pravdepodobne na úrovni roka 2016.

Administratívne náklady okrem nákladov na reštrukturalizácie budú podľa plánu na úrovni predchádzajúceho roka. Pokračovanie v zlepšení efektívnosti bude použité na to, aby sme dosiahli pokrok v digitalizácii vo všetkých oblastiach koncernu a aby sme zrealizovali ďalšie investičné opatrenia na zvýšenie budúcej ziskovosti. Vyššia miera flexibility slúži aj na krytie regulačných nákladov, ako napr. bankových odvodov, kde nemôžeme až do odvolania počítať so zmiernením záťaže. S ohľadom na náklady na reštrukturalizáciu v celkovej výške 1,1 miliárd Eur na udržateľné zníženie nákladovej základne na 6,5 miliárd Eur do roka 2020 vychádzame z toho, že pokračovanie v rokovaníach s grémiami, ktorých cieľom je realizácia opatrení na zníženie komplexnosti ako aj úprava kapacít, môže podstatne ovplyvniť časové rozdelenie na oba obchodné roky 2017 a 2018.

Pravdepodobný vývoj segmentov

V segmenty Súkromní klienti a podnikatelia zostane rast výnosov prostredníctvom zvýšenia počtu klientov a obchodného objemu naším najdôležitejším cieľom. Pritom predstavuje dôsledná transformácia na multikanálovú banku s inovatívnymi koncepciami filiállok a predajných aktivít a vedúca rola pri digitalizácii produktov a procesov konkurenčnú výhodu, od ktorej si sľubujeme ďalšie zvýšenie trhových podielov. Potenciál rastu vnímame na strane jednej naďalej v úverových obchodoch s dôrazom na financovanie nehnuteľností a spotrebné úvery, na strane druhej na základe silnejšej penetrácie existujúcej klientskej základne. Okrem toho očakávame zvýšenie efektívnosti v dôsledku optimalizácie procesov, napríklad pomocou centrálnej predajnej platformy „ONE“ ako aj zoštíhlenia produktovej palety. Aj spoločnosť mBank, ktorá v konkurenčnom porovnaní prevádzkuje jednu z najinovatívnejších platforiem priamych bánk, ešte viac rozšíri

kmeň svojich firemných a súkromných klientov, ktorý sa zvyšoval aj počas predchádzajúcich rokov, a tým posilní svoje operatívne výnosy. S ohľadom na pretrvávajúcu neistotu v tom, aké regulačné opatrenia bude poľská vláda realizovať v oblasti konvertovania hypotekárnych úverov vystavených v cudzích menách, nie je možné vylúčiť zvýšenie nákladovej základne v našej dcérskej spoločnosti. Bez zohľadnenia jednorazových výnosov vzniknutých v roku 2016 – medzi nimi aj z predaja podielov na spoločnosti Visa Europe Limited ako aj z obchodov s nehnuteľnosťami – počítame v segmenty Súkromní klienti a podnikatelia v roku 2017 pri relatívne stabilných nákladoch na rizikovú prevenciu v úverových obchodoch so zvýšením operatívneho výsledku ako aj operatívneho výnosu vlastného imania. Nákladová kvóta by mala mierne klesnúť.

Segment Firemní klienti bude v roku 2017 využívať zlepšené postavenie na trhu na základe združenia silných stránok bývalých segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets na rozšírenie klientskej základne. V centre pozornosti je posilnenie vedúcej pozície v oblasti financovania obchodu ako aj rozšírenie existujúceho know-how sektora v rôznych kľúčových priemyselných oblastiach na nové skupiny klientov, a to aj v rôznych európskych krajinách. Digitálna transformácia poradenských a predajných procesov slúži na ďalšie prehĺbenie vzťahov s klientmi ako aj na zvýšenie efektívnosti. Tak, ako tomu bolo v roku 2016, keď bolo okrem iného rozhodnuté o stiahnutí sa z riadenia výpožičiek cenných papierov a zábezpek ako aj o znížení komplexnosti bankového portfólia v oblasti Financial Institutions, budeme aj v tomto roku analyzovať produktové portfólio vo všetkých obchodných oblastiach na úžitok pre klientov a výnosové potenciály ako aj príslušnosť k hlavným obchodným aktivitám. Oproti počiatovým stratám výnosov z aktivít, ktorých sa banka vzdala, a ktoré budú viesť k tomu, že celkové výnosy segmentu v roku 2017 pravdepodobne mierne klesnú, sú významné úspory nákladov v strednodobej perspektíve. V spojení s úrokovým a regulačným prostredím a kapitálovým trhom, ktoré predstavujú výzvy, vychádzame z operatívneho výsledku najviac vo výške predchádzajúceho roka. Táto prognóza je založená na domnienke, že pri prevencii úverových rizík zrejme nedôjde k podstatným zmenám. Operatívny výnos vlastného imania ako aj nákladová kvóta zaznamenajú stabilný vývoj.

V segmenty ACR určenom na likvidáciu naďalej sledujeme náš cieľ spočívajúci v postupnom výraznom znižovaní aktivít vo všetkých obchodných oblastiach – financovanie lodí, firemných nehnuteľností ako aj štátne financovanie (Public Finance) – pri dodržiavaní zásady šetrného prístupu. Priebežné výnosy sa budú ďalej znižovať. Na základe naďalej komplikovanej situácie na medzinárodných lodných trhoch predpokladáme príslušnú prevenciu úverových rizík v pásme medzi 450 mil. Eur a 600 mil. Eur. V rámci stresového scenára, ktorý pre majiteľov lodí sčasti ani nepokrýva náklady na chartrové poplatky, by mohlo ísť o náklady na prevenciu vo výške predchádzajúceho roka. S ohľadom na dosiahnutú kvótu oprávok pre problémové úvery a ešte zmenšené úverové portfólio sa usilujeme o ambicióznou nižšiu hodnotu v koridore. Podľa toho vychádzame – bez zohľadnenia oceňovacích

efektov, ktoré predstavujú výrazný podiel celkových výnosov, avšak nie sú spoľahlivo prognózovateľné – z operatívnej straty v objeme predchádzajúceho roka. V opačnom scenári s vyššími úverovými stratami môže byť operatívna strata ešte vyššia.

Očakávaný vývoj koncernu

V obchodnom roku 2017 bude banka ďalej posilňovať svoju pozíciu na trhu a bude sa sústreďovať na realizáciu stratégie „Commerzbank 4.0“. Pritom má byť tvrdá kvóta jadrového kapitálu („fully phased-in“, t.j. podľa našej interpretácie pri úplnom rešpektovaní regulačných pravidiel, ktoré majú byť realizované) na úrovni najmenej 12%, a to tým, že bude vytvorená rovnováha medzi kapitálom, rizikovými aktívami, investíciami a výkazom ziskov a strát, vrátane nákladov na reštrukturalizáciu. Na tomto pozadí počítame na základe pravdepodobne nižších operatívnych výnosov a stabilných nákladov s koncernovým prebytkom na úrovni predchádzajúceho roka.

Na základe plánovanej úplnej teaurácie ziskov a posilnenej kapitálovej základne by mal byť výnos vlastného imania mierne pod úroveň predchádzajúceho roka. Nákladová kvóta bude zrejme o niečo vyššia. Pozitívnejší úrokový scenár odporujúci aktuálnym očakávaniam, najmä scenár so stúpajúcimi krátkodobými úrokmi, by viedli k zlepšeniu nákladovej kvóty. Hodnota Economic Value Added by mala zaznamenať vývoj v porovnateľnom rozsahu ako výnos vlastného imania.

Na základe našich súčasných očakávaní vychádzame s ohľadom na rok 2017 v ročnej závierke Commerzbank Aktiengesellschaft z toho, že dosiahneme pozitívny zisk v roku.

Prvé míľniky stratégie „Commerzbank 4.0“ ešte viac posilnia odolnosť voči externým vplyvom, ktorá sa v predchádzajúcich rokoch výrazne zlepšila. Napriek tomu existujú viaceré rizikové faktory, ktoré pri nepriaznivom priebehu môžu ohroziť prognózovaný výsledok roka 2017 vo výraznom rozsahu, ktorý ešte nie je možné kvantifikovať. Medzi tieto faktory patrí politická situácia v Európe a USA, ktorá je poznačená okrem iného významnou neistotou, a ktorej dopady môžu podstatne ohroziť globálnu konjunktúru. Nemecká ekonomika orientovaná na export by bola za týchto okolností silne poznačená. Aj vplyvy pochádzajúce z regulačného alebo právneho prostredia príp. požiadavky v oblasti Compliance majú potenciál na zhoršenie rámcových podmienok pre bankové obchody.

Ďalším zatažujúcim faktorom, ktorý môže viesť aj k zvýšeniu volatility na kapitálových trhoch, je geopolitické napätie v rôznych oblastiach sveta.

49 Základy koncernu Commerzbank
55 Správa o hospodárskej činnosti
63 Vývoj segmentov
79 Naši zamestnanci
82 Správa o prognózach a
príležitostiach

Správa o rizikách koncernu

Správa o rizikách koncernu tvorí samostatnú časť výročnej správy a je súčasťou správy o stave koncernu.

Správa koncernu o rizikách

> V správe koncernu o rizikách predstavujeme riziká, ktorým je naša banka vystavená, ako aj podrobné informácie o organizácii a rozhodujúcich procesoch v rámci riadenia rizík. Náš prvoradý cieľ je v každom čase zabezpečiť, aby boli úplne a na základe primeraných postupov identifikované, sledované a riadené všetky riziká Commerzbank.

Obsah

- 93 Executive Summary 2016**
- 94 Celkové riadenie činnosti banky zamerané na riziká**
 - 94 Organizácia riadenia rizík
 - 95 Stratégia a riadenie rizík
 - 96 Rizikové ukazovatele
 - 97 Schopnosť niesť riziká a stresové testy
 - 98 Regulačné prostredie
- 100 Riziká súvisiace s výpadkami úverov**
 - 100 Stratégia a organizácia
 - 100 Riadenie rizík
 - 104 Koncern Commerzbank
 - 106 Segment Súkromní klienti a podnikatelia
 - 106 Segment Firemní klienti
 - 107 Segment Asset & Capital Recovery
 - 109 Analýzy ďalších portfólií
- 112 Trhové riziká**
 - 112 Stratégia a organizácia
 - 112 Riadenie rizík
 - 113 Obchodná kniha
 - 114 Investičná kniha
 - 115 Riziká súvisiace s likviditou
- 115 Riziká v oblasti likvidity**
 - 115 Stratégia a organizácia
 - 115 Riadenie rizík
 - 116 Kvantifikácia a stresové testy
 - 116 Kvantifikácia a stresové testy
 - 117 Likvidné rezervy
 - 117 Ukazovatele likvidity
- 118 Prevádzkové riziká**
 - 118 Stratégia a organizácia
 - 118 Riadenie rizík
- 119 Ostatné riziká**

Správa o rizikách tvorí súčasť správy o stave koncernu. Na základe zaokrúhľení môžu pri súčtoch a výpočte percent vzniknúť menšie odchýtky.

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

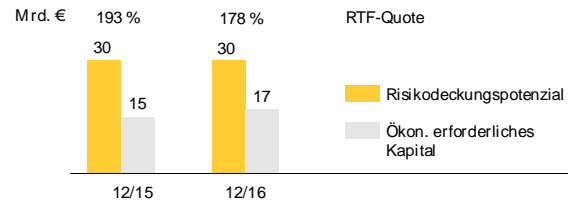
119 Ostatné riziká

Executive Summary 2016

Solídna kapitálová vybavenosť a podstatne zlepšená schopnosť niesť riziká

- Potenciál na krytie rizík bol na stabilnej úrovni 30 miliárd Eur.
- Kvóta schopnosti kryť riziká bola na vysokej úrovni 178 %.

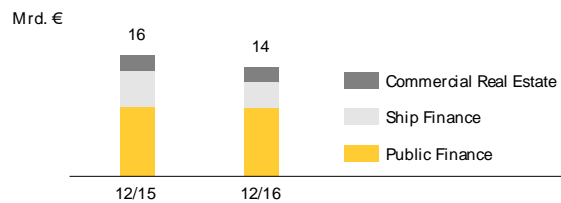
Risikotragfähigkeit

Významné zníženie angažovanosti v segmente Assets & Capital Recovery

- Angažovanosť v oblasti ACR v Bielej knihe bola k 31. 12. 2016 na úrovni 14 miliárd Eur a v priebehu roka znížená 1,9 miliárd Eur.
- Pokles v rozsahu 1,5 miliárd Eur pripadol na Ship Finance.

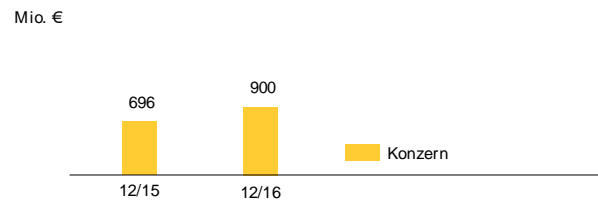
EaD

Riziková prevencia za celú banku bola zvýšená na 900 mil. Eur

- Riziková prevencia v úverových obchodoch koncernu bola v obchodnom roku 2016 na úrovni 900 mil. Eur.
- Hlavnou hnacou silou bolo naďalej lodné portfólio.

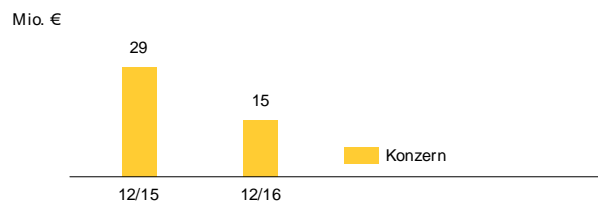
Risikoversorge

Trhové riziká v obchodnej knihe boli v roku 2016 znížené

- Hodnota VaR v obchodnej knihe klesol v priebehu roka z 29 na 15 mil. Eur.
- Hlavným dôvodom poklesu bola defenzívna pozícia na pozadí politických udalostí v roku 2016 (brexit, prezidentské voľby v USA, referendum v Taliansku).

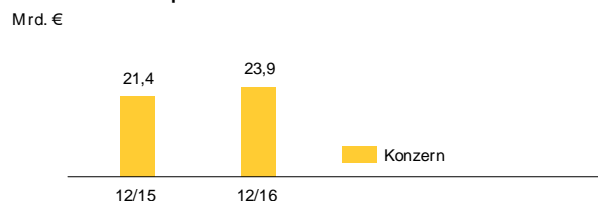
VaR

Prevádzkové riziká sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšili

- Rizikové aktíva z prevádzkových rizík sa zvýšili o 2,5 miliárd Eur na 23,9 miliárd Eur.
- Dôvodom boli vysoké externé škodové udalosti.

Risikoaktiva aus operationellen Risiken

Celkové riadenie banky orientované na riziká

Ako riziko označuje spoločnosť Commerzbank nebezpečenstvo možných strát alebo ušľach ziskov na základe interných alebo externých faktorov. Riadenie rizík rozlišuje v zásade medzi kvantifikovateľnými rizikami, ktoré je možné vyhodnotiť v ročnej závierke alebo v rámci kapitálovej viazanosti, a nekvantifikovateľnými rizikami, ako napr. rizikami súvisiacimi s dobrým menom a rizikami v oblasti dodržiavania predpisov a nariadení (compliance).

Organizácia riadenia rizík

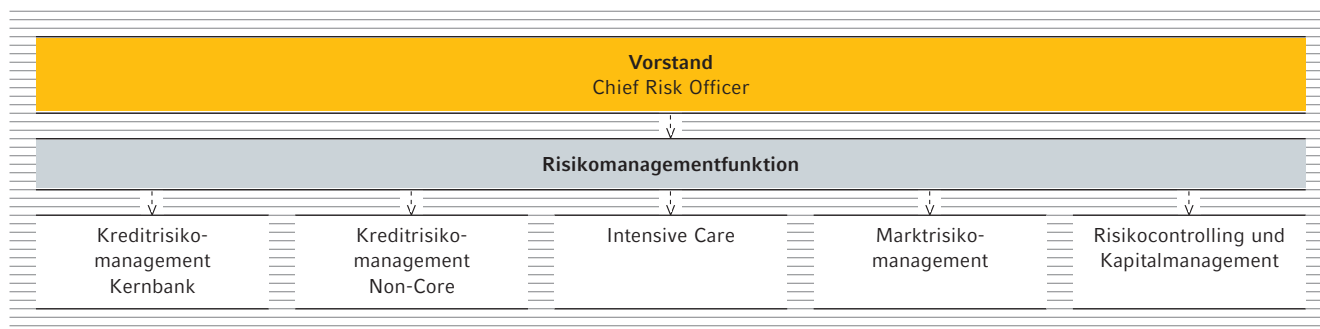
Riadenie rizík patrí v rámci Commerzbank medzi úlohy celej banky a je realizované podľa zásady troch obranných línií („Three lines of Defense“), pričom každá jednotka (segmenty a funkcie) tvorí v rámci svojej prevádzkovej zodpovednosti prvú obrannú líniu. Zodpovednosť za riziká súvisiace s výpadkami úverov, trhové riziká a riziká spojené s likviditou je na druhej obrannej línii a zodpovednosť nesie Chief Risk Officer (CRO), ktorý zodpovedá v rámci celého koncernu za presadenie

smerníc v oblasti politiky rizík, ktoré definuje celkové predstavenstvo, ako aj za controlling prevádzkových rizík. Za ostatné riziká (napr. riziká spojené s IT alebo právne riziká) existuje zodpovednosť za druhú obrannú líniu prevažne mimo rizikovej funkcie. Tretiu obrannú líniu tvoria interné a externé kontrolné inštalácie (napr. interná kontrola a audítori).

Riziko manažér sa zodpovedá za svoju činnosť voči predstavenstvu a rizikovému výboru dozornej rady pravidelne podáva správy o celkovej rizikovej situácii koncernu.

Činnosti v oblasti riadenia rizík sú rozdelené na riadenie úverových rizík v jadrovej banke, riadenie úverových rizík Non-Core Assets (NCA), Intensive Care, riadenie trhových rizík ako aj rizikový controlling a kapitálové riadenie. V segmentoch Jadrovej banky je riadenie úverových rizík rozdelené podľa bielej oblasti a intenzívnej starostlivosti, kým v segmente NCA združuje všetky ratingové triedy v jednom celku. Všetky oblasti majú celokoncernovú orientáciu a priamu líniu zodpovednosti voči CRO. Spolu s piatimi vedúcimi oblastí tvorí CRO v rámci riadenia koncernu Radu pre riadenie rizík.

Obrázok č. 6

Základné strategické rozhodnutia prijíma výhradne predstavenstvo banky. Operatívne riadenie rizík delegovalo predstavenstvo na výbory. V rámci príslušných rokovacích poriadkov ide o Group Credit Committee (úverový výbor), Group Market Risk Committee (výbor pre trhové riziká), Group OpRisk Committee (výbor pre prevádzkové riziká) ako aj Group Strategic Risk Committee (výbor pre strategické riziká) ako rozhodujúce grémium pre všetky druhy rizík. Vo všetkých uvedených výboroch je CRO predsedom a má právo veta. Okrem toho je CRO členom výborov pre ručenie za záväzky.

Nasleduje popis úloh a kompetencií jednotlivých výborov:

Úverový výbor skupiny (Group Credit Committee) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástupcov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Predsedom výboru je funkčne najvyšší zástupca, ktorý zastupuje trh; proti jeho hlasu nemôže úverový výbor odsúhlasiť úvery. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo.

Výbor pre trhové riziká (**Group Market Risk Committee**) je grémium, ktoré v celom koncerne monitoruje trhové riziká a ktoré ich riadi stanovením limitov pri zohľadnení schopnosti niesť riziká. Pritom sa sledujú všetky trhové riziká z obchodnej a investičnej knihy s cieľom včasnej identifikácie rizík ako aj aktívneho riadenia rizík. Výbor sa okrem minimalizácie rizík a eliminácie strát zameriava na optimalizáciu výnosového a rizikového profilu na agregovanej úrovni.

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

Úverový výbor skupiny (*Group Credit Committee*) je rozhodovacie grémium pre operatívne riadenie úverového rizika v rámci predstavenstva, pričom grémium pozostáva vždy z dvoch zástupcov z trhového prostredia a dvoch zo strany trhu. Predsedom výboru je funkčne najvyšší zástupca, ktorý zastupuje trh; proti jeho hlasu nemôže úverový výbor odsúhlasiť úvery. Úverový výbor skupiny pracuje na základe stratégie úverového rizika a prijíma rozhodnutia v rámci kompetencií, ktoré mu odovzdalo predstavenstvo.

Výbor pre trhové riziká (*Group Market Risk Committee*) je grémium, ktoré v celom koncerne monitoruje trhové riziká a ktoré ich riadi stanovením limitov pri zohľadnení schopnosti niesť riziká. Pritom sa sledujú všetky trhové riziká z obchodnej a investičnej knihy s cieľom včasnej identifikácie rizík ako aj aktívneho riadenia rizík. Výbor sa okrem minimalizácie rizík a eliminácie strát zameriava na optimalizáciu výnosového a rizikového profilu na agregovanej úrovni).

ALCO prijíma plán obnovy (uznesenia centrálného výboru ALCO sa predkladajú predstavenstvu na potvrdenie). Pri porušení niektorého z indikátorov z tohto plánu zohráva ALCO centrálnu úlohu pri riešení, hodnotení situácie ako aj realizácii opatrení.

Okrem toho sa rizikový výbor Dozornej rady a Risk Management Board zaoberajú všetkými rizikami:

Rizikový výbor Dozornej rady pozostáva z predsedu Dozornej rady a najmenej štyroch ďalších členov rady. Ich oblasť zodpovednosti zahŕňa monitorovanie systému riadenia rizík a riešenie všetkých rizík, najmä trhových, úverových a prevádzkových rizík a rizík súvisiacich s dobrým menom banky. Predstavenstvo pravidelne informuje rizikový výbor o rizikovej situácii banky (štyri zasadnutia v roku).

Rada pre riadenie rizík sa ako diskusné a rozhodovacie grémium zaoberá v rámci rizík významnými aktuálnymi témami. Rada rozhoduje najmä o strategickom a organizačnom ďalšom vývoji funkcie rizika a zodpovedá za tvorbu a dodržiavanie jednotnej kultúry rizika.

Sledovanie rizík súvisiacich s obchodnou stratégiou a rizík súvisiacich s dobrým menom banky patrí medzi zodpovednosť predsedu predstavenstva (CEO). Za controlling rizík v oblasti compliance, najmä s ohľadom na ochranu investorov, smernice pre interné obchody a pranie špinavých peňazí, zodpovedá člen

Celková stratégia rizík pokrýva všetky podstatné kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká. Definuje sa podrobne vo forme čiastkových stratégií pre jednotlivé riziká a sú konkretizované v politikách, reguláciách a pracovných postupoch / smerniciach. V procese inventúry rizík, ktorá sa vykonáva každý rok, sa zabezpečuje, že sa identifikujú všetky podstatné riziká týkajúce sa rizík (kvantifikovateľné ako aj nekvantifikovateľné riziká). Hodnotenie podstatnosti sa riadi podľa otázky, či vznik rizika priamo alebo nepriamo môže mať podstatný negatívny vplyv na schopnosť koncernu niesť riziko.

V rámci procesu plánovania rozhoduje predstavenstvo, v akom rozsahu má byť využitý potenciál koncernu na krytie rizík. Kapitálový

predstavenstva zodpovedný za oblasť financií (CFO). Za sledovanie personálnych rizík a IT rizík zodpovedá Chief Operating Officer (COO).

Stratégia a riadenie rizík

V rámci celkovej stratégie rizík sa spolu s obchodnou stratégiou definujú rizikové mantinely pre rozvoj investičného portfólia Commerzbank. Okrem toho bola chuť na podstupovanie rizík definovaná ako maximálne riziko, ktoré je banka pripravená a schopná prevziať pri sledovaní svojich obchodných cieľov. Hlavnou myšlienkou je zabezpečenie primeraného vybavenia koncernu likviditou a kapitálom. Z týchto požiadaviek sa odvádzajú primerané limity pre rizikové zdroje, ktoré má koncern k dispozícii, a to kapitálovú a hotovostnú rezervu. Limity celkovej stratégie rizík zodpovedajú indikátorom ozdravenia v rámci ozdravného plánu.

Zjadrovej funkcie banky ako transformátora likvidity a rizík vyplývajú neodvratiteľné hrozby, ktoré v extrémnom prípade môžu ohroziť pokračovanie činnosti banky. Medzi tieto inherentné existenčné hrozby patria s ohľadom na Commerzbank napríklad výpadok Nemecka, Poľska, jednej z ďalších veľkých krajín EU (Francúzsko, Taliansko, Španielsko alebo Veľká Británia, pričom brexit sa nepovažuje za prípad výpadku) alebo USA. Okrem toho k tomu patrí aj hlboká a niekoľko rokov trvajúca recesia so silnými dopadmi na nemeckú ekonomiku, „Bank-Run“ ako aj kolaps globálnych klíringových domov alebo trhu s cudzími menami vyvolané kybernetickým útokom. Vo všeobecnosti predstavuje kybernetické riziko v rámci zvyšujúcej sa digitalizácie obchodného prostredia akceptované inherentné existenčné riziko pre Commerzbank. Tieto existenčné ohrozenia sú pri sledovaní obchodného cieľa akceptované. Pri udržateľnej zmene hodnotenia týchto ohrození pre Commerzbank zo strany predstavenstva je potrebné v strednodobej a dlhodobej perspektíve prispôsobiť prípadne aj obchodný model a obchodnú a rizikovú stratégiu. V rámci daných možností sa Commerzbank včas pripravuje na očakávané zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov. Avšak tieto zmeny príp. ich (spätný) výklad môžu mať dlhodobé dopady pre obchodný model Commerzbank, až po dopady ohrozujúce existenciu tohto modelu. Tieto „regulačné“ riziká Commerzbank akceptuje, nakoľko v mnohých prípadoch neexistuje možnosť zmierniť alebo riadiť tieto riziká.

rámec bude následne v druhom kroku pre jednotlivé druhy rizík obmedzený a ako výsledok plánovania sa alokuje na relevantné jednotky / oblasti činnosti. V rámci monitoringu, ktorý sa vykonáva počas roka, sa kontroluje dodržiavanie limitov a hraníc a v prípade potreby sa definujú impulzy pre riadenie. Okrem toho sú v celkovej rizikovej stratégii a v ozdravnom pláne stanovené ďalšie kvalitatívne a kvantitatívne indikátory včasného varovania, pomocou ktorých je možné včas identifikovať potenciálny negatívny vývoj.

Eliminácia koncentrácií rizík predstavuje jednu z hlavných stratégií riadenia rizík. Koncentrácie rizík môžu vzniknúť paralelným uplatňovaním rizikových pozícií v rámci jedného druhu rizika („interné koncentrácie rizík“) ako aj paralelným uplatňovaním

rizikových pozícií v rôznych typoch rizík („vzájomné koncentrácie rizík“). Posledné menované riziká vyplývajú zo spoločných hnacích síl rizík alebo z interakcií rôznych hnacích síl rizík a druhov rizík.

Na základe zriadenia primeraných procesov na riadenie rizík a controllingových procesov, ktoré zabezpečujú identifikáciu, posudzovanie, riadenie ako aj monitorovanie a informovanie o podstatných rizikách a s nimi spojených koncentráciách rizík, sa zaručuje, že sa zohľadňujú všetky koncentrácie rizík špecifické pre Commerzbank. Pritom spočíva podstatný cieľ vo včasnej transparentnosti o koncentráciách rizík a v znižovaní potenciálnych rizík strát.

Commerzbank prijala zásady správania (Code of Conduct), ktoré definujú záväzné minimálne štandardy pre podnikateľskú zodpovednosť Commerzbank, zaobchádzanie s klientmi a obchodnými partnermi, správanie medzi zamestnancami a pre každodenný život. Dodržiavanie relevantných zákonov, regulačných zadaní, priemyselných štandardov a interných pravidiel sa pre banku samozrejme stalo významnou súčasťou kultúry rizík. Preto sa vyžaduje správanie podľa pravidiel a primerané a odvážne správanie, pričom za porušovanie pravidiel sa ukládajú sankcie.

Podľa princípu „troch obranných línií“ nie je obrana proti neželaným rizikám obmedzená na spracovanie v rámci rizikovej funkcie. Každá jednotka (segmenty a funkcie) predstavuje podľa svojej prevádzkovej zodpovednosti prvú obrannú líniu a priamo zodpovedá za identifikáciu a riadenie rizík vo vlastnej oblasti zodpovednosti pri dodržiavaní vopred zadaných rizikových štandardov ako aj politík. Strana trhu predstavuje prvú obrannú líniu a musí pri obchodných rozhodnutiach zohľadňovať rizikové aspekty. Druhá obranná línia je riziková funkcia, ktorej primárnou úlohou je riadenie, obmedzovanie a sledovanie rizík. Pre trhové riziká a úverové riziká spojené s obchodnými rozhodnutiami tvorí riziková funkcia druhú obrannú líniu; to zahŕňa najmä pri úverovom riziku zapojenie do procesu rozhodovania o úveroch prostredníctvom druhého hlasovania. Druhá obrannú líniu tvoria pre jednotlivé druhy rizík aj jednotky mimo rizikových funkcií (napr. Group Compliance a Group Finance). Tretiu obrannú líniu tvoria interné a externé kontrolné inštalácie (interná kontrola, dozorná rada, audítor, úrady dohľadu). Tretiu obrannú líniu tvorí interný audit.

Rizikové ukazovatele

Na meranie, riadenie a obmedzovanie rozličných druhov rizík používa Commerzbank rozsiahly systém ukazovateľov a postupov; najdôležitejšie z nich sú uvedené nižšie:

Ekonomicky nevyhnutný kapitál (ErC) predstavuje čiastku, ktorá je s vysokou mierou istoty postačujúca na pokrytie neočakávaných strát z rizikových položiek (v Commerzbank momentálne 99,91 %).

Kvóta schopnosti niesť riziká (kvóta RTF) dokumentuje pokrytie ekonomicky nevyhnutného kapitálu potenciálom na krytie

rizík. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká sa považuje za splnený, ak je kvóta RTF vyššia než 100.

Exposure at Default (EaD) predstavuje očakávanú pohľadávku pri zohľadnení potenciálneho (čiastočného) uplatnenia otvorených línií a eventuálnych záväzkov, ktorou bude v prípade výpadku zaťažená schopnosť niesť riziká. Pri cenných papieroch z oblasti verejného financovania sa ako EaD vykazuje nominálna čiastka.

Očakávaná strata (EL) je veličina pre stanovenie potenciálnej straty úverového portfólia, ktorá sa na základe historických údajov o strate očakáva do jedného roka.

Hustota rizika sa vypočíta ako pomer očakávanej straty a Exposure at Default a predstavuje relatívny obsah rizika jednej položky alebo portfólia.

Value at Risk (VaR) označuje metodiku na kvantifikáciu rizík. Za týmto účelom sa stanovuje doba držania (napríklad 1 deň) a úroveň dôveryhodnosti (napríklad 97,5 %). Hodnota VaR označuje potom tú hornú hranicu straty, ktorá nesmie byť počas doby držania s pravdepodobnosťou podľa úrovne dôveryhodnosti prekročená.

Credit Value at Risk (CvAR) je ekonomická potreba kapitálu pre úverové riziká s úrovňou dôveryhodnosti 99,91 %. Tento pojem vyplýva z použitia koncepcie Value-at-Risk na meranie úverového rizika. Obsahovo predstavuje Credit VaR odhad, o akú čiastku by straty z úverových rizík mohli počas jedného roka presiahnuť očakávanú stratu, preto aj: očakávaná strata. Táto koncepcia je založená na tom, že očakávaná strata predstavuje len dlhodobú priemernú hodnotu úverových strát, pričom sa môže odchyľovať od skutočných výpadkov úverov počas bežného obchodného roka (pozitívne alebo negatívne).

Pojem „All-in“ zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru. Je nezávislý od štatisticky modelovaných veličín a zahŕňa interné ako aj externé úverové linky.

Schopnosť niesť riziká a stresové testy

Analýza schopnosti niesť riziká tvorí podstatnú časť celkového riadenia banky a procesu interného hodnotenia kapitálvej primeranosti (ICAAP) spoločnosti Commerzbank. Cieľom je priebežné zabezpečovanie vybavenia banky kapitálom, ktoré je dostatočné pre rizikový profil koncernu Commerzbank.

Schopnosť niesť riziká sa sleduje na základe tzv. predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti), ktorého základným cieľom je ochrana prvoradých poskytovateľov kapitálu. Dosiachnutie tohto cieľa by malo byť zabezpečené aj v prípade mimoriadne vysokých strát v dôsledku nepravdepodobnej extrémnej udalosti. Analýza Gone-Concern (pokračovanie činnosti spoločnosti) je doplnená o prvky, ktorých cieľom je pokračovanie tohto inštitútu (perspektíva going-concern).

Pri zisťovaní kapitálových potrieb sa posudzujú možné neočakávané výkyvy hodnôt. Tieto výkyvy hodnôt, ktoré presahujú očakávania,

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

predstavujú skutočné riziko, ktoré musí byť pokryté dostupným kapitálom (potenciál na krytie rizika). Posúdenie potenciálu na krytie rizika obsahuje aj diferencovanú analýzu účtovných odhadov aktív a pasív pri ekonomickej úprave hodnôt istých súvahových položiek.

Kvantifikácia kapitálových potrieb vyplývajúca z existujúcich rizík sa vykonáva na základe interného ekonomického kapitálového modelu. V rámci stanovenia kapitálových potrieb sa počas každoročnej inventúry rizík zohľadňujú druhy rizík koncernu Commerzbank, ktoré sa považujú za podstatné. Ekonomické posúdenie rizík obsahuje preto aj druhy rizík, ktoré nie sú obsiahnuté v požiadavkách na vybavenie bánk vlastným kapitálom, a odzrkadľuje okrem toho aj vzájomné pôsobenie špecifické pre portfóliá. Vysoký nárok ekonomického kapitálového modelu v rozsahu 99,91% zodpovedá príslušnému predpokladu gone-concern (pokračovanie činnosti spoločnosti) a zabezpečuje konzistentnú a ekonomickú koncepciu schopnosti niesť riziká. Kvantifikovateľné riziká v rámci ekonomického kapitálového modelu sa členia na riziko výpadku úverov, trhové riziko, prevádzkové riziko a obchodné riziko (ktoré v tabuľke č. 16 nie je osobitne vykázané), riziko zmeny hodnoty objektu ako aj riziko spojené s rezervami. Obchodné riziko je riziko potenciálnej straty vyplývajúcej z odchýlok skutočných výnosov a nákladov od plánovaných hodnôt. Obchodné riziko sa

zohľadňuje ako potenciálna odpočítateľná položka v rámci potenciálu na krytie rizík. V rámci rizík súvisiacich s podielmi sa zohľadňuje riziko neočakávaného zníženia hodnoty podielov nekótovaných na burze ako aj riziko neočakávaného zníženia hodnoty vlastných objektov (najmä nehnuteľností). Riziko spojené s rezervami je riziko spočívajúce v tom, že z doteraz prepadnutých pohľadávok vyplynie dodatočná záťaž na základe doplnenia rizikovej prevencie. Vyššie uvedené riziká sú v rámci sledovania schopnosti niesť riziká zohľadnené pomocou nárazníka na krytie rizík. Okrem toho sa výsledok analýzy schopnosti niesť riziká vykazuje na základe kvóty schopnosti niesť riziká (kvóty RTF), ktorá dokumentuje prekrytie ekonomickej potreby kapitálu potenciálom na krytie rizík.

Sledovanie a riadenie schopnosti niesť riziká sa vykonáva mesačne na úrovni koncernu Commerzbank. Minimálny nárok na schopnosť niesť riziká je splnený, ak je kvóta schopnosti niesť riziká vyššia než 100%. V roku 2016 bola táto kvóta neustále vyššia než 100% a k 31. 12. 2016 predstavovala 178%. Zníženie kvóty RFT oproti decembru 2015 v podstate súvisí s ďalším rozvojom metód trhových rizík ako aj vývojom portfólia v oblasti Public Finance. Napriek zníženiu bola kvóta RTF oproti 31. 12. 2015 naďalej na vysokej úrovni.

Tabuľka č. 16

Schopnosť niesť riziká - konzern v miliardiach €	31.12.2016	31.12.2015
Ekonomický potenciál krytia riziká¹	30	30
Ekonomická kapitálová potreba²	17	15
z toho pre úverové riziko	11	11
z toho pre trhové riziko	5	3
z toho pre prevádzkové riziko	2	2
z toho diverzifikačné efekty	-2	-2
Kvóta RTF³	178%	193%

¹ Vrátane odpočítateľných položiek za potenciálne riziká.

² Vrátane rizika zmeny hodnoty objektov a rizika podielov nekótovaných na burze, ktoré nie sú uvedené v tabuľke.

³ Kvóta RTF = potenciál na krytie riziká / ekonomicky nevyhnutný kapitál (vrátane rizikovej rezervy).

Koncepcia schopnosti niesť riziká a koncepcia stresových testov podlieha každoročnej internej kontrole a neustále sa ďalej rozvíja. Pritom sa zohľadňuje rozvoj regulačného prostredia.

Na kontrolu schopnosti niesť riziká pri opačných zmenách národno-hospodárskych pomerov sa využívajú makroekonomické stresové scenáre. Príslušné scenáre zohľadňujú prepojenie medzi vývojom reálnej ekonomiky a finančnictva a zahŕňajú časový horizont najmenej dvoch rokov. Sú aktualizované štvrťročne a prijíma ich Asset Liability Committee (ALCO). Scenáre popisuje mimoriadny, ale realistický negatívny vývoj národného hospodárstva, najmä s ohľadom na ťažiskové portfóliá a obchodné stratégie relevantné pre Commerzbank. Simulácia sa vykonáva každý mesiac pri zapojení vstupných parametrov z výpočtu kapitálu potrebného pre všetky podstatné a kvantifikovateľné druhy riziká, a to v závislosti od očakávaného makroekonomického vývoja. Okrem potreby kapitálu sa na základe makroekonomických scenárov realizuje aj stresový scenár výkazu ziskov a strát. Na základe toho prebieha simulácia vývoja potenciálu na krytie riziká. Analogicky k integrácii kvóty RTF v systéme limitov Commerzbank sú aj pre schopnosť niesť riziká v stresovom prostredí stanovené explicitné limity ako mechanizmy včasného varovania. Priebežné sledovanie limitu pre nestresovanú a stresovanú kvótu RTF tvorí pevnú súčasť interného výkazníctva. Pri porušení limitov sú vyvolané definované eskalačné mechanizmy.

Okrem pravidelných stresových testov sú na skupinovej úrovni realizované „Reverse Stresstest“. Na rozdiel od regulárnych stresových testov je pritom výsledok simulácií vopred určený: udržateľné ohrozenie banky. Cieľom analytického procesu pri opačných stresových testoch je na základe identifikácie a hodnotenia extrémnych scenárov a udalostí zabezpečiť zvýšenie transparentnosti o špecifických potenciáloch ohrozenia a rizikových súvislostiach. Na

tomto základe je možné napríklad identifikovať oblasti pôsobenia v oblasti riadenia riziká, vrátane pravidelných stresových testov, a môžu byť zaradené do činností za účelom priebežného ďalšieho rozvoja.

V roku 2016 poklesli rizikové aktíva vyplývajúce z obchodných aktivít Commerzbank zo 198 miliárd Eur na 191 miliárd Eur.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad o rozdelení rizikových aktivít vyplývajúcich z obchodných aktivít Commerzbank, ktoré sú rozdelené podľa segmentov a druhov riziká:

Tabuľka č. 17

Rizikové aktíva k 31.12.2016 miliardy €	Riziko výpadku úverov	Trhové riziko	Prevádzkové riziko	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	28	1	7	36
Firemní klienti	84	10	12	105
Ostatné a konsolidácia	22	4	3	29
Asset & Capital Recovery	13	5	2	21
Commercial Real Estate	2	0	2	4
Ship Finance	5	0	0	5
Public Finance	6	5	0	11
Konzern	147	20	24	191

Regulačné prostredie

V rámci „Bazilej 3“ zverejnil Bazilejský výbor pre bankový dohľad okrem iného rozsiahle predpisy o zložkách a kvótach vlastného imania ako aj o riadenie riziká v oblasti likvidity. Tieto predpisy boli v Európe zavedené v rámci Capital-Requirements-Directive-(CRD-) (štvrtý balík) v lete 2013. Smernica EU bola do národnej legislatívy transponovaná Vykonávacím zákonom CRD-IV. Zvýšené kapitálové požiadavky sú postupne zavádzané do roku 2019 (tzv. „phase-in“). V roku 2014 European Banking Authority (EBA) zverejnila celý rad doplňujúcich predpisov, ktoré postupne vstúpia do platnosti; tento proces bude pokračovať aj v roku 2015 a neskôr. Commerzbank sa prostredníctvom opatrení na optimalizáciu kapitálovej vybavenosti pripravila na zvýšené kapitálové požiadavky.

Okrem toho sa v rámci Bazileja 3 zavádza Leverage Ratio ako nová kvóta zadlženia, ktorá nie je citlivá na riziká. Kvóta Leverage Ratio má byť kalibrovaná do roku 2017 a pravdepodobne od roku 2018 má predstavovať minimálnu požiadavku bankového dohľadu v pilieri č. 1.

Avšak už od účinnosti CRR musí byť jej hodnota oznamovaná bankovému dozoru. Commerzbank stanovila interné cieľové veličiny pre Leverage Ratio a tieto zohľadňuje v rámci svojho procesu riadenia kapitálu.

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

Podstatná časť novínok v rámci Bazilej 3 predstavuje postupné zavedenie kapitálových vankúšov. Od 1. 1. 2016 platí vankúš na zachovanie kapitálu vankúš pre „iné systémové inštitúcie“ ako aj anticyklický kapitálový vankúš, ktorý stanovil Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými inštitúciami pre nemecké exposures po prvýkrát vo výške 0 %. Vankúš pre „iné systémové inštitúcie“ bol pre Commerzbank stanovený na rok 2017 vo výške 0,5 %.

V rámci požiadaviek na likviditu sú očakávania týkajúce sa hlásení konkretizované vo forme medzinárodných ukazovateľov likvidity Liquidity Coverage Ratio (LCR) a Net Stable Funding Ratio (NSFR). LCR sú pre všetky európske banky záväzné od 1. októbra 2015. Bazilejský výbor prijal v októbri 2014 definitívnu verziu NSFR, ktorá má pravdepodobne nadobudnúť platnosť 1. januára 2018. Integrácia do európskeho práva má byť realizovaná v rámci tzv. Capital Requirements Regulation II (CRR II). Commerzbank zisťuje oba ukazovatele už v rámci svojich regulačných ohlasovacích procesov, komunikuje ich v rámci interného výkazníctva a hlási ich na dozorný úrad.

Uplatňovanie zásad zverejnených Bazilejským výborom pre dohľad nad bankami (BCBS) začiatkom roka 2013, ktoré sa dotýkajú agregácie údajov o rizikách v bankách, prebieha v rámci koncernového projektu. Úplné uplatňovanie týchto zásad je pre globálne pôsobiace a ostatné vybrané banky záväzné od začiatku roka 2016. Napriek tomu budú aktivity súvisiace s uplatňovaním týchto zásad prebiehať aj v roku 2016, okrem iného na základe doplňujúcich odporúčaní BCBS z decembra 2015. Z toho vyplývajúce synergie sa využívajú na realizáciu koncernového projektu „AnaCredit“, ktorý sa začal v roku 2015. Ide pritom o budúce zadania od Európskej centrálnej banky, podľa budú banky v budúcnosti nahlasovať viac podrobnejších údajov o klientoch/úveroch. Prvé čiastočné hlásenie pre Nemeckú spolkovú banku má byť realizované v polovici mája 2017. Oficiálna úvodná fáza ECB sa začína k 1. marcu 2018, ďalšie fázy sú možné vždy dva roky vopred na základe príslušného rozhodnutia ECB.

V roku 2017 zrealizoval bankový dohľad ECB ako príslušný orgán dohľad v bankách euro zóny, nad ktorými má priamy dohľad, Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) a stanovila minimálne kapitálové požiadavky pre každú finančnú inštitúciu.

Od polovice roka 2014 platia predpisy EU o sanácii a likvidácii bánk - Banking Recovery & Resolution Directive. Táto smernica bola v Nemecku transponovaná do Zákona o sanácii a likvidácii (SAG). Na základe tohto zákona Spolkový úrad pre stabilizáciu finančného trhu (FMSA) k 1. 1. 2015 ako národný úrad pre likvidáciu prevzal zodpovednosť vyhotovovanie plánov likvidáciu a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií. K 1. 1. 2016 prešla zodpovednosť za vyhotovovanie plánov likvidáciu a za likvidáciu nemeckých finančných inštitúcií, ktoré sú pohľad dohľadu ECB ohrozené, na Single Resolution Board (SRB) v Bruseli. Rovnako banky v euro zóne spustili financovanie jednotného fondu na likvidáciu bánk.

Plán na ozdravenie koncernu bol v decembri 2016 aktualizovaný. Tento plán okrem iného obsahuje aj podrobné informácie o tom, aké možnosti konania a sanácie majú banky v prípade krízy a ktoré špecifické sanačné opatrenia pri rôznych stavoch záťaže vyvedú banky zo stavu sanácie. Spolu s finalizáciou európskych a nemeckých pravidiel a požiadaviek zabezpečí banka aj ďalší rozvoj svojho plánu na ozdravenie.

Commerzbank pôsobí na trhoch, ktoré podliehajú vnútroštátnej aj nadnárodnej regulácii. Okrem toho musí banka rešpektovať nadradené požiadavky účtovných štandardov. Zmeny regulačných požiadaviek alebo účtovných štandardov, ktorých frekvencia a rozsah sa v uplynulých rokoch zvýšili, môžu mať dlhodobé až existenciu ohrozujúce dopady na finančný priemysel vo všeobecnosti a obchodný model Commerzbank osobitne. Commerzbank sa od začiatku aktívne zúčastňuje na konzultáciách spojených s prípravou zmien v bankovom prostredí. Pritom sleduje a hodnotí aktuálny vývoj týkajúci sa plánovanej regulácie. Na globálnej úrovni ide najmä o finálne štandardy pre prepracovanie kapitálových požiadaviek pre trhové riziká, ktoré zverejnil Bazilejský výbor pre dohľad nad bankami, ako aj snahy o finalizáciu pravidiel o rizikách súvisiacich so zmenami úrokov v investičnej knihe a o štandardoch pre úverové riziká, vrátane príslušných prahových úprav a požiadaviek na zverejňovanie. Na európskej úrovni bude Commerzbank okrem iného sledovať iniciatívy Európskej komisie o zavedení európskej ochrany vkladov a vytvorení jednotného kapitálového trhu, najmä príslušné pravidlá EU o zaknihovaní aktív a kontrole právnych predpisov EU pre finančné služby.

Riziká súvisiace s výpadkami úverov

Riziká výpadkov úverov (riziká súvisiace s insolventnosťou dlžníkov) zahŕňajú riziko strát v dôsledku výpadkov obchodných partnerov ako aj zmenu tohto rizika. Spoločnosť Commerzbank považuje za tieto riziká okrem rizík v dôsledku výpadkov úverov a rizík tretích dlžníkov aj riziká súvisiace so zmluvnými stranami a vystavovateľmi ako aj riziká súvisiace s krajinami a transferové riziká, riziká súvisiace so správnosťou a riziká súvisiace s rezervami.

Stratégia a organizácia

Stratégia úverových rizík je čiastočná riziková stratégia pre riziká výpadkov úverov a je odvodená z celkovej stratégie rizík. Je súčasťou procesu ICAAP koncernu Commerzbank a prispieva tak k zabezpečeniu schopnosti niesť riziká. Stratégia úverového rizika popisuje príslušné oblasti konania a prezentuje prehľad o dôležitých riadiacich koncepciách pri riadení úverových rizík, najmä za účelom riadenia najdôležitejších koncentrácií rizík. Ako spojovací člen medzi riadením rizík celej banky a operačným riadením rizík súvisiacich s výpadkami úverov využíva stratégia úverových rizík kvantitatívne a kvalitatívne riadiace nástroje, ktoré spĺňajú špecifické požiadavky súvisiace s portfóliami jadrovej banky ako aj portfóliami určenými na likvidáciu. Kvantitatívne riadenie prebieha prostredníctvom pevne definovaných (ekonomických a regulačných) ukazovateľov na úrovni koncernu a segmentov príp. oddelení v koncerne s cieľom zabezpečiť okrem schopnosti niesť riziká aj primeranú kvalitu a granularitu portfólia. Kvalitatívne riadiace rámce vo forme úverových politík definujú cieľový obchod banky a upravujú pre jednotlivé transakcie, s akým druhom obchodov je možné využívať dostupné rizikové zdroje. Úverové politiky sú pevne zakotvené do úverového procesu: obchody, ktoré nezodpovedajú požiadavkám, predstavujú porušenie definovaného kompetenčného poriadku.

V jadrovej banke sú na základe oddelenia zodpovednosti podľa bielej oblasti a intenzívnej starostlivosti samostatné jednotky zodpovedné za operatívne riadenie úverového rizika na báze portfólií a jednotlivých prípadov.

Všetky úverové rozhodnutia v bielom sektore sú rozhodnutia typu „risk-return“. Trh a trhová postupnosť vnímajú spoločnú zodpovednosť za riziko a výnos angažovanosti, pričom platí primárna zodpovednosť trhovej postupnosti za riziko. Na základe toho nie je možné v procese úverovania prehlasovať žiadnu zo strán s ohľadom na jej primárnu zodpovednosť.

O klientov s nápadnými rizikami sa starajú špecializované oddelenia intenzívnej starostlivosti. Prevod klientov do tejto oblasti nastáva v okamihu, keď sú splnené definované kritériá pre ich odovzdanie. Okrem kritérií ako sú rating, platobná neschopnosť, exekučné opatrenia zo strany tretích osôb alebo úverový podvod predstavujú kritériá súvisiace s počtom dní prečerpania najdôležitejšie dôvody pre presun týchto klientov do intenzívnej starostlivosti. Tým sa

zabezpečuje, aby sa o klientov, ktorí nespĺcajú svoje úvery, starali špecialisti v rámci definovaných a jednotných procesov.

V segmente NCA nie sú zodpovednosti podľa bielej oblasti a intenzívnej starostlivosti oddelené, ale riadenie úverových rizík je pre všetky ratingové stupne spojené v jednej jednotke.

S ohľadom na aktíva združené v tomto segmente sa usilujeme o úplnú šetrnú likvidáciu. Za týmto účelom boli stanovené hranice na základe EaD a zavedené riadenie aktív, ktoré prebieha prostredníctvom pravidelného plánovania aktív ako aj na základe rizikovej matice pre Commercial Real Estate a Deutsche Schiffsbank. Podiely na portfóliu zobrazené v rizikovej matice stanovujú postup pre diferencované riadenie rizík v rámci nadradenej likvidácie. Pritom spočíva náš cieľ v likvidácii častí portfólia a jednotlivých podielov s mimoriadne vysokou kapitálovou viazanosťou príp. v ich oslabení. Na cieľnú likvidáciu portfólia je možné využiť aj príležitosti spojené so šetrným predajom čiastkových portfólií. Likvidácia aktív v oblasti Public Finance prebieha primárne na základe pravidelných splatností. Z toho vyplývajúce trhové príležitosti sa cieľne používajú na predaj jednotlivých aktív.

Riadenie rizík

Na riadenie rizík súvisiacich s výpadkami úverov využíva Commerzbank rozsiahly systém riadenia rizík. Tento rámec zahŕňa organizáciu, metódy a modely, stratégiu rizík s kvantitatívnymi a kvalitatívnymi nástrojmi riadenia ako aj regulačné mechanizmy a procesy. Systém riadenia rizík zabezpečuje zhora nadol konzistentné a priebežné riadenie celého úverového portfólia a čiastkových portfólií až po jednotlivé prípady.

Ukazovatele a impulzy nevyhnutné na operatívne riadenie rizík sú odvodené z nadriadených cieľov koncernu a na nadradených úrovniach sa dopĺňajú o čiastkové portfóliá príp. produktové špecifiká. Úverový kompetenčný poriadok orientovaný na riziká vedie pozornosť riadenia najvyšších rozhodovacích grémií napríklad na riziká koncentrácie príp. odchýlky od stratégie rizík.

V operatívnom riadení úverových rizík sme absolvovali ďalší rozvoj riadiacich impulzov s ohľadom na zlepšenie štruktúry portfólia. Okrem ďalšieho znižovania rizík pri koncentračných rizikách bolo predmetom záujmu riadenie dopadov z euro krízy a dlhovej krízy krajín a znižovanie rizík v neinvestičnej oblasti ako aj sledovanie atraktívnych nových obchodov v našich rastových segmentoch. Okrem toho priebežne kontrolujeme naše úverové procesy vo vzťahu k možnej optimalizácii.

Základom pre meranie rizík súvisiacich s výpadkom úverov sú ratingové a hodnotiace postupy Commerzbank, ktoré sa používajú pre všetky podstatné úverové portfóliá. Kalibrácia pravdepodobnosti výpadku, ktorá je priradená jednotlivým úverom alebo financovaniám, ako aj zisťovanie stratových kvót sú založené na analýze historických

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

údajov z portfólia Commerzbank. Skúsenosti z priebežného roka tvoria základ pre každoročnú kalibráciu týchto postupov.

Riadenie rizika krajín je založené na stanovení rizikových limitov ako aj na definovaní stratégií špecifických pre krajiny, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie požadovaného cieľového portfólia.

Najmä na základe vytvorenia štruktúry oblastí pôsobenia na trhu v rámci tuzemského obchodu s firemnými klientmi a zamerania na slabšie ratingy bolo možné priamo sa venovať nápadným údajom na úrovni celkového portfólia aj čiastkových portfólií a tieto potom priamo preniesť na úroveň jednotlivých úverov a identifikovať a realizovať príslušné opatrenia. V tejto oblasti bol dosiahnutý značný pokrok pri rýchlosti ako aj efektívnosti preventívnych opatrení ako aj pri kvalite prognóz v rámci vývoja rizík.

Možný negatívny vývoj ako aj priebežné úpravy regulačných ustanovení si vyžaduje reakcie schopné úverové portfólio. Zabezpečenie primeranej reakčnej schopnosti preto predstavuje ďalšiu významnú úlohu v oblasti riadenia úverových rizík. Okrem toho môžu krízové udalosti ohroziť primeranosť kapitálovej a likvidnej vybavenosti a tým aj schopnosť banky niesť riziká. Príkladom sú mimoriadne vysoké výpadky štátov, bánk a/alebo firiem, ale aj extrémny vývoj v sektoroch, menách alebo cien surovín, ako aj dopady sankcií, vojny alebo teror. V prípade krízy zabezpečuje tím

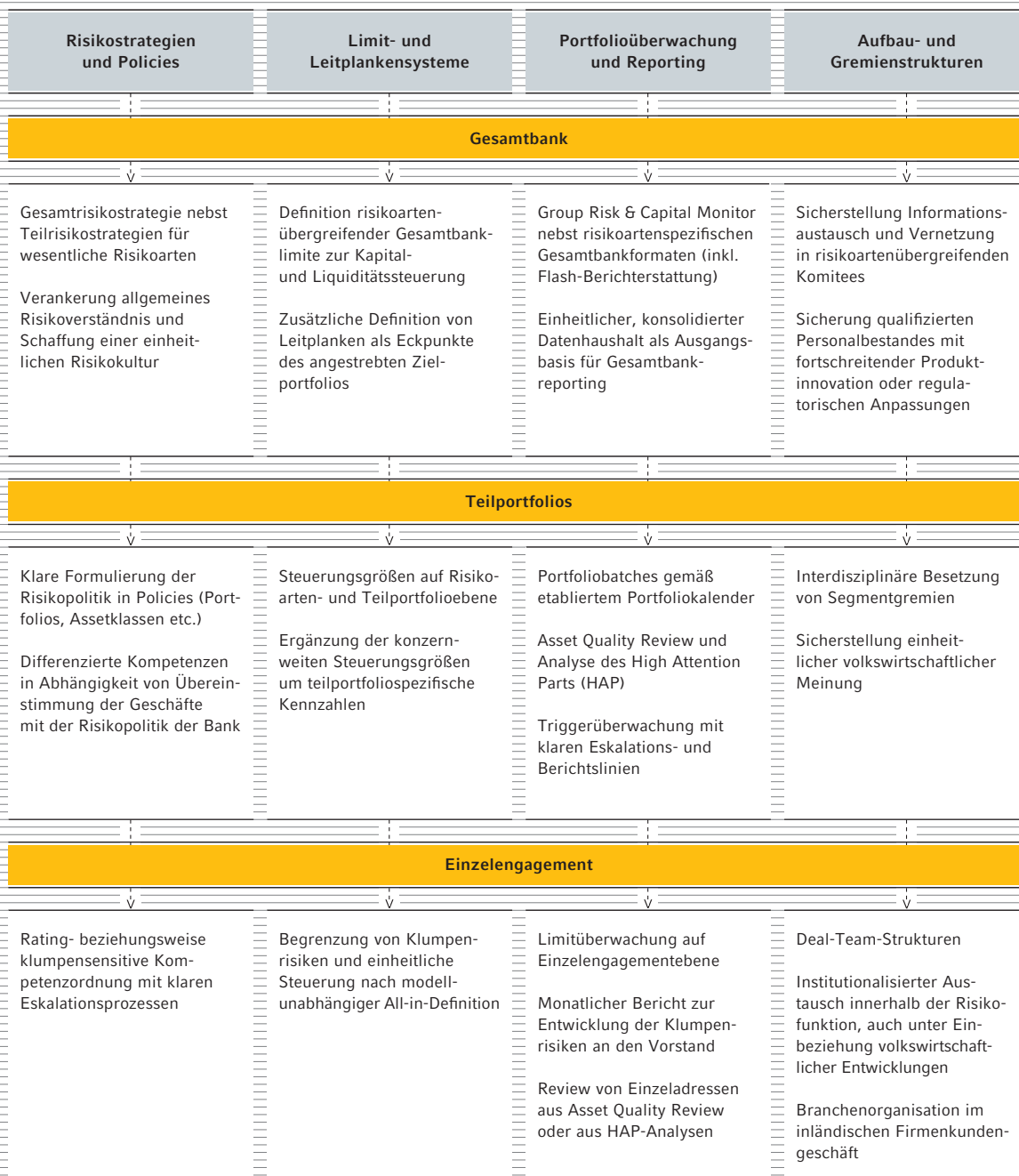
Task Force Risk Mitigation (TFRM) flexibilné riadenie rozhodnutí prijatých v rámci koncernu.

Riadenie ekonomickej viazanosti kapitálu

S cieľom zabezpečiť primeranú kapitálovú vybavenosť koncernu Commerzbank sú všetky druhy rizík súvisiace s ekonomickým rizikovým kapitálom (ErC) v rámci stratégie rizík v celom koncerne označené limitmi, predovšetkým sa stanovuje limit CVaR. Na základe systematicky obmedzených možností krátkodobého zníženia rizika výpadku je pre riadenie dodržiavania limitu dôležité, aby bol zohľadnený očakávaný vývoj úverového rizika (strednodobo až dlhodobu). Preto zohrávajú plánované / očakávané hodnoty kapitálových veličín ako aj porovnanie so skutočným vývojom v rámci priebežného riadenia dôležitú rolu. Pritom musí byť zabezpečené, aby z dodržiavania plánovaných / očakávaných hodnôt vyplynulo dodržiavanie limitov. Banka nepoužíva kaskádovú koncepciu limitov pre úverové riziko pod úrovňou koncernu, t.j. koncernové úverové limity sa neprideľujú segmentom / obchodným oblastiam.

Obrázok č. 7

Steuerungsinstrumente und -ebenen im Überblick

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

Ratingová klasifikácia

Ratingové hodnotenie Commerzbank obsahuje 25 ratingových stupňov pre úvery bez výpadkov (1.0 až 5.8) a 5 defaultných tried (6.1 až 6.5). Hlavná stupnica Commerzbank priraduje každej ratingovej triede časovo stabilný a neprekrývajúci sa rozsah pravdepodobnosti výpadkov. Ratingové postupy podliehajú každoročnej validácii a rekalibrácii, takže na pozadí skutočne zistených výpadkov odzrkadľujú najaktuálnejšie hodnotenie. Podľa koncepcie hlavnej stupnice ostávajú pre účely porovnateľnosti v rámci hlavnej stupnice Commerzbank výpadkové pásma priradené ratingom (stabilné s ohľadom na čas a

portfólio) podľa čl. 136 CRR. Pre orientáciu sú vždy uvedené aj externé ratingy. Keďže pri externých ratingoch je možné sledovať pre rozličné portfóliá odlišné miery výpadkov, ktoré z roka na rok kolíšu, nie je priamy prevod možný.

Úverové kompetencie jednotlivých zamestnancov ako aj kompetencie výborov (predstavenstvo, úverový výbor, úverové podvýbory) sú členené podľa výšky angažovanosti ako aj podľa ratingových tried.

Obrázok č. 8

Commerzbank-Masterskala

Rating Commerzbank AG	PD- und EL-Midpoint %	PD- und EL-Bereich %	S&P-Skala	Bonitätsstufen nach Art. 136 CRR ¹
1,0	0	0	AAA	I
1,2	0,01	0–0,02		
1,4	0,02	0,02–0,03	AA+, AA-	II
1,6	0,04	0,03–0,05	A+, A	
1,8	0,07	0,05–0,08	A-	III
2,0	0,11	0,08–0,13	BBB+	
2,2	0,17	0,13–0,21	BBB	IV
2,4	0,26	0,21–0,31	BBB-	
2,6	0,39	0,31–0,47	BB+	V
2,8	0,57	0,47–0,68	BB	
3,0	0,81	0,68–0,96	BB-	VI
3,2	1,14	0,96–1,34	B+	
3,4	1,56	1,34–1,81	B	Default
3,6	2,10	1,81–2,40	B-	
3,8	2,74	2,40–3,10	CCC+, CCC, CCC-, CC, C	D
4,0	3,50	3,10–3,90		
4,2	4,35	3,90–4,86	D	D
4,4	5,42	4,86–6,04		
4,6	6,74	6,04–7,52	D	D
4,8	8,39	7,52–9,35		
5,0	10,43	9,35–11,64	D	D
5,2	12,98	11,64–14,48		
5,4	16,15	14,48–18,01	D	D
5,6	20,09	18,01–22,41		
5,8	47,34	22,41–99,99	D	D
6,1		Überziehung >90 Tage		
6,2		Drohende Zahlungsunfähigkeit		
6,3	100	Sanierung mit Sanierungsbeiträgen		
6,4		Kündigung ohne Insolvenz		
6,5		Insolvenz		

¹ CRR = Capital Requirements Regulation (EU) Nr. 575/2013.

Riadenie koncentrácie rizík

Kríza finančného trhu nám ukázala, že výpadky jednotlivých veľkých účastníkov trhu môžu spôsobiť podstatné riziká pre stabilitu finančného systému. Aby sme mohli tieto riziká včas spoznať a obmedziť, sú koncentrácie rizík riadené okrem iného u jednotlivých veľkých klientov (hromadné riziká) ako aj v krajinách alebo skupinách klientov, a to formou aktívneho prístupu pri zohľadnení špecifických vlastností segmentov.

Na riadenie hromadných rizík sa používa jednotná definícia na základe pojmu „all-in“. Pojem „All-in“ zahŕňa v súvislosti s rozsiahlymi rizikami všetky úverové linky klienta, ktoré boli v banke schválené, v plnej výške a nezávisle od aktuálne existujúceho čerpania úveru.

Manažment a rizikový výbor Dozornej rady je pravidelne informovaný o výsledkoch analýz.

Znižovanie rizík

Zábezpeky zohľadňované pri riadení rizika v koncernu predstavujú k 31. 12. 2016 celkom 96,7 miliárd Eur za pobžky vo výkonnom portfóliu ako aj 2,3 miliardy Eur za defaultné portfólio. Zábezpeky predstavujú prevažne hypotekárne dlhy k nehnuteľnostiam užívaným dlžníkom a cudzími osobami a dlhy k firemným objektom ako aj záruky a záruky za výpadok. S ohľadom na ľadné portfólio sa ako zábezpeka použili najmä ľadné hypotéky.

Koncern Commerzbank

Na základe úspešnej likvidácie aktív v bývalom segmente Non-Core Assets (NCA) zaviedla Commerzbank v prvom štvrtroku 2016 novú štruktúru segmentov a nanovo usporiadala alokáciu kapitálu. Portfóliá v objeme ca 8 miliárd Eur a s vysokou kvalitou a nízkym rizikom z oblasti financovania firemných nehnuteľností a financovania ľad boli prevedené do segmentu Banka pre stredné podniky. Portfólio hypotekárnych úverov vo výške ca 2 miliárd Eur bolo prevedené do segmentu Súkromní klienti. Oblasť Treasury, ktorá je súčasťou segmentu Ostatné a konsolidácia, prijala väčšiu časť portfólia štátneho financovania vo výške ca 36 miliárd Eur. Kritériá pre prevod aktív boli dobrá kvalita úverov, nízka volatilita výnosov ako aj vhodnosť pre likvidné portfólio. Zvyšné aktíva v počiatočnej hodnote ca 18 miliárd Eur boli združené v novom segmente Asset & Capital Recovery (ACR).

Koncom septembra predstavila Commerzbank svoj nový strategický program „Commerzbank 4.0“. Obchodné aktivity sa zameriavajú na dva segmenty klientov „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“. Segmenty Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets boli združené a obchody v investičnom bankovníctve boli znížené.

V nasledujúcej správe boli porovnateľné údaje za predchádzajúci rok prispôbené podľa novej štruktúry segmentu.

Ukazovatele úverového rizika

Tieto ukazovatele sú v koncerne Commerzbank rozdelené v ratingových stupňoch 1,0 – 5,8 na jednotlivé segmenty:

Tabuľka č. 18

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2016	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss Mil. €	Hustota rizika Bp.	CVaR Mil. €
Súkromní klienti a podnikatelia	140	300	21	2 171
Firemní klienti	195	548	28	5 897
Ostatné a konsolidácia	81	103	13	1 974
Asset & Capital Recovery	14	343	239	797
Koncern	431	1 294	30	10 839

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené rozdelenie koncernového portfólia v podiele 82% na interné ratingové triedy 1 a 2, ktoré pokrývajú investičnú oblasť.

Tabuľka č. 19

Ratingové rozdelenie k 31.12.2016 EaD %	1,0–1,8	2,0–2,8	3,0–3,8	4,0–4,8	5,0–5,8
Súkromní klienti a podnikatelia	33	50	13	3	1
Firemní klienti	21	57	17	4	2
Ostatné a konsolidácia	54	42	4	0	0
Asset & Capital Recovery	4	58	8	16	15
Koncern	30	52	13	3	2

V rámci zisťovania rizík krajín patriacich do koncernu sa zisťujú transferové riziká ako aj regionálne špecifické riziká ovplyvnené politikou a konjunktúrou, ktoré pôsobia na jednotlivé hospodárske subjekty v krajine. Riadenie a obmedzovanie rizík krajín prebieha na základe Loss at Default na úrovni krajín. Angažovanosť v krajinách, ktoré sú na základe ich veľkosti pre Commerzbank podstatné ako aj angažovanosť v krajinách, v ktorých Commerzbank v pomere k

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

príslušnému HDP významne investovala, je osobitne diskutovaná vo výbore pre strategické riziká.

Regionálne rozdelenie rizík zodpovedá strategickej orientácii banky a odráža ťažiská globálnej obchodnej činnosti banky.

Tabuľka č. 20

Koncernové portfólio podľa regiónov k 31.12.2016	Exposure at Default v miliardách €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Nemecko	220	403	18
Západná Európa	99	224	23
Stredná a východná Európa	38	165	43
Severná Amerika	30	52	17
Ázia	26	41	16
Ostatné	16	409	249
Koncern	431	1 294	30

Takmer polovica objemu pripadá na Nemecko, ďalšia tretina na ostatné európske krajiny a 7% na severnú Ameriku. Zvyšná časť je silne diverzifikovaná a je rozdelená na veľký počet krajín, v ktorých sa poskytuje podpora pre nemeckých exportérov príp. v ktorých má Commerzbank lokálne pobočky. Očakávané straty koncernového portfólia sa väčšinou dotýkajú Nemecka a západnej Európy. Očakávané straty sú spojené najmä s financovaním lodí.

Na pozadí aktuálneho geopolitického vývoja budú intenzívne sledované krajiny ako Rusko, Ukrajina, Turecko a Čína. Ku koncu štvrtého štvrťroka 2016 bola angažovanosť v Rusku na úrovni 2,9 miliárd Eur, angažovanosť na Ukrajine bola na úrovni 0,1 miliardy Eur, angažovanosť v Turecku bola na úrovni 2,2 miliardy Eur a angažovanosť v Číne bola na úrovni 3,9 miliárd Eur.

V dôsledku dlhovej krízy štátov sa sleduje aj hodnota Sovereign Exposure Talianska a Španielska. Hodnota Sovereign Exposure Talianska bola na konci štvrtého štvrťroka 2016 na úrovni 9,5 miliárd Eur a Sovereign Exposure Španielska o 0,3 miliardy Eur na úrovni 3,6 miliárd Eur.

Riziková prevencia

Riziková prevencia v úverových obchodoch bola v obchodnom roku 2016 na úrovni 900 mil. Eur. Táto čiastka obsahuje jednorazový efekt z kontroly a aktualizácie parametrov vo výške 28 mil. Eur netto. Celkovo bola o 204 mil. Eur vyššia než v predchádzajúcom roku.

Opravné položky k cenným papierom neboli zohľadnené v rámci rizikovej prevencie, ale v rámci výsledku z finančných činností. Poznámka (36) správy o stave koncernu poskytuje ďalšie podrobnosti.

S ohľadom na rizikovú prevenciu koncernu očakávame v nestrategických čiastkových portfóliách naďalej vysoké zaťaženie v oblasti financovania lodí. Tu vnímame potrebu prevencie aj v roku 2017. Rozpustenia rizikovej prevencie v portfóliu firemných klientov, ktoré boli v roku 2016 ešte stále významné, sa budú zároveň ďalej znižovať.

Riziková prevencia v roku 2017 v segmentoch Súkromní klienti a podnikatelia ako aj Firemní klienti by mala byť na úrovni roku 2016. S ohľadom na financovanie lodí očakávame úroveň 450 miliónov Eur až 600 miliónov Eur. Ak by malo dôjsť k masívnemu zhoršeniu geopolitických alebo rámcových ekonomických podmienok alebo ak by mali vzniknúť výpadky pri jednotlivých úveroch, bude potrebná vyššia riziková prevencia.

Tabuľka č. 21

Riziková prevencia	Mil. €	2016	2015
Súkromní klienti a podnikatelia		119	167
Firemní klienti		185	108
Ostatné a konsolidácia		-3	60
Asset & Capital Recovery		599	361
Koncern		900	696

Defaultné portfólio

Defaultný objem bol ku koncu roka 2016 na úrovni 6,9 miliárd Eur a oproti predchádzajúcemu roku znížený o celkovo 0,2 miliárd Eur.

Nižšie je zobrazený defaultný objem a vypadnuté pohľadávky z kategórie úvery LaR:

Tabuľka č. 22

Defaultné portfólio koncernu Mil. €	31.12.2016	31.12.2015
Defaultný objem	6 914	7 124
SLLP	3 243	3 371
GLLP	673	800
Zábezpeky	2 256	2 556
Coverage Ratio okrem GLLP (%) ¹	80	83
Coverage Ratio vrátane GLLP (%) ¹	89	94
NPL-Ratio (%) ²	1,6	1,6

¹ Coverage Ratio: súčet rizikovej prevencie, zábezpek (a GLLP) v pomere k defaultnému objemu.

² NPL-Ratio: defaultný objem (Non-Performing Loans - NPL) v pomere k celkovej hodnote Exposure (EaD vrátane NPL).

Defaultné portfólio sa v závislosti od druhu defaultu rozdeľuje na päť tried:

- Ratingový stupeň 6.1: hroziaca platobná neschopnosť (po splatnosti viac ako 90 dní)
- Ratingové stupne 6.2/6.3: banka sprevádza ozdravenie / reštrukturalizáciu klienta s alebo bez príspevkov k ozdraveniu
- Ratingové stupne 6.4/6.5: banka vypovie pohľadávku príp. klient je platobne neschopný.

Nasledujúca tabuľka ukazuje rozdelenie defaultného portfólia na päť defaultných tried:

Tabuľka č. 23

Ratingové triedy k 31.12.2016 mil. €	6,1	6,2/6, 3	6,4/6, 5	Koncern
Defaultný objem	685	3 116	3 112	6 914
SLLP	162	1 389	1 692	3 243
Zábezpeky	423	965	868	2 256
Coverage Ratio bez GLLP (%)	85	76	82	80

Prečerpania v Bielej knihe

S cieľom vyhnúť sa nárastu defaultného portfólia Commerzbank starostlivo sleduje prípadné prečerpania. Okrem spúšťacieho mechanizmu po uplynutí 90 dní od termínu splatnosti sa už od prvého dňa po uplynutí termínu splatnosti aktivuje mechanizmus, ktorý podporuje IT systém. V nasledovnej tabuľke sú zobrazené prečerpania v Bielej knihe na základe rizikového parametra Exposure at Default ku koncu decembra 2016:

Tabuľka č. 24

EaD Mil. €	> 0 ≤ 30 dní	> 30 ≤ 60 dní	> 60 ≤ 90 dní	> 90 dní	Celkom
Súkromní klienti a podnikatelia	618	57	27	2	703
Firemní klienti	1 733	46	62	1	1 842
Asset & Capital Recovery	554	2	17	0	573
Koncern¹	2 998	105	106	3	3 211

¹ vrátane segmentu Ostatné a konsolidácia.

Segment Súkromní klienti a podnikatelia

Segment súkromných a firemných klientov zahŕňa aktivity koncernových častí Súkromní klienti a podnikatelia, Firemní klienti, comdirect bank a Commerz Real. Činnosti mBank sú zobrazené v rámci segmentu súkromných a firemných klientov. V oblasti súkromných klientov sú združené obchodné činnosti tuzemských filiálok pre súkromných a firemných klientov ako aj Wealth Management. Oblasť Firemní klienti pokrýva obchodných klientov a menších firemných klientov.

Ťažisko portfólia leží na klasickom financovaní vlastného bývania a financovaní investícií do nehnuteľností (privátne financovanie výstavby a výnosové objekty s hodnotou EaD vo výške 67 miliárd Eur). Na základe jednotlivých úverov v objeme 18 miliárd Eur zabezpečujeme úvery pre našich obchodných a firemných klientov. Okrem toho

pokrývame potrebu denných úverov našich klientov formou spotrebných úverov (dispozičné úvery, splátkové úvery, kreditné karty 9 miliárd Eur). Nárast portfólia v roku 2016 vyplýva prevažne z podstatného zvýšenia súkromného financovania výstavby.

Pokles hustoty rizika oproti predchádzajúcemu roku o 3 bázičné body na 21 bázičných bodov sa v zásade vzťahuje na oblasť Súkromní klienti a mBank.

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

Tabuľka č. 25

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2016	Expozur e at Default miliard y €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Súkromní klienti a podnikatelia	84	106	13
Firemní klienti	24	61	26
comdirect bank	3	7	23
Commerz Real	1	2	39
mBank	29	124	42
Súkromní klienti a podnikatelia	140	300	21

Riziková prevencia v segmente Súkromní klienti a podnikatelia klesla v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 48 miliónov Eur na 119 miliónov Eur. Hnacou síbu pre zníženia bola historicky nízka riziková prevencia pre portfólio Súkromní klienti ako aj nižšia potreby úverovej prevencie pre mBank oproti predchádzajúcemu roku o 15 miliónov Eur.

Podobne ako pri pozitívnom vývoji rizikovej prevencie defaultný objem segmentu oproti 31. decembru 2015 klesol o 226 mil. Eur na 1 737 mil. Eur.

Tabuľka č. 26

Defaultné portfólio segmentu Súkromní klienti a podnikatelia mil. €	31.12.20 16	31.12.20 15
Defaultný objem	1 737	1 963
SLLP	834	945
GLLP	155	168
Zábezpeky	675	736
Coverage Ratio okrem GLLP (%)	87	86
Coverage Ratio vrátane GLLP (%)	96	94
NPL-Ratio (%)	1,2	1,5

Segment Firemní klienti

V tomto segmente združuje koncern obchody so strednými podnikmi, verejným sektorom a inštitucionálnymi klientmi a nadnárodnými spoločnosťami. Okrem toho sa tento segment stará o vzťahy koncernu s tuzemskými a zahraničnými bankami a finančnými inštitúciami ako aj centrálnymi bankami. Regionálne ťažisko našich činností sa nachádza v Nemecku a západnej Európe.

Ďalej sú v tomto segmente združené aktivity koncernu na kapitálovom trhu orientované na klientov.

Tabuľka č. 27

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2016	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Stredné podniky	85	192	23
International Corporates	65	129	20
Financial Institutions	30	129	43
Equity Markets & Commodities	4	4	10
Ostatní	11	94	86
Firemní klienti	195	548	28

Hodnota EaD segmentu Firemní klienti v porovnaní s koncom decembra 2015 klesla o 205 miliárd Eur na 195 miliárd Eur. Hustota rizika v tejto oblasti je na úrovni 28 bázičických bodov.

Ekonomické prostredie v Nemecku je naďalej stabilné. Avšak rok 2016 bol okrem toho poznačený rastúcou politickou neistotou, najmä v súvislosti s britským referendom o vystúpení z EU ako aj s voľbou nového prezidenta USA. Zvýšená úroveň neistoty sa prejavila v silných kurzových výkyvoch na trhu, avšak nemala väčšie dopady na naše úverové portfólio.

Podrobnosti o vývoji portfólia finančných inštitúcií sa nachádzajú na strane 59.

Riziková prevencia segmentu Firemní klienti na úrovni 185 mil. Eur je naďalej na nízkej úrovni, aj keď je to podstatne viac než hodnota z predchádzajúceho roka na úrovni 108 mil. Eur, ktorá bola poznačená rozpusteniami.

Defaultné portfólio segmentu oproti 31. decembru 2015 vzrástlo o 511 mil. Eur. Nárast rozhodujúcim spôsobom súvisí s výpadkom menšieho počtu veľkých samostatných angažovaností.

Tabuľka č. 28

Defaultné portfólio segmentu Firemní klienti mil. €	31.12.2016	31.12.2015
Defaultný objem	3 363	2 852
SLLP	1 563	1 592
GLLP	323	371
Zábezpeky	780	429
Coverage Ratio okrem GLLP (%)	70	71
Coverage Ratio vrátane GLLP (%)	79	84
NPL-Ratio (%)	1,7	1,4

Kým nové investície v oblasti Structured Credit boli ku koncu roka 2016 na úrovni 2,4 miliárd Eur, pričom sú tak mierne pod úrovňou predchádzajúceho roka. Všeobecne sú investície smerované do obligácií seniorských tranží z transakcií v triedach Consumer (Auto) ABS, UK-RMBS a CLO, ktoré vykazujú pevnú štruktúru a mierne riziká.

V priebehu roka 2016 sa objem portfólia Structured-Credit, ktoré sú súčasťou portfólia od roku 2014, klesol o 3,5 miliárd Eur na celkovo 2,4 miliárd Eur (k decembru 2015: 5,9 miliárd Eur) pri súčasnom znížení rizikových hodnôt¹ o 0,7 na 1,0 miliárd Eur (k decembru 2015: 1,7 miliárd Eur). Najväčšia časť portfólia pripadá na Collateralised Debt Obligations (CDO) (1,2 miliárd Eur). Položky Total Return Swap v objeme 2,8 miliárd Eur sa stali v priebehu roka 2016 splatnými a boli v plnej výške splatené.

Segment Asset & Capital Recovery

Po novom usporiadaní segmentu v prvom štvrtroku 2016 obsahuje segment položky z oblastí Commercial Real Estate (CRE) a Ship Finance (SF) ako aj komplexnejšie financovania z oblasti Public Finance. Všetky portfóliá v týchto oblastiach majú byť postupne úplne zlikvidované.

Angažovanosť pri zlyhaní dlžníka v tomto segmente bola ku koncu roka 2016 na úrovni 14 miliárd Eur, a tým o ca. 1,9 miliárd Eur nižšie než v uplynulom roku.

Tabuľka č. 29

Ukazovatele úverového rizika k 31.12.2016	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Commercial Real Estate	2	33	174
Ship Finance	4	288	820
Public Finance	9	22	24
Asset & Capital Recovery	14	343	239

Commercial Real Estate

Portfólio pokleslo v dôsledku splatení a umorenia. Na základe zotavenia z čiernej knihy stav Bielej knihy poklesol len mierne na 1,9 miliárd Eur. Nápadný vývoj rizika nebol zaznamenaný. Hustota rizika klesla na 174 bázičických bodov.

V krátkodobej až strednodobej perspektíve sa očakávajú stabilné podmienky na trhu.

¹ Riziková hodnota predstavuje hodnotu hotovostných nástrojov vykázanú v súvahe, pri položkách Long-CDS pozostáva táto hodnota z nominálnej hodnoty referenčného nástroja pri odpočítaní hotovostnej hodnoty úverového derivátu.

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

Ship Finance

Angažovanosť financovania lodí v Bielej knihe oproti stavu k 31. decembru 2015 klesla o celkovo 1,5 miliárd Eur.

Ťažisko portfólia leží naďalej na troch štandardných typoch lodí, a to kontajnerové lode, tankery a nákladné lode. Zvyšok portfólia zahŕňajú lode so špeciálnou tonážou a veľkou diverzifikáciou v rôznych segmentoch lodí.

Public Finance

Čiastkové portfólio Public Finance v segmente ACR v zásade pozostáva z aktív s uspokojivou až dobrou bonitou a čiastočne dlhou dobou platnosti a komplexnou štruktúrou voči obciam vo Veľkej Británii (4,7 miliárd Eur EaD), iniciatíve Private-Finance (PFI-) Portfólio (2,7 miliárd Eur EaD) s regionálnym ťažiskom vo Veľkej Británii ako aj ďalšími prevažne americkými dlžníkmi v oblasti Public-Finance (1,6 miliárd Eur EaD).

Budúci vývoj portfólia Public-Finance závisí od politického, ekonomického a monetárneho vývoja, najmä v Európe a USA.

I v segmente ACR bola riziková prevencia na úrovni 599 miliónov Eur, a tým bola o 238 miliónov Eur vyššie než v predchádzajúcom roku.

Tabuľka č. 31

Defaultné portfólio Segment ACR mil. €	31.12.2016			31.12.2015		
	ACR	CRE	SF	ACR	CRE	SF
Defaultný objem	1 805	562	1 243	2 199	1 038	1 160
SLLP	838	210	628	733	193	540
GLLP	192	20	172	262	45	213
Zábezpeky	800	334	466	1 390	787	604
Coverage Ratio okrem GLLP (%)	91	97	88	97	94	99
Coverage Ratio vrátane GLLP (%)	101	101	102	108	99	117
NPL-Ratio (%)	11,2	22,7	26,2	11,9	33,0	18,9

Nárast súvisí takmer v plnom rozsahu s lodným portfóliom. Ďalej klesajúce chartrové sadzby, klesajúca likvidita vlastníkov lodí a obmedzené možnosti zhodnocovania viedli k novým výpadkom ako aj k potrebe doplnenia pri už vypadnutých angažovaniach. Výrazné a udržateľné zlepšenie týchto náročných rámcových podmienok na neočakáva ani v roku 2017.

Tabuľka č. 30

Riziková prevencia l mil. €	2016	2015
Commercial Real Estate	42	36
Ship Finance	559	325
Public Finance	-1	0
Asset & Capital Recovery	599	361

V obchodnom roku 2016 bol defaultný objem napriek ďalším prísunom do lodného portfólia oproti roku 2015 znížený o 394 miliónov Eur. Pokles súvisí so zotavením a splatením v oblasti Commercial Real Estate.

Analýzy ďalších portfólií

Nasledujúce analýzy sú nezávislé od príslušnosti k jednotlivým segmentom. Pri nižšie zobrazených položkách je potrebné upozorniť

na to, že tieto sú v plnom rozsahu obsiahnuté v zobrazení koncernu a segmentov.

Corporates-Portfólio podľa sektorov

Corporates-Exposure je rozdelená na jednotlivé sektor nasledovne:

Tabuľka č. 32

Corporates-Portfólio podľa sektorov k 31.12.2016	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Energetika/odpadové hospodárstvo	17	38	22
Spotreba	15	40	27
Technológie / elektronika	12	26	22
Preprava/cestovný ruch	12	27	22
Veľkoobchod	12	40	34
Základné suroviny/kovy	11	38	36
Chémia/Obaly	10	39	39
Strojárstvo	10	31	32
Služby/médiá	9	30	32
Automobilový priemysel	9	21	23
Farmaceutický priemysel / zdravotníctvo	5	13	25
Stavebníctvo	5	15	34
Ostatné	5	6	12
Celkom	131	364	28

Portfólio finančných inštitúcií

Po znížení počtu našich korešpondenčných bánk sú v centre pozornosti naďalej aktivity Trade-Finance, ktoré vykonávame v záujme našich firemných klientov ako aj aktivity na kapitálovom trhu.

Intenzívne sledujeme dopady zadaní dozorných orgánov na banky. V tejto súvislosti sledujeme stratégiu znižovania Exposures, ktoré môžu pripaadae bail-in dotknutej inštitúcie viesť k stratám.

Rovnako presne sledujeme vývoj niektorých Emerging Markets s jednotlivými témami, ako napr. recesia, embargá alebo istá závislosť od cien ropy a na danú situáciu reagujeme formou flexibilného riadenia upraveného podľa situácie v krajine.

Celkovo naša vôľa pre riziká vyzerá tak, aby bolo portfólio čo najviac reakcie schopné.

Tabuľka č. 33

Portfólio FI podľa regiónov	31.12.2016			31.12.2015		
	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Nemecko	6	6	11	5	6	12
Západná Európa	17	21	12	20	46	23
Stredná a východná Európa	5	21	43	5	23	48
Severná Amerika	2	3	15	2	3	17
Ázia	10	27	27	13	36	28
Ostatné	6	36	58	8	32	43
Celkom	46	114	25	52	146	28

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

Portfólio nebankových finančných inštitúcií

Portfólio nebankových finančných inštitúcií (NBFÍ) zahŕňa predovšetkým rôzne poisťovne, manažérov aktív, regulované fondy ako aj centrálnu protistranu. Regionálne ťažisko týchto obchodných aktivít sa nachádza v Nemecku, západnej Európe a USA. Nové obchody sú

realizované v záujme našich inštitucionálnych klientov, pričom sa Commerzbank zameriava na atraktívne príležitosti so subjektami s dobrou bonitou. Z pohľadu riadenia portfólií je našim cieľom zabezpečiť kvalitu portfólia a jeho reakcie schopnosť.

Tabuľka č. 34

Portfólio NBFÍ podľa regiónov	31.12.2016			31.12.2015		
	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.	Exposure at Default miliardy €	Expected Loss mil. €	Hustota rizika Bp.
Nemecko	17	26	15	16	23	14
Západná Európa	12	24	20	15	48	33
Stredná a východná Európa	1	4	65	1	3	58
Severná Amerika	8	10	14	8	5	6
Ázia	1	1	11	1	2	16
Ostatné	1	1	14	2	1	8
Celkom	39	67	17	43	83	19

Položky vydané originátorom

Commerzbank a Hypothekenbank Frankfurt zrealizovali v priebehu predchádzajúcich rokov najmä z dôvodu manažovania kapitálu zo zaknihovania úverových pohľadávok voči klientom v aktuálnom objeme 6,1 miliárd Eur.

K 31. decembru 2016 boli zadržané rizikové položky vo výške 5,7 miliárd Eur, väčšina zo všetkých položiek pripadla v hodnote 5,6 miliárd Eur na seniorské tranže, ktorých rating je dobrý až veľmi dobrý.

Tabuľka č. 35

Objem zaknihovania miliardy €	Splatnosť	Objem Commerzbank ¹			Celkový objem ¹ 31.12.2016	Celkový objem ¹ 31.12.2015
		Senior	Mezzanine	First Loss Piece		
	2025 - 2036					
Corporates		5,6	<0,1	0,1	6,1	4,1
RMBS	2048	0,0	0,0	0,0	<0,1	0,1
CMBS	2046	0,0	0,0	0,0	<0,1	<0,1
Celkom		5,6	<0,1	0,1	6,1	4,2

¹ Tranže / spätné odkúpenia (nominálne): banková a obchodná kniha.

Conduit Exposure a ostatné Asset-backed Exposures

Commerzbank je sponzorom Multiseller Asset-backed Commercial Paper Conduits „Silver Tower“. Banka organizuje zaknihovanie pohľadávok klientov zo segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets. Ide najmä o obchodné a lízingové pohľadávky. Obchody sú financované buď vydaním Asset-backed Commercial Papers (ABCP) alebo čerpaním úverových liniek (likvidných liniek). Na základe nových obchodov sa objem Conduit „Silver Tower“ v roku 2016 výrazne zvýšil o 0,9 miliárd Eur a na konci roka 2016 bol na úrovni 4,1 miliárd Eur.

Riziká súvisiace s likviditou a vyplývajúce z transakcií ABS sú konzervatívne modelované v rámci interného modelu rizík v oblasti

likvidity. Na strane jednej sa pre najhorší prípad predpokladá, že Commerzbank bude musieť refinancovať väčšiu časť nákupných objemov, ktoré boli poskytnuté účelovým spoločnostiam v rámci „Silver Tower“. Na strane druhej sa niektoré vlastné aktíva zo zaknihovacích transakcií zohľadňujú ako likvidné aktíva len vtedy, ak ide o položky vhodné aj pre centrálnu banku. Tieto položky sa pri hodnotení rizík v oblasti likvidity zohľadňujú pri uplatnení konzervatívnych zrážok.

Ostatné Asset-backed-Exposures sú prevažne štátom garantované ABS papiere spoločnosti Commerzbank Finance & Covered Bond S.A. ako aj Commerzbank AG Inland. Objem sa v priebehu roka 2016 zvýšil na 5,3 miliárd Eur (december 2015: 4,7 miliárd Eur) a rizikové hodnoty stúpili na 5,2 miliárd Eur (december 2015: 4,6 miliárd Eur).

Portfólio Forbearance

European Banking Authority (EBA) zaviedla v októbri 2013 v rámci Implementing Technical Standards (ITS) novú definíciu pojmu „Forbearance“. Definícia EBA pojmu Forbearance (preklad: odklad, predĺženie splatnosti alebo strpenie, zhovievavosť) sa skladá z dvoch častí, ktoré musia byť v rovnakom čase splnené: klient sa musí nachádzať vo finančných ťažkostiach a banka musí odsúhlasiť opatrenia vo forme kompromisov voči klientovi, ktoré by za iných okolností neboli možné. Táto definícia je nezávislá od toho, či ide o klienta vo výkonnom alebo nevýkonnom portfóliu. Za kompromisy sa považujú napr. odklad, zvýšenie limitu príp. zvýšenie úveru a vzdanie sa nárokov v rámci reštrukturalizácií. Definícia Forbearance platí nezávisle od toho, či sa klient nachádza v portfóliu Performing alebo Non-Performing. Kým v portfóliu Non-Performing je zabezpečené vysoké krytie LLP na základe GLLP ako aj SLLP, existuje pre Engagements v portfóliu Performing výhradne GLLP. Z toho pre portfólio Forbearance vyplýva výrazne nižšie krytie LLP než v defaultnom portfóliu.

Portfólio Forbearance je obsiahnuté v predchádzajúcich informáciách o Bielej knihe a defaultnom portfóliu Commerzbank.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené celkové portfólio Forbearance spoločnosti Commerzbank na základe novej definície EBA ako aj riziková prevencia pre tieto položky:

Tabuľka č. 36

Portfólio Forbearance podľa segmentov k 31.12.2016	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia ¹ mil. €	LLP Coverage Ratio %
Súkromní klienti a podnikatelia	1 126	129	11
Firemní klienti	3 923	524	13
Asset & Capital Recovery	2 633	495	19
Koncern	7 682	1 148	15

¹SLLP a GLLP.

Podľa regiónov vyzerá portfólio nasledovne:

Tabuľka č. 37

Portfólio Forbearance podľa regiónov k 31.12.2016	Forborne Exposure mil. €	Riziková prevencia mil. €	LLP Coverage Ratio %
Nemecko	4 680	546	12
Západná Európa	1 681	382	23
Stredná a východná Európa	589	154	26
Severná Amerika	25	<1	0
Ázia	72	15	21
Ostatné	635	50	8
Koncern	7 682	1 148	15

Okrem rizikovej prevencie vo výške 1 148 mil. Eur sú riziká v portfóliu Forbearance kryté zábezpekami vo výške celkovo 1 731 mil. Eur.

93	Executive Summary 2016
94	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
100	Riziká výpadku úverov
112	Trhové riziká
115	Riziká v oblasti likvidity
118	Prevádzkové riziká
119	Ostatné riziká

Trhové riziká

Riziká trhových cien vyjadrujú nebezpečenstvo možných ekonomických strát hodnoty, ktoré vzniknú v dôsledku zmeny trhových cien (úroky, suroviny, úverové rozpätia, devízové a akciové kurzy) alebo v dôsledku iných parametrov ovplyvňujúcich cenu (volatilita, korelácie). Strata hodnoty môže mať priamy dopad na výsledok, napríklad pri obchodovateľných pozíciách, alebo môže byť v prípade pozícií z bankovej knihy zohľadnená v rezerve na nové ocenenie príp. v tichých rezervách.

Stratégia a organizácia

Na pozadí skúseností z krízy finančného trhu boli v rámci stratégie trhového rizika zakotvené rozsiahle smernice na riadenie a sledovanie trhových rizík. Stratégia trhových rizík je odvodená od celkovej stratégie rizík a obchodných stratégií jednotlivých segmentov a stanovuje ciele pre riadenie trhových rizík s ohľadom na podstatné obchodné aktivity Commerzbank. Hlavné úlohy riadenia trhových rizík spočívajú v identifikácii všetkých podstatných trhových rizík a hnacích faktorov koncernu, v nezávislom meraní a hodnotení týchto rizík ako aj v riadení rizík a výnosov koncernu na základe týchto výsledkov a hodnotení.

Predstavenstvo Commerzbank zodpovedá za efektívne riadenie rizík trhových cien za celý koncern Commerzbank. Isté kompetencie a zodpovednosti týkajúce sa rozloženia trhových rizík boli prenesené na príslušné výbory pre trhové riziká.

V banke pôsobia viaceré výbory pre trhové riziká, v ktorých zástupcovia segmentov s rizikovou funkciou a z finančnej oblasti diskutujú o aktuálnych otázkach pozicionovania rizík a prijímajú riadiace opatrenia. Raz mesačne zvolávaný výbor Group Market Risk Committee sa zaoberá okrem toho aj pozíciou koncernu Commerzbank a ostatných oblastí v oblasti trhových rizík. Základom pre diskusiu je mesačná správa o trhových rizikách, ktorá je prezentovaná a diskutovaná v predstavenstve. Správa sa zaoberá aktuálnym vývojom na finančných trhoch, pozicionovaním banky ako aj z toho vyplývajúcimi rizikovými ukazovateľmi. Výbor segmentov pre trhové riziká, ktorý sa zaoberá segmentami s intenzívnymi obchodmi (Corporates Clients a Treasury), sa stretáva týždenne. Tento výbor sa zaoberá aj riadením trhových rizík z aktivít mimo hlavnej činnosti (Asset & Capital Recovery).

Proces riadenia rizík (identifikácia rizík, meranie rizík, riadenie, obmedzovanie a vykazovanie) spadá do oblasti zodpovednosti riadenia trhových rizík. Centrálné riadenie trhových rizík sa dopĺňa decentrálnejšími jednotkami na riadenie trhových rizík na úrovni segmentov, v regionálnych jednotkách a v dcérskych spoločnostiach. Na základe úzkeho prepojenia centrálného a lokálneho riadenia rizík s obchodnými jednotkami sa proces riadenia rizík začína už v obchodných jednotkách. Tieto sú predovšetkým zodpovedné za aktívne

riadenie položiek trhových rizík (napr. cenotvorby, opatrení na budovanie alebo elimináciu položiek ako aj hedging).

Riadenie rizík

Na riadenie a sledovanie rizík trhových cien používa Commerzbank celý rad rôznych kvalitatívnych a kvantitatívnych nástrojov. Kvantitatívne zadania pre senzitivitu, ukazovatele potenciálnej straty (Value-at-Risk), stresové testy a analýzu scenárov ako aj ukazovateľov obmedzujú trhové riziko. Zadania platné pre štruktúru portfólia, nové produkty, obmedzenia platnosti alebo minimálne ratingy sú zamerané na zabezpečenie kvality položiek trhových rizík. S cieľom vyhovieť rozličnému významu týchto rôznych faktorov pre riadenie segmentov podľa obchodnej stratégie, v rámci stratégie trhových rizík sa v každom segmente stanovuje váha ukazovateľov s ohľadom na ich relevantnosť. Interné riadenie trhových rizík prebieha na úrovni koncernu, segmentov a na úrovni jednotlivých jednotiek. Banka využíva rozsiahly interný systém limitov až po úroveň portfólií, ktorý tvorí jadro interného riadenia trhových rizík.

Kvalitatívne a kvantitatívne faktory, ktoré obmedzujú riziko trhových cien, stanovuje výbor skupiny pre trhové riziká. Vyčerpanie limitov sa spolu s relevantnými číselnými údajmi denne oznamuje predstavenstvu a príslušným vedúcim odborov na úrovni koncernu. Na základe kvalitatívnych analýz a ukazovateľov sú identifikované potenciálne budúce riziká, zároveň je možné takto očakávať ekonomické straty hodnôt a vypracovať návrhy opatrení. O prípadnej nevyhnutnej úprave riadenia portfólií rozhodujú grémiá ako aj výbor skupiny pre trhové riziká. Hlasovanie o navrhovaných opatreniach príp. rizikových položkách prebieha vo vyššie uvedených výboroch pre trhové riziká a následne sa predkladá predstavenstvu za účelom schválenia.

Riadenie interných koncentračných rizík je na základe existujúceho systému na obmedzovania trhových rizík súčasťou riadenia trhových rizík. Koncentrácie rizík sú na základe špecifických limitov priamo obmedzované príp. sú eliminované nepriamo (napríklad na základe limitov stresových testov). Okrem toho kombinácia rôznych klasických mier rizík (napríklad VaR, senzitivita) zabezpečuje primerané riadenie rizika koncentrácií. Zároveň sa pravidelne analyzujú hnacie faktory rizík za účelom identifikácie koncentrácií. Riadenie rizík existujúcich koncentrácií sa pritom kontroluje a zároveň sa dopĺňa na základe cieľových opatrení (napr. limity).

Ak v jednotlivých prípadoch dôjde k prekročeniu limitov, bude táto situácia riešená v rámci osobitného eskalačného konania. Po identifikácii prekročenia limitu vypracuje Front Office a rizikové jednotky opatrenia, na navrátenie príslušného portfólia znova do limitu. Ak nebude možné odstrániť prekročenie limitu v priebehu niekoľkých dní, bude aktivovaná funkcia trhového rizika pri zapojení nasledujúcej hierarchickej úrovne.

Regulačné rizikové miery, ktoré nie sú obsiahnuté v ekonomickej schopnosti niesť riziká, sú limitované a riadené osobitne. Medzi ne patria napr. Stressed VaR a IRC.

V rámci interného riadenia sú kryté všetky položky relevantné pre trhové riziká a spoločne sú riadené položky z obchodnej ako aj investičnej knihy. Pre účely regulácie bolo doplnené aj riadenie obchodnej knihy (podľa regulačných požiadaviek, vrátane menových a surovinových rizík investičnej knihy) na báze Stand-alone. S cieľom zabezpečiť dôsledné zobrazovanie rizikových ukazovateľov v správe sa všetky údaje o VaR vzťahujú na úroveň dôveryhodnosti 99% a dobu držania 1 deň pri histórii 254 dní.

S ohľadom na celé portfólio táto hodnota VaR klesla ku koncu roka o 33 mil. Eur na 85 mil. Eur. V roku 2015 výrazne klesla aj hodnota VaR obchodnej knihy, a to z 29 mil. Eur na 15 mil. Eur. Podstatné príčiny poklesu spočívajú v defenzívnom postavení na pozadí politických udalostí v roku 2016 (brexit, voľby v USA, referendum v Taliansku).

Tabuľka č. 38

Príspevok VaR [±] mil. €	31.12.20	31.12.20
	16	15
Celková kniha	85	118
z toho Obchodná kniha	15	29

Obchodná kniha

V tejto časti nasledujú informácie o vývoji regulačných ukazovateľov trhového rizika v obchodnom portfóliu. Položky obchodnej knihy Commerzbank pozostávajú v zásade z oblastí Corporate Clients a Treasury.

Hodnota Value-at-Risk v priebehu roka klesla z 29 mil. Eur na 15 mil. Eur.

Tabuľka č. 39

VaR portfólií v obchodnej knihe [±] mil. €	2016	2015
Minimum	14	17
Priemerná hodnota	30	25
Maximum	46	39
Koncová hodnota v roku	15	29

Profil trhového rizika je diverzifikovaný pre všetky triedy investícií. Dominantné triedy sú pritom úrokové riziká a riziká úverových rozpätí. Nasledujú riziká spojené s úrokovými a akciovými kurzami. V menšej miere je hodnota Value-at-Risk ovplyvňovaná rizikami surovín a inflačnými rizikami.

Vývoj hodnoty VaR v roku 2015 poukazuje na významný nárast menových rizík. Rovnako sa zvýšili riziká Credit-Spread a riziká úrokových akciových kurzov. Riziká spojené so surovinami ostali v roku 2016 na stabilnej úrovni.

Tabuľka č. 40

Príspevok VaR podľa typov rizika v obchodnej knihe [±] mil. €	31.12.20	31.12.20
	16	15
Úverové rozpätia	5	6
Úroky	3	4
Akcie	2	4
Mena	4	14
Suroviny	1	1
Celkom	15	29

Pre regulačné podloženie kapitálu sa vypočítavajú ďalšie rizikové ukazovatele. Medzi to patrí výpočet stresového VaR. Výpočet hodnoty Stressed VaR je založený na internom modeli a zodpovedá vyššie popísanej metodike VaR. Podstatný rozdiel spočíva v trhových údajoch používaných na ocenenie majetku. V rámci Stressed VaR sa oceňuje riziko aktuálneho pozicionovania v obchodnej knihe s trhovými pohybmi v stanovenom krízovom období z minulosti. Stanovené sledované krízové obdobie sa v rámci validácie modelov a schvaľovacích procesov priebežne kontroluje a v prípade potreby upravuje. V priebehu roka bolo sledované krízové obdobie upravené. To viedlo k podstatnému nárastu Stressed VaR z 27 miliónov Eur ku koncu roka 2015 na 48 miliónov Eur ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie závierky.

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

Okrem toho je riziko zhoršenia bonity ako aj riziká pri položkách obchodnej knihy kvantifikované na základe ukazovateľov Incremental Risk Charge a Equity Event VaR.

Spôľahlivosť modelov trhového rizika sa denne monitoruje používaním postupov spätného testovania. Zistená hodnota VaR sa porovnáva so ziskami a stratami, ktoré vznikajú na trhu na základe skutočných cenových zmien. V tomto procese sa rozlišuje medzi variantmi spätného testovania „Clean P&L“ a „Dirty P&L“. Pri spätnom testovaní Clean P&L sa vo výkaze ziskov a strát zohľadňujú tie položky, ktoré tvorili základ pre výpočet VaR. Zisky a straty teda vyplývajú výhradne z cenových zmien, ktoré vznikli na trhu. Pri spätnom testovaní Dirty P&L sa dodatočne analyzujú aj zisky a straty novo uzatvorených ako aj ukončených obchodov sledovaného obchodného dňa. Ak z toho vyplývajúca strata presiahne VaR, ide o negatívnu hodnotu spätného testovania.

Analýza výsledkov spätného testovania prináša dôležité východiskové body pre kontrolu parametrov ako aj ďalšie zlepšenie modelu trhového rizika. V roku 2014 sme v rámci spätného testovania P&L Backtesting a Dirty-P&L nenamerali žiadnu negatívnu hodnotu. Výsledok tak zodpovedajú štandardným očakávaniam a potvrdzujú kvalitu modelu VaR. Na základe spätného testovania hodnotia úrady dohľadu interné rizikové modely. Negatívne hodnoty sú klasifikované podľa semaforovej stupnice zadanej úradom dohľadu. Všetky negatívne hodnoty (Clean P&L a Dirty P&L) na úrovni koncernu sa klasifikujú v rámci hodnotenia zadaného úradom pre dohľad a okamžite sa spolu s údajmi o rozsahu a príčine oznamujú úradu pre dohľad.

Keďže koncepcia VaR umožňuje predpovedanie možných strát na základe normálnych trhových pomerov, dopĺňa sa táto stratégia tzv. stresovými testami. Pomocou stresových testov sa meria riziko, ktorému je Commerzbank vystavená na základe nepravdepodobných, avšak napriek tomu pochopiteľných udalostí. Takéto udalosti je možné simulovať pomocou extrémnych pohybov na rôznych finančných trhoch. Najdôležitejšie scenáre sa vzťahujú na podstatné zmeny úverových rozpätí, úrokových sadzieb a úrokových kriviek, devízových kurzov ako aj akciových kurzov a cien surovín. Príklady pre stresové testy sú kurzové straty všetkých akcií o 15 %, paralelné posunutie úrokovej funkcie alebo zmeny pri náraste tejto funkcie. V rámci monitorovania rizika sa vykonávajú rozsiahle skupinové stresové testy a analýzy scenárov.

Modely VaR a modely stresových testov sa pravidelne validujú. Osobitný význam pritom má identifikácia a odstraňovanie slabých miest v modeli. V roku 2016 boli na tomto pozadí implementované regulačné a interné úpravy modelu ako aj bolo požadované o zmenu modelu, na základe čoho sa očakáva presnosť pri meraní rizika. Podnetom pre tento krok bolo predovšetkým pozmenené trhové prostredie pre úroky a ich volatilitu.

Za účelom združenia validačných činností pre rizikové modely a všeobecne pre všetky druhy rizík bola v novembri 2016 vytvorená nová oblasť.

Investičná kniha

Podstatnými hnacimi prvkami trhového rizika v investičnej knihe sú portfóliá Treasury spolu s ich rizikami úrokových rozpätí, úrokovými a základnými rizikami ako aj oblasti Asset & Capital Recovery (ACR) – Public Finance a položky dcérskych spoločností Commerzbank Finance & Covered Bond S.A. a LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH.

V rámci riadenia trhového rizika sa spoločne posudzuje senzitivita Credit-Spread v investičnej a obchodnej knihe. Senzitivity Credit-Spread (1 bázičný bod Downshift) všetkých položiek cenných papierov a derivátov (bez úverov) sa do konca roka 2016 mierne znížili o 4 milióny Eur a v rozhodujúci deň boli na úrovni 50 miliónov Eur.

Prevažná časť senzitivity Credit-Spread pripadá na položky cenných papierov, ktoré sú klasifikované ako Loans and Receivables (LaR). Zmeny trhových cien nemajú pri týchto pozíciách vplyv na rezervu na nové ocenenie a výkaz ziskov a strát.

S ohľadom na investičné knihy koncernu sa na základe zadania úradov pre dohľad mesačne simulujú dopady šokov súvisiacich so zmenami úrokov na ekonomickú hodnotu. Podľa Bankovej smernice zadal Spolkový úrad pre dohľad nad finančnými službami dve neočakávané zmeny úrokov (+/- 200 bázičných bodov), ktoré sú pre všetky banky jednotné, a štvrťročne musia banky zasielať výsledky týchto simulácií tomuto úradu.

Ako výsledok scenára +200 bázičných bodov bola k 31. 12. 2016 zistená potenciálna strata vo výške 2 120 mil. Eur a výsledok scenára – 200 bázičných bodov priniesol potenciálnu stratu vo výške 558 mil. Eur. Podľa toho sa Commerzbank nepovažuje za inštitúciu so zvýšeným rizikom úrokových zmien, keďže negatívne zmeny aktuálnych hodnôt predstavujú menej než 20 % regulačných vlastných prostriedkov. Tieto čísla obsahujú údaje za položky Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj podstatných koncernových spoločností.

Súčasťou trhových rizík v investičnej knihe je aj riziko vyplývajúce z penzijných fondov. Portfólio penzijných fondov pozostáva z dobre diverzifikovanej investičnej časti a z poistno-technických záväzkov. Na základe extrémne dlhého trvania záväzkov (modelácia cash-outflows za takmer 90 rokov) sa hlavná časť rizík celkového portfólia nachádza v dobe 15 a viac rokov. Hlavnými hnacími silami rizikami sú dlhodobé úroky v eurách, úverové rozpätia ako aj inflácia eura očakávaná na základe predpokladanej dynamiky penzií. Okrem toho musia byť zohľadnené akciové a menové riziká a riziká spojené s volatilitou. Diverzifikačné efekty medzi jednotlivými rizikami vedú k zníženiu celkového rizika, najmä úrokové a inflačné riziká sa čiastočne kompenzujú. Extrémne dlhé trvanie záväzkov predstavuje najväčšiu výzvu najmä pri zabezpečovaní rizík úverových rozpätí. To je zaborené na nedostatočnej trhovej likvidite príslušných zabezpečovacích produktov.

Riziká súvisiace s likviditou na trhu

V rámci ekonomického podloženia kapitálom zohľadňuje Commerzbank dodatočne aj riziko súvisiace s likviditou na trhu. Riziko likvidity trhu označuje nebezpečenstvo, že v dôsledku nedostatočnej trhovej likvidity nie je možné zlikvidovať príp. zabezpečiť rizikové pozície včas, v požadovanom rozsahu a za primeraných podmienok.

Najprv pre každé portfólio na základe jeho produktovej a rizikovej stratégie a na základe príslušného ocenenia trhu vytvárame realistický profil likvidity. Tým je možné popísať tieto portfóliá s

ohľadom na ich likviditu pomocou tzv. faktora likvidity trhu. Tento faktor zohľadňuje vyššiu volatilitu portfólia na základe predĺženej doby držania rizikových položiek, ktorá zodpovedá profilu. Na výpočet rizika likvidity trhu sa trhovému riziku na ročnej báze hodnotí faktorom likvidity trhu.

Ku koncu roka 2016 vytvorila Commerzbank v obchodnej a bankovej knihe ekonomický kapitál vo výške 0,2 miliardy Eur na pokrytie rizika likvidity trhu. Pri cenných papieroch, ktoré vo väčšej miere podliehajú riziku likvidity trhu, ide najmä o asset-backed securities.

Riziká v oblasti likvidity

Pod rizikom likvidity rozumieme v užšom zmysle slova, že Commerzbank nebude schopná plniť svoje denné platobné povinnosti. V širšom zmysle riziko likvidity popisuje situáciu, kedy banka nebude schopná financovať budúce platby včas, v plnom rozsahu, v správnej mene a za podmienok bežných na trhu.

Stratégia a organizácia

Predstavenstvo schvaľuje obchodnú stratégiu a s tým spojenú toleranciu rizík banky. Realizácia tolerancie v oblasti rizík spojených s likviditou prebieha na základe definície obdobia pre rezervu a limitov. S cieľom dosiahnuť primeraný proces riadenia rizík spojených s likviditou predstavenstvo deleguje isté kompetencie a zodpovednosti v súvislosti s celokonzernovou stratégiou rizík spojených s likviditou na riziková a treasury funkciu.

Centrálny výbor Asset Liability Committee (ALCO) zodpovedá za limitovanie, analýzu a sledovanie rizík v oblasti likvidity ako aj za strategické pozicionovanie likvidity. Okrem výboru ALCO riziká sleduje aj Liquidity-Review-Forum (LRF) a riziková funkcia.

Riadenie rizík

Commerzbank používa na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rozličné nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Záväzná regulačná požiadavka tvoria neoddeliteľnú súčasť riadiaceho mechanizmu.

Za operatívne riadenie rizík v oblasti likvidity zodpovedá Group Treasury spoločnosti Commerzbank. Tento odbor je zastúpený na všetkých podstatných lokalitách koncernu v tuzemsku aj v zahraničí a získava informácie od všetkých dcérskych spoločností. Monitorovanie rizík v oblasti likvidity prebieha na základe interného modelu rizík likvidity pomocou nezávislej rizikovej funkcie.

Na riadenie rizík v oblasti likvidity vytvorila banka indikátory včasného varovania. Tieto indikátory umožňujú banke včas začať s realizáciou vhodných opatrení na udržateľné zabezpečenie finančnej stability.

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

Koncentrácie rizík, najmä v prípade stresových situácií, môžu viesť k zvýšeným odlivom likvidity a tým aj k vyššiemu riziku likvidity. Koncentrácie rizík môžu v prostredí rozloženia rizík likvidity vystupovať v rôznych formách, napríklad s ohľadom na doby platnosti, vysokých jednotlivých veriteľov alebo mien. Na základe dôsledného sledovania a podávania informácií je možné včas rozoznať koncentrácie rizík v refinancovaní.

V prípade krízy likvidity predpokladá núdzový plán isté opatrenia, ktoré podľa druhu krízy môže spustiť centrálny výbor ALCO. Núdzový plán tvorí neoddeliteľnú súčasť ozdravného plánu Commerzbank a každý rok sa aktualizuje. Obsahuje jednoznačné pridelenie zodpovednosti za priebeh procesov v prípade krízy a konkretizuje prípadné opatrenia.

Model rizika v oblasti likvidity

Centrálnou súčasťou riadenia rizík v oblasti likvidity je denný výpočet zmien likvidity. Predmetom tohto výpočtu je zobrazenie očakávaných budúcich deterministických alebo stochastických prílevov a odlevov finančných prostriedkov k rozhodujúcomu dňu, na ktorého základe sa stanovuje potreba likvidity alebo prebytok likvidity pre každé časové pásmo. Tento výpočet zahŕňa aj modelovanie trvalo dostupných podielov z úložiek klientov.

Bilancia zmien likvidity sa používa aj na odvodenie emisnej stratégie skupiny Commerzbank, ktorú realizuje odbor Group Treasury. Group Finance zodpovedá za zistenie a alokáciu nákladov na likviditu na základe bilancie zmien likvidity, ktoré sa potom stávajú súčasťou riadenia obchodných aktivít segmentov.

Na základe metódy na riadenie rizík v oblasti likvidity sa primerane sledujú a obmedzujú riadiace mechanizmy, ako napr. indikátory zotavenia a včasného varovania. Pre bilanciu zmien likvidity platia limity vo všetkých časových pásmach. Koncernové limity sú rozložené na jednotlivé jednotky koncernu a meny. Interný model na riadenie rizík v oblasti likvidity bol doplnený o pravidelnú analýzu adverzných, reverzných a historických stresových scenárov.

Kvantifikácia a stresové testy

Commerzbank využíva na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rôzne nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Modelovanie rizík v oblasti likvidity zahŕňa okrem interných ekonomických úvah aj regulačné požiadavky podľa „Capital Requirements Regulation (CRR)“ ako aj podľa prísnejších požiadaviek podľa „Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík“ (MaRisk). Commerzbank to zohľadňuje v rámci na riadenie rizík v oblasti likvidity a tým kvantitatívne definuje vôľu Commerzbank podstupovať riziká v oblasti likvidity definované predstavenstvom.

Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy

na celom trhu. Idiosynkratický scenár špecifický pre Commerzbank pritom simuluje stresovú situáciu, ktorá je odvodená z Rating-Downgrade o dva Notches. Trhový scenár je odvodený zo skúseností z krízy Subprime a simuluje externý šok na trhu. Podstatné hnacie sily rizík v oblasti likvidity v rámci oboch scenárov sú zvýšený odliv krátkodobých úložiek klientov, nadpriemerné čerpanie úverových liniek, predĺženie aktívnych obchodov nevyhnutné na základe obchodno-politických záujmov, povinnosti doplnenia pri zabezpečených obchodov ako aj využívanie vyšších rizikových zrážok z likvidnej hodnoty majetku.

V rámci doplnenia k jednotlivým scenárom sa simulujú aj dopady kombinovaného scenára z idiosynkratických a trhovo špecifických dopadov na bilanciu zmien likvidity (položky čistej likvidity). Bilancia zmien likvidity sa zobrazuje pre celý horizont modelovania a riadi sa podľa viacstupňovej koncepcie. Táto bilancia umožňuje diferencované zobrazenie deterministických a modelovaných peňažných tokov na strane jednej ako aj zapojenie predĺžení na strane druhej.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazená bilancia zmien likvidity pri použití príslušného stresového scenára po dobu jedného príp. troch mesiacov. Pritom je zrejmé, že v porovnaní s jednotlivými scenármi v rámci kombinovaného scenára oteká podstatne viac likvidity. V jednomesačnom príp. trojmesačnom období zostáva pre kombinovaný scenár čistá likvidita vo výške 18,5 miliárd Eur príp. 21,6 miliárd Eur k 31. 12. 2016 Commerzbank využíva na riadenie a sledovanie rizík v oblasti likvidity rôzne nástroje na základe interného modelu rizík v oblasti likvidity. Modelovanie rizík v oblasti likvidity zahŕňa okrem interných ekonomických úvah aj regulačné požiadavky podľa „Capital Requirements Regulation (CRR)“ ako aj podľa prísnejších požiadaviek podľa „Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík“ (MaRisk). Commerzbank to zohľadňuje v rámci na riadenie rizík v oblasti likvidity a tým kvantitatívne definuje vôľu Commerzbank podstupovať riziká v oblasti likvidity definované predstavenstvom.

Interný stresový scenár, ktorý tvorí základ modelu, zohľadňuje dopady stresového prípadu špecifického pre danú banku ako aj krízy na celom trhu. Idiosynkratický scenár špecifický pre Commerzbank pritom simuluje stresovú situáciu, ktorá je odvodená z Rating-Downgrade o dva Notches. Trhový scenár je odvodený zo skúseností z krízy Subprime a simuluje externý šok na trhu. Podstatné hnacie sily rizík v oblasti likvidity v rámci oboch scenárov sú zvýšený odliv krátkodobých úložiek klientov, nadpriemerné čerpanie úverových liniek, predĺženie aktívnych obchodov nevyhnutné na základe obchodno-politických záujmov, povinnosti doplnenia pri zabezpečených obchodov ako aj využívanie vyšších rizikových zrážok z likvidnej hodnoty majetku.

V rámci doplnenia k jednotlivým scenárom sa simulujú aj dopady kombinovaného scenára z idiosynkratických a trhovo špecifických dopadov na bilanciu zmien likvidity (položky čistej likvidity). Bilancia zmien likvidity sa zobrazuje pre celý horizont modelovania a riadi sa podľa viacstupňovej koncepcie. Táto bilancia umožňuje diferencované zobrazenie deterministických a modelovaných peňažných tokov na strane jednej ako aj zapojenie predĺžení na strane druhej.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazená bilancia zmien likvidity pri použití príslušného stresového scenára po dobu jedného príp. troch

mesiacov. Pritom je zrejmé, že v porovnaní s jednotlivými scenármi v rámci kombinovaného scenára odteká podstatne viac likvidity. V jednomesačnom príp. trojmesačnom období zostáva pre kombinovaný scenár čistá likvidita vo výške 18,5 miliárd Eur príp. 21,6 miliárd Eur k 31. 12. 2016.

Tabuľka č. 41

Čistá likvidita v stresovom scenári miliardy €		31.12.20 16
Idiosynkratický scenár	1 mesiac	23,0
	3 mesiace	27,5
Trhový scenár	1 mesiac	26,6
	3 mesiace	29,9
Kombinovaný scenár	1 mesiac	18,5
	3 mesiace	21,6

Likvidné rezervy

Podstatné súčasti tolerancie rizík v oblasti likvidity sú obdobie, na ktoré sa vytvára rezerva, výška portfólia na tvorbu rezervy, ktoré sa udržiava za účelom kompenzácie neočakávaných krátkodobých únikov likvidity, ako aj limity v jednotlivých pásmach. Portfólio na tvorbu rezervy sa udržiava a sleduje osobitne od Treasury, aby bola v prípade stresovej situácie zabezpečená funkcia nárazníka. Portfólio na tvorbu rezervy sa refinancuje podľa tolerancie rizík v oblasti likvidity, aby bola zabezpečená potrebná rezerva počas celého obdobia, ktoré stanovilo predstavenstvo.

Bank vykázala v deň rozhodujúci pre ocenenie likvidných rezervu vo forme vysoko likvidných aktív vo výške 80,0 miliárd Eur. Časť tejto likvidnej rezervy sa drží v osobitnom portfóliu, ktorý riadi Treasury, aby bolo možné kryť odliv likvidity v prípadnom stresovom scenári a zabezpečiť platobnú schopnosť. Okrem toho banka udržiava tzv. portfólio Intraday-Liquidity vo výške 8,4 miliárd Eur.

Likvidné rezervy pozostávajúce z vysoko likvidných aktív zahŕňajú nasledujúce tri časti:

- Level 1 obsahuje hotovosť, odpočítateľné vklady v centrálnych bankách, majetok centrálnych vlád, centrálnych bánk, regionálnych alebo lokálnych celkov, verejných inštitúcií, multilaterálnych rozvojových bánk príp. medzinárodných organizácií ako aj úverových inštitúcií so štátnymi zárukami, kvantifikované podiely alebo akcie na organizáciách pre spoločné investovanie (OGA) s aktívami z prvého stupňa, okrem krytých dlhopisov vysokej kvality ako základných aktív, Covered Bonds (s ratingom najmenej AA-, emisný objem najmenej 500 miliónov Eur, nadmerné zabezpečenie najmenej 2%).
- Level 2A obsahuje majetok centrálnych vlád, centrálnych bánk, regionálnych alebo lokálnych celkov, verejných inštitúcií (s váhou rizika 20%); okrem toho Covered Bonds (neobsiahnuté v Level 1), firemné obligácie (s ratingom najmenej AA-, objem najmenej 250 miliónov Eur, maximálna pôvodná doba platnosti 10 rokov), kvantifikované podiely alebo akcie na organizáciách pre spoločné investovanie OGA s aktívami zo stupňa 2A ako základnými aktívami.

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

- Level 2B obsahuje akcie (z hlavných indexov), firemné obligácie (s ratingom najmenej BBB-, objem najmenej 250 miliónov Eur, maximálna pôvodná doba platnosti 10 rokov), kvantifikované podiely alebo akcie na organizáciách pre spoločné investovanie OGA s firemnými dlhopismi (stupeň bonity 2/3), akcie (z dôležitých akciových indexov) alebo aktíva neprinášajúce úroky (z úverových inštitúcií, držané z dôvodov viery) (stupeň bonity 3-5) ako základné aktíva.

Tabuľka č. 42

Likvidné rezervy z vysoko likvidných aktív v miliardách €	31.12.20 16
Vysoko likvidné aktíva	80,0
z toho Level 1	64,6
z toho Level 2A	13,6
z toho Level 2B	1,8

Ukazovatele likvidity

V obchodnom roku 2016 sa interné ukazovatele rizík v oblasti likvidity Commerzbank, vrátane regulačného pomeru Liquidity Coverage Ratio

(LCR), nachádzali vždy nad limitmi, ktoré stanovilo predstavenstvo. To isté platí aj pre splnenie tzv. „doby prežitia“ zadanej MaRisk ako aj externého nariadenia o likvidite; ukazovateľ likvidity bol ku koncu roka na úrovni 1,52.

Hodnota regulačného LCR je zapracovaná ako nevyhnutná vedľajšia podmienka do interného modelu riadenia rizík v oblasti likvidity. Ukazovateľ LCR sa vypočítava ako podiel likvidných aktív a čistých úbytkov likvidity za stresových podmienok. Pomocou tohto ukazovateľa sa miera, či istá finančná inštitúcia disponuje dostatočným likvidným vankúšom na samostatné prekonanie novej nerovnováhy medzi prísunom a úbytkom likvidity za stresových podmienok po dobu 30 kalendárnych dní. Po úvodnej fáze musí byť od 1. januára 2018 dodržiavaná kvóta najmenej 100%. Od začiatku roka 2017 predstavuje povinná kvóta 80%.

V uplynulom roku 2016 Commerzbank ku každému rozhodujúcemu dňu výrazne prekročila požadovanú minimálnu kvótu 70%. Na základe toho sa ukazovateľ LCR Commerzbank v obchodnom roku 2016 nachádzal naďalej nad minimálnymi zákonnými požiadavkami.

Prevádzkové riziká

Prevádzkové riziko (OpRisk) je v rámci Commerzbank podľa ustanovení Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom definované ako nebezpečenstvo strát, ktoré vzniknú v dôsledku neprimeranosti alebo zlyhania interných postupov a systémov, ľudí alebo v dôsledku externých udalostí. Táto definícia zahŕňa právne riziká; riziká súvisiace s dobrým menom banky a strategické riziká nie sú zohľadnené. Riziko compliance sa v Commerzbank na základe zvýšeného ekonomického významu riadi ako osobitný druh rizika. Straty z rizík compliance však naďalej podľa CRR vchádzajú do modelu na zisťovanie regulačného a ekonomického kapitálu pre prevádzkové riziká.

Stratégia a organizácia

V rámci Commerzbank sú témy prevádzkové riziká a Governance interného kontrolného systému (IKS) organizačne a metodicky úzko prepojené. Toto prepojenie prebieha na tom pozadí, že v mnohých prípadoch prevádzkových rizík sú príčiny v súvislosti so zlyhaním kontrolných mechanizmov. Tým účinný interný kontrolný systém prispieva k znižovaniu príp. eliminácii prevádzkových rizík. Naopak ponúka systematicku pre prevádzkové riziká možnosť, aby bol interný kontrolný systém orientovaný na riadenie operatívnych rizík. Posilnenie interného kontrolného systému predstavuje podstatný pilier za účelom aktívneho zníženia / eliminácie prevádzkových rizík.

Výbor pre prevádzkové riziká (Group OpRisk Committee) sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v konkerne. Na tomto pozadí funguje Výbor pre prevádzkové riziká aj s ohľadom na tieto štandardy ako najvyššie eskalačné a rozhodovacie grémium pod predstavenstvom. Výbor sa zaoberá riadením prevádzkových rizík v jednotlivých jednotkách, štruktúrovanou analýzou tém, ktoré sa dotýkajú prevádzkových rizík, napríklad stratami ako aj definovaním prípadne nevyhnutných opatrení príp. odporúčaní pre konania.

Stratégia operatívnych rizík Commerzbank je každý rok prehodnocovaná predstavenstvom Commerzbank na základe jej prediskutovania a hlasovania vo výbore Group OpRisk Committee. Táto stratégia popisuje rizikový profil, hraničné piliere požadovanej rizikovej kultúry (vrátane rizikových limitov), riadiaci rámec a opatrenia Commerzbank týkajúce sa operatívnych rizík.

Organizačne je riadenie prevádzkových rizík založené na troch za sebou nasledujúcich úrovniach („tri obranné línie“), ktorých cieľná interakcia je rozhodujúca pre dosiahnutie zadaných strategických cieľov.

Riadenie rizík

Commerzbank aktívne riadi prevádzkové riziká s cieľom systematicky identifikovať profil prevádzkového rizika a koncentrácie rizík a s cieľom definovať, prioritizovať a realizovať opatrenia na znižovanie rizík.

Prevádzkové riziká sa vyznačujú asymetrickým rozdelením škôd, to znamená, že prevažný podiel škôd je spojený s nízkou výškou škôd, kým jednotlivé škody s veľmi nízkou pravdepodobnosťou výskytu môžu spôsobiť rozsiahle škody. Z toho vyplýva nevyhnutnosť limitovať vysoký potenciál škôd a na druhej strane aktívne riadiť pravidelné očakávanie škôd.

Commerzbank pre tento účel vyvinula viacstupňový systém, ktorý integruje definované veličiny na limitovanie ekonomického kapitálu (riziková kapacita) do veličín na operatívne riadenie (chť podstupovať riziká / tolerancia rizík). Tento systém dopĺňajú pravidlá pre transparentné a vedomé preberanie a schvaľovanie jednotlivých rizík (akceptovanie rizík).

V rámci riadenia prevádzkových rizík sa každoročne hodnotí interný kontrolný systém banky a vykonáva Risk Scenario Assessment. Okrem toho sa priebežne analyzujú škodové udalosti v oblasti prevádzkových rizík a podrobujú sa testovaniu interného kontrolného systému. V prípade škodových udalostí ≥ 1 milión Eur sa realizujú aktivity Lessons-Learned. Rovnako sa vykonáva systematické hodnotenie externých udalostí v oblasti prevádzkových rizík konkurentov.

Commerzbank meria regulačný a ekonomický kapitál pre prevádzkové riziká pomocou Advanced Measurement Approaches (AMA). Rizikové aktíva z prevádzkových rizík boli ku koncu roka 2016 na úrovni 23,9 miliárd Eur (31.12.2015: 21,4 miliárd Eur); ekonomicky nevyhnutný kapitál 2,0 miliárd Eur (31.12.2015: 1,8 miliárd Eur).

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o rizikových aktívach a ekonomicky nevyhnutnom kapitále podľa segmentov:

93	Executive Summary 2016
94	Celkové riadenie banky v oblasti rizík
100	Riziká výpadku úverov
112	Trhové riziká
115	Riziká v oblasti likvidity
118	Prevádzkové riziká
119	Ostatné riziká

Tabuľka č. 43

miliardy €	31.12.2016		31.12.2015	
	Riziková aktíva	Ekonom. é nevyhnutný kapitál	Riziková aktíva	Ekonom. é nevyhnutný kapitál
Súkromní klienti a podnikatelia	7,0	0,6	7,6	0,6
Firemní klienti	11,7	1,0	7,7	0,6
Ostatné a konsolidácia	3,3	0,3	3,9	0,3
Asset & Capital Recovery	1,9	0,2	2,2	0,2
Koncern	23,9	2,0	21,4	1,8

Z incidentov v oblasti prevádzkových rizík vyplynulo ku koncu obchodného roka 2016 zaťaženie vo výške ca 36 mil. Eur (celý rok 2015: 130 mil. Eur). Výsledky boli poznačené škodami v kategóriách „procesy“ a „externé podvody“.

Tabuľka č. 44

Incidenty prevádzkových rizík ¹	v oblasti mil. €	31.12.2016	31.12.2015
Interný podvod		1	1
Externý podvod		26	-1
Škody na majetku a systémové výpadky		1	9
Produkty a obchodné praktiky		-21	90
Procesné podvody		29	45
Pracovné pomery		0	-14
Koncern		36	130

¹ Vzniknuté straty a rezervy, pri odpočítaní výnosov a splatení vyplývajúcich z prevádzkových rizík.

Štruktúrované, centrálné a decentrálné výkazníctvo zabezpečuje, aby bolo vedenie banky a segmentov, členovia výboru OpRisk ako aj úrady dohľadu pravidelne, aktuálne a rozsiahlo informované o prevádzkových rizikách. Správy o prevádzkových rizikách sa vyhotovujú za každý mesiac a štvrtrok a sú súčasťou rizikového výkazníctva určeného pre predstavenstvo. Tieto správy obsahujú popis aktuálnych rizík segmentov, dôležité udalosti spojené so stratami, aktuálne analýzy rizík, vývoj kapitálovej potreby ako aj stav začatých opatrení. Prevádzkové riziká pritom tvoria súčasť pravidelného vykazovania rizík, ktoré sa predkladá predstavenstvu a rizikovému výboru Dozornej rady.

Ostatné riziká

Za účelom splnenia druhého piliera Bazilejského rámca sa v rámci Minimálnych požiadaviek na riadenie rizík vyžaduje celostné sledovanie rizík a tým aj zohľadňovanie nekvantifikovateľných rizikových kategórií. Tieto v rámci Commerzbank podliehajú kvalitatívnemu riadiacemu a controllingovému procesu. Mimo oblasti zodpovednosti CRO sú nižšie uvedené riziká.

Právne riziká

Právne riziká spadajú podľa CRR pod prevádzkové riziká. Právne riziká vznikajú pre koncern Commerzbank v prvom rade vtedy, ak nie je možné z právnych dôvodov presadiť nároky banky alebo ak sa presadzujú nároky voči banke, nakoľko neboli dodržané platné právne predpisy alebo ak sa tieto po uzatvorení obchodu zmenili.

Aj poskytovanie bankových a finančných služieb, pri ktorých musia byť dodržiavané ustanovenia bankového dohľadu, môže viesť k právnym rizikám. Toto riziko môže existovať aj vo forme nariadení

alebo sankcií, ktoré vydávajú alebo ukladajú úrady, pod ktorých dohľad Commerzbank na celom svete spadá. Právne riziko ďalej existuje pri realizovaných stratách príp. rezervách, ktoré vyplývajú zo žalôb vedených proti Commerzbank (pasívne procesy). Žaloby podávané spoločnosťou Commerzbank (aktívne procesy) spravidla nepredstavujú prevádzkové, ale úverové riziko, takže riziko straty je v tomto prípade kompenzované opravnými položkami. Náklady na právne vymáhanie (súdne náklady a náklady na činnosť advokátov) pri aktívnych procesoch sa však zaraďujú medzi právne riziká.

Organizácia

V rámci Commerzbank zodpovedá za riadenie celokoncernového právneho rizika Group Legal.

Všetci právnici pracujúci v rôznych lokalitách v rámci Group Legal, právnici na právnych oddeleniach tuzemských a zahraničných dcérskych spoločností a – ak je to aplikovateľné – právnici v zahraničných pobočkách majú ako manažéri právneho rizika za úlohu identifikovať a riadiť právne riziko v rámci Commerzbank na celom svete a v celom koncerne.

Riadenie rizík

Manažéri právneho rizika v koncerne majú za úlohu včas identifikovať právne riziká a z toho vyplývajúce možné straty, nachádzať možnosti riešenia za účelom vyhnutia sa stratám alebo za účelom ich minimalizácie a aktívne sa podieľať na rozhodnutiach týkajúcich sa právnych rizík. V rámci svojich oblastí zodpovednosti musia byť neustále informovaní o všetkých právnych zmenách alebo nových poznatkoch a zároveň musia informovať dotknuté obchodné jednotky o dopadoch na právne riziko ako aj o potrebe konania, ktorá z týchto skutočností vyplýva.

Manažéri právneho rizika sú zodpovední za vytváranie príp. úprav rezerv pre právne riziká a sledujú nové a prebiehajúce súdne spory.

Pri pasívnych procesoch sa rezervy tvoria na základe ocenenia rizika zo strany príslušného manažéra právneho rizika. Riziko očakávanej straty pritom spravdla zodpovedá výške rezervy, ktorá má byť vytvorená. S cieľom odhadnúť očakávanú stratu musí byť po každom významnom úseku v konaní vyhodnotený, akú čiastku by banka musela uhradiť, ak by spor v danom momente ukončila formou zmiery. Pri aktívnych procesoch sa vytvárajú rezervy len na očakávané náklady na súdne poplatky a náklady na činnosť advokáta.

Group Legal raz štvrtročne informuje v správe o právnych rizikách o všetkých podstatných súdnych konaniach a o vývoji právneho rizika. Adresátom tejto správy je manažment banky, interné a externé dozorné orgány ako aj výbor OpRisk.

Aktuálny vývoj

Commerzbank AG a jej dcérske spoločnosti sú konfrontované rôznymi súdnymi konaniami, nárokmi a úradnými vyšetrovaniami (právne konania), ktoré sa dotýkajú rozličných tém. Ide napríklad o nesprávne príp. chybné poradenstvo, neúčinné zriadenie zábezpek a /alebo ich využitie, spory týkajúce sa financovania úvermi, vyšetrovanie orgánmi USA, napr. z dôvodu porušenia sankcií, spory o úhrade variabilných zložiek mzdy, prípadné nároky na firemné dôchodkové zabezpečenie, údajne nesprávne účtovanie a bilancovanie, uplatňovanie pohľadávok z daňových skutočností, údajne chýbajúce prospekty v emisných obchodoch ako aj žaloby podané akcionármi a investormi poskytujúcimi finančné zdroje. Pritom môžu zmeny alebo sprisnenia jurisdikcie napr. v oblasti súkromných klientov viesť k ďalším nárokom voči Commerzbank alebo jej dcérskym spoločnostiam. V súdnych konaniach sa uplatňujú predovšetkým nároky na náhradu škody príp. spätná realizácia

uzatvorených zmlúv. Ak by boli niektoré alebo viaceré žaloby akceptované, vznikli by sčasti značne vysoké náhrady škody, náklady na likvidáciu alebo iné opatrenia spojené so značnými nákladmi.

Úrady dohľadu a iné úrady v rôznych krajinách, v ktorých pôsobia alebo pôsobila Commerzbank Aktiengesellschaft a jej dcérske spoločnosti, už niekoľko rokov vyšetrojú manipulácie a iné nepravidelnosti súvisiace s fixáciou devízových kurzov a devízovými obchodmi vo všeobecnosti. V dôsledku týchto aktivít rozbehli tieto úrady aj kontroly voči Commerzbank Aktiengesellschaft alebo sa na Commerzbank Aktiengesellschaft obrátili so žiadosťami o poskytnutie informácií. Commerzbank Aktiengesellschaft spolupracuje v plnom rozsahu s týmito úradmi a už dlhšie obdobie vedie vlastné šetrenia. Finančné dopady z týchto skutočností nie je možné vylúčiť, presnejšie tvrdenia nie je možné teraz uviesť.

Prokuratúra Frankfurt vedie vyšetrovanie v súvislosti s akciovými obchodmi Commerzbank a bývalej Dresdner Bank po dni rozhodujúcom pre výplatu dividend (tzv. obchody Cum-Ex). Commerzbank v plnom rozsahu spolupracuje s úradmi. Už koncom roka 2015 zadala vypracovanie forenznnej analýzy o obchodoch Cum-Ex, ktorá sa ešte stále vykonáva.

V decembri 2016 vydala finančná správa pre Commerzbank pozmenené rozhodnutie týkajúce sa započítania dane z kapitálových výnosov a solidárneho príspevku v rámci tzv. „obchodov Cum-Cum“ za rok 2009. Proti zakázanému započítaniu dane podala Commerzbank odvolanie, o ktorom sa ešte nerozhodlo. Finančná správa súhlasila s návrhom na zastavenie výkonu rozhodnutia.

Niektoré z týchto konaní môžu mať sčasti dopady na dobré meno Commerzbank a jej dcérskych spoločností. Koncern tvorí rezervy pre tieto konania, ak predpokladá záväzky z tejto súvislosti a ak je možné výšku záväzkov dostatočne presne stanoviť. Keďže tieto konania sú spojené so značnými neistotami, nie je možné vylúčiť, že rezervy vytvorené pre právne konania budú po vydaní konečných rozhodnutí čiastočne nedostatočné. V dôsledku týchto skutočností môžu vzniknúť značné dodatočné náklady. To platí pre právne konania, pre ktoré z pohľadu koncernu nebolo potrebné vytvoriť žiadne rezervy. Aj keď definitívne rozhodnutie týkajúce sa jednotlivých právnych konaní môžu ovplyvniť výsledok a peňažné toky Commerzbank v istom sledovanom období, nemajú z nich vyplývajúce záväzky podľa nášho vyhodnotenia dlhodobý dopad na výnosovú, finančnú a majetkovú situáciu.

Ďalšie informácie o súdnych konaniach sú uvedené v poznámke č. (68) o rezervách a v poznámke č. (86) o eventuálnych záväzkoch a neodvolateľných úverových prísluboch v rámci koncernovej závierky.

Riziká v oblasti Compliance

Commerzbank prepracovala svoje zásady správania (Code of Conduct), ktoré definujú záväzné minimálne štandardy pre podnikateľskú zodpovednosť Commerzbank, zaobchádzanie s klientmi a obchodnými partnermi, správanie medzi zamestnancami a pre každodenný život. Dodržiavanie relevantných zákonov,

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

regulačných zadaní, priemyselných štandardov a interných pravidiel sa pre banku samozrejme stalo významnou súčasťou kultúry rizík.

Riziko, ktoré môže vzniknúť z nedodržovania podstatných právnych noriem a ustanovení, sa označuje ako riziko v oblasti Compliance. Toto riziko zahŕňa oblasti prania špinavých peňazí, financovania terorizmu, sankcie / embargá, compliance v oblasti cenných papierov ako aj podvody a korupciu.

Commerzbank netoleruje porušenia platných zákonov, pravidiel a predpisov. Banka nerealizuje obchody, ak bude známe alebo existujú dôvody domnievať sa, že obchodné aktivity vedú k nelegálnym úkon, a preto nebude vykonávať obchody s osobami alebo firmami, ktoré sa úmyselne podieľajú na nelegálnych aktivitách alebo konaniach.

Za účelom zamedzenia compliance rizík Commerzbank zaviedla zabezpečovacie systémy a kontroly, ktoré sa dotýkajú obchodných činností, klientov, produktov a procesov. Všetky tieto postupy na dodržiavanie podstatných právnych predpisov a zadaní sa celkovo označujú ako systém na riadenie compliance. Commerzbank sa pri formovaní tohto systému riadi podľa štandardu „Zásady riadnej kontroly systémov na riadenie compliance“ (IDW PS 980), ktoré vydal Inštitút audítorov, a podľa regulačných predpisov platných v krajinách relevantných pre výkon obchodných činností Commerzbank. Za účelom zohľadnenia osobitostí Commerzbank sú z týchto zásad odvodené individuálne štandardy compliance pre Commerzbank.

Podstatným prvkom globálneho riadenia rizík a kultúry rizík v Commerzbank je zásada „Three Lines of Defence“ (troch obranných línií). Podľa tejto zásady nie je obrana proti neželaným rizikám v oblasti compliance obmedzená na spracovávanie compliance funkcie (Group Compliance). Organizačné a kontrolné prvky sú zabudované do troch za sebou uložených úrovní. Commerzbank vytvorila rozsiahlu štruktúru výborov pre otázky Compliance, ktorá zahŕňa grémiá v rámci funkcie Compliance ako aj výbory presahujúce jednotlivé segmenty.

Commerzbank priebežne ďalej rozvíja svoj systém na riadenie Compliance s cieľom splniť si svoju zodpovednosť ako aj stúpajúcu komplexnosť a zvyšujúce sa regulačné požiadavky, a tým dlhodobo zabezpečiť úspech obchodnej činnosti. V tejto súvislosti vytvorilo predstavenstvo program na riadenie zmien v oblasti Compliance, ktorý okrem požiadaviek týkajúcich sa jednotlivých obchodov posilňuje aj kultúru Compliance v rámci Commerzbank.

V marci 2015 uzatvorila Commerzbank zmiery s viacerými úradmi v USA týkajúce sa podstatných porušení sankčných ustanovení USA a zákonov o praní špinavých peňazí. V rámci zmiery s americkými úradmi sa banka zaviazala realizovať ďalšie opatrenia na zlepšenie svojich procesov relevantných pre compliance. Ďalej sa plánuje zavedenie 3-ročného obdobia dobrého správania.

Na základe porovnaní zadala banka zákazku nezávislému monitorovaciemu miestu, ktoré vybral New York State Department of Financial Services (DFS) podľa vlastného uváženia. Predmetom tejto zákazky je rozsiahla previerka štandardov Compliance v Commerzbank podľa zadaní Office of Foreign Assets Control (OFAC), Bank Secrecy Act (BSA) ako aj zákonov Anti Money Laundering (AML), ak sa dotýkajú aktivít pobočky v New Yorku alebo ak ich ovplyvňujú. Banka v plnom rozsahu spolupracuje s monitorovacím miestom, ktorému poskytuje okamžitý prístup k relevantným dátam, podkladom a zamestnancom banky a ktorého prácu čo najviac podporuje. Na pozadí skúseností z iných bánk nie je možné úplne vylúčiť, že v Commerzbank v rámci obdobia dobrého správania a z činnosti monitorovacieho miesta vzniknú ďalšie záťaž.

Riziká súvisiace s dobrým menom banky

Ako riziká súvisiace s dobrým menom banky označujeme nebezpečenstvá strát, klesajúcich výnosov alebo zníženia hodnoty spoločnosti na základe obchodných udalostí, ktoré znižujú dôveru voči spoločnosti Commerzbank na verejnosti alebo v médiách, u zamestnancov alebo klientov, u ratingových agentúr, investorov alebo obchodných partnerov. Dobrému menu spoločnosti sa v dnešnom konkurenčnom prostredí pripisuje stále väčší význam a dobré meno sa definuje najmä v súvislosti s udržateľnými aspektami pri hlavných činnostiach (pôvodné riziká súvisiace s dobrým menom). Ľudia nehodnotia firmu len podľa ich osobných skúseností, ale aj na základe verejného informovania, najmä v médiách. Preto sú riziká súvisiace s dobrým menom banky priamo spojené s komunikačnými rizikami.

Stratégia a organizácia

Zásadnou úlohou všetkých zamestnancov a riadiacich pracovníkov je chrániť a posilňovať dobré meno Commerzbank ako podstatnej časti hodnoty firmy. Segmenty a podstatné koncernové spoločnosti sú bezprostredne zodpovedné za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vyplývajú z ich príslušných obchodných činností. Operatívne oblasti spoločnosti, filiálky a dcérske spoločnosti nesú v rámci svojich obchodných činností priamu zodpovednosť za riziká súvisiace s dobrým menom banky, ktoré vznikajú z ich obchodnej činnosti. Riziká súvisiace s dobrým menom banky môžu vyplývať aj z iných druhov rizík a tieto môžu posilňovať. V rámci komunikačného odboru je za riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom banky zodpovedné špeciálne oddelenie. Medzi jeho úlohy patrí okrem iného včasné sledovanie, rozoznávanie a informovanie o interných a externých

rizikách ohrozujúcich dobré meno banky (funkcia včasného varovania).

Riadenie rizík

Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom banky zahŕňa povinnosť včas rozoznávať možné ekologické, sociálne a etické riziká a reagovať na ne – a tým eliminovať možné komunikačné riziká alebo úplne zabrániť ich vzniku. Riadenie základných rizík súvisiacich s dobrým menom prebieha na základe kvalitatívneho prístupu. V štruktúrovanom procese sa z kvalitatívneho hľadiska hodnotia obchody, produkty a vzťahy s klientmi z citlivých oblastí na stupnici obsahujúcej päť pólov, v rámci ktorej sa hodnotia ekologické, sociálne a etické riziká. Všetky príslušné rozhodnutia o úveroch sa prijímajú na základe vyhodnotenia rizík súvisiacich s dobrým menom banky, čo môže viesť k odmietnutiu istých obchodov.

Medzi citlivé oblasti, ktoré sa analyzujú v rámci riadenia rizík súvisiacich s dobrým menom, patria napríklad export zbraní ako aj obchody, produkty a vzťahy s klientmi z oblasti energetiky a ťažby surovín. Prístup Commerzbank k týmto témam je rovnaký u všetkých zamestnancov na príslušných pozíciách a vo všetkých smerniciach. Riadenie banky zodpovedné za riadenie rizík súvisiacich s dobrým menom pravidelne sleduje a analyzuje nové ekologické, sociálne a etické riziká a komunikuje ich na príslušné miesta v rámci banky. Riziká súvisiace s dobrým menom, ktoré oddelenie identifikuje, sú uvádzané v štvrtročných správach o nekvantifikovateľných rizikách, ktoré sa predkladajú na rizikový výbor Dozornej rady, ako aj v štvrtročných správach.

IT riziká

IT riziká spadajú pod prevádzkové riziká. Podľa našej definície zahŕňajú riziká pre informácie spracovávané v našich systémoch, s ohľadom na dodržiavanie nasledovných ochranných cieľov IT:

Dôvernosť: Informácie sú dôverné, ak nie sú prístupné pre neoprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy a ak nie je možná ich rekonštrukcia.

Integrita: Informácie majú svoju integritu, ak nie je možné ich neautorizovaná úprava alebo zničenie. Systém spracovávajúci informácie (IT systém) má svoju integritu, ak dokáže vykonávať jemu prislúchajúce funkcie bez akéhokoľvek ohrozenia a bez akýchkoľvek vedomých alebo neautorizovaných manipulácií.

Zrozumiteľnosť: Akcie a techniky používané na informácie sú zrozumiteľné, ak je možné jednoznačne dohľadanie týchto informácií príp. ich pôvodu.

Dostupnosť: Informácie sú dostupné, ak sú používané pre oprávnené osoby, obchodné procesy alebo IT systémy v stanovenom rozsahu len vtedy, keď sú potrebné.

Ochrane a bezpečnosti vlastných informácií a informácií, ktoré nám zverili klienti, ako aj bezpečnosti procesov a systémov spracovávajúcich tieto informácie sa pripisuje v rámci Commerzbank veľký význam. Sú totiž zakotvené ako centrálny prvok našej IT stratégie. Spracovávanie informácií je zaborené stále viac na informačných technológiách. Naše požiadavky na IT bezpečnosť rovnako tvoria podstatné jadro v riadení informačnej bezpečnosti. Požiadavky na IT bezpečnosť, ktoré sú založené na vyššie uvedených ochranných cieľoch, sú upravené v politikách a pracovných postupoch.

IT riziká sa identifikujú, hodnotia a pravidelne kontrolujú v rámci procesov IT-Governance. Informácie o IT rizikách sa poskytujú v rámci štvrtročných správ o rizikách. Informačná bezpečnosť je ako významný cieľ zakotvený v našom internom kontrolnom systéme.

Okrem toho sa najdôležitejšie IT riziká hodnotia vo forme rizikových scenárov v rámci riadenia prevádzkových rizík a vstupujú do výpočtu RWA banky. Medzi ne patrí riziko výpadku kritických IT, riziko externých útokov na systémy alebo údaje banky (CyberCrime), krádež firemných údajov alebo výpadok dodávateľov a poskytovateľov služieb.

Podľa vysokého významu IT bezpečnosti v Commerzbank sa naďalej rozvíjajú a zlepšujú strategické projekty, o ktorých predstavenstvo pravidelne informuje. Význam ľudského faktora pre bezpečnosť IT a kybernetickú bezpečnosť si banka uvedomuje formou zavádzania dodatočných školiacich akcií, v čom budeme v roku 2017 naďalej pokračovať. Okrem toho sme v roku 2016 spustili rozsiahlu analýzu interného kontrolného systému banky s cieľom zabezpečiť zohľadnenie kybernetických rizík v internom kontrolnom systéme.

93 Executive Summary 2016

94 Celkové riadenie banky v oblasti
rizík

100 Riziká výpadku úverov

112 Trhové riziká

115 Riziká v oblasti likvidity

118 Prevádzkové riziká

119 Ostatné riziká

Personálne riziká

Personálne riziká patria medzi prevádzkové riziká podľa § 269 ods. 1 Smernice o vybavení bánk vlastným kapitálom. V zmysle interného a na riadenie orientovaného vymedzenia tejto definície pod personálne riziká spadajú nasledovné prvky:

Riziko prispôsobenia: Formou vybraných opatrení interného ako aj externého ďalšieho vzdelávania zabezpečujeme, aby úroveň kvalifikácie našich zamestnancov zodpovedala aktuálnemu stavu vývoja a aby zamestnanci boli schopní plniť svoje úlohy a zodpovednosti.

Riziko motivácie: Prostredníctvom dotazníkov pre zamestnancov – aj v rámci integrácie – je možné včas rozoznať zmeny v lojalnosti zamestnancov a začať realizovať príslušné opatrenia.

Riziko odchodu: Spoločnosť Commerzbank starostlivo zabezpečuje, aby neprítomnosť alebo odchod zamestnancov nevedol k dlhodobému narušeniu prevádzkových postupov. Okrem toho sa pravidelne – kvantitatívne aj kvalitatívne – hodnotí fluktuácia zamestnancov.

Riziko nedostatku zamestnancov: Kvantitatívne a kvalitatívne vybavenie zamestnancami má zabezpečiť, aby boli splnené interné prevádzkové potreby a stratégia Commerzbank.

Zamestnanci predstavujú centrálny zdroj pre činnosť banky. Náš úspech je zabývaný na odborných zručnostiach, kompetenciách a schopnostiach ako aj motivácii našich zamestnancov. Na základe systematického riadenia personálnych rizík sa snažíme splniť cieľ spočívajúci vo včasnej identifikácii, hodnotení a riadení rizík, napríklad pri použití vybraných personálnych nástrojov. Realizácia pilotného projektu za účelom systematického strategického personálneho plánovania dodatočne prispieva k tomu, aby bolo riadenie strednodobých a dlhodobých personálnych rizík profesionalizované. Po ukončení pilotných projektov koncom roku 2015 sa od polovice roka 2016 zavádza strategické personálne plánovanie v celej banke.

Celkovo budeme naďalej sledovať situáciu v oblasti personálnych rizík. Existuje riziko, že dôjde k zhoršeniu personálnej situácie v oblasti personálnych rizík, a to v dôsledku plánovaných štrukturálnych zmien v rámci stratégie Commerzbank 4.0. Už spustené opatrenia v oblasti zmien a organizačné opatrenia majú slúžiť na riešenie personálnych rizík.

Riziká v oblasti obchodnej stratégie

Riziká súvisiace s obchodnou stratégiou spočívajú v strednodobom až dlhodobom riziku negatívnych dopadov na dosahovanie strategických cieľov Commerzbank, napríklad vyplývajúcich zo zmien okolitých podmienok alebo nedostatočnej realizácie stratégie koncernu.

Ďalší rozvoj koncernovej stratégie prebieha v rámci štruktúrovaného strategického procesu. Na základe výsledkov tohto procesu sa stanovuje udržateľná obchodná stratégia, v ktorej sú zobrazené podstatné obchodné aktivity a opatrenia na dosiahnutie cieľov. Aby sme zabezpečili správnu realizáciu koncernovej stratégie za účelom splnenia obchodných cieľov, je strategický controlling uskutočňovaný formou pravidelného sledovania kvalitatívnych a kvantitatívnych cieľov v koncerne a v segmentoch.

Zodpovednosť za strategické riadenie spoločnosti má predstavenstvo. Isté rozhodnutia v oblasti obchodnej politiky (kúpa podielov a predaj v hodnote viac ako 1% vlastného imania) podliehajú súhlasu rizikového výboru Dozornej rady. Všetky väčšie investície musí preveriť predstavenstvo.

¹ Advanced Persistent Threat (pretrvávajúca pokročilá hrozba) predstavuje osobitnú formu kybernetického útoku. Cieľom APT je zostať podľa možnosti čo najdlhšie.

Model rizika

Pod modelom rizika rozumieme riziko chybných riadiacich rozhodnutí na základe nesprávneho zobrazovania skutočností na základe používaných modelov. Medzi príčinami rozlišujeme model rizika z prekročenia modelových hraní a riziko vyplývajúce z chýb (remeselné chyby pri vývoji / implementácii rizika). Podobne ako pri hlavnom bode celkovej rizikovej stratégie, ktorá spočíva v zabezpečení dostatočnej vybavenosti banky kapitálom, sú s ohľadom na riadenie rizík v stredbode pozornosti modely na hodnotenie schopnosti niesť

riziká (potreba kapitálu podľa piliera č. 1 a 2 Bazilejských rámcových pravidiel).

Základné princípy riadenia modelu rizika sú identifikácia a vyhnutie sa modelovému riziku ako aj primerané zohľadňovanie známych modelových rizík (napr. na základe konzervatívnej kalibrácie alebo zohľadňovania modelových rezerv). Neznáme modelové riziká, ktoré preto nie je možné eliminovať, sa akceptujú ako riziko spočívajúce v komplexnosti obchodného modelu Commerzbank. Vo vzťahu ku Governance v rámci riadenia modelového rizika sa stanovujú požiadavky na validáciu modelu a jeho zmeny.

Vyhlasenie o vylúčení zodpovednosti

Metódy a modely na riadenie rizík, ktoré spoločnosť Commerzbank využíva, zodpovedajú aktuálnemu stavu poznatkov a riadia sa podľa praxe bežnej v bankovníctve. Výsledky zisťované pomocou rizikových modelov sú vhodné na riadenie banky. Konceptie merania podliehajú pravidelnej kontrole zo strany rizikového controllingu ako aj zo strany interného revízneho oddelenia, externých audítorov a nemeckých úradov pre dohľad. Napriek starostlivému vývoju modelov a pravidelnej kontrole nemusia modely úplne zachytiť všetky vplyvy a faktory, ktoré sa v reálnej činnosti vyskytujú, a nemusia zobrazit' ich komplexné správanie, vrátane ich vzájomného pôsobenia. Tieto hranice modelovania rizík platia predovšetkým pre extrémne situácie. Doplnkové stresové testy a analýzy scenárov môžu napríklad

preukázať, akým rizikám môže podliehať portfólio v extrémnych situáciách na trhu; analýza všetkých možných scenárov však nie je možná ani pri stresových testoch. Z týchto testov nevyplýva definitívne vyhodnotenie maximálnej straty v prípade extrémnej udalosti.

Koncernová zázvierka

> Našu koncernovú zázvierku sme pripravili podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) a ich výkladu zo strany medzinárodného Výboru pre interpretáciu finančného výkazníctva. Pritom dodržiavame všetky štandardy a interpretácie, ktoré musia byť v Európskej únii použité za obchodný rok 2016.

Závierka koncernu Commerzbank k 31. 12. 2016

Obsah

- 127 *Prehľad celkových výsledkov*
- 130 *Súvaha*
- 132 *Výkaz zmien vlastného kapitálu*
- 134 *Výkaz finančných tokov*
- 136 *Príloha (Poznámky)*
 - 136 *Základy pre zostavenie koncernovej závierky*
 - 138 *Metódy na zostavenie súvahy a oceňovanie*
 - 163 *Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát*
 - 180 *Vysvetlivky k súvahe*
 - 217 *Vysvetlivky k finančným nástrojom*
 - 240 *Ostatné vysvetlivky*
 - 296 *Orgány Commerzbank Aktiengesellschaft*
- 297 *Vyhlásenie zákonných zástupcov*
- 298 *Výrok nezávislého audítora*

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Prehľad celkových výsledkov

Výkaz ziskov a strát

Mil. €	Poznámky	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015 ²	Zmena v %
Úrokové výnosy	(31)	9 848	11 457	-14,0
Úrokové náklady	(31)	4 771	5 730	-16,7
Úrokový prebytok	(31)	5 077	5 727	-11,3
Riziková prevencia v úverových obchodoch	(32)	- 900	- 696	29,3
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii		4 177	5 031	-17,0
Provizné výnosy	(33)	3 837	4 067	-5,7
Provizné náklady	(33)	625	637	-1,9
Provizný prebytok	(33)	3 212	3 430	-6,4
Výsledok obchodnej činnosti	(34)	357	554	-35,6
Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	(35)	- 37	- 60	-38,3
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	(34, 35)	320	494	-35,2
Výsledok finančnej činnosti	(36)	344	- 7	.
Výsledok bežnej činnosti spoločností oceňovaných at-Equity	(37)	150	82	82,9
Výsledok ostatnej činnosti	(38)	296	69	.
Administratívne náklady	(39)	7 100	7 157	-0,8
Zníženie hodnoty goodwillu a ostatný nehnuteľný majetok	(40)	627	-	.
Náklady na reštrukturalizáciu	(41)	129	114	13,2
Výsledok pred zdanením		643	1 828	-64,8
Dane z príjmu a výnosov	(42)	261	629	-58,5
Výsledok koncernu		382	1 199	-68,1
Výsledok koncernu pripadajúci na menšinové podiely		103	115	-10,4
Výsledok koncernu pripadajúci na akcionárov Commerzbank		279	1 084	-74,3

² Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restatementov (viď strana 139 nasl.).

Mil. €		1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015 ²	Zmena v %
Výsledok na akciu	(44)	0,22	0,90	-75,6

² Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restatementov (viď strana 139 nasl.).

Výsledok na akciu vypočítaný podľa IAS 33 je založený na výsledku koncernu pripadajúcom na akcionárov Commerzbank. V bežnom obchodnom roku ani v predchádzajúcom roku neboli v obehu žiadne

zameniteľné ani opčné práva. Zriadený výsledok sa preto zhodoval s nezriadeným výsledkom.

Zhrnutie celkových výsledkov

Mil. €	Poznámky	1.1.- 31.12.2016	1.1.- 31.12.2015 ¹	Zmena v %
Výsledok koncernu		382	1 199	- 68,1
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov s neutrálnym dopadom na výsledok		- 379	212	.
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín		-	-	.
Zmena pri spoločnostiach oceňovaných at-Equity		0	0	.
Položky nerozúčtovateľné do výkazu ziskov a strát		- 379	212	.
Zmena rezervy na nové ocenenie	(73)			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát		- 86	- 62	38,7
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok		- 49	495	.
Zmena rezervy z Cash Flow Hedges	(73)			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát		54	84	- 35,7
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok		8	3	.
Zmena rezervy z menových prepočtov	(73)			
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát		- 52	7	.
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok		- 91	155	.
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín				
Preúčtovanie do výkazu ziskov a strát		- 89	- 67	32,8
Zmena hodnoty s neutrálnym dopadom na výsledok		-	-	.
Zmena pri spoločnostiach oceňovaných at-Equity		1	8	- 87,5
Položky preúčtované do výkazu ziskov a strát		- 304	623	.
Iný výsledok za obdobie		- 683	835	.
Celkový výsledok		- 301	2 034	.
výsledok za obdobie pripadajúci na menšinové podiely		32	118	- 72,9
výsledok za obdobie pripadajúci na akcionárov Commerzbank		- 333	1 916	.

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restateamentov (viď strana 139 nasl.).

Za obchodný rok 2016 bol vykázaný ostatný výsledok za obdobie v nasledovnej výške:

Ostatný výsledok	Mil. €	1.1.-31.12.2016		
		pred zdanením	daň	po zdanení
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov s neutrálnym dopadom na výsledok		- 558	179	- 379
z toho: spoločné oceňované at-Equity		0	-	0
z toho: zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín		-	-	-
Zmena rezervy na nové ocenenie		- 28	- 107	- 135
Zmena rezervy z Cash Flow Hedges		86	- 24	62
Zmena rezervy z menových prepočtov		- 142	- 1	- 143
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín		- 96	7	- 89
Zmena pri spoločnostiach oceňovaných at-Equity		1	-	1
Ostatný výsledok za obdobie		- 737	54	- 683

V predchádzajúcom roku bol ostatný výsledok za obdobie v nasledovnej výške:

Ostatný výsledok	Mil. €	1.1.-31.12.2015		
		pred zdanením	daň	po zdanení
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov s neutrálnym dopadom na výsledok		335	- 123	212
z toho: spoločné oceňované at-Equity		0	-	0
z toho: zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín		-	-	-
Zmena rezervy na nové ocenenie		551	- 118	433
Zmena rezervy z Cash Flow Hedges		125	- 38	87
Zmena rezervy z menových prepočtov		162	0	162
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín		- 72	5	- 67
Zmena pri spoločnostiach oceňovaných at-Equity		8	-	8
Ostatný výsledok za obdobie		1 109	- 274	835

Súvaha

Aktíva Mil. €	Poznámky	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %	1.1.2015 ²
Hotovostná rezerva	(7, 46)	34 802	28 509	22,1	4 897
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	(8, 9, 10, 47, 49, 50, 79)	58 529	71 805	-18,5	80 312
z toho: prevedené ako zábezpeka	(77)	-	-	.	-
Pohľadávky voči klientom	(8, 9, 10, 48, 49, 50, 79)	212 848	218 875	-2,8	233 377
z toho: prevedené ako zábezpeka	(77)	-	-	.	-
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges	(11, 51)	310	284	9,2	415
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	(12, 52)	2 075	3 031	-31,5	4 456
Obchodné aktíva	(13, 53, 79)	88 862	114 824	-22,6	130 430
z toho: prevedené ako zábezpeka	(77)	1 917	2 876	-33,3	5 532
Finančný majetok	(14, 54, 79)	70 180	81 939	-14,4	90 358
z toho: prevedené ako zábezpeka	(77)	3 175	508	.	569
Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity	(3, 55)	180	735	-75,5	677
Nehnutelný investičný majetok	(15, 56)	3 047	3 525	-13,6	3 330
Hnutelný majetok	(16, 57)	1 723	2 294	-24,9	2 675
Nehnutelnosti ako finančné investície	(18, 59)	16	106	-84,9	620
Dlhodobý majetok určený na predaj a majetok z predajných skupín	(19, 60)	1 188	846	40,4	421
Skutočné nároky na daň z výnosov	(26, 58)	629	512	22,9	716
Latentné nároky na daň z výnosov	(26, 58)	3 049	2 761	10,4	3 363
Ostatné aktíva	(61)	3 012	2 655	13,4	2 292
Celkom		480 450	532 701	-9,8	558 339

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restateamentov (viď strana 139 nasl.).

² 1. január 2015 zodpovedá 31. decembru 2014.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Pasíva	Mil. €	Poznámky	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %	1.1.2015 ²
Závazky voči úverovým inštitúciám		(10, 20, 62, 79)	66 948	83 154	-19,5	99 845
Závazky voči klientom		(10, 20, 63, 79)	250 920	261 179	-3,9	250 365
Zaknihované záväzky		(20, 64, 79)	38 494	40 605	-5,2	48 811
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges		(11, 65)	1 001	1 137	-12,0	1 278
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov		(21, 66)	3 080	7 406	-58,4	9 355
Obchodné pasíva		(22, 67, 79)	71 644	86 454	-17,1	97 171
Rezervy		(23, 24, 68)	3 436	3 326	3,3	5 304
Skutočné dlhy na dani z výnosov		(26, 69)	574	432	32,9	316
Latentné dlhy na dani z výnosov		(26, 69)	49	106	-53,8	131
Závazky predajných skupín		(19, 70)	-	1 073	.	142
Ostatné pasíva		(71)	3 695	5 846	-36,8	6 534
Druhoradé dlhové nástroje		(27, 72, 79)	10 969	11 858	-7,5	12 358
Vlastný kapitál		(73, 74, 75)	29 640	30 125	-1,6	26 729
Upísaný kapitál		(73)	1 252	1 252	0,0	1 139
Kapitálová rezerva		(73)	17 192	17 192	0,0	15 928
Rezervy zo zisku		(73)	11 184	11 458	-2,4	10 158
Ostatné rezervy		(73)	-1 015	-781	30,0	-1 402
Celkom pred menšinovými podielmi			28 613	29 121	-1,7	25 823
Menšinové podiely		(73)	1 027	1 004	2,3	906
Celkom			480 450	532 701	-9,8	558 339

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restateimentov (viď strana 139 nasl).

² 1. január 2015 zodpovedá 31. decembru 2014.

Výkaz zmien vlastného kapitálu

Mil. €	Upísané imanie	Kapitálová rezerva	Rezerva zo zisku	Ostatné rezervy			Celkom pred menšími novými podielmi	Menšie nové podiely	Vlastné imanie
				rezerva na nové ocenenie	rezerva na nové ocenenie	rezerva na nové ocenenie			
Vlastné imanie k 31.12.2014	1 139	15 928	10 462	- 963	- 246	- 193	26 127	906	27 033
Zmena na základe spätných úprav			- 304				- 304		- 304
Vlastné imanie k 1.1.2015	1 139	15 928	10 158	- 963	- 246	- 193	25 823	906	26 729
Celkový výsledok	-	-	1 295	366	87	168	1 916	118	2 034
Výsledok koncernu			1 084				1 084	115	1 199
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkon			211				211	1	212
Zmena rezervy na nové ocenenie				432			432	1	433
Zmena rezervy z Cash Flow Hedges					87		87	-	87
Zmena rezervy z menového prepočtu						161	161	1	162
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín				- 66		- 1	- 67	-	- 67
Zmena v spoločnostiach ocenených at-Equity						8	8	-	8
Výplata dividend							-	- 11	- 11
Zníženie imania									
Zvýšenie imania	113	1 264	- 5				1 372	-	1 372
Odber z rezerv zo zisku									
Zmeny vo vlastníctve podielov			- 1				- 1	- 2	- 3
Ostatné zmeny ¹			11				11	- 7	4
Vlastné imanie k 31.12.2015	1 252	17 192	11 458	- 597	- 159	- 25	29 121	1 004	30 125

¹ Ak je to v danom obchodnom roku relevantné, obsahujú ostatné zmeny aj zmeny v konsolidačnom okruhu ako aj vyplývajúce z neutrálnych daní.

Retrospektívna úprava rezerv zo zisku ako aj rezervy na nové ocenenie k 1. januáru 2015 vyplývajú zo zavedenia nového systému na spracovanie údajov ako aj ďalších úprav (viď strana 139 nasl.).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Mil. €	Upísané kapitálové a rezerva imanie		Rezerva zo zisku	Ostatné rezervy			Celkom pred menšími podielmi	Menšie nové podiely	Vlastné imanie
				rezerva na nové ocenenie	rezerva na nové ocenenie	rezerva na nové ocenenie			
Vlastné imanie k 31.12.2015	1 252	17 192	11 458	- 597	- 159	- 25	29 121	1 004	30 125
Celkový výsledok	-	-	- 99	- 184	62	- 112	- 333	32	- 301
Výsledok koncernu			279				279	103	382
Zmena z nového ocenenia zabezpečovacích plánov orientovaných na výkon			- 378				- 378	- 1	- 379
Zmena rezervy na nové ocenenie				- 114			- 114	- 21	- 135
Zmena rezervy z Cash Flow Hedges					62		62	-	62
Zmena rezervy z menového prepočtu						- 113	- 113	- 30	- 143
Zmena dlhodobého majetku držaného na predaj alebo predajných skupín				- 70			- 70	- 19	- 89
Zmena v spoločnostiach ocenených at-Equity						1	1		1
Výplata dividend			- 250				- 250	- 13	- 263
Zníženie imania							-		-
Zvýšenie imania							-		-
Odber z rezerv zo zisku							-		-
Zmeny vo vlastníctve podielov			6				6	2	8
Ostatné zmeny ¹			69				69	2	71
Vlastné imanie k 31.12.2016	1 252	17 192	11 184	- 781	- 97	- 137	28 613	1 027	29 640

¹ Ak je to v danom obchodnom roku relevantné, obsahujú ostatné zmeny aj zmeny v konsolidačnom okruhu ako aj vyplývajúce z neutrálnych daní.

Upísané imanie Commerzbank Aktiengesellschaft bolo k 31. decembru 2016 podľa Stanov vo výške 1 252 mil. Eur a bolo rozdelené na 1 252 357 634 kusových akcií (kalkulačná hodnota na akciu 1,00 Eur).

Valné zhromaždenie dostalo v rámci novej stratégie „Commerzbank 4.0“ návrh nevyplatiť za obchodný rok žiadne dividendy. V predchádzajúcom roku bola vyplatená dividendou vo výške 250 mil. Eur.

K 31. 12. 2016 banka nevlastnila vlastné akcie.

Na rezervu na nové ocenenie pripadla suma vo výške 68 mil. Eur z majetku držaného na predaj a majetku z predajných skupín. Zmeny vo vlastníctve podielov 6 mil. Eur v obchodnom roku 2016 vyplynuli z nadobudnutia ďalších podielov na už konsolidovanej spoločnosti vo výške 8 mil. Eur a z úbytku podielov na konsolidovaných spoločnostiach vo výške -2 mil. Eur. Okrem toho vznikol dopad na podiely na neovládajúcich spoločnostiach vo výške 2 mil. Eur.

Ďalšie podrobnosti o vlastnom imaní sú uvedené v poznámkach 73, 74 a 75.

Výkaz finančných tokov

Mil. €	Poznámky	2016	2015 ¹
Výsledok koncernu		382	1 199
Vo výsledku koncernu obsiahnuté položky bez dopadu na úhrady a prevod do výkazu finančných tokov z obchodnej činnosti:			
Odpisy, opravné položky, zvýšenie hodnoty hnutelného majetku a majetku, zmeny rezerv ako aj zmeny oceňovania z Hedge Accounting		1 258	658
Zmeny ostatných položiek bez dopadu na úhradu		- 4 482	2 267
Zisk / strata z predaja majetku	(36)	- 205	- 246
Výsledok z predaja hnutelného majetku	(38)	76	2
Ostatné úpravy	(31)	- 4 849	- 5 451
Priebežný súčet		- 7 820	- 1 571
Zmena majetku a záväzkov z operatívnej obchodnej činnosti po úprave o súčasti bez dopadu na úhradu:			
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	(47)	13 322	8 537
Pohľadávky voči klientom	(48)	6 199	16 303
Obchodovateľné cenné papiere	(53)	12 999	2 905
Ostatné aktíva z operatívnej obchodnej činnosti	(54-57, 59-61)	- 374	- 901
Záväzky voči úverovým inštitúciám	(62)	- 16 217	- 16 691
Záväzky voči klientom	(63)	- 10 252	11 899
Zaknihované záväzky	(64)	- 2 801	- 8 206
Zmena prostriedkov z úhrad do plánovaného majetku	(68)	9	- 47
Ostatné pasíva z operatívnej obchodnej činnosti	(65-71)	- 5 305	- 3 124
Získané úroky	(31)	8 554	9 723
Získané dividendy	(31)	88	188
Uhradené úroky	(31)	- 3 793	- 4 460
Úhrady dane z výnosov	(41)	- 337	166
Finančné toky z operatívnej obchodnej činnosti		- 5 728	14 721
Vklady z predaja:			
finančného majetku a podielov na spoločnostiach oceňovaných at-Equity	(36, 37, 54, 55)	13 733	8 580
hnuteľného investičného majetku	(38, 57)	- 50	34
Výplaty na kúpu:			
finančného majetku a podielov na spoločnostiach oceňovaných at-Equity	(36, 37, 54, 55)	- 1 081	- 252
hnuteľného investičného majetku	(38, 57)	- 312	- 252
Efekty zo zmien konsolidačného okruhu			
Finančné toky z kúpy, pri odpočítaní získaných prostriedkov	(46)	- 306	-
Finančné toky z predaja, pri odpočítaní predaných prostriedkov	(46)	89	203
Finančné toky z investičnej činnosti		12 073	8 313
Vklady zo zvýšenia kapitálu	(73)	-	1 377
Úhrady dividend	(73)	- 250	-
Zmena prostriedkov zo zmeny plne konsolidovaných spoločností		6	-
Zmena prostriedkov z ostatného financovania (druhoradý kapitál)	(72)	313	- 879
Finančné toky z financovania		69	498
Stav platobných prostriedkov na konci predchádzajúceho obdobia		28 509	4 897
Finančné toky z operatívnej obchodnej činnosti		- 5 728	14 721
Finančné toky z investičnej činnosti		12 073	8 313
Finančné toky z financovania		69	498
Efekty zo zmien menových kurzov		- 18	195
Efekty z menšinových podielov		- 103	- 115
Stav platobných prostriedkov na konci obdobia	(46)	34 802	28 509

¹ Úprava hodnoty za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní a ďalších restateamentov (viď strana 139 nash).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Stav platobných prostriedkov je zložený z nasledovných súčastí:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pokladňa	1 431	1 391	2,9
Vklady v centrálnych bankách	33 030	23 858	38,4
Dlhové tituly verejných miest	341	3 260	- 89,5

Stav platobných prostriedkov k 31. decembru 2016 neobsahuje – rovnako ako v predchádzajúcom roku prísuny z prvýkrát konsolidovaných spoločností. Z prvýkrát konsolidovaných spoločností za rok 2016 vyplynul dopad vo výške 255 mil. Eur (predchádzajúci rok: -) na stav peňažných prostriedkov.

Výkaz finančných tokov obsahuje zloženie a zmeny v stave platobných prostriedkov za obchodný rok. Výkaz je rozdelený na položky operatívnej obchodnej činnosti, investičnej činnosti a financovania.

V rámci finančných tokov z operatívnej obchodnej činnosti sa vykazujú platobné procesy (prísuny a odlivy) z pohľadávok voči úverovým inštitúciám a klientom ako aj obchodovateľným cenným papierom a ostatným aktívam. Prísuny a odlivy zo záväzkov voči úverovým inštitúciám a klientom, zo zaknihovaných záväzkov a ostatných pasív patria medzi operatívnu obchodnú činnosť. Aj úhrady úrokov a dividend vyplývajúce z operatívnej obchodnej činnosti sú vykázané v rámci finančných tokov z operatívnej obchodnej činnosti.

Zmeny finančných tokov z operatívnej obchodnej činnosti vyplývajú okrem iného zo zmeny konsolidovaných spoločností. Ostatné aktíva pasíva z operatívnej obchodnej činnosti obsahujú pritom aj odlivy zo spoločností, ktoré boli klasifikované ako aktíva a pasíva určené na predaj a ktoré boli v sledovanom roku predané. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad o majetku a dlhoch k momentu odlivu.

Aktíva Mil. €	31.12.2016
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	67
Pohľadávky voči klientom	29
Obchodné aktíva	-
Finančný majetok	2
Hnuteľný majetok	214
Ostatné položky aktív	473

Pasíva Mil. €	31.12.2016
Záväzky voči úverovým inštitúciám	69
Záväzky voči klientom	1 496
Zaknihované záväzky	-
Obchodné pasíva	-
Ostatné položky pasív	1 238

Finančné toky z investičnej činnosti obsahujú platobné procesy týkajúce sa finančného majetku, nehnuteľného a hnuteľného majetku. Okrem toho sú vykazované finančné toky súvisiace s kúpou alebo predajom dcérskych spoločností. Finančné toky z financovania zahŕňajú vklady zo zvyšovania kapitálu ako aj vklady a výplaty za druhoradý a hybridný kapitál. Tu sa vykazujú aj vyplatené dividendy.

Stav platobných prostriedkov zahŕňa platobné prostriedky a ich ekvivalenty, ktoré môžu byť bezprostredne pozmenené na likvidné prostriedky a ktoré podliehajú len nepatrnému riziku zmeny hodnoty. Táto položka zahŕňa aj hotovostnú rezervu, ktorá je zložená z prostriedkov v pokladni, vkladov v centrálnych bankách ako aj dlhových titulov verejných miest a zmenky, ktoré sú pripustené na refinancovanie v centrálnych bankách (porovnaj poznámku č. 46). Denné splatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám nie sú obsiahnuté v tejto položke.

S ohľadom na koncern Commerzbank je výpovedná schopnosť výkazu finančných tokov len nepatrná. Výkaz finančných tokov nenahradzuje plánovanie likvidity ani finančné plánovanie a nepoužíva sa ani ako nástroj riadenia.

Príloha (Poznámky)

Základy koncernového účtovníctva

Naša koncernová závierka k 31.12. 2016 bola vypracovaná v súlade s § 315a ods.1 nemeckého Obchodného zákonníka a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 (Nariadenie IAS) z 19. júla 2002. Takisto boli použité ďalšie nariadenia o prevzatí istých medzinárodných účtovných štandardov na základe Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva (IFRS) a ich výkladu zo strany medzinárodného Výboru pre interpretáciu finančného výkazníctva, ktoré boli prijaté a zverejnené Medzinárodnou radou pre účtovné štandardy (IASB) a Medzinárodným výborom pre finančné výkazníctvo.

Pri zostavovaní koncernovej závierky boli dodržané všetky štandardy a interpretácie, ktoré musia byť za obchodný rok 2016 v EU použité. Upustili sme od predčasného uplatnenia štandardov a interpretácií, ktoré musia byť používané až od obchodného roka 2017 alebo neskôr.

V nasledujúcom prehľade sú uvedené dopady na bilancovanie a oceňovanie z nových a prepracovaných štandardov a interpretácií, ktoré sa ešte nepoužívajú po prvýkrát používajú.

Medzinárodná rada pre účtovné štandardy (IASB) zverejnila v júli 2014 rozsiahle doplnenie IFRS 9 (IFRS 9 pozmenené v roku 2014). Tým bol dokončený proces štandardizácie pre IFRS 9. Štandard IFRS 9 predstavuje náhradu za doterajší štandard pre bilancovanie finančných nástrojov (IAS 39).

IFRS 9 obsahuje nové pravidlá pre klasifikáciu finančných nástrojov na strane aktív. V zásade musia byť podľa týchto nových pravidiel všetky finančné majetkové hodnoty oceňované ich aktuálnou časovou hodnotou a oceňovacie dopady musia byť vykázané vo výkaze ziskov a strát. Iné bilancovanie sa pri dlhovom nástroji na strane aktív predpokladá len vtedy, ak bol priradený k portfóliu s obchodným modelom „držať“ príp. „držať a predat“. Okrem toho môže príslušný finančný nástroj vykazovať len platobné toky, ktoré sú typické pre jednoduchý úverový vzťah. V štandarde IFRS 9 sú obsiahnuté rozsiahle pravidlá a príklady, ktoré to bližšie konkretizujú. Nezávisle od toho je okrem toho možné ocenenie na základe aktuálnej časovej hodnoty, ak sa tým dosiahne vykázanie ekonomicky správnejšie vykázanie v rámci bilancovania. Osobitné vykazovanie vložených derivátov v rámci finančného majetku už nie je prípustné.

Klasifikácia a oceňovanie finančných záväzkov ostáva na rozdiel od súčasných regulácií v rámci IAS 39 takmer nezmenené. Ako tomu bolo doteraz, je dobrovoľné ocenenie možné za istých podmienok za aktuálnu hodnotu. Oceňovací efekt, ktorý vyplýva zo zmeny vlastnej bonity, sa však už nevykazuje vo výkaze ziskov a strát, ale priamo vo

vlastnom imaní (rezerva na nové ocenenie). Výnimka platí vtedy, ak v dôsledku toho vznikne alebo sa výrazne zvýši vo výkaze ziskov a strát Accounting Mismatch.

IFRS 9 okrem mení pravidiel pre zobrazovanie rizík výpadku úverov v súvahe (riziková prevencia). Inak ako v rámci IAS 39 sa riziková prevencia nevykonáva až pri vzniku konkrétnej straty. Skôr sa za každý finančný nástroj, ktorý má byť ocenený na základe pokračujúcich obstarávacích nákladov, má už pri prísunu vykonať očakávaná strata v rozsahu viac ako jeden rok (Expected Loss) ako riziková prevencia. Ak dôjde k podstatnému zhoršeniu bonity dlžníka, avšak ak neexistuje dôvod pre výpadok, musí byť riziková prevencia za očakávané straty vykonaná za celú zvyšnú dobu platnosti (Lifetime Expected Loss). Ak existuje dôvod pre výpadok, musí byť riziková prevencia zistená na základe odhadovaného a ešte len očakávaného peňažného toku.

IFRS 9 okrem toho obsahuje novinky týkajúce sa bilancovania zabezpečovacích vzťahov (Hedge Accounting). Na základe týchto nových pravidiel má byť dosiahnutá ďalšia harmonizácia zobrazenia zabezpečovacích vzťahov (zo súvahy) s (ekonomickým) riadením rizík. Nový štandard však predpokladá právo výberu, doterajšie pravidlá IAS 39 môžu byť naďalej používané. Commerzbank uplatňuje s ohľadom na Hedge Accounting toto právo.

Projekt „IFRS 9“, ktorý vznikol v rámci Commerzbank a za ktorý zodpovedá za celý koncern Group Finance, analyzoval nové požiadavky s podporou expertov z oblasti Finance, Risk a IT týkajúce sa metodiky, obstarávania dát a procesov. Výsledky týchto analýz boli podrobne popísané v odborných koncepciách a následne boli zapracované do smerníc pre bilancovanie platných v celom koncerne. Niektoré metodické a obsahové otázky sú ešte stále predmetom diskusie, napr. stanovenie biznis modelu pre príslušné portfóliá podľa zadaní IFRS 9 po dohode s obchodnými segmentmi.

Momentálne sa nachádzame vo fáze testovania, v ktorej budú upravené procesy a IT systémy dotknuté transformáciou. Potom bude nasledovať podrobná testovacia fáza týkajúca sa podstatných spoločností zapojených do koncernovej závierky. Na základe metodiky rizikovej prevencie, ktorá bola v porovnaní s IAS 39 pozmenená, očakávame mierne zvýšenie aktív na rizikovú prevenciu v momente transformácie. Nová klasifikácia príslušných finančných nástrojov, ktorá musí byť zavedená k 1. 1. 2018, zavádza celý rad finančného majetok okrem ocenenia za aktuálnu hodnotu Fair Value. To bude zrejme viesť k zníženiu vlastného imania. Pri zohľadnení aktuálnych regulačných požiadaviek dopady transformácie z klasifikácie a

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

oceňovania celkovo zatažia tvrdý jadrový kapitál len v menšom rozsahu. Definitívne a spoľahlivo bude možné zistiť dosah týchto dopadov až neskôr.

V rámci vyhládok na výročnú správu k 31. decembru 2017 poukazujeme na to, že budeme realizovať štruktúrované zmeny týkajúce sa vykazovania položiek v súvahe a výkaze ziskov a strát. V budúcnosti sa budeme pri vykazovaní orientovať na príslušné oceňovacie kategórie. K 31. decembru 2017 sa položky vykazujú na základe oceňovacích kategórií podľa IAS 39 a od 1. januára 2018 budú vykazované na základe oceňovacích kategórií IFRS 9, ktoré budú od daného dňa uplatňované.

V štandarde IFRS 15 „Výnosy zo zmlúv so zákazníkmi“ sa zavádza 5-stupňový model založený na zásadách, ktorý upravuje spôsob, výšku a čas evidencie výnosov a ktorý nahrádza štandardy IAS 11 a 18, IFRIC 13, 15 a 18 ako aj SIC-31. Okrem toho tento štandard vyžaduje rozsiahle kvalitatívne a kvantitatívne údaje o zmluvných dojednaniach, záväzkoch z plnení ako aj podstatných odhadoch a úvahách. Prevzatie do európskeho práva sa očakáva v druhej polovici roka 2016 a štandard bude pre európske spoločnosti platiť od obchodných rokov, ktoré sa začínajú 1. 1. 2018 alebo neskôr. Z tohto štandardu neočakávame podstatné dopady na konzernovú závierku.

Účtovný štandard IFRS 16 Lízingy uverejnený v januári 2016 nahradí štandard IAS 17 ako aj súvisiace interpretácie IFRIC 4, SIC-15 a SIC-27. Prevzatie do európskeho práva ešte bude vykonané. Podľa IFRS 16 musia byť všetky lízingové zmluvy s dobou platnosťou dlhšou ako 12 mesiacov ako aj súvisiace zmluvné povinnosti vykazované u lízingového dlžníka. Výnimku tvoria lízingové zmluvy s menšími sumami. Lízingový dlžník v budúcnosti aktivuje právo na užívanie predmetu lízingu a v rámci pasív bude vykazovať záväzok, ktorý predstavuje jeho povinnosť platiť lízingové splátky. S ohľadom na klasifikáciu lízingových zmlúv v rámci finančného a operatívneho lízingu u lízingového prenajímateľovi boli prevzaté kritériá IAS 17 podľa IFRS 16. Štandard okrem toho obsahuje ďalšie pravidlá týkajúce sa vykazovania, údajov v prílohe ako aj transakcií Sale-and-Lease-back. IFRS 16 platí od obchodných rokov, ktoré sa začnú 1. 1. 2019 alebo po 1. 1. 2019. Podľa našich doterajších poznatkov by uplatnenie IFRS 16 malo viesť k menším zmenám vo vykazovaní ziskov a strát a k zvýšeniu bilančnej sumy o menšiu až stredne veľkú jednomiestnu miliardovú čiastku.

Z ostatných a nižšie uvedených štandardov a interpretácií (vrátane zmien z každoročného procesu zlepšovania IASB), ktoré sa ešte neuplatňujú, neočakávame podstatné dopady na konzernovú závierku.

V rámci iniciatívy Disclosure bola zverejnená zmena štandardu IAS 7 Výkazy kapitálových tokov. Cieľom je zlepšiť informácie o zadlžení spoločnosti.

Zmeny v štandarde IAS 12 objasňujú vykazovanie aktívnych latentných daní u nerealizovaných strát.

Zmeny štandardu IAS 28 „Podiely na pridružených spoločnostiach a spoločných podnikoch“ a IFRS 10 „Konzernové závierky“, ktoré boli vydané v septembri 2014, upravujú, že nerealizované výsledky z transakcií s pridruženou spoločnosťou a spoločným podnikom majú byť zobrazené vtedy, ak predaný alebo vložený majetok predstavuje obchodnú prevádzku. Potvrdenie je odsunuté na dobu neurčitú.

Vysvetlivky k IFRS 2 „Odmeňovanie založené na akciách“ sa zaoberajú jednotlivými otázkami súvisiacimi s bilancovaním odmeňovania založeného na akciách s vyrovnaním v hotovosti. Podstatná zmena spočíva v tom, že štandard teraz obsahuje predpisy, ktoré sa dotýkajú zisťovania aktuálnej hodnoty Fair Value zo záväzkov na odmeňovanie založené na akciách. Prevzatie do európskeho práva sa očakáva v druhom polroku 2017. Zmeny budú pre európske spoločnosti platiť od obchodných rokov, ktoré sa začínajú 1. 1. 2018 alebo neskôr.

Úprava existujúceho štandardu IFRS 4 Poistné zmluvy je zameraná na to, aby boli eliminované dopady odlišných momentov pre začiatok uplatnenia IFRS 9 a nového štandardu poistných zmlúv, a to vo forme zvýšenej volatility výsledku a dvojnásobných nákladov na transformáciu. Zavádzajú sa dve opcie uplatnenia tohto štandardu (prekrytie alebo posunutie), ktoré môžu poisťovatelia využiť pri splnení určitých podmienok. Prevzatie do európskeho práva sa očakáva v roku 2017. Zmeny budú pre európske spoločnosti platiť od obchodných rokov, ktoré sa začínajú 1. 1. 2018 alebo neskôr.

Štandard IFRS 14 „Regulačné položky časového rozlíšenia“, ktorý je relevantný len pre prvých používateľov IFRS, a teda nie je pre koncern Commerzbank, upravuje ďalšie bilancovanie regulačných položiek časového rozlíšenia, ktoré boli evidované na základe doteraz používaných účtovných zásad (Poznámky). Správy o segmentoch sú uvedené v prílohe (poznámka č. 45).

Údaje podľa IFRS 7.31 bis 7.42 (druh a rozsah rizík vyplývajúcich z finančných nástrojov) sú čiastočne vykázané v prílohe (viď poznámky č. 83 a 84) a čiastočne v správe o rizikách koncernu.

Správa o stave koncernu, vrátane správy o príležitostiach a rizikách budúceho vývoja (správa o rizikách) podľa § 315 nemeckého Obchodného zákonníka sa nachádza na stranách 47 až 124 našej výročnej správy.

Konzernová závierka je vyhotovená v mene EUR. Ak nie je osobitne uvedené inak, sú všetky čiastky uvedené v miliónoch Eur. V prehľade celkových výsledkov, súvahe, výkaze zmien vlastného kapitálu a vo výkaze finančných tokov sú čiastky nižšie ako 500 000,00 Eur vykazované ako 0 mil. Eur; ak má položka hodnotu 0,00 Eur, je táto zobrazená pomlčkou. Vo všetkých ostatných poznámkach sú čiastky zaokrúhlené na 0 mil. Eur ako aj položky s nulovým zostatkom zobrazené pomlčkou.

Metódy na zostavovanie súvahy a oceňovanie

(1) Zásady

Koncernová zvierka je založená na zásade pokračovania obchodnej činnosti spoločnosti (Going Concern). Finančný majetok a záväzky sa oceňujú zásadne nadobúdacími nákladmi, ibaže by štandardy IFRS vyžadovali iné oceňovanie. Tým sú dotknuté najmä finančné nástroje podľa IAS 39, nehnuteľnosti ako finančné investície a majetok určený na predaj.

Výnosy a náklady sa s dopadom na výsledok vykazujú v období, ku ktorému z hospodárskeho ohľadu patria. Úroky vykazujeme pri zohľadnení všetkých zmluvných dohôd súvisiacich s finančným majetkom alebo záväzkami podľa obdobia v úrokových prebytkoch, alebo ak vyplývajú z obchodov vrátane ich refinancovania, v rámci výsledku obchodnej činnosti. Výnosy z dividend sa vyberajú až vtedy, ak existuje príslušný právny nárok. Provízie výnosy a náklady v províznych prebytkoch evidujeme na strane jednej podľa metódy pre príslušné finančné nástroje, na strane druhej podľa ich účelu. Provízie za výkony, ktoré boli poskytnuté v istom období, sa vykazujú za obdobie ich poskytnutia. Poplatky súvisiace s úplným poskytnutím istých služieb sa vyberajú v čase úplného poskytnutia služieb. Provízie závislé od výkony sa zohľadňujú po splnení kritérií na poskytnutie výkonov. Provízie z obchodov sú vykazované vo výsledku z obchodnej činnosti.

Náklady na cudzí kapitál, ktoré priamo súvisia s nadobudnutím, výstavbou alebo výrobou podstatných hnutelných alebo nehnuteľných majetkových hodnôt, sú v zásade aktivované. Predpokladom je, aby obdobie na zabezpečenie použiteľnosti majetku bolo najmenej 12 mesiacov.

V zásade sa majetok a dlhy vykazujú v súvahe v brutto čiastkach. Podľa IAS 32.42 sa finančný majetok a záväzky voči rovnakému obchodnému partnerovi navzájom započítajú a v súvahe sa vykazujú v ich zostatkovej výške, ak existuje žalovateľný nárok na zápočet čiastok a obchody na netto báze alebo majetok boli realizované súčasne s úhradou záväzku. Okrem započítania pozitívnych a negatívnych trhových hodnôt z derivátov sa to dotýka aj započítania pohľadávok a záväzkov z Reverse Repos a Repos (penzijné obchody s cennými papiermi).

Na úplnú konsolidáciu ako aj ocenenie at-Equity v koncernovej zvierke sa použijú zvierky pripravené k 31. decembru 2013. S ohľadom na spoločnosti oceňované at-equity používame v jednotlivých prípadoch poslednú dostupnú a preverenú ročnú zvierku, ak v momente zostavenia koncernovej zvierky za bežný obchodný rok ešte nie je k dispozícii aktuálna ročná zvierka spoločnosti.

Dcérske spoločnosti a spoločnosti oceňované at-equity, ktoré majú byť podľa zámeru predané a ktoré budú pravdepodobne predané do jedného roka, budú až do úplného prevodu podielov v súlade s IFRS 5 v príslušných súvahových položkách a poznámkach (viď poznámky 60 a 70) ako aj vo výkaze zmien vlastného kapitálu vykazované osobitne.

Hodnotenie krátkodobej a dlhodobej platnosti všetkých súvahových položiek je obsiahnuté v poznámke 79. Zostatkové doby platnosti sa v

koncerne Commerzbank uvádzajú pre všetky finančné nástroje, pre ktoré existujú zmluvné doby platnosti (viď poznámky 77, 79 a 87).

Koncernová zvierka obsahuje hodnoty, ktoré sme zistili pri použití odhadov a domniek. Použité odhady a domnienky sú založené na historických skúsenostiach a ostatných faktoroch, ako napríklad plánovanie a – podľa dnešného posúdenia – pravdepodobné očakávania a prognózy budúcich udalostí. Odhady a hodnotenia ako aj príslušné faktory hodnotenia a postupy pri odhadoch podliehajú pravidelným analýzám a zároveň sa porovnávajú so skutočnými udalosťami. Podľa nášho názoru sú používané parametre správne a zrozumiteľné.

Neistota odhadov vzniká pri zisťovaní penzijných záväzkov ako aj obchodnej a firemnej hodnoty a trhových hodnôt nehnuteľností vykazovaných ako finančné investície.

Oceňovanie penzijných záväzkov sa vykonáva pri použití metódy na výpočet súčasnej hodnoty penzijných nárokov v rámci plánov starobného zabezpečenia. Pri oceňovaní týchto záväzkov musia byť definované domnienky týkajúce sa dlhodobého trendu vývoja platov a dôchodkov ako aj o priemernej životnosti. Zmeny odhadov z roka na rok ako aj odchýlky voči skutočným ročným efektom sú zobrazené v poistno-matematických ziskoch/stratách (dopady zmien parametrov viď poznámka č. 68).

Skúška zachovania hodnoty obchodnej a firemnej hodnoty sa vykonáva každý rok, a to na základe uznávanej metódy výnosovej hodnoty. Pritom sa použijú očakávané budúce prebytky z manažérskeho plánovania. Analýza neistôt pri odhadoch použitých na stanovenie obchodnej a firemnej hodnoty príp. príslušnej časovej hodnoty (Fair Values) finančných nástrojov sa nachádza na strane 15 a 56 príp. v poznámke č. 80.

S ohľadom na neistoty pri odhadoch použitých na stanovenie trhovej hodnoty nehnuteľností, ktoré sa považujú za finančné investície, vykonávame analýzy na základe parametrov realitný úrok príp. hodnota pôdy (porovnaj poznámku č. 59).

Neistoty pri odhadoch ďalej existujú pri aktívnych latentných daniach, rizikovej prevencii v úverových obchodoch (viď poznámky 50 a 58) a pri stanovovaní časových hodnôt ako aj pri oceňovaní finančných nástrojov.

Domnienky a parametre, ktoré tvoria základ pre vykonané ocenenia, sú založené na vecnom hodnotení manévrovacieho priestoru zo strany manažmentu. To sa týka predovšetkým primeraného výberu a použitia parametrov, domniek a modelovacích techník pri oceňovaní tých finančných nástrojov, pre ktoré nie sú k dispozícii trhové ceny alebo porovnateľné parametre, ktoré by boli zistené na trhu. Ak odlišné oceňovacie modely vedú k celej šírke rôznych potenciálnych ocenených hodnôt, manažment rozhodne o výbere modelu, ktorý bude použitý.

Na hodnotenie situácie používa manažment nasledovné podstatné skutočnosti:

- Začlenenie istých finančných majetkových hodnôt z kategórie finančných nástrojov určených na predaj do kategórie pohľadávky a úvery (viď poznámka 5).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

- Zníženie hodnoty úverov a tvorba rezerv pre mimosúvahové záväzky v úverových obchodoch (najmä výber rozhodovacích kritérií alebo hodnotenie zachovania hodnoty zábezpek, viď poznámku 9).
- Test zachovania hodnoty ostatného finančného majetkov ako aj finančných nástrojov oceňovaných podľa metódy equity ako aj finančných nástrojov určených na predaj (tu najmä výber kritérií, na základe ktorých má byť stanovené zníženie hodnoty; viď poznámku 19).
- Test zachovania hodnoty nefinančného majetku ako aj hodnoty firmy a ostatného majetku (tu najmä stanovenie kritérií na zistenie cieľovej čiastky, viď poznámku 15).
- Test zachovania hodnoty latentných nárokov na daň z výnosu podľa IAS 12.24 nasl. (tu najmä stanovenie metodiky, od ktorej bude odvodené daňové plánovanie a hodnotená pravdepodobnosť vzniku budúcich daňových udalostí; viď poznámku 26).
- Tvorba rezerv na neisté záväzky (viď poznámku 23).
- Ocenenie právnych rizík, pre ktoré strata nie je celkom pravdepodobná, avšak nie je ani úplne nepravdepodobná (viď poznámku 29).

Účtovníctvo v koncerne Commerzbank sa vykonáva podľa metód na zostavenie súvahy a oceňovanie, ktoré sú vysvetlené v nasledujúcich poznámkach.

(2) Úpravy

S výnimkou novo zavedenej položky vo výkaze ziskov a strát „Zníženie goodwillu a ostatného nehnuteľného majetku“ sme v zásade ponechali v platnosti metódy bilancovania a oceňovania v porovnaní s koncernovou závierkou k 31. decembru 2015.

Pozmenený štandard IAS 1 „Prezentácia ročnej závierky“ obsahuje objasnenia týkajúce sa podstatnosti, agregácie a možného poradia dát. Zmeny boli do európskeho práva prevzaté v decembri 2015 a pre európske spoločnosti budú platiť od obchodných rokov, ktoré sa začínajú 1. 1. 2016 alebo neskôr. Zmeny majú vplyv na údaje koncernu uvedené v prílohe závierky.

Zmeny štandardov a interpretácií IFRS 14 „Regulačné odpočítateľné položky“, IAS 16 „Hnuteľný majetok“ a IAS 38 „Nehnuteľný majetok“, IAS 41 „Poľnohospodárstvo“, IAS 27 „Jednotlivé závierky“, IAS 28 „Podiely na pridružených spoločnostiach a spoločných podnikoch“ a IFRS 10 „Koncernové závierky“, IFRS 11 „Spoločné dojednania“, IFRS 12 „Údaje o podieloch na iných spoločnostiach“ ako aj zmeny z každoročného zlepšovania procesu IASB pre cykly 2012 až 2014 boli v tejto závierke zohľadnené a nemali podstatný vplyv na koncernovú závierku Commerzbank.

Priebežné výnosy a náklady z nehnuteľností držaných za účelom predaja a ako finančné investície sa teraz vykazujú v rámci ostatného výsledku, kým doteraz to bolo v úrokových výnosoch príp. nákladoch. V dôsledku toho v roku 2015 klesli úrokové výnosy o 60 mil. Eur a úrokové náklady o 8 mil. Eur; výsledok ostatných činností sa zvýšil o

52 mil. Eur. Z toho nevyplývajú žiadne dopady na výsledok koncernu, súvahu ani na výsledok na akciu.

V prípade dvoch spoločností začlenených ako dcérske spoločnosti do koncernovej závierky sme upravili ocenenie komanditných podielov, ktoré sú vykazované ako cudzie imanie z nedominantných podielov.

- V dôsledku toho sa k 1. 1. 2015 ostatné pasíva zvýšili o 214 mil. Eur a nároky na latentné dane z výnosov o 67 mil. Eur; rezervy zo zisku klesli o 147 mil. Eur.
- V roku 2015 sa ostatné náklady znížili o 38 mil. Eur a podobne aj ostatné pasíva. Dane z príjmov a výnosov sa zvýšili o 12 mil. Eur a nároky na latentné dane z výnosov sa v pomernej výške znížili. Výsledok koncernu sa zvýšil o 26 mil. Eur a výsledok na akciu o 0,02 Eur.

V rámci transakcií Sale-and-Lease-back (operatívny lízing) musí byť definovaný prípadný rozdiel medzi kúpnu cenou a aktuálnou hodnotou objektu a amortizovaný počas očakávanej zostatkovej doby lízingovej zmluvy. Z dvoch transakcií vyplynula spätná úprava, nakoľko vtedajšia kúpna cena zodpovedala aktuálnej hodnote, a tak existovali podmienky pre transakciu zodpovedajúce trhovým podmienkam. Preto sme príslušnú aktuálnu hodnotu Fair Value upravili na výšku kúpnej ceny.

- K 1. januáru 2015 poklesli v dôsledku toho ostatné pasíva o 45 mil. Eur a skutočné záväzky na dani z výnosov vzrástli o 4 mil. Eur; rezervy zo zisku sa zvýšili o 41 mil. Eur.
- V roku 2015 sa ostatné výnosy znížili o 5 mil. Eur a ostatné pasíva sa primerane navýšili. Dane z príjmov a výnosov klesli o 1 mil. Eur a skutočné záväzky na dani z výnosov pomerne klesli. Výsledok koncernu sa tým znížil o 4 mil. Eur a výsledok na akciu o menej ako 0,01 Eur.

Výsledky z vyúčtovania zmlúv o finančnom lízingu sa teraz v čistej výške vykazujú v rámci úrokových výnosov príp. nákladov. Doteraz sa čiastočne vykazovalo získané protiplnenie (pri prípadnom odpočítaní čiastok odvedených dlžníkovi) v rámci úrokových výnosov ako aj sa účtovná hodnota pohľadávok vykazovala v úrokových nákladoch. V roku 2015 úrokové výnosy a náklady pomerne klesli vždy o 99 mil. Eur. Z toho nevyplývajú žiadne dopady na výsledok koncernu, súvahu ani na výsledok na akciu.

V obchodnom roku 2016 boli vykonané opravy chýb súvisiace s neodvedenou daňou z kapitálových výnosov, nevykonanou opravou hodnoty aktívnych latentných daní ako aj na základe rizík daňových kontrol v rámci Commerzbank Aktiengesellschaft. Údaje za predchádzajúci rok boli primerane upravené. Rezervy zo zisku klesli k 1. januáru 2015 o 198 mil. Eur, nároky na latentné dane z výnosov o 130 mil. Eur; skutočné záväzky na dani z výnosov sa zvýšili o 28 mil. Eur a ostatné pasíva o 40 mil. Eur. Z toho nevyplývajú žiadne dopady na výsledok koncernu ani na výsledok na akciu.

Koncern Commerzbank ukončil so spätnou platnosťou v rámci opravy chýb konsolidáciu v 20 plne konsolidovaných Exchange-traded funds (ETFs), nakoľko ovládanie (Control) odpadlo už v predchádzajúcich rokoch.

- V dôsledku toho poklesli k 1. 1. 2015 pohľadávky voči úverovým inštitúciám o 2 mil. Eur a obchodné aktíva sa zvýšili o 87 mil. Eur. Ďalej sa zvýšili záväzky voči klientom o 1 085 mil. Eur, obchodné pasíva o 8 Mil. Eur a ostatné pasíva poklesli o 1 008 mil. Eur.
- V roku 2015 sa znížili provízne náklady o 6 mil. Eur, výsledok obchodných činností o 5 mil. Eur a ostatné výnosy o 1 mil. Eur. Okrem toho poklesli pohľadávky voči úverovým inštitúciám o 5 mil. Eur a obchodné aktíva sa zvýšili o 140 mil. Eur. Ďalej sa zvýšili záväzky voči klientom o 3 564 Mil. Eur, obchodné pasíva klesli o 11 Mil. Eur a ostatné pasíva o 3 440 mil. Eur. Z toho nevyplyvajú žiadne dopady na výsledok koncernu ani na výsledok na akciu.

Údaje o neodvolateľných úverových prísluchoch v predchádzajúcom roku boli upravené. Hodnota týchto prísluhoch sa k 31. 12. 2015 zvýšila o 253 mil. Eur. Z toho nevyplyvajú žiadne dopady na výsledok koncernu, súvahu ani na výsledok na akciu.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

V nasledujúcich tabuľkách sú zobrazené podstatné úpravy za obchodný rok 2015, ktoré majú dopad na výkaz ziskov a strát a súvahu:

Mil. €	zverejnená koncernová závierka 1.1.-31.12.2015	úprava	upravená koncernová závierka 1.1.-31.12.2015
Úrokové výnosy	11 616	- 159	11 457
Úrokové náklady	5 837	- 107	5 730
Úrokový prebytok	5 779	- 52	5 727
Provízne výnosy	4 067	-	4 067
Provízne náklady	643	- 6	637
Provízny prebytok	3 424	6	3 430
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	499	- 5	494
Výsledok ostatných činností	- 15	84	69
Výsledok pred zdanením	1 795	33	1 828
Dane z príjmov a výnosov	618	11	629
Výsledok koncernu	1 177	22	1 199
Výsledok koncernu pripadajúci akcionárom Commerzbank	1 062	22	1 084

Aktíva Mil. €	zverejnená koncernová závierka 31.12.2015	úprava	upravená koncernová závierka 31.12.2015
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	71 810	- 5	71 805
Pohľadávky voči klientom	114 684	140	114 824
Nároky na latentné dane z výnosov	2 836	- 75	2 761
Aktíva celkom	532 641	60	532 701

Pasíva Mil. €	zverejnená koncernová závierka 31.12.2015	úprava	upravená koncernová závierka 31.12.2015
Závazky voči klientom	257 615	3 564	261 179
Obchodné pasíva	86 443	11	86 454
Skutočné dlhy na dani z výnosov	401	31	432
Ostatné pasíva	Ostatné pasíva	- 3 264	5 846
Vlastné imanie	Vlastné imanie	- 282	30 125
z toho: rezervy zo zisku	z toho: rezervy zo zisku	- 282	11 458
Pasíva celkom	532 641	60	532 701

(3) Konsolidačný okruh

Do našej koncernovej závierky sú zahrnuté všetky podstatné dcérske spoločnosti, ktoré Commerzbank Aktiengesellschaft priamo alebo nepriamo ovláda. Podstatné asociované spoločnosti a spoločné podniky sa oceňujú podľa metódy Equity.

Dcérske spoločnosti, asociované spoločnosti a spoločné podniky, ktoré majú menší význam pre nahliadnutie do majetkovej, finančnej a výnosovej situácie koncernu neboli plne konsolidované príp. ocenené at-Equity, ale boli vykázané ako podiely na nekonsolidovaných

dcérskych spoločnostiach alebo ako podiely v rámci finančného majetku. Z celkovej súvahy koncernu predstavuje nepodstatné dcérske spoločnosti menej ako 0,2 % (predchádzajúci rok: 0,2%).

S ohľadom na štruktúru koncernu, vrátane úplných podielov koncernu Commerzbank, odkazujeme na Poznámku č. 103. Nasledovné podstatné spoločnosti boli v obchodnom roku 2016 po prvýkrát konsolidované:

Spoločnosti	Kapitálové a hlasovacie práva %	Nadobúdacie náklady Mil. €	Majetkové práva Mil. €	Dlhy Mil. €
ABANTUM Beteiligungsgesellschaft mbH, Düsseldorf, Nemecko	100,0	0,0	11,0	11,0
ABORONUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH, Düsseldorf, Nemecko	100,0	0,0	6,5	6,4
ACCOMO Hotel HafenCity GmbH & Co. KG, Düsseldorf, Nemecko	100,0	0,0	14,9	15,0
ACCOMO Verwaltungsgesellschaft mbH, Düsseldorf, Nemecko	100,0	0,0	0,0	0,0
AHOTELLO Beteiligungsgesellschaft mbH, Düsseldorf, Nemecko	100,0	0,0	15,1	15,0
ALISSETTA Verwaltung und Treuhand GmbH, Düsseldorf, Nemecko	100,0	0,0	0,0	0,0
CERI International Sp. z o.o., Łódź, Poľsko	100,0	4,2	14,2	2,5
Commerz Transaction Services Logistics GmbH, Magdeburg, Nemecko	100,0	1,6	2,8	1,2
Commerzbank Brasil S.A. – Banco Múltiplo, São Paulo, Brazília	100,0	64,5	65,1	3,0
CommerzVentures Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG, Frankfurt am Main, Nemecko	99,5	21,9	22,0	0,0
CommerzVentures GmbH, Frankfurt am Main, Nemecko	100,0	24,4	25,2	0,8
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Wuppertal KG, Düsseldorf, Nemecko	100,0	2,6	13,8	14,9
Greene Elm Trading VII LLC, Wilmington, Delaware, USA	100,0	13,8	13,8	-
Kira Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH, München, Nemecko	100,0	306,4	445,6	139,2
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kaiser-Karree KG, Grünwald, Nemecko	100,0	0,0	26,8	25,8

Spoločnosti uvedené vo vyššie sa nachádzajúcom prehľade, sú okrem konsolidácie na základe prvého uplatnenia IFRS 10, spoločnosti, ktoré presiahli naše hranice pre plnú konsolidáciu, ako aj nadobudnuté alebo novo založené spoločnosti v rámci štruktúrovaného financovania. Na kúpu spoločností sa uplatňujú predpisy IFRS 3. Z prvej konsolidácie

nevyplynuli žiadne rozdielové čiastky, ktoré by mali byť aktivované ako firemné hodnoty. Negatívne rozdielové čiastky boli k momentu nadobudnutia vykázané podľa IFRS 3.34 vo výkaze ziskov a strát.

Nasledujúce spoločnosti boli predané alebo zlikvidované, a preto už nebudú konsolidované:

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

• Predaj

- CB Building Kirchberg SARL, Luxemburg, Luxembursko
- Commerzbank International S.A. Luxemburg, Luxembursko,
- Number X Bologna S.r.l., Miláno, Taliansko

Výnosy z predaja predaných spoločností boli na úrovni ca 148 mil. Eur. Tieto výnosy boli v plnej výške vyplatené v platobných prostriedkoch. Výsledok z predaja vo výške 88 mil. Eur je vykázaný vo výsledku finančných činností vo výške 31 mil. Eur a v ostatnom výsledku vo výške 57 mil. Eur.

• Likvidácia

- CoSMO Finance II – 2 Ltd., Dublin, Írsko
- Dresdner Kleinwort Group Holdings, LLC, Wilmington, Delaware
- Dresdner Kleinwort Group LLC, Wilmington, Delaware
- Dresdner Kleinwort Holdings LLC, Wilmington, Delaware
- Dresdner Kleinwort EIV Manager, Inc., Wilmington, Delaware
- Hurley Investments No.3 Limited, George Town, Cayman Islands
- Thurlaston Finance Limited, George Town, Cayman Islands
- Yarra Finance Limited, George Town, Cayman Islands

• Spoločnosti, ktoré nedosiahli našu hranicu pre konsolidáciu alebo s ohľadom na ktoré odpadlo ovládnutie spoločnosti (konceptia ovládnutia)

- AVOLO Aviation GmbH & Co. Geschlossene Investment KG, Karlsruhe, Nemecko
- CIMONUSA Beteiligungsgesellschaft mbH, Düsseldorf, Nemecko
- Commerzbank Leasing 2 S.à.r.l., Luxemburg, Luxembursko
- ComStage ATX® UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage CAC 40® Leverage UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage CAC 40® Short GR UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage CAC 40® UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage CBK 10Y US-Treasury Future Short TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage CBK 10Y US-Treasury Future TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage CBK Commodity ex-Agriculture Monthly EUR Hedged TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage CBK U.S. Treasury Bond Future Double Short TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage CBK U.S. Treasury Bond Future Short TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage Commerzbank Bund-Future Leveraged TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage Commerzbank Bund-Future TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko

- ComStage Commerzbank EONIA Index TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage Commerzbank FED Funds Effective Rate Index TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage DAX® TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage DivDAX® TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage Dow Jones Switzerland Titans 30 Net TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage EURO STOXX 50® Daily Leverage UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage EURO STOXX 50® Daily Short GR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage EURO STOXX 50® NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage EURO STOXX® Select Dividend 30 NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage FR DAX® UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage FR EURO STOXX 50® UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage FTSE 100 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage FTSE China A50 UCITS ETF (ETF024), Luxemburg, Luxembursko
- ComStage HSCEI UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage HSI UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Germany Covered Capped 3-5 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Germany Covered Capped 5-7 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Germany Covered Capped 7-10 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Germany Covered Capped Overall TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 10-15 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 1-3 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 15+ TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 25+ TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 3-5 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 3m-1 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 5-7 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 7-10 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 10+ TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko

- ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 1-5 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 3m-2 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 5-10 TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage iBOXX Sovereigns Inflation-Linked Euro-Inflation TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage LevDAX® x2 UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage MDAX® TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI EM Eastern Europe TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI Emerging Markets Leveraged 2x Daily TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI EMU TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage MSCI Europe Large Cap TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI Europe Mid Cap TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI Europe Small Cap TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI Europe TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage MSCI Italy TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI Japan 100 % Daily Hedged Euro UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI Japan TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage MSCI North America TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI Pacific ex Japan TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI Pacific TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage MSCI Spain TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage MSCI Taiwan TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage MSCI USA Large Cap TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI USA Mid Cap TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI USA Small Cap TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage MSCI USA TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage MSCI World with EM Exposure Net UCITS ETF (ETF130) , Luxemburg, Luxembursko
- ComStage Nikkei 225® UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage NYSE Arca Gold BUGS UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage PSI 20® Leverage UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage PSI 20® UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage S&P 500 Euro Daily Hedged Net TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage S&P SMIT 40 Index TRN UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage SDAX® TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage ShortDAX® TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage ShortMDAX TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxemburg
- ComStage SPI® TR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Automobiles & Parts NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Banks NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Basic Resources NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Chemicals NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Construction & Materials NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Financial Services NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Food & Beverage NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Industrial Goods & Services NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Insurance NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Media NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Oil & Gas NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Personal & Household Goods NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Real Estate NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Retail NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Technology NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Travel & Leisure NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- ComStage STOXX® Europe 600 Utilities NR UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko

závierka

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

- ComStage TOPIX® UCITS ETF, Luxemburg, Luxembursko
- CR KaiserKarree Holding S.a.r.l., Luxemburg, Luxembursko
- Dresdner Kleinwort do Brasil Limitada, Rio de Janeiro, Brazília
- Dresdner Kleinwort Wasserstein Securities (India) Private Limited, Mumbai, India
- EHY Real Estate Fund I, LLC, Wilmington, Delaware, USA
- Eurohypo Capital Funding LLC II, Wilmington, Delaware, USA
- Eurohypo Capital Funding Trust II, Wilmington, Delaware, USA
- GRAMOLINDA Vermietungsgesellschaft mbH, Grünwald, Nemecko
- GRAMOLINDA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Frankfurt KG, Grünwald, Nemecko
- Greenway Infrastructure Capital Plc, St. Helier, Jersey
- Greenway Infrastructure Fund, St. Helier, Jersey
- Groningen Urban Invest B.V., Amsterdam, Holandsko
- LUGO Photovoltaik Beteiligungsgesellschaft mbH
- MERKUR Grundstücks-Gesellschaft Objekt Berlin Lange Straße mbH & Co. KG, Grünwald, Nemecko
- Netherlands Urban Invest B.V., Amsterdam, Niederlande
- Number X Real Estate GmbH, Eschborn, Nemecko
- Urban Invest Holding GmbH, Eschborn, Nemecko
- Viaduct Invest FCP-SIF Luxfund-1, Luxemburg, Luxembursko
- WebTek Software Private Limited, Bangalore, India

Nasledujúce spoločnosti boli zlúčené so spoločnosťami konsolidovanými v rámci koncernu:

- Dom Maklerski mBanku S.A., Varšava, Poľsko
- Greene Elm Trading I LLC, Wilmington, Delaware, USA
- Greene Elm Trading IV LLC, Wilmington, Delaware, USA
- mWealth Management S.A., Varšava, Poľsko
- OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Luna KG, Grünwald, Nemecko

Zo skupiny spoločností oceňovaných at-equity boli v roku 2016 vyčlenené spoločnosti COMUNITHY Immobilien GmbH, Düsseldorf, Nemecko, Apartamenty Molo Rybackie Sp.zo.o., Gdynia, Poľsko, a Kaiserkarree S.a.r.l, Luxemburg, Luxembursko. Okrem toho boli spoločnosti Commerz Finanz GmbH, München, Nemecko a Argor Heraeus, Mendrisio, Švajčiarsko, presunuté do položky Majetok držaný na predaj a majetok z predajných skupín, a tým bola ukončená metóda Equity.

(4) Zásady konsolidácie

Dcérske spoločnosti sú spoločnosti, na ktorých má Commerzbank Aktiengesellschaft priamo alebo nepriamo väčšinu hlasovacích práv alebo iným spôsobom ovplyvňuje ich finančnú a obchodnú politiku a tým môže využívať svoj ovládajúci vplyv na to, aby z ich činností získala úžitok. Okrem toho môžu ďalšie faktory viesť k ovládnutiu, napr. Existencia vzťahu medzi objednávatelom a agentom. V tomto prípade koná iná strana ako agent s rozhodovacími právami za Commerzbank,

avšak neovláda účastinnú spoločnosť, len vykonáva rozhodovacie právomoci, ktoré na neho delegovala Commerzbank. Konsolidácia sa vykonáva od momentu, kedy koncern získa väčšinu hlasovacích práv alebo ovládajúci vplyv.

V rámci kapitálovej konsolidácie sa nanovo oceňuje majetok a záväzky dcérskych spoločností nezávisle od výšky podielu v čase nadobudnutia. Novo ocenený majetok a dlhy sa pri zohľadnení latentných daní preberá do koncernovej súvahy, ktorá podľa zistených tichých vkladov a záťaží v nasledujúcich obdobiach uplatní použiteľný štandard. Ak po novom ocenení zostane aktívna rozdielová čiastka, bude táto aktivovaná ako obchodná alebo firemná hodnota. Ak zostanú negatívne zostatky, sú v súlade s IFRS 3.34 vykázané vo výkaze ziskov a strát.

V rámci prvotnej kapitálovej konsolidácie nanovo oceňujeme majetok a dlhy dcérskych spoločností nezávisle od podielovej kvóty ku dňu nadobudnutia. Majetok a dlhy, ktoré sú nanovo ocenené aktuálnou hodnotou, sa pri zohľadnení latentných daní preberajú do súvahy koncernu, zistené tiché rezervy a ťarchy v nasledujúcich obdobiach sú zaznamenávané podľa uplatňovaných štandardov. Ak po novom ocenení zostane rozdielová čiastka, je táto aktivovaná ako firemná alebo obchodná hodnota. Ak ostatnú negatívne rozdielové čiastky, sú tieto vykázané podľa IFRS 3.34 vo výkaze ziskov a strát.

Asociované spoločnosti sú spoločnosti, v ktorých má Commerzbank Aktiengesellschaft priamo alebo nepriamo rozhodujúci vplyv. Rozhodujúcim vplyvom sa predpokladá pri podieloch na hlasovacích právach v rozsahu 20 % až 50 %. Ďalšími faktormi úspešnosti môžu byť napríklad členov v riadiacom alebo dozornom orgáne alebo dôležité obchody so spoločnosťou.

Zmluva o spoločnom podnikaní je zmluva, v rámci ktorej dve alebo viac strán spoločne ovláda daný podnik. Môže ísť pritom o spoločnú prevádzku alebo spoločnú investíciu. V koncerne Commerzbank existujú výhradne spoločné podniky.

Asociované spoločnosti a spoločné podniky oceňujeme zásadne podľa metódy Equity a vykazujeme ich ako podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity.

Nadobúdacie náklady týchto podielov vrátane obsiahnutej obchodnej alebo firemnej hodnoty sa určujú v čase prvého zaradenia do koncernovej závierky. Pritom používame rovnaké pravidlá ako pri dcérskych spoločnostiach. S ohľadom na podstatné asociované spoločnosti a spoločné podniky sa stanovuje účtovná hodnota majetku. S ohľadom na podstatné asociované spoločnosti a spoločné podniky pokračujeme v evidovaní účtovnej hodnoty Equity podľa príslušného vývoja vlastného imania. Pripočítateľné straty spoločností oceňovaných at-equity sú zohľadňované len do výšky účtovnej hodnoty Equity (viď poznámka 55). Presahujúce straty nie sú evidované, keďže neexistuje povinnosť ich kompenzácie. Budúce zisky budú najprv zúčtované s neevidovanými stratami.

Podiely na dcérskych spoločnostiach, ktoré v dôsledku ich podradenému významu nebudú konsolidované, a podiely na asociovaných spoločnostiach a spoločných podnikoch, ktoré v dôsledku ich podradenému významu nebudú oceňované podľa metódy Equity, sú

vo finančnom majetku vykazované na základe príslušnej časovej hodnoty (Fair Value).

Konsolidácia dcérskych spoločností končí v momente, kedy banka stratí rozhodujúci vplyv. Ocenenie podielov na asociovaných spoločnostiach podľa metódy Equity končí v momente, kedy odpadávajú ostatné rozhodujúce možnosti vplyvu na asociovanú spoločnosť. Ocenenie spoločných podnikov podľa metódy Equity končí po odovzdaní spoločného riadenia.

Štruktúrované spoločnosti sú spoločnosti, pri ktorých dominantným faktorom pre kontrolu nie sú hlasovacie práva alebo porovnateľné práva, napr. ak sa hlasovacie práva vzťahujú len na administratívne úlohy a relevantné činnosti sú pritom upravené v zmluvných dojednaniach. Príkladom sú napr. zaknihované spoločnosti, financovania istené pohľadávkami a niektoré investičné fondy.

Commerzbank pritom vystupuje aj ako sponzor štruktúrovaných spoločností, na ktorých sa nepodieľa. Spoločnosť sa považuje za sponzorovanú, ak:

- bola iniciovaná koncernom Commerzbank a / alebo ak jej koncern vytvoril štruktúru,
- získala alebo kúpila majetok koncernu Commerzbank,
- získala záruky od koncernu Commerzbank alebo ak jej činnosť koncern Commerzbank intenzívne predáva.

Podobne ako pri dcérskych spoločnostiach je konsolidácia štruktúrovaných spoločností nevyhnutná, ak Commerzbank danú spoločnosť ovláda. V koncerne Commerzbank sa záväzok na vykonanie konsolidácie účelových spoločností preveruje v rámci procesu, ktorý zahŕňa transakcie, pri ktorých bola účelová spoločnosť našou spoločnosťou s alebo bez účasti tretích osôb založená, ako aj transakcie, pri ktorých s alebo bez účasti tretích osôb vstupujeme do zmluvných vzťahov s existujúcou účelovou spoločnosťou. Rozhodnutie o konsolidácii podrobujeme pravidelnej analýze. Zoznam všetkých konsolidovaných účelových spoločností je uvedený v poznámke č. 100.

S ohľadom na schopnosť koncernu Commerzbank prístupu alebo využívania majetkových hodnôt alebo úhrady záväzkov dcérskych spoločností, vrátane štruktúrovaných spoločností ako aj asociovaných spoločností a spoločných podnikov, neplatia žiadne podstatné obmedzenia. Až na nižšie uvedené skutočnosti neexistujú v koncerne Commerzbank žiadne významné obmedzenia: majetok, ktorý bol prevedený v rámci penzijných a výpožičkových obchodov alebo bol prevedený ako zábezpeka, bol v hodnote 27 miliárd Eur. Majetkové hodnoty, ktoré sa priradujú k aktívam na krytie v rámci emisie záložných listov, boli vo výške 40 miliárd Eur. Tento majetok nesmie byť predmetom prevodu v rámci koncernu. S ohľadom na zmluvné dojednania o poskytovaní finančných výpomocí existujú ojedinele finančné záruky, ktoré koncern Commerzbank poskytuje niektorým štruktúrovaným spoločnostiam. Tieto sú pre koncern Commerzbank v nepatrnnej výške.

Pohľadávky a záväzky založené na obchodných vzťahov so spoločnosťami v rámci koncernu ako aj náklady a výnosy eliminujeme v rámci konsolidácie dlhov ako aj nákladov a výnosov. Priebežné

výsledky vznikajúce v koncerne sa nezapočítavajú, ak nemajú podriadený význam.

(5) Finančné nástroje: vykazovanie a oceňovanie

Podľa IAS 39 musí byť finančný majetok a všetky záväzky, medzi ktoré patria aj derivatívne finančné nástroje, v zásade ocenené v súvahe. Finančný nástroj predstavuje zmluvu, ktorá v jednej spoločnosti vedie k finančnému majetku a v druhej spoločnosti k finančnému záväzku alebo nástroju vlastného kapitálu. Pri prvom odhade musia byť finančné nástroje ocenené príslušnou časovou hodnotou. S ohľadom na finančné nástroje, ktoré sa oceňujú bez dopadu na výsledok aktuálnou hodnotou, musia byť do príslušných aktuálnych hodnôt započítané aj jednotlivito priraditeľné transakčné náklady, ktoré pri finančnom majetku zvyšujú aktuálnu hodnotu alebo ju pri odôvodnení finančného záväzku znižujú. Podľa IFRS 13 je príslušná aktuálna hodnota definovaná ako predajná cena. Ide pritom o cenu, ktorú by účastníci trhu zaplatili v rámci bežnej transakcie pri predaji majetku príp. pri prevode dlhu.

Pri následnom hodnotení sa finančné nástroje v súvahe oceňujú v závislosti od príslušnej kategórie buď (pokračujúcimi) nadobúdacími nákladmi alebo príslušnou časovou (Fair Value). Príslušná časová hodnota sa určuje na základe ceny finančného nástroja zistenej na aktívnom trhu (mark-to-market; hierarchia ocenenia Level 1). Ak nie je možné zistiť trhové ceny, používame na stanovenie časovej hodnoty oceňovacie modely (mark-to-model), ktoré ako parametre využívajú trhové údaje (oceňovacia hierarchia, úroveň II). Ak na ocenenie pomocou oceňovacích modelov nie sú k dispozícii aktuálne trhové údaje, ktoré je možné dostatočne preveriť, budú použité aj parametre, ktoré neboli pozorované na trhu. Tieto vstupné parametre môžu obsahovať aj údaje, ktoré sa vo forme približných hodnôt získavajú okrem iného z historických hodnôt (oceňovacia hierarchia, úroveň III). S ohľadom na podrobné zobrazenie oceňovacích hierarchií odkazujeme na poznámku 80.

Nižšie uvedené vysvetlenia obsahujú prehľad o tom, ako majú byť ustanovenia IAS 39 v platnom znení uplatnené v našom koncerne:

a) Prírastky a úbytky finančných nástrojov

Bilančný odhad finančného majetku alebo finančného záväzku sa vykonáva, ak sa koncern stane zmluvnou stranou zmluvy o finančnom nástroji. Pri pravidelných hotovostných nákupoch a predajoch finančného majetku sa deň obchodu a plnenia vo všeobecnosti odlišujú. S ohľadom na tieto pravidelné hotovostné nákupy a predaje existuje možnosť výberu bilancovania ku dňu obchodu (Trade Date Accounting) alebo ku dňu plnenia (Settlement Date Accounting). V koncerne sa pri všetkých pravidelných hotovostných nákupoch a predajoch finančného majetku pri odhade a úbytku používa bilancovanie ku dňu obchodu.

Predpisy IAS 39 o úbytku majetku sa riadia podľa koncepcie príležitostí a rizík ako aj podľa dispozičného práva pri kontrole úbytkových postupov. Oceňovanie príležitostí a rizík má pritom prednosť pred oceňovaním prevodu dispozičného práva.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Pri čiastočnom prevode príležitostí a rizík a zachovaní dispozičného práva sa používa odhad pre trvalé účasti. Finančný majetok sa pritom eviduje pri zohľadnení istých metód na zostavenie súvahy a ocenenie v rozsahu, ktorý zodpovedá jeho trvalej účasti (continuing involvement). Výška trvalej účasti sa určí podľa rozsahu, v akom koncern naďalej nesie riziko zmeny hodnoty prevedeného majetku. Finančný záväzok (alebo časť finančného záväzku) sa odúčtuje, ak tento zanikne, t.j. ak budú záväzky uvedené v zmluve uhradené, zrušené alebo ak skončí ich platnosť. Aj spätné odkúpenie vlastných dlhových titulov patrí do kategórie odúčtovanie finančných záväzkov. Rozdielové čiastky pri spätnom odkúpení medzi účtovnou hodnotou záväzku (vrátane ážia a disážia) a kúpnou cenou budú evidované s účinkom na výsledok; pri opätovnom predaji v neskoršom momente vzniká nový finančný záväzok, ktorého nadobúdacie náklady zodpovedajú výnosu z predaja. Rozdielové čiastky medzi týmito novými nadobúdacími nákladmi a čiastkou za spätné odkúpenie budú podľa metódy efektívnych úrokov rozdelené na zostatkovú dobu dlhového titulu.

b) Kategorizácia finančného majetku a záväzkov a ich ocenenie

Nasledujúce informácie poskytujú prehľad o kategóriách podľa IAS 39. Ide o kategórie úvery a pohľadávky (Loans and Receivables), majetok v držbe do momentu splatnosti (Held-to-Maturity), finančný majetok oceňovaný časovou hodnotou alebo záväzky, finančný majetok a záväzky držané za účelom obchodovania (Available-for-Sale) ako aj ostatné finančné záväzky (Other Financial Liabilities).

- Úvery a pohľadávky (Loans and Receivables):

Do tejto kategórie zaraďujeme nederivatívne finančné nástroje s pevnými alebo stanoviteľnými platobnými nárokmi, pre ktoré neexistuje aktívny trh. To platí nezávisle od toho, či finančné nástroje vznikli zo strany originátora alebo či boli získané na sekundárnom trhu. Aktívny trh existuje len vtedy, ak sú kótované ceny pravidelne ponúkané napríklad na burze alebo zo strany brokerov a ak tieto ceny predstavujú aktuálne transakcie medzi cudzími tretími osobami. Oceňovanie sa vykonáva na základe pokračujúcich nadobúdacích nákladov. Pri vzniku zníženia hodnoty sa táto zohľadňuje pri stanovení nadobúdacích nákladov tak, že má vplyv na výsledok. Ážia príj. disážia sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok.

S ohľadom na prekategorizované cenné papiere obsiahnuté vo finančnom majetku a patriace do kategórie úvery a pohľadávky bude k momentu zmeny kategorizácie určená nová účtovná hodnota. V tom momente existujúca rezerva na nové ocenenie podľa latentných daní ostane v ostatných rezervách vo vlastnom imaní a bude počas zostatkovej doby platnosti týchto prekategorizovaných cenných papierov rozpustená.

Pre finančný majetok z kategórie úvery a pohľadávky bude vytvorené zníženie hodnoty podľa podobných kritérií ako pre úverové obchody (porovnaj poznámku 9). Zníženie hodnoty týchto finančných nástrojov

sa vykazuje vo výsledku z finančnej činnosti a je znížené priamo finančným majetkom. Ak nebudú dané indikátory pre zníženie hodnoty jednotlivých cenných papierov alebo ak už tieto nebudú poukazovať na zníženie hodnoty, musia byť pripísané maximálne vo výške pokračujúcich nadobúdacích nákladov s dopadom na hospodársky výsledok. Aj zlepšené rizikové prostredie môže viesť k rozpusteniu predtým vykonaného zníženia hodnoty na úrovni portfólia.

- Majetok v držbe do momentu splatnosti (Held-to-Maturity):

Do tejto kategórie nesmie byť priradený majetok s pevnými alebo definovateľnými úhradami ako aj pevne stanovenou dobou splatnosti, ak existuje zámer a schopnosť mať ich v držbe až do ich splatnosti. Oceňovanie sa vykonáva na základe pokračujúcich nadobúdacích nákladov. Pri vzniku zníženia hodnoty sa táto zohľadňuje pri stanovení nadobúdacích nákladov tak, že má vplyv na výsledok. Ážia príj. disážia sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok. Koncern Commerzbank v obchodnom roku 2016 nevyužíva kategóriu majetku držaného do splatnosti.

- Finančný majetok oceňovaný časovou hodnotou alebo záväzky (Financial Assets or Financial Liabilities at Fair Value through Profit or Loss); pre priradenie je potrebné splniť jednu z nasledovných podmienok:

- finančný majetok a záväzky držané za účelom obchodovania (Held for Trading):

- Táto kategória obsahuje finančný majetok a finančné záväzky držané za účelom obchodovania (obchodné aktíva a pasíva).

- Derivatívne finančné nástroje, ktoré sa využívajú ako zabezpečovacie nástroje, sú obsiahnuté v obchodných aktívach príj. pasívach len vtedy, ak nespĺňajú podmienky na použitie Hedge Accountings (porovnaj dolu v tejto poznámke). V opačnom prípade sa vykazujú ako trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov.

- Obchodné aktíva a pasíva sú v súvahe uvedené ku každému rozhodujúcemu dňu.

- Ak nie je možné aktuálnu hodnotu zistiť na aktívnom trhu, oceňujeme aktíva na základe porovnateľných cien, indikatívnych cien z cenových agentúr príj. iných úverových inštitúcií (Lead-Manager) alebo na základe interného ocenenia (modely časovej hodnoty alebo opčných cien). Ocenenie úrokových a menových derivátov sa vykonáva podľa zvyklostí na trhu pri zohľadnení príslušnej frekvencie fixingu pre variabilné platby. Riziko výpadku kontrahenta sa zohľadňuje vytváraním oprávok Credit Valuation Adjustments (CVA) a riziko vlastného výpadku vytváraním oprávok Debit Valuation Adjustments (DVA). Na stanovenie CVA a DVA sa v prípade dostupnosti používajú odporozovateľné trhové údaje (napr. CDS-Spreads). Výsledky ocenenia ako aj predaja sú vykazované vo výkaze ziskov a strát v rámci výsledku z obchodnej činnosti. Okrem realizovaných a nerealizovaných výsledkov vykazujeme v rámci výsledku z obchodnej činnosti aj výnosy z úrokov a dividend ako aj náklady na refinancovanie, ktoré vyplývajú z obchodovania.

- finančné nástroje dezignované v časovej hodnote (Designated at Fair Value through Profit or Loss):
- Podľa tzv. opcie Fair Value Option je prípustné podrobiť každý finančný nástroj oceneniu časovou hodnotou spolu s vykázaním výsledkov ocenenia vo výkaze ziskov a strát. Rozhodnutie o použití opcie Fair Value je pre finančný nástroj potrebné prijať v čase prísunu.

Predpoklady pre uplatnenie opcie Fair Value pre finančný nástroj:

- zhoda ocenenia alebo hodnotenia (Accounting Mismatch) je eliminovaná alebo podstatne znížená, alebo
- riadenie a meranie výkonnosti portfólia z finančných nástrojov prebieha na základe časovej hodnoty alebo
- finančný nástroj obsahuje jeden alebo viaceré deriváty, ktoré musia byť oddelené.

Finančné nástroje, pre ktoré sa uplatňuje opcia Fair Value, ostávajú v príslušnej súvahovej položke. Výsledky ocenenia sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát v položke „výsledok obchodnej činnosti“, úrokové výnosy a náklady sa vykazujú v úrokovom prebytku. Ďalšie informácie o druhu a rozsahu uplatnenia opcie Fair Value v koncerne Commerzbank sú uvedené v poznámke č. 82.

- Finančný majetok určený na predaj (Available-for-Sale):

Táto kategória obsahuje všetky nederivatívne finančné súčasti majetku, ktoré nie je možné priradiť do žiadnej z uvedených kategórií alebo ktoré boli označené ako finančný majetok určený na predaj. Oceňované sú časovou hodnotou. Ak nie je možné časovú hodnotu pri nástrojoch vlastného kapitálu spoľahlivo stanoviť, je tento oceňovaný nadobúdacími nákladmi. Ak nie je možné aktuálnu hodnotu zistiť na aktívnom trhu, oceňujeme aktíva na základe porovnateľných cien, indikatívnych cien z cenových agentúr príp. iných úverových inštitúcií (Lead-Manager) alebo na základe interného ocenenia (modely časovej hodnoty alebo opčných cien). Ak nie je možné spoľahlivo zistiť príslušnú časovú hodnotu pri týchto nástrojoch vlastného imania, bude ocenenie vykonané na základe nadobúdacích nákladov, od ktorých bude odpočítané nevyhnutné zníženie hodnoty. Výsledok ocenenia sa vyказuje - po zohľadnení latentných daní - neutrálne v osobitnej položke "ostatné rezervy" (rezerva na nové ocenenie) v rámci vlastného kapitálu. Ážia príp. disážia sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok. Výnosy z úrokov, výplaty dividend a výsledky z podielov z majetkových hodnôt, ktoré patria do tejto kategórie, sú takisto vykazované v rámci úrokového prebytku. Pri predaji finančného majetku sa výsledok ocenenia kumulovaný v rezerve na nové ocenenie rozpustí a vyказuje sa vo výkaze ziskov a strát.

S ohľadom na finančné nástroje vyказané vo finančnom majetku je potrebné preveriť, či existujú objektívne informácie podľa IAS 39.59 (napr. porušenie zmluvy, škodová udalosť, zvýšená pravdepodobnosť sanácie alebo platobná neschopnosť) týkajúce sa straty vzniknutej po momente prijatia, ktoré vedú k zníženiu

očakávaných platobných tokov. Zníženie hodnoty nastáva vtedy, ak je súčasná hodnota očakávaných platobných tokov nižšia než účtovná hodnota príslušného finančného nástroja. V prípade zníženia hodnoty už výsledok ocenenia nebude neutrálny voči výsledku vykazaný v ostatných rezervách (rezerva na nové ocenenie) v rámci vlastného kapitálu, ak ako náklady na zníženie hodnoty vo výkaze ziskov a strát v rámci výsledku finančnej činnosti.

V koncerne Commerzbank sa nástroje vlastného kapitálu určeného na predaj odpisujú vtedy, ak je príslušná časová hodnota podstatne ($\geq 20\%$) alebo trvale (najmenej 9 mesiacov) nižšia než nadobúdacie náklady. Okrem týchto kvantitatívnych informácií (Trigger Events) sa na kontrolu používajú aj kvalitatívne Trigger Events podľa IAS 39.59. Zotavenie hodnôt nesmie byť pri nástrojoch vlastného kapitálu z kategórie majetku určeného na predaj evidované s dopadom na výsledok; skôr musí byť zaúčtovaný neutrálne voči výsledku prostredníctvom rezervy na nové ocenenie. Efekty s dopadom na výsledok teda vzniknú len pri znížení hodnoty alebo pri predaji. Pri nekótovaných nástrojoch vlastného kapitálu, pre ktoré nie je možné stanoviť spoľahlivú časovú hodnotu a ktoré sú preto oceňované nadobúdacími nákladmi pri odpočítaní nevyhnutného zníženia hodnoty, nie je možné vykonať zotavenie hodnoty.

Ak existujú kvalitatívne Trigger Events (IAS 39.59), sú nástroje vlastného kapitálu z kategórie majetku určené na predaj analyzované s ohľadom na ich potrebu zníženia a v prípade potreby je ich hodnota znížená. Za účelom operacionalizácie kvalitatívnych Trigger Events boli v koncerne Commerzbank vyvinuté dodatočné indikátory pre odpisy. Napr. nástroje cudzieho kapitálu z kategórie majetku určené na predaj musia byť odpísané vtedy, ak rating dlžník vyказuje hodnotu CCC alebo ešte horšiu hodnotu (viď základnú stupnicu Commerzbank v správe o rizikách) a časová hodnota je nižšia než pokračujúce nadobúdacie náklady.

Ak dôvody na zníženie hodnoty nástrojov cudzieho kapitálu z kategórie majetku určeného na predaj odpadli, musí byť zotavenie hodnoty vykonané s dopadom na výsledok maximálne do výšky pokračujúcich nadobúdacích nákladov. Čiastka presahujúca nadobúdacie náklady musí byť vyказaná v rezerve na nové ocenenie.

- Ostatné finančné záväzky (Other financial liabilities):
Ostatné finančné záväzky, ktoré neslúžia na obchodovanie a pre ktoré nebola uplatnená opcia Fair Value, patria do kategórie „Ostatné finančné záväzky“. Do tejto kategórie patria záväzky voči úverovým inštitúciám a klientom ako aj zaknihované záväzky. Oceňované sú nadobúdacími nákladmi. Ážia príp. disážia sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok.

c) Čistý výsledok

Čisté výsledky zahŕňajú ocenenia časovou hodnotou s dopadom na výsledok, zvýšenia hodnôt, realizované úspechy pri odlivoch a dodatočné prijaté úhrady za odpísané finančné nástroje príslušnej

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

kategórie podľa IAS 39. Súčasťou tejto kategórie sú zobrazené v poznámkach úrokový prebytok, riziková prevencia v úverových obchodoch, výsledok obchodnej činnosti a výsledok finančnej činnosti podľa kategórií podľa IAS 39.

d) Finančné záruky (Financial Guarantee Contracts)

Finančná záruka je podľa IAS 39 zmluva, pri ktorej je poskytovateľ záruky povinný uhradiť istú čiastku, ktorou príjemcu záruky odškodní za stratu, ak istý dlžník nesplní svoje platobné povinnosti podľa pôvodných alebo pozmenených podmienok nástroja. Sem napríklad spadajú bankové záruky (porovnaj poznámku 89). Ak koncern Commerzbank prijíma záruku, nie je záruka uvedená v súvahe a zohľadní sa len pri stanovení zníženia hodnoty zabezpečeného majetku. Ako poskytovateľ záruky eviduje koncern Commerzbank záväzok z finančnej záruky pri uzatvorení zmluvy. Prvé ocenenie sa vykonáva na základe časovej hodnoty v momente zaevidovania. Celkovo je časová hodnota finančnej záruky v čase uzatvorenia zmluvy nulová, keďže hodnota dohodnutej prémie pri trhových zmluvách zodpovedá hodnote záručného záväzku (tzv. netto metóda). Následné ocenenie bude vykonané k vyššej čiastke z pokračujúcich nadobúdacích nákladov alebo rezervy, ktorá musí byť podľa IAS 37 v spojení s IAS 39 vytvorená v prípade hrozby uplatnenia záruky.

e) Vložené deriváty (Embedded Derivatives)

IAS 39 upravuje aj spracovanie derivátov, ktoré sú vložené do originálnych finančných nástrojov (Embedded Derivatives). Ide pritom napríklad o akciové obligácie (obligácie s možnosťou splatenia v akciách) alebo obligácie s indexovým úročením. Podľa IAS 39 musí byť vložený derivát za istých podmienok bilancovaný oddelene od pôvodného nosného nástroja ako samostatný derivát.

Táto povinnosť oddeleného vykazovania v súvahe platí pri splnení troch nasledujúcich podmienok:

- charakter a riziká vloženého derivátu nie sú úzko spojené s pôvodným nosným nástrojom,
- samostatný derivát s rovnakými podmienkami ak vložený derivát spĺňa podmienky definície derivátu podľa IAS 39, a
- pôvodný finančný nástroj nie je ocenený časovou hodnotou s dopadom na výsledok.

V tomto prípade musí byť vložený derivát, ktorý má byť oddelený, považovaný za súčasť obchodovateľných titulov a musí byť ocenený časovou hodnotou (Fair Value). Zmeny ocenenia musia byť s dopadom na výsledok uvedené vo výsledku ocenenia derivatívnych finančných nástrojov v rámci výsledku obchodnej činnosti. Bilancovanie a ocenenie základnej zmluvy prebieha podľa predpisov pre príslušnú kategóriu finančného nástroja.

Ak nebudú tri vyššie uvedené podmienky splnené, nebude vložený derivát uvedený v súvahe osobitne a hybridný finančný nástroj (štruktúrovaný produkt) bude ocenený podľa všeobecných predpisov kategórie, do ktorej bol finančný nástroj priradený.

f) Bilancovanie zabezpečovacích súvislostí (Hedge Accounting)

IAS 39 obsahuje rozsiahlu úpravu pre zobrazenie zabezpečovacích súvislostí v súvahe, t.j. bilancovanie zabezpečovacích nástrojov (najmä derivátov) a nimi zabezpečených základných obchodov.

Pritom sa používajú dve formy Hedge Accountings:

- Fair Value Hedge Accounting

IAS 39 predpokladá použitie Hedge Accountings na deriváty, ktoré slúžia na zabezpečenie príslušnej časovej hodnoty majetku alebo záväzkov. Takémuto trhovému riziku podliehajú predovšetkým emisné a úverové obchody koncernu a cenné papiere na riadenie likvidity, ak ide o pevne úročené cenné papiere. Na zabezpečenie týchto rizík sa používajú najmä úrokové swapy.

Podľa ustanovení Fair Value Hedge Accountings sa derivatívne finančné nástroje používané na zabezpečenie uvádzajú v súvahe ako trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov. S ohľadom na zabezpečený majetok príp. zabezpečený záväzok musia byť protichodné zmeny časovej hodnoty vyplývajúce zo zabezpečeného rizika uvedené v súvahe. Protichodné zmeny ocenenia vyplývajúce zo zabezpečovacích nástrojov ako aj zo zabezpečených realitných obchodov sa vo výkaze ziskov a strát vykazujú ako výsledok zo zabezpečovacích súvislostí. Časť zmien časových hodnôt, ktorá sa nepripisuje k zabezpečenému riziku, sa spracováva podľa pravidiel príslušnej kategórie ocenenia. Fair Value Hedge Accounting môže mať podobu Mikro Fair Value Hedge alebo Portfolio Fair Value Hedge pre úrokové riziká:

- pri Micro Fair Value Hedge Accounting sa základný obchod spája s jedným alebo viacerými zabezpečovacími obchodmi v jednom zabezpečovacom vzťahu. Účtovné hodnoty základných obchodov sa v prípade zmien časových hodnôt, ktoré sú pripísané zabezpečenému riziku, upravujú s dopadom na výsledok,
- Pri Portfolio Fair Value Hedge sa zabezpečenie úrokových rizík zobrazuje na úrovni portfólia. Zabezpečenie sa nedotýka obchodov alebo skupín obchodov s rovnakou rizikovou štruktúrou, ale čiastka obchodov rozdelená počas dób platnosti podľa očakávaných termínov splatenia a úpravy úrokov v portfóliu. Portfóliá môžu obsahovať len aktíva, pasíva alebo oboje. Pri takomto zobrazení zabezpečovacích súvislostí v súvahe sa zmeny hodnoty základných obchodov vykazujú v súvahe ako samostatná aktívna príp. pasívna položka. Zabezpečená čiastka základných obchodov sa v koncernovej závierke určuje bez vkladov bez výpovednej hodnoty alebo sporiacich vkladov (pritom sa nevyužívajú úpravy EU-Carve-out).

- Cash Flow Hedge Accounting:

IAS 39 predpokladá uplatnenie Cash Flow Hedge Accountings pre deriváty, ktoré slúžia na zabezpečenie proti riziku zmeny budúcich platobných tokov. Deriváty použité v rámci Cash Flow Hedge Accountings sa oceňujú časovou hodnotou. Výsledok ocenenia sa –

ak je efektívny – vykazuje neutrálne voči výsledku pri zohľadnení latentných daní v rezerve z Cash Flow Hedges vo vlastnom kapitále. Neefektívna časť sa vykazuje s dopadom na výsledok ako výsledok zabezpečovacích súvislostí. S ohľadom na obchody, na ktorých sú založené zabezpečené platobné toky, sa vyššie popísané všeobecné pravidlá bilancovania nebudú meniť.

Využitie pravidiel Hedge Accountings je viazané na celý rad podmienok. Tieto sa vzťahujú najmä na dokumentáciu zabezpečovacej súvislosti ako aj na účinnosť zabezpečovacieho opatrenia.

Zabezpečovací vzťah musí byť zadokumentovaný od začiatku jeho založenia. Táto dokumentácia zahŕňa predovšetkým identifikáciu zabezpečovacieho nástroja a zabezpečovaného obchodu ako aj označenie zabezpečeného rizika a metodiky na stanovenie efektívnosti zabezpečovacej súvislosti. Okrem dokumentácie požaduje IAS 39 a použitie Hedge Accountings aj preukázanie efektívnej zabezpečovacej súvislosti. Pod efektívnosťou sa v tejto súvislosti rozumie pomer zmeny časovej hodnoty vyplývajúcej zo zabezpečovaného obchodu príp. platobného toku voči zmene príslušnej časovej hodnoty príp. platobného toku zo zabezpečovacieho obchodu. Ak sa tieto zmeny takmer úplne vyrovnávajú, ide o vysokú efektívnosť. Preukázanie efektívnosti na jednej strane požaduje, aby pri zabezpečovacom vzťahu aj v budúcnosti bolo možné očakávať vysokú efektívnosť (perspektívnu efektívnosť). Na druhej strane musí byť počas existencie zabezpečovacieho vzťahu preukázané, že tento vzťah bol efektívny počas celej sledovanej doby (retrospektívna efektívnosť). O vysokú retrospektívnu efektívnosť ide vtedy, ak je pomer zmien príslušnej časovej hodnoty príp. platobných tokov medzi 0,8 a 1,25.

Commerzbank využíva na meranie efektívnosti pre Mikro Fair Value Hedge Accounting štatistickú metódu regresnej analýzy, pri ktorej je možné zistiť zmeny hodnôt základného a zabezpečovacieho obchodu vďaka historickým simuláciám. Retrospektívne sa používajú skutočné zmeny hodnôt. Aj s ohľadom na Portfolio Fair Value Hedge Accounting sa na test perspektívnej efektívnosti využíva regresná analýza, kým na retrospektívny test efektivity sa využíva metóda Dollar-Offset.

(6) Menové prepočty

Peňažný majetok a dlhy znejúce na cudziu menu a hotovostné obchody v cudzej mene sa prepočítavajú na základe priemerného kurzu k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy, devízové termínové obchody k termínovému kurzu k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy. Realizované náklady a výnosy prepočítavame zásadne na základe hotovostného kurzu platného v čase realizácie.

Na prepočet nákladov a výnosy môžu byť použité aj priemerné kurzy, ak tieto nevykazujú veľké výkyvy. Kurzovo zabezpečené náklady a výnosy prepočítavame na základe zabezpečovacieho kurzu. Náklady a výnosy vyplývajúce z prepočtu súvahových položiek, sa zásadne vykazujú s dopadom na výsledok v rámci výsledku obchodnej činnosti.

Nepeňažné položky, napríklad podiely, sa v zásade prepočítavajú na základe historických kurzov, ak sú ocenené pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Na prepočet používame kurz k rozhodujúcemu dňu, ak sú tieto položky oceňované časovou hodnotou. Výsledky z prepočtu ziskov a strát z nepeňažných položiek vykazujeme podľa zaevidovania ziskov a strát buď s dopadom na výsledok vo výkaze ziskov a strát alebo bez dopadu na výkaz vo vlastnom kapitáli.

Prepočet závierok konsolidovaných dcérskych spoločností a spoločností oceňovaných at-equity, ktoré boli vyhotovené v cudzej mene, sa s ohľadom na výnosy a náklady vykonáva v zásade na základe výmenného kurzu platného v deň realizácie obchodu. Za účelom zjednodušenia môže byť na prepočet použitý aj kurz, ktorý predstavuje hodnotu približujúcu sa kurzu platnému v deň realizácie obchodu, napríklad priemerný kurz za dané obdobie. Všetky rozdiely vyplývajúce z prepočtu musia byť ocenené ako osobitná súčasť vlastného kapitálu v rezerve z menových prepočtov, a to neutrálne voči výsledku. Zisky a straty z prepočtov z kapitálovej konsolidácie takisto vykazujeme neutrálne voči výsledku ako súčasť vlastného kapitálu v rezerve z menových prepočtov. V čase predaja tohto majetku sa rozdiely z prepočtu s dopadom na výsledok uvádzajú v rámci výsledku z finančnej činnosti. Aj pri čiastočnom splatení kapitálu v cudzej mene, ktoré nevedie k definitívnej konsolidácii spoločností, je pomerný dopad na rezervu z menových prepočtov evidovaný s dopadom na výsledok.

(7) Hotovostná rezerva

Táto položka zahŕňa hotovostnú rezervu, ktorá je zložená z prostriedkov v pokladni, vkladov v centrálnych bankách ako aj dlhových titulov verejných miest. S výnimkou dlhových titulov verejných emitentov, ktoré v súvahe oceňujeme príslušnou časovou hodnotou, sa všetky tieto položky oceňujú ich nominálnou hodnotou.

(8) Pohľadávky

Pohľadávky voči úverovým inštitúciám a klientom v koncerne Commerzbank, ktoré neslúžia na obchodovanie a ktoré nie sú kótované na aktívnom trhu, sa oceňujú pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Áziá príp. disáziá sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok. Účtovné hodnoty pohľadávok, pre ktoré sa používa Micro Fair Value Hedge Accounting, sa upravujú o zmeny časovej hodnoty pripadajúcej na zabezpečené riziko. Pohľadávky, ktoré sa oceňujú v rámci opcie Fair Value, boli ocenené príslušnou časovou hodnotou. Pri použití Portfolio Fair Value Hedge Accounting sa zmeny časovej hodnoty vykazujú v aktívnej súvahovej položke úprava hodnoty Portfolio Fair Value Hedges.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(9) Riziková prevencia v úverových obchodoch

Osobitné riziká výpadkov úverov zabezpečujeme tvorbou jednotlivých a portfóliových opravných položiek (Specific Loan Loss Provisions; SLLP), paušalizovaných jednotlivých opravných položiek (Portfolio Loan Loss Provisions; PLLP) a opravných položiek k portfóliu (General Loan Loss Provisions; GLLP).

Pri zisťovaní potreby rizikovej prevencie rozlišujeme medzi pohľadávkami s výpadkom a bez výpadku príp. medzi nevýznamným objemom (do 3 mil. Eur) a významným objemom (nad 3 mil. Eur). Ako pohľadávky s výpadkom príp. núdzové pohľadávky sa označujú všetky pohľadávky, ktoré boli podľa pravidiel Bazileja 3 označované ako výpadok (default). Pre default klienta môžu byť rozhodujúce nasledovné udalosti:

- hrozba platobnej neschopnosti (pohľadávka nie je splatená po viac ako 90 dňoch)
- banka sprevádza ozdravenie / reštrukturalizáciu klienta s alebo bez príspevkov
- banka vypovedala pohľadávky
- klient je v konkurznom konaní.

Podľa jednotných smerníc koncernu sú pre podstatné vypadnuté pohľadávky vytvárané opravné položky. Na výpočet jednotlivé rizikovej prevencie ako aj na tvorbu rezerv na jednotlivé riziká (SLLP) sa používajú časové hodnoty budúcich očakávaných platobných tokov. V rámci platobných tokov sa okrem očakávaných platieb zohľadňujú aj výnosy zo znehodnotenia zábezpek a ostatné dosiahnuteľné platobné toky. Riziková prevencia zodpovedá rozdielu medzi účtovnou hodnotou úveru a súčasnou hodnotou celkových očakávaných spätných tokov. Pri použití pôvodnej efektívnej úrokovej miery sa zvýšenie súčasnej hodnoty na základe uplynutej doby eviduje ako úrokový výnos.

S ohľadom na nevýznamné pohľadávky s výpadkom sa na základe interných parametrov tvorí paušalizovaná opravná položka príp. rezerva (PLLP impaired).

Pohľadávky, ktoré neboli postihnuté výpadkom, sú zohľadnené v úverových rizikách vo forme portfóliových oprávok (GLLP). Výška opravnej položky pre súvahový ako aj mimosúvahový obchod sa stanovuje pri použití parametrov odvodených zo systematiky Bazilej 3.

Celková čiastka rizikovej prevencie – ak sa vzťahuje na súvahové pohľadávky – sa v súvahe odpočítava od príslušných aktívnych položiek. Riziková prevencia za mimosúvahové obchody (aval, záväzky na indosovanie, úverové prísluby) sa vykazuje ako rezerva na riziká z úverových obchodov.

Nevymáhateľné pohľadávky, pre ktoré neboli vytvorené opravné položky, sa okamžite odpisujú. Prijaté platby za odpísané pohľadávky sa vykazujú v rizikovej prevencii s dopadom na výsledok. Pohľadávky so zníženou hodnotou sa odpisujú (čiastočne) pri spotrebovaní prípadných existujúcich opravných položiek, ak bude zistená úplná alebo čiastočná nevymáhateľnosť pohľadávky. Časť pohľadávok so

zníženou hodnotou, ktoré presahujú existujúcu rizikovú prevenciu, budú v prípade nevymáhateľnosti takisto priamo odpísané.

(10) Právne penzijné obchody a obchody s cennými papiermi

Repo obchody predstavujú kombináciu hotovostných nákupov a predajov cenných papierov so súčasným predajom alebo odkúpením od toho istého kontrahenta. Cenné papiere využívané pri repo obchodoch (predaj za hotovosť) sa v koncernovej súvahe vykazujú a oceňujú ako cenné papiere koncernu. Cenné papiere nie sú predmetom vyúčtovania, nakoľko si ponechávame všetky šance a riziká spojené s vlastníctvom penzijných papierov. S ohľadom na prevedený, avšak nevyúčtovaný finančný majetok platia rovnaké šance a riziká ako za neprevedený finančný majetok popísaný v poznámke 5.

Príliv likvidity z repo obchodov sa podľa protistrany vyказuje ako záväzok voči úverovým inštitúciám alebo klientom. Dohodnuté úhrady úrokov sa podľa doby splatnosti vykazujú ako úrokové náklady vo výsledku obchodnej činnosti, a v prípade, že nevyplývajú z obchodovania, vykazujú sa v úrokovom výsledku.

Odlivy likvidity vznikajú pri reverse repos sa v súvahe vykazujú ako pohľadávky voči úverovým inštitúciám a klientom, a ak je možné ich priradiť do obchodnej knihy, tak sa oceňujú pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Reverse Repos z obchodovania sa oceňujú príslušnou časovou hodnotou. Cenné papiere využívané pri peňažných obchodoch (kúpa za hotovosť) sa v koncernovej súvahe nevykazujú a ani neoceňujú. Dohodnuté úhrady úrokov sa podľa doby splatnosti vykazujú ako úrokové výnosy vo výsledku z úrokov.

Výpožičky cenných papierov uzatvárame s úverovými inštitúciami a klientmi, aby sme splnili naše dodacie záväzky alebo aby sme mohli realizovať penzijné obchody s cennými papiermi. Výpožičky cenných papierov evidujeme v súvahe podľa vykázaných cenných papierov z pravých penzijných obchodov. Pritom ostávajú cenné papiere, ktoré sme požičali, naďalej v našej držbe a oceňujú sa podľa IAS 39. Cenné papiere, ktoré sme si vypožičali, sa v súvahe nevykazujú a ani neoceňujú. V rámci výpožičiek cenných papierov môže byť bonitné riziko kontrahenta eliminované poskytnutím zábezpek, okrem iného vo forme likvidity. Poskytnutie zábezpek pre výpožičku sa označuje ako „Cash Collateral Out“ (uhradená zábezpeka) a prijatie zábezpek ako „Cash Collateral In“ (získaná zábezpeka). Okrem toho sa ako zábezpeky poskytujú Cash Collateral Outs v súvislosti s derivátmi. Nami odovzdané hotovostné zábezpeky za obchody s cennými papiermi vykazujeme ako pohľadávky; prijaté zábezpeky ako záväzky. Výnosy a náklady z výpožičiek cenných papierov sa podľa doby splatnosti zaznamenávajú v rámci úrokového výsledku.

(11) Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges

V tejto položke vykazujeme aktívne príp. pasívne zmeny hodnôt základných obchodov, na ktoré sa používa Portfolio Fair Value Hedge Accounting.

(12) Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov

Derivatívne finančné nástroje, ktoré sa používajú na zabezpečenie a na ktoré je možné použiť Hedge Accounting a zároveň majú pozitívnu trhovú hodnotu, sa vykazujú v tejto súvahovej položke. Zabezpečovacie nástroje sa oceňujú časovou hodnotou (Fair Value).

(13) Obchodné aktíva

V položke Obchodné aktíva vykazujeme na strane jednej pôvodné finančné nástroje, ktoré sú oceňované časovými hodnotami. Medzi ne patria cenné papiere úrokové a papiere vlastného imania, dlhopisy ako aj podiely na investičných fondoch. Takisto sa časovou hodnotou oceňujú všetky derivatívne finančné nástroje, ktoré sa nepoužívajú ako zabezpečovacie nástroje v rámci Hedge Accountings a majú pozitívnu časovú hodnotu. Okrem toho sú v tejto položke vykazované úverové príslušby s pozitívnou trhovou hodnotou.

(14) Finančný majetok

Finančný majetok tvoria finančné nástroje, ktoré nie sú priradené žiadnej súvahovej položke. Ako finančný majetok sa vykazujú všetky dlhopisy a ostatné úrokové cenné papiere, akcie a ostatné cenné papiere vlastného kapitálu, podielové spoločnosti a podiely na nekonsolidovaných dcérskych spoločnostiach, ktoré neslúžia na obchodovanie, ibaže by sa mali podľa IFRS 5 považovať za majetok určený na predaj. Podiely na asociovaných príp. prepojených spoločnostiach, ktoré nie sú oceňované at-equity, vykazujeme v rámci finančného majetku v položke podiely.

Finančné nástroje z kategórie úvery a pohľadávky, ktoré patria do finančného majetku, sa oceňujú pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi.

Bilancovanie a oceňovanie aktív, ktoré sú zaradené do kategórie finančného majetku určeného na predaj, sa vykonáva na základe nižšej časovej hodnoty (Fair Value).

Áziá príp. disáziá sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok. V úrokovom výsledku sa vykazujú takisto úrokové výnosy z dlhopisov, úhrady dividend z akcií a podielov na nekonsolidovaných spoločnostiach ako aj bežné výsledky účastinných spoločností.

Ak k takto bilancovaným finančným nástrojom existuje efektívny zabezpečovací vzťah v rámci Fair Value Hedges k derivatívne finančnému nástroju, bude časť zmeny časovej hodnoty pripadajúca na zabezpečené riziko vykázaná s dopadom na výsledok vo výsledku zo zabezpečovacích súvislostí. Zmeny časových hodnôt finančného majetku, na ktorý sa uplatňuje opcia Fair Value, vykazujeme vo výsledku z použitia opcie Fair Value, ktorý tvorí súčasť výsledku obchodnej činnosti.

(15) Nehnutelný majetok

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

V položke nehnuteľný majetok sa uvádza najmä softvér, získané obchodné známky, vzťahy voči klientom a obchodné a firemné hodnoty. Tieto sa oceňujú pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Softvér a vzťahy voči klientom odpisujeme na základe ich obmedzenej doby používania lineárne. S ohľadom na známky príp. obchodné známky očakávame, že z nich bude možné generovať peňažné toky. S ohľadom na ostatné známky ako aj obchodné a firemné hodnoty sa vykonávajú najmenej raz ročne testy zachovania hodnoty.

	Pravdepodobná doba užívania v rokoch
Vzťahy s klientmi	do 15 rokov
Softvér	do 35 rokov

V každý deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy sa kontroluje, či účtovné hodnoty presahujú dosiahnuteľné čiastky. V týchto prípadoch sa zaeviduje zníženie hodnoty. S ohľadom na goodwill IFRS 3 vychádza z toho, že z týchto čísel je možné neobmedzene generovať peňažné toky. Preto sa goodwill s neobmedzenou dobou užívania neodpisuje, ale sa prinajmenej raz ročne podrobuje testu zachovania hodnoty.

(16) Hnuteľný majetok

Tu vykazované pozemky a budovy ako aj prevádzkové a obchodné zariadenie sa oceňuje nadobúdacími nákladmi zníženými o plánované odpisy. Zníženie hodnôt vykonávame vo výške, v ktorej účtovná hodnota presahuje vyššiu hodnotu z časovej hodnoty pri odpočítaní nákladov na predaj a užitočnej hodnoty majetku.

Ak dôvod na zníženie hodnoty vykonané v predchádzajúcich obchodných rokoch odpadol, bude majetok pripísaný najviac vo výške pokračujúcich nadobúdacích a výrobných nákladov.

Doba používania sa určuje podľa pravdepodobného fyzického opotrebovania, technického zostarnutia ako aj podľa právnych a zmluvných obmedzení. Všetok majetok sa odpisuje lineárne v nasledovných obdobiach:

	Pravdepodobná doba užívania v rokoch
Budovy	25 – 50
Prevádzkové a obchodné zariadenia	3 – 25
Predmety lízingu	1 – 25

Drobný hmotný majetok nízkej hodnoty sa priamo odpisuje do administratívnych nákladov. Zisky z predaja hmotného majetku sa vykazujú v ostatných výnosoch, straty v ostatných nákladoch.

(17) Lízingové obchody

Podľa IAS 17 sa lízingové obchody klasifikujú ako vzťahy operatívneho lízingu, ak nie sú všetky riziká a príležitosti spojené s vlastníctvom prevedené na lízingového nájomcu. Podľa toho sa za finančný lízing považujú také zmluvné vzťahy, v ktorých lízingový nájomca nesie všetky podstatné príležitosti a riziká. Rozhodujúcou pre priradenie príležitostí a rizík je aktuálna hodnota platobných tokov súvisiacich s lízingovými zmluvami. Ak aktuálna hodnota zodpovedá najmenej investičnej sume lízingového objektu, bude tento vzťah klasifikovaný ako finančný lízing.

Koncern ako leasingový prenajímateľ

Medzi predmety leasingu patria najmä charterové lode, technické stroje a zariadenia, nehnuteľnosti ako aj prevádzkový a obchodný inventár (napr. zariadenia predmety a vozidlá).

- Operatívny lízing

Ak podstatné príležitosti a riziká z predmetu lízingu u lízingového prenajímateľa (operatívny lízing), bude tento naďalej vykázaný v súvahe. Lízingové objekty sú vykázané v koncernovej súvahe v rámci ostatných aktív. Lízingové objekty sa oceňujú nadobúdacími a výrobnými nákladmi, ktoré sú znížené o odpisy alebo zníženie hodnôt vykonané počas doby používania. Lízingové poplatky sa vyberajú lineárne počas celej doby platnosti zmluvy (ak nie je v jednotlivých prípadoch uvedené inak) a vykazujú sa v ostatnom výsledku. Nehnuteľnosti držané ako finančné investície, ktoré sa v rámci zmlúv o operatívnom leasingu prenajímajú, sú obsiahnuté v súvahovej položke Nehnuteľnosti držané ako finančné investície (viď poznámka 18).

- Finančný lízing

Ak podstatné príležitosti a riziká z predmetu lízingu prechádzajú na lízingového nájomcu (finančný lízing), vykazujeme v koncerne Commerzbank pohľadávku voči lízingovému nájomcu. Táto pohľadávka sa vyказuje vo výške čistej investičnej hodnoty v momente uzatvorenia zmluvy. Prijaté licenčné poplatky sa členia na úrokový podiel s dopadom na výsledok a splácajúci podiel. Výnosy ako úrokové výnosy sa prijímajú rozdelené na základe vymedzenia podľa období.

Základom pre výpočet úhrad lízingových nájomcov sú celkové investičné náklady pri odpočítaní zostatkovej hodnoty lízingových predmetov stanovenej na začiatku lízingovej zmluvy (nehnuteľnosti). Počas základnej doby nájmu, kedy nie je možné podať výpoveď, platí lízingový nájomca všetky náklady týkajúce sa objektov ako aj cudzie náklady lízingovej spoločnosti. Nebezpečenstvo náhodného alebo čiastočného zničenia predmetu lízingu nesie lízingový prenajímateľ.

Lízingové zmluvy pre hnuteľné veci (vozidlá, IT) sú okrem toho definované ako zmluvy s čiastočnou amortizáciou a ako vypovedateľné zmluvy. V prípade zmlúv s čiastočnou amortizáciou sa na základe základnej nájomnej doby, ktorá je v pomere k bežnej dobe využívania kratšia, sa amortizuje len časť celkových investičných nákladov.

Vypovedateľné lízingové zmluvy neobsahujú pevnú základnú nájomnú dobu. V prípade výpovede je splatná vopred dohodnutá platba,

ktorá kryje ešte neamortizované celkové investičné náklady. Ak nebude podaná výpoveď, doba platnosti nájomného vzťahu sa predlžuje. Nebezpečenstvo náhodného alebo čiastočného zničenia predmetu lízingu nesie opäť lízingový prenajímateľ.

Koncern ako leasingový nájomca

Náklady na operatívne lízingové vzťahy sa evidujú lineárne počas platnosti lízingovej zmluvy a sú vykázané v rámci administratívnych nákladov.

Zmluvy o finančnom lízingu, pri ktorých koncern Commerzbank vystupuje ako lízingový nájomca, majú druhoradý význam.

(18) Nehnutelnosti ako finančné investície

Nehnutelnosti považované za finančné investície (Investment Properties) sú pozemky a budovy, ktoré koncern vlastní za účelom dosahovania príjmov z nájmu alebo z dôvodu očakávaného zvýšenia hodnoty. Koncern Commerzbank okrem toho vykazuje nehnuteľnosti získané v rámci čerpania zábezpeky ako aj budovy vo vlastníctve koncernu, ktoré sa prenajímajú v rámci zmlúv o operatívnom lízingu. Nehnutelnosti držané ako finančné investície sú predovšetkým firemné nehnuteľnosti.

Ocenenie sa vykonáva v momente prijatia podľa IAS 40 na základe nadobúdacích príp. výrobných nákladov pri zapojení priamo započítateľných transakčných nákladov. Na následné ocenenie nehnuteľností považovaných za finančné investície sa používa model príslušnej časovej hodnoty (Fair Value). Stanovenie časovej hodnoty je založené na každoročne aktualizovaných hodnoteniach zo strany interných znakov ako aj na základe trhových cien, ktoré je možné dosiahnuť na trhu. Ocenenie objektov využívaných na firemné účely sa riadi podľa výnosovej hodnoty; jednotlivé bytové stavby sa oceňujú zvyčajne podľa vecnej alebo porovnateľnej hodnoty. Na oceňovanie nehnuteľností orientované na výnosovú hodnotu sa v zásade používa bežné nájomné, od ktorého sa uplatňujú zrážky za obhospodarovanie, akvizíciu a prázdny stav ako aj zostatková doba užívania a hodnota pôdy. Čiastočne sa používa aj zmluvne dohodnuté nájomné. Úrok, ktorý vchádza do ocenenia ako jeho súčasť, zohľadňuje úroveň trhových úrokov a riziko objektu a lokality spojené s nehnuteľnosťou. Hlavné parametre, ktoré sa sledujú na trhu, sú realitné úroky a bežné nájomné.

Zisk príp. strata, ktorá vznikne v dôsledku zmeny časovej hodnoty, je zohľadnený v ostatnom výsledku obdobia s dopadom na výsledok. Bežné výnosy a náklady sa vykazujú v úrokovom prebytku.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(19) Majetok určený na predaj a majetok z predajných skupín

Dlhodobý majetok a predajné skupiny, ktoré môžu byť predané v ich súčasnom stave a ktorých predaj je vysoko pravdepodobný, musia byť klasifikované ako majetok určený na predaj. Príslušný majetok musí byť ocenený časovou hodnotou pri odpočítaní nákladov na predaj, ak je táto nižšia ako účtovná hodnota. S ohľadom na úročené a neúročené finančné nástroje ako aj nehnuteľnosti ako finančné investície nastala zmena vo vykazovaní podľa IFRS 5, a tým aj preskupenie do príslušných súvahových položiek. Ocenenie sa naďalej vykonáva podľa IAS 39 príp. IAS 40.

Ak z ocenenia podľa IFRS 5 vyplynie zníženie hodnoty, musia byť tieto predajné skupiny s dopadom na výsledok vykázané vo výsledku z finančnej činnosti, dlhodobý majetok v ostatnom výsledku. Neskoršie zotavenie hodnoty je obmedzené na súčet predtým evidovaných znížení hodnôt.

Bežné výsledky z majetku a skupín majetku držaných za účelom predaja vykazujeme v zásade v rovnakých položkách výkazu ziskov a strát ako bez príslušnej klasifikácie. Výsledky predaja sa v zásade delia a vykazujú v príslušných položkách v rámci výkazu ziskov a strát. S ohľadom na podstatné, doteraz konsolidované dcérske spoločnosti môže byť celý výsledok predaja vykazovaný osobitne (v zásade vo výsledku finančnej činnosti).

(20) Dlhý (vrátane finančných záväzkov)

Dlhý zahŕňajú – okrem našich finančných záväzkov – všetky pasívne položky súvahy, s výnimkou vlastného imania. Finančné záväzky sa skladajú zo záväzkov voči úverovým inštitúciám a klientom, zo zaknihovaných záväzkov ako aj z našich druhoradých dlhových nástrojov.

Finančné záväzky vykazujeme - ak sú priradené do obchodnej knihy – v ich pokračujúcich nadobúdacích nákladoch. Deriváty vložené do záväzkov (Embedded Derivatives) sa v prípade potreby odčleňujú a oceňujú časovou hodnotou (Fair Value) a vykazujú v rámci obchodných aktív alebo pasív. V rámci Micro Fair Value Hedge Accountings sa zabezpečené záväzky upravujú o zmeny časovej hodnoty pripadajúce na zabezpečené riziko. Pri použití Portfolio Fair Value Hedge Accounting sa zmeny časovej hodnoty vykazujú v pasívnej súvahovej položke „úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges“. Záväzky, pre ktoré sa používa opcia Fair Value, sú bilancované na základe časovej hodnoty (Fair Value).

S ohľadom na bilancovanie dlhov odkazujeme na poznámky č. 21 až 24 a 26.

(21) Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov

V tejto položke sú vykazované derivatívne finančné nástroje, ktoré sa používajú na zabezpečenie a na ktoré je možné použiť Hedge

Accounting a zároveň majú negatívnu trhovú hodnotu. Zabezpečovacie nástroje sa oceňujú časovou hodnotou.

(22) Obchodné pasíva

Derivatívne finančné nástroje, ktoré sa nepoužívajú ako zabezpečovacie nástroje v rámci Hedge Accountings a majú negatívnu časovú hodnotu, sa vykazujú v rámci obchodných pasív. Okrem toho sú v tejto položke vykazované aj vlastné emisie a záväzky z blanko predajov cenných papierov. Obchodné pasíva sa oceňujú časovými hodnotami.

(23) Rezervy

Rezerva vzniká vtedy, ak k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy vznikne z istej minulej udalosti súčasný právny alebo faktický záväzok, a ak je odlišný zdrojov na plnenie tohto záväzku pravdepodobný a ak je zároveň možný spoľahlivý odhad výšky záväzku. Rezervy sa preto tvoria pre neisté záväzky voči tretím osobám a hroziacim stratám z aktuálnych obchodov vo výške očakávaného čerpania. Čiastka ocenenia rezervy predstavuje najlepší odhad výdavkov, ktoré sú nevyhnutné na splnenie súčasného záväzku k rozhodujúcemu dňu závierky. Riziká a neistoty (okrem iného týkajúce sa skutočnej výšky nákladov v momente čerpania ako aj možného zvýšenia nákladov pri dlhodobých rezervách) sú pri odhade zohľadňované. Dlhodobé rezervy sú oceňované ich aktuálnou hodnotou.

Prísun do rôznych druhov rezerv sa vykonáva prostredníctvom rôznych položiek z výkazu ziskov a strát. Rezervy v úverových obchodoch idú na ťarchu nákladov na rizikovú prevenciu, rezervy na reštrukturalizáciu idú na ťarchu nákladov na reštrukturalizáciu a rezervy na právne riziká na ťarchu ostatného výsledku. Ostatné rezervy sa v zásade tvoria na ťarchu administratívnych nákladov.

Spoločnosti z koncernu Commerzbank sa podieľajú v Nemecku ako aj v iných krajinách na súdnych, rozhodcovských a dohľadových konaniach ako obžalovaní, žalobcovia alebo inak. Okrem toho existujú právne spory, na ktorých sa Commerzbank alebo jej dcérske spoločnosti síce nezúčastňujú priamo, avšak ktorých zásadný význam môže mať dopad na úverové hospodárstvo ako aj na koncern. S ohľadom na potenciálne straty z neistých záväzkov vytvára koncern primerané rezervy na procesy a regresné nároky na ťarchu výsledku ostatných výsledkov, ak je potenciálna strata pravdepodobná a ohodnotiteľná. Rezervy na regresné nároky obsahujú okrem iného záväzky na vyrovnanie zostatkov z úverových obchodov v rámci poolových zmlúv alebo v dôsledku nesprávneho poradenstva. S ohľadom na rezervy na procesy sa vytvárajú prinajmenej rezervy na náklady na advokáta, súdne a vedľajšie náklady, pričom sa tu zohľadňujú lokálne špecifiká. Ak je obžalovanou niektorá zo spoločností z koncernu, vytvárajú sa v každý rozhodujúci deň podľa pravdepodobného vývoja rezervy. Konečné záväzky koncernu sa môžu odlišovať od vytvorených rezerv, nakoľko na ohodnotenie pravdepodobnosti a vyčíslenie neistých záväzkov z týchto právnych konaní je nevyhnutné ocenenie a ohodnotenie, ktoré sa môže v priebehu príslušného konania preukázať ako neprimerané. Právne

riziká, pre ktoré neboli vytvorené rezervy a s ohľadom na ktoré nie je strata pravdepodobná, avšak ani nepravdepodobná, sú vykazované ako eventúálne záväzky (viď poznámka 29).

Rezervy na reštrukturalizáciu vznikajú vtedy, ak má koncern Commerzbank podrobný formálny plán na realizáciu reštrukturalizačných opatrení a ak jeho realizácia bola naštartovaná, príp. ak boli zverejnené podrobnosti o reštrukturalizácii. Podrobný plán zahŕňa dotknuté oblasti, približný počet zamestnancov, ktorých miesta sú dotknuté reštrukturalizačnými opatreniami, súvisiace náklady a obdobie, v ktorom majú byť vykonané reštrukturalizačné opatrenia. Podrobný plán musí byť komunikovaný tak, aby mohli dotknuté osoby počítať s jeho realizáciou. Položka reštrukturalizačných nákladov vo výkaze ziskov a strát obsahuje ďalšie náklady súvisiace s reštrukturalizačnými opatreniami, ktoré bezprostredne vznikli a nie sú obsiahnuté v rezerve na reštrukturalizáciu.

(24) Rezervy na dôchodky a podobné záväzky

Dôchodkové zabezpečenie aktívnych a bývalých zamestnancov Commerzbank Aktiengesellschaft a ich pozostalých sa riadi podľa rôznych systémov dôchodkového zabezpečenia (orientovaných podľa príspevkov a plnení).

Za účelom splnenia nepriamych príslubov na dôchodkové zabezpečenie využíva systém dôchodkového zabezpečenia BVV, ktorý používajú aj ostatní členovia BVV na realizáciu ich dôchodkového zabezpečenia. Členstvo v BVV je súčasťou existujúcej zmluvy s odbormi a nemôže byť vypovedané. Výška súčasných a budúcich penzijných plnení sa určuje podľa uhradených príspevkov a s tým súvisiacich výnosov. Výška príspevku sa vypočíta zo sadzby ako percento hrubého mesačného príjmu aktívnych zamestnancov. Nárast príspevkov je možný len po vymeriavací základ používaný na výpočet príspevkov. Tieto nepriame systémy predstavujú na výkon orientované spoločné plány viacerých zamestnávateľov. Tieto plány sa považujú za plány orientované na príspevky, nakoľko nemáme k dispozícii dostatočné informácie o našom podiele na celkovom záväzku príslušného systému dôchodkového zabezpečenia ako aj na nás pripadajúcom podiele na príslušnom plánovanom majetku. Príspevky pre externých poskytovateľov dôchodkového zabezpečenia sú vykazované v personálnych nákladoch. Podľa Zákona o podnikovom dôchodku musí zamestnávateľ poskytovať aj plnenia presahujúce plnenia, ktoré boli prisľúbené v rámci systému BVV. Rezervy nemuseli byť vytvorené v bežnom obchodnom roku, ani v predchádzajúcom roku, nakoľko čerpanie z tohto zákonného ručenia považujeme za nepravdepodobné.

Na strane druhej existujú záväzky z nárokov na dôchodkové zabezpečenie a priebežných plnení na základe bezprostredného príslubu Commerzbank, pri ktorom je stanovená výška plnenia v závislosti od faktorov ako je vek, odmena a príslušnosť k banke (Defined Benefit Plan). Na tieto zabezpečovacie systémy sa uplatňujú účtovné predpisy podľa IAS 19 platné pre plán orientovaný na plnenia, t.j. dochádza k tvorbe rezerv.

Pre zamestnancov, ktorí sa do 31. 12. 2004 stali zamestnancami Commerzbank Aktiengesellschaft alebo niektorej inej konsolidovanej spoločnosti, sa priame nároky na zabezpečenie riadia prevažne podľa ustanovení plánu dôchodkového zabezpečenia Commerzbank (CBA). Plnenia podľa CBA pozostávajú zo začiatočného modelu za obdobie do 31. 12. 2004 a zo zabezpečovacieho modelu – prípadne aj dynamického modelu – za každý príspevkový kalendárny rok od roku 2005. Zamestnanci, ktorí nastúpili do banky po 1. 1. 2005, získavajú príslub podľa kapitálového plánu Commerzbank pre dôchodkové zabezpečenie (CKA). Plán CKA predpokladá garantované minimálne plnenie, avšak otvára dodatočné šance na vyššie plnenia z investovania majetku do investičných fondov.

Bezprostredné dôchodkové zabezpečenie zamestnancov bývalej Dresdner Bank Aktiengesellschaft sa od 1. 1. 2010 vykonáva podľa ustanovení plánu dôchodkového zabezpečenia Commerzbank (CBA).

Okrem toho existujú plány zabezpečenia v zahraničných dcérskych spoločnostiach a pobočkách, ktoré sú orientované na príspevky a výkony, a to najmä vo Veľkej Británii a v USA.

Okrem popísaného dôchodkového zabezpečenia bol vo Veľkej Británii vytvorený interne financovaný plán zdravotného zabezpečenia, na základe ktorého budú oprávneným osobám počas dôchodku nahradené náklady na zdravotnú starostlivosť príp. bude vyplatený príspevkov na súkromné zdravotné poistenie. Z toho vyplývajúce záväzky musia byť podľa IAS 19 platných pre penzijné plány orientované podľa výkonnosti vykázané v súvahe.

Za účelom splnenia bezprostredných penzijných záväzkov v Nemecku bol majetok slúžiaci na zabezpečenie na základe Contractual Trust Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e. V. Majetok v držbe CPT ako aj príslušný majetok na krytie penzijných záväzkov v zahraničných jednotkách sú kvalifikované ako plánovaný majetok v zmysle IAS 19.8. Zmluvy uzatvorené medzi CPT a Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj ďalšími tuzemskými koncernovými spoločnosťami zakladajú zároveň zabezpečenie priamych penzijných príslubov krytých plánovaným majetkom („funded“) proti platobnej neschopnosti. Toto zabezpečenie proti platobnej neschopnosti zahŕňa všetky penzijné nároky aktívnych a bývalých zamestnancov ako aj všetky priebežné plnenia pre dôchodkov. Vztahuje sa tak na tie časti penzijných nárokov príp. plnení, ktoré sú mimo oblasti zodpovednosti Združenia pre zabezpečenie dôchodkov Pensions-Sicherungs-Verein (PSV).

Zmluvy o správe majetku nepredpokladajú dotačnú povinnosť spoločností. Plánovaný majetok však musí v každom momente pokryť nároky, ktoré nie sú kryté zo strany PSV. Spoločnosti môžu len do tejto dolnej hranice požadovať spätný prevod z plánovaného majetku za účelom vrátenia poskytnutých plnení.

Investičné smernice pre plánovaný majetok (v tuzemsku) stanovuje spoločne predstavenstvo Commerzbank Aktiengesellschaft a CPT. S ohľadom na štruktúru neexistujú zákonné predpisy. Investície sú riadené z výboru Executive Pension Committee (EPC), ktorý v rámci riadenia Asset-Liability-Management (ALM) zastáva prístup Liability-driven-Investment (LDI) a vyvíja aj základne pre určenie poistno-

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

matematických domnienok. Hlavný cieľ investičnej stratégie spočíva v replikácii budúcich platobných tokov (penzijných záväzkov) pomocou derivatívnych finančných nástrojov (úroky, inflácia a Credit Spread) za účelom znižovania rizík, ktoré priamo vyplývajú z budúceho vývoja penzijných záväzkov. Okrem bežných rizík pri plánovaní dôchodkov, napr. inflačných rizík a biometrických rizík, neexistujú v Commerzbank žiadne rozoznateľné mimoriadne riziká. Portfólio plánovaného majetku je širšie rozložené a pozostáva z pevne úročených cenných papierov a akcií ako aj z alternatívnych investičných nástrojov (viď poznámku 68).

Zahraničné penzijné plány majú vlastné a od CPT nezávislé trustové štruktúry. Celkovo predstavujú ca. 15% celkových penzijných záväzkov koncernu. EPC ako riadiace grémium zodpovedá aj za plánovaný majetok zahraničných penzijných plánov. V zahraničí okrem toho platia aj príslušné národné predpisy. Aj tu sa postupuje podľa prístupu LDI. Najväčší sponzori sú jednotky v Londýne (ca. 85%), New Yorku a Amsterdame, ktorí spolu predstavujú ca. 95% penzijných záväzkov v zahraničí. Vo väčšine prípadov ide o penzijné plány (defined benefit plány) podložené príslušným plánovaným majetkom („funded“). Šťasti a v menšom rozsahu existujú v zahraničí aj penzijné záväzky, ktoré nie sú podložené plánovaným majetkom.

Podľa IAS 19.63 musí byť v súvahe uvedený čistý dlh (príp. čistá hodnota majetku), ktorý vyplýva z aktuálnej hodnoty záväzkov orientovaných na plnenia (DBO) pri odpočítaní aktuálnej hodnoty plánovaného majetku, prípadne pri zohľadnení úprav o hornej hranici majetku.

Penzijné náklady, ktoré majú byť vykázané v úrokovom prebytku, sa skladajú z viacerých zložiek: na strane jednej z nákladov na pracovnú dobu (Service Cost), ktoré okrem priebežných nákladov (Current Service Cost) predstavuje nároky získané v príslušnom obchodnom roku, aj náklady na pracovnú dobu, ktoré musia byť dopočítané, prípadne výnosy z pracovnej doby (Past Service Cost) vyplývajúce zo zmeny záväzkov na plnenia za predchádzajúce roky na základe pozmenených prísľubov na zabezpečenie; na strane druhej obsahujú čisté úrokové náklady / výnosy (Net Interest Cost), ktoré vyplývajú z použitia diskontnej úrokovej sadzby na výpočet rozsahu záväzku na čistý záväzok orientovaný na plnenia príp. čistý majetok, a to ako rozdiel medzi aktuálnou hodnotou záväzku a aktuálnou hodnotou plánovaného majetku.

Pri plánoch orientovaných na výkony stanovuje nezávislý poisťovník ročne penzijné záväzky a podobné záväzky (pracovné pomery predčasných dôchodcov, jubileá) podľa metódy na výpočet súčasnej hodnoty penzijných nárokov (Projected Unit Credit Method). Do výpočtu okrem biometrických domnienok (napríklad tabuľky Heubecka 2005G) spadajú aktuálna úroková sadzba pre dlhodobé a pevne úročené priemyselné obligácie najvyššej bonity, fluktuácie a kariérových trendov ako aj v budúcnosti očakávané miery zvýšenia miezd a dôchodkov. S ohľadom na tuzemské penzijné záväzky sa faktor úročenia stanovuje podľa vlastného modelu Commerzbank, pričom sa odvádza zo swapových sadzieb v euro zóne upravených o prirážku kvalitných firemných obligácií.

Rozdiel na základe nového ocenenia záväzku ku dňu zostavenia súvahy voči hodnote prognózovanej na začiatku roka sa označuje ako poisťovník-matematický zisk alebo strata. Poisťovník-matematické zisky alebo straty sa rovnako ako výnosy z plánovaného majetku (s výnimkou

častok, ktoré sú obsiahnuté v čistých úrokových nákladoch / výnosoch) vykazujú vo vlastnom imaní v rezervách zo zisku a vo výkaze celkového výsledku.

(25) Plány odmeňovania

1. Popis podstatných plánov odmeňovania

a) Plán Commerzbank-Incentive (CIP)

V roku 2011 bol vytvorený Commerzbank Incentive Plan (CIP), na základe ktorého oprávnení okrem hotovostného komponentu získavajú aj istý počet akcií Commerzbank. CIP upravuje všetky podrobnosti o variabilnej odmene a platí v zásade pre celý koncern Commerzbank. V niektorých lokalitách platia odlišné príp. doplnkové ustanovenia zohľadňujúce lokálne (pracovno)právne požiadavky.

Na základe plánu CIP môžu zamestnanci označovaní ako Risk Taker získať časť svojej individuálnej variabilnej odmeny ako hotovostnú zložku a ako zložku zabúšanú na akciách, ktoré sú viazané na vývoj hodnoty akcie Commerzbank. Variabilná odmena pozostáva z krátkodobej odmeny (Short Term Incentive, STI) a pri zamestnancoch Risk Taker, ktorých variabilná odmena presahuje tzv. hranicu Risk-Taker, z dlhodobej zložky (Long Term Incentive, LTI).

Ako Risk Taker sa označuje zamestnanec, ktorého činnosť má podstatný vplyv na celkový rizikový profil Commerzbank. Kritériá sú okrem iného funkcia, ktorú zamestnanec vykonáva, príslušnosť ku skupine alebo splnenie istých kritérií stanovených bankou. V závislosti od hierarchickej úrovne a rizikovej relevantnosti činnosti zamestnanca banka rozlišuje medzi Risk Taker I a Risk Taker II. Status Risk Taker I platí pre zamestnancov, ktorých činnosť je spojená s vyššou relevanciou rizika.

Horná hranica Risk-Taker predstavuje sumu, do ktorej je výplata celej variabilnej odmeny zamestnancom Risk Taker za jeden obchodný rok ako STI akceptovaná v hotovosti, a to pri zohľadnení všeobecnej mzdovej úrovne v bankovom sektore. Pri zamestnancoch Risk Taker, ktorých variabilná odmena nepresahuje hornú hranicu Risk-Taker, a pri zamestnancoch bez statusu Risk-Taker (Non-Risk Taker) sa celá variabilná odmena nevypláca ako STI na základe akcií, ale v hotovosti. Len pri presiahnutí hornej hranice Risk-Taker podlieha rozdeleniu na STI a LTI a úpravám podľa CIP.

Presiahnutie hornej hranice Risk-Taker vedie k nasledovnému rozlišovaniu:

- pri zamestnancoch Risk Taker I predstavuje podiel STI 40% a podiel LTI 60% novej variabilnej odmeny. Polovica STI ako aj LTI sa vypláca na základe akcií.
- pri zamestnancoch Risk Taker II predstavuje podiel STI 60% a podiel LTI 40% novej variabilnej odmeny. Polovica STI ako aj LTI sa vypláca na základe akcií.

Výška variabilnej odmeny a tým aj časti pripadajúcej na akcie bude definitívne stanovená počas tzv. výročného rozhovoru o dosiahnutí cieľov (hodnotenie výkonnosti I) v prvých troch mesiacoch

nasledujúceho roka. Táto čiastka predstavuje hornú hranicu variabilnej odmeny za celé 4-ročné obdobie a môže byť ako výsledok výročného rozhovoru znížená na základe kvantitatívnych ako aj individuálnych kvalitatívnych faktorov. Počet akcií, ktorý bude poskytnutý, bude určený tak, že časť variabilnej odmeny pripadajúca na akcie bude vydelená priemerným záverečným kurzom Xetra akcie Commerzbank za mesiace január a február v roku pridelenia ako aj za december predchádzajúceho roka).

Na základe právnej štruktúry odmien založených na akciách má Commerzbank právo namiesto akcií vyplatiť odmenu v hotovosti. Táto opcia sa spravidla využíva. Definitívna dostupnosť akcií príp. možné vyplatenie v hotovosti podliehajú pri STI šesťmesačnému zadržiaciemu obdobiu (Retention Period). Momentálne sa akciová zložka STI vypláca v októbri nasledujúceho obchodného roka.

S ohľadom na LTI môže nárok vzniknúť najskôr po uplynutí momentálne trojročného zadržiacieho obdobia (Deferral Period), ak v rámci hodnotenia výkonnosti II nevzniknú iné prekážky. Hodnotenie výkonnosti Ilsa vykonáva v prvých troch mesiacoch od skončenia zadržiacieho obdobia a zahŕňa kontrolu príslušného hodnotenia I, splnenie špecifických ako aj individuálnych kvalitatívnych kritérií počas zadržiacieho obdobia. Ak vznikne nárok, podlieha definitívna dostupnosť akcií príp. možné vyplatenie v hotovosti pri LTI rovnako šesťmesačnému zadržiaciemu obdobiu (Retention Period). Momentálne sa LTI vypláca v októbri štvrtého roka po príslušnom obchodnom roku.

Pri vyplatení akciovej zložky v hotovosti sa suma vyplatená v hotovosti určí na základe jednoduchého priemeru záverečných kurzov Xetra akcie Commerzbank vo všetky burzového dňa počas referenčného obdobia. Referenčným obdobím je mesiac september predchádzajúci splatnosti príslušných akciových zložiek odmeny.

Ak boli počas platnosti CIP vyplácané dividendy Commerzbank alebo ak boli realizované kapitálové opatrenia, bude pri splatnosti zložiek STI a LTI okrem toho vyplatená v hotovosti aj čiastka zodpovedajúca dividende na akciu príp. čiastke kapitálového opatrenia.

Na základe plánovaných výpočtov sa v príslušnom obchodnom roku stanovia odhady pre príslušné zložky odmien a vytvoria sa rezervy v pomernej časti na celú dobu platnosti. Okrem toho sa počas platnosti CIP pravidelne vykonávajú kontroly, nové ocenenia na základe vývoja kurzu akcií a/alebo úpravy hodnôt.

b) Share Awards

Share Awards predstavujú jednu zložku variabilnej odmeny pre mimotarifných zamestnancov Commerzbank Aktiengesellschaft, pričom ide o oddialenú odmenu formou pridelenia virtuálnych akcií Commerzbank.

Na základe Smernice o odmeňovaní, ktorá vstúpila do platnosti v októbri 2010, bol zavedený Plán odmeňovania v Commerzbank (CIP). Nové pridelenie Share Awards sa preto už nerealizuje. Share Awards pridelené v minulosti budú pridelené v rámci bežnej doby platnosti.

c) mBank S. A.

V marci 2008 vytvorila BRE Bank S.A. pre svojich členov predstavenstva dva nové odmeňovacie plány založené na akciách. Členovia predstavenstva našich dcérskych spoločností sa mohli na nich podieľať v rokoch 2009 až 2011. Prvý program predpokladá odber akcií BRE-Bank. Druhý program (upravený v roku 2010) umožňuje odber hotovostnej zložky v protihodnote akcií Commerzbank. Posledná výplata bude realizovaná v roku 2016. V roku 2012 bol vytvorený nový program založený na akciách, na ktorom sa do roku 2016 môžu

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

podieľať členovia predstavenstva. Do roku 2013 obsahoval tento program len krátkodobú zložku (výplata v hotovosti) a okrem toho aj dlhodobú zložku, ktorá oprávňuje na odber akcií BRE-Bank v splátkach po dobu troch rokov. V roku 2014 bola vykonaná úprava programu, ktorá pri oboch zložkách počíta s výplatou v hotovosti ako aj s odberom akcií mBank po dobu troch rokov. Tieto akcie sa podobne ako pri prvom programe z roku 2008 vydávajú ročne v pevne stanovenom objeme a oprávnení ich môžu nadobudnúť za stanovené ceny. Okrem toho bol tento program od roku 2015 rozšírený aj o vyšší počet zamestnancov Risk Taker. Pre všetky programy je účasť spojená prinajmenej s výnosom vlastného imania čiastkového koncernu BRE-Bank. Dlhodobá zložka nového programu je okrem toho spojená s hodnotením výkonnosti členov predstavenstva. Dlhodobá zložka programu z roku 2012 (upraveného v roku 2014) je okrem toho viazaná na hodnotenie výkonnosti účastníkov.

Oba programy, ktoré oprávňujú na odber akcií BRE-Bank (z roku 2008 a 2012, upravený v roku 2014), sú považované za odmeňovacie transakcie založené na akciách s kompenzáciou formou vlastných kapitálových nástrojov. Druhý program z roku 2008 je ako odmeňovacia transakcia založená na akciách bilancovaný s kompenzáciou v hotovosti.

d) Odmena pre členov predstavenstva

S ohľadom na podrobné zobrazenie príjmov členov predstavenstva odkazujeme na osobitnú správu o odmeňovaní.

2. Bilancovanie a oceňovanie

Tu popísané plány odmeňovania zamestnancov sa v súvahu vykazujú podľa predpisov IFRS 2 „Odmeňovanie založené na akciách“ (Share-based Payment). IFRS 2 rozlišuje medzi odmeňovacími transakciami založenými na akciách spolu s kompenzáciou vo forme nástrojov vlastného kapitálu a s kompenzáciou v hotovosti. Pre obe formy však platí, že poskytovanie odmien založených na akciách bude v ročnej závierke vykonané za príslušné časové hodnoty.

- odmeňovacie transakcie založené na akciách spolu s kompenzáciou vo forme nástrojov vlastného kapitálu

Príslušná časová hodnota odmeňovacích transakcií založených na akciách spolu s kompenzáciou vo forme nástrojov vlastného kapitálu sa vykazuje ako personálny náklad so zohľadnením v rámci vlastného kapitálu (kapitálová rezerva). Príslušná časová hodnota pre komponent STI bude stanovená v momente poskytnutia práv.

Ak v dôsledku nespĺnenia realizačných podmienok (napríklad nespĺnenie stanovenej výkonnosti) nie je možné uplatniť práva, nebude vykonaná ani zmena čiastok evidovaných vo vlastnom kapitáli.

- Odmeňovacie transakcie založené na akciách spolu s kompenzáciou v hotovosti

Podiel časovej hodnoty odmeňovacích transakcií založených na akciách spolu s kompenzáciou v hotovosti, ktorý pripadá na činnosti vykonané do dňa rozhodujúceho pre ocenenie, sa vykazuje ako personálny náklad so súčasným vykázaním ako rezerva. Príslušná časová hodnota sa nanovo zisťuje každý deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy, a to až

do dňa výplaty (vrátane). Každá zmena príslušnej časovej hodnoty záväzku musí byť zohľadnená s dopadom na náklady. Rezerva musí v deň výplaty podľa možnosti zodpovedať čiastke, ktorá bude vyplatená príslušnému zamestnancovi. S ohľadom na Share Awards bude v momente pridelenia časť personálnej rezervy pripadajúca na Share Awards preúčtovaná do rezervy na Share Awards. Čiastka bude vypočítaná vynásobením počtu pridelených práv priemerným záverečným kurzom Xetra za mesiace január a február v roku pridelenia ako aj za december predchádzajúceho roka.

V uvedené dni rozhodujúce pre zostavenie súvahy dochádza k výkyvom v rezervách podľa vývoja akciového kurzu Commerzbank Aktiengesellschaft. Zrážky podľa fluktuácie nebudú vykonané, keďže Share Awards v prípade výpovede ani smrti neprepadávajú. Ak Commerzbank Aktiengesellschaft počas čakacej doby vyplatí dividendy, bude v momente výplaty na Share Award okrem vyplatenej čiastky uhradená v hotovosti aj čiastka zodpovedajúca výške dividendy, pre ktorú musia byť prípadne vytvorené rezervy.

- Oceňovanie

Na ocenenie plánu odmeňovania Commerzbank a Share Awards sa počet zaslúžených akcií vynásobí záverečným kurzom akcie Commerzbank k 31. decembru príslušného sledovaného roka. Na výpočet protihodnoty akcií Commerzbank pre druhý program BRE Bank z roku 2008 budú použité priemerné trhové ceny akcií Commerzbank v momente poskytnutia. Náklady na prísun do rezerv sú v závislosti od plánu odmeňovania rozdelené na celé obdobie.

(26) Dane z výnosov

Skutočné nároky a dlhy na dani z výnosov sa určujú na základe daňových predpisov príslušných krajín podľa platných daňových sadzieb vo výške, v akej sa očakáva vrátenie príp. úhrada voči daňovému úradu.

Aktívne a pasívne latentné dane sa vytvárajú pre rozdiely medzi účtovnými hodnotami majetku alebo dlhov podľa IFRS a ich daňovými odhadmi, ak z toho vyplývajú efekty na zaťaženie daňou alebo odpustenie dane (dočasné rozdiely) a ak neexistuje zákaz ich ocenenia. Okrem toho sa aktívne latentné dane vytvárajú aj pre prevody straty ako aj nevyužitú daňovú dobropisy. Na ocenenie latentných daní sú rozhodujúce daňové sadzby platné do 31. decembra 2014.

Aktívne latentné dane z dočasných rozdielov, ešte nevyužitých daňových strát ako aj nevyužitých daňových dobropisov budú uvedené v súvahe v rozsahu, v akom je pravdepodobné, že v blízkej budúcnosti vzniknú daňové výsledky toho istého daňového subjektu vo vzťahu k tomu istému daňovému úradu.

Tvorba a vedenie aktívnych a pasívnych latentných daní sa vykonáva – v závislosti od spracovania príslušnej skutočnosti – buď s dopadom na výsledok v dani z príjmu a výnosu alebo neutrálne voči výsledku v príslušných položkách vlastného kapitálu.

Náklady príp. výnosy z dane z výnosov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát koncernu ako dane z príjmov a výnosov.

Latentné nároky a dlhy na dani z výnosov sa vykazujú v rozsahu, v akom existuje právo na zápočet skutočných daní z výnosov a v akom sa aktívne a pasívne latentné dane vzťahujú na dane z výnosov, ktoré vybral ten istý daňový úrad od toho istého daňového subjektu.

Zdaneniu podliehajúce dočasné rozdiely v súvislosti s podielmi na koncernových spoločnostiach Commerzbank, pre ktoré neboli vykázané latentné dlhy na dani z výnosov, predstavujú 262 mil. Eur (predchádzajúci rok: 308 mil. Eur).

Rozlíšenie skutočných a latentných nárokov na daň z výnosov ako aj skutočných a latentných dlhov na dani z výnosov sa nachádza v súvahe v poznámkach 58 a 69.

(27) Druhoradé dlhové nástroje

V rámci druhoradých dlhových nástrojov oceňujeme zaknihované a nezaknihované emisie, ktoré v prípade platobnej neschopnosti alebo likvidácie môžu byť splatené až po uspokojení všetkých iných než druhoradých veriteľov. V súvahe sú tieto ocenené pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi. Ážia príp. disážia sú rozdelené na celú platnosť a sú obsiahnuté v úrokovom výsledku s dopadom na výsledok.

Druhoradé dlhové nástroje, pre ktoré sa používa opcia Fair Value, sa oceňujú aktuálnou hodnotou (Fair Value). Účtovné hodnoty podradného a hybridného kapitálu, pre ktorý sa používa Micro Fair Value Hedge Accounting, sa upravujú o zmeny fair value, ktoré sa pripisujú zabezpečenému riziku. Pri použití Portfolio Fair Value Hedge Accounting sa zmeny Fair-Value vykazujú v súvahovej položke Úprava hodnoty Portfolio Fair Value Hedges. Podradný a hybridný kapitál, pre ktorý sa používa opcia fair value, sa bilancuje príslušnou časovou hodnotou.

(28) Poručnícke obchody

Poručnícke obchody, ktoré sú založené na spravovaní alebo umiestňovaní majetku na cudzí účet, sa v súvahe nevykazujú. Provízie z týchto obchodov sú obsiahnuté vo výkaze ziskov a strát v províznom prebytku.

(29) Eventuálne záväzky a neodvolateľné úverové prísluby

Tu vykazujeme eventuálne záväzky zo záruk a záručných zmlúv ako aj neodvolateľné úverové prísluby v nominálnych hodnotách.

Ako záruky sa vykazujú skutočnosti, pri ktorých nahlasovateľ ako ručiteľ ručí voči veriteľovi tretej osoby za splnenie záväzku tretej osoby. Medzi ručenia spadajú zmluvné záväzky, ktoré obsahujú záväzok na istý úspech alebo plnenie. Ide v zásade o záruky odovzdané na základe poverenia klienta, ktoré nám v prípade uplatnenia umožňujú regres voči klientovi (zadávatelovi).

Ako neodvolateľné úverové prísluby sa vykazujú záväzky, z ktorých môže vzniknúť úverové riziko, ak tieto nie sú držané za účelom

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

obchodovania. Medzi ne patria záväzky na poskytnutie pôžičiek (napr. linky oznámené klientovi), na kúpu cenných papierov alebo poskytnutie záruk a akceptov. Úverové prísluby, ktoré sa priradujú do obchodného portfólia, sú naproti tomu vykazované v obchodných aktívach alebo pasívach.

Riziková prevencia za eventuálne záväzky a neodvolateľné úverové prísluby sa vykazuje ako rezerva na riziká v úverových obchodoch.

Výnosy zo záruk sa evidujú v rámci provízneho prebytku, ich výška sa stanovuje na základe použitia dohodnutých sadzieb na nominálnu čiastku záruk.

V rámci eventualityných záväzkov vykazujeme aj právne riziká, pri ktorých je strata nie je celkom pravdepodobná, avšak nie je ani úplne nepravdepodobná a pre ktoré neboli vytvorené rezervy. Pri hodnotení pravdepodobnosti vzniku týchto strát zohľadňujeme rôzne faktory, medzi iným aj druh nároku a rozhodnutia v podobných veciach. Čiastky vykázané v bode 87 odzrkadľujú nároky uplatnené v súvislosti s týmito rizikami.

(30) Vlastné akcie

V obchodnom roku 2016 nevlastnil koncern vlastné akcie.

Dodatočná správa

Po ukončení sledovaného obdobia nevznikli udalosti, ktoré by mali osobitný význam.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Vysvetlivky k výkazu ziskov a strát

(31) Úrokový prebytok

Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena v %
Úrokové výnosy	9 848	11 457	- 14,0
Úrokové výnosy z obchodov na úverovom a peňažnom trhu ako aj z obchodovania s cennými papiermi (finančný majetok, ktorý je k dispozícii na predaj)	790	766	3,1
Úrokové výnosy z obchodov na úverovom a peňažnom trhu ako aj z obchodovania s cennými papiermi (úvery a pohľadávky)	7 325	8 250	- 11,2
Úrokové výnosy z obchodov na úverovom a peňažnom trhu ako aj z obchodovania s cennými papiermi (z použitia opcie Fair Value)	226	220	2,7
Úrokové výnosy z obchodov na úverovom a peňažnom trhu ako aj z obchodovania s cennými papiermi (držané za účelom obchodovania)	659	1 238	- 46,8
Odškodnenia za predčasnú splatnosť	122	135	- 9,6
Zisky z predaja pohľadávok a úverov ako aj z odkúpenia záväzkov	135	386	- 65,0
Dividendy z cenných papierov	88	187	- 52,9
Výsledok bežnej činnosti z podielov a nekonsolidovaných dcérskych spoločností	76	127	- 40,2
Pozitívne úroky z pasívnych finančných nástrojov	289	115	.
Zníženie opravných položiek	21	33	- 36,4
Ostatné úrokové výnosy	117	-	.
Úrokové náklady	4 771	5 730	- 16,7
Úrokové náklady na druhoradý a hybridný kapitál ¹	803	895	- 10,3
Úrokové náklady na zaknihované záväzky	747	1 209	- 38,2
Úrokové náklady na ostatné záväzky	2 305	2 550	- 9,6
Úrokové náklady z použitia opcie Fair Value ²	340	352	- 3,4
Úrokové náklady na zaknihované záväzky držané za účelom obchodovania	114	139	- 18,0
Straty z predaja pohľadávok a úverov ako aj z odkúpenia záväzkov ¹	95	187	- 49,2
Bežné náklady z nehnuteľností považovaných za finančné investície	346	197	75,6
Ostatné úrokové náklady	21	201	- 89,6
Celkom	5 077	5 727	- 11,3

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 139 nasl.).

² Z toho: zisky vo výške 129 mil. Eur a straty zo spätného predaja záväzkov v bežnom roku vo výške 37 mil. Eur (predchádzajúci rok: zisky vo výške 225 mil. Eur a straty vo výške 50 mil. Eur).

³ Z toho: druhoradé dlhové nástroje vo výške 3 mil. Eur (predchádzajúci rok: 1 mil. Eur).

Zostatkové úroky z derivátov (vrátane negatívnych úrokov z bankovej a obchodnej knihy) sa podľa zostatku vykazujú v rámci Ostatných úrokových výnosov alebo Ostatných úrokových nákladov.

(32) Riziková prevencia v úverových obchodoch

Riziková prevencia je vo výkaze ziskov a strát vykázaná v nasledovnej výške:

Mil. €	2016	2015	Zmena v %
Prísun do rizikovej prevencie ¹	- 1 653	- 1 755	- 5,8
Odliv z rizikovej prevencie	790	1 245	- 36,5
Priame odpisy	- 240	- 445	- 46,1
Zvýšenia hodnoty, prijaté platby k odpísaným pohľadávkam	203	259	- 21,6
Celkom	- 900	- 696	29,3

¹ zobrazené v brutto číslach (v zostatkoch nie sú najmä zahrnuté položky, ktoré sa vymieňajú medzi jednotlivými druhmi rizikovej prevencie).

V rizikovej prevencii je obsiahnuté jednorazové zaťaženie vo výške 28 mil. Eur z každoročnej aktualizácie parametrov. Čisté náklady z prísunov a rozpustenia sú členené nasledovne:

Mil. €	2016	2015	Zmena v %
Jednotlivé riziká	- 982	- 538	82,5
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	8	2	.
Pohľadávky voči klientom	- 1 026	- 542	89,3
Obchody mimo súvahy	36	2	.
Riziká v portfóliu	119	28	.
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	21	9	.
Pohľadávky voči klientom	93	27	.
Obchody mimo súvahy	5	- 8	.
Priame odpisy, zvýšenia hodnoty, prijaté platby k odpísaným pohľadávkam	- 37	- 186	- 80,1
Celkom	- 900	- 696	29,3

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(33) Provízny prebytok

Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena v %
Provízne výnosy	3 837	4 067	- 5,7
Obchody s cennými papiermi	1 080	1 165	- 7,3
Správa majetku	300	266	12,8
Platobný styk a zahraničný obchod	1 389	1 495	- 7,1
Záruky	213	252	- 15,5
Výsledok zo syndikovaných úverov	264	306	- 13,7
Sprostredkovanie obchodov	370	364	1,6
Poručnícke obchody	16	16	0,0
Ostatné výnosy	205	203	1,0
Provízne náklady	625	637	- 1,9
Obchody s cennými papiermi	230	224	2,7
Správa majetku	44	50	- 12,0
Platobný styk a zahraničný obchod	154	164	- 6,1
Záruky	16	33	- 51,5
Výsledok zo syndikovaných úverov	2	8	- 75,0
Sprostredkovanie obchodov	120	102	17,6
Poručnícke obchody	7	9	- 22,2
Ostatné náklady	52	47	10,6
Provízny prebytok			
Obchody s cennými papiermi	850	941	- 9,7
Správa majetku	256	216	18,5
Platobný styk a zahraničný obchod	1 235	1 331	- 7,2
Záruky	197	219	- 10,0
Výsledok zo syndikovaných úverov	262	298	- 12,1
Sprostredkovanie obchodov	250	262	- 4,6
Poručnícke obchody	9	7	28,6
Ostatné výnosy	153	156	- 1,9
Celkom	3 212	3 430	- 6,4

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

Oproti predchádzajúcemu roku bolo zobrazenie údajov pozmenené.

Výsledok z obchodov s úvermi pre nehnuteľnosti sme vykázali v položke

Správa majetku a v položke Záruky.

(34) Výsledok obchodnej činnosti

Výsledok obchodnej činnosti je rozdelený na tri časti:

- výsledok z obchodovania (obchodovania s cennými papiermi, výpožičkami dlhopisov, drahými kovmi a derivatívnymi nástrojmi ako aj výsledok z ocenenia derivatívnych finančných nástrojov, na ktoré sa neuplatňuje Hedge Accounting)

- výsledok z uplatnenia opcie Fair Value.

Vo výsledku z uplatnenia opcie Fair Value sú vykazané zmeny hodnôt príslušných derivátov.

Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena v %
Výsledok obchodnej činnosti ²	325	593	-45,2
Výsledok z uplatnenia opcie Fair Value	32	-39	.
Celkom	357	554	-35,6

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 139 nasl.).

² vrátane výsledku z ocenenia derivatívnych finančných nástrojov.

(35) Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí

Výsledok zo zabezpečovacích súvislostí obsahuje na strane jednej výsledky ocenenia z efektívnych zabezpečovacích súvislostí v rámci Hedge Accountings (Fair Value Hedge) a na strane druhej výsledok zo

zabezpečovacích súvislostí zahŕňa neefektívnu časť z Cash Flow Hedges. Výsledok je vykázaný v nasledovnej výške:

Mil. €	2016	2015	Zmena v %
Fair Value Hedges			
Zmeny Fair-Value zo zabezpečovacích obchodov	-968	697	.
Micro Fair Value Hedges	-1 107	412	.
Portfolio Fair Value Hedges	139	285	-51,2
Zmeny Fair-Value zo základných obchodov	935	-756	.
Micro Fair Value Hedges	1 123	-447	.
Portfolio Fair Value Hedges	-188	-309	-39,2
Cash Flow Hedges			
Výsledok z efektívnych zabezpečených Cash-Flow-Hedges (len nezabezpečená časť)	-4	-1	.
Celkom	-37	-60	-38,3

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného imania
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

(36) Výsledok finančnej činnosti

Výsledok finančnej činnosti obsahuje výsledky predaja a hodnotenia z cenných papierov kategórie úvery a pohľadávky ako aj finančný majetok

určený na predaj, podiely a podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a na dcérskych spoločnostiach.

Mil. €	2016	2015	Zmena v %
Výsledky z obchodov generujúcich úroky	169	-75	.
z kategórie finančný majetok určený na predaj	60	106	-43,4
zisky z predaja (vrátane preúčtovania rezervy na nové ocenenie)	79	125	-36,8
straty z predaja (vrátane preúčtovania rezervy na nové ocenenie)	-22	-21	4,8
výsledok ocenenia	3	2	50,0
z kategórie úvery a pohľadávky	109	-181	.
zisky z predaja	61	31	96,8
straty z predaja	-108	-20	.
výsledok ocenenia ¹	156	-192	.
Výsledok z nástrojov vlastného kapitálu	175	68	.
z kategórie finančný majetok určený na predaj	162	105	54,3
zisky z predaja (vrátane preúčtovania rezervy na nové ocenenie)	162	106	52,8
straty z predaja (vrátane preúčtovania rezervy na nové ocenenie)	0	-1	.
z kategórie finančný majetok určený na predaj ocenený nadobúdacími nákladmi	37	55	-32,7
výsledok ocenenia	-21	-92	-77,2
výsledok z predaja ocenenia spoločností ocenených at-Equity	-3	0	.
Celkom	344	-7	.

¹ Tu boli obsiahnuté rozpustenia opravných hodnôt portfólia vo výške 25 mil. Eur (predchádzajúci rok: rozpustenie 2 mil. Eur) za prekategORIZOVANÉ cenné papiere.

(37) Bežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity

Bežný výsledok spoločností ocenených at-Equity bol vo výške 150 mil. Eur (predchádzajúci rok: 82 mil. Eur). V obchodnom roku to bolo pozitívne ovplyvnené najmä jednorazovým efektom z predaja spoločnosti zameriavajúcej sa na realitné obchody. V predchádzajúcom roku bol

celkový výsledok spoločností ocenených at-Equity vo výške 147 mil. Eur, vrátane - 3 mil. Eur z predaja a ocenenia. V sledovanom roku nevznikol výsledok z predaja a ocenenia spoločností ocenených at-Equity.

(38) Výsledok ostatných činností

Ostatný výsledok zahŕňa najmä prísuny a rozpustenia rezerv a náklady a výnosy zo zmlúv o operatívnom lízingu.

Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena v %
Podstatné ostatné náklady	310	430	-27,9
Prísuny do rezerv	79	135	-41,5
Náklady zo zmlúv o operatívnom lízingu	166	136	22,1
Náklady na stavebné a architektonické výkony	24	18	33,3
Náklady na nájom a priebežný nájom	8	10	-20,0
Náklady na nehnuteľností držané ako finančné investície	2	18	-88,9
Náklady na majetok určený na predaj	1	38	-97,4
Náklady na predaj hnuťelného majetku	5	4	25,0
Náklady na zmeny výmenných kurzov	25	71	
Podstatné ostatné výnosy	655	539	21,5
Rozpustenie rezerv	197	191	3,1
Výnosy zo zmlúv o operatívnom lízingu	178	182	-2,2
Výnosy z poistných obchodov	0	6	.
Výnosy zo stavebných a architektonických výkonov	7	2	.
Výnosy z prenájmu a priebežného prenájmu	22	28	-21,4
Výnosy z nehnuteľností držané ako finančné investície	8	62	-87,1
Výnosy z majetku určeného na predaj	93	21	.
Výnosy z predaja hnuťelného majetku	81	6	.
Výnosy zo zmien výmenných kurzov	69	41	68,3
Ostatné dane (zostatky)	-61	-51	19,6
Ostatné podstatné náklady / výnosy (zostatky)	12	11	9,1
Ostatný výsledok	296	69	.

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 139 nasl.).

Ostatný výsledok pozostáva z výnosov vo výške 200 mil. Eur (predchádzajúci rok: 229 mil. Eur) a nákladov vo výške 188 mil. Eur (predchádzajúci rok: 218 mil. Eur).

Zníženie prísunu do rezerv v bežnom obchodnom roku súvisí s nižším odhadom strát z procesných rizík.

(39) Administratívne náklady

Administratívne náklady vo výške 7 100 mil. Eur (predchádzajúci rok: 7 157 mil. Eur) v koncerne zahŕňajú personálne náklady vo výške 3 723 mil. Eur (predchádzajúci rok: 3 900 mil. Eur), vecné náklady vo výške 2 821 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 759 mil. Eur) a odpisy prevádzkového

zariadenia, nehnuteľností a ostatného nehnuteľného majetku vo výške 556 mil. Eur (predchádzajúci rok: 498 mil. Eur). Náklady sú rozdelené nasledovne:

Personálne náklady Mil. €	2016	2015	Zmena v %
Mzdy a platy	3 527	3 670	-3,9
Náklady na starobné zabezpečenie a podporu	196	230	-14,8
Celkom	3 723	3 900	-4,5

Personálne náklady obsahujú náklady na sociálne odvody vo výške 463 mil. Eur (predchádzajúci rok: 474 mil. Eur).

závierka

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného imania
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Vecné náklady Mil. €	2016	2015	Zmena v %
Náklady na priestory	570	604	- 5,6
IT náklady	498	482	3,3
Náklady na pracoviská a informácie	253	254	- 0,4
Povinné príspevky	372	279	33,3
Náklady na poradenstvo, audit a spoločensko-právne náklady	507	428	18,5
Cestovné, reprezentačné a reklamné náklady	305	329	- 7,3
Personálom vyvolané vecné náklady	131	153	- 14,4
Ostatné vecné náklady	185	230	- 19,6
Celkom	2 821	2 759	2,2

V priebežnom obchodnom roku sú v povinných príspevkoch obsiahnuté aj bankové odvody vo výške 155 mil. Eur (predchádzajúci rok: 119 mil. Eur) a poľský bankový odvod vo výške 74 mil. Eur (predchádzajúci rok: -).

Audítorm koncernovej závierky spoločnosti Commerzbank je spoločnosť PricewaterhouseCoopers Aktiengesellschaft Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, Nemecko. Zodpovedným audítorm v zmysle § 319a ods. 1 veta štvrtá Obchodného zákonníka je Helge Olsson a Clemens Koch. Ako podpisujúci audítorm pôsobila Helge Olsson druhý rok a Clemens Koch piaty rok. Zodpovedným audítorm v zmysle stanov Commerzbank je Helge Olsson.

Honoráre audítora (bez DPH) (PricewaterhouseCoopers Aktiengesellschaft, Frankfurt, Nemecko) evidované v nákladoch boli za obchodný rok 2016 vo výške 46 mil. Eur. Z toho pripadla čiastka vo výške 1 759 tis. Eur na výkony, ktoré boli vykonané v obchodnom roku 2015. Ak bolo v sledovanom alebo predchádzajúcom roku vykonané zvýšenie imania, sú náklady na činnosti našich audítorm, ktoré boli realizované v rámci zvýšenia imania, obsiahnuté v nasledujúcej tabuľke. Zvýšenia základného imania sa podľa IAS 32.35 vykazujú ako odpočet vlastného imania.

Honoráre audítorm Tis. €	2016	2015	Zmena v %
Audit	16 532	15 850	4,3
Ostatné potvrdzovacie výkony ¹	7 474	7 255	3,0
Výkony daňového poradcu	430	353	21,8
Ostatné výkony	21 654	14 726	47,0
Celkom	46 090	38 184	20,7

¹ Ostatné služby zahŕňajú kontroly mimo previerky ročnej závierky / koncernovej závierky (napr. kontroly štvrtročných závierok, kontroly podľa § 36 Zákona o obchodovaní s cennými papiermi a vydávanie Comfort Lettern podľa IDW PS 910).

Odpisy prevádzkového zariadenia, pozemkov, budov a ostatného hnutel'ného majetku sú vykázané takto:

Mil. €	2016	2015	Zmena v %
Prevádzkové zariadenie	133	141	- 5,7
Nehnutelnosti	38	58	- 34,5
Ostatný nehnuteľný majetok	385	299	28,8
Celkom	556	498	11,6

Odpisy ostatného nehnuteľného majetku obsahujú zníženie hodnôt vo výške 1 mil. Eur (predchádzajúci rok: 4 mil. Eur), s ohľadom na pozemky, budovy a ostatný hnutel'ný majetok boli zaevidované zníženia hodnôt vo výške 8 mil. Eur (predchádzajúci rok: 9 mil. Eur).

(40) Zníženie goodwillu a ostatného nehnuteľného majetku

Na pozadí pozmenenej štruktúry segmentov na základe „Commerzbank 4.0“ sme k 30. septembru 2016 vykonali mimoriadny test zachovania hodnoty. To viedlo k zníženiu hodnoty z 592 mil. Eur na goodwill v segmente Firemní klienti príp. v bývalom segmente Corporates & Markets

(viď poznámka 56). V objeme 35 mil. Eur sme znížili hodnotu kmeňa klientov nového segmentu Firemní klienti. Toto zníženie hodnoty súviselo výhradne s testom zachovania hodnoty.

Mil. €	2016	2015	Zmena v %
Goodwill	592	–	.
Ostatný nehnuteľný majetok	35	–	.
Celkom	627	–	.

(41) Náklady na reštrukturalizáciu

Náklady na reštrukturalizáciu vo výške 129 mil. v obchodnom roku 2016 súviseli s reštrukturalizáciou rôznych backoffice jednotiek v Nemecku ako aj s novou orientáciou firemných klientov v lokalitách Londýn a New York.

Náklady na reštrukturalizáciu z predchádzajúceho roka vznikli v dôsledku nového usporiadania pôvodného segmentu v lokalitách Londýn a New York,

nového usporiadania lokality v Luxemburgu ako aj v dôsledku optimalizácie interných postupov.

Mil. €	2016	2015	Zmena v %
Náklady na začaté reštrukturalizačné opatrenia	129	114	13,2
Celkom	129	114	13,2

(42) Dane z príjmov a výnosov

Náklady na dane z výnosov sú zložené z nasledovných položiek:

Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena v %
Skutočné dane z výnosov	536	340	57,6
Daňové náklady / výnosy za bežný rok	491	334	47,0
Daňové náklady / výnosy za predchádzajúci rok	45	6	.
Latentné dane z výnosov	–275	289	.
Daňové náklady / výnosy na základe zmeny dočasných zmien a prevodov strát	8	156	–94,9
Rozdiely daňových sadzieb	–81	–16	.
Daňové náklady na základe odpisov na doteraz vytvorené latentné dane z prevodov strát	20	149	–86,6
Daňové výnosy z doteraz nezohľadnených daňových prevodov strát	–222	–	.
Celkom	261	629	–58,5

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného imania
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Kombinovaná sadzba dane z výnosov uplatňovaná v Commerzbank Aktiengesellschaft a tuzemských orgánových spoločnostiach predstavuje 31,5 %.

Nižšie uvedený prevodný výpočet zobrazuje súvislosti medzi výsledkom pred daňou z výnosu podľa IFRS a daňami z príjmov a výnosov v obchodnom roku.

Sadzba dane z výnosov, ktorá sa používa ako základ pre prevodný výpočet, pozostáva z nemeckej sadzby dane z výnosov vo výške 15,0 % plus solidárneho príspevku 5,5 % a priemernej sadzby živnostenskej dane vo výške 15,7%. Tuzemská sadzba dane z výnosov tak predstavuje 31,5% (predchádzajúci rok: 31,4%).

Efekty na daň z výnosov vyplývajú na základe rozdielnych sadzieb dane pri zahraničných jednotkách. Daňové sadzby v zahraničí boli v rozpätí medzi 12 % (Singapur) a 46 % (New York).

K 31. decembru 2016 bola daňová kvóta koncernu na úrovni 40,5 % (predchádzajúci rok: 34,4 %). Daňová kvóta bola pozitívne ovplyvnená daňovými výnosmi zo zohľadnenia viacročného plánovania na obdobie 2017 až 2020 ako aj využitím prevodov dane, s ohľadom na ktoré doteraz neboli tvorené Deferred Tax Assets. V opačnom smere malo ocenenie latentných daňových úrokov v dôsledku obmedzenia ročného zaúčtovania daňových prevodov strát na budúce zisky, ktoré prijal zákonodarca vo Veľkej Británii, ako aj daňovo neúčinné odpisovanie dopad na goodwill.

Mil. €	2016	2015 ¹
Výsledok v roku pred zdanením výnosov podľa IFRS	643	1 828
Koncernová sadzba dane z výnosov (%)	31,5	31,4
Náklady na dane z výnosov v obchodnom roku	202	574
Dopady súvisiace s rozdielnymi daňovými sadzbami a zmenami daňových sadzieb pri daňových vymedzeniach s dopadom na výsledok	-88	-138
Dopady z uplatnenia latentných daní na prevody straty	93	149
Dopady neodpočítateľných prevádzkových výdavkov a nezdaniteľných výnosov	200	81
Neuplatňované latentné dane	-166	0
Spotreba daňových prevodov, pre ktoré neboli vytvorené latentné daňové nároky	-55	-87
Dopady pripočítania alebo krátenia pre živnostenskú daň	8	9
Nezapočítateľné zrážkové dane	46	26
Skutočné dane mimo obdobia	25	-9
Ostatné dopady	-4	24
Dane z príjmov a výnosov	261	629

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené skutočné a latentné dane vyplývajúce z položiek, ktoré boli priamo pripísané k dobru alebo zaťažené v rámci vlastného kapitálu:

Dane z výnosov s neutrálnym dopadom na výsledok mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Skutočné dane z výnosov	0	1	.
Latentné dane z výnosov	1 026	994	3,2
Oceňovacie rozdiely z Cash Flow Hedges	25	52	-51,9
Rezerva na nové ocenenie	207	333	-37,8
Prevody straty	199	202	-1,5
Poistno-matematické zisky alebo straty	595	407	46,2
Ostatné	-	-	.
Celkom	1 026	995	3,1

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

(43) Čistý a úrokový výsledok

Čisté úspechy pozostávajú z ocenení Fair-Value, znížení hodnôt / pripísaných hodnôt, realizovaných úbytkov a dodatočných prijatých platieb z odpísaných finančných nástrojov (viď poznámku č. 5c).

Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena v %
Čisté výsledky z			
obchodných aktív a pasív	288	533	-46,0
uplatnenia opcie Fair Value	32	-39	.
z finančného majetku určeného na predaj	36	587	-93,9
z toho: preúčtovania z rezervy na nové ocenenie ovplyvňujúce výsledok	-86	-62	38,7
z toho: zmena rezervy na nové ocenenie neovplyvňujúca výsledok	-49	495	.
úverov a pohľadávok	-791	-877	-9,8
ostatných finančných záväzkov	-	-	.

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

² vrátane výsledky zo zabezpečovacích súvislostí.

Vo výsledku z úrokov sú zobrazené úrokové súčasti z poznámok úrokové prebytky a výsledok obchodnej činnosti podľa kategórií podľa IAS 39.

Mil. €	2016	2015 ¹	Zmena v %
Úrokový výsledok z			
obchodných aktív a pasív ¹	545	1 099	-50,4
uplatnenia opcie Fair Value	-114	-132	-13,6
z finančného majetku určeného na predaj	790	766	3,1
úverov a pohľadávok	7 325	8 250	-11,2
ostatných finančných záväzkov	-3 855	-4 654	-17,2

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

(44) Výsledok na akciu

	2016	2015 ¹	Zmena v %
Operatívny výsledok (mil. €)	1 399	1 942	-28,0
Koncernový prebytok pripadajúci akcionárom Commerzbank (mil. €)	279	1 084	.
Priemerný počet vydaných kmeňových akcií (ks)	1 252 357 634	1 208 568 906	3,6
Operatívny výsledok na akciu (€)	1,12	1,61	-30,4
Výsledok na akciu (€)	0,22	0,90	.

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

Zisk na akciu vypočítaný podľa IAS 33 je založený na koncernovom zisku pripadajúcom na akcionárov Commerzbank a je vypočítaný ako kvocient z upraveného zisku koncernu a váženého priemeru akcií nachádzajúcich sa v obehu v obchodnom roku. V bežnom obchodnom

roku ani v predchádzajúcom roku neboli v obehu žiadne zameniteľné ani opčné práva. Zriedený výsledok sa preto zhodoval s nezriedeným výsledkom. Zloženie operatívneho výsledku je definované v správe o segmentoch (poznámka č. 45).

závierka

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného imania
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

(45) Správy o segmentoch

V správe o segmentoch sa odzrkadľujú výsledky operatívnych obchodných segmentov začlenených do koncernu Commerzbank. Ako základ pre nasledovné informácie o segmentoch slúži IFRS 8 Operating Segments, ktoré používajú nasledovnú manažérsku zásadu: informácie o segmentoch sú definované na základe interného vykazovania, ktoré slúžia manažérovi na posudzovanie riadenia segmentov a prijímanie rozhodnutí o alokácii zdrojov do segmentov. V rámci koncernu Commerzbank je predstavenstvo manažérom, ktorý prijíma tieto rozhodnutia.

Vykazovanie informácií o segmentoch je založené na organizačnej štruktúre koncernu Commerzbank. V rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ predstavenstvo rozhodlo k 30. 9. 2016 o novej štruktúre segmentov. Nový segment Súkromní klienti a podnikatelia združuje doterajšie segmenty Súkromní klienti a Central & Eastern Europe ako aj firemných klientov Commerzbank. V novom segmente Firemní klienti sú združení doterajší segment Corporates & Markets ako aj veľkí firemní klienti z doterajšieho segmentu Banka pre stredné podniky. Rovnako boli upravené aj hodnoty z predchádzajúceho roka.

V našej správe o segmentoch informujeme o troch operatívnych segmentoch ako aj o oblasti Ostatné a konsolidácia.

- Segment Súkromní klienti a podnikatelia pozostáva z piatich oblastí. Súkromní klienti a podnikatelia tvoria tuzemskú filiálkovú banku s ca 1 000 lokalitami. Okrem toho sem patrí comdirect bank Aktiengesellschaft vrátane jej dcérskej spoločnosti ebase GmbH, Asset Manager Commerz Real Aktiengesellschaft ako aj poľská skupina mBank. V rámci oboch oblastí koncernu Súkromní klienti a podnikatelia sa v Nemecku poskytujú služby súkromného bankovníctva ako aj Wealth-Management príp. služby firemným a menším stredným podnikom v piatich trhových regiónoch. Oblasť Súkromní klienti sa zameriava na investovanie, spravovanie cenných papierov / majetku, manažment úverov a financovanie ako aj správa nehnuteľností. Sem patrí aj spoločnosť Commerz Direktservice GmbH, ktorá poskytuje služby callcentra pre klientov Commerzbank. Oblasť koncernu Podnikatelia sa zameriava na potreby podnikateľov s obratom do 15 mil. Eur, najmä v produktových oblastiach úvery a platobný styk. Naša ponuka výkonov spája know-how v oblasti firemného bankovníctva a riešenia mieru s osvedčenými štandardnými produktami pri maximálnej blízkosti voči klientom, na základe širokej plošnej prítomnosti vo viac ako 300 lokalitách. Oblasť comdirect bank obsahuje aktivity koncernu comdirect. Tento je charakterizovaný štandardizovanou ponukou poradenstva a služieb, ktorá je primárne dostupná na internete. Táto oblasť sa strategicky zameriava na investovanie, sporenie a obchodovanie s cennými papiermi. Cieľovou skupinou sú pritom moderní a nezávislí klienti s afinitou voči digitálnym riešeniam. Asset Manager Commerz Real pokrýva so svojou produktovou paletou otvorené realitné fondy (hausInvest), Asset Structuring investičných produktov pre súkromných a inštitucionálnych investorov (nehnuteľnosti, infraštruktúra vrátane tankových lodí LNG, lietadiel, Rolling Stock a obnoviteľných energií),

Asset Structuring produktov financovania ako aj lízingu hnuťelných vecí. Poľská skupina mBank ponúka ako univerzálna banka finančné služby pre súkromných klientov v Poľsku, Česku a na Slovensku ako aj bankové produkty pre firemných klientov.

- V segmente Firemní klienti sú združené obchodné aktivity bývalých segmentov Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets. Obchodné aktivity s menšími a strednými podnikmi s obratom od 2,5 do 15 mil. Eur bol vyčlenený zo segmentu Firemní klienti a vložený do segmentu Súkromní klienti a podnikatelia. Segment ponúka klientom úplné spektrum produktov medzinárodnej univerzálnej banky. Toto spektrum zahŕňa klasické úverové produkty ako aj individuálne zamerané riešenia financovania ako aj produkty z oblastí Cash-Management a medzinárodných obchodných aktivít, investičné a zabezpečovacie produkty až po investičné bankovníctvo orientované na klientov a riešenia na kapitálovom trhu. Segment je rozdelený na päť oblastí. V oblastiach koncernu Stredné podniky, Corporates a Financial Institutions sa zobrazujú obchodné aktivity s príslušnými hlavnými klientmi. V oblasti Stredné podniky sú združené stredné podniky ako aj tuzemskí veľkí klienti s obratom od 15 mil. Eur a príslušnými produktovými potrebami. V rámci oblasti International Corporates sa poskytujú služby firemným klientom so sídlom v zahraničí, veľkým nemeckým multinárodným spoločnostiam ako aj medzinárodným poisťovniam. Oblasť koncernu Financial Institutions sa zameriava na vzťahy s domácimi a zahraničnými úverovými inštitúciami a centrálnymi bankami. Na pozadí plánovaného vyčlenenia sa výsledok oblasti Equity Markets & Commodities vykazuje osobitne. V oblasti „Other Result“ sú združené obchody, ktoré nepredstavujú strategické zameranie segmentu Firemní klienti. V zásade ide o majetok, ktorý bol prevedený z bývalých jednotiek Non-Core Assets a Portfolio Restructuring Unit určených na likvidáciu ako aj o efekty zo zabezpečovacích položiek. Okrem toho táto oblasť pokrýva aj oceňovacie efekty jednotlivých záväzkov.
- Segment Asset & Capital Recovery (ACR) združuje zostávajúce aktivity z bývalej jednotky Non-Core-Assets z oblastí Commercial Real Estate, Public Finance (vrátane Private Finance Initiatives) ako aj Ship Finance (SF), ktoré neboli prevedené na iné segmenty. Do tohto segmentu boli prevedené výhradne aktíva, ktorých hodnota nebola upravená. ACR v zásade zahŕňa komplexné čiastkové portfóliá s dlhou dobou platnosti. Aktíva Commercial Real Estate a Public Finance, ktoré nie sú zobrazené v iných segmentoch, boli do likvidácie prevažne zahrnuté v bývalej dcérskej spoločnosti Hypothekbank Frankfurt Aktiengesellschaft. V máji 2016 bola spoločnosť Hypothekbank Frankfurt Aktiengesellschaft (HF) zlikvidovaná a následne pretransformovaná na servisnú spoločnosť LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH. Portfóliá HF z oblasti financovania firemných nehnuteľností a štátneho financovanie, ktorých výsledok bol doteraz obsiahnutý v segmente ACR, boli prevedené na Commerzbank Aktiengesellschaft. Oblasť SF zahŕňa financovanie lodí v rámci skupiny Commerzbank. Táto oblasť zahŕňa aj všetky aktivity bývalej Deutsche

Schiffsbank Aktiengesellschaft. Okrem toho sa v segmente NCA vykazujú Warehouse-Assets spoločnosti Commerz Real Aktiengesellschaft.

- Do oblasti Ostatné a konsolidácia patria výnosy a náklady, ktoré nie je možné zaradiť do oblasti zodpovednosti jednotlivých obchodných oblastí. V rámci oblasti Ostatné sa okrem iného vykazujú podiely, ktoré nie sú priradené do operatívnych segmentov, ako aj Group Treasury. Ďalší vývoj metodiky a diferencované zúčtovacie postupy viedli v prvom štvrtroku 2016 k zaúčtovaniu nákladov z doteraz nevyúčtovaných skutočností. Okrem toho bol zohľadnený charakter Group Treasury ako interného poskytovateľa služieb v rámci zúčtovania. Rovnako boli upravené aj hodnoty z predchádzajúceho roka. Rovnako tu boli zobrazené aj náklady na podporné činnosti, ktoré boli v zásade rozúčtované na jednotlivé segmenty. Do oblasti Ostatné a konsolidácia patria výnosy a náklady, ktoré nie je možné zaradiť do oblasti zodpovednosti jednotlivých obchodných oblastí. Pod konsolidáciu spadajú náklady a výnosy, ktoré sa od veličín zobrazených v správach o segmentoch podľa interných pravidiel prevádzajú do koncernovej závierky podľa pravidiel IFRS. Ďalej sú tu zobrazené náklady na jednotky na riadenie koncernu, ktoré sa – s výnimkou nákladov na integráciu a reštrukturalizáciu – v plnej výške účtujú na dané segmenty.

Úspech každého segmentu sa meria na základe operatívneho výsledku a výsledku pred zdanením ako aj na základe ukazovateľov výnos vlastného kapitálu a nákladová kvóta. Operatívny výsledok je definovaný ako súčet úrokového prebytku po rizikovej prevencii, provízneho prebytku, výsledku obchodnej činnosti vrátane výsledku zo zabezpečovacích súvislostí, výsledku finančnej činnosti, bežného výsledku spoločností oceňovaných at-Equity a ostatného výsledku pri odpočítaní administratívnych nákladov. V dôsledku vykázania výsledkov pred zdanením sú vo výsledku ako aj v priemernom viazanom kapitále obsiahnuté podiely tretích osôb. Všetky výnosy, za ktoré je segment zodpovedný, sú tak zohľadnené vo výsledku pred zdanením. S cieľom zobraziť v tejto správe výsledný efekt transakcií v segmente Firemní klienti, ktoré mali špecifický daňový dopad, úrokový prebytok segmentu Firemní klienti zahŕňa aj ekvivalentné dane na vstupe zodpovedajúci dodatočnej dani z týchto transakcií. Pri prevode správ o segmentoch na čísla externého účtovníctva sa tento ekvivalent pred zdanením v oblasti Ostatné a konsolidácia eliminuje. Pri vykazovaní eliminácie priebežných výsledkov z interných transakcií v rámci podávania správ o segmentoch sme vykonali zmenu. Kým boli tieto priebežné výsledky v minulosti eliminované v príslušnom segmente, je teraz odovzdávajúcí segment zobrazený tak, ako by sa daná transakcia realizovala mimo koncernu. Priebežné zisky a straty sa eliminujú teraz v Ostatné a konsolidácia.

Výnos vlastného kapitálu sa vypočíta z pomeru výsledku (operatívneho a pred zdanením) k priemernému viazanému vlastnému kapitálu. Výnos ukazuje, ako je úročený kapitál použitý v segmente. Nákladová kvóta v operatívnom obchode odzrkadľuje efektívnosť nákladov segmentov; kvóta sa vypočíta z pomeru administratívnych nákladov voči výnosom pred rizikovou prevenciou.

Výnosy a náklady vykazujeme podľa miery ich zavinenia v trhových cenách a v oblasti úrokov podľa metódy trhových úrokov. Úrokový prebytok poukazuje na skutočné náklady na refinancovanie za podiely

priradené k príslušným segmentom. Investičný úžitok generovaný v koncerne z vlastného kapitálu sa v pomere priemerného viazaného vlastného kapitálu priraduje k úrokovému prebytku príslušných segmentov. Úroková sadzba zodpovedá úrokovej sadzbe nerizikovej investície na dlhodobom kapitálovom trhu. Stanovenie priemerného viazaného vlastného kapitálu bolo vykonané podľa systematiky Bazilej 3 na základe zistených priemerných rizikových aktív a započítaných čiastok pre trhového rizikové pozície (ekvivalent rizikových aktív). Na úrovni koncernu je preukázaný kapitál investorov, ktorý slúži na výpočet výnosu z vlastného kapitálu. Úpravy medzi priemerným viazaným imaním a imaním IFRS sa vykonáva v oblasti Ostatné a konsolidácia. Kapitálová viaanosť rizikových aktív, ktorá sa predpokladá pre vykazovanie správ o segmentoch, je od roku 2015 na pozadí vyšších kapitálových požiadaviek vo výške 10 %. Hodnoty za predchádzajúci boli v primeranej výške upravené. Na základe postupujúceho odbúravania portfólia NCA bola časť tam vykazovaného kapitálu, ktorý pôvodne požadovala EBA na zabezpečenie rizík zo štátnych obligácií štátov EU, v prvom štvrtroku 2014 vrátená do jadrovej banky. Okrem toho podávame správu o príslušných aktívach a pasívach segmentov. S ohľadom na obchodný model sa súvaha segmentu vyrovnáva až na úrovni koncernu.

V správe o segmentoch koncernu sú prezentované výsledky koncernu pred zdanením. Aby sme mohli výsledný efekt z daňovo indukovaných transakcií segmentu Corporates & Markets zobraziť v tejto správe, obsahuje úrokový prebytok segmentu Corporates & Markets ekvivalent výsledku pred zdanením. Pri prevode správ o segmentoch na čísla externého účtovníctva sa tento ekvivalent pred zdanením v oblasti Ostatné a konsolidácia eliminuje. Pri vykazovaní eliminácie priebežných výsledkov z interných transakcií v rámci podávania správ o segmentoch sme vykonali zmenu. Kým boli tieto priebežné výsledky v minulosti eliminované v príslušnom segmente, je teraz odovzdávajúcí segment zobrazený tak, ako by sa daná transakcia realizovala mimo koncernu. Priebežné zisky a straty sa eliminujú teraz v Ostatné a konsolidácia. V sledovanom roku vyplýval z transakcie presahujúcej segmenty v segmente Non-Core Assets negatívny priebežný výsledok, ktorého protipoložka je obsiahnutá vo výsledku oblasti Ostatné a konsolidácia.

Administratívne náklady vykázané v operatívnom výsledku zahŕňajú personálne náklady, vecné náklady ako aj odpisy hneuteľného majetku a ostatného nehnuteľného majetku. Náklady na reštrukturalizáciu a zníženia hodnoty firemných alebo obchodných hodnôt ako aj obchodných známk a sú vykazované vo výsledku pred zdanením v rámci operatívneho výsledku. Priradenie administratívnych nákladov do jednotlivých segmentov sa bude realizovať podľa zásady spôsobenia. Nepriame náklady vyplývajúce z interných výkonov budú fakturované príjemcovi výkonov príp. vedú u poskytovateľa výkonov k príslušnému odťaženiu. Tieto interné vzťahy sú oceňované trhovými cenami alebo plnými cenami.

Účtovné hodnoty spoločností oceňovaných at-Equity vo výške 180 mil. Eur (predchádzajúci rok: 735 mil. Eur) sú rozdelené na segmenty Súkromní klienti a podnikatelia vo výške 9 mil. Eur (predchádzajúci rok: 503 mil. Eur), Firemní klienti vo výške 170 mil. Eur (predchádzajúci rok: 231 mil. Eur) ako aj Asset & Capital Recovery vo výške 1 mil. Eur (predchádzajúci rok: 1 mil. Eur).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Nasledujúce tabuľky obsahujú informácie o segmentoch za obchodné roky 2016 a 2015.

2016 Mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	2 479	2 825	287	- 514	5 077
Riziková prevencia v úverových obchodoch	- 119	- 185	- 599	3	- 900
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	2 360	2 640	- 312	- 511	4 177
Provizny prebytok	1 956	1 279	4	- 27	3 212
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	50	210	- 202	262	320
Výsledok finančnej činnosti	140	46	141	17	344
Výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	131	19	-	-	150
Ostatný výsledok	63	66	- 17	184	296
Výnosy pred rizikovou prevenciou	4 819	4 445	213	- 78	9 399
Výnosy po rizikovej prevencii	4 700	4 260	- 386	- 75	8 499
Administratívne náklady	3 621	2 973	128	378	7 100
Operatívny výsledok	1 079	1 287	- 514	- 453	1 399
Náklady na reštrukturalizáciu	-	22	-	107	129
Zníženie goodwillu a ostatných nehnuteľných aktív	-	627	-	-	627
Výsledok pred zdanením	1 079	638	- 514	- 560	643
Aktíva	119 392	210 768	27 005	123 285	480 450
Pasíva	140 904	224 166	20 435	94 945	480 450
Priemerný viazaný vlastný kapitál	4 125	11 580	3 313	4 149	23 167
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	26,2	11,1	- 15,5		4,7
Operatívny výnos vlastného imania, mínus nehnuteľný majetok (%)	43,0	11,9	- 15,5		5,3
Nákladová kvóta v operatívnom obchode (%)	75,1	66,9	60,1		75,5
Výnos vlastného kapitálu výsledok pred zdanením (%)	26,2	5,5	- 15,5		2,8
Priemerný počet zamestnancov	23 669	7 195	-	18 080	48 944

2015 ¹ Mil. €	Súkromní klienti a podnikatelia	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	2 584	3 551	137	-545	5 727
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-167	-108	-361	-60	-696
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	2 417	3 443	-224	-605	5 031
Provízny prebytok	2 020	1 428	17	-35	3 430
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	77	-154	94	477	494
Výsledok finančnej činnosti	65	10	-207	125	-7
Výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	68	18	-2	-2	82
Ostatný výsledok	31	-20	37	21	69
Výnosy pred rizikovou prevenciou	4 845	4 833	76	41	9 795
Výnosy po rizikovej prevencii	4 678	4 725	-285	-19	9 099
Administratívne náklady	3 627	3 030	181	319	7 157
Operatívny výsledok	1 051	1 695	-466	-338	1 942
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	-	-
Zníženie goodwillu a ostatných nehnuteľných aktív	-	57	16	41	114
Výsledok pred zdanením	1 051	1 638	-482	-379	1 828
Aktíva	111 562	258 832	22 604	139 703	532 701
Pasíva	134 886	272 572	14 951	110 292	532 701
Priemerný viazaný vlastný kapitál	4 760	12 401	4 182	939	22 282
Operatívny výnos vlastného kapitálu (%)	22,1	13,7	-11,1		6,7
Operatívny výnos vlastného imania, mínus nehnuteľný majetok (%)	33,2	14,8	-11,1		7,5
Nákladová kvóta v operatívnom obchode (%)	74,9	62,7	238,2		73,1
Výnos vlastného kapitálu výsledok pred zdanením (%)	22,1	13,2	-	-40,4	8,2
Priemerný počet zamestnancov	24 112	7 442	-	18 237	49 791

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Podrobné údaje o segmente Ostatné a konsolidácia:

Mil. €	2016			2015 ¹		
	Ostatné	Konsolidácia	Ostatné a konsolidácia	Ostatné	Konsolidácia	Ostatné a konsolidácia
Úrokový prebytok	-366	-148	-514	-492	-53	-545
Riziková prevencia v úverových obchodoch	3	-	3	-60	-	-60
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	-363	-148	-511	-552	-53	-605
Provizny prebytok	-23	-4	-27	-32	-3	-35
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	218	44	262	473	4	477
Výsledok finančnej činnosti	35	-18	17	102	23	125
Výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	-	-	-	-2	-	-2
Ostatný výsledok	191	-7	184	31	-10	21
Výnosy pred rizikovou prevenciou	55	-133	-78	80	-39	41
Výnosy po rizikovej prevencii	58	-133	-75	20	-39	-19
Administratívne náklady	401	-23	378	341	-22	319
Operatívny výsledok	-343	-110	-453	-321	-17	-338
Zníženie goodwillu a ostatných nehnuteľných aktív	-	-	-	-	-	-
Náklady na reštrukturalizáciu	101	6	107	41	-	41
Výsledok pred zdanením	-444	-116	-560	-362	-17	-379
Aktíva	123 015	270	123 285	139 703	-	139 703
Pasíva	94 804	141	94 945	110 292	-	110 292

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 139 nasl.).

V oblasti Konsolidácia sú zobrazené skutočnosti týkajúce sa konsolidácie a prevodu výsledkov segmentov a oblasti Ostatné do koncernovej závierky. Okrem iného sa zobrazujú nasledovné skutočnosti:

- oceňovacie efekty z použitia Hedge Accountings podľa IAS 39 na celobankové transakcie sú zobrazené v oblasti Konsolidácia
- ekvivalent vstupnej dane priradený do segmentu Corporates & Markets z transakcií v rámci úrokového prebytku bude eliminovaný v rámci Konsolidácie
- výsledky ocenenia vlastných dlhopisov, ktoré vznikli v segmentoch, budú eliminované v rámci Konsolidácie
- tu sa takisto vykazujú ostatné efekty konsolidácie súvisiace s internými skutočnosťami.

Z priradenia hodnôt so segmentov podľa príslušného sídla filiálky alebo koncernovej spoločnosti vyplýva nasledovné rozdelenie:

2016 Mil. €	Nemecko	Európa bez Nemecka	Amerika	Ázia	Ostatné	Celkom
Úrokový prebytok	3 475	1 361	82	159	–	5 077
Riziková prevencia v úverových obchodoch	–686	–207	9	–16	–	–900
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	2 789	1 154	91	143	–	4 177
Provízny prebytok	2 668	476	44	24	–	3 212
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	–265	492	–5	98	–	320
Výsledok finančnej činnosti	191	148	3	2	–	344
Výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	141	5	4	–	–	150
Ostatný výsledok	264	33	3	–4	–	296
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>6 474</i>	<i>2 515</i>	<i>131</i>	<i>279</i>	–	<i>9 399</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>5 788</i>	<i>2 308</i>	<i>140</i>	<i>263</i>	–	<i>8 499</i>
Administratívne náklady	5 532	1 282	134	152	–	7 100
Operatívny výsledok	256	1 026	6	111	–	1 399
Rizikové aktíva pre úverové riziká	91 460	47 006	4 742	3 672	–	146 880

V predchádzajúcom roku sme dosiahli na geografických trhoch nasledovné výsledky:

2015 ¹ Mil. €	Nemecko	Európa bez Nemecka	Amerika	Ázia	Ostatné	Celkom
Úrokový prebytok	3 273	2 239	226	–11	–	5 727
Riziková prevencia v úverových obchodoch	–494	–240	36	2	–	–696
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	2 779	1 999	262	–9	–	5 031
Provízny prebytok	2 838	517	34	41	–	3 430
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	480	–134	–140	288	–	494
Výsledok finančnej činnosti	–108	100	–	1	–	–7
Výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	70	4	5	3	–	82
Ostatný výsledok	61	34	–19	–7	–	69
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>6 614</i>	<i>2 760</i>	<i>106</i>	<i>315</i>	–	<i>9 795</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>6 120</i>	<i>2 520</i>	<i>142</i>	<i>317</i>	–	<i>9 099</i>
Administratívne náklady	5 488	1 399	123	147	–	7 157
Operatívny výsledok	632	1 121	19	170	–	1 942
Rizikové aktíva pre úverové riziká	97 134	54 798	4 019	3 456	–	159 407

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmien pri vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

Z výnosov pred rizikovou prevenciou v Európe pripadá ca. 35 % na naše jednotky vo Veľkej Británii (predchádzajúci rok: 40 %), 40 % na naše jednotky v Poľsku (predchádzajúci rok: 36 %) a 15 % na naše jednotky v Luxembursku (predchádzajúci rok: 13 %). Namiesto dlhodobého majetku vykazujeme rizikové aktíva pre úverové riziká.

V súlade s IFRS 8.32 sa Commerzbank rozhodla, že nebude celkové výnosy koncernu Commerzbank členiť podľa produktov a služieb. Tieto informácie nevyplývajú z interného riadenia ani z manažérskeho výkazníctva.

Vysvetlivky k súvahe

(46) Hotovostná rezerva

V rámci hotovostnej rezervy sa vykazujú nasledovné položky:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pokladňa	1 431	1 391	2,9
Vklady v centrálnych bankách	33 030	23 858	38,4
Dlhové tituly verejných miest	341	3 260	- 89,5
Celkom	34 802	28 509	22,1

Vo vkladoch v centrálnych bankách boli obsiahnuté pohľadávky vo výške 18 350 mil. Eur (predchádzajúci rok: 16 089 mil. Eur) voči Nemeckej centrálnej banke. Predpísaná priemerná minimálna rezerva bola vo výške 2 758 mil. Eur (predchádzajúci rok: 7705 mil. Eur) za

obdobie od decembra 2016 do januára 2017. Keďže plnenie povinnosti na zabezpečenie minimálnej rezervy sa riadi podľa priemerného vkladu, neexistujú žiadne dispozičné obmedzenia týkajúce sa vkladov v Nemeckej centrálnej banke.

(47) Pohľadávky voči úverovým inštitúciám

Mil. €	Celkom			splatené denne		ostatné pohľadávky	
	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015 ¹
Úverové inštitúcie v Nemecku	11 706	14 208	- 17,6	5 408	5 337	6 298	8 871
Úverové inštitúcie mimo Nemecka	46 882	57 681	- 18,7	14 103	18 216	32 779	39 465
Celkom	58 588	71 889	- 18,5	19 511	23 553	39 077	48 336
z toho pripadajú na kategórie:							
úvery a pohľadávky	43 033	49 269	- 12,7				
finančný majetok určený na majetok	-	-	.				
ocenený časovou hodnotou s účinkom na výsledok	15 555	22 620	- 31,2				

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 139 nasl.).

Pohľadávky voči úverovým inštitúciám boli po odpočítaní rizikovej prevencie na úrovni 58 529 mil. Eur (predchádzajúci rok: 71 805 mil. Eur).

V nasledujúcej tabuľke sú zhrnuté pohľadávky voči úverovým inštitúciám podľa podstatných druhov obchodov:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Reverse Repos a Cash Collaterals	33 395	43 774	- 23,7
Pohľadávky z peňažných obchodov	1 662	765	.
Dlhopisové pôžičky	1 241	1 185	4,7
Ostatné pohľadávky	22 290	26 165	- 14,8
Celkom	58 588	71 889	- 18,5

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 139 nasl.).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(48) Pohľadávky voči klientom

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pohľadávky voči klientom v Nemecku	146 288	143 904	1,7
Pohľadávky voči klientom mimo Nemecka	70 230	78 833	-10,9
Celkom	216 518	222 737	-2,8
z toho pripadajú na kategórie:			
úvery a pohľadávky	208 095	211 350	-1,5
finančný majetok určený na majetok	-	-	.
ocenený časovou hodnotou s účinkom na výsledok	8 423	11 387	-26,0

V nasledujúcej tabuľke sú zhrnuté pohľadávky voči klientom podľa podstatných druhov obchodov:

Pohľadávky voči klientom boli po odpočítaní rizikovej prevencie na úrovni 212 848 mil. Eur (predchádzajúci rok: 218 875 mil. Eur).

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Reverse Repos a Cash Collaterals	12 362	14 980	-17,5
Pohľadávky z peňažných obchodov	522	517	1,0
Výpožičky dlhopisov	13 290	14 165	-6,2
Pohľadávky zabezpečené hypotékami a vecnými právami	92 994	93 999	-1,1
Ostatné pohľadávky	97 350	99 076	-1,7
Celkom	216 518	222 737	-2,8

Vo výpožičkách dlhopisov a ostatných pohľadávkach voči klientom boli obsiahnuté komunálne úvery vo výške 17 784 mil. Eur (predchádzajúci rok: 17 945 mil. Eur). Pri vecne zabezpečenom financovaní výstavby a

lodí vykazujeme celkové čerpanie; hodnota založených objektov bola k 31. decembru 2016 na úrovni 57 616 mil. Eur (predchádzajúci rok: 58 464 mil. Eur).

(49) Objem úverov

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Úvery pre úverové inštitúcie	19 894	22 617	-12,0
Úvery pre klientov	204 156	207 757	-1,7
Celkom	224 050	230 374	-2,7

Úvery vymedzujeme voči pohľadávkam voči úverovým inštitúciám a klientom tak, že ako úvery sú vykazované len také pohľadávky, s ohľadom na ktoré boli s dlžníkmi uzatvorené úverové zmluvy. Preto sa

napríklad peňažné obchody s bankami a obchody reverse-repo nevykazujú ako úvery. V rámci úverov voči klientom sú obsiahnuté aj zmenkové úvery.

(50) Riziková prevencia v úverových obchodoch

Riziková prevencia v úverových obchodoch sa vykonáva podľa jednotných koncernových pravidiel a pokrýva všetky identifikovateľné riziká týkajúce sa bonity. S ohľadom na vzniknuté, avšak ešte neznáme

výpadky sme na základe postupov odvodených z pravidiel Bazilej II vytvorili opravné položky k portfóliu. Celkovo bol vývoj rizikovej prevencie v úverových obchodoch podľa kategórií nasledovný:

Mil. €	Star 1.1.2016	Prísun	Rozpustenie	Spotreba	Zmeny v konsolidačnom okruhu	Zmeny výmenných kurzov / preúčtovanie	Star 31.12.2016
Riziková prevencia pre riziká v úverových obchodoch	3 946	1 604	699	1 149	-	27	3 729
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	84	7	35	1		4	59
Pohľadávky voči klientom	3 862	1 597	664	1 148		23	3 670
Rezervy na mimosúvahové riziká v úverových obchodoch	246	49	90	-	-		205
Celkom	4 192	1 653	789	1 149	-	27	3 934

Prísun a rozpustenia s dopadom na výsledok viedli pri zohľadnení priamych odpisov, zvýšenia hodnôt a úhrad za odpísané pohľadávky k nákladom na rizikovú prevenciu boli vo výške 900 mil. Eur (predchádzajúci rok: 6 mil. Eur)).

Mil. €	Opravné položky k jednotlivým rizikám		Opravné položky k portfóliovým rizikám		Opravné položky celkom		Zmena v %
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	
Star 1.1.	3 282	5 079	664	696	3 946	5 775	- 31,7
Prísun	1 578	1 577	26	105	1 604	1 682	- 4,6
Úbytky	1 708	3 257	140	140	1 848	3 397	- 45,6
z toho: čerpania	1 149	2 219	-	-	1 149	2 219	- 48,2
z toho: rozpustenia	559	1 038	140	140	699	1 178	- 40,7
Zmeny v konsolidačnom okruhu	-	- 12	-	-	-	- 12	- 100,0
Zmeny výmenných kurzov / preúčtovania	34	- 105	- 7	3	27	- 102	.
Star 31.12.	3 186	3 282	543	664	3 729	3 946	- 5,5

Mil. €	Opravné položky k jednotlivým rizikám		Opravné položky k portfóliovým rizikám		Opravné položky celkom		Zmena v %
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	
Star 1.1.	110	111	136	127	246	238	3,4
Prísun	34	56	15	17	49	73	- 32,9
Úbytky	69	60	21	9	90	69	30,4
z toho: čerpania	-	2	-	-	-	2	.
z toho: rozpustenia	69	58	21	9	90	67	34,3
Zmeny v konsolidačnom okruhu	-	-	-	-	-	-	.
Zmeny výmenných kurzov / preúčtovania	1	3	- 1	1	-	4	.
Star 31.12.	76	110	129	136	205	246	- 16,7

Členenie rizikovej prevencie na výpadky úverov podľa skupín klientov je k 31. decembru 2016 nasledovné:

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Mil. €	Opravné položky k jednotlivým hodnotám a rezervy na úverové obchody	Výpadky úverov v roku 2016 ¹	Čisté prísuný ² k opravným položkám a rezervám v úverových obchodoch
Klienti v Nemecku	1 508	759	616
Firemní klienti	1 348	627	579
Spracovanie surovín	395	150	91
Stavebníctvo	67	16	6
Obchod	218	79	32
Služby a ostatné	668	382	450
Súkromní klienti	160	132	37
Klienti mimo Nemecka	1 735	624	375
Firemní klienti a súkromní klienti	1 733	624	375
Verejné rozpočty	2	–	–
Riziková prevencia – klienti	3 243	1 383	991
Úverové inštitúcie v Nemecku	–	–	–
Úverové inštitúcie mimo Nemecka	18	5	– 8
Riziková prevencia – úverové inštitúcie	18	5	– 8
Celkom	3 261	1 388	983

¹ Priame odpisy, spotreba opravných položiek a spotreba rezerv v úverových obchodoch.² Prísuný pri odpočítaní rozpustenia.

Oproti výpadkom úverov a čistému prísunu do rizikovej prevencie boli výnosy zo zvýšenia hodnôt vo výške 2 mil. Eur (predchádzajúci rok: 11 mil. Eur) a prijaté platby z odpísaných pohľadávok vo výške 200 mil.

Eur (predchádzajúci rok: 248 mil. Eur). V nasledujúcej tabuľke sa nachádzajú ukazovatele rizikovej prevencie:

%	2016	2015
Kvóta prísunu ¹	0,39	0,29
Kvóta výpadku ²	0,51	1,01
Aktuálna kvóta ³	1,70	1,76

¹ Čistá riziková prevencia (nová tvorba pri odpočítaní rozpustenia opravných položiek a rezerv v úverových obchodoch, plus zostatky z priamych odpisov, zvýšenia hodnôt a prijatých úhrada z odpísaných pohľadávok) vo vzťahu k priemernému objemu úverov.² Výpadky úverov (spotreba opravných položiek a rezerv v úverových obchodoch, plus zostatky z priamych odpisov, zvýšenia hodnôt a prijatých úhrada z odpísaných pohľadávok) vo vzťahu k priemernému objemu úverov.³ Súčasná riziková prevencia (súčasný stav opravných položiek a rezerv v úverových obchodoch) vo vzťahu k úverovému objemu; objem úverov = pohľadávky z osobitných úverových zmlúv s dlžníkmi (poznámka č. 49).**(51) Aktívna úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges**

Úprava hodnoty základných obchodov zabezpečených proti úrokovým zmenám bola vykonaná vo výške 310 mil. Eur (predchádzajúci rok: 284 mil. Eur). Ekonomiky protichodná čiastka zabezpečovacích

obchodov je vykazovaná na strane pasív v položke „Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov.“

(52) Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov

V rámci tejto položky sa vykazujú pozitívne trhové hodnoty z derivátov, ktoré boli použité na zabezpečenie základných obchodov proti riziku úrokových zmien.

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pozitívne trhové hodnoty Micro Fair Value Hedge Accounting	1 720	2 788	- 38,3
Pozitívne trhové hodnoty Portfolio Fair Value Hedge Accounting	348	231	50,6
Pozitívne trhové hodnoty Cash Flow Hedge Accounting	7	12	- 41,7
Celkom	2 075	3 031	- 31,5

(53) Obchodné aktíva

Obchodné aktíva koncernu zahŕňajú obchodovanie s:

- dlhopismi a ostatnými cennými papiermi,
- akciami, ostatnými cennými papiermi vlastného kapitálu a podielmi na investičných fondoch,
- výpožičkami dlhopisov a ostatnými pohľadávkami,
- devízami a drahými kovmi,

- derivatívnymi finančnými nástrojmi a
- ostatnými obchodnými aktívami.

V pozitívnych trhových hodnotách sú obsiahnuté aj derivatívne finančné nástroje, ktoré nie je možné použiť ako zabezpečovacie nástroje v rámci Hedge Accountings.

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Dlhopisy a ostatné cenné papiere	4 361	9 150	- 52,3
Papiere peňažného trhu	324	507	- 36,1
od verejných vystavovateľov	49	287	- 82,9
od ostatných vystavovateľov	275	220	25,0
Obligácie a dlhopisy	4 037	8 643	- 53,3
od verejných vystavovateľov	1 836	2 402	- 23,6
od ostatných vystavovateľov	2 201	6 241	- 64,7
Dlhopisy a ostatné pohľadávky	1 044	1 542	- 32,3
Akcie, ostatné cenné papiere vlastného kapitálu a podiely na investičných fondoch	20 642	26 540	- 22,2
Akcie	16 449	20 699	- 20,5
Podiely na investičných fondoch	4 145	5 820	- 28,8
Ostatné cenné papiere vlastného kapitálu	48	21	.
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	62 205	76 721	- 18,9
Menové derivatívne obchody	15 049	15 174	- 0,8
Úrokové derivatívne obchody	42 551	56 088	- 24,1
Akciové deriváty	2 328	1 460	59,5
Úverové deriváty	1 489	1 650	- 9,8
Ostatné derivatívne obchody	788	2 349	- 66,5
Ostatné obchodné aktíva	610	871	- 30,0
Celkom	88 862	114 824	- 22,6

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatamentov (viď strana 139 nasl.).

Z dlhopisov a ostatných cenných papierov a ostatných cenných papierov vlastného kapitálu a podielov na investičných fondoch boli na

burze kótované dlhopisy a papiere vo výške 21 213 mil. Eur (predchádzajúci rok: 32 582 mil. Eur).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(54) Finančný majetok

Finančný majetok zahŕňa finančné nástroje, ktoré nie sú priradené do inej súvahovej položky. Pozostávajú z dlhopisov a ostatných cenných papierov, akcií a ostatných cenných papierov vlastného kapitálu, ktoré nie sú určené na obchodovanie, ako aj z podielov na investičných

fondoch, podielov (vrátane podielov na spoločnostiach oceňovaných at Equity a spoločných podnikoch) ako aj z podielov na nekonsolidovaných dcérskych spoločnostiach.

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ²	Zmena v %
Dlhopisy a ostatné cenné papiere	69 094	80 798	-14,5
Papiere peňažného trhu	412	2 070	-80,1
od verejných vystavovateľov	-	299	.
od ostatných vystavovateľov	412	1 771	-76,7
Obligácie a dlhopisy	68 682	78 728	-12,8
od verejných vystavovateľov	41 257	44 226	-6,7
od ostatných vystavovateľov	27 425	34 502	-20,5
Akcie, ostatné cenné papiere vlastného kapitálu a podiely na investičných fondoch	712	746	-4,6
Akcie	34	115	-70,4
Podiely na investičných fondoch	667	620	7,6
Ostatné cenné papiere vlastného kapitálu	11	11	0,0
Podiely	222	232	-4,3
z toho: na úverových inštitúciách	12	12	0,0
Podiely na dcérskych spoločnostiach	152	163	-6,7
z toho: na úverových inštitúciách	-	-	.
Celkom	70 180	81 939	-14,4
z toho pripadá na kategóriu:			
úvery a pohľadávky	29 698	36 486	-18,6
finančný majetok určený na predaj	39 635	43 026	-7,9
z toho: ocenený nadobúdacími nákladmi	188	307	-38,8
ocenený časovou hodnotou	847	2 427	-65,1

² Krátené o opravné položky k portfóliám na cenné papiere so zmenou účelu vo výške 15 mil. Eur (predchádzajúci rok: 40 mil. Eur).

Finančný majetok k 31. 12. 2016 obsahoval cenné papiere vlastného kapitálu vo výške 188 mil. Eur (predchádzajúci rok: 307 mil. Eur), ktoré nie sú kótované na burze (okrem iného podiely na s.r.o.) a ktoré sú ocenené nadobúdacími nákladmi, nakoľko sme nemali k dispozícii

spolahlivé údaje o výpočte trhových hodnôt. Banka má v pláne ponechať si tieto finančné nástroje.

V obchodnom roku 2016 boli odúčtované finančné nástroje s účtovnou hodnotou 6 mil. Eur. Z toho vyplýva výsledok vo výške 7 mil. Eur.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené aktíva, ktoré sú ako súčasť finančného majetku kótované na burze. Finančný majetok určený na predaj a finančný majetok, ktorý bol použitý na opciu Fair Value, je

vedený v ich trhových hodnotách. Finančný majetok z kategórie úvery a pohľadávky je ocenený nadobúdacími nákladmi.

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Dlhopisy a ostatné úrokové cenné papiere	62 731	70 894	- 11,5
Akcie, ostatné cenné papiere vlastného kapitálu a podiely na investičných fondoch	251	237	5,9
Podiely	6	5	20,0
Celkom	62 988	71 136	- 11,5

Rezerva na nové ocenenie po latentných daniach bola za prekategORIZOVANÉ cenné papiere za obchodné roky 2008 a 2009 k 31.12. 2016 na úrovni - 0,4 miliárd Eur (predchádzajúci rok: - 0,5 miliardy Eur). Tento negatívny objem bude počas zostatkovej doby splatnosti prekategORIZOVANÝCH cenných papierov rozpustený. Bez vykonanej zmeny kategorizácie v obchodných rokoch 2008 a 2009 by bola rezerva na nové ocenenie po latentných daniach na úrovni - 2,2 miliárd Eur k 31.12. 2016 (predchádzajúci rok: - 2,3 miliárd Eur); zmena voči predchádzajúcemu roku bola tým na úrovni 0,1 miliardy Eur (zmena 31.12.2015 k 31.12.2014: 0,4 miliardy Eur).

Okrem opravných položiek zistených na základe portfólia vo výške - 25 mil. Eur (predchádzajúci rok: - 2 mil. Eur) bola za

prekategORIZOVANÉ aktíva v bežnom obchodnom roku vo výkaze ziskov a strát vykázaná čiastka v zostatkovej hodnote 0,5 miliardy Eur (predchádzajúci rok: 0,7 miliárd Eur).

K 31.12. 2016 bola účtovná hodnota prekategORIZOVANÝCH aktív vo výške 28,0 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 34,4 miliárd Eur), príslušná časová hodnota bola vo výške 25,3 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 31 miliárd Eur) a výška opravných položiek bola kumulatívne 15 mil. Eur (predchádzajúci rok: 40 mil. Eur). Obchody vykázali priemerné efektívne úrokové sadzby medzi 0,0 % a 11,8 % (predchádzajúci rok: medzi 0,0 % a 11,0%) a z toho očakávame prísun platobných prostriedkov vo výške 31,1 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 40,5 miliárd Eur).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Vývoj podielov a podielov na nekonsolidovaných dcérskych spoločnostiach:

Mil. €	Podiely		Podiely na dcérskych spoločnostiach	
	2016	2015	2016	2015
Príslušná časová hodnota k 1.1.	232	177	163	112
Nadobúdacie náklady k 1.1.	264	261	607	550
Zmeny výmenných kurzov	0	1	-49	20
Prírastky	63	66	891	61
Úbytky	14	56	842	27
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-72	-	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-26	-8	-88	3
Nadobúdacie náklady k 31.12.	215	264	519	607
Zvýšenie hodnôt	-	-	-	-
Kumulované odpisy k 1.1.	85	91	444	438
Zmeny výmenných kurzov	0	1	-49	20
Prírastky	9	9	5	17
Úbytky	2	8	28	20
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-	-	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-17	-8	-5	-11
Kumulované odpisy k 31.12.	75	85	367	444
Kumulované zmeny z ocenenia časovou hodnotou	82	53	-	-
Účtovná hodnota k 31.12.	222	232	152	163

(55) Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity

Vývoj podielov na spoločnostiach oceňovaných at-equity vo výške 180 mil Eur (predchádzajúci rok: 735 mil Eur) bol nasledovný:

Mil. €	Pridružené spoločnosti		Spoločné podniky	
	2016	2015	2016	2015
Účtovná hodnota Equity k 1.1.	673	631	62	46
Nadobúdacie náklady k 1.1.	444	444	99	102
Zmeny výmenných kurzov	1	4	-	-
Prírastky	-	6	-	2
Úbytky	-	-	2	5
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-313	-	-80	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-	-10	-	-
Nadobúdacie náklady k 31.12.	132	444	17	99
Zvýšenie hodnôt	7	7	-	-
Kumulované odpisy k 1.1.	21	26	-	-
Zmeny výmenných kurzov	-	-	-	-
Prírastky	3	-	-	-
Úbytky	-	-	-	-
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-	-	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-	-5	-	-
Kumulované odpisy k 31.12.	24	21	-	-
Kumulované zmeny z ocenenia časovou hodnotou	64	243	-16	-37
Príslušná časová hodnota k 31.12.	179	673	1	62
z toho: podiely na úverových inštitúciách	73	497	-	-

V účtovných hodnotách at-Equity nie sú obsiahnuté spoločnosti kótované na burze (predchádzajúci rok: -).

V obchodnom roku 2016 bola vyplatená spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft čiastka vo výške 23 mil. Eur (predchádzajúci rok: 35 mil. Eur) ako dividenda z pridružených spoločností oceňovaných at-Equity a zo spoločných podnikov oceňovaných at-equity nebola spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft vyplatená žiadna dividenda (predchádzajúci rok: -).

Účtovaná hodnota Equity pridružených spoločností oceňovaných at-Equity sa rovná nule (predchádzajúci rok: 1) a účtovaná hodnota Equity spoločných podnikov sa rovnako rovná nule (predchádzajúci rok: -) (viď Poznámka č. 4).

Pokles kumulovaných zmien zo spoločností ocenených at-Equity súvisí s presunom pridružených spoločností do položky Dlhodobý majetok držaný za účelom predaj a Majetok z predajných skupín.

Ak existujú povinnosti z prípadných záväzkov voči zrušeným oblastiam činnosti v spoločnostiach oceňovaných at-Equity, koncern Commerzbank sa na nich podieľa vo výške príslušného podielu.

Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity nie sú strategické podiely koncernu Commerzbank, ide o podiely na spoločnostiach poskytujúcich finančné služby a pôsobiach v oblasti lízingu a nehnuteľností. Údaje v rámci tejto poznámky sú uvádzané v agregovanej podobe, a to vždy za pridružené a spoločné podniky. Úplný prehľad všetkých spoločností oceňovaných at-Equity sa nachádza v Poznámke č. 103.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Majetok, dlhy a eventuálne záväzky ako aj výnosy a náklady našich spoločností oceňovaných at-Equity sú uvedené nižšie:

Mil. €	Prídružené spoločnosti		Spoločné podniky		Celkom		Zmena v %
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	
Krátkodobý majetok	325	1 660	3	13	328	1 673	- 80,4
z toho: peniaze a ich ekvivalenty	47	266	3	10	50	276	- 81,9
Dlhodobý majetok	804	2 696	0	198	804	2 894	- 72,2
Majetok spolu	1 129	4 356	3	211	1 132	4 567	- 75,2
Krátkodobé dlhy	263	1 637	0	189	263	1 826	- 85,6
z toho: krátkodobé finančné záväzky	255	1 549	0	167	255	1 716	- 85,1
Dlhodobé dlhy	681	2 055	173	172	854	2 227	- 61,7
z toho: dlhodobé finančné záväzky	668	2 042	173	167	841	2 209	- 61,9
Dlhy spolu	944	3 692	173	361	1 117	4 053	- 72,4
Úrokové výnosy	20	188	0	3	20	191	- 89,5
Úrokové náklady	15	64	7	7	22	71	- 69,0
Odpisy	2	5	-	3	2	8	- 75,0
Dane z príjmov a výnosov	2	27	-	-	2	27	- 92,6
Výnosy spolu	44	185	- 6	7	38	192	- 80,2
Náklady spolu	24	104	1	21	25	125	- 80,0
Výsledok z pokračujúcich činností	18	54	- 7	- 14	11	40	- 72,5
Iný výsledok v období	-	-	-	-	-	-	.
Celkový výsledok	18	54	- 7	- 14	11	40	- 72,5
Eventuálne záväzky	384	342	0	10	384	352	9,1

Naše podiely na celkovej sume celého majetku a všetkých záväzkov ako aj výnosov a nákladov našich podriadených asociovaných

spoločností a spoločných spoločností sú uvedené nižšie:

Mil. €	Pridružené spoločnosti		Spoločné podniky		Celkom		Zmena v %
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	
Účtovná hodnota	103	72	-	-	103	72	43,1
Majetok	251	296	36	39	287	335	-14,3
Dlhy	203	255	37	39	240	294	-18,4
Výsledok z pokračujúcich činností	17	41	-1	-	16	41	-61,0
Iný výsledok v období	-	-	-	-	-	-	.
Celkový výsledok	17	41	-1	-	16	41	-61,0

(56) Nehnutelný majetok

a) Metóda testu zachovania hodnoty pre goodwill a ostatný nehnuteľný majetok

Všetky obchodné a firemné hodnoty ako aj obchodné známky sa v momente nadobudnutia alokujú na jednotky generujúce platobné prostriedky (Cash Generating Units). Commerzbank definovala segmenty podľa IFRS 8 ako jednotky generujúce platobné prostriedky. Popis segmentov sa nachádza v poznámke č. 45. Následne sa najmenej raz ročne k rozhodujúcemu dňu pre zostavenie súvahy kontroluje ich budúci ekonomický úžitok na základe jednotiek generujúcich platobné prostriedky. Pritom sa porovnáva účtovná hodnota viazaného vlastného kapitálu segmentu ako jednotky generujúce platobné prostriedky (vrátane priradenej obchodnej alebo firemnej hodnoty) s ich dosiahnuteľnou čiastkou. Účtovná hodnota viazaného vlastného imania sa zisťuje na základe priradenia vlastného imania koncernu CGU. Pritom sa najprv všetky priamo alokovateľné súčasti rozdelia medzi segmenty, priradenie zostávajúcej čiastky k segmentom je vykonané v pomere k celkovým rizikovým aktívam. Vlastné imanie koncernu

b) Domnienky pre test zachovania hodnoty pre goodwill a ostatný nehnuteľný majetok

Na výpočet výnosovej hodnoty používa Commerzbank model Capital Asset Pricing CAPM), do ktorého sa vlievajú parametre viditeľné na trhu (úroveň č. 2). Úrokové sadzby odvodené z modelu sa používajú na úročenie očakávaných peňažných tokov jednotiek generujúcich platobné prostriedky. Z toho vyplýva cieľová hodnota, ktorá v pomere k účtovnej hodnote môže viesť k prekrytiu alebo nedostatočnému krytiu. V prípade nedostatočného krytia realizuje Commerzbank najprv zníženie hodnoty na obchodnú hodnotu jednotky generujúcej platobné prostriedky. Táto hodnota sa vykazuje vo výkaze ziskov a strát v položke zníženie hodnoty. Ďalšia potreba zníženia hodnoty sa pomerne rozdeľuje na ostatné majetkové hodnoty jednotky. Očakávané výsledky jednotiek generujúcich platobné prostriedky sú založené na viacročnom plánovaní segmentov, ktoré obsahujú štyri plánovacie roky. Ďalšie obchodné roky sú upravené podľa udržateľného výsledku a sú

alokované do neutrálnej oblasti sa - výhradne za účelom testu zachovania hodnoty pri goodwill - v plnej výške rozdeľuje medzi ostatné segmenty na základe pomeru rizikových aktív k celkovým rizikovým aktívam. Takto dosiahnuteľná časť sa zisťuje ako vyššia čiastka z úžitkovej hodnoty (Value in Use) a čistej predajnej hodnoty (Fair Value less Cost of Disposal). Úžitková hodnota je založená na očakávaných výsledkoch jednotky ako aj na kapitálových efektoch podľa viacročného plánu stanoveného predstavenstvom pre jednotlivé segmenty. Rovnako za účelom testu zachovania hodnoty sa podstatné náklady z neutrálnej oblasti rozdeľujú medzi segmenty podľa diferencovaného kľúča. Ak je úžitková hodnota nižšia než účtovná hodnota, bude dodatočne zistená čistá predajná hodnota (Fair Value less Cost of Disposal). Potom sa použije vyššia hodnota.

spolu s konštantnou mierou rastu na základe vývoja hrubého domáceho produktu a miery inflácie zohľadnené v rámci výpočtu večného dôchodku. V novom segmente Súkromní klienti a podnikatelia je tento faktor na úrovni 1,6% a v novom segmente Firemní klienti na úrovni 1,5%. V doterajšej štruktúre segmentov bol tento faktor v segmentoch Súkromní klienti, Banka pre stredné podniky a Corporates & Markets na úrovni 1,5% (predchádzajúci rok: 1,5%) a v segmente Central & Eastern Europe na úrovni 1,8% (predchádzajúci rok: 1,8%). Viacročné plánovanie pozostáva okrem plánovania výsledku z plánovania rizikových aktív ako aj viazaného vlastného imania. Podstatné hnacie sily hodnoty sú objemy pohľadávok, úrokový prebytok po rizikovej prevencii ako aj provízny prebytok. Ďalším citlivo reagujúcim plánovacím parametrom sú rizikové aktíva. Plánovacia činnosť je založená na prognózach ekonomického výskumu

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

s ohľadom na vývoj celého hospodárstva a ostatných podstatných parametrov, napr. vývoja úrokov, výmenných kurzov a akciových a penzijných trhov. Pritom sa pri plánovaní používajú aj skúsenosti manažmentu z minulosti ako aj hodnotenie príležitostí a rizík z prognóz.

Podstatné domnienky manažmentu, na ktorých sú založené cash flow prognózy príslušnej jednotky generujúcej platobné prostriedky a zvolený riadiaci prístup sú zobrazené nasledovne:

Segment	Podstatné domnienky	Manažérsky prístup
Súkromní klienti a podnikatelia	<p>Nová stratégia v oblasti súkromných klientov – strategická investícia do rastu pri súčasnej stabilizácii nákladov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ďalší rozvoj od pobočkovej banke k viackanálovej banke • zabezpečenie rastu prostredníctvom nových prístupov pri získavaní nových klientov a na základe cielej starostlivosti o existujúcich klientov a pri využívaní digitálnych prostriedkov na oslovenie klientov • zvýšenie efektívnosti prostredníctvom digitalizácie procesov a budovania platformy nezávislej od kanálov na výrobu digitálnych splátkových úverov vo vlastnej úverovej knihe, zoštíhlenia produktovej palety ako aj aktívneho riadenia nákladov formou optimalizácie organizačnej štruktúry • budovanie a posilňovanie trhovej pozície Commerz Real a.i. na základe úlohy ako prvého digitálneho manažéra aktív a integrovaného poskytovateľa investičných služieb • rastový kurz spoločnosti comdirect prostredníctvom budovania inteligentného a inovatívneho manažmentu aktív a cenných papierov • mBank s pokračovaním v realizácii stratégie mobilnej banky 2016 – 2020 prezentovanej v júni 2016 pre organický rast prostredníctvom: <ul style="list-style-type: none"> - pokračovanie v stratégii digitalizácie s multikanálovým prístupom v oblasti súkromných klientov (budovanie líderstva v oblasti Mobile & Transaction Banking) - silnejšie využívanie existujúceho obchodného potenciálu najmä budovaním obchodnej činnosti v oblasti spotrebných úverov a vkladov súkromných klientov - budovaním obchodnej činnosti v oblasti stredne veľkých firemných klientov ako aj rozširovanie cezhraničných obchodov s firemnými klientmi - zvýšenie efektívnosti prostredníctvom digitalizácie procesov ako aj aktívneho 	<ul style="list-style-type: none"> • Hlavné domnienky sú založené na interných a externých štúdiách o podnikovo-hospodárskom vývoji ako aj o štúdiách trhu • Manažérske hodnotenia o získavaní nových klientov ako aj stabilizácia nákladov je založené na doteraz dosiahnutých pokrokoch • Inštitucionalizované zisťovanie názorov klientov a meranie spokojnosti klientov • Všetky iniciatívy v rámci stratégie mobilnej banky sú založené na obchodných plánoch navrhovaných manažmentom

Segment	Podstatné domnienky	Manažérsky prístup
	riadenia nákladov	

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Segment	Podstatné domnienky	Manažérsky prístup
Firemní klienti	<ul style="list-style-type: none"> Získavanie nových firemných klientov a zvýšenia trhového podielu Medzinárodný rast v dôsledku odstupňovania existujúceho obchodného modelu Budovanie úverových obchodov a tým aj zvýšenia úrokového prebytku posilnenie komerčných obchodov s cieľom ďalšieho budovania trhovej pozície Commerzbank v obchodovaní Trade-Service generovanie výnosov v oblasti Corporate Finance podporou nových klientov pri financovaní firiem a optimalizácii ich bilančnej štruktúry výnosová stabilita v oblasti Fixed Income & Currencies realizácia rozsiahlej a systematickej stratégie digitalizácie prostredníctvom modernizácie príp. nového budovania prístupových kanálov, produktov a služieb, vrátane príslušných procesov a IT infraštruktúry realizácia investícií za účelom plnenia strategických cieľov, najmä v oblasti IF infraštruktúry ako aj neustáleho znižovania nákladov prostredníctvom zjednodušenia a zjednotenia IT systémov a procesov Front Office a Back-Office zvyšovanie ziskovosti prostredníctvom riadenia kapitálu a znižovania dopadov nízkych úrokov 	<ul style="list-style-type: none"> Využívanie interných a externých zdrojov pre podstatné podnikovo-hospodárske domnienky analýza potrieb klientov týkajúcich sa zabezpečovacích produktov a produktov v oblasti likvidity pri zapojení trhovej situácie do zisťovania objemu a marží manažérske hodnotenia plánovaného zvýšenia výnosov na základe už realizovaného a plánovaného zvýšenia efektívnosti a optimalizácie procesov Riadiace hodnotenia plánovaného zvýšenia výnosov na základe doterajších skutočných a plánovaných investícií Analýzy potenciálu ako základ pre vyčerpanie trhových podielov a získavanie nových klientov Nadpriemerné rastové šance v medzinárodných lokalitách trhové analýzy a zisťovanie informácií od klientov týkajúcich sa podstatných digitalizačných projektov zohľadnenie dopadov regulačných zmien široké a vyvážené usporiadania segmentu za účelom riadenia dočasných výkyvov na rôznych kapitálových trhoch ako aj meniacom sa národohospodárskom prostredí

a základe domniek vyplývajúcich z cash-flow prognóz a súvisiacich neistôt môžu mať nasledovné budúce okolnosti negatívny dopad na cash-flow prognózy jednotiek generujúcich platobné prostriedky:

- Horší než očakávaný vývoj makroekonomického priestoru
- Vývoj úroveňovej úrovne v rámci podnikovo-hospodárskych prognóz sa nepotvrdil
- Neistoty týkajúce sa regulačného prostredia, najmä zavádzanie nových predpisov na európskej úrovni

- Negatívny vývoj konkurenčnej intenzity presahujúci očakávanú mieru

Na výpočet rizikovo primeraných úrokových sadziieb (pred zdanením) sme zohľadnili bezrizikový úrok, prémie trhového rizika a systematické riziko (beta faktor). S ohľadom na bezrizikový úrok a prémie trhového rizika sme použili údaje externých poskytovateľ. Beta faktor bol stanovený na základe porovnávacej skupiny.

Úroková sadzba primeraná riziku ¹	31.12.2016
Súkromní klienti a podnikatelia	10,6%

¹ pred zdanením

c) Zmena goodwillu

V rámci stratégie „Commerzbank 4.0“ bola prijatá nová štruktúra segmentov platná od 30. septembra 2016. Pre test zachovania hodnoty to okrem oznámenia rozsiahlych reštrukturalizačných opatrení a nového usporiadania segmentov znamenalo najmä zvýšenie prirážky trhového rizika, ktoré používa Commerzbank, ako parameter na oceňovanie CGU. V dôsledku toho bolo potrebné preveriť schopnosti goodwillu zachovať hodnotu, a to na základe doterajších CGU (segmentov) ako aj na základe novej štruktúry segmentov. Porovnanie dosiahnuteľnej čiastky (úžitkovej hodnoty) a účtovnej hodnoty k 30. septembru 2016 viedlo v prvom kroku v doterajšej štruktúre segmentov pri CGU Corporates & Markets k nedostatočnému krytiu vo výške 4 650 mil. Eur, z čoho vyplynulo úplné odpísanie goodwillu vo výške 138 mil. Eur pripísanému k CGU, pri dosiahnuteľnej čiastke vo výške 953 mil. Eur. Zníženie hodnoty CGU Corporates & Markets (doterajšia štruktúra) bolo v zásade spôsobené vysokou viazanosťou kapitálu a slabou ziskovosťou segmentu Corporates & Markets. Dosiahnuteľné čiastky pre CGU Banka pre stredné podniky boli o 403 mil. Eur príp. o 3,4% vyššie než účtovná hodnota a pre CGU Central & Eastern Europe o 1 314 mil. Eur príp. 48,3% nad hodnotou stanovenou v súvahe. Pre CGU Súkromní klienti bola dosiahnuteľná čiastka bezo zmeny výrazne nad účtovnou hodnotou. Priradenie

klientov z doterajšej štruktúry CGU Banka pre stredné podniky do nového CGU Súkromní klienti a podnikatelia spôsobilo pomerný prevod goodwillu CGU Banka pre stredné podniky vo výške 179 mil. Eur. Z toho vyplývajúca zostávajúca čiastka vo výške 454 mil. Eur bola priradená novému segmentu CGU Firemní klienti. Okrem toho bol goodwill priradený doteraz k CGU Central & Eastern Europe vo výške 226 mil. Eur prevedený do nového CGU Súkromní klienti a podnikatelia. Po presune bol segmentu CGU Súkromní klienti a podnikatelia priradený goodwill vo výške 1 484 mil. Eur. Bezprostredne po zmene štruktúry segmentov bol realizovaný ďalší test zachovania hodnoty na základe novo vytvorených CGU. Z dôvodu prevodu doterajšieho segmentu Corporates & Markets do nového CGU Firemní klienti existoval nedostatočné krytie, nakoľko dosiahnuteľná čiastka vo výške 1 164 mil. Eur bola nižšia než účtovná hodnota. To viedlo k úplnému odpísaniu goodwillu pre CGU Firemní klienti vo výške 454 mil. Eur. Toto zníženie hodnoty vyplynulo z prechodu CGU Corporates & Markets do nového segmentu Firemní klienti.

Test zachovania hodnoty, ktorý bol podľa plánov realizovaný ku koncu roka 2016, nevedol k ďalšej potrebe odpísania hodnoty. Segment Súkromní klienti a podnikatelia vykazuje naďalej vysoké prekrytie.

Senzitivita

V obchodnom roku 2016 zodpovedala dosiahnuteľná čiastka užívacej hodnote (Value in Use) za všetky segmenty Commerzbank. Za účelom ďalšej validácie zachovania hodnoty goodwillu bola vykonaná dodatočná analýza senzitivity. S ohľadom na CGU Súkromní klienti a podnikatelia nebola identifikovaná potenciálna potreba zníženia hodnoty. Nakoľko s ohľadom na CGU Firemní klienti bola hodnota

goodwillu v plnej výške odpísaná, nebola potrebná analýza senzitivity. Pri variácii úrokovej sadzby primeranej pre riziká po zdanení o - 25 príp. + 25 bázičných bodov vo fáze detailného plánovania vznikli pre novú štruktúru segmentov nasledovné pomery medzi prekrytím a účtovnou hodnotou pre CGU Súkromní klienti a podnikatelia:

		Súkromní klienti a podnikatelia
Realistická hodnota ¹	Úroková sadzba primeraná riziku	89,0 %
Senzitivizácia ¹	Úroková sadzba primeraná riziku - 25 bázičných bodov (výhodná)	95,7 %
	Úroková sadzba primeraná riziku +25 bázičných bodov (nevýhodná)	82,8 %

¹ Pozitívne percentuálne hodnoty zodpovedajú prekrytiu; negatívne hodnoty zodpovedajú nedostatočnému krytiu.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Na základe realistického scenára boli zistené ďalšie senzitivity pre mieru rastu ako aj prognózovaný výsledok v roku:

		Súkromní klienti a podnikatelia
Sensitivizácia [‡]	miera rastu +25 bázických bodov (výhodné)	94,5 %
	miera rastu - 25 bázických bodov (nevýhodné)	83,9 %

[‡] Pozitívne percentuálne hodnoty zodpovedajú prekrytiu; negatívne hodnoty zodpovedajú nedostatočnému krytiu.

Zmeny príslušných domniek, pri ktorých dosiahnuteľná čiastka a účtovná hodnota sa zhodujú:

		Súkromní klienti a podnikatelia
Úroková sadzba primeraná riziku (po zdanení) z/na		8,1 % / 11,9 %
Miera rastu		1,6 % / negatívne
Riziková prevencia/rizikové aktíva ku koncu plánovacieho obdobia a vo vzťahu k večnému dôchodku vo výške		84 BP. / 251 BP.

[‡] Bez vypovedacej schopnosti, nakoľko aj pri dlhodobej miere rastu 0% je dosiahnuteľná čiastka vyššia než účtovná hodnota.

Prognózy pre všetky jednotky generujúce platobné prostriedky môžu byť negatívne ovplyvňované globálnymi rizikami ako aj rizikami špecifickými pre dané sektory, čo by mohlo viesť k zníženiu obchodnej alebo firemnej hodnoty. Najmä je potrebné zdôrazniť

politickú neistotu v rámci zavádzania príp. uplatňovania predpisov, ktoré boli prijaté, zostrujúca sa dlhová kríza európskych štátov ako aj dopady zo slabšieho ekonomického rastu a naďalej nízkych úrokov.

d) Zmena ostatného nehnuteľného majetku

V rámci testu zachovania hodnoty realizovaného v treťom štvrťroku 2016 bola analyzovaná schopnosť aktivovaného goodwillu ako aj ďalšieho nefinančného majetku zachovať svoju hodnotu. Hodnotenie vykonané na základe doterajšej štruktúry segmentov viedlo k zníženiu hodnoty pre CGU Corporates & Markets. Priradená hodnota goodwillu vo výške 138 mil. Eur bola v plnej výške odpísaná. Ďalšie zníženie hodnoty nefinančného majetku pre tieto CGU nebolo realizované. Hodnota goodwillu vo výške 454 mil. Eur priradená v rámci novej štruktúry CGU Firemní klienti rovnako nebola schopná zachovať svoju hodnotu, a preto bola vytvorená opravná položka v plnej výške. Keďže

potreba zníženia hodnoty presiahla hodnotu aktivovaného goodwillu, vyplynul z toho Trigger-Event pre nefinančný majetok. Táto udalosť viedla s ohľadom na CGU Firemní klienti k odpísaniu aktivovaného klientskeho kmeňa o 35 mil. Eur. Základom pre odpísanie klientskeho kmeňa bola jeho aktuálna hodnota, od ktorej boli odpočítané náklady na predaj (Level 3). Súvisiace náklady, ktoré výhradne súvisia s testom zachovania hodnoty, boli zaznamenané vo výkaze ziskov a strát v položke Zníženie hodnoty goodwillu a ostatného nehnuteľného majetku.

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Obchodná alebo firemná hodnota	1 484	2 076	-28,5
Ostatný nehnuteľný majetok	1 563	1 449	7,9
vzťahy voči klientom	241	315	-23,5
samosťatne vyvinuté softvéry	882	738	19,5
získaný softvér	423	377	12,2
ostatné	17	19	-10,5
Celkom	3 047	3 525	-13,6

Nehnutelný majetok zaznamenal nasledovný vývoj:

Mil. €	Obchodné hodnoty		Obchodné vzťahy		Vyrvinutý softvér		Získaný softvér a ostatný nehnuteľný majetok	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Účtovná hodnota k 1.1.	2 076	2 076	315	355	738	616	396	283
Nadobúdacie / výrobné náklady k 1.1.	2 838	2 838	964	964	1 342	1 073	1 499	1 336
Zmeny výmenných kurzov	-	-	-	-	-	-	-20	6
Prírastky	-	-	15	-	343	277	198	221
Úbytky	-	-	-	-	12	8	79	62
Preúčtovania do majetku určeného na predaj a majetku z predajných skupín	-	-	-	-	-	-	-6	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-15	-	-	-	-42	-2
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.	2 838	2 838	964	964	1 673	1 342	1 550	1 499
Zvýšenie hodnôt	-	-	-	-	-	-	-	-
Kumulované odpisy k 1.1.	762	762	649	609	604	457	1 103	1 053
Zmeny výmenných kurzov	-	-	-	-	-	-	-15	5
Prírastky	592	-	74	40	199	155	146	104
z toho: mimoriadne	592	-	35	-	-	-	1	4
Úbytky	-	-	-	-	12	8	74	59
Preúčtovania do majetku určeného na predaj a majetku z predajných skupín	-	-	-	-	-	-	-5	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-	-	-	-	-45	-
Kumulované odpisy k 31.12.	1 354	762	723	649	791	604	1 110	1 103
Účtovná hodnota k 31.12.	1 484	2 076	241	315	882	738	440	396
Úroky cudzieho kapitálu aktivované v bežnom obchodnom roku	-	-	-	-	-	-	-	-
Pásmo použitých úrokových sadzieb (v %)	-	-	-	-	-	-	-	-

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(57) Hnuteľný majetok

Mil. €	Pozemky a budovy a ostatný majetok		Prevádzkové a obchodné zariadenie		Predmety lízingu ¹	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Účtovná hodnota k 1.1.	958	1 457	479	459	857	795
Nadobúdacie / výrobné náklady k 1.1.	1 953	2 541	2 191	2 085	1 132	1 020
Zmeny výmenných kurzov	-2	-	-34	25	29	97
Prírastky	3	65	147	162	45	68
Úbytky	14	24	203	127	40	53
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-1 054	-245	-4	-24	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	43	-384	-71	70	-	-
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.	929	1 953	2 026	2 191	1 166	1 132
Zvýšenie hodnôt	-	-	-	-	-	-
Kumulované odpisy k 1.1.	995	1 084	1 712	1 626	275	225
Zmeny výmenných kurzov	-1	-	-30	22	12	12
Prírastky	38	58	133	141	104	58
z toho: mimoriadne	8	9	1	5	47	-
Úbytky	8	-2	187	117	28	20
Preúčtovania do „Dlhodobý majetok určený na predaj“ a predaj z predajných skupín	-577	-64	-4	-	-	-
Preúčtovania / zmeny konsolidačného okruhu	39	-85	-75	40	-	-
Kumulované odpisy k 31.12.	486	995	1 549	1 712	363	275
Účtovná hodnota k 31.12.	443	958	477	479	803	857
Úroky cudzieho kapitálu aktivované v bežnom obchodnom roku	-	-	-	-	-	-
Pásmo použitých úrokových sadzieb (v %)	-	-	-	-	-	-

¹ Úprava hodnôt za predchádzajúci rok na základe zmeny vo vykazovaní predmetov lízingu v rámci ostatných aktív. Okrem toho boli vykonané úpravy nadobúdacích a výrobných nákladov ako aj kumulovaných odpisov.

Hnuteľný majetok koncernu Commerzbank bol na úrovni 1 723 mil. Eur (predchádzajúci rok: 2 294 mil. Eur), z toho nebola žiadna čiastka

zaborená ako zábezpeka. Okrem toho neexistovali obmedzenia dispozičných práv k nášmu majetku.

(58) Nároky na dane z výnosov

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Skutočné nároky na dane z výnosov	629	512	22,9
v Nemecku	540	444	21,6
mimo Nemecka	89	68	30,9
Latentné nároky na dane z výnosov	3 049	2 761	10,4
s dopadom na výsledok	2 676	1 792	49,3
neutrálne voči výsledku	373	969	-61,5
Celkom	3 678	3 273	12,4

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe skutočností týkajúcich sa dane z príjmov právnických osôb ako aj ďalších restateментov (viď strana 139 nasl.).

Aktívne latentné dane predstavujú potenciálne odťaženia na dani z výnosov z dočasných rozdielov medzi odhadmi hodnoty majetku a dlhov v koncernovej súvahe podľa IFRS a daňovými hodnotami podľa lokálnych daňovo-právnych predpisov pre koncernové spoločnosti ako aj budúce odťaženia na dani z výnosov z prevodov straty a nevyužitých daňových dobropisov.

Pre nižšie uvedené prevody straty neboli k 31. 12. 2016 na základe časovo obmedzeného plánovacieho horizontu a s tým súvisiacej nedostatočnej pravdepodobnosti využitia aktivované žiadne latentné odťaženia na dani z výnosov príp. vytvorené opravné položky k existujúcim latentným nárokom.

Prevody straty mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Daň z príjmu právnických osôb/Corporation Tax/Federal Tax	9 263	10 482	- 11,6
neobmedzená možnosť prevodu	5 814	7 250	- 19,8
obmedzená možnosť prevodu ²	3 449	3 232	6,7
z toho: prepadnutie v nasledujúcom období		-	.
Živnostenská daň /lokálna daň	4 692	5 106	- 8,1
neobmedzená možnosť prevodu	1 328	2 171	- 38,8
obmedzená možnosť prevodu ²	3 364	2 935	14,6
z toho: prepadnutie v nasledujúcom období		-	.

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateментov (viď strana 139 nasl.).

² Prepadnutie po desiatich rokoch od príslušného momentu vzniku.

Okrem toho neboli pre neobmedzene prevádzateľné dočasné rozdiely vytvorené žiadne latentné daňové nároky (predchádzajúci rok: 192 mil. Eur).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Latentné nároky na daň z výnosov na prevod straty budú v podstate vykonané pre tuzemské orgánové spoločnosti, filiálku Londýn a britské dcérske spoločnosti. Boli vytvorené v súvislosti s nasledovnými položkami:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	1 022	3 215	- 68,2
Obchodné aktíva a pasíva	3 147	2 611	20,5
Pohľadárky voči úverovým inštitúciám a klientom	97	545	- 82,2
Finančný majetok	533	711	- 25,0
Rezervy (bez penzijných záväzkov)	60	17	.
Záväzky voči úverovým inštitúciám a klientom	616	1 160	- 46,9
Penzijné záväzky	1 099	499	.
Ostatné súvahové položky	1 298	1 107	17,3
Daňové prevody straty	1 163	1 130	2,9
Latentné nároky na dane z výnosov brutto	9 035	10 995	- 17,8
Saldovanie s latentnými nárokmi na dane z výnosov	- 5 986	- 8 234	- 27,3
Celkom	3 049	2 761	10,4

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

(59) Nehnutelnosti držané ako finančné investície

Nehnutelnosti považované za finančné investície vo výške 16 mil. Eur (predchádzajúci rok: 106 mil. Eur) sa priradujú k oceňovacej hierarchii Level 3 a zaznamenali nasledovný vývoj:

Mil. €	2016	2015 ¹
Účtovná hodnota k 1.1.	106	620
Nadobúdacie / výrobné náklady k 1.1.	210	979
Zmeny výmenných kurzov	-	-
Prírastky	-	-
Úbytky	-	705
Zmeny konsolidačného okruhu	-	-
Preúčtovania	-	17
Preúčtovanie do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	- 14	- 81
Nadobúdacie / výrobné náklady k 31.12.	196	210
Kumulované zmeny z ocenenia časovou hodnotou	- 180	- 104
Účtovná hodnota k 31.12.	16	106
Úroky za cudzí kapitál aktivované v bežnom obchodnom roku	-	-
Rozpätie použitých úrokových sadzieb (v %)	-	-

¹ Úprava hodnôt za predchádzajúci rok na základe už realizovaných nadobúdiacich a výrobných nákladov, kumulovaných odpisov ako aj ďalších restatementov (viď strana 139 nasl.).

V obchodnom roku neboli nadobudnuté žiadne nehnuteľnosti považované za finančné investície (predchádzajúci rok: 69 mil. Eur) kúpené za účelom záchrany. V prírastkoch za sledované obdobie neboli obsiahnuté dodatočné obstarávacie náklady na podstatné objekty.

Okrem toho neexistujú obmedzenia týkajúce sa ďalšieho predaja ani záväzky na kúpu nehnuteľností, ktoré by mali byť vykázané.

Pri analýze senzitivity nehnuteľností držaných ako finančná investícia využívame indexy nájomného v obchodných a kancelárskych priestoroch

špecifické pre jednotlivé krajiny, ktoré vyhotovuje Zväz nemeckých záložných bánk vdp (Verband deutscher Pfandbriefbanken e.V.) za najmenej 18 rokov dozadu. Na výpočet možnej zmeny hodnoty našich nehnuteľností používame v každom indexe stredné pásmo výkyvov pripravené na tomto základe. Priemerná miera negatívnych zmien je pritom medzi -1,9 a 1,5% a miera pozitívnych zmien je medzi 1,9 a 7,5%. S ohľadom na objekty by pri použití priemerných mier zmien vznikala zmena časovej hodnoty ca. -0,3 mil. Eur príp. +0,2 mil. Eur.

(60) Dlhodobý majetok určený na predaj a majetok z predajných skupín

Dlhodobý majetok určený na predaj a majetok z predajných skupín mal toto zloženie:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	-	-	.
Pohľadávky voči klientom	-	310	.
Obchodné aktíva	-	0	.
Finančný majetok	94	193	- 51,3
Nehnutelný majetok	-	0	.
Hnutelný majetok	520	284	83,1
Nehnutelnosti držané ako finančné investície	-	55	.
Ostatné aktívne položky	574	4	.
Celkom	1 188	846	40,4

¹ Ostatné aktíva v zásade zahŕňajú účtovné hodnoty dvoch spoločností, ktoré boli predtým oceňované at-Equity.

S ohľadom na majetok držaný za účelom predaja a majetok z predajných skupín boli vo všetkých prípadoch uzatvorené kúpne zmluvy príp. tieto ešte budú uzatvorené. Plnenie zmlúv bude prebiehať pravdepodobne počas obchodného roka 2017.

V decembri 2015 bolo rozhodnuté o predaji aktivít International Wealth-Management 100-percentnej dcérskej spoločnosti Commerzbank International S.A. Luxemburg zo segmentu Súkromní klienti. Táto transakcia musí byť ešte schválená dozornými orgánmi.

Okrem toho boli k 30. septembru 2016 spoločnosti Kaiserkarree S.a.r.l. Luxemburg, Luxembursko, zaradené medzi majetok držaný za účelom predaja, predaj bol ukončený v decembri 2016. V roku 2016 bola ukončená konsolidácia spoločnosti AVOLO Aviation GmbH & Co. Geschlossene Investment KG, Karlsruhe, Nemecko, ktorá bola v obchodnom roku 2015 zaradená medzi majetok držaný za účelom predaja.

Zo segmentov Súkromní klienti a podnikatelia plánuje koncern Commerzbank predaj podielu, ktorý súvisí s kreditnými kartami. Transakcia má byť realizovaná v nasledujúcich 12 mesiacoch a do svojho ukončenia ešte môže podliehať zmenám, najmä s ohľadom na

predbežnú predajnú cenu. Okrem toho sa konajú rokovania o účasti na spoločnosti, ktorá sa zaoberá istými druhmi financovania, a v prípade zrušenia tohto podielu by sa zvýšil stav majetku pochádzajúceho z bankových obchodov. Rokovania s obchodným partnerom sa nachádzajú v pokročilej fáze. Vychádzame z toho, že transakcia bude realizovaná v nasledujúcich 12 mesiacoch. Isté podiely na fondoch patriacich do tohto segmentu boli rovnako zaradené medzi majetok držaný za účelom predaja.

V apríli 2016 bolo portfólio hypotekárnych úverov zo segmentu Firemní klienti presunuté medzi majetok držaný za účelom predaja, predaj bol ukončený v decembri 2016. Z tohto segmentu sa okrem toho plánuje predaj podielu z oblasti spracovania kovov. Transakcia má byť realizovaná v nasledujúcich 12 mesiacoch a do jej ukončenia ešte môžu byť vykonané zmeny, predovšetkým týkajúce sa pravdepodobnej predajnej ceny.

Závazky k predajným skupinám určeným na predaj sú zobrazené v Poznámke 70.

Z predajných skupín držaných za účelom predaja sme v uplynulom obchodnom roku podľa plánu predali tri spoločnosti.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(61) Ostatné aktíva

Ostatné aktíva obsahujú nasledovné položky:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Papiere určené na preplatenie	11	18	-38,9
Drahé kovy	357	339	5,3
Predmety lízingu	236	200	18,0
Položky časového rozlíšenia	857	757	13,2
Pohľadávky z kompenzácií na burzové termínové obchody	443	448	-1,1
Aktivovaný plánovaný majetok	1 108	893	24,1
Ostatné aktíva	3 012	2 655	13,4

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny pri vykazovaní predmetov lízingu v rámci hnutelného majetku**(62) Záväzky voči úverovým inštitúciám**

Celkom			
Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Úverové inštitúcie v Nemecku	29 818	28 993	2,8
Úverové inštitúcie mimo Nemecka	37 130	54 161	-31,4
Celkom	66 948	83 154	-19,5
z toho pripadá na kategórie:			
záväzky ocenené nadobúdacími nákladmi	56 155	69 595	-19,3
ocenené časovou hodnotou s dopadom na výsledok	10 793	13 559	-20,4

z toho:	Splatné denne		Ostatné záväzky	
Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Úverové inštitúcie v Nemecku	5 474	5 576	24 343	23 417
Úverové inštitúcie mimo Nemecka	17 556	28 940	19 575	25 221
Celkom	23 030	34 516	43 918	48 638

V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené záväzky voči úverovým inštitúciám podľa podstatných druhov obchodov:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Repos a Cash Collaterals	18 171	18 076	0,5
Záväzky z peňažných obchodov	15 051	21 766	-30,9
Ostatné záväzky	33 726	43 312	-22,1
Celkom	66 948	83 154	-19,5

(63) Závazky voči klientom

Závazky voči klientom obsahujú sporiace vklady, denne splatné vklady a termínové vklady, vrátane vkladových listov.

Mil. €	Celkom		
	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Klienti v Nemecku	198 693	210 097	- 5,4
firemní klienti	96 148	108 426	- 11,3
súkromní klienti a ostatní	90 373	83 838	7,8
verejné rozpočty	12 172	17 833	- 31,7
Klienti mimo Nemecka	52 227	51 082	2,2
firemní a súkromní klienti	50 836	49 211	3,3
verejné rozpočty	1 391	1 871	- 25,7
Celkom	250 920	261 179	- 3,9
z toho pripadá na kategórie:			
záväzky ocenené nadobúdacími nákladmi	244 655	252 367	- 3,1
ocenené časovou hodnotou s dopadom na výsledok	6 265	8 812	- 28,9

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 139 na sl.).

Mil. €	Sporiace vklady		Ostatné záväzky			
	31.12.2016	31.12.2015	splatné denne		s dohodnutou splatnosťou alebo výpovednou lehotou	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Klienti v Nemecku	6 889	6 639	125 849	126 524	65 955	76 934
firemní klienti	52	57	46 451	53 821	49 645	54 548
súkromní klienti a ostatní	6 836	6 582	76 673	70 706	6 864	6 550
verejné rozpočty	1	-	2 725	1 997	9 446	15 836
Klienti mimo Nemecka	300	322	37 145	35 886	14 782	14 874
firemní a súkromní klienti	299	321	36 440	34 686	14 097	14 204
verejné rozpočty	1	1	705	1 200	685	670
Celkom	7 189	6 961	162 994	162 410	80 737	91 808

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 139 na sl.).

Sporiace vklady boli rozdelené nasledovne:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Sporiace vklady s dohodnutou výpovednou lehotou tri mesiace	7 162	6 906	3,7
Sporiace vklady s dohodnutou výpovednou lehotou viac ako tri mesiace	27	55	- 50,9
Celkom	7 189	6 961	3,3

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené záväzky voči klientom podľa podstatných druhov obchodov:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Repos a Cash Collaterals	7 047	8 479	-16,9
Záväzky z peňažných obchodov	46 985	56 956	-17,5
Ostatné záväzky	196 888	195 744	0,6
Celkom	250 920	261 179	-3,9

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nash).

(64) Zaknihované záväzky

Ako zaknihované záväzky sa vykazujú dlhopisy, vrátane hypotekárnych záložných listov a verejných záložných listov, papiere peňažného trhu (napríklad Certificates of Deposit, Eur Notes, Commercial Papers), indexové certifikáty, vlastné akcepty a vlastné zmenky v obehu.

V zaknihovaných záväzkoch boli obsiahnuté hypotekárne záložné listy vo výške 11 857 mil. Eur (predchádzajúci rok: 11 091 mil. Eur) ako aj verejné záložné listy vo výške 5 203 mil. Eur (predchádzajúci rok: 9 233 mil. Eur).

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Vydané dlhopisy	32 884	35 614	-7,7
Vydané papiere peňažného trhu	5 566	4 944	12,6
Vlastné akcepty a vlastné zmenky v obehu	44	47	-6,4
Celkom	38 494	40 605	-5,2
z toho pripadá na kategórie:			
záväzky ocenené nadobúdacími nákladmi	37 481	39 280	-4,6
ocenené časovou hodnotou s dopadom na výsledok	1 013	1 325	-23,5

V obchodnom roku 2016 boli vydané nové emisie s objemom 15,4 miliárd Eur. V rovnakom období bol objem splatných emisií na úrovni 11,8 miliárd Eur a objem vrátených platieb na 2,6 miliárd Eur.

(65) Pasívna úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges

Úprava hodnoty základných obchodov zabezpečených proti úrokovým zmenám bola vykonaná vo výške 1 001 mil. Eur (predchádzajúci rok: 1 137 mil. Eur). Ekonomicky protichodná čiastka zabezpečovacích

obchodov je vykazovaná na strane aktív v položke „Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov.“

(66) Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov

V tejto položke sú vykázané negatívne trhové hodnoty derivátov používaných na zabezpečenie základných obchodov proti riziku úrokových zmien..

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Negatívne trhové hodnoty Micro Fair Value Hedge Accounting	3 041	7 326	- 58,5
Negatívne trhové hodnoty Portfolio Fair Value Hedge Accounting	10	30	- 66,7
Negatívne trhové hodnoty Cash Flow Hedge Accounting	29	50	- 42,0
Celkom	3 080	7 406	- 58,4

(67) Obchodné pasíva

V rámci obchodných pasív sa vykazujú negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov, ktoré sa nepoužívajú ako zabezpečovacie nástroje v rámci Hedge Accountings, ako aj úverové

prísľuby s negatívnymi trhovými hodnotami. Okrem toho sú v obchodných pasívach obsiahnuté vlastné emisie obchodovateľných titulov a záväzky z blanko predajov cenných papierov.

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	65 952	76 005	- 13,2
Menové derivátové obchody	18 561	17 739	4,6
Úrokové derivátové obchody	42 117	51 138	- 17,6
Akciové deriváty	2 437	4 389	
Úrokové deriváty	2 225	2 294	
Ostatné derivátne obchody	612	445	37,5
Certifikáty a ostatné vlastné emisie	4 828	5 011	- 3,7
Dodávateľské záväzky z prázdnych predajov cenných papierov	864	5 438	- 84,1
Celkom	71 644	86 454	- 17,1

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych reštatamentov (viď strana 139 nasl.).

(68) Rezervy

Ostatné derivátové obchody:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Rezervy na dôchodky a ostatné záväzky ¹	1 356	1 034	31,1
Ostatné rezervy	2 080	2 292	- 9,2
Celkom	3 436	3 326	3,3

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

a) Rezervy na dôchodky a ostatné záväzky

V roku 2016 zaznamenali rezervy na dôchodky a podobné záväzky nasledovný vývoj:

Mil. €	Nároky aktívnych a bývalých zamestnancov ako aj penzijné nároky dôchodcov	Predčasný dôchodok	Čiastočné pracovné úväzky pred nástupom na dôchodok	Celkom
Star k 1.1.2016	976	58	-	1 034
Penzijné plnenia	- 259	- 20	- 47	- 326
Prísuný	85	31	5	121
Dotácia do plánovaného majetku	- 119	-	48	- 71
Zmena poistno-matematických ziskov / strát s neutrálnym dopadom na výsledok	559	-	-	559
Preúčtovania / zmeny menových kurzov ³	45	-	- 6	39
Zmena konsolidačného okruhu	-	-	-	-
Star k 31.12.2016	1 287	69	-	1 356

¹ Ak sú zohľadnené v rámci stanovenia rezerv.

² V nárokoch aktívnych a bývalých zamestnancov ako aj penzijných nárokoch dôchodcov je obsiahnutá aj zmena aktivovaného plánovaného majetku.

Úrokové a administratívne náklady na starobné zabezpečenie a podporu boli zložené z nasledovných komponentov:

Mil. €	2016	2015
náklady na plány orientované podľa plnení	85	114
náklady na plány orientované podľa príspevkov	77	84
iné starobné zabezpečenie (čiastočné pracovné úväzky predčasných dôchodcov a predčasný dôchodok)	36	31
iné penzijné náklady	9	21
náklady na starobné zabezpečenie a podporu	207	250

Okrem toho sú v personálnych nákladoch obsiahnuté príspevky zamestnávateľa k zákonnému starobnému poisteniu vo výške 227 mil. Eur (predchádzajúci rok: 232 mil. Eur).

Pre obchodný rok 2017 očakávame v koncerne s ohľadom na penzijné plány orientované na plnenia príspevky zamestnávateľa k plánovanému majetku vo výške 48 mil. Eur ako aj penzijné plnenia vo výške 253 mil. Eur.

b) Penzijné plány

Penzijné záväzky ako aj penzijné náklady každý rok stanovujú nezávislí poisťní matematici podľa postupu na určenie aktuálnej hodnoty penzijných nárokov (Projected Unit Credit Method). Príslušné premisy

sa pritom riadia podľa pomerov krajiny, v ktorej bol penzijný plán založený. Parametre mimo Nemecka sú zobrazené na základe vážených priemerov pri zohľadnení príslušných relevantných penzijných plánov.

%	31.12.2016	31.12.2015 ¹
<i>Parametre penzijných plánov v Nemecku</i>		
<i>na určenie penzijných záväzkov na konci roka</i>		
<i>diskontná úroková sadzba</i>	1,8	2,6
<i>vývoj mzdy</i>	2,5	2,5
<i>úprava dôchodku</i>	1,6	1,5
<i>na určenie penzijných nákladov v obchodnom roku</i>		
<i>diskontná úroková sadzba</i>	2,6	2,3
<i>vývoj mzdy</i>	2,5	2,5
<i>úprava dôchodku</i>	1,5	1,8
<i>Parametre penzijných plánov mimo Nemecka</i>		
<i>na určenie penzijných záväzkov na konci roka</i>		
<i>diskontná úroková sadzba</i>	2,7	3,7
<i>vývoj mzdy</i>	2,7	2,8
<i>úprava dôchodku</i>	2,9	2,7
<i>na určenie penzijných nákladov v obchodnom roku</i>		
<i>diskontná úroková sadzba</i>	3,7	3,5
<i>vývoj mzdy</i>	2,8	2,8
<i>úprava dôchodku</i>	2,7	2,8

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Čisté záväzky z penzijných plánov sú nasledovné:

Mil. €	Penzijné záväzky	Plánovaný majetok	Čistý záväzok
Star k 1.1.2015	9 201	- 7 935	1 266
Náklady za odpracované dni	103	-	103
Doúčtované náklady za odpracované dni	- 9	-	- 9
Krátenia plánu / odstupné	-	-	-
Úrokové náklady / výnosy	228	- 208	20
Nové ocenenie	- 732	397	- 335
Výnosy / straty z plánovaného majetku bez čiastok obsiahnutých v čistých úrokových nákladoch / výnosoch	-	397	397
Úpravy podľa skúseností	- 66	-	- 66
Úpravy finančných predpokladov	- 653	-	- 653
Úpravy demografických predpokladov	- 13	-	- 13
Penzijné plnenia	- 330	79	- 251
Čiastky uhradené v súvislosti s odstupnými	-	-	-
Zmena konsolidačného okruhu	-	-	-
Zmeny menových kurzov	85	- 97	- 12
Príspevky zamestnávateľa	-	- 126	- 126
Príspevky zamestnancov	2	- 2	-
Preúčtovania / ostatné zmeny	- 1	-	- 1
Star k 31.12.2015	8 547	- 7 892	655
z toho: penzijné záväzky			976
z toho: aktivovaný plánovaný majetok			321
Star k 1.1.2016	8 547	- 7 892	655
Náklady za odpracované dni	82	-	82
Doúčtované náklady za odpracované dni	- 7	-	- 7
Krátenia plánu / odstupné	-	-	-
Úrokové náklady / výnosy	229	- 219	10
Nové ocenenie	1 386	- 827	559
Výnosy / straty z plánovaného majetku bez čiastok obsiahnutých v čistých úrokových nákladoch / výnosoch	-	- 827	- 827
Úpravy podľa skúseností	- 58	-	- 58
Úpravy finančných predpokladov	1 443	-	1 443
Úpravy demografických predpokladov	1	-	1
Penzijné plnenia	- 339	80	- 259
Čiastky uhradené v súvislosti s odstupnými	-	-	-
Zmena konsolidačného okruhu	-	-	-
Zmeny menových kurzov	- 171	215	44
Príspevky zamestnávateľa	-	- 119	- 119
Príspevky zamestnancov	2	- 2	-
Preúčtovania / ostatné zmeny	-	- 1	- 1
Star k 31.12.2016	9 729	- 8 765	964
z toho: penzijné záväzky			1 287
z toho: aktivovaný plánovaný majetok			323

V rámci Commerzbank nevznikajú dopady z obmedzenia majetku (tzv. asset ceiling), takže čistý dlh sa rovná stavu financovania. Penzijné záväzky boli priradené k nasledovným regiónom:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹
Nemecko	8 243	7 133
Veľká Británia	1 274	1 208
Amerika	103	105
Ostatné krajiny	109	101
Celkom	9 729	8 547

Nižšie uvedená analýza senzitivity zohľadňuje zmeny predpokladu, pričom ostatné predpoklady ostávajú voči pôvodnému výpočtu nezmenené, to znamená, že možné korelačné efekty medzi jednotlivými predpokladmi nie sú zohľadnené. Pri zisťovaní dopadov vyplývajúcich zo zmien predpokladov na aktuálnu hodnotu penzijných

záväzkov boli použité rovnaké metódy, najmä postup na zistenie aktuálnej hodnoty nárokov (Project Unit Credit Method), podobne ako pri oceňovaní penzijných záväzkov. Zmena príslušných predpokladov k 31. 12. 2016 by mala takýto dopad:

Mil. €	Záväzok k 31.12.2016	Záväzok k 31.12.2015
<i>Úroková senzitivita</i>		
Diskontná úroková sadzba +50 bázických bodov	- 841	- 675
Diskontná úroková sadzba - 50 bázických bodov	976	772
<i>Senzitivita na zmenu mzdy</i>		
Mzdový vývoj +50 bázických bodov	7	9
Mzdový vývoj - 50 bázických bodov	- 6	- 8
<i>Senzitivita na úpravu dôchodkov</i>		
Úprava dôchodkov +50 bázických bodov	560	450
Úprava dôchodkov - 50 bázických bodov	- 511	- 414
<i>Senzitivita pri úprave miery úmrtnosti (dĺžka života)</i>		
Zníženie pravdepodobnosti úmrtia o 10% ¹	348	271

¹ Zníženie pravdepodobnosti úmrtia pre každý vek o 10% vedie k zvýšeniu očakávanej dĺžky života vo veku 65 rokov o priemerne jeden rok.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Plánovaný majetok mal nasledovný vývoj:

%	31.12.2016		31.12.2015 ¹	
	Aktívny trh	Neaktívny trh	Aktívny trh	Neaktívny trh
Pevne úročené cenné papiere	52,0	19,1	51,1	19,6
Akcie/akciové fondy	6,1	2,5	7,9	2,9
Podiely na fondoch	0,1	0,6	0,1	0,8
Likvidné prostriedky	0,3	-	1,9	-
Asset-backed Securities	2,8	3,4	2,9	3,6
Nehnutelnosti	-	-	-	-
Deriváty	12,3	1,2	7,9	0,8
úrokové	13,6	1,5	10,5	1,2
úverové	-	-	-	-
inflačné	-1,2	-0,2	-2,6	-0,4
ostatné	-0,1	-0,1	-	-
Ostatné	-0,1	-0,3	-	0,5

K 31. decembru 2016 nie sú v plánovanom majetku obsiahnuté čiastky pochádzajúce z cenných papierov vydaných koncernom ani ostatné pohľadávky voči koncernu.

Rovnako tam nie sú zastúpené nehnuteľnosti užívané v rámci koncernu.

Vážená priemerná dĺžka penzijných záväzkov (trvanie viazanosti) predstavuje 19,0 rokov (predchádzajúci rok: 17,3 rokov). Očakávaná splatnosť nediskontovaných penzijných záväzkov je nasledovná:

Mil. €	2017	2018	2019	2020	2021	2022-2026
Očakávaný dôchodok	294	298	303	312	319	1 681

c) Penzijné plány

V roku 2016 boli náklady na príspevky k plánom v Nemecku vo výške 59 mil. Eur (2015: 61 mil. Eur). S ohľadom na rok 2017 sa na základe zvýšenia príspevkov zamestnávateľov na BVV očakáva vyššia čiastka, a to vo výške 88 mil. Eur.

Rezervy neboli vytvorené, nakoľko je čerpanie zo zákonného ručenia nepravdepodobné.

d) Rezervy na úvery

Rezervy na úvery zaznamenali v obchodnom roku tento vývoj:

Mil. €	Star 1.1.2016	Prísun	Spotreba	Rozpustenie	Preúčtovanie / zmena konsolidačného okruhu	Star 31.12.2016
Jednotlivé riziká z úverových obchodov	110	34	-	69	1	76
Portfóliové riziká z úverových obchodov	136	15	-	21	-1	129
Celkom	246	49	-	90	-	205

e) Ostatné rezervy

Vývoj ostatných rezerv bol nasledovný:

Mil. €	Star 1.1.2016	Prísun	Spotreba	Rozpustenie	Úročenie	Preúčtovani e / zmena konsolidačn ého okruhu	Star 31.12.201 6
Personálna oblasť	700	352	371	64		-10	607
Reštrukturalizačné opatrenia	473	129	164	7		-6	425
Bonifikácie za osobitné sporiace formy	-						-
Procesy a regresy	396	120	69	120	1	11	339
Ostatné	477	250	148	70	2	-7	504
Celkom	2 046	851	752	261	3	-12	1 875

Rezervy v personálnej oblasti sú krátkodobého charakteru, obsahujú okrem iného rezervy na jubileá, ktoré sú na základe ich charakteru dlhodobé a ktoré budú spotrebované v nasledujúcich obdobiach. Okrem toho sú obsiahnuté aj rezervy na dlhodobú zložku z plánu Commerzbank, ktoré sa spotrebovávajú po uplynutí 3-ročného zadržiacieho obdobia. Rezervy vykazované v ostatných rezervách majú zostatkovú dobu platnosti do jedného roka.

Vytvorené rezervy na reštrukturalizáciu vyplývajú väčšinou z opatrení súvisiacich s integráciou koncernu Dresdner-Bank ako aj s novým usporiadaním koncernu v súvislosti s likvidáciou Hypothenbank Frankfurt Aktiengesellschaft. Rezervy pripadajú väčšinou na rezervy v personálnej oblasti a v oblasti organizácie a IT a sú rozdelené na obdobie do troch rokov, pričom najväčšia časť z nich bude vyčerpaná pravdepodobne v rokoch 2017 až 2019.

Pri právnych sporoch (procesoch a regresných nárokoch) nie je možné predpovedať dĺžku konania ani výšku čiastky v momente tvorby rezervy. Rezerva na procesy a regresné nároky boli vytvorené predovšetkým pre nasledovnú skutočnosť. Zobrazená rezerva pokrýva podľa nášho hodnotenia náklady očakávané ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy.

- Commerzbank a jej dcérske spoločnosti pracujú s rôznymi právnymi a regulatívnymi požiadavkami. V minulosti boli v jednotlivých prípadoch zistené porušenia právnych a regulatívnych ustanovení, ktoré riešili štátne úrady a inštitúcie. Koncern je v súčasnosti účastníkom viacerých konaní.
- Commerzbank a jej dcérske spoločnosti pôsobia najmä v oblasti Súkromných klientov pri investičnom poradenstve. Požiadavky kladené zákonodarcom a judikatúrou na investičné poradenstvo, ktoré je orientované na predmet investície a investora, boli v priebehu posledných rokov výrazne zosťrené. Commerzbank a jej dcérske spoločnosti boli a sú aj naďalej začleňované do celého radu – aj súdnych – sporov, v ktorých môžu investori uplatňovať údaje nedostatočné investičné poradenstvo a požadovať náhradu škody alebo vrátenie investícií v súvislosti s chýbajúcimi údajmi o

províziách predajcov (okrem iného s ohľadom na uzatvorenie fondy).

- Po vynesení rozsudku Spolkového súdneho dvora o neúčinnosti poplatkov za spracovanie, ktoré sú nezávislé od doby platnosti a ktoré sú uvedené v predpripravených zmluvných podmienkach pri čerpaní spotrebného úveru, z októbra 2014 si mnohí klienti Commerzbank uplatnili nárok na vrátenie uhradených poplatkov za spracovanie úverových žiadostí.
- Commerzbank je vystavená viacerým žalobám spotrebiteľov s ohľadom na „žolíka pri odvolávaní úverových zmlúv“. Potom, ako zákonodarca za úverové zmluvy uzatvorené v období od roku 2002 do roku 2010 zaviedol úpravu, podľa ktorej prípadné právo na odvolanie zmluvy zaniká najneskôr 21. júna 2016, viacerí dlžníci odvolali zmluvu s tvrdením, že poučenie o odvolaní, ktoré dostali pri uzatvorení zmluvy, bolo nesprávne. Časť klientov po zamietnutí odvolania zo strany banky podala žalobu s cieľom splatiť úvery pred uplynutím dohodnutej viazanosti úrokov bez toho, aby museli banke nahradiť škodu spôsobenú predčasným splatením. Banka sa voči týmto žalobám bude brániť.
- Koncern Commerzbank predal v uplynulých rokoch viaceré dcérske spoločnosti, iné podiely v tuzemsku a zahraničí ako aj niektoré veľké nehnuteľnosti. Príslušné zmluvy obsahujú záručné prehlásenia, oslobodenia od ručenia ako aj záväzky na financovanie. V niektorých prípadoch boli oznámené porušenia týchto záručných prehlásení.
- V súvislosti s kúpou podielu v rámci akciového balíka zo strany dcérskej spoločnosti Commerzbank kupujúci napadol základ pre výpočet ceny akcií (prevod nehnuteľností prostredníctvom vecného vkladu) vo forme súdneho konania. Príslušný odvolací súd v apríli 2014 rozhodol o tom, že prevod nehnuteľností prostredníctvom vecného vkladu bol neúčinný. Dcérska spoločnosť Commerzbank podala proti tomuto rozsudku odvolanie. Odvolanie bolo v auguste 2015 zamietnuté, takže sa počíta s čerpaním. Banka vytvorila dostatočné rezervy pre tento prípad.
- Dcérska spoločnosť Commerzbank vlastnila podiely na dvoch juhoamerických bankách, ktoré sú medzičasom v platobnej neschopnosti. Celý rad investorov príp. veriteľov týchto bánk

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

zažalovali dcérsku spoločnosť Commerzbank v rôznych konaniach v Uruguayi a Argentíne a niektorých prípadoch aj samotnú Commerzbank pre údajné ručenie ako spoločník a pre údajné porušenie povinností zo strany osôb, ktoré dcérska spoločnosť nominovala do Dozornej rady bánk. Okrem toho sa dcérska spoločnosť podieľala na dvoch fondoch, ktoré prijímali peniaze a boli spravované tretími osobami. Likvidátori týchto bánk požadujú v rámci súdneho konania v USA vrátenie čiastok, ktoré prijala dcérska spoločnosť od fondov.

- Od Commerzbank a iných žalovaných si investor uplatňuje náhradu škody kvôli údajne chybnému prospektu v súvislosti so vstupom jednej firmy na burzu. Okrem toho si konkurzný správca spoločnosti uplatňuje voči spoločnosti regresné pohľadávky z celkového vyrovnania dlžníkov a z iných právnych dôvodov. Na súde prvého stupňa bola žaloba zamietnutá. Žalobcovia podali proti tomuto rozhodnutiu odvolanie. Ak žalobcovia vyhrajú na súde druhého stupňa, vychádza Commerzbank z toho, že na základe zmluvných dohôd existujú regresné nároky voči ostatným členom konzorcia ako aj voči tretím osobám.
- Na Commerzbank Aktiengesellschaft ako časť konzorcia podal v júli 2005 žalobu klient, ktorý ako ručiteľ v plnej výške splatil za svoju dcérsku spoločnosť splatnú pôžičku, pričom táto žaloba bola podaná v rámci konkurzného konania v USA. Klient tvrdí, že rôzne splátky sú neúčinné, nakoľko v momente financovania bol zjavne v platobnej neschopnosti. Dva pokusy o mimosúdnu dohodu boli neúspešné. Konanie je teraz po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa znova na okresnom súde za účelom dôkazného konania (Pre-Trial Discovery), ktoré by malo byť ukončené v marci 2015. Konzorcium bánk plánuje potom podať žiadosť o vydanie rozsudku v skrátrenom konaní (Summary Judgement). V decembri 2015 bola žiadosť konzorcia bánk splnená a žaloba bola zamietnutá. Protistrana podala odvolanie.
- Investori jedného fondu, ktorý spravuje dcérska spoločnosť Commerzbank v rámci správy majetku, podali na túto dcérsku spoločnosť žalobu na náhradu škody z prísľubu financovania, ktorý bol údajne odovzdaný dcérskou spoločnosťou v rámci projektu spoločného podniku. Konanie ešte prebieha.
- Na dcérsku spoločnosť Commerzbank bola v máji 2014 podaná žaloba jedného klienta na náhradu škody pre údajné nesprávne poradenstvo pri uzatvorení obchodu s derivátmi. Dcérska spoločnosť túto žalobu zamieta.
- Commerzbank bola v januári 2016 zažalovaná na vrátenie poistného plnenia, ktoré bolo poskytnuté na základe poistenia Commerzbank pre prípad výpadku úverov. Konanie bolo medzičasom ukončené zmierom.

(69) Dlhý na dani z výnosov

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Skutočné dlhy na dani z výnosov	574	432	32,9
Závazky voči daňovým úradom z daní z výnosov	26	24	8,3
Rezervy na dane z výnosov	548	408	34,3
Latentné dlhy na dani z výnosov	49	106	- 53,8
Dlhý na dani z výnosov s dopadom na výsledok	49	79	- 38,0
Dlhý na dani z výnosov neutrálne voči výsledku	-	27	- 100,0
Celkom	623	538	15,8

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe restatementu (viď strana 139 nasl.).

Rezervy na dane z výnosov sú potenciálne daňové záväzky, pre ktoré ešte neboli vydané právoplatné daňové rozhodnutia príp. rezervy na riziká v rámci podnikových kontrol. Závazky voči daňovým úradom obsahujú platobné záväzky z bežných daní z výnosov voči tuzemským a zahraničným daňovým úradom.

Pasívne latentné dane predstavujú potenciálne zaťaženia daňou z výnosov z dočasných rozdielov medzi odhadovanými hodnotami majetku a dlhmi v koncernovej závierke podľa IFRS a daňovými hodnotami podľa lokálnych daňových predpisov koncernových spoločností. Tieto rezervy boli vytvorené v súvislosti s nasledujúcimi položkami:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Obchodné aktíva a pasíva	2 280	1 855	22,9
Trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	716	1 712	- 58,2
Finančný majetok	1 124	2 314	- 51,4
Pohľadárky voči úverovým inštitúciám a klientom	525	689	- 23,8
Závazky voči úverovým inštitúciám a klientom	-	1	.
Ostatné súvahové položky	1 390	1 769	- 21,4
Latentné dlhy na dani z výnosov brutto	6 035	8 340	- 27,6
Saldovanie s latentnými nárokmi na daň z výnosov	- 5 986	- 8 234	- 27,3
Celkom	49	106	- 53,8

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(70) Závazky z predajných skupín určených na predaj

Závazky z predajných skupín určených na predaj obsahujú nasledovné položky:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Závazky voči úverovým inštitúciám	-	73	.
Závazky voči klientom	-	1 000	.
Celkom	-	1 073	.

Pokles bol v zásade spôsobený predajom spoločnosti Commerzbank International S.A., Luxemburg.

(71) Ostatné pasíva

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Závazky za filmové fondy	1 184	1 334	- 11,2
Cudzí kapitál z menšín	169	2 262	- 92,5
Položky časového rozlíšenia	322	334	- 3,6
Závazky z kompenzácií za burzové termínové obchody	725	528	37,3
Ostatné pasíva	1 295	1 388	- 6,7
Celkom	3 695	5 846	- 36,8

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

Pokles cudzieho imania z podielov, ktoré nie sú spojené s ovládním spoločností, v zásade súvisí s úplným vyčlenením ComStage ETF z

konsolidácie, nakoľko už nešlo o ovládanie spoločností príp. ostatné ETF boli z dôvodu nízkeho významu vyčlenené z konsolidácie.

(72) Druhoradé dlhové nástroje

Druhoradé dlhové nástroje zahŕňajú finančné nástroje, ktoré budú splatené v prípade platobnej neschopnosti alebo likvidácie až po uspokojení všetkých nie druhoradých veriteľov. Tieto nástroje boli v tejto výške:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Druhoradé dlhové nástroje	10 866	11 804	- 7,9
Úrokové vymedzenia, vrátane disáží ¹	- 664	- 751	- 11,6
Efekty ocenenia	767	805	- 4,7
Celkom	10 969	11 858	- 7,5
z toho pripadá na kategóriu:			
záväzky ocenené pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi	10 955	11 846	- 7,5
ocenené aktuálnou hodnotou (Fair Value Option)	14	12	16,7

¹ vrátane dopadov z úpravy cieľových hodnôt druhoradých dlhových nástrojov v momente nadobudnutia Dresdner Bank.

V obchodnom roku 2016 bol objem splatných druhoradých záväzkov vo výške 1,5 miliárd Eur. Objem splatných druhoradých dlhových nástrojov bol vo výške 2,4 miliardy Eur a objem splatených položiek vo výške 0,3 miliárd Eur.

V sledovanom roku vznikli v koncerne úrokové náklady za druhoradé záväzky vo výške 806 mil. Eur (predchádzajúci rok: 895 mil. Eur). Úrokové vymedzenia za ešte neuhradené úroky boli vykázané vo výške 306 mil. Eur (predchádzajúci rok: 311 mil. Eur).

(73) Zloženie vlastného imania

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
a) Upísané imanie	1 252	1 252	0,0
b) Kapitálová rezerva	17 192	17 192	0,0
c) Rezervy zo zisku	11 184	11 458	-2,4
Ostatné rezervy	-1 015	-781	30,0
d) Rezerva na nové ocenenie	-781	-597	30,8
e) Rezerva z Cash Flow Hedges	-97	-159	-39,0
f) Rezerva z menového prepočtu	-137	-25	.
Celkom pred menšinovými podielmi	28 613	29 121	-1,7
Menšinové podiely	1 027	1 004	2,3
Vlastný kapitál	29 640	30 125	-1,6

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 139 nasl.).

a) Upísané imanie

Upísané imanie (základné imanie) spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft pozostáva z kusových akcií (bez menovitej hodnoty) s kalkulačnou hodnotou 1,00 Eur. Akcie znejú na majiteľa. Nákupy a

predaje vlastných akcií sú s kalkulačnou hodnotou 1,00 Eur započítané na upísané imanie.

	počet kusov
Počet akcií nachádzajúcich sa v obehu k 1.1.2016	1 252 357 634
plus: vlastné akcie vlastnené k 31.12. predchádzajúceho roka	-
Vydanie nových akcií	-
Počet vydaných akcií k 31.12.2016	1 252 357 634
mínus: vlastné akcie vlastnené ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy	-
Počet akcií nachádzajúcich sa v obehu k 31.12.2016	1 252 357 634

Upísané imanie bolo vo výške 1 252 mil. Eur, nakoľko banka k 31. 12. 2016 nevlastnila vlastné akcie. Prednostné práva alebo obmedzenia súvisiace s výplatou dividend v Commerzbank Aktiengesellschaft

neexistujú. Všetky vydané akcie boli splatené v plnej výške. Hodnota vydaných a v obehu sa nachádzajúcich a povolených akcií je nasledovná:

	31.12.2016		31.12.2015	
	Mil. €	počet ks v tis.	Mil. €	počet ks v tis.
Vydané akcie ¹	1 252,4	1 252 358	1 252,4	1 252 358
./.. Vlastné akcie v držbe	-	-	-	-
= akcie v obehu	1 252,4	1 252 358	1 252,4	1 252 358
Ešte nevydané akcie z povoleného kapitálu	569,2	569 253	569,2	569 253
Celkom	1 821,6	1 821 611	1 821,6	1 821 611

Počet autorizovaných akcií bol 1 821 611 tis. kusov (predchádzajúci rok: 1 821 358 tisíc kusov). Kalkulačná hodnota autorizovaných akcií bola 1 821,6 mil. Eur (predchádzajúci rok: 1 821,6 mil. Eur).

K 31. 12. 2016 sme v koncerne prijali do zálohy 4 551 tisíc kusov akcií (predchádzajúci rok: 3 831 tisíc kusov akcií). To zodpovedá 0,4% (predchádzajúci rok: 0,3%) akcií nachádzajúcich sa v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy v obehu.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Obchody s cennými papiermi, pri ktorých boli využité vlastné akcie, boli podľa § 71 ods. 1 bod 1 a 7 Zákona o akciových spoločnostiach nasledovné:

	Počet akcií v kusoch	Kalkulačná hodnota ¹ v tis. €	Podiel na základnom imaní v %
Stav k 31.12.2016	-	-	-
Maximálny nakúpený objem v obchodnom roku	-	-	-
Klientmi založený objem k 31.12.2016	4 550 953	4 551	0,36
Akcie nadobudnuté v obchodnom roku	-	-	-
Akcie predané v obchodnom roku	-	-	-

¹ Kalkulačná hodnota na akciu 1,00 Eur.

b) Kapitálová rezerva

V kapitálovej rezerve sa vykazujú ážia z vydania akcií. Okrem toho sú čiastky, ktoré boli dosiahnuté pri vydávaní dlhopisov na zameniteľné a opčné práva na kúpu podielov, obsiahnuté v kapitálovej rezerve.

Pri opätovnom predaji vlastných akcií bude rozdiel medzi kalkulačnou nominálnou hodnotou a kurzovou hodnotou vykázaný v kapitálovej rezerve, ak bude vyšší než pôvodné nadobúdacie náklady týchto podielov.

c) Rezervy zo zisku

Rezervy zo zisku sú rozdelené na zákonnú rezervu a ostatné rezervy. V zákonnej rezerve sú obsiahnuté rezervy, ktoré musia byť vytvorené podľa národného práva; tu vykázané čiastky podliehajú v rámci závierky zákazu vyplatenia. Celková čiastka rezerv zo zisku vykázaných v súvahe vplynula z ostatných rezerv zo zisku vo výške 11 184 mil. Eur (predchádzajúci rok: 11 458 mil. Eur). Zákonná rezerva neexistovala k 31. 12. 2016 ani k 31. 12. 2015.

Okrem toho sa náklady vznikajúce v súvislosti so zvýšením imania, ktoré musia byť podľa IAS 32.35 vykázané ako odpočet od vlastného imania, odpočítané z rezerv zo zisku. Okrem toho sa vykazujú aj príslušné aktuálne hodnoty odmeňovacích transakcií zameraných na akciách, ktoré boli kompenzované v nástrojoch vlastného imania, ktoré však ešte neboli realizované.

Pri nákupe vlastných podielov bude rozdiel medzi nadobúdacími nákladmi a kalkulačnou hodnotou zúčtovaný s rezervami zo zisku. Opätovný predaj vlastných podielov bude zobrazený zrkadlovo k nákupu vlastných podielov (porovnaj aj bod b) Kapitálová rezerva).

d) Rezerva na nové ocenenie

Do rezervy na nové ocenenie sa vkladajú výsledky finančného majetku v ich časovej hodnote (Fair Value) po zohľadnení latentných daní. Zisky a straty sa s dopadom na výsledok evidujú len vtedy, ak bol majetok predaný príp. bola jeho hodnota znížená.

e) Rezerva z Cash Flow Hedges

Výsledky ocenenia získané zo zabezpečovacích nástrojov v rámci Cash Flow Hedges týkajúce sa efektívnej časti zabezpečenia boli po zohľadnení latentných daní vykázané v tejto položke vlastného kapitálu. V obchodnom roku 2009 sme až na malé výnimky ukončili Cash Flow Hedge Accounting a na riadenie úrokových rizík už používame Micro a Portfolio Fair Value Hedge Accounting. Od momentu transformácie sa rezerva vykázaná vo vlastnom imaní z Cash Flow Hedges ako aj príslušné zabezpečovacie obchody amortizujú počas zostatkovej doby zabezpečovacích obchodov v rámci úrokového prebytku. Tieto obchody nemajú dopad na výsledok.

f) Rezerva z menových prepočtov

Rezerva z menového prepočtu obsahuje zisky a straty pri prepočtoch, ktoré vznikli v rámci kapitálovej konsolidácie. Prepočty sa dotýkali rozdielov výmenných kurzov z konsolidácie dcérskych spoločností a spoločnosť oceňovaných at-Equity.

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nahl.).

(74) Podmienečné imanie

Podmienečné imanie je určené na vydávanie zameniteľných a opčných práv k dlhopisom ako aj pôžitkovým právam spojeným s právom na zámenu alebo opčným právom. Vývoj podmienečného imania bol nasledovný:

Mil. €	Podmienečné imanie 1.1.2016	Prírastky	Prepadnutie/ spotreba	Zrušenie podľa stanov	Podmienečné imanie 31.12.2016	z toho:	
						Obsadené podmienečné imanie	Ešte dostupné podmienečné imanie
Zameniteľné / opčné obligácie / pôžitkové práva	569	-	-	-	569	-	569
Celkom	569	-	-	-	569	-	569

Základné imanie spoločnosti bolo na základe uznesenia Valného zhromaždenia z 30. apríla 2015 podmienečne zvýšené o najviac 569 253 470,00 Eur, s rozdelením na najviac 569 253 470 kusových akcií znejúcich na majiteľa (podmienečné imanie 2015 podľa § 4 ods. 4 Stanov). Podmienečné zvýšenie imania bude vykonané len v rozsahu, v akom majiteľa príp. veriteľa zameniteľných dlhopisov alebo zameniteľných pôžitkových listov alebo opčných listov zo zameniteľných dlhopisov alebo zameniteľných pôžitkových listov, ktoré spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft alebo priame alebo nepriame väčšinové účastinné spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach) na základe poverenia udeleného na Valnom zhromaždení zo dňa 30. apríla 2015 (poverenie 2015) vydajú

alebo budú garantovať, využijú svoje právo na zámenu alebo opciu alebo splnia svoje povinnosti súvisiace so zámenu alebo opciou a ak nebudú zvolené iné formy plnenia. Nové akcie sa vydávajú za ceny opcie alebo zámeny, ktoré budú stanovené podľa poverenia 2015. Nové akcie sa od začiatku obchodného roka, v ktorom vzniknú pri využití práva na zámenu alebo opciu príp. po splnení príslušných povinností súvisiacich so zámenu alebo opciou, podieľajú na zisku; ak je to zo zákona prístupné, môže predstavenstvo so súhlasom Dozornej rady rozhodnúť o podieľaní sa nových akcií na zisku odchyľujúc sa od predpisov § 60 ods. 2 Zákona o akciových spoločnostiach, aj s ohľadom na už ukončený obchodný rok.

Predstavenstvo je oprávnené stanoviť ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho vykonania.

(75) Povolené imanie

Dátum prijatia rozhodnutia	Pôvodná čiastka mil. €	Spotrebované v predchádzajúcich rokoch na zvýšenie imania mil. €	Spotrebované v roku 2014 zvýšenie imania mil. €	Zrušenie podľa stanov Mil. €	Zostávajúca čiastka Mil. €	Obmedzenie platnosti
30.4.2015	569	-	-	-	569	29.4.2020
Celkom	569	-	-	-	569	

Podmienky pre zvýšenie imania z povoleného imania vyplývajú do 31. 12. 2015 zo Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft, stav k 24. júnu 2015.

Predstavenstvo je oprávnené navýšiť základné imanie spoločnosti do 29. apríla 2020 so súhlasom Dozornej rady vydaním nových kusových akcií oproti hotovostným alebo vecným vkladom, a to jednorazovo alebo opakovane, najviac o 569 253 470,00 Eur (povolený kapitál 2015 podľa § 4 ods. 3 Stanov). Pritom musí byť akcionárom udelené právo na odber; zákonné právo na odber môže byť udelené aj tak, že nové akcie prevezme úverová inštitúcia alebo konzorcium úverových inštitúcií so záväzkom, že ich ponúknu na odber akcionárom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft.

Predstavenstvo je však oprávnené vylúčiť právo na odber so súhlasom Dozornej rady v nasledovných prípadoch:

- s cieľom vyňať maximálne čiastky z práva na odber;
- v rozsahu, v akom je to potrebné, udeliť majiteľom zameniteľných alebo opčných práv, ktoré vydala alebo vydá spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft alebo priame alebo nepriame väčšinové účastinné spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (koncernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach), aké by im prislúchali po využití práva na zámenu alebo opciu alebo po splnení príslušnej povinnosti na zámenu alebo opciu;

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

- s cieľom vydať zamestnanecké akcie zamestnancom spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft a priamych alebo nepriamych väčšinových účastinných spoločností Commerzbank Aktiengesellschaft (konzernové spoločnosti v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach;
- s cieľom zvýšiť základné imanie oproti vecným vkladom;
- pri zvyšovaní imania formou hotovostných vkladov, ak emisná cena nových akcií v čase stanovenia nie je podstatne nižšia než burzová cena za akcie spoločnosti s rovnakou štruktúrou. Akcie vydané pri vylúčení práva na odber podľa § 203 ods. 1, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach a na základe tohto obmedzenia nesmú presiahnuť celkovo 10% základného imania spoločnosti v čase účinnosti – alebo ak je táto hodnota nižšia – v čase uplatnenia príslušného obmedzenia. Maximálna hranica 10% základného imania sa znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie vlastné akcie spoločnosti, ktoré budú predané počas platnosti povoleného kapitálu 2011 pri vylúčení práva akcionárov na odber podľa § 71 ods. 1 bod 8 veta 5, § 186 ods. 3 veta štvrtá Zákona o akciových spoločnostiach. Maximálna hranica sa ďalej znižuje o pomernú čiastku základného imania, ktorá pripadá na tie akcie, ktoré budú vydané za účelom uplatnenia opčných a zameniteľných dlhopisov s právom na opciiu a zámenu alebo s povinnosťou na využitie opcie alebo zámeny, ak budú tieto dlhopisy vydané počas platnosti povoleného kapitálu 2015 pri vylúčení práva na odber pri uplatnení § 186 ods. 3 veta 4 Zákona o akciových spoločnostiach.

Pomerná čiastka zo základného imania pripadajúca na akcie, ktoré sa vydávajú pri vylúčení odberového práva akcionárov oproti

hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie celkovo presiahnuť 20% základného imania existujúceho v momente vydania rozhodnutia Valného zhromaždenia. Na to musia byť započítané akcie, ktoré sú počas platnosti tohto poverenia vydané alebo predané v rámci iného poverenia pri vylúčení odberového práva alebo na ktoré sa vzťahujú finančné nástroje s právami alebo povinnosťami súvisiacimi s opciami alebo zámenou, ktoré boli počas platnosti tohto poverenia vydané v rámci iného poverenia pri vylúčení odberového práva. Ak budú akcie pri vylúčení odberového práva vydané členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo iných spoločností v rámci koncernu v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach oproti hotovostným alebo vecným vkladom, nesmie pomerná časť základného imania pripadajúca na akcie presiahnuť 20% základného imania existujúceho v momente vydania rozhodnutia Valného zhromaždenia. Na to musia byť započítané akcie, ktoré sú počas platnosti tohto poverenia vydané alebo predané v rámci iného poverenia pri vylúčení odberového práva členom predstavenstva, členom vedenia alebo zamestnancom spoločnosti alebo iných spoločností v rámci koncernu v zmysle § 18 ods. 1 Zákona o akciových spoločnostiach. Predstavenstvo je oprávnené stanoviť ďalšie podrobnosti zvýšenia základného imania a jeho vykonania.

Dozorná rada je oprávnená pozmeniť § 4 Stanov podľa príslušného využitia povoleného imania 2016 alebo tieto ustanovenia pozmeniť po uplynutí doby poverenia.

Vysvetlivky k finančným nástrojom

(76) Derivátne obchody

Nižšie uvedené tabuľky zobrazujú obchody koncernu Commerzbank s derivatívnymi finančnými nástrojmi ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy.

Derivát je finančný nástroj, ktorého hodnota závisí od jeho tzv. základnej hodnoty. Touto základnou hodnotou napríklad môže byť úroková sadzba, cena tovarov, cena akcií, meny alebo obligácie. Pritom finančný nástroj nevyžaduje žiadne alebo len nízke nadobúdacie náklady, v porovnaní s inými formami zmluvy s podobnou reakciou na zmeny podmienok na trhu. Kompenzácia sa realizuje neskôr.

U veľkého počtu derivatívnych transakcií ide o deriváty OTC, pri ktorých môže byť nominálna čiastka, doba platnosti a ceny individuálne dohodnuté medzi bankou a jej protistranami. Banka uzatvára deriváty na regulovaných burzách. Ide pritom o štandardizované kontrakty so štandardizovanými nominálnymi čiastkami a termínmi plnenia.

Pritom nominálna čiastka označuje bankou realizovaný obchodný objem. Pozitívne príp. negatívne trhové hodnoty uvedené v tabuľkách predstavujú na druhej strane náklady, ktoré vznikajú banke príp. protistrane za nahradenie pôvodne uzatvorených kontraktov ekonomicky rovnocennými obchodmi. Pozitívna trhová hodnota udáva z pohľadu banky maximálne riziko dotýkajúce sa kontrahenta, ktoré existovalo s ohľadom na derivatívne nástroje v deň rozhodujúci pre zostavenie súvahy.

Na zníženie ekonomického ako aj regulatívneho úverového rizika z týchto nástrojov uzatvára právne oddelenie rámcové zmluvy (dvojstranné dohody o zápočte) s našimi obchodnými partnermi (napr. 1992 ISDA Master Agreement Multicurrency Cross Border; nemecká zmluva pre finančné termínové obchody). Na základe týchto dohôd o

započítaní je možné vzájomne započítať pozitívne a negatívne trhové hodnoty derivatívnych kontraktov zapojených do rámcovej zmluvy, zároveň je možné znížiť regulatívne prirážky na budúce riziká (Add-ons) týchto produktov. V rámci tohto nettingového procesu sa úverové riziko zníži na jedinú netto pohľadávku voči zmluvnému partnerovi (Close-out Netting).

Pre účely regulatívnych hlásení ako aj na interné meranie a sledovanie našich úverových angažmánov sme tieto techniky na zníženie rizika použili len vtedy, ak sme ich pri platobnej neschopnosti partner považovali za vymáhateľné. Na kontrolu vymáhateľnosti používame právne posudky vyhotovené rôznymi medzinárodnými kancelármi.

Podobne ako pri rámcových zmluvách uzatvárame s našimi obchodnými partnermi aj dohody o zábezpekách (napr. zabezpečovací dodatok pre finančné termínové obchody, Credit Support Annex), aby sme zabezpečili netto pohľadávku / záväzok vzniknutú v dôsledku nettingu (získanie alebo poskytnutie zábezpek). Toto riadenie zábezpek vedie spravidla k zníženiu úverového rizika na základe (väčšinou denného alebo týždenného) hodnotenia a úpravy angažovanosti klienta.

Celkový efekt sádkovania k 31.12. 2016 bol v celkovej výške 62 814 mil. Eur (predchádzajúci rok: 63 666 mil. Eur). Na strane aktív z toho pripadali na pozitívne trhové hodnoty 60 544 mil. Eur (predchádzajúci rok: 61 965 mil. Eur) a čiastka 2 270 mil. Eur na pohľadávky z kompenzačných platieb (predchádzajúci rok: 1 701 mil. Eur). Pasívny netting sa dotýkal negatívnych trhových hodnôt vo výške 59 868 mil. Eur (predchádzajúci rok: 63 034 mil. Eur) a záväzkov z kompenzačných platieb vo výške 2 946 mil. Eur (predchádzajúci rok: 632 Mil. Eur).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Objem obchodov, pri ktorých koncern Commerzbank vystupuje ako príjemca zábezpeky (kupujúci) príp. poskytovateľ zábezpeky (predávajúci), bol ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy vo výške 30 643 mil. Eur (predchádzajúci rok: 40 015 mil. Eur) príp. 30

632 mil. Eur (predchádzajúci rok: 36 547 mil. Eur). Tieto produkty slúžiace na transfer úverových rizík používame pri obchodovaní ako aj v investičnej oblasti na diverzifikáciu úverového portfólia.

Údaje o derivátoch z Cash Flow Hedge Accounting

Nominálne hodnoty derivátov, ktoré sa používali do ukončenia Cash Flow Hedge Accountings v roku 2009 (porovnaj poznámku č. 73), boli k 31. decembru 2016 na úrovni 24 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 57

miliárd Eur). V nižšie uvedenej tabuľke sú uvedené sledované obdobia, v ktorých budú tieto pravdepodobne splatené.

v miliardách €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
do troch mesiacov	4	7	-42,9
od troch mesiacov do jedného roka	5	26	-80,8
od jedného do piatich rokov	10	19	-47,4
viac ako päť rokov	5	5	0,0

S ohľadom na každú dobu platnosti existovali základné obchody s nominálnymi hodnotami najmenej v tejto výške.

(77) Prevedený finančný majetok**a) Majetok prevedený ako zábezpeka (vlastný a cudzí majetok)**

Za nasledujúce finančné záväzky bol prevedený majetok ako zábezpeka:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Záväzky voči úverovým inštitúciám	32 126	30 481	5,4
Záväzky voči klientom	4 846	6 518	-25,7
Zaknihované záväzky	500	500	0,0
Obchodné pasíva	-	-	.
Ostatné pasíva	-	-	.
Celkom	37 472	37 499	-0,1

Nasledovný finančný majetok (vlastný a cudzí majetok) bol prevedený ako zábezpeka za vyššie uvedené záväzky.

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám a klientom	23 433	24 050	-2,6
Obchodné aktíva voči finančnému majetku	49 490	32 810	50,8
Ostatné aktíva	20	19	5,3
Celkom	72 943	56 879	28,2

Z majetku koncernu Commerzbank mohol príjemca na základe zmluvných alebo bežných práv predať alebo založiť:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám a klientom	–	–	.
Obchodné aktíva voči finančnému majetku	5 092	3 384	50,5
Ostatné aktíva	5 092	3 384	50,5

Zábezpeky boli poskytnuté za prijaté peniaze v rámci právnych penzijných obchodov (repo). Okrem toho boli zábezpeky poskytnuté pre účely obchodov s prostriedkami refinancovania a pre

obchodovanie s cennými papiermi. Transakcie boli vykonávané za bežných podmienok platných pre výpožičky cenných papierov a penzijné obchody.

b) Prevedený, ale nevyčerpaný finančný majetok (vlastné aktíva)

V rámci právnych penzijných obchodov a výpožičiek boli prevedené cenné papiere z vlastných aktív ako zábezpeka. Čerpanie týchto cenných papierov neprebehlo, nakoľko boli všetky príležitosti a riziká spojené s

vlastníctvom týchto cenných papierov zachované v koncerne Commerzbank. Cenné papiere, ktoré boli prevedené z vlastných aktív, a príslušné záväzky (pred nettingom) je možné zobrazit' takto:

31.12.2016 Mil. €	Obchodné aktíva Držané za účelom obchodovania	Finančný majetok		
		Ocenené s dopadom na výsledok na základe časovej hodnoty	Držané za účelom obchodovania	Úvery a pohľadávky
Právne penzijné obchody ako poskytovateľ dôchodku (Repo-Agreements)				
Účtovné hodnoty prevedených cenných papierov	1 054	–	3 175	–
Účtovné hodnoty príslušných záväzkov	1 022	–	3 103	–
Vypožičané cenné papiere z obchodov s cennými papiermi				
Účtovné hodnoty prevedených cenných papierov	831	–	–	–
Účtovné hodnoty príslušných záväzkov	792	–	–	–
Majetok prevedený na centrálnu banku (bez Repo-Agreements)				
Účtovné hodnoty prevedených cenných papierov	–	–	–	–
Účtovné hodnoty príslušných záväzkov	–	–	–	–

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

31.12.2015	Obchodné aktíva	Finančný majetok		
		Ocenené s dopadom na výsledok na základe časovej hodnoty	Držané za účelom obchodovania	Úvery a pohľadávky
Mil. €	Držané za účelom obchodovania			
Pravé penzijné obchody ako poskytovateľ dôchodku (Repo-Agreements)				
Účtovné hodnoty prevedených cenných papierov	1 560	-	508	-
Účtovné hodnoty príslušných záväzkov	1 483	-	488	-
Vypožičané cenné papiere z obchodov s cennými papiermi				
Účtovné hodnoty prevedených cenných papierov	1 226	-	-	-
Účtovné hodnoty príslušných záväzkov	1 219	-	-	-
Majetok prevedený na centrálnu banku (bez Repo-Agreements)				
Účtovné hodnoty prevedených cenných papierov	-	-	-	-
Účtovné hodnoty príslušných záväzkov	-	-	-	-

Príslušné časové hodnoty za transakcie, pri ktorých majú kontrahenti (príjemcovia zábezpeky) právo len na prevedený majetok, sú vykázané v nasledovnej výške:

31.12.2016	Obchodné aktíva	Finančný majetok		
		Ocenené s dopadom na výsledok na základe časovej hodnoty	Držané za účelom obchodovania	Úvery a pohľadávky
Mil. €	Držané za účelom obchodovania			
Pravé penzijné obchody ako poskytovateľ dôchodku (Repo-Agreements)				
Príslušná časová hodnota prevedených cenných papierov	1 054	-	3 175	-
Príslušná časová hodnota príslušných záväzkov	1 022	-	3 103	-
Netto položka	32	-	72	-
Vypožičané cenné papiere z obchodov s cennými papiermi				
Príslušná časová hodnota prevedených cenných papierov	831	-	-	-
Príslušná časová hodnota príslušných záväzkov	792	-	-	-
Netto položka	39	-	-	-
Majetok prevedený na centrálnu banku (bez Repo-Agreements)				
Príslušná časová hodnota prevedených cenných papierov	-	-	-	-
Príslušná časová hodnota príslušných záväzkov	-	-	-	-
Netto položka	-	-	-	-

31.12.2015 Mil. €	Obchodné aktíva Držané za účelom obchodovania	Finančný majetok		
		Ocenené s dopadom na výsledok na základe časovej hodnoty	Držané za účelom obchodovania	Úvery a pohľadárky
Právne penzijné obchody ako poskytovateľ dôchodku (Repo-Agreements)				
	Príslušná časová hodnota prevedených cenných papierov	1 560	508	-
	Príslušná časová hodnota príslušných záväzkov	1 483	488	-
	Netto položka	77	20	-
Vypožičané cenné papiere z obchodov s cennými papiermi				
	Príslušná časová hodnota prevedených cenných papierov	1 226	-	-
	Príslušná časová hodnota príslušných záväzkov	1 219	-	-
	Netto položka	7	-	-
Majetok prevedený na centrálnu banku (bez Repo-Agreements)				
	Príslušná časová hodnota prevedených cenných papierov	-	-	-
	Príslušná časová hodnota príslušných záväzkov	-	-	-
	Netto položka	-	-	-

c) Prevedený a vyčerpaný finančný majetok s pokračujúcou angažovanosťou

O pokračujúcej angažovanosti (Continuing Involvement) hovoríme vtedy, ak pri prevezení majetku ostávajú zmluvné práva a povinnosti vzťahujúce sa na prevezený majetok naďalej v koncerne Commerzbank. Pokračujúca angažovanosť môže okrem toho vyplývať

aj z prevzatia nových práv a povinností súvisiacich s prevezeným majetkom. V koncerne Commerzbank neboli uzatvorené žiadne podstatné transakcie, ktoré by napriek pokračujúcej angažovanosti viedli k čerpaniu majetku.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(78) Lehoty splatnosti majetku a dlhov

V nasledujúcom odseku sa budeme venovať zaradeniu všetkých druhov majetku a dlhov (s výnimkou pozitívnych a negatívnych trhových hodnôt derivatívnych finančných nástrojov) medzi krátkodobý a dlhodobý majetok. S ohľadom na ich zaradenie odkazujeme na Poznámku č. 77. Za krátkodobý považujeme majetok, pri ktorom zostatková doba splatnosti príp. moment predpokladanej realizácie alebo plnenia alebo rozdiel medzi dňom uzávierky a splatnosti je menej ako jeden rok. Finančné nástroje v obchodných aktívach a pasív bez zmluvnej splatnosti, položka Hotovostná rezerva, majetok a dlhy

držané za účelom predaja ako aj skutočné dane z výnosu zaraďujeme medzi krátkodobé. Súvahové položky Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-Equity, nehnuteľný majetok, hnutelný majetok, majetok držaný ako finančná investícia a latentné dane z výnosu sú zaraďované medzi dlhodobý majetok. S ohľadom na zaradenie ostatných aktív a pasív vykonávame ocenenie najdôležitejších položiek. S ohľadom na zaradenie splatnosti podstatných druhov rezerv odkazujeme na Poznámky č. 68.

Mil. €	31.12.2016		31.12.2015 ¹	
	Krátkodobé	Dlhodobé	Krátkodobé	Dlhodobé
Hotovostná rezerva	34 802	–	28 509	–
Pohľadárky voči úverovým inštitúciám	51 448	7 081	64 486	7 319
Pohľadárky voči klientom	69 275	143 573	75 582	143 293
Obchodné aktíva	22 536	4 121	30 265	7 838
Finančný majetok	7 953	62 227	12 001	69 938
Podiely na spoločnostiach oceňovaných at-equity	–	180	–	735
Nehnutelný majetok	–	3 047	–	3 525
Hnutelný majetok	–	1 723	–	2 294
Nehnutelnosti držané ako finančná investícia	–	16	–	106
Dlhodobý majetok držaný za účelom predaja a majetok z predajných skupín	1 188	–	846	–
Skutočné nároky na daň z výnosu	629	–	512	–
Latentné nároky na daň z výnosu	–	3 049	–	2 761
Ostatné aktívne položky	2 965	357	2 600	339
Celkom	190 796	225 374	214 801	238 148
Závazky voči úverovým inštitúciám	45 128	21 820	59 227	23 927
Závazky voči klientom	223 953	26 967	229 049	32 130
Zaknihované závazky	10 893	27 601	12 935	27 670
Obchodné pasíva	4 648	1 044	9 407	1 042
Rezervy	1 741	1 695	2 172	1 154
Skutočné dlhy na dani z výnosu	574	–	432	–
Latentné dlhy na dani z výnosu	–	49	–	106
Závazky majetku z predajných skupín	–	–	1 073	–
Ostatné pasíva	3 343	1 353	3 392	3 591
Druhoradý a hybridný kapitál	1 535	9 434	2 161	9 697
Celkom	291 815	89 963	319 848	99 317

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 našl).

V členení zostatkovej doby splatnosti sú zobrazené zostatkové doby splatnosti finančných nástrojov, pre ktoré platia zmluvné doby splatnosti. Za zostatkovú dobu splatnosti sa považuje obdobie medzi dňom rozhodujúcim pre zostavenie súvahy a zmluvnou splatnosťou

finančných nástrojov. Pri finančných nástrojov, ktoré sa hradia v čiastkových sumách, je zostatková doba splatnosti určená pre každú čiastkovú sumu.

31.12.2016		Zostatkové doba splatnosti		
Mil. €	splatné denne a neobmedzene	do troch mesiacov	od troch mesiacov do jedného roka	od jedného do piatich rokov
Závazky voči úverovým inštitúciám	39 219	5 711	8 898	10 021
Závazky voči klientom	198 043	25 172	8 411	14 913
Zaknihované záväzky	4 043	5 521	13 429	6 665
Obchodné pasíva	1 175	2 139	756	44
Deriváty	4 926	6 906	17 545	36 564
Druhoradé dlhové nástroje	409	918	3 526	3 116
Finančné záruky	2 393	-	-	-
Neodvolateľné úverové prísluby	78 331	-	-	-
Celkom	328 539	46 367	52 565	71 323

31.12.2015 ¹		Zostatkové doba splatnosti		
Mil. €	do troch mesiacov	od troch mesiacov do jedného roka	od jedného do piatich rokov	viac ako päť rokov
Závazky voči úverovým inštitúciám	53 856	5 563	14 416	10 904
Závazky voči klientom	201 843	27 936	13 969	19 780
Zaknihované záväzky	5 561	8 980	24 419	12 088
Obchodné pasíva	1 429	3 039	1 214	95
Deriváty	3 785	6 497	19 096	59 124
Druhoradé dlhové nástroje	141	2 296	5 939	7 366
Finančné záruky	2 511	-	-	-
Neodvolateľné úverové prísluby	72 213	-	-	-
Celkom	341 339	54 311	79 053	109 357

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych reštatamentov (viď strana 139 nasl.).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(79) Údaje o oceňovacích hierarchiách finančných nástrojov

Oceňovanie finančných nástrojov

Podľa IAS 39 musia byť všetky finančné nástroje pri prvom oceňovaní ocenené príslušnou časovou hodnotou (Fair Value), v prípade finančného nástroje, ktorý nie je klasifikovaný na ocenenie časovou hodnotou s dopadom na výsledok, musia byť započítané aj transakčné náklady. Následné ocenenie finančných nástrojov, ktoré sú klasifikované na ocenenie časovou hodnotou s dopadom na výsledok, príp. finančného majetku, ktorý môže byť kedykoľvek predaný, sa ocenenie vykoná časovou hodnotou. V tomto zmysle obsahujú finančné nástroje ocenené časovou hodnotou deriváty, nástroje určené na obchodovanie ako aj nástroje určené na ocenenie časovou hodnotou.

Aktuálna hodnota majetku je podľa IFRS 13 tá čiastka, za ktorú môže byť majetok predaný / kúpený medzi od seba nezávislými zmluvnými partnermi, ktorí majú vôľu uzatvoriť zmluvu. Aktuálna hodnota tak zodpovedá predajnej hodnote. S ohľadom na záväzky je aktuálna hodnota definovaná ako cena, za ktorú môže byť dlh v rámci riadnej transakcie prevedený na tretiu osobu. Pri ocenení dlhov musí byť okrem toho zohľadnené vlastné riziko výpadku. Ak tretie osoby poskytnú zábezpeky na naše záväzky (napr. záruky), nesmú byť tieto pri ocenení zohľadnené, nakoľko záväzok na splatenie zo strany banky ostáva zachovaný.

Najvhodnejšia miera pre stanovenie hodnoty je zverejnená tržová cena istého nástroja na aktívnom trhu (oceňovacia hierarchia Level I). Ak neexistujú zverejnené ceny, bude ocenenie vykonané na základe zverejnených cien podobných nástrojov na aktívnych trhoch. Aby sme mohli stanoviť cenu, za akú má byť nástroj vymenený alebo záväzok uhradený, bude majetok ocenený nákupnou cenou a záväzky predajnou cenou. Relevantným trhom pre stanovenie aktuálnej hodnoty je v zásade trh s najväčšou aktivitou (tzv. hlavný trh). Ak chceme zobraziť cenu, za ktorú by bolo možné vymeniť majetkovú hodnotu alebo uhradiť záväzok, oceňuje sa tento majetok nákupným kurzom a záväzky predajným kurzom.

Ak nie sú k dispozícii uverejnené ceny pre rovnaké alebo podobné finančné nástroje, bude časová hodnota zistená na základe vhodného oceňovacieho modelu, pri ktorom budú podľa možnosti použité údaje z overiteľných zdrojov na trhu (oceňovacia hierarchia Level II). Pri výbere oceňovacích metód musí byť podľa IFRS 13 zohľadnené, že tieto metódy musia byť primeranej situácii a že sú k dispozícii potrebné informácie. Na zvolené metódy musia byť v maximálnom možnom rozsahu používané pozorovateľné vstupné parametre a podľa možnosti čo najmenej nepozorovateľných vstupných parametrov.

Kým sa väčšina oceňovacích metód opiera na údaje z kontrolovateľných zdrojov na trhu, sú niektoré finančné nástroje oceňované pri použití oceňovacích modelov, ktoré používajú iné vstupné hodnoty, pre ktoré nie sú k dispozícii dostatočne aktuálne tržové údaje. Ako možné oceňovacie metódy rozlišuje IFRS 13 medzi prístupom zameraným na trh (Market Approach), prístupom zabývaným na príjme (Income Approach) a prístupe zabývanom na nákladoch (Cost Approach). Market Approach zahŕňa oceňovacie metódy

využívajúce informácie o rovnakom alebo porovnateľnom majetku. Prístup zabývaný na príjme odzrkadľuje dnešné očakávania o budúcich platobných tokoch, náklady alebo výnosy. Do Income Approach patria opčné cenové modely. V rámci Cost Approach (nepripustnom pre nefinančné nástroje) zodpovedá aktuálna hodnota aktuálnym nákladom na opätovné nadobudnutie pri zohľadnení stavu majetku. Tieto ocenenia samozrejme podliehajú vo väčšej miere hodnoteniu zo strany manažmentu. Tieto nepozorovateľné vstupné údaje môžu obsahovať údaje, ktoré sú extrapóbované alebo interpóbované alebo ktoré môžu byť zistené vo forme približných hodnôt alebo historických údajov. Pritom sa používajú v najväčšom možnom rozsahu tržové údaje alebo údaje tretích osôb a čo najmenej špecifické vstupné údaje (oceňovacia hierarchia Level 3).

Oceňovacie modely musia zodpovedať uznávaným ekonomickým metódam na oceňovanie finančných nástrojov a zohľadňovať všetky faktory, ktoré účastníci na trhu pri stanovení ceny považujú za primerané. Všetky časové hodnoty podliehajú interným kontrolám a postupom v rámci koncernu Commerzbank, počas ktorých sa stanovujú štandardy pre nezávislé kontroly alebo validáciu. Tieto kontroly a postupy spravuje Independent Price Verification Group (IPV) v rámci svojej finančnej funkcie. Modely, vstupujúce údaje a z toho vyplývajúce časové hodnoty pravidelne kontroluje vyšší manažment a kontrolóri.

Realizovateľné aktuálne hodnoty, ktoré je možné dosiahnuť v neskoršom momente, sa môžu odchyľovať od odhadovanej aktuálnej hodnoty. Nasledovné zhrnutie dokumentuje, ako je možné tieto oceňovacie zásady použiť na rôzne triedy finančných nástrojov, ktoré využíva koncern Commerzbank:

- Deriváty obchodované na burzy sa oceňujú na základe ich nákupných alebo predajných kurzov, ktoré je možné zistiť na aktívnych trhoch. Za istých okolností môžu byť použité aj teoretické ceny. Príslušná aktuálna hodnota derivátov obchodovaných na voľnom trhu (OTC) sa určuje na základe oceňovacích modelov, ktoré sa osvedčili na finančných trhoch. Na strane jednej môžu byť používané modely, ktoré určujú očakávané budúce platobné toky, a po úročení zistia aktuálnu hodnotu finančných nástrojov. Na strane druhej môžu byť alternatívne použité modely, ktoré zistia hodnotu, ku ktorej neexistuje možnosť arbitráže medzi nástrojom a iným súvisiacim nástrojom. Pri niektorých derivátoch sa môžu oceňovacie modely používané na finančných trhoch odlišovať natoľko, že modelujú aktuálnu hodnotu a používajú iné vstupné parametre alebo používajú rovnaké vstupné parametre, avšak v inej miere. Tieto modely sa pravidelne kalibrujú podľa aktuálnych tržových kurzov. Ak je to možné, sú vstupné parametre pre tieto modely odvádzané z pozorovateľných údajov, napríklad kurzov alebo indexov. Tieto údaje sa zvereňujú prostredníctvom príslušnej burzy, nezávislých maklérov alebo zariadení, ktoré poskytujú všeobecne uznávané ceny na základe

údajov dôležitých účastníkov na trhu. Ak nie je možné vstupné parametre priamo sledovať, môžu byť tieto pomocou extrapolácie alebo interpolácie odvodené z pozorovateľných údajov alebo môžu byť odhadnuté na základe historických alebo korelovaných údajov. Ako vstupné parametre sa na oceňovanie derivátov používajú všeobecné hotovostné a termínové kurzy základných ch hodnôt, volatilita, úrokové sadzby a devízové kurzy. Aktuálna hodnota opcií sa skladá z vnútornej a hodnoty a aktuálnej hodnoty. Faktory slúžiace na zistenie aktuálnej hodnoty zahŕňajú realizačnú cenu v porovnaní s aktuálnou hodnotou, volatilitu základnej hodnoty, zostatkovú dobu a korelácie medzi základnými hodnotami a príslušnými menami.

- Akcie, dlhopisy, Asset-backed Securities (ABS), hypotekárne papiere, ostatné Asset-backed Securities a Collateralised Debt Obligations (CDO) sa oceňujú podľa trhových kurzov, ktoré je možné zistiť na príslušných burzách u nezávislých maklérov alebo zariadení, ktoré poskytujú všeobecne uznávané ceny na základe údajov dôležitých účastníkov na trhu. Ak nie je možné zistiť kurzy tohto druhu, bude použitý kurz za porovnateľný kótovaný nástroj a tento bude upravený podľa zmluvných rozdielov medzi týmito nástrojmi. Pri komplexnejších dlhopisoch, ktoré sú obchodované na intaktných trhoch, zisťuje sa aktuálna hodnota na základe oceňovacieho modelu, ktorý počíta aktuálnu hodnotu očakávaných budúcich platobných tokov. V týchto prípadoch odzrkadľujú vstupné parametre úverové riziko spojené s týmito platobnými tokmi. Akcie nekótované na burze sa vykazujú na základe nadobúdacích nákladov, ak nie je možné zistiť kótovanie na aktívnom trhu alebo príslušné parametre pre oceňovací model.
- Štruktúrované dlhopisy sú cenné papiere, ktoré spájajú vlastnosti pevne úročených cenných papierov a cenných papierov týkajúcich sa vlastného imania. Na rozdiel od bežných obligácií sa za štruktúrované dlhopisy vo všeobecnosti vypláca variabilný výnos, ktorý sa riadi podľa vývoja základnej hodnoty. Tento výnos môže byť podstatne vyšší (alebo nižší) než výnos základnej hodnoty. Bez ohľadu na úhradu úrokov môžu deriváty vložené do štruktúrovaného dlhopisu ovplyvniť odkupnú hodnotu a koncovú splatnosť dlhopisov.

Používaná metóda na určenie aktuálnej hodnoty štruktúrovaného dlhopisu môže byť veľmi odlišná, nakoľko každý jednotlivý dlhopis je určený na mieru, a preto musia byť podmienky každého dlhopisu jednotlivo analyzované. Štruktúrované dlhopisy ponúkajú možnosť vybudovať angažovanosť v takmer každej investičnej triede, a to akcií, surovín, devízových, úrokových, úverových a fondových produktov.

Hierarchia Fair Values

N Podľa IFRS 13 sa finančné nástroje oceňované časovou hodnotou zaraďujú do trojstupňovej hierarchie (porovnaj oceňovanie finančných nástrojov):

Level I: Finančné nástroje, ktorých časová hodnota bola zistená na základe uverejnených cien pre rovnaké finančné nástroje na aktívnych trhoch

Level II: Finančné nástroje, pre ktoré nie je možné na aktívnych trhoch získať uverejnené ceny pre rovnaké nástroje, a preto boli ocenené podľa oceňovacích modelov

Level III: Finančné nástroje, ktoré sa oceňujú pri použití oceňovacích metód, pre ktoré nie sú v dostatočnom rozsahu k dispozícii aktuálne overiteľné údaje a u ktorých tieto vstupné údaje len málo mierou ovplyvnia ich časovú hodnotu.

Priradenie finančných nástrojov do kategórií si vyžaduje ich vyhodnotenie zo strany manažmentu, najmä ocenenie na základe na trhu pozorovaných ako aj neidentifikovaných parametrov. Pri zohľadnení zmien trhovej likvidity a tým aj cenovej transparentnosti sa môže klasifikácia nástroja v priebehu času zmeniť.

Finančné nástroje vykázané v súvahe v časovej hodnote budú v nasledujúcich prehľadoch zoskupené do skupín podľa kategórií ako aj podľa oceňovacích základov. Pritom sa rozlišuje, či bolo ocenenie vykonané na základe uverejnených trhových cien (Level I), či boli použité oceňovacie modely s pozorovateľnými údajmi (Level II) alebo či bolo ocenenie vykonané na základe parametrov, ktoré nie je možné na trhu pozorovať (Level III).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Finančný majetok	v miliardách €	31.12.2016				31.12.2015			
		Level 1	Level 2	Level 3	Celkom	Level 1	Level 2	Level 3	Celkom
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	-	14,9	0,7	15,6	-	22,6	-	22,6
Pohľadávky voči klientom	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	-	8,2	0,2	8,4	-	11,0	0,4	11,4
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	Hedge Accounting	-	2,1	-	2,1	-	3,0	-	3,0
Obchodné aktíva	za účelom obchodovania	23,5	60,4	5,0	88,9	30,0	79,3	5,4	114,7
z toho: pozitívne trhové hodnoty z derivátov		-	58,1	4,1	62,2	-	72,3	4,4	76,7
Finančný majetok	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	0,4	0,4	0,1	0,9	1,7	0,6	0,1	2,4
	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	31,0	8,3	0,1	39,4	32,0	10,6	0,1	42,7
Dlhodobý majetok držaný na predaj a majetok z predajných skupín	Finančný majetok držaný na predaj	-	-	0,1	0,1	-	-	0,1	0,1
Celkom		54,9	94,3	6,2	155,4	63,7	127,1	6,1	196,9

Finančné záväzky	v miliardách €	31.12.2016				31.12.2015			
		Level 1	Level 2	Level 3	Celkom	Level 1	Level 2	Level 3	Celkom
Záväzky voči úverovým inštitúciám	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	-	10,8	-	10,8	-	13,6	-	13,6
Záväzky voči klientom	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	-	6,3	-	6,3	-	8,8	-	8,8
Zaknihované záväzky	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	1,0	-	-	1,0	1,3	-	-	1,3
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	Hedge Accounting	-	3,1	-	3,1	-	7,4	-	7,4
Obchodné pasíva	za účelom obchodovania	5,6	62,0	4,0	71,6	9,8	73,6	3,0	86,4
z toho: negatívne trhové hodnoty z derivátov		-	62,0	4,0	66,0	-	73,1	2,9	76,0
Druhoradý kapitál	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkom		6,6	82,2	4,0	92,8	11,1	103,4	3,0	117,5

Reklasifikácia je v podstate preradenie finančného nástroja v rámci 3-stupňovej oceňovacej hierarchie. Nové zaradenie finančného nástroja môže vyplývať zo zmien na trhu, ktoré majú dopad na vstupné faktory pre ocenenie finančného nástroja.

Vo štvrtom štvrťroku 2016 sme vykonali preradenie z Level I do Level II, nakoľko neboli k dispozícii stanovené trhové hodnoty. Tieto sa dotýkali obligácií na predaj vo výške 2,1 miliárd Eur a obligácií vo výške 0,1 miliárd Eur. Okrem toho boli z Level 2 do Level 1 preradené

cenné papiere určené na obchodovanie vo výške 0,1 miliárd Eur. S ohľadom na finančné záväzky určené na predaj bolo vykonané preradenie vo výške 0,2 miliardy Eur z Level 2 do Level 1, keďže boli k dispozícii trhové ceny. Preskupenia boli zistené na základe koncových stavov k 30. 9. 2016. Okrem toho neboli vykonané žiadne podstatné preskupenia medzi Level 1 a Level 2.

Finančné nástroje priradené do Level 3 mali v obchodnom roku nasledovný vývoj:

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Finančný majetok mil. €	Pohľadárky voči úverovým inštitúciám	Pohľadárky voči klientom	Obchodné aktíva	z toho: pozitívne trhové hodnoty z derivátov	Finančný majetok	Finančný majetok určený na predaj	Celkom
	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	Držané za účelom obchod- ovania	Držané za účelom obchodo- vania	Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	Finančný majetok určený na predaj	
Časová hodnota k 1.1.2015	-	451	5 147	3 919	2	124	5 724
Zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-	-	-	-	-
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	-	-	46	131	-8	-3	35
z toho: nerealizovaných ziskov / strát	-	-	176	183	-8	-	168
Zisky/straty evidované v rezerve na nové ocenenie	-	-	-	-	-	-3	-3
Kúpy	-	1	48	-	50	3	102
Predaje	-	-	-216	-157	-	-282	-498
Emisie	-	-	-	-	-	-	-
Splatenia	-	-	-130	-59	-33	-17	-180
Preúčtovania do Level 3	-	-	621	586	544	318	1 580
Preúčtovania z Level 3	-	-24	-143	-66	-505	-9	-681
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	-	-	-	-	-	-	-
Časová hodnota k 31.12.2015	-	428	5 373	4 354	50	131	6 079
Zmeny konsolidačného okruhu	-	-148	-	-	-	-	-148
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	-	-29	2	133	-	-	-8 -35
z toho: nezrealizovaných ziskov / strát	-	1	29	154	-	-	30
Zisky/straty evidované v rezerve na nové ocenenie	-	-	-	-	-	-	-
Kúpy	-	-	237	9	-	2	239
Predaje	-	-	-61	-3	-	-	-192 -253
Emisie	-	-	-	-	-	-	-
Splatenia	-	-2	-174	-1	-	-	-176
Preúčtovania do Level 3	746	2	206	17	2	12	1 036
Preúčtovania z Level 3	-	-	-543	-444	-2	-5	-550
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín	-	-103	-	-	-	-	103 -

Časová hodnota k 31.12.2016	746	148	5 040	4 065	50	140	68	6 192
--------------------------------	-----	-----	-------	-------	----	-----	----	-------

Nerealizované zisky alebo straty z finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania (obchodné aktíva a deriváty) tvoria súčasť výsledku z obchodných činností. Nerealizované zisky alebo straty z pohľadávok a finančného majetku oceneného aktuálnymi hodnotami sú vykazované vo výsledku z použitia opcie Fair Value.

V obchodnom roku 2016 boli vykonané podstatné presuny z Level 2 do Level 3, nakoľko neboli k dispozícii parametre, ktoré by boli odpozorovateľné na trhu. Presuny vo výške 0,7 miliárd Eur sa dotýkali položiek Reverse Repo ocenených aktuálnou hodnotou, nakoľko neboli k dispozícii parametre, ktoré by boli odpozorovateľné na trhu. Ďalej boli z Level 2 do Level 3 presunuté obligácie držané za účelom obchodovania v hodnote 0,2 miliárd, nakoľko neboli k dispozícii parametre, ktoré by boli odpozorovateľné na trhu. Podiel na kartovej spoločnosti, ktorý bol v predchádzajúcom roku presunutý do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a do majetku z predajných skupín, bol v prvom polroku 2016 predaný. Z toho boli

realizované zisky vo výške 0,1 miliárd Eur, ktoré boli doteraz evidované v rezerve na nové ocenenie. Portfólio pohľadávok vo výške 0,1 miliardy Eur, ktoré bolo v prvom štvrtroku presunuté do tejto súvahovej položky a ktoré bolo ocenené aktuálnou hodnotou, bolo vo štvrtom štvrtroku predané, nakoľko predajná cena takmer úplne zodpovedala bilančnej hodnote v momente presunu. Okrem toho už nie sú v Level 3 obsiahnuté pohľadávky vo výške 0,1 miliardy Eur držané za účelom obchodovania, nakoľko bola ukončená konsolidácia príslušnej spoločnosti držiacej pohľadávky na základe straty kontroly. Okrem toho boli spätne preskupené z Level 3 do Level 2 deriváty s pozitívnou trhovou hodnotou vo výške 0,4 miliárd Eur, nakoľko boli znovu k dispozícii parametre odpozorovateľné na trhu. Okrem toho nebol preskupený žiaden podstatný finančný majetok z alebo do Level 3.

Finančné záväzky priradené do Level 3 zaznamenali v obchodnom roku nasledovný vývoj:

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Finančné záväzky Mil. €	Obchodné pasíva		Celkom
	Držané za účelom obchodovania	z toho: negatívne trhové hodnoty z derivátov Držané za účelom obchodovania	
Časová hodnota k 1.1.2014	2 535	2 533	2 535
Zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	79	79	79
z toho: z nerealizovaných ziskov / strát	86	86	86
Kúpy	38	38	38
Predaje	-10	-9	-10
Emisie	-	-	-
Splatenia	-76	-76	-76
Preúčtovania do Level 3	666	644	666
Preúčtovania z Level 3	-282	-278	-282
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín			-
Časová hodnota k 31.12.2014	2 950	2 931	2 950
Zmeny konsolidačného okruhu	-	-	-
Zisky / straty obdobia s dopadom na výsledok	287	287	287
z toho: z nerealizovaných ziskov / strát	291	291	291
Kúpy	416	416	416
Predaje	-2	-2	-2
Emisie	-	-	-
Splatenia	-36	-34	-36
Preúčtovania do Level 3	641	620	641
Preúčtovania z Level 3	-290	-252	-290
Preúčtovanie z/do dlhodobého majetku držaného za účelom predaja a majetku z predajných skupín			
Časová hodnota k 31.12.2016	3 966	3 966	3 966

Nerealizované zisky alebo straty z finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania (obchodné aktíva a deriváty) tvoria súčasť výsledku z obchodných činností. V obchodnom roku 2016 boli vykonané podstatné presuny vo výške 0,5 miliárd Eur s ohľadom na

Analýza senzitivity

Ak je hodnota finančných nástrojov založená na nepozorovateľných vstupných parametroch (Level 3), môže byť presná hodnota tohto parametra ku dňu rozhodujúce pre zostavenie súvahy odvodená z celej škály primeraných možných alternatív. V rámci zostavovania koncernovej závierky sa pre nepozorovateľné vstupné parametre zvolia primerané hodnoty, ktoré zodpovedajú podmienkam na trhu a kontrolnom odhade koncernu.

Tu uvedené údaje by mali predstavovať možné dopady, ktoré vyplývajú z relatívnej neistoty v oblasti časových hodnôt finančných nástrojov, ktorých ocenenie je založené na nepozorovateľných vstupných parametroch (Level 3). Medzi parametrami používanými na zistenie Level-3-Fair-Values existujú často závislosti. Napríklad môže očakávané zlepšenie celkovej hospodárskej situácie viesť k tomu, že akciové kurzy budú stúpať, kým menej riskantne ohodnotené cenné papiere, napríklad štátne dlhopisy, budú na hodnote strácať. Takéto súvislosti sú zohľadňované vo forme korelačných parametrov, ak majú podstatný vplyv na príslušné aktuálne hodnoty. Ak postup oceňovania používa viac parametrov, môže výber jedného parametra spôsobiť obmedzenia týkajúce sa rozpätia hodnôt ostatných parametrov. Na základe definície sa k tejto oceňovacej hierarchii priradujú skôr nelikvidné nástroje, nástroje s dlhšou dobou platnosti alebo nástroje, pri ktorých nie je možné získať nezávisle pozorovateľné trhové údaje alebo len s veľkými problémami. Tieto údaje slúžia na objasnenie podstatných nepozorovateľných vstupných parametrov pre finančné nástroje Level-3 a na následné zobrazenie rôznych vstupných hodnôt, ktoré tvoria základ pre tieto vstupné parametre.

Podstatné nepozorovateľné vstupné parametre pre Level 3 a ich kľúčové faktory je možné zhrnúť nasledovne:

- Interná úroková miera (Internal Rate of Return, IRR): Interná úroková miera je definovaná ako diskontná sadzba, ktorá poskytuje aktuálnu hodnotu (nula) pre všetky budúce platobné toky nástroja. Pri dlhových tituloch závisí interná úroková miera napríklad od aktuálneho kurzu obligácií, nominálnej hodnoty a trvania.
- Akciová korelácia: Ide o parameter na meranie pohybov medzi dvoma nástrojmi. Meria sa na základe korelačného koeficienta, ktorý môže kolísať medzi -1 a +1. Mnohé obľúbené akciové deriváty sa vzťahujú na rôzne základné hodnoty (korelácia v akciovom koši). Na základe priemeru akciových košov, zaznamenávania najlepších (alebo najhorších) hodnôt v istých časových úsekoch alebo výberu najlepších (alebo najhorších) hodnôt v momente splatnosti sa zisťuje vývoj hodnoty.

negatívne hodnoty z derivátov z Level 2 do Level 3, nakoľko neboli k dispozícii parametre, ktoré by boli odporovateľné na trhu. Ďalšie presuny sa dotýkali nepodstatných jednotlivých položiek z alebo do Level 3.

Vývoj hodnoty košových produktov, napríklad indexových košov, môže byť prepojený na rôzne indexy. Vstupné hodnoty, ktoré sa používajú na oceňovanie, zahŕňajú úrokové sadzby, volatilitu indexov, dividendu z indexov a korelácie medzi indexami. Korelačné koeficienty vo všeobecnosti poskytujú nezávislé poskytovateľa údajov. Pri korelačnom vývoji môže byť priemerná hodnota koša odhadnutá na základe viacerých náhodných vzoriek (simulácia Monte-Carlo).

Quanto-Swap (Quantity Adjusting Options) je swap z rôznych kombinácií úrokových, menových a akciových swapových vlastností, ktorého rozpätie výnosu je založené na úrokových sadzbách dvoch odlišných krajín. Úhrady sa realizujú v tej istej mene.

Na oceňovanie Quanto-Aktien-Swaps sú ako vstupné hodnoty v potrebné korelácie medzi základným indexom a devízovým termínovým kurzom, volatilita základného indexu, volatilita devízového termínového kurzu a zostatková doba platnosti.

- Credit Spread: Credit Spread je rozpätie (prirážka alebo zrážka) medzi cennými papiermi, ktoré sú až na bonitu v každom ohľade rovnaké. Tento faktor predstavuje navyše výnos oproti referenčnému nástroju a tvorí vyrovnanie pre rôznu bonitu nástroja a hraničnej hodnoty. Credit Spreads sa merajú podľa počtu základných bodov nad (alebo pod) definovanou hraničnou hodnotou. Čím je väčšie (vyššie) rozpätie v pomere k hraničnej hodnote, tým je nižšia príslušná bonita. To isté platí naopak pre užšie (nižšie) Credit Spreads.
- Diskontná sadzba: Diskontná sadzba slúži na meranie percentuálneho výnosu obligácie. Väčšinou sa diskontná sadzba používa na výpočet krátkodobých obligácií a štátnych zmeniek, ktoré sa predávajú so zrážkou. Táto metóda na výpočet úrokov je založená na úrokovom mesiaci s 30 dňami a roku s 360 dňami. Na stanovenie diskontnej sadzby sú nevyhnutné vstupné hodnoty ako je nominálna hodnota, kúpna cena a dni do momentu splatnosti.
- Úverová korelácia: Produkty úverových derivátov, napríklad Collateralised Debt Obligations (CDOs), indexy Credit-Default-Swap ako iTraxx a CDX a First-to-Default-Swaps (FTD) v koši (úverové deriváty pri prvom výpadku) tvoria svoju hodnotu z portfólia úverovej angažovanosti. Korelácia predstavuje dôležitý faktor na hodnotenie FTD-Swaps. Štandardné korelácie, ktoré slúžia ako očakávané hodnoty, môžu významne ovplyvniť rozdelenie straty úverového portfólia. Rozdelenie straty zahŕňa štandardné parametre úverového portfólia a je rozhodujúce pre ocenenie FTD-Swapu. Pri nízkej korelácii sú majetkové hodnoty od seba prakticky nezávislé. Pri extrémne nízkej očakávanej hodnote štandardnej

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

korelácie je rozdelenie takmer symetrické. Pravdepodobnosť, že vzniknú niektoré menšie straty, je veľká, avšak veľký počet strát je nepravdepodobný. Aj pravdepodobnosť, že nevzniknú žiadne straty, je nízka. Pri strednej očakávanej hodnote štandardnej korelácie je rozdelenie asymetrickejšie. Vtedy je pravdepodobnosť, že nevzniknú výpadky, vyššia. Avšak zároveň rastie pravdepodobnosť, že vznikne veľký počet strát. Kolektívny výpadok majetkových hodnôt je teda v medziach možností. Dlhý koniec („Tail“) rozdelenia straty v portfóliu sa presúva smerom von a tak prispieva k vyššiemu riziku v seniorskej tranži.

Pri vysokej korelácii sa portfólio správa prakticky ako jeden druh majetku, ktorý buď vypadne alebo nie.

- Mean Reversion pri úrokoch:

Tu ide o teóriu, ktorá tvrdí, že kurzy a výnosy sa dlhodobo vracajú k svojim stredným alebo priemerným hodnotám. Táto stredná alebo priemerná hodnota môže predstavovať historickú strednú hodnotu kurzu alebo výnosu alebo inú rozhodujúcu strednú hodnotu, napríklad priemerný hospodársky rast alebo priemerný výnos istej branže.

Jednofaktorový úrokový model, ktorý sa používa na oceňovanie derivátov, je model Hull-White. Je založený na domnienke, že krátkodobé úroky vykazujú normálne rozdelenie a že podliehajú Mean Reversion. Volatilita by mala byť nízka, ak sú krátkodobé úroky na takmer nulovej úrovni, čo je v modeli vyjadrené vyššou hodnotou Mean Reversion. Model Hull-White predstavuje rozšírenie modelov Vasicek a Cox-Ingersoll-Ross-(CIR).

- Korelácia medzi úrokom a menou:

Korelácia medzi úrokom a menou je rozhodujúca pre oceňovanie exotických úrokových swapov, ktoré obsahujú zámenu finančných nástrojov v jednej mene ako aj exoticky štruktúrovanú zložku. Táto je založená na vývoji výnosov dvoch štátnych obligácií v rôznych menách. a

Poskytovatelia údajov poskytujú služby pre Quanto-Swap ako aj opcie CMS-Quanto-Spread v rovnakých menových pároch. Naša banka sa podieľa na týchto službách a získava stredné ceny pre tieto produkty ako aj Spreads a štandardné odchýlky cenového rozdelenia, ktoré poskytli všetci účastníci.

Ako vstupné údaje sú potrebné okrem iného modelové parametre, napr. korelácie medzi úrokmi (vlastná a zahraničná mena) a na strane druhej Korelácia medzi úrokom a menou (vlastná a zahraničná mena). Tieto nie je možné odpozorovať priamo na trhu, avšak môžu byť odvodené od dohodnutých cien a potom použité na ocenenie týchto transakcií.

Na výpočet senzitivity korelácií sa za sebou posúvajú rôzne druhy korelácií (úroková sadzba / úroková sadzba a úroková sadzba

/ mena). Pritom sa exotické portfólio úrokového swapu každý raz oceňuje nanovo. Hodnoty senzitivity pre každý typ korelácie vyplývajú z vypočítaných cenových rozdielov oproti príslušným základným cenám. Tieto výpočty sa vykonávajú pre odlišné menové páry.

- Kvóty zhodnotenia, pravdepodobnosť prežitia a výpadku:

Dominantnými faktormi pre ocenenie Credit Default Swaps (CDS) sú väčšinou ponuka a dopyt ako aj arbitrážne vzťahy pri Asset Swaps. Na oceňovanie exotických štruktúr a swapov off-market, pri ktorých boli dohodnuté pevné úrokové platby nad alebo pod hranicu trhových úrokov, sa častejšie používajú oceňovacie modely pre CDS. Tieto modely počítajú implicitnú pravdepodobnosť výpadku referenčných aktív a výsledok používajú ako základ pre určenie platobných tokov, ktoré sa očakávajú pre CDS. Model používa ako vstupné hodnoty Credit Spreads a kvóty zhodnotenia. Tieto sa používajú na interpoláciu časového radu pravdepodobností prežitia referenčných aktív (tzv. bootstrapping). Typická očakávaná hodnota pre kvótu na trhu Default-Swap pre prvoradé nezabezpečené kontrakty je 40%.

Očakávané hodnoty pre kvóty zhodnotenia určujú formu funkcie pravdepodobnosti prežitia. Odlišné očakávané hodnoty pre kvóty zhodnotenia vedú k odlišným hodnotám pravdepodobnosti prežitia. Pri danom Credit Spread je vysoká očakávaná hodnota rovnako dôležitá ako vyššia pravdepodobnosť výpadku (na rozdiel od nižšej očakávanej hodnoty pri kvóte zhodnotenia), a tým je pravdepodobnosť prežitia nižšia.

U emitentov firemných obligácií existuje vzťah medzi kvótou výpadku a zhodnotenia v priebehu istej doby. Predovšetkým existuje opačná korelácia medzi týmito faktormi: nárast kvóty výpadku (definovanej ako percentuálny podiel dlžníkov s výpadkami) je väčšinou spojená s poklesom priemernej kvóty zhodnotenia.

V praxi účastníci na trhu využívajú trhové spreads na zisťovanie implicitnej pravdepodobnosti výpadku. Odhady pravdepodobnosti výpadku závisia od spoločného rozdelenia strát strán, ktoré sa podieľajú na úverovom deriváte. Funkcia Copula sa používa na meranie korelačnej štruktúry medzi dvoma alebo viacerými premennými. Na základe tejto funkcie je možné stanoviť spoločné rozdelenie pri zachovaní parametrov dvoch od seba nezávislých okrajových hodnôt.

Na ocenenie našich finančných nástrojov na Level 3 boli použité nasledovné pásma podstatných parametrov, ktoré nie je možné odpozorovať na trhu:

Mil. €		2016		2016	
Oceňovacie techniky		Aktíva	Pasíva	Podstatné neodpozorovateľné parametre	Pásmo
Deriváty		4 065	3 966		
Obchody s akciami	Model Discounted-Cash-Flow	158	452	IRR (%)	1 8
Úverové deriváty	Model Discounted-Cash-Flow	3 886	3 321	Credit Spread (bázické body)	100 500
				Kvóta zhodnotenia (%)	40 80
Úrokové odchody	Opčný cenový model	21	193	Korelácia medzi úrokom a menou (%)	-36 51
Ostatné obchody		-	-		
Cenné papiere		1 233	-		
Úrokové odchody	Model založený na Spreade	1 132	-	Credit Spread (bázické body)	100 500
z toho: ABS	Model založený na Spreade	975	-	Credit Spread (bázické body)	100 500
Obchody s akciami	Model Discounted-Cash-Flow	101	-	Cena (%)	90 110
Úvery		894	-		
Repo obchody	Model Discounted-Cash-Flow	746		Repo funkcia (bázické body)	130 228
Pohľadávky	Model založený na cene	148		Cena (%)	90 110
Spolu		6 192	3 966		

Nasledovná tabuľka obsahuje s ohľadom na súčasť oceňovacej hierarchie Level 3 dopady na výkaz ziskov a strát, ktoré vyplývajú z použitia odhadov parametrov na hranici týchto pásiem. Členenie

analýzy senzitivity pre finančné nástroje z oceňovacej hierarchie Level 3 zodpovedá jednotlivým druhom nástrojov:

Mil. €	2016		Zmenené parametre
	Pozitívne dopady na výsledok	Negatívne dopady na výsledok	
Deriváty	49	-46	
Akciové obchody	23	-20	IRR, založené na cene
Úverové deriváty	22	-22	Credit Spread, Faktor opätovného získania
Úrokové obchody	4	-4	Korelácia
Ostatné obchody	-	-	
Cenné papiere	29	-24	
Úrokové obchody	19	-14	Cena
z toho: ABS	9	-6	Diskontná sadzba, faktor opätovného získania, Credit Spread
Akciové obchody	10	-10	Cena
Úvery	6	-6	Cena, repo funkcia

Parametre zvolené pre tieto údaje sa nachádzajú na vonkajších koncoch celej šírky primeraných možných alternatív. V praxi je nepravdepodobné, že sa všetky nepozorovateľné vstupné parametre budú nachádzať na vonkajšom konci celej šírky primeraných možných alternatív. Z tohto dôvodu by mohli uvedené odhady presiahnuť skutočnú neistotu v oblasti časových hodnôt týchto nástrojov. Uvedené

údaje neslúžia na odhad ani predpoveď budúcich zmien časovej hodnoty. Parametre, ktoré nebolo možné odpozorovať na trhu, boli za týmto účelom buď upravené nezávislými expertmi pre príslušný produkt v rozsahu 1 až 10% alebo bola stanovená štandardná odchýlka.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Day-One Profit or Loss

Koncern Commerzbank vykonal transakcie, pri ktorých bola aktuálna hodnota v momente transakcie zistená na základe oceňovacieho modelu, pričom nie všetky podstatné vstupné parametre sú založené na pozorovateľných trhových parametroch. Tieto transakcie sa oceňujú cenou transakcie. Rozdiel medzi cenou transakcie a aktuálnou hodnotou oceňovacieho modelu sa označuje ako cenný zisk alebo strata (Day-One Profit / Loss). Denný zisk alebo strata sa vo výkaze ziskov a strát nevykazuje okamžite, ale za celé obdobie transakcie. Ak je pre transakciu možné na aktívnom trhu zistiť referenčný kurz alebo ak sú

podstatné vstupné parametre založené na pozorovateľných trhových údajoch, bude denný zisk alebo strata priamo vykázaná vo výsledku obchodnej činnosti. Vzniknutý rozdiel medzi cenou transakcie a hodnotou modelu bude zistený pre položky z Level III všetkých kategórií. Podstatné dopady však vznikli len z finančných nástrojov držaných za účelom obchodovania; pritom bol zaznamenaný nasledovný vývoj:

Mil. €	Day-One Profit or Loss		
	Obchodné aktíva	Obchodné pasíva	Celkom
Stav k 1.1.2015	–	1	1
Prísuný s neutrálnym dopadom na výsledok	–	4	4
Rozpustenia s neutrálnym dopadom na výsledok	–	–	–
Stav k 31.12.2015	–	5	5
Prísuný s neutrálnym dopadom na výsledok	–	4	4
Rozpustenia s neutrálnym dopadom na výsledok	–	–5	–5
Stav k 31.12.2016	–	4	4

(80) Aktuálna hodnota (Fair Value) finančných nástrojov oceňovaných pomocou Fair Value**Stanovenie aktuálnej hodnoty**

Nasleduje postup pri stanovení časových hodnôt finančných nástrojov, ktoré v súvahe nie sú ocenené časovou hodnotou, pre ktoré však podľa IFRS 7 musí byť dodatočne uvedená časová hodnota. S ohľadom na finančné nástroje vykázané v súvahe pri ocenení časovou hodnotou sú metódy stanovenia uvedené v metódach na zostavenie súvahy a ocenenie (poznámky 2 až 30) ako aj v nasledujúcich odsekoch poznámky č. 79 o oceňovaní finančných nástrojoch a hierarchii časových hodnôt.

Nominálna hodnota denne splatných finančných nástrojov sa stanovuje ako ich časová hodnota. Medzi tieto nástroje patrí hotovostná rezerva príp. vklady bez výpovednej lehoty triedy „Pohľadávky voči úverovým inštitúciám a klientom“ príp. "Závazky voči úverovým inštitúciám a klientom. Hotovostné rezervy priradujeme do Level 2.

S ohľadom na úvery a vklady nie sú k dispozícii priame trhové ceny, keďže pre tieto nástroje neexistujú organizované trhy, na ktorých by sa obchodovalo. Pri úveroch sa používa model Discounted-Cash-Flow, ktorého parametre predstavujú nerizikovú úrokovú štruktúru, rizikové prirážky ako aj paušálnu prirážku na krytie rozpätí a administratívnych nákladov a nákladov vlastného kapitálu. S ohľadom na podstatné banky a firemných klientov sú k dispozícii údaje o ich úverových rizikách (Credit Spreads), takže sú potom zaradené do Level 2. Pri používaní Credit Spreads nemajú byť zapojené likvidné spreads ani prirážky ku administratívnym nákladom a nákladom na vlastné imanie, nakoľko tieto sú už implicitne obsiahnuté v úverovom riziku. Ak nie sú k dispozícii odporovateľné vstupné parametre, je primerané zaradenie aktuálnych hodnôt úverov do Level 3.

Aktuálna hodnota prekategORIZOVANÝCH cenných papierov obsiahnutých vo finančnom majetku (kategória IAS 39 Úvery a pohľadávky) sa v prípade, že ide o aktívny trh, stanoví na základe dostupných trhových cien (Level 1). Ak neexistuje aktívny trh, použijú sa

na stanovenie aktuálnej hodnoty uznávané metódy ocenenia. Na oceňovanie sa väčšinou používa model Discounted-Cash-Flow. Na tento model používané parametre zahŕňajú úrokové funkcie, rizikové a likvidné spreads ako aj prirážky ku administratívnym nákladom a nákladom na vlastné imanie. V závislosti od používaných vstupných parametrov (s alebo bez možnosti pozorovania) musia byť tieto zaradené do Level 2 alebo Level 3.

Pri záväzkoch sa takisto používa neriziková úroková štruktúra, pričom sa zohľadňuje vlastné úverové riziko (Own Credit Spread) Commerzbank Aktiengesellschaft ako aj prirážka na administratívne náklady. Okrem toho sa používajú rizikové prirážky na hypotekárne záložné listy, verejné záložné listy a prijaté úvery. Najmä v prípadoch, kedy banka vydala štruktúrované dlhopisy ocenené časovou hodnotou bude v časovej hodnote zohľadnené aj vlastné úverové riziko. Ak nie sú pre ocenenie záväzkov k dispozícii Credit Spreads príslušných kontrahentov, sú tieto väčšinou zaradené do Level 2. Ak nie sú k dispozícii odporovateľné vstupné parametre, je primerané zaradenie aktuálnych hodnôt do Level 3.

Časová hodnota za zaknihované záväzky, druhoradý a hybridný kapitál sa stanovuje na základe dostupných trhových cien, najmä na základe aktuálnych trhových cien. Pri oceňovaní sa zohľadňujú viaceré faktory, napr. aktuálne trhové úroky a úverový rating.

Pri používaní dostupných trhových cien zaknihovaných dlhopisov a druhoradých dlhových nástrojov musí byť vykonané zaradenie do Level 1. Inak sa bežne tieto dlhopisy zaraďujú do Level 2, keďže v rámci ocenenia na základe modelov sa využívajú hlavne rozoznatelné vstupné parametre.

V nasledujúcej tabuľke sú porovnané príslušné časové hodnoty (Fair Values) súvahových položiek a ich účtovné hodnoty:

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Aktíva v miliardách €	Aktuálna hodnota		Účtovná hodnota		Rozdiel	
	31.12.2016	31.12.2015 ¹	31.12.2016	31.12.2015 ¹	31.12.2016	31.12.2015
Hotovostná rezerva	34,8	28,5	34,8	28,5	-	-
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	58,7	71,9	58,5	71,9	0,2	-
Reverse Repos a Cash Collaterals	33,4	43,8	33,4	43,8		
Pohľadávky z peňažných obchodov	1,7	0,8	1,7	0,8		
Výpožičky dlhopisov	1,3	1,2	1,2	1,2	0,1	-
Ostatné pohľadávky	22,4	26,2	22,3	26,2	0,1	-
Riziková prevencia	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1		
Pohľadávky voči klientom	213,2	219,3	212,8	218,9	0,4	0,4
Reverse Repos a Cash Collaterals	12,4	15,0	12,4	15,0		
Pohľadávky z peňažných obchodov	0,5	0,5	0,5	0,5		
Výpožičky dlhopisov	12,5	13,5	13,3	14,2	-0,8	-0,7
Pohľadávky zabezpečené hypotékami a vecnými bremenami	92,2	93,8	93,0	94,0	-0,8	-0,2
Ostatné pohľadávky	99,3	100,4	97,3	99,1	2,0	1,3
Riziková prevencia	-3,7	-3,9	-3,7	-3,9		
Úprava hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges	-	-	0,3	0,3	-0,3	-0,3
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	2,1	3,0	2,1	3,0	-	-
Obchodné aktíva	88,9	114,8	88,9	114,8	-	-
Finančný majetok	67,4	79,2	70,2	81,9	-2,8	-2,7
Pohľadávky a úvery	26,9	33,8	29,7	36,5	-2,8	-2,7
Určené na predaj	39,6	43,0	39,6	43,0		
Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	0,9	2,4	0,9	2,4		
Dlhodobý majetok a majetok z predajných skupín určený na predaj	0,7	0,5	0,7	0,5		

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

² Úprava aktuálnych hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges je obsiahnutá v príslušných súvahových položkách zabezpečených finančných nástrojov. Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

³ Vrátane podielov nekótovaných na burze.

Pasíva v miliardách €	Aktuálna hodnota		Účtovná hodnota		Rozdiel	
	31.12.2016	31.12.2015 ¹	31.12.2016	31.12.2015 ¹	31.12.2016	31.12.2015 ¹
Závazky voči úverovým inštitúciám	66,9	83,2	66,9	83,2	-	-
Repos a Cash Collaterals	18,2	18,1	18,2	18,1		
Závazky z peňažných obchodov	15,0	21,8	15,0	21,8		
Ostatné záväzky	33,7	43,3	33,7	43,3	-	-
Závazky voči klientom	251,3	261,6	250,9	261,2	0,4	0,4
Repos a Cash Collaterals	7,0	8,5	7,0	8,5		
Závazky z peňažných obchodov	47,0	57,0	47,0	57,0		
Ostatné záväzky	197,3	196,1	196,9	195,7	0,4	0,4
Zaknihované záväzky	40,2	42,8	38,5	40,6	1,7	2,2
ocenené pokračujúcimi nadobúdacími nákladmi	39,2	41,5	37,5	39,3	1,7	2,2
Ocenené s dopadom na výsledok časovou hodnotou	1,0	1,3	1,0	1,3		
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges ²	0,0	0,0	1,0	1,1	-1,0	-1,1
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	3,1	7,4	3,1	7,4	0,0	0,0
Obchodné pasíva	71,6	86,6	71,6	86,6	0,0	0,0
Závazky z predajných skupín držaných na predaj ²	-	1,1	0,0	1,1	0,0	0,0
Druhoradé dlhové nástroje	11,8	12,6	11,0	11,9	0,8	0,7

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatektorov (viď strana 139 nasl.).

² Úprava aktuálnych hodnôt z Portfolio Fair Value Hedges je obsiahnutá v príslušných súvahových položkách zabezpečených finančných nástrojov.

Rozčlenenie vyššie uvedených aktuálnych hodnôt k 31.12. 2016 na oceňovacie hierarchie (Level 1, 2 a 3) je nasledovné:

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

v miliardách €	31.12.2016				31.12.2015 ¹			
	Level 1	Level 2	Level 3	Celkom	Level 1	Level 2	Level 3	Celkom
Aktíva								
Hotovostná rezerva	-	34,8	-	34,8	-	28,5	-	28,5
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	-	57,8	0,9	58,7	-	70,5	1,4	71,9
Pohľadávky voči klientom	-	26,5	186,7	213,2	-	31,7	187,6	219,3
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	-	2,1	-	2,1	-	3,0	-	3,0
Obchodné aktíva	23,5	60,4	5,0	88,9	30,0	79,4	5,4	114,8
Finančný majetok	31,8	27,5	8,1	67,4	34,8	17,2	27,2	79,2
Dlhodobý majetok a majetok z predajných skupín držaných na predaj ²	0,6		0,1	0,7	0,1	0,3	0	0,5
Pasíva								
Závazky voči úverovým inštitúciám	-	66,9	-	66,9	-	83,0	0,2	83,2
Závazky voči klientom	-	249,8	1,5	251,3	-	259,9	1,7	261,6
Zaknihované záväzky	1,0	36,4	2,8	40,2	7,6	31,2	4,0	42,8
Úprava hodnoty z Portfolio Fair Value Hedges	-	-	-	-	-	-	-	-
Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych zabezpečovacích nástrojov	-	3,1	-	3,1	-	7,4	-	7,4
Obchodné pasíva	5,6	62,0	4,0	71,6	9,8	73,8	3,0	86,6
Závazky z predajných skupín držaných na predaj ²	-		-	-	-	1,1	-	1,1
Druhoradé dlhové nástroje	-	11,8	-	11,8	0,1	12,5	-	12,6

¹ Úprava hodnôt z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restateamentov (viď strana 139 nash).

(81) Údaje o finančnom majetku a finančných záväzkoch, pre ktorá bola použitá opcia Fair Value

V koncerne Commerzbank používame opciu časovej hodnoty na zamedzenie alebo podstatné zníženie kongruencií pri odhade a oceňovaní (Accounting Mismatch) z cenných papierov a úverov, ktoré sú zabezpečené úrokovými príp. úverovými derivátmi. To rovnako platí aj pri vydaných štruktúrovaných dlhopisoch, ktoré sú zabezpečené úrokovými derivátmi a derivátmi v cudzích menách.

Okrem toho sa opcia Fair Value používa na finančné nástroje, ktorých riadenie a meranie výkonnosti prebieha na báze Fair-Value príp. sa používa pre finančné nástroje s vloženými derivátmi.

Výsledok z uplatnenia opcie Fair Value bol celkovo na úrovni 32 mil. Eur (predchádzajúci rok: - 39 mil. Eur) (porovnaj Poznámku č. 34).

Z použitia opcie časovej hodnoty vznikli za účelom eliminácie oceňovacích kongruencií ako aj pre finančné nástroje s vloženými derivátmi v jednotlivých súvahových položkách nasledovné odhady:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	-	-	.
Pohľadávky voči klientom	169	462	- 63,4
Finančný majetok	488	2 409	- 79,7
Aktíva celkom	657	2 871	- 77,1
Závazky voči úverovým inštitúciám	38	21	81,0
Závazky voči klientom	1 303	1 364	- 4,5
Zaknihované záväzky	1 013	1 325	- 23,5
Druhoradé dlhové nástroje	14	12	.
Pasíva celkom	2 368	2 722	- 13,0

S ohľadom na pohľadávky ocenené časovou hodnotou vo výške 169 mil Eur bola čiastka 113 mil Eur (predchádzajúci rok: 122 mil Eur) zabezpečená úverovými derivátmi. Výška zmien časovej hodnoty pohľadávok, ktoré vznikli v dôsledku zmeny rizika výpadku, bola v obchodnom roku 95 mil Eur (predchádzajúci rok: 19 mil Eur) a kumulovaná 3 mil Eur (predchádzajúci rok: -92 mil Eur).

Zmena časovej hodnoty príslušných úverových derivátov bola v obchodnom roku - 4 mil Eur (predchádzajúci rok: - 11 mil Eur) a kumulovaná - 3 mil Eur (predchádzajúci rok: 1 mil Eur).

S ohľadom na záväzky, na ktoré sa používa opcia časovej hodnoty, bola zmena časovej hodnoty z roku 2016 na úrovni - 47 mil Eur (predchádzajúci rok: - 71 mil Eur). Kumulovaná zmena bola na úrovni - 92 mil Eur (predchádzajúci rok: - 45 mil Eur). Čiastka splatenia finančných záväzkov ocenených časovou hodnotou je vo výške 2 426 mil Eur (predchádzajúci rok: 2 805 mil Eur).

Zmeny príslušných časových hodnôt pohľadávok a záväzkov, ktoré sú podmienené úverovými rizikami, boli v podstate identifikované ako zmeny príslušných časových hodnôt pri odpočítaní zmien hodnôt vyplývajúcich z trhových podmienok.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Okrem toho bola pre finančné nástroje, ktorých riadenie a meranie výkonnosti je založené na aktuálnych hodnotách, uplatnená opcia Fair Value. To sa v podstate dotýka pravých penzijných obchodov, obchodov

na peňažnom trhu ako aj získaných a uhradených zábezpek. Takto boli dotknuté nasledovné súvahové položky:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	15 555	22 620	- 31,2
Pohľadávky voči klientom	8 254	10 925	- 24,4
Finančný majetok	359	18	.
Aktíva celkom	24 168	33 563	- 28,0
Závazky voči úverovým inštitúciám	10 755	13 538	- 20,6
Závazky voči klientom	4 962	7 448	- 33,4
Zaknihované záväzky	-	-	.
Druhoradý a hybridný kapitál	-	-	.
Pasíva celkom	15 717	20 986	- 25,1

V sledovanom období nevznikli podstatné zmeny príslušných časových hodnôt pre pohľadávky a záväzky z rizika súvisiaceho s výpadkom úverových splátok, nakoľko ide o krátkodobé obchody na peňažnom trhu a zábezpeky pri výpožičkách cenných papierov. Na strane druhej sme za čiastku 20 861 mil. Eur pohľadávok ocenených časovou hodnotou (Reverse Repos po nettingu; predchádzajúci rok: 26 598 mil. Eur) za

účelom zníženia rizika kontrahentov vo výške 48 503 mil. Eur (predchádzajúci rok: 26 671 mil. Eur) získali cenné papiere ako zábezpeku.

Vrátená čiastka za finančné záväzky ocenené časovou hodnotou bola vo výške 15 725 mil. Eur (predchádzajúci rok: 20 989 mil. Eur).

(82) Údaje o saldovaní finančných nástrojov

V tejto časti uvádzame informácie o prevode brutto čiastok pred saldovaním na netto čiastky po saldovaní ako aj čiastky pre existujúce práva na saldovanie, ktoré nespĺňajú kritériá pre saldovanie, a to osobitne pre všetky bilancované finančné majetky a záväzky, ktoré

- už podľa IAS 32.42 boli saldované (finančné nástroje I.), a
- ktoré podliehajú dvojstrannej dohode o započítaní (Master Netting Agreement) alebo podobnej dohode, avšak ktoré sa neúčtujú v súvahe (finančné nástroje II.).

S ohľadom na dohody o započítaní uzatvárame s našimi obchodnými partnermi rámcové zmluvy (napr. 1992 ISDA Master

Agreement Multicurrency Cross Border; nemecká rámcová zmluva pre finančné termínové obchody). Uzatvorením týchto dohôd je možné navzájom započítať pozitívne a negatívne trhové hodnoty derivátnych kontraktov, ktoré sú súčasťou rámcovej zmluvy. V rámci tohto nettingového procesu sa úverové riziko znižuje na jedinú netto pohľadávku voči zmluvnému partnerovi (Close-out-Netting).

Saldovanie sa vykonáva pre pohľadávky a záväzky z pravých penzijných obchodov (Reverse Repos a Repos) ako aj pozitívne a negatívne trhové hodnoty derivátnych kontraktov. Súvahové saldovanie sa dotýka transakcií s centrálnymi kontrahentmi.

Aktíva Mil. €	31.12.2016		31.12.2015	
	Reverse Repos	Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	Reverse Repos	Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov
Brutto čiastka finančných nástrojov	38 202	124 824	45 049	141 707
Účtovné hodnoty bez možnosti nettingu	9 889	5 894	3 830	7 784
a) Brutto čiastka finančných nástrojov I a II	28 313	118 930	41 219	133 923
b) V súvahe zúčtovaná čiastka finančných nástrojov I	14 820	60 544	12 992	61 965
c) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = a) - b)	13 493	58 386	28 227	71 958
d) Master Agreements nezohľadnené v bode b)				
Čiastka finančných nástrojov II, ktoré nespĺňajú alebo len čiastočne spĺňajú kritériá podľa IAS 32.42 ¹	304	40 928	783	52 479
Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I & II, ktoré nie sú už obsiahnuté v bode b) ²				
Nehotové zábezpeky ³	11 192	633	20 663	1 618
Hotovostné zábezpeky	30	9 671	65	11 338
e) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = c) - d)	1 967	7 154	6 716	6 523
f) Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I s centrálnymi kontrahentami	1 967	55	4 718	101
g) Netto čiastka finančných nástrojov I a II = e) - f)	0	7 099	1 998	6 422

¹ Z toho pripadá na pozitívne trhové hodnoty čiastka 2 270 mil. Eur (predchádzajúci rok: 632 mil. Eur) na kompenzácie.

² Nižšia čiastka z majetku a záväzkov.

³ Bez záväzkov alebo práv na splatenie z prevodu zábezpek.

⁴ Vrátane nebilancovaných finančných nástrojov (napríklad zábezpek z Repos).

Pasíva Mil. €	31.12.2016		31.12.2015	
	Repos	Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov	Repos	Negatívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov
Brutto čiastka finančných nástrojov	28 184	128 901	21 515	146 434
Účtovné hodnoty bez možnosti nettingu	4 593	1 219	265	5 690
a) Brutto čiastka finančných nástrojov I & II	23 591	127 682	21 250	140 744
b) V súvahe zúčtovaná čiastka finančných nástrojov I	14 820	59 869	12 991	63 034
c) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = a) - b)	8 771	67 813	8 259	77 710
d) Master Agreements nezohľadnené v bode b)				
Čiastka finančných nástrojov II, ktoré nespĺňajú alebo len čiastočne spĺňajú kritériá podľa IAS 32.42 ¹	304	40 928	783	52 479
Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I & II, ktoré nie sú už obsiahnuté v bode ²				
Nehotové zábezpeky ³	5 432	2 441	7 196	2 566
Hotovostné zábezpeky	4	18 588	17	18 884
e) Netto čiastka finančných nástrojov I & II = c) - d)	3 031	5 856	263	3 781
f) Fair Value finančných zábezpek pripadajúcich na finančné nástroje I s centrálnymi kontrahentami	3 031	55	236	101
g) Netto čiastka finančných nástrojov I a II = e) - f)	0	5 801	27	3 680

¹ Z toho pripadá na pozitívne trhové hodnoty čiastka 2 946 mil. Eur (predchádzajúci rok: 1 701 mil. Eur).

² Nižšia čiastka z majetku a záväzkov.

³ Bez záväzkov alebo práv na splatenie z prevodu zábezpek.

⁴ Vrátane nebilancovaných finančných nástrojov (napríklad zábezpek z Repos).

Ostatné vysvetlivky

(83) Koncentrácia úverových rizík

Koncentrácie rizík výpadkov (koncentrácie úverových rizík) môžu vznikáť v dôsledku obchodných vzťahov s jednotlivými dlžníkmi alebo skupinami dlžníkov, ktoré majú spoločné znaky a ktorých schopnosť splácať dlhy závisí od zmeny istých rámcových ekonomických podmienok. Okrem získavania zábezpek a uplatňovania jednotnej politiky pri pridelovaní úverov uzatvorila banka za účelom

minimalizácie úverových rizík niekoľko Master Netting Agreements. Tieto zabezpečujú právo na zúčtovanie nárokov a záväzkov klienta v prípade výpadku alebo platobnej neschopnosti klienta. Úverové riziká v oblasti pohľadávok voči klientom boli podľa účtovných hodnôt v nasledovnej výške:

Mil. €	Pohľadárky	
	31.12.2016	31.12.2015
Klienti v Nemecku	146 288	143 904
Firemní klienti	59 488	61 369
Spracovateľský priemysel	17 178	23 881
Stavebníctvo	895	819
Obchod	8 430	8 509
Služby a ostatné	32 985	28 160
Verejné rozpočty	15 158	15 444
Súkromní klienti	71 642	67 091
Klienti mimo Nemecka	70 230	78 833
Firemní a súkromní klienti	63 894	72 155
Verejné rozpočty	6 336	6 678
Medzisúčet	216 518	222 737
Mínus opravné položky	- 3 670	- 3 862
Celkom	212 848	218 875

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Úverové riziká v oblasti eventuálnych záväzkov a neodvolateľných úverových príslubov boli podľa účtovných hodnôt vykázané v nasledovnej výške:

Mil. €	Eventuálne záväzky, neodvolateľné úverové prísluby	
	31.12.2016	31.12.2015 ¹
Klienti a úverové inštitúcie v Nemecku	48 786	45 482
Úverové inštitúcie	575	1 047
Firemní klienti	41 539	38 014
Spracovateľský priemysel	21 735	18 691
Stavebníctvo	1 572	2 026
Obchod	4 421	4 226
Služby a ostatné	13 811	13 071
Verejné rozpočty	223	103
Súkromní klienti	6 449	6 318
Klienti a úverové inštitúcie mimo Nemecka	64 620	64 347
Úverové inštitúcie	7 260	9 109
Firemní a súkromní klienti	57 168	55 135
Verejné rozpočty	192	103
Medzisúčet	113 406	109 829
Mínus opravné položky	- 164	- 204
Celkom	113 242	109 625

¹ Úprava hodnoty z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

Účtovné hodnoty uvedené vo vyššie uvedených tabuľkách ku koncentrácii úverových rizík v oblasti pohľadávok ako aj v oblasti eventuálnych záväzkov a neodvolateľných úverových príslubov nie sú predmetom interného riadenia rizík, nakoľko riadenie úverových rizík zohľadňuje aj

zábezpeky, pravdepodobnosť výpadkov ako aj iné ekonomické faktory. Preto uvedené čiastky nie sú reprezentatívne pre skutočné ohodnotenie koncentrácií úverových rizík v banke.

(84) Maximálne úverové riziko

Maximálne vystavenie úverovému riziku podľa IFRS 7 – bez zohľadnenia zábezpek alebo iných úverových zlepšení – zodpovedá účtovným hodnotám príslušného bilančného majetku podľa jednotlivých tried, pri neodvolateľných úverových prísluboch a eventuálnych záväzkoch

nominálnym hodnotám. V nasledujúcej tabuľke sú zhrnuté účtovné príp. nominálne hodnoty finančných nástrojov, ktoré sú postihnuté potenciálnym rizikom výpadku:

Maximálne úverové riziko	Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Dlhopisy a ostatné úrokové cenné papiere v rámci obchodných aktív		74 499	91 032	- 18,2
finančného majetku		5 405	10 234	- 47,2
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám ²		69 094	80 798	- 14,5
Pohľadávky voči klientom		58 529	71 805	- 18,5
Pohľadávky voči klientom		212 848	218 875	- 2,8
Pozitívne trhové hodnoty z derivatívnych finančných nástrojov		64 280	79 752	- 19,4
Obchodné aktíva		62 205	76 721	- 18,9
Zabezpečovacie nástroje podľa IAS 39		2 075	3 031	- 31,5
Ostatné obchodné aktíva		610	1 329	- 54,1
Neodvolateľné úverové prísluby		78 331	72 555	8,0
Finančné záruky		2 393	2 540	- 5,8

Účtovné hodnoty uvedené vo vyššie uvedených tabuľkách k objemu úverových rizík nie sú predmetom interného riadenia rizík, nakoľko riadenie úverových rizík zohľadňuje aj zábezpeky, pravdepodobnosť

výpadkov ako aj iné ekonomické faktory (viď kapitolu o rizikách výpadku adries v správe o rizikách). Preto uvedené čiastky nie sú reprezentatívne pre skutočné hodnotenie rizík v banke.

(85) Druhoradý majetok

V súvahových aktívach bol obsiahnutý tento druhoradý majetok:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	-	-	.
Pohľadávky voči klientom	819	611	34,0
Obchodné aktíva	117	285	- 58,9
Finančný majetok	12	12	0,0
Celkom	948	908	4,4
z toho: voči úverovým inštitúciám, s ktorými existuje účastinný pomer	-	-	.

Za druhoradý sa považuje majetok, ak pohľadávky v prípade likvidácie alebo platobnej neschopnosti emitenta budú splnené až po pohládkach ostatných veriteľov.

závierka

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

(86) Eventuálne záväzky a neodvolateľné úverové prísluby

Koncern Commerzbank umožňuje svojim klientom vďaka úverovým možnostiam prístup k prostriedkom, ktoré klienti potrebujú na plnenie svojich krátkodobých záväzkov ako aj pre svoje dlhodobé potreby financovania. Úverové možnosti môžu byť poskytnuté v rôznych formách, napríklad:

- záruky, ktorými koncern ručí za splatenie úveru, ktorý prijal klient od tretej osoby;
- Stand-by-Letters-of-Credit, ktoré zvyšujú bonitu klienta a uľahčujú financovanie zahraničného obchodu vďaka nižším nákladom;
- dokumentárne akreditívy na úhrady v zahraničnom obchode, ktoré sú vystavené na meno klienta a budú neskôr vrátené koncernu;
- Stand-by možnosti pre krátkodobé dlhové tituly a obnoviteľné dlhové tituly, pomocou ktorých klienti môžu vydať v prípade potreby papiere peňažného trhu alebo strednodobé dlhové tituly, a to bez toho, aby v každom prípade absolvovali postup emisie.

Zábezpeky slúžia na celkové záväzky klientov z úverov a avalov. Okrem toho existujú podradené účasti tretích osôb na avaloch a neodvolateľných úverových prísluboch.

V Ostatných záväzkoch je vykázaný aj neodvolateľný platobný záväzok, ktorý poskytol Spolkový úrad pre stabilizáciu finančného trhu (FMSA) so sídlom v Nemecku po schválení žiadosti banky na zabezpečenie za účelom úhrady bankového odvodu.

Číselné údaje uvedené v nižšie uvedenej tabuľke by museli byť odpísané len v prípade úplne využitia úverových možností všetkými klientmi a v prípade platobného omeškania všetkých klientov - za podmienky, že nie sú k dispozícii zábezpeky. Väčšia časť záväzkov však prepadá bez ich vyčerpania. Tieto čiastky nie sú preto reprezentatívne pre hodnotenie rizika, skutočné úverové angažovanie ani z toho vyplývajúce potreby likvidity. Ďalšie informácie o úverových rizikách z finančných záruk príp. neodvolateľných úverových príslubov ako aj o rizikách v oblasti likvidity a ich sledovaní sú uvedené v správe o rizikách.

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Eventuálne záväzky	34 997	37 159	- 5,8
z odovzdaných vyúčtovaných zmieniek	2	7	- 71,4
zo záruk a zmlúv o ručení	34 917	37 108	- 5,9
úverové záruky	2 393	2 511	- 4,7
ostatné záruky	27 427	27 834	- 1,5
akreditívy	5 075	6 763	- 25,0
záruky na zaknihovania ABS	-	-	.
Ostatné záruky	22	0	.
Ostatné záväzky	78	44	77,3
Neodvolateľné úverové prísluby	78 245	72 466	8,0
Úvery voči úverovým inštitúciám	1 394	1 351	3,2
Úvery voči klientom	75 012	68 879	8,9
Avalové úvery	1 463	1 922	- 23,9
Akreditívy	376	314	19,7
Celkom	113 242	109 625	3,3

¹ Úprava hodnoty z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl).

Okrem vyššie uvedených úverov môžu v koncerne Commerzbank vzniknúť straty z právnych rizík, ktorých vznik nie je pravdepodobný, ale ani nepravdepodobný a pre ktoré neboli vytvorené rezervy. Preto nie je možné odhadnúť moment ich vzniku ani výšku možných náhrad. Podľa výsledku konaní môže byť ocenenie nášho rizika straty príliš nízke alebo príliš vysoké. Väčšia časť eventúálnych záväzkov z právnych rizík sa však nerealizuje, a preto čiastky nie sú reprezentatívne s ohľadom na skutočné budúce straty. K 31. decembru 2016 boli eventúálne záväzky z právnych rizík vo výške 544 mil. Euro (predchádzajúci rok: 507 mil. Eur) a dotýkali sa nasledovných skutočností:

- Voči dcérskej spoločnosti Commerzbank podali klienti bývalého a medzičasom platobne neschopného firemného klienta, ktorého firemné účty boli vedené v uvedenej dcérskej spoločnosti, viaceré žaloby, ktorých cieľom je uplatnenie nárokov na náhradu škody z dôvodu údajnej podpory manažmentu platobne neschopného firemného klienta pri jeho nekalých obchodoch v rámci vedenia účtov. Banka považuje tieto žaloby za neodôvodnené.
- V rámci konkurzného konania bývalého klienta bola Commerzbank spolu s konateľmi klienta ako aj ďalšími osobami príp. spoločnosťami ako solidárni dlžníci zažabaní pre údajne podvodný konkurz. Súd prvého stupňa túto žalobu – s ohľadom na Commerzbank – zamietol. Súd pritom objasnil, že konkurz sa považuje za podvodný z pohľadu súvahy, avšak nie s ohľadom na transakcie spojené s financovaním. Žalobcovia podali v máji 2016 odvolanie proti tomuto rozsudku. Rozhodnutie o odvolaní sa očakáva v priebehu roka 2017.
- Koncern Commerzbank bol vlastníkom podielov na spoločnosti, ktoré boli predané v rámci tzv. Leverage Buyouts. V rámci konkurzného konania tejto spoločnosti boli na koncern Commerzbank podané viaceré žaloby na vrátenie výnosov získaných z predaja podielov. Dve z týchto žalôb boli zamietnuté, avšak voči tomuto rozhodnutiu boli podané odvolania.
- Na Commerzbank podal v apríli 2016 bývalý dlžník z Maďarska žalobu na náhradu škody. Potom, ako dlžník nenapravil viacnásobné porušenia úverovej zmluvy, Commerzbank vypovedala úverovú zmluvu a už nevyplatila ďalšie úverové čiastky. Commerzbank sa bude brániť proti tejto žalobe.
- Commerzbank je momentálne účastníkom viacerých konaní o sporoch s ručiteľom v rámci úverovej zmluvy o financovaní lodí. Keďže dlžník napriek splatnosti svojich platobných záväzkov tieto nespĺnil, Commerzbank si uplatnila nárok voči ručiteľovi zo záruky a podala žalobu v Londýne. V rámci obhajoby proti žalobe ručiteľ v Pireaus (Grécko) požaduje negatívne konštatovanie, že voči Commerzbank nedlží za dlžníka žiadnu čiastku zo záruky. V máji 2016 ručiteľ spolu s lodnou spoločnosťou podali na Commerzbank v Pireaus žalobu na náhradu škody. V žalobe uviedli, že im v dôsledku zabavenia tankovej lode v roku 2014 zo strany Commerzbank a v dôsledku následného predaja lode vznikla škoda. V septembri 2016 bola žaloba na náhradu škody sčasti vzatá späť. Konanie stále trvá.
- V apríli 2016 podala jedna klieťka žalobu. Žalobkyňa požaduje okrem iného vrátenie úrokov, ktoré boli podľa názoru žalobkyne neprávom uhradené voči Commerzbank. Okrem toho požaduje uvoľnenie zábezpek, ktoré boli použité na zabezpečenie pohľadávky Commerzbank voči žalobkyňi. Commerzbank a žalobkyňa sú v spore ohľadne existencie zabezpečenej pohľadávky. Commerzbank sa bude brániť proti tejto žalobe.
- Dozorné a ostatné úrady v rôznych krajinách už istý čas vyšetrujú manipulácie a nepravidelnosti súvisiace s fixingom devízových kurzov a devízovými obchodmi.
- V decembri 2016 vydal daňový úrad pre Commerzbank pozmenený daňový výmer týkajúca sa započítania dane z kapitálových výnosov a solidárneho príspevku v rámci tzv. obchodov „Cum-Cum“ za rok 2009. Commerzbank sa odvolala proti zamietnutému zápočtu dane, pričom o odvolaní ešte nebolo rozhodnuté. Finančná správa súhlasila so žiadosťou o pozastavenie výkonu.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

(87) Právne penzijné obchody (repo- a reverse-repo obchody), výpožičky cenných papierov ako aj prijaté alebo uhradené zábezpeky (Cash Collaterals)

V rámci pravých penzijných obchodov koncern Commerzbank predáva príp. kupuje cenné papiere s povinnosťou spätného odkúpenia alebo vrátenia. Získané protihodnoty z penzijných obchodov, pri ktorých je koncern Commerzbank poskytovateľ (záväzok na spätné odkúpenie cenných papierov), budú vykázané v súvahe ako záväzok voči úverovým inštitúciám alebo klientom. Dodané cenné papiere sú vykazované v našej súvahe podľa príslušných kategórií. Ako prijímateľ aktivuje koncern Commerzbank pohľadávku voči poskytovateľovi vo výške uhradenej zábezpeky. Cenné papiere slúžiace ako zábezpeka sú uchovávané v banke.

Výpožičky cenných papierov sa realizujú s úverovými inštitúciami a klientmi, aby bola splnená dodacia povinnosť alebo aby bolo možné na

peňažnom trhu realizovať penzijné obchody s cennými papiermi. Zapožičané cenné papiere vykazujeme v súvahe ako obchodovateľné tituly alebo v rámci finančného majetku, kým vypožičané papiere nie sú v súvahe vykazované. Poskytnutie zábezpek za výpožičku sa označuje ako Cash Collateral Out (uhradená zábezpeka) a prijatie zábezpeky ako Cash Collateral In (prijatá zábezpeka). Okrem toho sa Cash Collateral Outs poskytujú ako zábezpeky aj v súvislosti s derivátmi.

Právne penzijné obchody a výpožičky cenných papierov uzatvorené ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy ako aj prijaté alebo uhradené zábezpeky (Cash Collaterals) mali nasledovný vývoj:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Právne penzijné obchody ako poskytovateľ (Repo-Agreements)			
Účtovné hodnoty odovzdaných cenných papierov	28 637	19 643	45,8
Získané zabezpečovacie plnenia			
Záväzky voči úverovým inštitúciám	8 756	5 104	71,6
Záväzky voči klientom	4 608	3 420	34,7
Vypožičané cenné papiere z výpožičiek			
Účtovné hodnoty odovzdaných cenných papierov	24 295	36 752	-33,9
Získané zabezpečovacie plnenia			
Záväzky voči úverovým inštitúciám	9 415	12 972	-27,4
Záväzky voči klientom	2 439	5 059	-51,8
Súčet účtovných hodnôt prevedených cenných papierov	52 932	56 395	-6,1
Súčet získaných zábezpek	25 218	26 555	-5,0
Právne penzijné obchody ako príjemca (Reverse-Repo-Agreements)			
Trhové hodnoty získaných cenných papierov	51 101	44 088	15,9
Uhradené zabezpečovacie plnenia			
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	16 280	25 524	-36,2
Pohľadávky voči klientom	7 103	6 533	8,7
Vypožičané cenné papiere			
Trhové hodnoty získaných cenných papierov	28 137	38 637	-27,2
Uhradené zabezpečovacie plnenia [‡]			
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	17 115	18 250	-6,2
Pohľadávky voči klientom	5 259	8 447	-37,7
Súčet trhových hodnôt získaných cenných papierov	79 238	82 725	-4,2
Súčet poskytnutých zábezpek	45 757	58 754	-22,1

[‡] vrátane uhradených zábezpek v súvislosti s derivátmi.

Oproti účtovným hodnotám zapožičaných cenných papierov vo výške 24 295 mil. Eur (predchádzajúci rok: 36 752 mil. Eur) boli príslušné záväzky vo výške 11 854 mil. Eur (predchádzajúci rok: 18 031 mil. Eur)

a cenné papiere vo výške 10 359 mil. Eur (predchádzajúci rok: 10 689 mil. Eur) ako zábezpeky. Pohľadávky a záväzky z penzijných obchodov sa zobrazujú podľa nettingu.

(88) Získané zábezpeky

Časové hodnoty získaných zábezpek, pre ktoré platí právo na ich predaj alebo založenie bez výpadku poskytovateľa sú nasledovné:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Celková čiastka získaných zábezpek	81 236	85 808	- 5,3
z toho:			
predané alebo založené	56 593	52 003	8,8
z toho:			
so záväzkom na vrátenie	-	-	.

Transakcie boli vykonané za bežných podmienok platných pre výpožičky cenných papierov a penzijné obchody s cennými papiermi ako aj výpožičky.

(89) Poručnícke obchody

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Pohľadárky voči úverovým inštitúciám	0	53	- 100,0
Pohľadárky voči klientom	414	433	- 4,4
Ostatný majetok	751	914	- 17,8
Poručnícky majetok	1 165	1 400	- 16,8
Záväzky voči úverovým inštitúciám	9	64	- 85,9
Záväzky voči klientom	749	765	- 2,1
Ostatné záväzky	407	571	- 28,7
Poručnícke záväzky	1 165	1 400	- 16,8

(90) Požiadavky na vlastné imanie a kvóta zadĺženia

Nariadenie CRD-IV (Capital Requirements Directive IV), Capital Requirements Regulation (CRR) – európske nariadenie, ktoré na rozdiel od Nariadenia CRD-IV má priamy právny účinok na všetky európske banky – ako aj Nariadenie SSM (Nariadenie (EU) č. 1024/2013 Rady z 15.10. 2013 o prenose osobitných úloh súvisiacich s dohľadom nad úverovými inštitúciami na Európsku centrálnu banku) obsahujú podstatné podmienky pre dodržiavanie predpísaných regulačných minimálnych kapitálových kvót pri zohľadnení platobnej spôsobilosti. V národných právnych poriadkoch sú doplnené ďalšími právnymi predpismi v Zákone o úverovaní, Nariadení o platobnej spôsobilosti ako aj ďalších kodifikáciách. Okrem toho by mali tzv.

Implementing Technical Standards (ITS) a Regulatory Technical Standards (RTS) viesť k transparentnému vysvetleniu komplexných súvislostí. Nové pravidlá z roka 20174 znižujú možnosti započítania položiek v rámci kapitálu podľa pravidiel bankového dohľadu, zabezpečujú dodatočné kapitálové zrážky, zvyšujú požiadavky na kapitál a kladú aj vyššie požiadavky na minimálnu kapitálovú vybavenosť bánk.

Isté časti týchto regulačných zmien podliehajú prechodným ustanoveniam (phase-in), aby sa všetky tieto požiadavky nestali účinnými v jeden deň).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Tzv. „tvrdý jadrový kapitál“ (Common Equity Tier 1, CET 1) pozostáva z upísaného imania, rezerv a podielov bez možnosti kontroly. Úpravy sú zabránené okrem iného na zohľadňovaní položiek ako je goodwill, nehnuteľný majetok, zrážky pre nedostatočne opatrené ocenenie aktív, podkapitalizácia vyplývajúca z porovnania „očakávaných strát“ a vytvorenej rizikovej prevencie ako aj z opravy aktívne prevedených strát. Pri započítaní tzv. dodatočných súčastí jadrového kapitálu (Additional Tier 1, AT 1), ktoré môžu obsahovať druhoradé dlhové nástroje s istými podmienkami, sa vypočíta jadrový kapitál (Tier 1). Do doplnkového kapitálu ďalej patria druhoradé dlhové nástroje, ktoré nie sú započítateľné ako dodatočný jadrový kapitál. Výška možnosti započítania týchto súčastí vlastného imania bola ďalej znížená. V dôsledku bolo možné tieto súčasti doplnkového kapitálu v predchádzajúcich piatich rokoch zohľadňovať len pri lineárnej amortizácii.

Kapitálový manažment Commerzbank má tieto ciele:

- Dodržiavanie zákonnej požiadavky na minimálny kapitál na úrovni koncernu ako aj vo všetkých koncernových spoločnostiach,
- Zabezpečenie splnenia plánovanej kapitálovej kvóty pri zohľadnení nových požiadaviek Európskej bankovej autority
- Poskytnutie dostatočného priestoru na zabezpečenie schopnosti banky konať kedykoľvek
- Strategické priradenie jadrového kapitálu segmentom a oblastiam za účelom využívania rastových príležitostí.

V dôsledku krízy na finančných trhoch sa význam primeraného jadrového kapitálu bánk dostal do centra pozornosti verejnosti. Jadrový kapitál predstavoval pre Commerzbank vždy dôležitú riadiacu veličinu. V tejto oblasti sú nároky banky na kapitálové kvóty podstatne vyššie než zákonné požiadavky na minimálny kapitál. Pri stanovovaní požadovaných interných kapitálových kvót zohrávajú dôležitú rolu okrem schopnosti banky niesť riziká aj očakávania trhu. Z tohto dôvodu definovala Commerzbank minimálne kvóty pre regulatívny kapitál.

Alokácia jadrového kapitálu prebieha v rámci pravidelne sa opakujúceho procesu, pri ktorom sa zohľadňuje strategická orientácia banky, ziskové možnosti nových obchodov v rámci hlavných činností banky ako aj schopnosť banky niesť riziká.

Všetky kapitálové opatrenia navrhuje centrálny výbor banky poverený Valným zhromaždením a schvaľuje predstavenstvo spoločnosti. V predchádzajúcom roku Commerzbank dodržala zákonné požiadavky na vlastné imanie ako aj požiadavky Európskej centrálnej banky a Európskej bankovej autority. Všetky navrhované nové pravidlá ešte podliehajú neustálym zmenám. Z oznámených ITS a RTS neboli ešte veľké časti realizované. Podľa toho všetky výpočty rizikových aktív a kvót zodpovedajú aktuálnu chápaniu povinných pravidiel zo strany Commerzbank. Pri pro-forma výpočte za účelom úplného splnenia požiadaviek podľa CRR (Fully Loaded) sa nezohľadňujú prechodné ustanovenia.

V nasledujúcej tabuľke je zobrazené zloženie vlastného imania aj Fully-Loaded. Prevodný výpočet vykázaného súvahového kapitálu koncernu Commerzbank, a to okrem fázy phase-in (skutočná hodnota) koncernu ku kapitálu vykázanému podľa pravidiel je už obsiahnuté.

Položka Mil. €	31.12.2016 Phase-in	31.12.2015 Phase-in	31.12.2016 Fully phased-in	31.12.2015 Fully phased-in
Vlastné imanie podľa súvahy	29 640	30 407	29 640	30 407
Efekt z Debit Valuation Adjustments	- 177	- 96	- 295	- 240
Oprava rezervy na nové ocenenie	313	511	-	-
Oprava rezervy z Cash Flow Hedges	97	159	97	159
Oprava k phase-in (IAS 19)	578	640	-	-
Oprava podielov bez možnosti kontroly (menšinové podiely)	- 258	- 230	- 426	- 505
Hodnota firmy	- 1 496	- 2 088	- 1 496	- 2 088
Nehnutelný majetok	- 1 206	- 1 126	- 1 206	- 1 126
Aktívny prebytok plánovaného majetku	- 231	- 155	- 385	- 387
Latentné nároky na dane z výnosov z prevody strát	- 297	- 180	- 494	- 451
Nedostatočná kapitalizácia z očakávaných strát (Shortfall)	- 420	- 463	- 525	- 661
Prudential Valuation	- 367	- 376	- 367	- 376
Vlastné akcie	- 33	- 18	- 51	- 35
Položky prvotných strát zo zaknihovaní (First Loss)	- 301	- 300	- 301	- 300
Riziká z predchádzajúcich výkonov	- 1	- 1	- 1	- 1
Odpočet vyúčtovaných súčastí z dodatočného jadrového kapitálu (AT 1)	1 066	1 008	-	-
Latentné nároky na dane z výnosov z dočasných rozdielov, ktoré presahujú hraničnú hodnotu 10%	- 166	0	- 548	- 316
Vymedzenia dividend	-	- 250	0	- 250
Ostatné a zaokrúhlenia	- 247	- 139	- 247	- 139
Tvrдый jadrový kapitál (CET 1)¹	26 494	27 303	23 395	23 691
Dodatočný jadrový kapitál (AT 1)	-	-	-	-
Jadrový kapitál (Tier 1)¹	26 494	27 303	23 395	23 691
Doplňkový kapitál (Tier 2)	5 677	5 500	5 691	5 421
Vlastné imanie²	32 171	32 803	29 086	29 112
Vážené rizikové aktíva	190 527	198 232	189 848	197 442
z toho: úverové riziko	146 868	159 407	146 189	158 617
z toho: úverové riziko ²	19 780	17 427	19 780	17 427
z toho: prevádzkové riziko	23 879	21 398	23 879	21 398
Kvóta tvrdého jadrového kapitálu (CET-1-Ratio, %)	13,9	13,8	12,3	12,0
Kvóta jadrového kapitálu (T 1-Ratio, %)	13,9	13,8	12,3	12,0
Kvóta vlastného imania (%)	16,9	16,5	15,3	14,7

¹ Údaje zahrňajú výsledok koncernu priraditeľný k akcionárom Commerzbank a započítateľný podľa regulačných požiadaviek.

² Vrátane rizík úpravy pre ocenenie úverov (tzv. Credit Valuation Adjustment Risk).

závierka

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

V rámci CRD IV/CRR bola zavedená kvóta zadlženia (Leverage Ratio) ako nový nástroj a indikátor na kvantifikáciu rizika nadmerného zadlženia. Leverage Ratio dáva jadrový kapitál (kapitál Tier-1) do pomeru k Leverage Exposure, ktoré pozostáva z nerizikových aktív a mimosúvahových položiek. Pri započítaní derivátov, obchodov s cennými papiermi a mimosúvahových položiek sa používajú podmienky dohľadových orgánov. Výpočet Leverage Ratio ku koncu obchodného roka 2016 bola realizovaná na základe úpravy CRR pozmenenej v januári 2015. Leverage Ratio ako ukazovateľ, ktorý nie je citlivý na riziko, predstavuje doplnkový ukazovateľ ku kapitálovému krytiu, ktoré je založené na rizikách.

Zamedzenie rizika nadmerného zadlženia tvorí integrálnu súčasť riadenia súvahy koncernu Commerzbank. Na výpočet, riadenie a sledovanie Leverage Ratio podľa požiadaviek CRD-IV-/CRR vytvorila Commerzbank kvantitatívne a kvalitatívne rámcové podmienky.

Za kvantifikáciu Leverage Ratio na základe regulačných požiadaviek a štvrtročné vykazovanie zodpovedá Group Finance.

Na riadenie Leverage Ratio zaviedla Commerzbank internú cieľovú kvótu ako doplnkový ukazovateľ ku kapitálovým ukazovateľom založeným na rizikách. Segmenty sú prostredníctvom špecifických základných hodnôt ich Exposure aktívne zapojené do riadenia Leverage Ratio.

Vývoj špecifických hodnôt Leverage-Ratio-Exposure v porovnaní so základnými hodnotami sa sleduje v rámci mesačného monitoringu. V tejto súvislosti poskytuje Group Finance centrálnemu výboru Asset Liability Committee (ALCO) a predstavenstvu pravidelne informácie o výške Leverage Ratio a angažovanosti segmentov ako aj hlavných hnacích silách a ich zmene.

Okrem ex-post analýz Leverage Ratio sa v rámci interného plánovacieho procesu banky (MYP) zohľadňuje aj budúci vývoj tohto ukazovateľa ako aj Leverage-Ratio-Exposure a pravidelne sa preveruje v rámci každoročnej prognózy.

Podstatné rozhodnutia o riadení a sledovaní Leverage Ratio prijíma výbor ALCO a následne ich potvrdzuje predstavenstvo.

Súhrnné porovnanie bilančných aktív a mernej veličiny celkových rizík pre kvótu zadlženia	Zohľadnené hodnoty
Mil. €	31.12.2016
Bilančná suma podľa zverejnenej (koncernovej) závierky	480 450
Úprava s ohľadom na podiely, ktoré sú za účelom bilancovania konsolidované, avšak ktoré nepatria do konsolidačného okruhu	- 98
(Úpravy týkajúce sa aktív, ktoré sa podľa platných účtovných predpisov vykazujú v súvahe, ale ktoré nie sú zohľadňované v mernej veličine celkových rizík podľa čl. 429 (13) Nariadenia (EU) č. 575/2013)	-
Úpravy týkajúce sa derivatívnych finančných nástrojov	- 44 236
Úpravy týkajúce sa obchodov na financovanie cenných papierov (SFT)	2 812
Úpravy týkajúce sa mimosúvahových položiek (t.j. transformácia mimosúvahových položiek do úverových ekvivalentov)	52 064
(Úpravy týkajúce sa rizikových položiek z medzibankových pohľadávok, ktoré nie sú zohľadňované v mernej veličine celkových rizík podľa čl. 429 (7) Nariadenia (EU) č. 575/2013)	-
(Úpravy týkajúce sa rizikových položiek, ktoré nie sú zohľadňované v mernej veličine celkových rizík podľa čl. 429 (14) Nariadenia (EU) č. 575/2013)	-
Ostatné úpravy	
Phase-in	- 1 630
Fully phased-in	- 3 377
Merná veličina celkových rizík ku kvóte zadlženia	
Phase-in	489 362
Fully phased-in	487 615

<i>Jednotná schéma zverejňovania pre kvótu zadĺženia</i>	<i>Merná veličina rizika kvóty zadĺženia CRR</i>
<i>Mil. €</i>	<i>31.12.2016</i>
<i>Súvahové rizikové položky (okrem derivátov a obchodov na financovanie cenných papierov (SFT))</i>	
<i>Súvahové položky (okrem derivátov a obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a poručníckeho majetku, avšak vrátane zábezpek)</i>	<i>391 745</i>
<i>(majetok, ktorý sa odpočítava na určenie tvrdého jadrového kapitálu)</i>	
<i>Phase-in</i>	<i>- 3 163</i>
<i>Fully phased-in</i>	<i>- 4 910</i>
<i>Súvahové rizikové položky celkom (okrem derivátov a obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a poručníckeho majetku)</i>	
<i>Phase-in</i>	<i>388 582</i>
<i>Fully phased-in</i>	<i>386 835</i>
<i>Derivatívne rizikové položky</i>	
<i>Náklady na obstaranie všetkých derivatívnych obchodov (t.j. očistené o započítateľné vklady a doplnkové úhrady)</i>	<i>13 546</i>
<i>Prirážky k potenciálnej budúcej obstarávacej hodnote (PFE) s ohľadom na všetky derivatívne obchody (metóda trhovej hodnoty („mark-to-market method“))</i>	<i>21 593</i>
<i>Riziková položka podľa metódy pôvodného rizika („Original Exposure Method“)</i>	<i>-</i>
<i>Pripočítateľná čiastka k poskytnutým zábezpekám na derivatívne obchody, ak sa tieto podľa platných účtovných predpisov odpočítavajú od bilančných aktív</i>	<i>-</i>
<i>(odpočet pri uhradených doplatkoch v rámci derivatívnych obchodov)</i>	<i>- 20 100</i>
<i>(vyčlenené rizikové položky za obchody účtované prostredníctvom kvalifikovaného centrálného účastníka (QCCP))</i>	<i>- 1 757</i>
<i>Očistená efektívna nominálna hodnota upísaných úverových derivátov</i>	<i>29 284</i>
<i>(Očistené započítané hodnoty efektívnej nominálnej hodnoty a odpočty za vystavené úverové deriváty)</i>	<i>- 22 522</i>
<i>Derivatívne rizikové položky spolu</i>	<i>20 044</i>

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Jednotná schéma zverejňovania pre kvótu zadĺženia (pokračovanie)		Merná veličina rizika kvóty zadĺženia CRR
Mil. €		31.12.2016
Rizikové položky z obchodov na financovanie cenných papierov (SFT)		
Hrubé aktíva z obchodov na financovanie cenných papierov (SFT; bez uznania nettingu), po očistení obchodov účtovaných ako predaj		40 680
(započítané čiastky hotovostných záväzkov a pohľadávok z hrubých aktív z obchodov na financovanie cenných papierov (SFT))		- 14 820
Položky týkajúce sa rizika výpadku protistrán za aktíva z obchodov na financovanie cenných papierov (SFT)		2 812
Výnimka pre obchody na financovanie cenných papierov (SFT): Položky týkajúce sa rizika výpadku protistrán podľa čl. 429b (4) a čl. 222 Nariadenia (EU) č. 575/2013		-
Rizikové položky z obchodov realizovaných ako agent		-
(vyčlenené rizikové položky z obchodov na financovanie cenných papierov účtovaných pre klientov prostredníctvom kvalifikovanej centrálnej protistrany (QCCP))		-
Rizikové položky z obchodov na financovanie cenných papierov celkom		28 672
Ostatné mimosúvahové rizikové položky		
Mimosúvahové rizikové položky v hrubej nominálnej hodnote		169 218
(Úpravy pre prepočet na čiastky zodpovedajúce úverom)		- 117 154
Ostatné mimosúvahové rizikové položky spolu		52 064
Vylúčené rizikové položky podľa čl. 429 (7) a (14) CRR (v súvahe a mimo súvahy)		
(Oslobodenie interných rizikových položiek (individuálna úroveň) podľa čl. 429 (7) Nariadenia (EU) č. 575/2013 (v súvahe a mimo súvahy))		-
(Rizikové položky, okrem položiek podľa čl. 429 (14) Nariadenia (EU) č. 575/2013 (v súvahe a mimo súvahy))		-
Vlastné imanie a celkové rizikové položky		
Jadrový kapitál		
Phase-in		26 494
Fully phased-in		23 395
Merná veličina celkových rizík ku kvóte zadĺženia		
Phase-in		489 362
Fully phased-in		487 615
Kvóta zadĺženia		
Phase-in (%)		5,4
Fully phased-in (%)		4,8
Zvolená prechodná úprava a výška vyúčtovaných poručníckych položiek		
Zvolená prechodná úprava pre definíciu kapitálovej mernej veličiny		
Phase-in		-
Fully phased-in		-
Hodnota odúčtovaných položiek podľa čl. 429 (13) Nariadenia (EU) č. 575/2013		-

Členenie súvahových rizikových položiek (bez derivátov, obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a vyčlenených rizikových položiek)	Rizikové položky kvóty zadĺženia CRR
Mil. €	31.12.2016
Súvahové rizikové položky celkom (bez derivátov, obchodov na financovanie cenných papierov (SFT) a vyčlenených rizikových položiek), z toho:	391 745
Rizikové položky z obchodnej knihy	45 742
Rizikové položky z investičnej knihy, z toho:	346 003
Kryté dlhopisy	5 450
Rizikové položky, ktoré sa považujú za rizikové položky voči centrálnym štátom	85 461
Rizikové položky voči regionálnym alebo lokálnym územným celkom, nadnárodným rozvojovým bankám, medzinárodným organizáciám a verejnými miestami, ktoré sa nepovažujú za rizikové položky voči centrálnym štátom	15 376
Inštitúty	27 544
Rizikové položky zabezpečené nehnuteľnosťami	59 915
Rizikové položky z masových obchodov	39 330
Podniky	78 567
Vypadnuté rizikové položky	3 657
Ostatné rizikové položky (napr. podiely, zaknihovania a ostatné aktíva nezávislé od úverov)	30 703

Pri zohľadnení prechodných ustanovení CRR (Phase-in) bola kvóta Leverage Ratio k 31. 12. 2016 na úrovni 5,4% (k 30. 9. 2016: 5,2%). Kvóta Leverage Ratio bola pri uplatnení prepracovaných podmienok CRR (Fully phased-in) na úrovni 4,8%, po 4,5% k 30. 9. 2016.

Zlepšenie hodnoty „fully phased-in“ Leverage Ratio je založené na znížení Leverage-Ratio-Exposures pri súčasnom zvýšení započítateľného imania Tier-1 na základe „ustanovení fully phased-in“. Zvýšenie „phase-in“ Leverage Ratio bolo na základe nezmeneného

započítateľného imania Tier-1 na základe „ustanovení fully phased-in“ v menšom rozsahu. Leverage-Ratio-Exposure bolo k rozhodujúcemu dňu na úrovni 489,4 miliárd Eur (Phase-in) príp. 487,6 miliárd Eur (Fully phased-in) – k 30. 9. 2016: 508,3 miliárd Eur (Phase-in) príp. 506,1 miliárd Eur (Fully phased-in). Tento vývoj viedol predovšetkým k poklesu obchodov na financovanie cenných papierov a ostatných bilančných aktív.

(91) Zabezpečenie úverov

Použitím úverových derivátov (napr. Credit Default Swaps, Total Return Swaps, Credit Linked Notes) môže byť znížená rizikovosť úverového portfólia. Pritom sa môže zabezpečovací účinok úverového derivátu vzťahovať na jednotlivé úvery alebo cenné papiere ako aj na portfólia vytvorené z úverov a cenných papierov. Poskytovanie zábezpek sa realizuje spravidla v rámci syntetického zaknihovania formou Credit Default Swap (CDS) a/alebo Credit Linked Notes (CLN). Pritom je možné dosiahnuť tri podstatné ciele:

- diverzifikácia rizika (zníženie úverových rizík v portfóliu, najmä združených rizík),
- odtáženie vlastného kapitálu (formou prevodu úverových rizík na investorov sa dosiahne zníženie regulačných požiadaviek na

vlastný kapitál podľa Vyhlášky o primeranej vybavenosti finančných inštitúcií vlastným kapitálom) a

- refinancovanie (využívanie zaknihovaní ako alternatívneho nástroja na obstaranie kapitálu k nekrytým dlhopisom na majiteľa).

Ku koncu obchodného roka 2016 zrealizovala spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft tri zaknihovacie transakcie ako prijímateľ zábezpeky.

Zmluvná doba platnosti (Legal Maturity Date) predstavuje medzi 10 rokov. Celkovo sme ku koncu decembra 2016 zabezpečili úvery klientov vo výške 6,0 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 4,1 miliárd Eur). Odtáženie rizikových aktív bolo vykonané vo výške 2,6 miliardy Eur (predchádzajúci rok: 2,0 miliardy Eur).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Názov transakcie	Príjemca zábezpeky	Rok uzatvorenia	Doba transakcie v rokoch	Druh pohľadávky	Úverový objem mil. €	Odfáženie rizikových aktív mil. €
CoSMO Finance III-1 Limited	Commerzbank Aktiengesellschaft +	2015	10	Banka pre stredné podniky	1000	472
CoCo Finance II-2 Limited	Commerzbank Aktiengesellschaft +	2015	10	Veľkí klienti	3000	1135
CoSMO Finance III-2 Limited	Commerzbank Aktiengesellschaft +	2016	10	Banka pre stredné podniky	2000	995
Celkom					6 000	2 602

(92) Priemerný počet zamestnancov počas obchodného roka

Vyššie uvedené čísla zahŕňajú zamestnancov na plný aj čiastočný úväzok. Počet zamestnancov nezahŕňa počet zamestnancov, ktorí sú momentálne v procese vzdelávania. Priemerný počet zamestnancov na

čiastočný úväzok bol 63,9 % (predchádzajúci rok: 63,4 %) bežnej pracovnej doby.

	2016			2015		
	Celkom	muži	ženy	Celkom	muži	ženy
V koncerne	48 944	23 325	25 619	49 791	23 667	26 124
v Nemecku	36 864	17 768	19 096	37 611	18 015	19 596
mimo Nemecka	12 080	5 557	6 523	12 180	5 652	6 528
V koncerne	1 283	669	614	1 768	847	921

(93) Vzťahy voči blízkym spoločnostiam a osobám

a) Obchodné vzťahy

V rámci bežnej obchodnej činnosti vznikajú medzi Commerzbank Aktiengesellschaft a/alebo jej konsolidovanými spoločnosťami obchodné vzťahy s blízkymi spoločnosťami alebo osobami. Medzi patria ovládané, avšak z dôvodu bezvýznamnosti nekonsolidované spoločnosti, spoločnosti oceňované at-Equity, podiely, externí prispievatelia do systému firemného dôchodkového zabezpečenia zamestnancov Commerzbank Aktiengesellschaft, osoby v kľúčových pozíciách a ich príbuzní ako aj týmito osobami ovládané spoločnosti. Osoby v kľúčových pozíciách sú výhradne členovia predstavenstva a Dozornej rady spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft.

Okrem podielu Spolkového úradu pre stabilizáciu finančného trhu (FMSA), ktorý spravuje Špeciálny fond na stabilizáciu finančného trhu (SoFFin), musia byť zohľadnené ďalšie faktory (okrem iného členstvo v Dozornej rade), ktoré umožňujú rozhodujúci vplyv na Commerzbank Aktiengesellschaft. Podľa toho patrí federálna vláda a spoločnosti kontrolované Spolkovou republikou Nemecko (spolkové orgány) do okruhu blízkych spoločností a osôb podľa IAS 24.

Vzťahy voči spolkovým orgánom vykazujeme nižšie oddelene od vzťahov voči ostatným blízkym spoločnostiam a osobám. Aktíva, pasíva a mimosúvahové položky v spojení s blízkymi spoločnosťami (bez

spolkových orgánov) a osobami boli v sledovanom roku v tomto rozsahu:

Aktíva Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹	Zmena v %
Pohľadárky voči úverovým inštitúciám	3 158	2 380	32,7
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	-	-	.
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	3 158	2 380	32,7
Pohľadárky voči klientom	696	1 094	-36,4
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	302	515	-41,4
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	356	534	-33,3
osoby na kľúčových pozíciách	8	8	0,0
Ostatné blízke spoločnosti / osoby	30	37	-18,9
Obchodné aktíva	58	64	-9,4
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	3	3	0,0
Spoločné podniky ²	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	-	-	.
Ostatné blízke spoločnosti / osoby	55	61	-9,8
Finančný majetok	64	52	23,1
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	29	28	3,6
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	-	2	.
Ostatné blízke spoločnosti / osoby	35	22	59,1
Ostatné aktíva	6	19	-68,4
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	1	-	.
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer ¹	5	19	-73,7
Celkom	3 982	3 609	10,3

¹ Úprava hodnoty z predchádzajúceho roka na základe zmeny vo vykazovaní a rôznych restatementov (viď strana 139 nasl.).

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Pasíva Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Závazky voči úverovým inštitúciám	4	12	-66,7
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	2	2	0,0
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	2	10	-80,0
Závazky voči klientom	432	691	-37,5
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	160	164	-2,4
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	58	61	-4,9
osoby na kľúčových pozíciách	3	8	-62,5
Ostatné blízke spoločnosti / osoby	211	458	-53,9
Obchodné pasíva	-	-	.
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	-	-	.
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	-	-	.
Ostatné blízke spoločnosti / osoby	-	-	.
Druhoradé dlhové nástroje	-	255	.
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	-	-	.
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	-	-	.
Ostatné blízke spoločnosti / osoby	-	255	.
Ostatné pasíva	21	22	-4,5
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	17	22	-22,7
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	4	-	.
Celkom	457	980	-53,4

Celkové záväzky voči ostatným blízkym spoločnostiam je obsiahnutá čiastka 0,2 miliárd Eur (predchádzajúci rok: 0,5 miliárd Eur) za externých prispievateľov do systému dôchodkového zabezpečenia.

Mimosúvahové položky Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Záruky a zábezpeky poskytnuté:	183	209	-12,4
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	2	31	-93,5
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	40	37	8,1
osoby na kľúčových pozíciách	-	-	.
Ostatné blízke spoločnosti / osoby	141	141	0,0
Záruky a zábezpeky získané od:	-	5	.
Nekonsolidované dcérske spoločnosti	-	5	.
Spoločné podniky	-	-	.
podieľy na spoločnostiach oceňovaných at-Equity a spoločnosti, s ktorými má účastinný pomer	-	-	.
osoby na kľúčových pozíciách	-	-	.
Ostatné blízke spoločnosti / osoby	-	-	.

Záruky a zábezpeky boli poskytované v rámci bežnej bankovej činnosti.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Z úverových zmlúv a vkladov ako aj z poskytnutých služieb v spojení s blízkymi spoločnosťami a osobami (bez spolkových orgánov) vplynuli nasledovné náklady a výnosy:

Výnosy Mil. €	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015	Zmena v %
Nekonsolidované dcérske spoločnosti			
Úroky	23	37	- 37,8
Provízie	18	16	12,5
Výsledok obchodnej činnosti a ocenenia	-	5	.
Výsledok ostatnej činnosti	-	2	.
Spoločné podniky			
Úroky	-	-	.
Provízie	-	-	.
Bežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	84	19	.
Pridružené spoločnosti			
Úroky	41	7	.
Provízie	150	142	5,6
Bežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	66	63	4,8
Výsledok obchodnej činnosti a ocenenia	-	57	.
Osoby na kľúčových pozíciách			
Úroky	-	-	.
Provízie	-	-	.
Ostatné blízke spoločnosti / osoby			
Úroky	4	2	.
Provízie	-	-	.
Výsledok obchodnej činnosti a ocenenia	2	6	- 66,7
Spolu			
Úroky	68	46	47,8
Provízie	168	158	6,3
Bežný výsledok spoločností oceňovaných at-Equity	150	82	82,9
Výsledok obchodnej činnosti a ocenenia	2	68	- 97,1
Ostatný výsledok	-	2	.

Náklady z úverových zmlúv a vkladov ako aj poskytnutých služieb v spojení s blízkymi spoločnosťami a osobami (bez spolkových orgánov) sú zobrazené v nasledujúcej tabuľke.

Administratívne náklady na osoby v kľúčových pozíciách sa dotýkajú odmen členov predstavenstva ako aj platov zástupcov zamestnancov

v Dozornej rade, ktorí sú zamestnaní v koncerne Commerzbank, pričom tieto náklady sú vykazované ako personálne náklady. Okrem toho sú v týchto nákladoch obsiahnuté aj odmeny pre členov Dozornej rady. Položka Dane zahŕňa daň z pridanej hodnoty, ktorá bola vrátená členom predstavenstva a dozornej rady.

Náklady Mil. €	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015	Zmena v %
Nekonsolidované dcérske spoločnosti			
Úroky	2	5	-60,0
Čistá riziková prevencia v úverových obchodoch	2	-	.
Provízie	-	-	.
Dodávky a plnenia	58	68	-14,7
Odpisy / zníženie hodnôt	5	17	-70,6
Ostatné náklady	10	10	0,0
Spoločné podniky			
Úroky	-	-	.
Provízie	-	-	.
Dodávky a plnenia	-	-	.
Odpisy / zníženie hodnôt	-	-	.
Pridružené spoločnosti			
Úroky	-	-	.
Čistá riziková prevencia v úverových obchodoch	-	-	.
Provízie	-	1	.
Administratívne náklady	-	-	.
Odpisy / zníženie hodnôt	3	-	.
Ostatné náklady	-	-	.
Osoby na kľúčových pozíciách			
Úroky	-	-	.
Provízie	-	-	.
Administratívne náklady	16	11	45,5
Odpisy / zníženie hodnôt	-	-	.
Dane	1	-	.
Ostatné blízke spoločnosti / osoby			
Úroky	11	30	-63,3
Provízie	-	-	.
Administratívne náklady	-	-	.
Odpisy / zníženie hodnôt	-	-	.
Spolu			
Úroky	13	35	-62,9
Čistá riziková prevencia v úverových obchodoch	2	-	.
Provízie	-	1	.
Administratívne náklady	74	79	-6,3
Odpisy / zníženie hodnôt	8	17	-52,9
Ostatné náklady	10	10	0,0
Dane	1	-	.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Pohľadávky voči osobám na kľúčových pozíciách boli nasledovné:

Tis. €	Predstavenstvo		Dozorná rada	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Pohľadávky (tis. €)	5 001	4 930	2 713	2 961
Posledná splatnosť ¹	2051	2042	2043	2047
Pásmo použitých úrokových sadzieb (%) ²	0,86 – 2,8	1,26 – 2,8	1,34 – 5,1	1,34 – 5,1

¹ Okrem úverov s koncovou splatnosťou boli pridelené aj úvery s nedefinovanou dobou splatnosti.² V jednotlivých prípadoch boli pri prečerpaniach pri členoch predstavenstva účtované úroky do 15,0 % (predchádzajúci rok: 15,2 %) a pri členoch Dozornej rady do 15,9 % (predchádzajúci rok: 12,0 %).

zabezpečené podľa podmienok bežných na trhu, v prípade potreby aj pri využití pozemkových dlhov alebo záložných práv.

Členovia predstavenstva ani Dozornej rady neboli v sledovanom roku s výnimkou nájomných avalov v ručiacom vzťahu voči Commerzbank Aktiengesellschaft.

Obchody so štátnymi podnikmi

Koncern Commerzbank realizuje obchody so štátnymi podnikmi a orgánmi v rámci bežnej obchodnej činnosti zásadne za podmienok bežných na trhu. V nižšie uvedenej tabuľke sa nachádza prehľad o

majetku a záväzkoch, ktoré vyplývajú z obchodov so štátnymi podnikmi a orgánmi:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015	Zmena v %
Hotovostná rezerva	18 350	16 089	14,1
Pohľadávky voči úverovým inštitúciám	270	151	78,8
Pohľadávky voči klientom	1 287	1 261	2,1
Obchodné aktíva	308	928	-66,8
Finančný majetok	3 612	3 402	6,2
Celkom	23 827	21 831	9,1
Závazky voči úverovým inštitúciám	12 614	12 190	3,5
Závazky voči klientom	80	87	-8,0
Obchodné pasíva	115	1 293	-91,1
Celkom	12 809	13 570	-5,6
Záruky a zábezpeky			
poskytnuté	310	289	7,3
získané		-	.

Finančné nástroje vykázané v obchodných aktívach príp. finančnom majetku predstavujú nástroje cudzieho kapitálu.

Náklady a výnosy pripadajúce na obchody so štátnymi podnikmi a orgánmi zaznamenali nasledovný vývoj:

Mil. €	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015	Zmena v %
Výnosy			
Úroky	55	218	- 74,8
Provízie	2	1	100,0
Výsledok obchodnej činnosti a ocenenia	- 53	- 48	10,4
Náklady			
Úroky	30	140	- 78,6
Provízie	1	-	.
Čistá riziková prevencia v úverových obchodoch	-	-	.
Administratívne náklady	1	1	0,0
Odpisy / zníženie hodnôt	-	-	.

b) Odmeňovanie osôb na kľúčových pozíciách

Podrobný popis zásad systému odmeňovania členov predstavenstva ako aj členov dozornej rady sa nachádza v správe o odmeňovaní (strana 26 nasl.).

Predstavenstvo: V nasledujúcej tabuľke sú odmeny členov predstavenstva vykazované podľa IAS 24.17 ako aj DRS 17 (porovnaj správu o odmeňovaní). Náklady podľa IAS 24 boli zaznamenané podľa príslušných období a podľa predpisov vyplývajúcich z platných štandardov (IAS 19 a IFRS 2).

Krátkodobo splatné plnenia zahŕňajú aj ostatné príjmy. Medzi ne patria bežne poskytované vecné plnenia (napr. používanie služobného vozidla, poistenia, dane pripadajúce na vecné plnenia ako aj príspevky zamestávateľa na podnikové dôchodkové zabezpečenie. (BVV).

Plnenia poskytnuté po ukončení pracovného pomeru zahŕňajú náklady podľa odpracovanej doby zohľadnenej vo výpočte penzijných rezerv ako aj príspevky zamestávateľa na podnikové dôchodkové zabezpečenie.

Individualizované zobrazenie podľa predpisov DRS 17 je obsiahnuté v správe o odmeňovaní (viď strana 30 nasl.).

Tis. €	2016	2015
Krátkodobo splatné plnenia	7 320	7 676
Plnenia po ukončení pracovného pomeru	3 099	1 474
Ostatné dlhodobo splatné plnenia	1 324	1 780
Plnenia pri príležitosti ukončenia pracovného pomeru	4 051	375
Odmena založená na podieloch	2 320	4 658
Celková odmena podľa IAS 24.17	18 114	15 963
mínus		
Plnenia po ukončení pracovného pomeru	3 099	1 474
Plnenia pri príležitosti ukončenia pracovného pomeru	4 051	375
Oceňovacie a ostatné rozdiely ²	2 260	5 682
Celkové príjmy podľa § 314 ods. 1 bod 6 a strana Obchodného zákonníka	8 704	8 432

¹ Podstatné zníženie nákladov na odpracovaný čas súvisí predovšetkým so zmenou dôchodkových prísľubov, na základe čoho sa pri hodnotení dôchodkových záväzkov neuplatňuje mzdová dynamika.

² Plnenia z titulu ukončenia pracovného pomeru v obchodnom roku 2016 sa dotýkajú Martina Blessinga a Markusa Beumera. Odkazujeme na odsek „Ustanovenia pre prípad ukončenia činnosti v orgánoch banky“ v správe o odmeňovaní. Náklady v predchádzajúcom roku sa dotýkali Dr. Stefana Schmittmanna, ktorého vymenovanie za člena predstavenstva bolo ukončené dňa 31. decembra 2015. Po dobu 6 mesiacov mu bola vyplácaná pomerná základná mzda podľa ustanovení pracovnej zmluvy, ako je to popísané v správe o odmeňovaní.

³ Aktuálny systém odmeňovania zahŕňa aj pomerne zisťovanie odmeny založenej na akciách za budúce obchodné roky, ako je to popísané v správe o odmeňovaní. V dôsledku toho boli v predchádzajúcom roku v prvom roku platnosti nového systému odmeňovania zaznamenané vyššie náklady.

⁴ Podľa nového systému odmeňovania sa odmeny poskytujú až v momente vzniku nárokov, čo v obchodných rokoch 2015 a 2016 viedlo k výraznému zníženiu celkových príjmov podľa § 314 ods. 1 bod 6 a strana 1 Obchodného zákonníka, nakoľko tieto príjmy neobsahujú dlhodobé zložky odmeny.

Pre členov predstavenstva a bývalých členov predstavenstva alebo ich pozostalých poskytuje banka dôchodkové zabezpečenie, pričom majetok slúžiaci na zabezpečenie bol na základe Contractual Trust

Arrangements prevedený na združenie Commerzbank Pensions-Trust e.V.

závierka

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Aktuálna hodnota penzijných nárokov aktívnych členov predstavenstva bola k 31. decembru 2016 vo výške 30 027 tis. Eur (predchádzajúci rok: 27 372 tis. Eur). Náklady na odpracovanú dobu, ktorá vchádza do výpočtu penzijných rezerv, boli v obchodnom roku na úrovni 3 099 tis. Eur (predchádzajúci rok: 1 474 tis. Eur). Tieto čiastky zohľadňujú aktuálne funkčné obdobie jednotlivých členov predstavenstva a vychádzajú z toho, že výplata dôchodku – okrem prípadu pracovnej neschopnosti – sa začína až po dosiahnutí veku 62 rokov a že činnosť v predstavenstve pokračuje do začiatku výplaty dôchodku. Individualizované zobrazenie podľa predpisov DRS 17 je obsiahnuté v správe o odmeňovaní (viď strana 29). Po odpočítaní preveďeného majetku (Plan Assets) a pri zohľadnení poistno-matematických ziskov a strát boli vykázané rezervy na penzijné záväzky k 31. 12. 2016 za aktívnych členov predstavenstva vo výške 6 569 tis. Eur (predchádzajúci rok: 4 625 tis. Eur). S ohľadom na variabilné odmeny aktívnych členov predstavenstva boli k 31. decembru 2016 vytvorené rezervy vo výške 13 760 tis. Eur (predchádzajúci rok: 12 830 tis. Eur).

Príjmy bývalých členov predstavenstva a ich pozostalých boli v obchodnom roku vo výške 8 847 tis. Eur (predchádzajúci rok: 7 938 tis. Euro). Penzijné záväzky za túto skupinu osôb boli vo výške 99 863 tis. Eur (predchádzajúci rok: 88 927 tis. Eur).

(94) Plány odmeňovania založené na akciách

predstavenstva) vznikli aj v obchodnom roku 2015 náklady súvisiace s odmeňovaním založeným na akciách. Ďalšie podrobnosti a podmienky

Mil. €	2016	2015
Plány s kompenzáciou v hotovosti	20	37
z toho: plán Commerzbank-Incentive	20	36
Plány s kompenzáciou v nástrojoch vlastného kapitálu	2	4
Celkom	22	41

Rezervy na plány s kompenzáciou v hotovosti ako aj rezervy na plány s kompenzáciou v nástrojoch vlastného kapitálu sa skladali z nasledovných položiek:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015
Rezervy	55	63
z toho: Share Awards	1	1
z toho: plán Commerzbank-Incentive	54	62
Rezervy vo vlastnom imaní	8	9

Dozorná rada. Odmeňovanie členov dozornej rady je upravené v § 15 Stanov spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft. Členom dozornej rady bude za obchodný rok 2016 vyplatená celková odmena v čistej výške 2 945 tis. Eur (predchádzajúci rok: 2 019 tis. Eur). Základné odmeny a odmeny za prácu vo výboroch predstavujú 2 556 tis. Eur (predchádzajúci rok: 1 541 tis. Eur) a odmeny za účasť na zasadnutiach 389 tis. Eur (predchádzajúci rok: 478 tis. Eur). Odmena za účasť na zasadnutiach sa vypláca za účasť na zasadnutiach dozornej rady a jej šiestich výborov, ktoré sa konajú počas sledovaného roka, (predsednícky, kontrolný, rizikový, nominačný, mediačný a sociálny výbor. Celková odmena vo výške 2 945 tis. Eur (predchádzajúci rok: 2 019 tis. Eur) sa podľa IAS 24.17 považuje za krátkodobu splatnú plnenia.

Daň z pridanej hodnoty (t.č. 19%) splatná z odmien členov dozornej rady s bydliskom v Nemecku bola spoločnosťou Commerzbank Aktiengesellschaft vrátená, avšak nepovažuje sa súčasťou odmeny. S ohľadom na členov dozornej rady s bydliskom mimo Nemecka nie je splatná daň z pridanej hodnoty.

Predstavenstvo a dozorná rada vlastnili k 31. decembru 2016 celkovo najviac 1% vydaných akcií a opčných práv spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft (predchádzajúci rok: do 1%).

o týchto plánoch odmeňovania sú uvedené v poznámke 25. Náklady na odmeňovanie založené na akciách boli v tejto výške:

Share Awards. Share-Award zaznamenali v uplynulom obchodnom roku nasledovný vývoj:

Počet práv v kusoch	Share Awards
Stav k 1.1.2015	37 260
Poskytnuté v priebehu roka	-
Zrušené v priebehu roka	-
Uplatnené v priebehu roka	29 469
Prepadnuté v priebehu roka	-
Stav k 31.12.2015	7 791
Poskytnuté v priebehu roka	-
Zrušené v priebehu roka	-
Uplatnené v priebehu roka	4 105
Prepadnuté v priebehu roka	-
Stav k 31.12.2016	3 686

Plán Commerzbank-Incentive. Vývoj počtu akcií bol v uplynulom roku nasledovný:

Počet práv v kusoch	Commerzbank-Incentive-Plan
Stav k 1.1.2015	3 178 922
Poskytnuté v priebehu roka	3 062 716
Zrušené v priebehu roka	43 034
Uplatnené v priebehu roka	2 706 543
Prepadnuté v priebehu roka	-
Stav k 31.12.2015	3 492 061
Poskytnuté v priebehu roka	3 785 377
Zrušené v priebehu roka	86 921
Uplatnené v priebehu roka	2 953 614
Prepadnuté v priebehu roka	-
Stav k 31.12.2016	4 236 903

(95) Ostatné záväzky

Platobné povinnosti voči cudzím a nekonsolidovaným spoločnostiam a podieľom na spoločnosti, ktoré neboli splatené v plnej výške, boli vo výške 38,4 mil. Eur (predchádzajúci rok: 38,4 mil. Eur).

Podľa § 5 ods. 10 Stanov Fondu na ochranu vkladov sme sa zaviazali, že Spolkové združenie nemeckých bánk (Bundesverband deutscher Banken e. V., Berlín) oslobodíme od strát, ktoré fondu vzniknú v

dôsledku pomoci úverovým inštitúciám, ktorých väčšinovým vlastníkom je Commerzbank.

Za záväzky na termínových burzách a clearingových miestach boli ako zábezpeka poskytnuté cenné papiere s účtovnou hodnotou 8 946 tis. € (predchádzajúci rok: 6 866 tis. Eur).

závierka

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

(96) Údaje ako lízingový prenajímateľ a lízingový nájomca**Údaje ako lízingový prenajímateľ – operatívny lízing**

Commerzbank je lízingový prenajímateľ v súvislosti s operatívnym lízingom. Tieto lízingové zmluvy sa k rozhodujúcemu dňu vzťahujú najmä na prenájaté bde, technické zariadenia a stroje ako aj prevádzkový a obchodný inventár (napr. technická výbava a vozidlá). V leasingových zmluvách nie sú dohodnuté podmienené leasingové splátky.

Z uzatvorených zmlúv o operatívnom lízingu koncern Commerzbank získa v nasledujúcich rokoch minimálne lízingové platby z nevy povedateľných zmlúv:

Splatnosť Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹
Do jedného roka	143	229
Od jedného do piatich rokov	649	763
Viac ako päť rokov	961	395
Celkom	1 753	1 387

¹ úprava hodnôt z predchádzajúceho roka

V sledovanom období boli v rámci výnosov vykázané zrušené zmeny súvisiace so znížením hodnôt vo výške 6 mil. Eur.

Údaje ako lízingový prenajímateľ – finančný lízing

Commerzbank je lízingový prenajímateľ v súvislosti s finančným lízingom. Tieto lízingové zmluvy obsahujú k rozhodujúcemu dňu najmä prenájaté nehnuteľnosti a obchodné zariadenie (napr. vozidlá a

kancelárske stroje). Pomer medzi brutto investíciami a aktuálnou hodnotou minimálnych lízingových splátok bol nasledovný:

Mil. €	31.12.2016	31.12.2015 ¹
Neuhradené lízingové splátky	2 337	2 233
+ Garantované zostatkové hodnoty	90	80
= Minimálne lízingové splátky	2 427	2 313
+ Negarantované zostatkové hodnoty	8	8
= Brutto investície	2 435	2 321
z toho: z transakcií Sale-and-Lease-back	405	407
- Nerealizovaný finančný výnos	194	214
= Netto investície	2 241	2 107
- Súčasná hodnota negarantovaných zostatkových hodnôt	6	6
= Súčasná hodnota minimálnych lízingových splátok	2 235	2 101
z toho: z transakcií Sale-and-Lease-back	361	355

Minimálne lízingové úhrady zahŕňajú lízingové splátky z lízingovej zmluvy, ktoré bude platiť lízingový nájomca plus garantovanú zostatkovú hodnotu. Negarantovaná zostatková hodnota bude odhadnutá na začiatku lízingového vzťahu a jej výška bude pravidelne kontrolovaná k rozhodujúcemu dňu. Nerealizovaný finančný výnos zodpovedá implicitnému úročeniu lízingového vzťahu medzi rozhodujúcim dňom a koncom zmluvy.

Kumulované opravné položky za nevymáhateľné neuhradené minimálne lízingové splátky boli vo výške 46 mil. Eur (predchádzajúci rok: 47 mil. Eur). Okrem toho boli v sledovanom období vo výnosoch vykázané podmienené úhrady nájomného v rozsahu - 7 mil. Eur (predchádzajúci rok: 10 mil. Eur).

Lehoty týkajúce sa brutto investícií a súčasných hodnôt minimálnych lízingových úhrad z vypovedateľných zmlúv o finančnom lízingu sú členené nasledovne:

Zostatkové lehoty platnosti k 31.12.	Brutto investície		z toho: z transakcií Sale-and-Lease-back	
Mil. €	2016	2015	2016	2015
Do jedného roka	683	587	76	71
Od jedného do piatich rokov	1 517	1 493	248	234
Viac ako päť rokov	235	241	81	102
Celkom	2 435	2 321	405	407

Zostatkové lehoty platnosti k 31.12.	Aktuálna hodnota minimálnych lízingových splátok		z toho: z transakcií Sale-and-Lease-back	
Mil. €	2016	2015	2016	2015
Do jedného roka	619	523	64	59
Od jedného do piatich rokov	1 407	1 368	222	205
Viac ako päť rokov	209	210	75	91
Celkom	2 235	2 101	361	355

Údaje ako lízingový nájomca – operatívny lízing

Závazky koncernu z operatívneho lízingu sa dotýkajú nájomných a lízingových zmlúv na budovy a obchodné zariadenia a viedli v

obchodnom roku 2016 k nákladom vo výške 320 mil. Eur (predchádzajúci rok: 337 mil. Eur). Náklady boli členené nasledovne:

Mil. €	2016	2015
Minimálne lízingové splátky	65	101
Platby za vypovedateľné zmluvy	8	13
Podmienečné úhrady	242	223
- výnosy z podnájmov	5	0
Celkom	320	337

S ohľadom na nevypovedateľné nájomné a lízingové zmluvy je potrebné v budúcich obchodných rokoch počítať s nasledovnými nákladmi:

Zostatkové lehoty platnosti k 31.12.	Nevypovedateľné nájomné a lízingové zmluvy		z toho: z transakcií Sale-and-Lease-back ¹	
Mil. €	2016	2015	2016	2015
Do jedného roka	319	408	8	8
Od jedného do piatich rokov	974	1 036	25	29
Viac ako päť rokov	1 053	795	13	19
Celkom	2 346	2 239	46	56

¹ Transakcie Sale-and-Lease-back sa dotýkajú výhradne nevypovedateľných lízingových zmlúv.

závierka

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

S ohľadom na nehnuteľnosti boli uzatvorené nájomné zmluvy, ojedinele aj lízingové zmluvy. Tieto zmluvy sú uzatvárané na dlhé obdobia a obsahujú výstupné klauzuly, klauzuly o úprave cien a opcie na predĺženie doby platnosti. Klauzuly o úprave cien existujú vo viacerých variantoch, napr. odstupňované nájomné alebo indexové klauzuly. Lízingové zmluvy obsahujú aj opciu na kúpu. Zo zmlúv o

operatívnom lízingu nevyplývajú žiadne obmedzenia, ktoré by sa dotýkali budúcej úhrady dividend alebo prijatia dodatočných dlhov.

V koncerne Commerzbank boli na budovy, ktoré sa už nepoužívali, podpísané podnájomné zmluvy. Tieto zmluvy obsahujú nevyvovedateľnú dobu platnosti. Okrem toho získa koncern Commerzbank v nasledujúcich rokoch z týchto zmlúv tieto výnosy:

Splatnosť Mil. €	2016	2015
Do jedného roka	7	23
Od jedného do piatich rokov	35	40
Viac ako päť rokov	75	114
Celkom	117	177

(97) Schválenie zverejnenia

Predstavenstvo dňa 22. februára 2017 schválilo túto koncernovú závierku pre účely jej odovzdania Dozornej rade. Dozorná rada má úlohu podrobiť túto koncernovú závierku analýze a prehlásiť, či

závierku schvaľuje. Predbežné číselné údaje zo závierky 2016 boli predstavenstvom dňa 6. 2. 2017 schválené na zverejnenie.

(98) Kódex o správe a riadení spoločnosti

Naše každoročné prehlásenie k Nemeckému kódexu o správe a riadení spoločností podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach sme odovzdali a pre našich akcionárov je sprístupnené na internete (www.commerzbank.de). Každoročné prehlásenie k Nemeckému

kódexu o správe a riadení spoločností podľa § 161 Zákona o akciových spoločnostiach sme odovzdali aj za spoločnosť comdirect bank Aktiengesellschaft a sprístupnili ho na internete (www.comdirect.de).

(99) Vyhásenie materskej spoločnosti

Za nižšie uvedené a v koncernovej závierke začlenené dcérske spoločnosti ručí spoločnosť Commerzbank Aktiengesellschaft odhliadnuc od politických rizík za to, že splnia svoje zmluvné záväzky.

Obchodné meno	Sídlo
comdirect bank Aktiengesellschaft	Quickborn
Commerzbank (Eurásija) SAO	Moskva
Commerzbank Brasil S.A. - Banco Múltiplo	São Paulo
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A. (predtým: Erste Europäische Pfandbrief- und Kommunalkreditbank Aktiengesellschaft v Luxemburgu) [‡]	Luxemburg
CommerzTrust GmbH	Frankfurt nad Mohanom
Commerz Markets LLC	New York
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH (predtým: Hypothekenbank Frankfurt AG)	Eschborn

[‡] Prehlásenie materskej spoločnosti sa končí po realizácii predaja spoločnosti Commerzbank International S. A. Splnenie tejto podmienky sa oznamuje s cieľom celoeurópskeho rozšírenia.

(100) Údaje o nekonsolidovaných štruktúrovaných spoločnostiach

Nekonsolidované štruktúrované spoločnosti v koncerne Commerzbank sa vzťahujú na nižšie uvedené druhy transakcií (Cluster).

- Asset-backed Securities (ABS)

Pri Asset-backed Securities (ABS) ide o cenné papiere zabezpečené pohľadávkami s cieľom premeniť isté aktíva, spravidla úverové pohľadávky, na pevne úročené a obchodovateľné cenné papiere príp. s cieľom ich zaknihovania. Ako základné hodnoty slúžia napríklad spotrebné úvery (pohľadávky k vozidlám a kreditným kartám), hypotekárne úvery alebo firemné úvery s dobrou bonitou. Financovanie spoločností prebieha prostredníctvom emisie rôznych tranží Asset-backed Securities, pričom investori týchto cenných papierov podliehajú riziku výpadku tejto základnej hodnoty. Commerzbank pritom investuje do tranží ABS s investičným stupňom.

- Vlastné zaknihovania

Ide o zaknihovania True-Sale a syntetické zaknihovania, ktoré sa používajú v rámci riadenia likvidity, kapitálu a rizikových aktív banky. Financovanie spoločností prebieha prostredníctvom vydávania rôznych tranží cenných papierov, ktoré sa umiestňujú na kapitálový trh.

- Zaknihovacia platforma

Commerzbank je sponzorom pre zaknihovaciu platformu. S týmto Conduit programom štruktúruje, zriaďuje a zaknihováva Commerzbank pohľadávky tretích osôb, ktoré sú klientmi segmentov Banky pre stredné podniky a Corporates & Markets. Spoločnosti sa refinancujú vydávaním cenných papierov zabezpečenými pohľadávkami ako aj cez likvidné linky. Okrem existujúceho nadmerného zabezpečenia je riziko výpadku pohľadávok kryté externými úverovými poistkami.

- Hedžingové fondy

Ide o investície v záujme klientov do podielov na hedžových fondoch. Výkony a riziko z týchto podielov sa pomocou Total Return Swaps alebo pomocou certifikátov prevádza za klientov. Commerzbank je tým zaistená a neinvestuje vo vlastnom záujme.

- Spoločnosti pre lízingové objekty

S týmito spoločnosťami sa vytvárajú štruktúry pre lízingové koncepcie / koncepcie financovania veľkých zariadení, napríklad nehnuteľností, lietadiel, lodí alebo systémov obnoviteľných energií. Pre každú spoločnosť sa zakladá samostatná spoločnosť, na ktorej sa skupina Commerz-Real podieľa ako väčšinový alebo menšinový spoločník. Tieto spoločnosti majú väčšinou právnu formu spoločnosti s ručením obmedzeným & Co. KG (k.s.). Skupina Commerz-Real ako poskytovateľ finančných služieb neposkytuje týmto spoločnostiam úvery. Tieto poskytujú úverové inštitúcie v rámci alebo mimo koncernu. Medzi hlavné činnosti Commerz Real patrí správa štruktúrovaných spoločností. Medzi administratívne úlohy patrí pravidelné obnovovanie lehôt viazanosti úrokov príp. úverov s koncovou splatnosťou.

- Private Finance Initiative & Structured Credit Legacy (PFI a SCL)

Táto skupina zahŕňa položky z bývalého segmentu Portfolio Restructuring Unit (PRU), ktorý bol zodpovedný za vrátenie aktív súvisiacich s investičnými aktivitami, ktoré boli v roku 2009 ukončené. Pozície spravované týmto segmentom obsahovali na začiatku štátom nezabezpečené Asset-backed Securities (ABS), ďalšie štruktúrované úverové produkty, položky z vlastného obchodovania vo firemných a bankových obligáciách ako aj exotické úverové deriváty. Spoločnosti boli financované predovšetkým prostredníctvom emisie rôznych druhov cenných papierov so zabezpečenými pohľadávkami a dlhopisov, pričom investori podliehajú riziku výpadku základnej hodnoty alebo vystavovateľa.

- Ostatné:

Ide o štruktúrované spoločnosti, ktoré nespádajú do vyššie uvedených skupín. V zásade sem patria všetky nekonsolidované verejné fondy, ktoré vytvorila spoločnosť Commerz Funds Solutions S. A.. Okrem nich sem patria aj transakcie na kapitálovom trhu Structured Capital Markets (SCM) ako aj štruktúrované spoločnosti v súvislosti s obchodmi s úverovými derivátmi. Obchodné aktivity spoločnosti Commerz Funds Solutions S.A. zahŕňajú všetky druhy pasívnych investičných fondov. Okrem ETF sa ponúkajú verejné fondy, ktoré sledujú rozličné stratégie pre európske trhy a isté investičné triedy. Rovnako fondy ponúkajú možnosť profitovať podľa situácie na trhu z výhod akciových, dlhopisových a surovinových indexov. Commerzbank vlastní podiely jednotlivých verejných fondov, aby zabezpečila likvidný trh príp. podporuje vytvorenie nových fondov s prísunom Seedmoney. SCM realizuje transakcie pre klientov s obmedzeným prístupom na kapitálové trhy a spája ich s alternatívnymi poskytovateľmi kapitálu. SCM je rozdelené na oblasti Structured Finance (SF), Structured Asset Solutions (SAS) a Securitised Products (SP). Oblasť Structured Finance sa zameriava na štruktúrovanie a realizáciu daňovo efektívneho financovania a investícií pre spoločnosti a finančné inštitúcie. Oblasť Structured Asset Solutions sa sústreďuje na zaknihovanie úverového financovania ako aj krátkodobé lízingové financovanie. Oblasť Securitised Products sa zameriava na syntetické zaknihovania a zaknihovania true-sale pre verejné a súkromné umiestnenia. Pri obchodoch s úverovými derivátmi ide o dlhopisy zabezpečené pohľadávkami (Cash Collateralised Debt Obligations a syntetické Collateralised Debt Obligations) ako aj seniorské tranže zaknihovacích transakcií mimo obchodov Conduit Commerzbank. Financovanie spoločností prebieha formou vydávania rôznych tranží cenných papierov, pričom investori týchto cenných papierov podliehajú riziku výpadku základnej hodnoty, kým príjemca zábezpeky je pred týmto rizikom ochránený.

Účtovné hodnoty majetku a dlhov ako aj výnosy a náklady koncernu Commerzbank voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam sú zobrazené v nižšie uvedených tabuľkách. Ďalej sa zobrazuje rozsah

závierka

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

nekonsolidovaných štruktúrovaných spoločností ako aj maximálne riziko straty koncernu Commerzbank.

Maximálne riziko straty koncernu Commerzbank voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam vyplýva z bilancovaného majetku a poskytnutých záruk voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam, ktoré k aktuálnemu rozhodujúcemu dňu neboli vyčerpané. Maximálne riziko straty koncernu

Commerzbank voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam zodpovedá aktuálnym účtovným hodnotám týchto položiek po rizikovej prevencii. S ohľadom na úverové prísluby a záruky rozumieme pod maximálnym rizikom straty nominálnu hodnotu prísluby.

Maximálne riziko straty sa vykazuje v brutto číslach, t.j. bez zohľadnenia zábezpek alebo hedžingových aktivít, ktoré existujú za účelom znižovania rizík.

Účtovné hodnoty majetku a dlhov koncernu Commerzbank voči nekonsolidovaným štruktúrovaným spoločnostiam sú k 31. decembru 2016 v nasledovnej výške:

Mil. €	ABS	Vlastné zaknihovania	Zaknihovania platforma	Hedžingové fondy	Lízingové spoločnosti	PFI a SCL	Ostatné
Majetok k 31.12.2016	8 664	127	1 191	234	470	1 452	804
Pohľadávky voči klientom	133	127	937	1	460	7	26
Obchodné aktíva	7	-	254	204	5	992	378
Finančný majetok	8 524	-	-	24	5	347	400
Ostatný majetok	-	0	-	5	-	106	-
Dlhy k 31.12.2016	-	1 073	71	0	26	-	119
Závazky voči klientom	-	2	70	-	26	-	65
Zaknihované záväzky	-	-	-	-	-	-	-
Obchodné pasíva	-	-	1	-	-	-	54
Ostatné dlhy	-	1 071	-	-	-	-	-
Výnosy a náklady za obdobie od 1.1. do 31.12.2016							
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	74	- 79	21	-	17	125	20
Provizny prebytok	-	-	3	-	9	1	-
Výsledok obchodnej a finančnej činnosti	7	-	8	-	- 1	90	- 30
Výsledok ostatných činností	-	-	-	-	- 1	13	-
Maximálne riziko straty k 31.12.2016							
Majetok	8 664	127	1 191	234	470	1 452	804
Úverové prísluby	-	2	2 922	-	-	-	-
Záruky	-	-	16	-	-	-	-

V nasledujúcej tabuľke sú zobrazené obchody s nekonsolidovanými štruktúrovanými spoločnosťami k 31.12.2015:

Mil. €	ABS	Vlastné zaknihovania	Zaknihovací platforma	Hedžingové fondy	Lízingové spoločnosti	PFI a SCL	Ostatné
Majetok k 31.12.2015	2 610	124	1 483	255	496	4 661	416
Pohľadárky voči klientom	-	114	1 483	1	491	183	331
Obchodné aktíva	7	10	-	224	-	3 875	85
Finančný majetok	2 603	-	-	-	-	482	-
Ostatný majetok	-	-	-	30	5	121	-
Dlhy k 31.12.2015	-	1 035	58	7	32	0	52
Závazky voči klientom	-	2	57	-	32	-	13
Zaknihované záväzky	-	-	-	-	-	-	-
Obchodné pasíva	-	-	1	7	-	-	39
Ostatné dlhy	-	1 033	-	-	-	-	-
Výnosy a náklady za obdobie od 1.1. do 31.12.2015							
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	24	- 73	22	-	18	121	- 30
Provízný prebytok	-	-	3	-	8	-	-
Výsledok obchodnej a finančnej činnosti	-	-	- 47	6	-	- 327	128
Výsledok ostatných činností	-	-	-	-	- 1	43	-
Maximálne riziko straty k 31.12.2015							
Majetok	2 610	124	1 483	255	496	4 661	416
Úverové prísluby	-	-	1 551	-	-	6	-
Záruky	-	-	16	-	-	-	-

Rozsah nekonsolidovaných štruktúrovaných spoločností koncernu je k nasledovný:

Mil. €	ABS	Vlastné zaknihovania	Zaknihovací platforma	Hedžingové fondy	Lízingové spoločnosti	PFI a SCL	Ostatné
Rozsah k 31.12.2016 ¹	65 714	2 660	3 367	234	3 028	1 452	20 055
Rozsah k 31.12.2015 ¹	27 328	4 176	3 048	255	4 458	4 661	2 444

¹ Rozsah štruktúrovaných spoločností v zásade zodpovedá bilančným sumám spoločností. Za Cluster ABS sa vykazujú objem emisií, za Cluster Hedge Fonds ako aj PFI a SCL sa vykazujú podiely, ktoré vlastní Commerzbank.

závierka

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz zmien vlastného kapitálu

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Commerzbank pritom vystupuje ako sponzor štruktúrovaných spoločností, na ktorých nemá podiel Spoločnosť sa považuje za sponzorovanú, ak

- to Commerzbank iniciovala a/alebo vytvorila štruktúru;
- získala alebo kúpila majetok koncernu Commerzbank;
- získala záruky od koncernu Commerzbank alebo bola koncernom intenzívne ponúkaná na trhu.

K 31. decembru 2016 boli hrubé výnosy koncernu Commerzbank zo sponzorovaných nekonsolidovaných spoločností na úrovni - 32 mil Eur (predchádzajúci rok: 232 mil Eur). Tieto výnosy zahŕňajú úrokové a provízne výnosy a v zásade pripadajú na zaknihovací platformu, spoločnosti lízingových objektov a ostatné. Účtovné hodnoty majetku koncernu Commerzbank voči sponzorovaným nekonsolidovaným spoločnostiam boli vo výške 2 553 (predchádzajúci rok: 2 519 mil Eur).

(101) Údaje o podstatných podieloch, ktoré nie sú spojené s možnosťou ovládania

Údaje o podstatných podieloch, ktoré nie sú spojené s možnosťou ovládania, sa v členení podľa segmentov nachádzajú nižšie. Pritom zohľadňujeme aj dcérske spoločnosti mBank S.A. a čiastkový koncern comdirect bank.

	mBank S.A., Varšava, Poľsko		comdirect bank čiasťkový koncern	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Pripočítateľné k podielom bez možnosti ovládania:				
Kapitál (%)	30,6	30,5	18,7	18,7
Hlasovacie práva (%)	30,6	30,5	18,7	18,7
Výsledok koncernu (mil. €)	68	80	17	12
Vlastné imanie (mil. €)	832	807	116	114
Výplata dividend (mil. €)	-	0	11	11
Majetok ² (mil. €)	8 875	8 510	3 597	3 144
Dlhy ² (mil. €)	7 989	7 656	3 480	3 027
Zisk/strata ² (mil. €)	80	92	17	12
Výsledok ostatných činností ² (mil. €)	-61	-5	-4	3
Celkový výsledok ² (mil. €)	19	87	13	15
Cashflows ² (mil. €)	84	207	170	229

² pred elimináciou interných obchodov v koncerne.

(102) Predkladanie správ podľa špecifických požiadaviek krajín

Nižšie uvedené údaje podľa § 26 a Zákona o úverovaní sa vzťahujú na konsolidačný okruh (IFRS) v koncerne Commerzbank. Kapitálový výnos¹ koncernu bol k 31.12.2016 na úrovni 0,08 %. S ohľadom na údaje o predmete činnosti odkazujeme na údaje o vlastníctve podielov (strana 270 nasl.) v elektronickej verzii výročnej správy na internete „Commerzbank > Investor Relations“(www.commerzbank.de). Údaj o obrate je zaobčený na príslušnej závierke spoločnosti podľa

Medzinárodných účtovných štandardov (IFRS) a zahŕňajú výnosy pred rizikovou prevenciou. Výsledok pred zdanením ako aj dane z príjmu a výnosov rovnako pochádzajú z príslušnej ročnej závierky spoločnosti vypracovanej podľa pravidiel IFRS. Údaj o priemernom počte zamestnancov zahŕňa zamestnancov na plný pracovný úväzok ako aj čiastočné úväzky prepočítané na plné pracovné úväzky.

31.12.2016	Obrat (mil. €)	Výsledok pred zdanením (mil. €)	Dane z príjmov a výnosov (Mil. €) ¹	Zamestnanci (počet)
Nemecko	6 280	- 132	261	33 182
Čína, vrátane Hongkongu a Šanghaja	86	14	3	286
Francúzsko	34	12	7	83
Veľká Británia	852	367	137	1 139
Luxembursko	435	261	28	324
Holandsko	12	- 1	- 2	38
Poľsko	1 021	416	96	6 925
Rusko	43	28	8	140
Singapur	99	25	1	386
USA	138	3	- 1	441
Ostatné	246	82	4	703

¹Daňové kvóty, ktoré sú odlišné od nominálnych daňových sadzieb jednotlivých krajín, vyplývajú z dopadov bilancovania latentných daní (aktivácia príp. opravné položky) a z daní z predchádzajúcich rokov (napr. z rozpustenia príp. vytvorenia daňových rezerv).

31.12.2015	Obrat (mil. €)	Výsledok pred zdanením (mil. €)	Dane z príjmov a výnosov (Mil. €) ¹	Zamestnanci (počet)
Nemecko	8 082	1 775	205	33 925
Čína, vrátane Hongkongu a Šanghaja	125	69	8	263
Francúzsko	39	18	9	84
Veľká Británia	1 086	443	179	1 288
Luxembursko	348	220	62	491
Holandsko	7	- 32	- 4	42
Poľsko	1 040	448	76	6 251
Rusko	62	44	9	138
Singapur	113	47	1	362
USA	163	36	28	463
Ostatné	191	70	39	753

¹Daňové kvóty, ktoré sú odlišné od nominálnych daňových sadzieb jednotlivých krajín, vyplývajú z dopadov bilancovania latentných daní (aktivácia príp. opravné položky) a z daní z predchádzajúcich rokov (napr. z rozpustenia príp. vytvorenia daňových rezerv).

(103) Vlastníctvo podielov

Nižšie uvedené údaje uvádzame v koncernovej závierke podľa § 313 ods. 2 Obchodného zákonníka ako aj podľa IFRS 12.10 a IFRS 12.21 ku koncernovej závierke. Údaje o vlastnom imaní a hospodárskom

výsledku pochádzajú z ročných závierok podľa príslušných národných účtovných predpisov. Poznámky pod čiarou a poznámky k nižšie uvedeným tabuľkám sú zhrnuté na konci tejto poznámky.

1. Prepojené spoločnosti

a) Prepojené spoločnosti zahrnuté do koncernovej závierky

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
ABANTUM Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	61	5
ABORONUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	35	4
ABORONUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin KG	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	0,0	85,0	EUR	10	0
ACCOMO Hotel HafenCity GmbH & Co. KG	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	-1	-79 ¹⁾
ACCOMO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	24	2
ADMERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	25	-6
AHOTELLO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	24	1
ALISSETTA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	25	-1
ASTUTIA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	3 825	- ^{a)}
Atlas Vermögensverwaltungs-gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	314 317	- ^{a)}
BDH Development Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	97 323	-4 650
Bridge Re Limited	Hamilton, Bermuda	SOFDL	100,0		USD	424	140
CBG Commerz Beteiligungsgesellschaft Holding mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	6 137	- ^{a)}
CBG Commerz Beteiligungskapital GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	55 307	5 233
CERI International Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	33 499	10 286
CFB-Fonds Transfair GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	1 175	- ^{a)}
Coba Vermögensverwaltungs-gesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	26	- ^{a)}
comdirect bank Aktiengesellschaft	Quickborn, Nemecko	KREDI	81,3		EUR	410 595	56 488
Commerz (East Asia) Limited	Hongkong, Hongkong	SOFDL	100,0		EUR	3 232	1 225
Commerz Asset Management Asia Pacific Pte Ltd	Singapur, Singapur	BETGE	100,0		USD	27 982	1 167

127 Prehľad celkových výsledkov
 130 Súvaha
 132 Výkaz zmien vlastného kapitálu
 134 Výkaz finančných tokov
 136 Príloha (Poznámky)
 297 Prehlásenie zákonných zástupcov
 298 Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odhylujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
Commerz Bankenholding Nova GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	1 416 644	-
Commerz Business Consulting GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	89	-
Commerz Direktservice GmbH	Duisburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1.178	-
Commerz Equipment Leasing Limited	Londýn, Veľká Británia	SOUNT	100,0		GBP	0	0
Commerz Funds Solutions S.A.	Luxemburg, Luxembursko	BETGE	100,0		EUR	7 215	3 516
Commerz Grundbesitz Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	90,0		EUR	13 159	777
Commerz Markets LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	486	32
Commerz Pearl Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	20	3
Commerz Property GmbH & Co. Hamburg KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	4.559	1.343
Commerz Real AG	Eschborn, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	408 015	-
Commerz Real Asset Verwaltungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	25	-
Commerz Real Baumanagement GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	4 238	-
Commerz Real Fonds Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	151	-
Commerz Real Investmentgesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	21 677	-
Commerz Real Kapitalverwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	5 000	-
Commerz Real Mobilienleasing GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	5 310	-
Commerz Real Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	26	-
Commerz Securities Hong Kong Limited	Hongkong, Hongkong	SOFDL	100,0		EUR	10 576	326
Commerz Services Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	14 929	-
Commerz Systems GmbH	Eschborn, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	6 464	-
Commerzbank (Eurasija) AO	Moskau, Rusland	KREDI	100,0		RUB	9 712 473	2 997 684
Commerzbank Asset Management Asia Ltd.	Singapur, Singapur	SOFDL	100,0		USD	1 938	46
Commerzbank Auslandsbanken Holding AG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	183 000	-
Commerzbank Brasil S.A. - Banco Múltiplo	São Paulo, Brazília	KREDI	97,5		BRL	35 545	-15 270

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
Commerzbank Capital Investment Company Limited	Londýn, Veľká Británia	BETGE	100,0		GBP	0	0
Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.	Luxemburg, Luxembursko	KREDI	100,0		EUR	677 793	79 386 ³⁾
Commerzbank Finance 3 S.à.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	SOFDL	100,0		EUR	785	-15
Commerzbank Finance BV	Amsterdam, Holandsko	BETGE	100,0		EUR	1 231	64
Commerzbank Finance Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	216 702	11 425
Commerzbank Holdings (UK) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	15 398	58 866
Commerzbank Holdings France	Paríž, Francúzsko	SOFDL	100,0		EUR	77 669	-2 087
Commerzbank Immobilien- und Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	462 597	- ^{a)}
Commerzbank Inlandsbanken Holding GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	2 312 110	- ^{a)}
Commerzbank Leasing 4 S.e.n.c.	Luxemburg, Luxembursko	SOFDL	100,0		GBP	45	-7
Commerzbank Leasing 5 S.e.n.c.	Luxemburg, Luxembursko	SOFDL	100,0		GBP	61	36
Commerzbank Leasing 6 S.à.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	SOFDL	100,0		GBP	98	1
Commerzbank Leasing December (1) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	345	-10
Commerzbank Leasing December (12) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	584	2
Commerzbank Leasing December (13) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOUNT	100,0		GBP	0	0
Commerzbank Leasing December (26) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOUNT	100,0		GBP	0	0
Commerzbank Leasing December (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	764	-83
Commerzbank Leasing Holdings Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	15 202	17 004
Commerzbank Leasing Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	1 249	129
Commerzbank Leasing March (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	243	99
Commerzbank Leasing September (5) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	193	68
Commerzbank Securities Ltd	Londýn, Veľká Británia	SOUNT	100,0		GBP	10	0
Commerzbank Securities Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	SOUNT	100,0		GBP	0	0
Commerzbank U.S. Finance, Inc.	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	336	2
Commerzbank Zrt.	Budapešť, Maďarsko	KREDI	100,0		HUF	26 261 000	-434 000
CommerzFactoring GmbH	Mainz, Nemecko	SOFDL	50,1		EUR	1 099	- ^{a)}

127 Prehľad celkových výsledkov
 130 Súvaha
 132 Výkaz zmien vlastného kapitálu
 134 Výkaz finančných tokov
 136 Príloha (Poznámky)
 297 Prehlásenie zákonných zástupcov
 298 Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odhylujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
CommerzVentures Beteiligungs GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	99,4	99,5	EUR	-	-
CommerzVentures GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	20 205	-1 916
ComTS Finance GmbH	Halle (Saale), Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 550	-
ComTS Logistics GmbH	Magdeburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 550	-
ComTS Mitte GmbH	Erfurt, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	2 714	-
ComTS Nord GmbH	Magdeburg, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 492	-
ComTS Ost GmbH	Halle (Saale), Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 550	-
ComTS West GmbH	Hamm, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	1 256	-
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Alpha Objekt Hauptverwaltung Frankfurt KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	0,0	2,2	EUR	-34 554	21 050
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Beta Objekt Hauptverwaltung Frankfurt KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	0,0	2,2	EUR	-34 588	21 051
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Erfurt KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	0,1	0,3	EUR	8 521	-10 304
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Halle Am Markt KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	6,0	7,0	EUR	600	-1 301
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Düsseldorf Breite Straße KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	0,0		EUR	-283	9 170
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Essen Lindenallee KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	0,0	10,4	EUR	-275	2 176
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungs-gesellschaft mbH & Co. Objekt Frankfurt Neue Mainzer Straße KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	94,9		EUR	6 211	14 412
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schwabing KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	8,1	65,0	EUR	-4 327	1 055
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Wuppertal KG	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	510	-1 270
Dresdner Capital LLC I	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	1 748	42

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
Dresdner Capital LLC IV	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		JPY	18 641	- 75
Dresdner Kleinwort & Co. Holdings, Inc.	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	65 928	- 13 958
Dresdner Kleinwort Capital Inc.	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	11 711	6
Dresdner Kleinwort Finance Inc.	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	3 426	62
Dresdner Kleinwort Flags Inc.	Wilmington, Delaware, USA	BETGE	100,0		USD	140 478	- 1
Dresdner Kleinwort Holdings II, Inc.	Wilmington, Delaware, USA	BETGE	100,0		USD	1 965	188
Dresdner Kleinwort LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	34 163	1
Dresdner Kleinwort Luminary Inc.	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	736 977	4 456
Dresdner Kleinwort Moon LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	18 982	- 3 599
Dresdner Kleinwort Services (Guernsey) Limited	St. Peter Port, Guernsey	SOUNT	100,0		GBP	0	- 2
Dresdner Lateinamerika Aktiengesellschaft	Hamburg, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	32 109	- ^{a)}
DSB Vermögensverwaltungs-gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	25	- ^{a)}
Entertainment Asset Holdings C.V.	Amsterdam, Holandsko	SOUNT	58,2		USD	72	3
Entertainment Asset Holdings GP B.V.	Amsterdam, Holandsko	SOFDL	100,0		EUR	0	0
Eschborn Capital LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	8 279	- 964
European Bank for Financial Services GmbH (ebase)	Aschheim, Nemecko	KREDI	100,0		EUR	33 310	- ^{a)}
FABA Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	26	- ^{a)}
Felix (CI) Limited	George Town, Cayman Islands	SOUNT	100,0		GBP	26	0
Film Library Holdings LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOUNT	51,0		USD	36 246	- 4 645
Frega Vermögensverwaltungs-gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	31	0
Garbary Sp. z o.o.	Poznan, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	41 977	1 326
Greene Elm Trading II LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	10 219	171
Greene Elm Trading III LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	10 701	183
Greene Elm Trading V LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	9 492	161
Greene Elm Trading VI LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	11 573	185
Greene Elm Trading VII LLC	Wilmington, Delaware, USA	BETGE	100,0		USD	15 444	378

127 Prehľad celkových výsledkov
 130 Súvaha
 132 Výkaz zmien vlastného kapitálu
 134 Výkaz finančných tokov
 136 Príloha (Poznámky)
 297 Prehlásenie zákonných zástupcov
 298 Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odhylujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
Gresham Leasing March (1) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOUNT	100,0		GBP	100	0
Gresham Leasing March (2) Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	2 465	46
Herradura Ltd	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	5	0
Kira Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Mníchov, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	74 830	-
Kommanditgesellschaft MS „CPO ALICANTE“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	18 552	371
Kommanditgesellschaft MS „CPO ANCONA“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	77,6	77,5	EUR	30 868	-3 534
Kommanditgesellschaft MS „CPO BILBAO“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	17 087	106
Kommanditgesellschaft MS „CPO MARSEILLE“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	77,6	77,5	EUR	27 144	-4 158
Kommanditgesellschaft MS „CPO PALERMO“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	73,9		EUR	42 994	-3 481
Kommanditgesellschaft MS „CPO TOULON“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	26 093	-3 527
Kommanditgesellschaft MS „CPO VALENCIA“ Offen Reederei GmbH & Co.	Hamburg, Nemecko	SOUNT	90,0		EUR	18 080	60
LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH	Eschborn, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	5 662	-
Marylebone Commercial Finance (2)	Londýn, Veľká Británia	SOUNT	100,0		GBP	0	0
mBank Hipoteczny S.A.	Varšava, Poľsko	KREDI	100,0		PLN	764 459	17 877
mBank S.A.	Varšava, Poľsko	KREDI	69,4		PLN	10 789 893	1 155 226
mCentrum Operacji Sp. z o.o.	Aleksandrów Łódzki, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	34 862	-996
MERKUR Grundstücks GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	8 732	-
mFactoring S.A.	Varšava, Poľsko	SOFDL	100,0		PLN	88 177	-27 124
mFinance France S.A.	Paríž, Francúzsko	SOFDL	100,0		EUR	432	-97
mFinanse S.A.	Łódz, Poľsko	SOUNT	100,0		PLN	70 659	192 878
mLeasing Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	SOFDL	100,0		PLN	232 066	43 715
mLocum S.A.	Łódz, Poľsko	SOUNT	80,0		PLN	148 601	14 540
MOLARIS Verwaltungs- und Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	25,0		EUR	2 883	2 858
NAVIPOS Schiffsbeteiligungsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	11 977	23 417
NORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekte Plön und Preetz KG	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	90,0	65,0	EUR	10	-67

Obchodné meno	Sídlo	Účel	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúca hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
NOVELLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	11 176	- ^{a)}
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kaiser-Karree KG	Grünwald, Nemecko	SOUNT	85,0	93,0	EUR	- 828	- 76
Pisces Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	SOFDL	100,0		GBP	0	0
REFUGIUM Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	SOFDL	100,0		EUR	8 964	398
Rood Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	SOUNT	100,0		GBP	0	0
Rook Finance LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	92 074	240
SECUNDO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	5 811	- ^{a)}
Service-Center Inkasso GmbH Düsseldorf	Düsseldorf, Nemecko	SOUNT	100,0		EUR	304	- ^{a)}
Sterling Energy II LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	74 278	- 5 039
Sterling Energy LLC	Wilmington, Delaware, USA	SOFDL	100,0		USD	134 717	- 545
Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	BETGE	100,0		PLN	648	- 138
TOMO Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	BETGE	100,0		EUR	22 778	- ^{a)}
Twins Financing LLC	Dover, Delaware, USA	SOUNT	60,0		USD	464	3 465
Watling Leasing March (1)	Londýn, Veľká Británia	SOUNT	100,0		GBP	0	0
Wilmots Leasing AB	Štokholm, Švédsko	SOFDL	100,0		SEK	563	- 322
Zelos Luxembourg S.C.S.	Luxemburg, Luxembursko	BETGE	100,0		EUR	- 18 901	- 1 180

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

b) Prepojené spoločnosti, ktoré v dôsledku koncernovej závierky podriadeného významu nie sú zahrnuté do

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
1. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
10. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
11. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
12. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
13. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
14. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
14. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin Lindencorso KG	Düsseldorf, Nemecko	81,4	
2. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
2. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Balingen KG	Düsseldorf, Nemecko	73,6	73,8
2. CR Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Heilbronn KG	Düsseldorf, Nemecko	78,1	78,3
3. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
4. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
5. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
6. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
7. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
8. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
9. CR Fonds-Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABALINGA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABANTITIM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ABELASSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACARINA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACCESSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACILIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
ACINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ACOLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
ACONITA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		c)
ACRONA Photovoltaik-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Actium Leasobjekt Gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
ACTOSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADAMANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADAMANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Elbphilharmonie KG	Düsseldorf, Nemecko	50,0	
ADELIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADENARA Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADRUGA Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ADURAMA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AFORTUNA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AGALINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AGARBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AGASILA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AGUSTO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AHOIH Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
AJOLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AJUNTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AKERA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALACRITAS Verwaltungs- und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALBELLA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALBOLA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALCARDA Beteiligungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALDINGA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALDULA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALEMONA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALFUTURA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALICANTE NOVA Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0	
ALIVERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALLATA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	94,0	
ALMARENA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALMARENA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin KG	Düsseldorf, Nemecko	0,0	50,0 ^{c)}
ALMONDA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALMURUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALSANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALSANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekte RiCö KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	15)
ALSENNA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALUBRA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALVENTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALVINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ALZOLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMALIA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMENA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMERA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMONEUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AMTERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANBANA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANCAVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANCONA NOVA Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0	
ANDINO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
ANDINO Dritte Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
ANDINO Fünfte Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	16)
ANDINO Vierte Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ANDINO Zweite Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
Anthusa Alpha GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	
Anthusa Beta GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	
ARAFINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARAUNA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARBITRIA Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AREBA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARIBELLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARINGO GmbH & Co. Geschlossene Investment KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARINGO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
ARINO Beteiligungs-GmbH & Co.KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARINO GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Ariondaz SAS	Paríž, Francúzsko	100,0	
ARKAMA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARMILLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ARVINA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASCETO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASERTUNA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASKIBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASSANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASSENTO Photovoltaik-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASSERTA Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ASTRADA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Atlas-Alpha GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
ATUNO Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AURESTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVALERIA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVALERIA Hotel HafenCity GmbH & Co. KG	Hamburg, Nemecko	94,8	94,0
AVANCIA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVENTIMOLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVERTUM Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVERTUM Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH & Co. Zweite Legacy 600 KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVIO Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AVOLO Flugzeugleasinggesellschaft mbH	Karlsruhe, Nemecko	100,0	
AWINTO Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
AWL I Sp. z o.o. in liquidation	Varšava, Poľsko	100,0	17)
BENE Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
BERGA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG	Grünwald, Nemecko	100,0	19,0
Beteiligungsgesellschaft für Industrie und Handel mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
BILBAO NOVA Shipping Limited	Monrovia, Libéria	100,0	
Blue Amber Fund Management S.A.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
BONITAS Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
BONITAS Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Alzenau KG	Düsseldorf, Nemecko		c)
BONITAS Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Friedrichshafen KG	Düsseldorf, Nemecko	0,0	51,0
BRE Property Partner Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
CBG Commerz Beteiligungskapital Verwaltungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
CCR Courtage i.L.	Paríž, Francúzsko	100,0	
CG Japan GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
CG Real Estate Luxemburg S.à.r.l. i.L.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	18)
CGI Stadtgalerie Schweinfurt Verwaltungs- GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
CGI Victoria Square Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
CGI Victoria Square Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
CIMONUSA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
CIV GmbH Beta	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
COLLEGIUM GLASHÜTTEN Zentrum für Kommunikation GmbH	Glashütten, Nemecko	100,0	19) a)
Commerz Brasil Holding e Servicos Ltda.	São Paulo, Brazília	100,0	
Commerz Building and Management GmbH	Essen, Nemecko	100,0	a)
Commerz GOA Realty Associates LLC	Wilmington, Delaware, USA	49,0	50,0 c)
Commerz Keyes Avenue Properties (Proprietary) Ltd.	Johannesburg, Južná Afrika	100,0	
Commerz Nederland N.V.	Amsterdam, Holandsko	100,0	20)
Commerz Nominees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerz Property GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
Commerz Real Asia Pacific Limited	Hongkong, Hongkong	100,0	
Commerz Real Asset Structuring GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Commerz Real Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	22,9	23,0 c)
Commerz Real Digitale Vertriebs- und Service GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Commerz Real Finanzierungsleasing GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
Commerz Real Fund Management S.à.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
Commerz Real Nederland B. V.	Amsterdam, Holandsko	100,0	
Commerz Real North Ltd.	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerz Real Southern Europe GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
Commerz Real West BV	Amsterdam, Holandsko	100,0	
Commerz Real Western Europe GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
Commerz Realty Associates GP V, LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Commerz Regulatory Models GmbH i.L.	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	21)
Commerz Trade Services Sdn. Bhd.	Kuala Lumpur, Malajzia	100,0	
Commerz Trade Services Sociedad Anónima	San José, Costa Rica	100,0	
Commerzbank Capital Management Unternehmensbeteiligungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
Commerzbank Investments (UK) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Leasing 2 S.à.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
Commerzbank Leasing December (6) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Pension Trustees Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Commerzbank Representative Office Nigeria Limited	Lagos, Nigéria	100,0	
Commerzbank Representative Office Panama, S.A.	City of Panama, Panama	100,0	
Commerzbank São Paulo Servicos Ltda.	São Paulo, Brazília	100,0	22)
CommerzKommunalbau GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
CommerzLeasing Anlagen-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
CommerzLeasing GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
CommerzStiftungstreuhand GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
CommerzTrust GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
CommerzVentures Beteiligungsverwaltungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	23)
ComTS Kredit GmbH	Duisburg, Nemecko	100,0	24) a)
COMUNITHY Immobilien GmbH	Düsseldorf, Nemecko	51,0	
CR KaiserKarree Holding S.a.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
Crédito Germánico S.A.	Montevideo, Uruguay	100,0	

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
CRI Erste Beteiligungsgesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
CSA COMMERZ SOUTH AFRICA (PROPRIETARY) LIMITED	Johannesburg, Južná Afrika	100,0	
CSK Sp. z o.o.	Lódz, Poľsko	100,0	
DAUNUS Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		a) c)
Delphi I Eurohypo LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
DFI S.r.l. in liquidazione	Miláno, Taliansko	100,0	
Dr. Gubelt Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Potsdam Alte Wache KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	0	0,4 c)
Dr. Gubelt Immobilien Vermietungs-Gesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
DRABELA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DREBOSTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
DREBOSTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schwerin KG	Grünwald, Nemecko	6,0	2,0 c)
DREDOLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DREFLORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DREFUMA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRELARA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRELOBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft & Co. Objekt Gevelsberg KG	Grünwald, Nemecko	6,0	5,0 c)
DRELOBA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
DRELOSINA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRENITA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DRESANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
Dresdner Kleinwort Derivative Investments Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Dresdner Kleinwort do Brasil Limitada	Rio de Janeiro, Brazília	100,0	
Dresdner Kleinwort Wasserstein Securities (India) Private Limited	Mumbai, India	75,0	
DRETERUM Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
DREVERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
EHY Real Estate Fund I, LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
Elfte Umbra Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
EuREAM GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
EVIDENTIA Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Fernwärmenetz Lipsko GmbH	Lipsko, Nemecko	100,0	
FLOR Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		a) c)
FORNAX Kraftwerk-Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
Frankfurter Gesellschaft für Vermögensanlagen mit beschränkter Haftung	Eschborn, Nemecko	100,0	a)
FUHRATIVUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft Objekt Lauchhammer mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
Galbraith Investments Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
General Leasing (No.16) Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Gesellschaft für Kreditsicherung mbH	Berlín, Nemecko	63,3	
G-G-B Gebäude- und Grundbesitz GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	25) a)
GIE Dresdner Kleinwort France i.L.	Paríž, Francúzsko	100,0	
GIE Victoria Aéronautique	Paríž, Francúzsko	100,0	
GO German Office GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	a)

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	
gr Grundstücks GmbH Objekt Corvus & Co. Sossenheim KG i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0		
gr Grundstücks GmbH Objekt Corvus i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0		
GRABINO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRADARA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko			c)
GRAFINO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRAFINO Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Sendlinger Alm KG	Grünwald, Nemecko	100,0	15,0	c)
GRALANA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko			c)
GRALIDA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRAMINA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRAMOLDISCUS Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRAMOLINDA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRAMOLINDA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Frankfurt KG i.L.	Grünwald, Nemecko	94,0	40,0	26) c)
GRAMOLSEMPA GmbH	Grünwald, Nemecko			c)
GRASSANO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRATNOMA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRAVIATION Flugzeug-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko			c)
GRECORA Aviation GmbH	Grünwald, Nemecko	100,0		27)
GRECORA Aviation GmbH & Co. geschlossene Investment KG	Grünwald, Nemecko	100,0		28)
Greene Elm Trading IX LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0		
Greene Elm Trading VIII LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0		
Greene Elm Trading X LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0		
GRENADO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRENDA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRESELA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
Gresham Leasing March (3) Limited	Londýn, Veľká Británia	70,0		
GRETANA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRILISA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GRINA Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0		29)
GRONDOLA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0		c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin Marzahn KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Berlin Weißensee KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Chemnitz KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Darmstadt KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Dreieich KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Dresden KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Essen KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Hannover EXPOPark KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0	c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Hannover Hauptbetrieb KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0	c)

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Lipsko KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Saarbrücken KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Saarlouis KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROSINA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Stuttgart KG	Grünwald, Nemecko	0,6	5,0 c)
GROTEGA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRUMENTO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRUMONA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRUMOSA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
GRUNATA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
Grupa PINO Sp. z o.o. w likwidacji	Varšava, Poľsko	100,0	
HAJOBANTA GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOBURGA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOGA-US Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOLENA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOLINDA Beteiligungsgesellschaft GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOLUCA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOMA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOMINA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJORALDIA Verwaltung und Treuhand GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOSINTA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOSOLA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
HAJOTARA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Hamudi S.A.	Madrid, Španielsko	100,0	
Haus am Kai 2 O.O.O.	Moskva, Rusko	100,0	
HDW Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
HIMUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		a) c)
Histel Beteiligungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	a)
Immobilien-gesellschaft Ost Hägle, spol. s r.o.	Praha, Česko	100,0	
Immobilienverwaltungsgesellschaft Schlachthof Offenbach mbH i.L.	Eschborn, Nemecko	100,0	30)
IMMOFIDUCIA Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
IMO Autopflege Beteiligungsverwaltungsgesellschaft mbH	Mülheim an der Ruhr, Nemecko		c)
IWP International West Pictures GmbH & Co. Erste Produktions KG i.L.	Kolín, Nemecko	95,1	31)
IWP International West Pictures Verwaltungs GmbH	Kolín, Nemecko	100,0	
Japanturm Betriebs-gesellschaft mbH i.L.	Wiesbaden, Nemecko	100,0	32)
JBBK Verwaltungs S.à.r.l.	Luxemburg, Luxembursko	100,0	
JMD III Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
KENSTONE GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	a)
KTC Kommunikations- und Trainings-Center Königstein GmbH	Königstein, Nemecko	100,0	a)
LIVIDA MOLARIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Erfurt, Nemecko		c)
LOUISENA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	
LOUSENA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Königstein KG	Grünwald, Nemecko			c)
Lufthansa Leasing GmbH & Co. Echo-Oscar KG i. L.	Grünwald, Nemecko	100,0	99,6	
LUGO Photovoltaik Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0		
LUTEA MOLARIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Berlin, Nemecko			c)
M 31 Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
Main Incubator GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0		
MARBARDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MARBINO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MARBREVA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MARBREVA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt AOK Bayern KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	50,0	c)
MARBREVA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt AOK Rheinland-Pfalz KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	50,0	c)
MARIUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MARLINTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MAROLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
Marseille Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0		
Max Lease S.à.r.l. i.L.	Luxemburg, Luxembursko	100,0		33)
mCorporate Finance S.A.	Varšava, Poľsko	100,0		
MOLANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLANCONA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0		c)
MOLANDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLANGA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0		
MOLANKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLANZIO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARELLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLAREZZO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARGA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARIS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kurhaus KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	49,0	34) c)
MOLARIS Geschäftsführungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARIS Grundstücksverwaltung GmbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARIS Immobilienverwaltung GmbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARIS Managementgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARIS Objektverwaltung GmbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARISA Vermögensverwaltung mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARISSA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLARISSA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Detmold KG	Düsseldorf, Nemecko	1,0	2,0	c)
MOLARONA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLAROSA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLASSA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLATHINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLBAKKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)
MOLBAMBA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko			c)

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehľadzenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
MOLBARVA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	e)
MOLBERA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLBERNO Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	e)
MOLBOLLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLBONA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	e)
MOLBRIENZA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLBURGA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLCAMPO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLCENTO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLCOCO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLCORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLCREDO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLDARA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLDEO Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLDEO Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Lünen KG	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLDESKA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Mallersdorf KG	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLDICMA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLDOMA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLDORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLEMPA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLENDRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLETUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLFENNA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLFINO Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Berlin, Nemecko		35) e)
MOLFOKKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLFRIEDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLFUNDA Vermietungsgesellschaft mbH	Berlin, Nemecko		e)
MOLGABA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLGATO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLGEDI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLGEKA Vermietungsgesellschaft mbH	Meerbusch, Nemecko		e)
MOLGERBA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLGERO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLGRADO Vermietungsgesellschaft Objekt Göttingen und Oldenburg mbH i.L.	Grünwald, Nemecko	50,0	36) e)
MOLHABIS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLIGELA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLIGO Vermietungsgesellschaft mbH	Rostock, Nemecko		e)
MOLISTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLITA Vermietungsgesellschaft mbH	Hannover, Nemecko		e)
MOLKANDIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLKIRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLKRIMA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLMARTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLMELFI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLMIRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		e)
MOLNERA Vermietungsgesellschaft mbH	Berlin, Nemecko		e)

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
MOLOTA Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		c)
MOLPANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLPATRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLPERA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLPETTO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLPIKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLPIREAS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
MOLPLANTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLPURA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLRANO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLRATUS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLRAWIA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLRESTIA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLRISTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MOLRITA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLROLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLRONDA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLRONDA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Nürnberg KG	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLROSSI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLSANA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLSANTA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLSCHORA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLSIWA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLSOLA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko		c)
MOLSTEFFA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLSTINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLSURA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
MOLTANDO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLTARA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLTERAMO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLTESO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLTIVOLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLTUNA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLTUNIS Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLUGA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLVANI Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLVENTO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLVERA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLVINA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLVINCA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLVORRA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLWALLA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLWALLA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schweinfurt KG	Düsseldorf, Nemecko	1,0	2,0 c)
MOLWANKUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLWARGA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MOLWORUM Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúca sa hlasovacie práva %
MOLWORUM Vermietungsgesellschaft mbH & Co: Objekt Otthensen KG	Düsseldorf, Nemecko	1,0	2,0 c)
MONATA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MONEA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
MORANO Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
MS „PUCCINI“ Verwaltungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
NACOLO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NACONA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NACONGA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAFARI Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAFIRINA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NASIRO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NASTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUCULA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAULUMO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAURANTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAURATA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUSOLA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTARO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTESSA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTIS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTLUS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTORIA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAUTUGO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVALIS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVALIS Schiffsbetriebsgesellschaft mbH & Co: MS "NEDLLOYD JULIANA" KG üL.	Hamburg, Nemecko	93,6	93,7
NAVIBOLA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIBOTO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIFIORI Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIGA Schiffsbeteiligung GmbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIGATO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIGOLO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVILO Vermietungsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVINA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIRENA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVIROSSA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITARIA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITONI Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITOSA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVITURA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NAVO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co: Objekt Berlin KG	Düsseldorf, Nemecko	10,0	15,0 c)
NEHO Beteiligungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
NEHO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft Objekt Frankfurt Kaiserplatz mbH & Co: KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
NEPTANA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTILA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTORA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTUGA Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NEPTUNO Schiffsbetriebsgesellschaft mbH	Hamburg, Nemecko	100,0	
NERVUS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NESTOR Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NEUGELB STUDIOS GmbH	Berlin, Nemecko	100,0	a)
NOLICA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	70,0	
NORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt EHLingen KG	Düsseldorf, Nemecko	0,0	50,0 c)
NORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Koblenz-Kesselheim KG	Düsseldorf, Nemecko	0,0	50,0 c)
NOSCO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Mainz, Nemecko	100,0	
NOTITIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NOVITAS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Number X Real Estate GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	
NUMERIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
NURUS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
Octopus Investment Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	100,0	
openspace GmbH	Berlin, Nemecko	82,5	37)
OPTIO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
OPTIO Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Schönborn KG	Düsseldorf, Nemecko		c)
OPTIONA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
ORBITA Kraftwerk-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
ORBITA Kraftwerk-Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kraftwerk Hessen KG	Düsseldorf, Nemecko		c)
ORNATUS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	c)
OSKAR Medienbeteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
PALERMO Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0	
PAREO Kraftwerk-Beteiligungsgesellschaft mbH	Lipsko, Nemecko	100,0	
PATELLA Vermietungsgesellschaft mbH	Berlin, Nemecko		c)
PATULA Beteiligungsgesellschaft mbH	Stuttgart, Nemecko	100,0	
Projekt CH Lodz Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	95,5	
Property Partner Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
Property Rzeczypospolitej 33 Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
quatron Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		c)
RALTO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RAMONIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RANA Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RAPIDA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RAVENNA Kraków Sp. z o.o.	Varšava, Poľsko	100,0	
RAYMO Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RAYMO Vierte Portfolio GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	

127 Prehľad celkových výsledkov
 130 Súvaha
 132 Výkaz zmien vlastného kapitálu
 134 Výkaz finančných tokov
 136 Príloha (Poznámky)
 297 Prehlásenie zákonných zástupcov
 298 Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
RAYMO Zweite Portfolio GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
RECURSA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
REGALIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		38) c)
RESIDO Flugzeug-Leasinggesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RIPA Medien-Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
RIVALIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)
ROSARIA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ROSATA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt ISF Sindlingen KG	Düsseldorf, Nemecko	0,0	50,0 c)
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Veldhoven KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	50,0 c)
ROSEA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekte TANK & RAST KG	Düsseldorf, Nemecko	0,0	50,0 c)
ROSINTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
ROSOLA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
SENATORSKA Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
SILVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko		c)
SOLTRX Transaction Services GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	a)
South East Asia Properties Limited	Londýn, Veľká Británia	100,0	
Space Park Erste Verwaltungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	100,0	
TALORA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
TAMOLDINA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
TAMOLTEMPA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
TAMOLTESSA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
TANECTRA Beteiligungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	100,0	39)
TASKABANA erste Immobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Marl KG	Grünwald, Nemecko		c)
TASKABANA erste Mobilien-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Marl KG	Grünwald, Nemecko		c)
TASKABANA Vermietungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	50,0	c)
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Streubesitz KG	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
TIGNARIS Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
TIGNATO Beteiligungsgesellschaft mbH	Eschborn, Nemecko	100,0	
TIGNATO Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. KolínTurm MediaPark KG	Eschborn, Nemecko	100,0	
TOULON NOVA Shipping Limited	Monrovia, Liberia	100,0	
T-Rex Baugesellschaft mbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
T-Rex Verwaltungs GmbH	Wiesbaden, Nemecko	100,0	
U.S. Residential I GP, LLC	Wilmington, Delaware, USA	100,0	
U.S. Residential Investment I, L.P.	Wilmington, Delaware, USA	90,0	
Urban Invest Holding GmbH	Eschborn, Nemecko	100,0	
VALENCIA NOVA Shipping Limited	Monrovia, Libéria	100,0	
WebTek Software Private Limited	Bangalore, India	100,0	

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
Windpark Duben Süd GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	40)
Windpark Karche 2 GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	41)
Windpark Klosterkumbd Verwaltungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Windpark Rayerschied Verwaltungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Windpark Schönesseiffen Verwaltungs GmbH	Düsseldorf, Nemecko	100,0	
Windsor Asset Management GP Ltd.	Toronto, Kanada	75,0	0,0 c)
Windsor Canada Verwaltungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko		c)

2. Pridružené spoločnosti

a) Pridružené spoločnosti ocenené v koncernovej súvahe at-Equity

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie* tis.	Ročný výsledok* tis.
AKA Ausfuhrkredit-Gesellschaft mbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	31,6		EUR	196 932	16 035
Argor-Heraeus S.A.	Mendrisio, Švajčiarsko	32,7		CHF	116 242	15 477
Capital Investment Trust Corporation	Taipeh, Taiwan	24,0		TWD	3 169 045	408 100
Commerz Finanz GmbH	Mníchov, Nemecko	49,9		EUR	562 829	30 784
Commerz Unternehmensbeteiligung-Aktiengesellschaft	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	40,0		EUR	87 287	9 945
DTE Energy Center, LLC	Wilmington, Delaware, USA	50,0		USD	76 904	11 188
HAJOBANTA GmbH & Co. Asia Opportunity I KG	Düsseldorf, Nemecko	20,8		EUR	79 061	-38 471
ILV Immobilien-Leasing Verwaltungsgesellschaft Düsseldorf mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0		EUR	6 462	1 343

b) Pridružené spoločnosti, ktoré v dôsledku podriadeného významu nie sú v koncernovej súvahe ocenené at-Equity

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
AF Eigenkapitalfonds für deutschen Mittelstand GmbH & Co. KG	Mníchov, Nemecko	47,4	47,5
AGASILA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Düsseldorf KG	Düsseldorf, Nemecko	24,3	29,0
ALIVERA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Düsseldorf-Lichtenbroich KG	Düsseldorf, Nemecko	5,2	25,0
ASTIRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH	Düsseldorf, Nemecko	50,0	
ATISHA Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Paríž KG	Düsseldorf, Nemecko	50,0	
BONUS Vermietungsgesellschaft mbH i.L.	Düsseldorf, Nemecko	30,0	42)

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
Düsseldorfer Börsenhaus GmbH	Düsseldorf, Nemecko	20,0	
FRAST Beteiligungsgesellschaft mbH	Grünwald, Nemecko	49,0	
FRAST Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kokerei KG	Grünwald, Nemecko		e)
GIE Cinqieme Lease	Puteaux, Francúzsko	33,3	
GIE Go Lease	Puteaux, Francúzsko	50,0	
GIE Hu Lease	Puteaux, Francúzsko	50,0	
GIE Quatrieme Lease	Puteaux, Francúzsko	33,3	
GOPA Gesellschaft für Organisation, Planung und Ausbildung mbH	Bad Homburg, Nemecko	24,8	28,8
Immobilien-Vermietungsgesellschaft Dr. Rühl GmbH & Co. Objekt Stutensee KG	Düsseldorf, Nemecko	3,5	25,0
Immobilien-Vermietungsgesellschaft Reeder & Co. Objekt Plauen-Park KG	Düsseldorf, Nemecko	21,4	21,3
Kapelaansdijk I BV	Amsterdam, Holandsko	25,0	
Koppelenweg I BV	Hoerelaken, Holandsko	33,3	
MAECENA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Dortmund KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	5,0	33,3
MFG Flughafen-Grundstücksverwaltungsgesellschaft mbH & Co. BETA KG i.L.	Grünwald, Nemecko	29,4	29,0
MIDAS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Langenhagen KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	5,0	50,0 43)
MINERVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Radolfzell KG i.L.	Düsseldorf, Nemecko	21,0	44)
MOLWANKUM Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Landkreis Hildburghausen KG	Düsseldorf, Nemecko	6,0	31,0
MS „Meta“ Stefan Patjens GmbH & Co. KG	Drochtersen, Nemecko	30,5	
NESTOR Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Villingen-Schwenningen	Düsseldorf, Nemecko	0,0	50,0
NOSSIA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG i.L.	Pöcking, Nemecko	2,5	25,0
OSCA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG i. L.	Grünwald, Nemecko	26,0	
Pinova GmbH & Co. Erste Beteiligungs KG	Mníchov, Nemecko	40,0	
PRUNA Betreiber GmbH	Grünwald, Nemecko	51,0	
Rendite Partner Gesellschaft für Vermögensverwaltung mbH i. L.	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	33,3	
SCI L Argentiere	Grenoble, Francúzsko	30,0	
SUEZ ImmoBilia GmbH & Co. KG	Kolín, Nemecko	5,1	50,0 45)

3. Spoločné podniky

a) Spoločné podniky ocenené v koncernovej súvaha at- Equity

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie tis.	Ročný výsledok tis.
Delphi I LLC	Wilmington, Delaware, USA	33,3		EUR	491 719	- 18 691
FV Holding S.A.	Brüssel, Belgien	60,0		EUR	1 309	- 46

b) Spoločné podniky, ktoré v dôsledku podradeného významu nie sú v koncernovej závierke ocenené at-Equity

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchylujúce sa hlasovacie práva %
Bonitos GmbH & Co. KG	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	50,0	
Bonitos Verwaltungs GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	50,0	
NULUX NUKEM LUXEMBURG GmbH	Luxemburg, Luxembursko	49,5	

4. Štruktúrované spoločnosti

a) Štruktúrované spoločnosti zahrnuté podľa IFRS 10 do koncernovej závierky

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchylujúce sa hlasovacie práva %	Mena	Vlastné imanie tis.	Obchodné meno
Borromeo Finance S.r.l.	Miláno, Taliansko	FK			EUR	16 582
Bosphorus Capital DAC	Dublin, Írsko	FK			EUR	- 334 ⁴⁶⁾
Bosphorus Investments DAC	Dublin, Írsko	FK			EUR	- 1 008 ⁴⁷⁾
CoCo Finance II-2 Ltd.	Dublin, Írsko	PUK			EUR	10
Danube Delta PLC	Delaware, USA	FK			USD	- 26 941
Justine Capital SRL	Miláno, Taliansko	FK			EUR	- 4 351
LAMINA Grundstücks-Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Lipsko KG	Grünwald, Nemecko	SuK	100,0	16,7	EUR	- 7 198
Liffey Emerald Limited	Dublin, Írsko	FK			EUR	0
Livingstone Mortgages Limited	Londýn, Veľká Británia	FK			GBP	45 409
Metrofinanciera Warehousing 2007	Delaware, USA	FK			USD	14
Plymouth Capital Limited	St. Helier, Jersey	FK			GBP	0
SME Commerz SCB GmbH	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK			EUR	26
Thames SPC	St. Helier, Jersey	FK			GBP	0

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

b) Štruktúrované spoločnosti, ktoré v dôsledku malého významu neboli podľa IFRS 10 zahrnuté do koncernovej závierky

Obchodné meno	Sídlo	Segment
Caduceus Compartment 5	Luxemburg, Luxembursko	FK
CB MezzCAP Limited Partnership	St. Helier, Jersey	PUK
CoTrax Finance II – 2 DAC	Dublin, Írsko	PUK
GRENADO Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Brigachschiene KG	Grünwald, Nemecko	PUK
HSC Life Policy Pooling S.A.R.L.	Luxemburg, Luxembursko	FK
MERKUR Grundstücks-Gesellschaft Objekt Berlin Lange Straße mbH & Co. KG	Grünwald, Nemecko	SuK
MOLKANDIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kaltenkirchen KG	Düsseldorf, Nemecko	PUK
OLEANDRA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Haar KG	Düsseldorf, Nemecko	PUK
Opera Germany No. 2 plc.	Dublin, Írsko	ACR
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Burscheid KG	Düsseldorf, Nemecko	PUK
TIGNARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Klere KG	Düsseldorf, Nemecko	PUK

5. Investičné fondy

a) Investičné fondy zahrnuté do koncernovej závierky podľa IFRS 10/IFRS 11

Názov	Sídlo	Segment	Podiel investora na fonde %	Mena fondu	Objem fondu* tis.
Agate Assets S.A. SO14	Luxemburg, Luxembursko	FK	100,0	EUR	62 380
CDBS-Cofonds	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	135 850
CDBS-Cofonds II	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	96 026
CDBS-Cofonds III	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	106 139
CDBS-Cofonds IV	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	106 517
CDBS-Cofonds V	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	100,0	EUR	104 327
Green Loan Fund I	Luxemburg, Luxembursko	PUK	100,0	EUR	62 380
Olympic Investment Fund II	Grevenmacher, Luxembursko	FK	96,1	EUR	2 512 346
Pantheon Master Fund	Delaware, USA	FK	100,0	USD	123 563
Premium Management Immobilien-Anlagen	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	PUK	69,9	EUR	236 004
VFM Mutual Fund AG & Co. KG	Gamprin-Bendern, Lichtenštajnsko	FK	51,4	CHF	348 288

b) Investičné fondy, ktoré v dôsledku podriadeného významu neboli zaradené do koncernovej závierky podľa IFRS 10/IFRS 11

Názov	Sídlo	Segment
CBK SICAV Commerzbank Strategiefonds Marktneutral EUR	Hesperange, Luxembursko	FK
CBK SICAV Commerzbank Strategiefonds Multi Asset I	Luxemburg, Luxembursko	FK
Commerzbank Aktientrend Nemecko I	Luxemburg, Luxembursko	FK
Commerzbank CCBI RQFII Money Market UCITS ETF A	Londýn, Veľká Británia	FK
Commerzbank CCBI RQFII Money Market UCITS ETF B	Londýn, Veľká Británia	FK
Commerzbank Renten Protect 80	Luxemburg, Luxembursko	FK
Commerzbank Rohstoff Strategie R USD	Luxemburg, Luxembursko	FK
Commerzbank Wertsicherungsfonds plus I	Luxemburg, Luxembursko	FK
Commerzbank Wertsicherungsfonds plus II	Luxemburg, Luxembursko	FK
Názov	Sídlo	Segment
ComStage 1 DAX UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage 1 DivDAX UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage 1 EURO STOXX 50 UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage 1 MDAX UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage CAC 40® Leverage UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage CAC 40® Short GR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage CBK 10Y US-Treasury Future TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage CBK Commodity ex-Agriculture Monthly EUR Hedged TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage CBK U.S. Treasury Bond Future Double Short TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage Commerzbank Bund-Future Leveraged TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage FTSE 100 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Germany Covered Capped 3-5 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Germany Covered Capped 5-7 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Germany Covered Capped 7-10 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Germany Covered Capped Overall TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 15+ TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 3-5 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 3m-1 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 5-7 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified 7-10 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

ComStage iBOXX Liquid Sovereigns Diversified Overall TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 10+ TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 1-5 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 3m-2 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage iBOXX Sovereigns Germany Capped 5-10 TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage LevDAX® x2 UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI EMU TRN UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Europe Large Cap TRN UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Europe Mid Cap TRN UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Italy TRN UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Japan 100% Daily Hedged Euro UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Japan TRN UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Spain TRN UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI Taiwan TRN UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI USA Large Cap TRN UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage MSCI USA Mid Cap TRN UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage PSI 20® Leverage UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage S&P 500 Euro Daily Hedged Net TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage S&P SMIT 40 Index TRN UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage SPI® TR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Banks NR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Construction & Materials NR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Financial Services NR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Media NR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Personal & Household Goods NR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Real Estate NR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Retail NR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage STOXX® Europe 600 Travel & Leisure NR UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
ComStage TOPIX® UCITS ETF	Luxemburg, Luxembursko	FK
Dynamic Vario Protect IT	Luxemburg, Luxembursko	FK
Europa One	Annecy, Francúzsko	FK

Viaduct Invest FCP-SIF Luxfund-1	Luxemburg, Luxembursko	FK
----------------------------------	---------------------------	----

6. Podiely na veľkých kapitálových spoločnostiach,
pri ktorých podiel presahuje 5% hlasovacích práv

Obchodné meno	Sídlo	Kapitálový podiel % celkom	Odchyľujúce sa hlasovacie práva %
Concardis GmbH	Eschborn, Nemecko	13,9	
EURO Kartensysteme Gesellschaft mit beschränkter Haftung	Frankfurt nad Mohanom, Nemecko	13,9	
GEWOBA Aktiengesellschaft Wohnen und Bauen	Brémy, Nemecko	7,1	
Schufa Holding AG	Wiesbaden, Nemecko	17,9	

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Poznámky pod čiarou

1)	Zmena obchodného mena:	z ACCOMO Hotel HafenCity GmbH & Co. Geschlossene Investment KG na ACCOMO Hotel HafenCity GmbH & Co. KG
2)	Zmena obchodného mena:	z Commerzbank (Eurasija) SAO na Commerzbank (Eurasija) AO
3)	Zmena obchodného mena:	z Erste Europäische Pfandbrief- und Kommunalkreditbank Aktiengesellschaft in Luxemburg na Commerzbank Finance & Covered Bond S.A.
4)	Zmena obchodného mena:	z CommerzVentures Beteiligungs GmbH & Co. KG i.Gr. na CommerzVentures Beteiligungs GmbH & Co. KG
5)	Zmena obchodného mena:	z Commerz Transaction Services Finance GmbH na ComTS Finance GmbH
6)	Zmena obchodného mena:	z Commerz Transaction Services Logistics GmbH na ComTS Logistics GmbH
7)	Zmena obchodného mena:	z Commerz Transaction Services Mitte GmbH na ComTS Mitte GmbH
8)	Zmena obchodného mena:	z Commerz Transaction Services Nord GmbH na ComTS Nord GmbH
9)	Zmena obchodného mena:	z Commerz Transaction Services Ost GmbH na ComTS Ost GmbH
10)	Zmena obchodného mena:	z Commerz Transaction Services West GmbH in ComTS West GmbH
11)	Zmena obchodného mena:	z Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Düsseldorf Breite Straße KG na Dr. Gubelt Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Düsseldorf Breite Straße KG i.L.
12)	Zmena obchodného mena:	z KMP Invest GmbH na Kira Vermögensverwaltungsgesellschaft mbH
13)	Zmena obchodného mena:	z Hypothekenbank Frankfurt AG na LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH
14)	Zmena obchodného mena:	z Aspiro S.A. na mFinanse S.A.
15)	Zmena obchodného mena:	z ALSANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekte RiCö KG na ALSANTA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekte RiCö KG i.L.
16)	Zmena obchodného mena:	z ASCARA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH na ANDINO Fünfte Beteiligungsgesellschaft mbH
17)	Zmena obchodného mena:	z AWL I Sp. z o.o. na AWL I Sp. z o.o. in liquidation
18)	Zmena obchodného mena:	z CG Real Estate Luxembourg S.à.r.l. na CG Real Estate Luxembourg S.à.r.l. i.L.
19)	Zmena obchodného mena:	z COLLEGIUM GLASHÜTTEN Zentrum für Kommunikation Gesellschaft mit beschränkter Haftung na COLLEGIUM GLASHÜTTEN Zentrum für Kommunikation GmbH
20)	Zmena obchodného mena:	z Commerz (Nederland) N.V. na Commerz Nederland N.V.

Poznámky pod
čiarou

ho mena:

21	Zmena) obchodné ho mena:	z Commerz Regulatory Models GmbH na Commerz Regulatory Models GmbH i.L.
22	Zmena) obchodné ho mena:	z Commerzbank Sao Paulo-Servicos Ltda. na Commerzbank São Paulo-Servicos Ltda.
23	Zmena) obchodné ho mena:	z CommerzVentures Beteiligungs GmbH i.Gr. na CommerzVentures Beteiligungsverwaltungs GmbH
24	Zmena) obchodné ho mena:	z ComTS Kredit GmbH i.G. na ComTS Kredit GmbH
25	Zmena) obchodné ho mena:	z LSF Loan Solutions Frankfurt GmbH na G-G-B Gebäude- und Grundbesitz GmbH
26	Zmena) obchodné ho mena:	z GRAMOLINDA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Frankfurt KG na GRAMOLINDA Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Frankfurt KG i.L.
27	Zmena) obchodné ho mena:	z GRECOR A GmbH na GRECOR Aviation GmbH
28	Zmena) obchodné ho mena:	z GRECOR Aviation GmbH & Co. KG na GRECOR Aviation GmbH & Co. geschlossene Investment KG
29	Zmena) obchodné ho mena:	z GRINA Vermietungsgesellschaft mbH na GRINA Beteiligungsgesellschaft mbH
30	Zmena) obchodné ho mena:	z Immobilienverwaltungsgesellschaft Schlachthof Offenbach mbH na Immobilienverwaltungsgesellschaft Schlachthof Offenbach mbH i.L.
31	Zmena) obchodné ho mena:	z IWP International West Pictures GmbH & Co. Erste Produktions KG na IWP International West Pictures GmbH & Co. Erste Produktions KG i.L.
32	Zmena) obchodné ho mena:	z Japanturm Betriebsgesellschaft mbH na Japanturm Betriebsgesellschaft mbH i.L.
33	Zmena) obchodné ho mena:	z Max Lease S.à.r.l. na Max Lease S.à.r.l. i.L.
34	Zmena) obchodné ho mena:	z MOLARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kurhaus KG na MOLARIS Beteiligungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Kurhaus KG i.L.
35	Zmena) obchodné ho mena:	z MOLFINO Vermietungsgesellschaft mbH in MOLFINO Vermietungsgesellschaft mbH i.L.
36	Zmena) obchodné ho mena:	z MOLGRADO Vermietungsgesellschaft Objekt Göttingen und Oldenburg mbH na MOLGRADO Vermietungsgesellschaft Objekt Göttingen und Oldenburg mbH i.L.
37	Zmena) obchodné ho mena:	z #openspace GmbH na openspace GmbH
38	Zmena) obchodné ho mena:	z REGALIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH i.L. na REGALIS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH
39	Zmena) obchodné ho mena:	z TANECTRA Beteiligungsgesellschaft mbH na TANECTRA Beteiligungsgesellschaft mbH i.L.
40	Zmena	z Windpark Parchim V GmbH na Windpark Duben Süd GmbH

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz zmien vlastného kapitálu
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Poznámky pod čiarou	
)	obchodné ho mena:
41	Zmena) obchodné ho mena: z Windpark Parchim VI GmbH na Windpark Karche 2 GmbH
42	Zmena) obchodné ho mena: z BONUS Vermietungsgesellschaft mbH in BONUS Vermietungsgesellschaft mbH i.L.
43	Zmena) obchodné ho mena: z MIDAS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Langenhagen KG na MIDAS Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Langenhagen KG i.L.
44	Zmena) obchodné ho mena: z MINERVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Radolfzell KG na MINERVA Grundstücks-Vermietungsgesellschaft mbH & Co. Objekt Radolfzell KG i.L.
45	Zmena) obchodné ho mena: z SITA Immobilien GmbH & Co. KG na SUEZ Immobilien GmbH & Co. KG
46	Zmena) obchodné ho mena: z Bosphorus Capital Ltd. na Bosphorus Capital DAC
47	Zmena) obchodné ho mena: z Bosphorus Investments Limited na Bosphorus Investments DAC
48	Zmena) obchodné ho mena: z ConCardis Gesellschaft mit beschränkter Haftung na Concardis GmbH

Poznámky a vysvetlivky	
a)	Zmluva o ovládnutí a odvode výsledku
b)	Ročná závierka nebola podľa § 264 ods. 3 a § 264b Obchodného zákonníka zverejnená.
c)	vzťah s agentom.
*	ukazovatele z poslednej zverejnenej závierky

Vysvetlivky k údajom o účele podľa § 26a Zákona o úverovaní:

Skratka	Vysvetlenie
BETGE	účastinné spoločnosti
KREDI	úverové inštitúcie
SOFDL	iné finančné spoločnosti
SOUNT	iné spoločnosti
VERSI	poisťovňa
ACR	Asset & Capital Recovery
FK	Firemní klienti
PUK	Súkromní klienti a podnikatelia
SUK	Ostatné a konsolidácia

Derivové kurzy za 1 EUR k 31.12.2016

Brazília	BRL	3,4305
Veľká Británia	GBP	0,8562
Japonsko	JPY	123,4000
Poľsko	PLN	4,4103
Rusko	RUB	64,3000
Švédsko	SEK	9,5525
Švajčiarsko	CHF	1,0739
Taiwan	TWD	34,1631
Maďarsko	HUF	309,8300
USA	USD	1,0541

Orgány spoločnosti Commerzbank Aktiengesellschaft

Dozorná rada

Klaus-Peter Müller

Predseda

Uwe Tschäge[‡]

Podpredseda

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Hans-Hermann Altenschmidt[‡]

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Heike Anscheit[‡]

(od 1.1.2017)

Zamestnankyňa banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Gunnar de Buhr[‡]

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Stefan Burghardt[‡]

riaditeľ okresnej pobočky

Banka pre stredné podniky Brémy

Commerzbank Aktiengesellschaft

Sabine U. Dietrich

Bývalá členka predstavenstva

BP Europe SE

Karl-Heinz Flöther

samosiatný podnikateľský poradca

Stefan Jennes[‡]

(od 1.2.2017)

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Markus Kerber

Hlavný konateľ

Spolkového zväzu nemeckého priemyslu

Alexandra Krieger[‡]

Vedúca odboru podnikového hospodárstva / podnikateľských stratégií odborov v baníctve, energetike a chemickom priemysle

Oliver Leiberich[‡]

Zamestnanec banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Dr. Stefan Lippe

Bývalý prezident Swiss Re AG

Beate Mensch[‡]

tajomníčka odborov

Vereinte Dienstleistungsgewerkschaft ver.di-

Landesbezirk Hessen

Anja Mikus

Konateľka

Chief Investment Officer

Arabesque (Deutschland) GmbH

Dr. Roger Müller

General Counsel

Deutsche Börse AG

Dr. Helmut Perlet

Predseda Dozornej rady Allianz SE

Barbara Priester[‡]

(do 31.12.2016)

Zamestnankyňa banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Mark Roach[‡]

tajomník odborov

ver.di-Bundesverwaltung

Margit Schoffer[‡]

(do 31.1.2017)

Zamestnankyňa banky

Commerzbank Aktiengesellschaft

Nicholas Teller

Predseda poradného výboru

E.R. Capital Holding GmbH & Cie. KG

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

Bývalá členka direktória Európskej centrálnej banky

[‡] zvolení zamestnancami

Predstavenstvo

Martin Zielke

Predseda

(od 1.5.2016)

Martin Blessing

Predseda

(do 30.4.2016)

Frank Annuscheit

Markus Beumer

(do 31.10.2016)

Dr. Marcus Chromik

(od 1.1.2016)

Stephan Engels

Michael Mandel

(od 23.5.2016)

Michael Reuther

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz o zmenách vlastného imania
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

Vyhlásenie štatutárnych zástupcov

Týmto podľa najlepšieho vedomia prehlasujeme, že ročná závierka podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkováva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie koncernu a že priebeh obchodnej činnosti a jej výsledok ako aj situácia koncernu sú v

správe o stave koncernu zobrazené tak, že to zodpovedá skutočným pomerom a že v správe sú popísané podstatné príležitosti ako aj riziká súvisiace s pravdepodobným vývojom koncernu.

Frankfurt nad Mohanom dňa 21. februára 2017

Predstavenstvo

Martin Zielke

Frank Annuscheit

Marcus Chromik

Stephan Engels

Michael Mandel

Michael Reuther

Výrok nezávislého audítora

Pre *COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom*

Poznámka ku koncernovej závierke

Výrok z auditu koncernovej závierky

Vykonalí sme previerku koncernovej závierky spoločnosti *COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom*, a jej dcérskych spoločností – pozostávajúcej zo súvahy, prehľadu celkových výsledkov, prehľadu o zmene vlastného imania, výkazu finančných tokov ako aj prílohy – za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2016.

Podľa § 322 ods. 3 prvá veta Obchodného zákonníka prehlasujeme, že na základe nášho zhodnotenia zistení z previerky zodpovedá ročná závierka vo všetkých podstatných súvislostiach pravidlám IFRS, ako sa tieto používajú v EU, ako nemeckým právnym predpisom podľa § 315a ods. 1 Obchodného zákonníka zákonným predpisom a podľa uplatňovaných zásad účtovníctva sprostredkováva skutočný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie koncernu k 31. 12. 2016 ako aj výnosovej situácie za rok končiaci v tento deň.

Podľa § 322 ods. 3 prvá veta Obchodného zákonníka prehlasujeme, že naša previerka nevedla k žiadnym námietkam voči riadnemu vyhotoveniu koncernovej závierky.

Základ pre výrok ku koncernovej závierke

Previerku ročnej závierky sme podľa § 317 nemeckého Obchodného zákonníka vykonali na základe nemeckých zásad pre riadne previerky ročných závierok vydaných Inštitútom audítorov (IDW) a na základe Medzinárodných audítorských štandardov (ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto predpisov a zásad ako aj podľa doplňujúcich štandardov je podpísaná v odseku „Zodpovednosť audítora za previerku ročnej závierky“. Naša spoločnosť je nezávislá od kontrolovanej spoločnosti v súlade s nemeckými obchodno-právnymi a profesnými a stavovskými predpismi a v súlade s týmito požiadavkami sme splnili naše ostatné profesné povinnosti. Sme presvedčení, že nami vykonaná previerka predstavuje dostatočne istú základňu pre naše hodnotenie.

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti

Osobitne dôležité kontrolované skutočnosti sú také skutočnosti, ktoré boli podľa nášho názoru najdôležitejšie pri našej previerke ročnej závierky za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2016. Tieto skutočnosti boli zohľadnené v súvislosti s našou previerkou ročnej závierky ako celku a pri tvorbe nášho výroku k závierke; k týmto skutočnostiam neodovzdávame osobitný výrok.

Z nášho pohľadu patrili medzi osobitne dôležité kontrolované skutočnosti nasledovné skutočnosti:

1. *Ocenenie financovania lodí*
2. *Ocenenie obchodnej činnosti*
3. *Nová obchodná stratégia „Commerzbank 4.0“*
4. *Nároky na vrátenie dane z obchodov realizovaných v deň rozhodujúci pre výplatu dividend*

Naše informácie o týchto osobitne dôležitých kontrolovaných skutočnostiach majú nasledovnú štruktúru:

- a) skutočnosť a stanovenie problému
- b) postup pri kontrole a zistenia
- c) odkaz na ďalšie informácie

1. *Ocenenie financovania lodí*

a) Spoločnosť *COMMERZBANK Aktiengesellschaft* pôsobí aj v oblasti financovania lodí. V hodnotenom období predstavovala táto oblasť na základe ďalej sa zhoršujúceho trhového prostredia hlavnú hnačicu silu pre zvýšenie oprávok, takže z obchodov súvisiacich s financovaním lodí vyplývali značné dopady na ročnú závierku a najmä na výnosovú situáciu spoločnosti. V rámci účtovníctva je na ocenenie týchto pohľadávok pravidelne potrebné využiť odhadované hodnoty, predovšetkým budúce ceny za chartrové služby. Nakoľko tieto hodnotiace parametre majú významný vplyv na vytvorenie príp. výšku prípadne nevyhnutných oprávok, a keďže tieto oprávky sú poznačené značnými neistotami, bola táto skutočnosť v rámci previerky osobitne dôležitá.

b) V rámci previerky koncernovej závierky sme najprv hodnotili účinnosť relevantného interného kontrolného systému spoločnosti na hodnotenie financovania lodí. Pritom sme zohľadnili aj príslušnú obchodnú organizáciu, IT systémy a modely ocenenia. Okrem toho sme hodnotili ocenenie financovania lodí, vrátane primeranosti odhadovaných hodnôt na základe náhodných vzoriek orientovaných na riziká, pričom sme okrem iného hodnotili aj správne uplatnenie modelov oceňovania a primeranosť použitých budúcich cien za

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz o zmenách vlastného imania
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

charterové služby a ďalších vstupných faktorov. Za týmto účelom sme prizvali aj našich špecialistov z oblasti previerok IT, finančnej matematiky a špecialistov v oblasti oceňovania lodí. Štatutárnymi zástupcami spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft používané parametre a domnienky pri oceňovaní portfólia financovania lodí sa nachádzajú v rámci prípustných hraníc.

c) Údaje spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft týkajúce sa pohľadávok z financovania lodí sa nachádzajú v koncernovej závierke, najmä v bodoch 1 a 50.

2. Ocenenie obchodnej činnosti

a) Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft uzatvára obchody v oblasti cenných papierov a derivátov v zmysle MaRisk, ktoré v ročnej závierke priraduje k obchodným aktívam ako aj k likvidnej rezerve ako aj k investičnému majetku. Pre účely bilancovania a oceňovania ako aj zverejňovania údajov v prílohe spoločnosť stanovuje aktuálnu hodnotu týchto aktív. Ocenenie týchto aktív prebieha v obchodnej oblasti a následne je verifikované na základe finančnej funkcie. Aktuálna hodnota sa potom určuje na základe ceny finančného nástroja zisteného na trhu. Ak nie sú k dispozícii trhové ceny, vykonáva sa ocenenie na základe cien podobných nástrojov kótovaných na aktívnych trhoch. Ak nie sú k dispozícii kótované ceny pre rovnaké alebo podobné finančné nástroje, používajú sa na stanovenie aktuálnej hodnoty modely oceňovania, ktoré v maximálnom možnom rozsahu používajú ako parametre trhové údaje. Ak nie sú na ocenenie pomocou oceňovacích modelov k dispozícii dostatočne aktuálne a prekontrolovateľné trhové údaje, budú použité aj parametre, ktoré nie je možné pozorovať na trhu. Tieto vstupné parametre môžu obsahovať údaje, ktoré sa vo forme približných údajov zisťujú z historických údajov.

S ohľadom na mimoburzové deriváty spoločnosť počíta aj s úpravou ocenenia pre riziká kontrahentov ako aj náklady na financovanie. Pri finančných nástrojoch oceňovaných na základe modelu boli zistené väčšie neistoty pri oceňovaní príp. väčšie rozsahy prijateľných pásiem. To sa dotýka predovšetkým komplexných finančných nástrojov ako aj používania nepozorovateľných parametrov. Preto má ocenenie finančných nástrojov oceňovaných na základe modelu, vrátane úprav ocenenia pre riziká kontrahentov ako aj náklady na financovanie, osobitný význam pri našej previerke.

b) V rámci našej previerky sme analyzovali predovšetkým finančné nástroje oceňované podľa modelu, pričom sme sa zameriavali na aktíva s vyššou neistotou ocenenia. Potom sme hodnotili primeranosť a účinnosť interného kontrolného systému spoločnosti na oceňovanie týchto finančných nástrojov, pričom sme sa predovšetkým presvedčili o primeranosti a účinnosti kontrolných úkonov spoločnosti týkajúcich sa verifikácie cien nezávislej od obchodnej činnosti ako aj validácie modelu. Pri zapojení našich finančných matematikov sme hodnotili aj vhodnosť používaných modelov oceňovania ako aj parametrov používaných na vybrané triedy majetku. Okrem toho sme vybrané portfóliá mimoburzových derivátov podrobili samostatnému a

nezávislému dodatočnému hodnoteniu ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy. Metodika použitá na ocenenie úprav pre riziká kontrahentov ako aj náklady na financovanie pri mimoburzových derivátoch sme podrobili kontrole, v akom rozsahu sú tieto úpravy vhodné na zobrazenie vecne správnej časovej hodnoty. Štatutárnymi zástupcami spoločnosti používané oceňovacie metódy a domnienky pri oceňovaní sa nachádzajú v rámci prípustných hraníc.

c) Ďalšie informácie o ocenení obchodných aktív sa nachádzajú v koncernovej závierke, najmä v bodoch 5, 79, 80 a 81.

3. Nová obchodná stratégia „Commerzbank 4.0“

Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft ohlásila v obchodnom roku 2016 svoj nový strategický program „Commerzbank 4.0“. V rámci novej stratégie sa spoločnosť zameriava na svoje hlavné činnosti a podľa toho stanovila aj svoje ciele a plány. Dopady novej stratégie na kontrolované oblasti Výkazníctvo segmentov, Udržanie hodnoty podniku (goodwill), hodnotenie aktívnych latentných daní ako aj rezervy pre účely reštrukturalizáciu, ktoré sú podľa nášho hodnotenia podstatné, sú zobrazené nižšie:

Zmena výkazníctva segmentov

a) Nová stratégia vedie k zmene zloženia segmentov podliehajúcich povinnému výkazníctvu. Koncern zdržuje svoje klientske aktivity po zavedení novej stratégie v oboch segmentoch „Súkromní klienti a podnikatelia“ a „Firemní klienti“. Doterajšie segmenty „Súkromní klienti“ a „Central & Eastern Europe“ ako aj časti segmentu „Banka pre stredné podniky“ sú združené v novom segmente „Súkromní klienti a podnikatelia“. Zostávajúca časť doterajšieho segmentu „Banka pre stredné podniky“ ako aj segment „Corporates & Markets“ tvoria nový segment „Firemní klienti“. Okrem toho do koncernu patrí na začiatku obchodného roka zavedený segment „Asset & Capital Recovery“, ktorý obsahuje zostávajúce portfóliá doterajšieho segmentu „Non Core Assets“ určené na likvidáciu. Pozmenené rozdelenie do segmentov bolo z nášho pohľadu dôležité, nakoľko sa výkazníctvu o segmentoch pripisuje v rámci komunikácie o kapitálových trhoch centrálna rola a zobrazené segment majú dopad aj na iné oblasti podstatné pre účtovníctvo.

b) Počas našej previerky sme sa presvedčili o tom, že segmenty podliehajúce povinnému výkazníctvu boli vymedzené na základe internej organizačnej a výkazníckej štruktúry pri zohľadnení vnútro podnikových rozhodovacích procesov a že presahujú isté prahové hodnoty. V rámci zmeny rozdelenia do segmentov sme zistili, že rozdelenie segmentu „Banka pre stredné podniky“ bolo realizované na základe kritérií definovaných manažmentom. Keďže štruktúra segmentov podliehajúcich povinnému výkazníctvu sa v obchodnom roku 2016 zmenila, boli porovnateľné čísla zistené spoločnosťou podrobené kontrole. Okrem toho sme hodnotili splnenie požadovaných informačných povinností zo strany spoločnosti. Konštatujeme, že nové

rozdelenie segmentov a vymedzenie segmentov podliehajúcich povinnému výkazníctvu zodpovedajú požiadavkám IFRS 8.

c) Údaje spoločnosti o výkazníctve o segmentoch sú uvedené v prílohe koncernovej závierky v bode 45.

Zachovanie hodnoty podniku (goodwillu)

a) Strednodobé plánovanie spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft na roky 2017 až 2020 sa uskutočňuje v rámci novej štruktúry segmentov. Preto bol nevyhnutný mimoriadny test zachovania hodnoty podniku na základe doterajšej štruktúry segmentov. Nové rozdelenie segmentu „Banka pre stredné podniky“ si vyžiadalo novú alokáciu hodnoty tohto segmentu. Spoločnosť vykonala realokáciu hodnoty segmentu „Banka pre stredné podniky“ na nové segmenty „Súkromní klienti a podnikatelia“ ako aj „Firemní klienti“ na základe rozdelenia obchodných aktivít prevádzaného subjektu. Okrem toho bolo nevyhnutné vykonať test zachovania hodnoty na základe novej štruktúry segmentov s ohľadom na nedostatočné krytie pôvodného segmentu „Corporates & Markets“ prevedené na segment „Firemní klienti“.

Testy zachovania hodnoty viedli k úplnému odpísaniu hodnoty podniku doterajšieho segmentu „Corporates & Markets“ vo výške 138 mil. € ako aj vo výške 454 mil. € v segmente „Firemní klienti“. Keďže zistené nedostatočné krytie presiahlo príslušné hodnoty podniku, bol nevyhnutný aj mimoriadny test zachovania hodnoty ostatného majetku, s výnimkou finančných nástrojov jednotiek „Corporates & Markets“ a „Firemní klienti“, ktoré generujú platobné prostriedky a ktorých hodnota sa znížila. V tejto súvislosti bola zistená dodatočná potreba zníženia hodnoty vo výške 35 mil. €. Výsledok týchto testov zachovania hodnoty závisí v veľkej miere od ocenenia budúcich platobných tokov príslušnej jednotky generujúcej platobné prostriedky zo strany štatutárnych zástupcov ako aj od používanej diskontnej úrokovej sadzby, a preto je poznačený značnou neistotou. Na pozadí existujúcich oblastí určených na zväzanie a na základe komplexnosti oceňovacích modelov mala táto skutočnosť v rámci našej previerky osobitný význam.

b) Počas našej previerky sme do kontrolného tímu zapojili aj špecialistov z nášho odboru pre oceňovanie podnikov. S ich podporou sme sa presvedčili o primeranosti oceňovacích parametrov používaných pri výpočtoch ako aj plánovaných prísunov platobných prostriedkov, okrem iného aj na základe porovnania týchto údajov s viacročnými plánmi prijatými štatutárnymi zástupcami pre roky 2017 až 2020 ako aj na základe kontroly realizovateľnosti oceňovacích domniek so všeobecnými a špecifickými trhovými očakávaniami. Na pozadí skutočnosti, že už relatívne malé zmeny používanej diskontnej úrokovej sadzby môžu mať podstatný dopad na výšku takto stanovenej hodnoty podniku, sme skontrolovali aj oceňovacie parametre použité pri určení používanej diskontnej úrokovej sadzby, vrátane priemerných kapitálových nákladov, a schému ocenenia považujeme za primeranú. Štatutárnymi zástupcami spoločnosti používané oceňovacie

metódy a domnienky pri oceňovaní sa nachádzajú v rámci prípustných hraníc.

c) Údaje spoločnosti o obchodných a firemných hodnotách sú uvedené v prílohe koncernovej závierky v bodoch 1, 15 a 56.

Ocenenie aktívnych latentných daní

a) Koncernová závierka COMMERZBANK Aktiengesellschaft vykazuje po salkovaní aktívne latentné dane vo výške 3.049 mil. € a pasívne latentné dane vo výške 49 mil. €. Plánované výsledky IFRS, ktoré v rámci daňového plánovania slúžia ako východiskové veličiny, pochádzajú z viacročných plánov na roky 2017 až 2020. Z nášho pohľadu má táto skutočnosť osobitný význam, nakoľko viacročné plánovanie ako základ pre zachovanie hodnoty latentných daní vo veľkej miere závisí od domniek štatutárnych zástupcov a je poznačený značnou neistotou.

b) Počas našej previerky vecného ocenenia aktívnych latentných daní sme do kontrolného tímu zapojili aj špecialistov z nášho odboru daní. S ich podporou sme okrem iného vyhodnotili bankou zriadené procesy a kontroly na evidovanie a oceňovanie aktívnych latentných daní. Hodnotili sme schopnosť zachovania hodnoty aktívnych latentných daní na základe plánov pripravených štatutárnymi zástupcami ako aj primeranosť používaných predpokladov pri plánovaní. Predmetom hodnotenia bola aj správnosť prevodu plánovaného výsledku na daňový výsledok, zlučiteľnosť metodiky na zistenie aktívnych daní s IAS 12 ako aj správnosť účtovných postupov. Použitá domnienka štatutárnych zástupcov ako aj použitá metodika sú primerané.

c) Údaje spoločnosti o aktívnych latentných daniach sú uvedené v prílohe koncernovej závierky v bodoch 1 a 58.

Previerky potreby rezerv v kontexte stratégie „Commerzbank 4.0“

a) V rámci ohlásenia stratégie „Commerzbank 4.0“ spoločnosť okrem iného ohlásila, že plánuje zrušiť počet pracovných miest o ca. 9.600 pracovných miest na plný úväzok. Ak sú splnené nevyhnutné kritériá, vzniká potreba vytvorenia rezervy na reštrukturalizáciu. Spoločnosť pri svojom ocenení dospela k výsledku, že kritériá neboli k 31. 12. 2016 splnené, a preto nebola vytvorená rezerva na reštrukturalizáciu. Z nášho pohľadu má táto skutočnosť osobitný význam, nakoľko bilancovanie rezerv na reštrukturalizáciu sú vo veľkej miere založené na hodnoteniach a domniekach štatutárnych zástupcov.

b) Predpokladom pre uplatnenie rezervy na reštrukturalizáciu je splnenie definície reštrukturalizačného opatrenia v zmysle IAS 37.10. Podľa toho musia byť skontrolované kritériá pre uplatnenie a ocenenie rezerv a tieto konkretizované kritériá musia byť následne skontrolované podľa IAS 37.70 nasl. Ak ide o rezervy pre plnenia voči zamestnancom z dôvodu ukončenia pracovného pomeru, musia byť použité ustanovenia IAS 19. V rámci našej previerky sme hodnotili

127	Prehľad celkových výsledkov
130	Súvaha
132	Výkaz o zmenách vlastného imania
134	Výkaz finančných tokov
136	Príloha (Poznámky)
297	Prehlásenie zákonných zástupcov
298	Výrok audítora

existenciu jednotlivých kritérií pre uplatnenie rezerv. Pritom sme zabezpečili predloženie príslušných podkladov zo strany štatutárnych zástupcov spoločnosti. Predmetom nášho hodnotenia bol aj stav rokovania štatutárnych zástupcov so zástupcami zamestnancov. Pritom sme sa presvedčili o tom, že štatutárnymi zástupcami vykonané hodnotenia týkajúce sa zobrazenia možného neuznania rezerv na reštrukturalizáciu k 31. 12. 2016 sú dostatočne zadokumentované a že sú odôvodnené.

c) Údaje spoločnosti o rezervách sú uvedené v prílohe koncernovej závierky v bodoch 1, 23 a 68.

4. Nároky na vrátenie dane z obchodov realizovaných v deň rozhodujúci pre výplatu dividend

a) Spoločnosť COMMERZBANK Aktiengesellschaft získala v obdobiach, ktoré s ohľadom na stanovenie a vyplatenie neboli ešte premlčané, dividendy z realizovaných obchodov a z týchto obchodov ohlásila daň z kapitálových výnosov za účelom jej započítania príp. vrátenia (spolu označené ako daňové nároky). Existuje riziko, či spoločnosti prislúchajú daňové nároky z týchto obchodov. Nakoľko neuznanie uplatnených daňových nárokov môže mať podstatný vplyv na majetkovú a výnosovú situáciu spoločnosti, majú tieto skutočnosti z nášho pohľadu osobitný význam.

b) Na základe (jednotlivých) daňových potvrdení vystavených spoločnosťou COMMERZBANK Aktiengesellschaft a vyhodnotenia údajov z používaných obchodných a zúčtovacích systémov sme zistili, v akej výške spoločnosť uplatnila daňové nároky z realizovaných obchodov ku dňu rozhodujúcemu pre výplatu dividend. Ďalej sme analyzovali, či spoločnosť obchodovala s akciami po dni rozhodujúcim pre výplatu dividend s rovnakými účastníkmi na trhu a v akom rozsahu boli nadobudnuté akcie ďalej používané na ďalšie obchody a financovanie. Okrem toho sme analyzovali, či existujú poznatky o cieľených dohodách o prázdnych nákupoch s ohľadom na obchody po dni rozhodujúcom pre výplatu dividend. Na základe dostupných informácií, aktuálneho právneho názoru ako aj vyhlásení finančnej správy sme sa presvedčili o tom, že štatutárnymi zástupcami vykonané hodnotenia týkajúce sa zobrazenia možného neuznania uplatnených nárokov na vrátenie dane boli v súvahe dostatočne zadokumentované a že sú odôvodnené.

c) Údaje spoločnosti o možnom neuznaní uplatnených nárokov na vrátenie dane sa nachádzajú v prílohe koncernovej závierky v bodoch 29, 69 a 86.

Dodatočné informácie

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za dodatočné informácie. Dodatočné informácie zahŕňajú:

- Správu o Corporate Governance podľa bodu 3.10 Nemeckého kódexu Corporate Governance,

- Vyhlásenie o riadení spoločnosti podľa § 289a Obchodného zákonníka a
- Ostatné časti výročnej správy spoločnosti COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, k 31. 12. 2016, ktoré nepodliehajú povinnej kontrole.

Náš výrok o kontrole nezahŕňa dodatočné informácie, ktoré neboli ani predmetom nášho posudzovania.

Naša zodpovednosť v rámci našej previerky ročnej závierky spočíva v kritickom posúdení dodatočných informácií a zohľadnení prípadných podstatných nezrovnalostí medzi dodatočnými informáciami a ročnou závierkou alebo našimi zisteniami z previerky alebo podstatnými nepravdivými informáciami. Ak z našej činnosti vyplynie, že dodatočné informácie obsahujú podstatné nepravdivé údaje, sme povinní podať o nich správu. Z tejto previerky takéto informácie nevyplývajú.

Zodpovednosť štatutárnych zástupcov a dozorného úradu za ročnú závierku

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za účtovníctvo a zostavenie ročnej závierky. Táto zodpovednosť zahŕňa aj to, že ročná závierka bude pripravená v súlade s nemeckými právnymi predpismi a že v závierke bude pri dodržaní zásad riadneho účtovníctva prezentovaný obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočným pomeroch. Štatutárni zástupcovia sú takisto zodpovední za interné kontroly, ktoré považujú za nevyhnutné, aby umožnili vypracovať ročnú závierku, ktorá nebude obsahovať nesprávne zistenia (chcené alebo nechcené).

Pri zostavovaní koncernovej závierky sú štatutárni zástupcovia zodpovední za posúdenie schopnosti spoločnosti pokračovať v podnikateľskej činnosti. Okrem toho sú zodpovední za uvedenie informácií súvisiacich s pokračovaním obchodnej činnosti ako aj za vyhotovenie súvahy na základe účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti, ak tomu neodporujú skutočné alebo právne okolnosti.

Dozorná rada je zodpovedná za monitorovanie účtovníctva spoločnosti za účelom vyhotovenia koncernovej závierky.

Zodpovednosť audítora za previerku ročnej závierky

Našou úlohou je odovzdať na základe našej previerky výrok k tejto ročnej závierke a účtovníctvu. Previerku ročnej závierky sme podľa § 317 nemeckého Obchodného zákonníka vykonali na základe nemeckých zásad pre riadne previerky ročných závierok vydaných Inštitútom audítora (IDW) a na základe Medzinárodných audítorských štandardov (ISA). Na základe týchto predpisov musí byť previerka naplánovaná a vykonaná tak, aby bolo možné s dostatočnou istotou zistiť, či ročná závierka neobsahuje podstatné nesprávnosti. Dostatočná istota predstavuje vysokú mieru bezpečnosti, avšak nie je zárukou pre to, že previerka ročnej závierky realizovaná v súlade s § 317 Obchodného zákonníka pri zohľadnení zásad definovaných Inštitútom audítora (IDW) a pri dopĺňujúcom zohľadnení ISA vždy identifikuje podstatné nepravdivé údaje. Nepravdivé údaje môžu vyplývať z porušení alebo

nesprávností a považujú sa za podstatné, ak je možné racionálne očakávať, že jednotlivito alebo ako celok ovplyvnia ekonomické rozhodnutia prijaté na základe tejto ročnej zavierky.

Ako súčasť previerky ročnej zavierky podľa § 317 Obchodného zákonníka a pri zohľadnení zásad definovaných Inštitútom audítorov (IDW) a pri dopĺňujúcom zohľadnení ISA uplatňujeme počas celej previerky profesionálny úsudok a zachovávame si kritický postoj. Okrem toho

- Identifikujeme a hodnotíme riziká vyplývajúce z podstatných nepravdivých údajov – chcených alebo nechcených – v ročnej zavierke, plánujeme a vykonávame kontrolné úkony ako reakciu na tieto riziká ako aj získavame kontrolné dôkazy, ktoré sú dostatočné a primerané na to, aby slúžili ako základ pre náš výrok. Riziko, že podstatné nepravdivé údaje nebudú identifikované, je pri porušení pravidiel vyššie než pri nesprávnych údajoch, nakoľko porušenia môžu zahŕňať podvodné konanie, falšovanie, úmyselné neúplné údaje, zavádzajúce údaje príp. vyradenie interných kontrol.
- získavame poznatky o internom kontrolnom systéme relevantnom pre previerku ročnej zavierky, aby sme mohli naplánovať kontrolné úkony, ktoré sú za daných okolností primerané, avšak nie s cieľom odovzdať výrok o účinnosti interného kontrolného systému spoločnosti.
- posudzujeme primeranosť účtovných metód použitých štatutárnymi zástupcami ako aj vhodnosť odhadovaných hodnôt zobrazených štatutárnymi zástupcami a súvisiacich údajov.
- Formulujeme závery o primeranosti použitia účtovnej zásady pokračovania podnikateľskej činnosti zo strany štatutárnych zástupcov ako aj na základe získaných kontrolných dôkazov, či existujú podstatné neistoty v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré môžu viesť k pochybnostiam o schopnosti spoločnosti pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti. Ak sa dopracujeme k záveru, že existujú podstatné neistoty, sme povinní upozorniť vo výroku na príslušné údaje v ročnej zavierke alebo správe o stave spoločnosti, alebo; ak sú tieto údaje neprimerané, sme povinní upraviť náš výrok. Naše závery formulujeme na základe kontrolných dôkazov získaných do momentu odovzdania nášho výroku. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu viesť k tomu, že spoločnosť nebude schopná pokračovať vo svojej podnikateľskej činnosti.
- hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah ročnej zavierky, vrátane údajov, ako aj to, či sú v ročnej zavierke príslušné obchodné prípady a udalosti zobrazené tak, že ročná zavierka pri dodržaní zásad riadneho účtovníctva sprostredkováva obraz majetkovej, finančnej a výnosovej situácie spoločnosti zodpovedajúci skutočnosti.

S dozorným orgánom okrem iného diskutujeme o plánovanom rozsahu a časovom plánovaní previerky ako aj podstatné zistenia z previerky, vrátane prípadných nedostatkov v internom kontrolnom systéme, ktoré sme zistili počas našej previerky ročnej zavierky.

Voči dozornému orgánu vyhlasujeme, že sme splnili relevantné požiadavky na nezávislosť a prediskutujeme s dozorným orgánom všetky vzťahy a ostatné skutočnosti, s ohľadom na ktoré je možné predpokladať, že majú dopad na našu nezávislosť, a prijímame príslušné ochranné opatrenia.

Zo skutočností, ktoré sme prediskutovali s dozorným orgánom, sme určili tie skutočnosti, ktoré mali mimoriadny význam v rámci previerky ročnej zavierky za aktuálne obdobie, a preto predstavujú osobitne dôležité skutočnosti. Tieto skutočnosti popisujeme v rámci informácií o previerke ročnej zavierky, ibaže by zákony alebo iné právne predpisy vylučovali zverejnenie tejto skutočnosti.

127 Prehľad celkových výsledkov

130 Súvaha

132 Výkaz o zmenách vlastného imania

134 Výkaz finančných tokov

136 Príloha (Poznámky)

297 Prehlásenie zákonných zástupcov

298 Výrok audítora

Ostatné zákonné a právne požiadavky

Poznámka o previerke správy o stave koncernu

Výrok k správe o stave koncernu

Vykonali sme previerku správy o stave koncernu COMMERZBANK Aktiengesellschaft, Frankfurt nad Mohanom, za obchodný rok od 1. januára do 31. decembra 2016.

Na základe nášho zhodnotenia zistení z previerky ročnej závierky a správy o stave spoločnosti je správa o stave spoločnosti v súlade s ročnou závierkou, prezentuje skutočný obraz situácie spoločnosti a zobrazuje aj podstatné príležitosti ako aj riziká súvisiace s budúcim vývojom spoločnosti.

Naša previerka nevedla k námietkam voči riadnemu zostaveniu správy o stave koncernu.

Základ pre výrok k správe o stave koncernu

Previerku správy o stave spoločnosti sme vykonali podľa § 317 ods. 2 nemeckého Obchodného zákonníka vykonali na základe nemeckých zásad pre riadne previerky ročných zvierok vydaných Inštitútom audítorov (IDW).

Zodpovednosť štatutárnych zástupcov a dozorného orgánu za správu o stave koncernu

Štatutárni zástupcovia sú zodpovední za zostavenie správy o stave spoločnosti, ktorá celkovo sprostredkováva primeraný obraz o stave spoločnosti a ktorá je v súlade s ročnou závierkou, ktorá zodpovedá zákonným predpisom ako aj primerane zobrazuje príležitosti a riziká budúceho vývoja. Ďalej sú štatutárni zástupcovia zodpovední za opatrenia (systémy), ktoré považujú za nevyhnutné pre zostavenie správy o stave spoločnosti v súlade s použiteľnými zákonnými predpismi a predloženie primeraných a dostatočných dôkazov pre tvrdenia uvedené v správe o stave spoločnosti.

Dozorná rada je zodpovedná za monitorovanie účtovníctva spoločnosti za účelom vyhotovenia správy o stave koncernu.

Zodpovednosť audítora za previerku správy o stave koncernu

Naším cieľom je získať dostatočnú istotu v tom, či správa o stave spoločnosti celkovo sprostredkováva primeraný obraz o stave spoločnosti a či je vo všetkých podstatných náležitostiach v súlade s ročnou závierkou ako aj poznatkami zistenými počas previerky, či zodpovedá zákonným predpisom a primerane zobrazuje príležitosti a riziká budúceho vývoja, a udeliť výrok aj k správe o stave spoločnosti.

V rámci previerky sme preverili správu o stave spoločnosti v súlade s § 317 ods. 2 Obchodného zákonníka pri dodržiavaní zásad riadneho výkazníctva uvedených v Obchodnom zákonníku. V tejto súvislosti uvádzame nasledovné:

- Previerka správy o stave spoločnosti je súčasťou previerky ročnej závierky.
- Získavame poznatky o opatreniach (systémoch) relevantných pre previerku správy o stave spoločnosti s cieľom naplánovať kontrolné úkony, ktoré sú za uvedených okolností primerané, avšak nie s cieľom odovzdať výrok o účinnosti týchto opatrení (systémov).
- Vykonávame kontrolné úkony k údajom, ktoré štatutárni zástupcovia uviedli v správe o stave spoločnosti. Na základe primeraných a dostatočných kontrolných dôkazov pritom preverujeme domnienky stanovené štatutárnymi zástupcami ako aj posudzujeme vhodnosť týchto domnienok a vecne správne odvodenie údajov orientovaných do budúcnosti a vyplývajúcich z týchto domnienok. K údajom orientovaným do budúcnosti ani k domnienkam však neodovzdávame samostatný výrok. Existuje podstatné a nevyhnutné riziko, že sa budú budúce udalosti odchyľovať od údajov orientovaných do budúcnosti.
- K jednotlivým údajom v správe o stave spoločnosti neodovzdávame samostatný výrok, len výrok k správe ako celku.

Zodpovedná audítorka

Zodpovedná audítorka je Helge Olsson.

Frankfurt nad Mohanom dňa 22. februára 2017

PricewaterhouseCoopers
Aktiengesellschaft
audítorská spoločnosť

Clemens Koch
Audítor

Helge Olsson
Audítorka

Ďalšie informácie

› V tejto časti Vás informujeme o zložení Centrálného výboru a o mandátoch v zákonných dozorných radách a členstve v porovnateľných kontrolných grémiách pre členov predstavenstva, Dozornej rady a zamestnancov Commerzbank, v slovníčku o najdôležitejších pojmoch z finančnictva ako aj o štvrtročných výsledkoch podľa segmentov.

Centrálny výbor

Dr. Simone Bagel-Trah

Predsedníčka Dozornej rady
a výboru spoločníkov
Henkel AG & Co. KGaA
Düsseldorf

Dr. Olaf Berlien

Predseda predstavenstva
OSRAM LICHT AG
Mníchov

Dr. Werner Brandt

Bývalý člen predstavenstva pre oblasť financií
SAP AG
Frankfurt

Cathrina Claas-Mühlhäuser

Predsedníčka Dozornej rady
a podpredsedníčka výboru spoločníkov
CLAAS KGaA mbH
Harsewinkel

Georg Denoke

Mníchov

Dr. Holger Engelmann

Predseda predstavenstva
Webasto SE
Stockdorf

Ulrich Grillo

Predseda predstavenstva
Grillo-Werke AG
Duisburg

Dr. Margarete Haase

člen predstavenstva pre oblasť financií
Deutz AG
Kolín

Karl-Erivan W. Haub

Výkonný a osobne ručiaci spoločník
Tengelmann
Warenhandels-gesellschaft KG
Mülheim an der Ruhr

Uwe Lüders

Predseda predstavenstva
L. Possehl & Co. mbH
Lübeck

Dipl.-Kfm. Friedrich Lürßen

Výkonný spoločník
Fr. Lürssen Werft GmbH & Co. KG
Brémy

Prof. Hans Georg Näder

Výkonný spoločník
Otto Bock HealthCare GmbH

Duderstadt

Dr. Helmut Reitze
intendant vo výslužbe
Hessischer Rundfunk
Frankfurt nad Mohanom

Georg F. W. Schaeffler
Predseda predstavenstva
Schaeffler AG
Herzogenaurach

Petra Scharner-Wolff
členka predstavenstva pre oblasť financií
Otto (GmbH & Co KG)
Hamburg

Dr. Stefan Schmittmann
Grünwald

Dr. Ernst F. Schröder
Bielefeld

Dr. Jan Szomburg
Prezident
The Gdansk Institute for
Market Economics
Gdansk

Roland Vogel
člen predstavenstva
Hannover Rück SE
Hannover

Dr. Michael Werhahn
Člen Správnej rady
Wilh. Werhahn KG
Neuss

Dr. Wendelin Wiedeking
podnikateľ
Bietigheim-Bissingen

Frank Witter
člen predstavenstva
Volkswagen AG
Wolfsburg

Mandáty v dozorných radách a iných kontrolných grémiách

Členovia predstavenstva Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

a) členstvo v iných kontrolných grémiách tvorených zo zákona (v tuzemsku)

b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Martin Zielke

a) comdirect bank Aktiengesellschaft¹

Predseda

(do 12.5.2016)

Commerz Real AG¹

Predseda

(do 30.4.2016)

b) Commerz Real Investment-
gesellschaft mbH¹

Predseda

(do 30.4.2016)

Commerz Ventures GmbH¹

Predseda

(od 1.5.2016)

mBank S.A.¹

podpredseda

(do 15.12.2016)

Martin Blessing

(do 30.4.2016)

b) CommerzVentures GmbH¹

Predseda

mBank S.A.¹

Frank Annuscheit

a) BVV Versicherungsverein des

Bankgewerbes a.G.

podpredseda

comdirect bank Aktiengesellschaft¹

podpredseda

b) BVV Versorgungskasse
des Bankgewerbes e.V.

podpredseda

Commerz Services Holding GmbH¹

Predseda

b)

¹ Koncernový mandát

Markus Beumer

(do 31.10.2016)

- a) ABB AG
- b) DAW SE

Dr. Marcus Chromik

(od 1.1.2016)

- b) mBank S.A.¹

Stephan Engels

- a) Hypothekenbank Frankfurt AG¹
podpredseda
(do 23.5.2016)
- b) CommerzVentures GmbH¹
podpredseda

EIS Einlagensicherungsbank GmbH
(od 13.5.2016)

mBank S.A.¹
podpredseda

Michael Mandel

(od 23.5.2016)

- a) comdirect bank Aktiengesellschaft¹
Predseda
(od 12.5.2016)

Commerz Real AG¹
podpredseda

SCHUFA Holding AG
- b) Commerz Real Investment-
gesellschaft mbH¹
podpredseda

mBank S.A.¹

Michael Reuther

- a) RWE Power AG
(do 15.6.2016)
- b) EUREX Deutschland AöR

Frankfurter Wertpapierbörse AöR

Landwirtschaftliche Rentenbank AöR

Verlagsbeteiligungs- und
Verwaltungsgesellschaft mit
beschränkter Haftung

Členovia Dozornej rady Commerzbank Aktiengesellschaft

Údaje podľa § 285 bod 10 Obchodného zákonníka

a) členstvo v iných kontrolných grémiách tvorených zo zákona (v tuzemsku)

b) členstvo v porovnateľných tuzemských a zahraničných kontrolných grémiách

Klaus-Peter Müller

a) Fresenius Management SE

Fresenius SE & Co. KGaA

b) Parker Hannifin Corporation,

Cleveland

Uwe Tschäge

--

Hans-Hermann Altenschmidt

a) BVV Pensionsfonds des

Bankgewerbes AG

(do 23.6.2016)

BVV Versicherungsverein

des Bankgewerbes a.G.

(do 23.6.2016)

b) BVV Versorgungskasse

des Bankgewerbes e.V.

(do 23.6.2016)

Heike Anscheit

(od 1.1.2017)

--

Gunnar de Buhr

a) BVV Pensionsfonds des

Bankgewerbes AG

(od 24.6.2016)

BVV Versicherungsverein

des Bankgewerbes a.G.

(od 24.6.2016)

b) BVV Versorgungskasse

des Bankgewerbes e.V.

(od 24.6.2016)

Stefan Burghardt

--

Sabine U. Dietrich

--

Stefan Jennes

(od 1.2.2017)

--

Karl-Heinz Flöther

- a) Deutsche Börse AG,
Frankfurt nad Mohanom

Dr. Markus Kerber

- a) KfW-Bankengruppe
- b) Computershare Limited, Melbourne

Alexandra Krieger

- a) AbbVie Komplementär GmbH
Evonik Resource Efficiency GmbH

Oliver Leiberich

--

Dr. Stefan Lippe

- b) Acqupart Holding AG, Zug
podpredseda
AXA S.A., Paríž
Celsius Pro AG, Zürich
Predseda
Yes Europe AG, Lachen
Predseda

Beate Mensch

- a) Münchener Rückversicherungs- Gesellschaft Aktiengesellschaft,
Mnichov

Anja Mikus

--

Dr. Roger Müller

--

Dr. Helmut Perlet

- a) Allianz SE
Predseda
GEA GROUP AG
Predseda (od 20.4.2016)

Barbara Priester

(do 31.12.2016)

--

Mark Roach

--

Margit Schoffer

(do 31.1.2017)

--

Nicholas Teller

b) Air Berlin PLC & Co. Luftverkehrs-KG
(do 30.6.2016)

Dr. Gertrude Tumpel-Gugerell

b) Finanzmarkteteiligung Aktiengesellschaft des Bundes, Viedeň
Österreichische Bundesbahnen
Holding AG, Viedeň
OMV Aktiengesellschaft, Viedeň
Vienna Insurance Group AG, Viedeň

**Zamestnanci Commerzbank
Aktiengesellschaft**

Údaje podľa § 340a ods. 4 bod 1 Obchodného zákonníka

Andreas Böger

Düsseldorfer Hypothekenbank
Aktiengesellschaft
(od 1.1.2017)

Volker Ergler

Stadtwerke Viernheim GmbH

Gerold Fahr

Stadtwerke Ratingen GmbH
Predseda

Martin Fishedick

Borgers SE & Co. KGaA

Jörg van Geffen

Häfen und Güterverkehr Köln AG

Sven Gohlke

Bombardier Transportation GmbH

Andrea Habermann

Delta Direkt Lebensversicherung
Aktiengesellschaft München

Jochen H. Ihler

Hüttenwerke Krupp Mannesmann GmbH

Marcus König

Städtische Werke Nürnberg
Gesellschaft mit beschränkter Haftung
VAG Verkehrs-Aktiengesellschaft

Fredun Mazaheri

Düsseldorfer Hypothekenbank
Aktiengesellschaft
(do 31.12.2016)

Dr. Annette Messemer

K+S Aktiengesellschaft

Stefan Nodewald

SCHWÄLBCHEN MOLKEREI Jakob Berz Aktiengesellschaft

Dr. Bettina Orlopp

Commerz Real AG¹

Roman Schmidt

Commerz Real AG¹

Sabine Schmittroth

comdirect bank Aktiengesellschaft¹
Commerz Real AG¹

Dr. Jochen Sutor

Commerz Real AG¹

Rupert Winter

Klinikum Burgenlandkreis GmbH
podpredseda
(do 31.12.2016)

Benedikt Winzen

Wohnstätte Krefeld, Wohnungs-
Aktiengesellschaft

Slovník pojmov

Dodatočný kapitál Tier-1 Dodatočný kapitál Tier-1 („dodatočný jadrový kapitál“) pozostáva z hybridných kapitálových nástrojov, ktoré musia splniť isté požiadavky definované v CRR. Dodatočný kapitál Tier-1 predstavuje druhú najvyššiu kvalitu kapitálu podľa ustanovení dohľadu.

Asset-backed Securities (ABS) Cenné papiere, ktorých úrok a splácanie sú kryté príslušným súborom pohľadávok. Sú vydávané spravidla účelovou spoločnosťou v rámci zaknihovania.

Spätné testovanie Postup na sledovanie kvality modelov Value-at-Risk. V rámci tohto postupu sa porovnávajú straty za dlhšie obdobie s predpokladanou hornou hranicou strát.

Banková kniha V bankovej knihe sú zaevidované všetky bankové obchody, ktoré nie je možné priradiť k obchodnej knihe.

Benchmarková transakcia/emisia Emisia dlhopisu, ktorá sa považuje za smerodajnú. Od emisného objemu vo výške 500 mil. Eur sa označuje ako benchmarková obligácia, nakoľko táto spĺňa nevyhnutnú minimálnu veľkosť pre vloženie o indexu kapitálového trhu (benchmark).

Capital Requirements Regulations (CRR) / Capital Requirements Directive (CRD IV) Balík CRD-IV, ktorý pozostáva z nariadenia (CRR) a smernice (CRD), znamená vykonávanie pravidiel Bazilej 3 v rámci európskeho práva od 1. 1. 2014. Nariadenie CRR je jednotne a bezprostredne platné v Európskom hospodárskom priestore a obsahuje regulačné požiadavky pre úverové inštitúcie a spoločnosti obchodujúce s cennými papiermi na platobnú schopnosť, veľké úvery, zaknihovania, likviditu, zadĺženie (Leverage) a zverejňovanie údajov. Na konkretizáciu týchto predpisov slúžia tzv. technické štandardy, ktoré vypracovala Európska banková autorita (EBA) a ktoré vydá Európska komisia. Na rozdiel od CRR musí byť CRD IV členskými štátmi transponovaná do národného práva a obsahuje úpravy pre národné úrady dohľadu ako aj kvalitatívne predpisy piliere II o kontrole a hodnotení v rámci dohľadu ako aj požiadavky na kapitálové rezervy.

Collateralised Debt Obligations (CDOs) ABS zabezpečené súborom rôznych cenných papierov, najmä úverov a ostatných zaknihovaných dlhových titulov.

Commercial Mortgage-backed Securities (CMBS) ABS zabezpečené úvermi na firemné nehnuteľnosti.

Kapitál Core-Tier-I Kapitál Core-Tier-I („tvrdý jadrový kapitál“) definuje ručiace vlastné imanie. Tento kapitál pozostáva zo základného imania (upísaného imania a kapitálovej rezervy) a zadržaných ziskov (rezervy zo zisku). Kapitál je krátený o rôzne odpočítateľné položky.

Kvóta Core-Tier-I Kvóta Core-Tier-I je určená na základe úprav Bazilejského výboru a upravuje požiadavky na minimálnu kapitálovú vybavenosť bánk. Kvóta sa vypočítava ako podiel tvrdého jadrového kapitálu a rizikových aktív.

Corporate Governance Corporate Governance stanovuje smernice pre transparentné riadenie a monitorovanie spoločnosti. Odporúčania Kódexu Corporate Governance budujú transparentnosť a posilňujú dôveru v zodpovedné riadenie spoločnosti; slúžia najmä na ochranu akcionárov.

Credit Default Swap (CDS) CDS je úverový derivát, ktorý sa používa na prevod rizika výpadku z referenčného aktíva (napríklad cenného papiera alebo úveru). Za to uhradí prijímateľ zábezpeky poskytovateľovi prémie a pri vzniku dohodnutej úverovej udalosti kompenzáciu.

Credit Valuation Adjustments (CVA) riziko výpadku kontrahentov pri pozitívnych derivátnych položkách

Debit Valuation Adjustments (DVA) riziko výpadku Commerzbank pri negatívnych derivátnych položkách

Kvóta krytia (Coverage Ratio) Pomer súčtu rizikovej prevencie a zábezpek voči defaultnému objemu označuje kvótu krytia, vrátane zábezpek.

Defaultné portfólio Úverové portfólio z vypadnutých klasifikovaných úverov (ktoré vypadli podľa úpravy Bazilej II).

Deriváty sú finančné nástroje, ktorých ocenenie je odvodené od ceny základnej hodnoty (napríklad cenného papiera alebo úveru) alebo od trhových referenčných veličín (napríklad úrokovej sadzby alebo meny). Tieto nástroje ponúkajú okrem iného možnosti na zabezpečenie rizík.

Metóda Equity Metóda Equity predstavuje postup na ocenenie podielov, ktoré sú v koncernovej závierke vykázané ako pridružené spoločnosti alebo spoločné podniky. Pomerný ročný výsledok spoločnosti je vykázaný v koncernovom výkaze ziskov a strát ako výsledok bežnej činnosti spoločností ocenených podľa metódy Equity. Ocenenie sa vykonáva vo výške pomerného vlastného imania spoločnosti ocenej podľa metódy Equity.

Európska banková autorita (EBA) Európsku bankovú autoritu zriadila Európska únia ako súčasť Európskeho systému finančného dohľadu. Úlohy EBA zahŕňajú najmä vývoj technických regulačných a vykonávacích štandardov ako aj vydávanie smerníc a odporúčaní. Okrem toho EBA vyvíja európske regulačné a dohľadové štandardy, ktoré tvoria rámec pre príslušné národné úrady dohľadu.

Európsky stabilizačný mechanizmus (ESM) Medzinárodná finančná inštitúcia eurozóny so sídlom v Luxemburgu za účelom stabilizácie priestoru využívajúceho euro ako menu.

Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (European Securities and Markets Authority - ESMA) je nezávislý orgán EÚ, ktorého cieľom je zvyšovať stabilitu finančného systému v EÚ, a to prostredníctvom zabezpečovania integrity, transparentnosti, efektívnosti a spôsobu fungovania trhov s cennými papiermi a zintenzívňovaním ochrany investorov. Sídlo úradu je v Paríži.

Funding Valuation Adjustments (FVA) Zohľadnenie nákladov na refinancovanie alebo výnosov z refinancovania v aktuálnej časovej hodnote s ohľadom na nezabezpečené deriváty ako aj zabezpečené deriváty, ku ktorým existujú zábezpeky alebo ktoré nemôžu použiť zábezpeky na refinancovanie.

Future kontrakt je záväzný kontrakt, ktorý obe zmluvné strany zaväzuje dodať príp. prevziať istý počet alebo množstvo základnej hodnoty za stanovenú cenu v stanovený deň. Na rozdiel od opcie je future kontrakt silne štandardizovaný.

Celková riziková čiastka Na zistenie primeranosti vlastných prostriedkov sa regulačný kapitál porovnáva s celkovou rizikovou čiastkou. Celková riziková čiastka sa vypočítava ako súčet všetkých rizikových aktív (RWA) a 12,5-násobku požiadaviek na vlastné prostriedky pre riziká súvisiace s trhovými cenami, riziká hodnotenia úverov pri OTC derivátoch (CVA-Charge) a prevádzkové riziká banky.

Goodwill je rozdiel medzi kúpnou cenou a hodnotou za to získaného čistého majetku, ktorý zostane pri prevzatí podielu alebo podniku po vyčerpaní tichých rezerv (nemecký pojem: obchodná alebo firemná hodnota).

Obchodná kniha Položky v obchodnej knihe sú udržiavané za účelom ďalšieho predaja a dosiahnutia zisku a pozostávajú z finančných nástrojov, podielov a obchodovateľných pohľadávok. V obchodnej knihe sa vykazujú aj položky úzko súvisiace s položkami z obchodnej knihy, ktoré slúžia na zabezpečenie rizík v obchodnej knihe.

Hedžing predstavuje stratégiu, pri ktorej sa uzatvárajú zabezpečovacie obchody s cieľom zabezpečiť sa proti rizikám nepriaznivého vývoja cien (úroky, kurzy, suroviny).

Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP)

Proces, ktorý zabezpečuje, aby mali úverové inštitúcie dostatočný interný kapitál na pokrytie všetkých podstatných rizík.

International Financial Reporting Standards (IFRS)/International Accounting Standards (IAS) IFRS/IAS sú medzinárodné účtovné štandardy, ktoré vydal Accounting Standards Board (IASB). Cieľom ročných závierok podľa IFRS je poskytovanie medzinárodne porovnateľných a relevantných informácií o majetkovej, finančnej a výnosovej situácii spoločnosti pre investorov.

Úroveň dôvery Pravdepodobnosť, s akou potenciálna strata neprekročí hornú hranicu strát, ktorá je definovaná na základe Value at Risk.

Úverový derivát Finančný nástroj, ktorého hodnota závisí od príslušnej pohľadávky, napríklad od úveru alebo cenného papiera. Spravidla sa tieto kontrakty uzatvárajú OTC. Okrem iného sa využívajú na riadenie rizík. Najčastejšie využívaným úverovým derivátom je Credit Default Swap.

Latentné dane Latentné dane sú budúce dane príp. daňové úľavy, ktoré vyplývajú z dočasných rozdielov a z ešte nevyužitých daňových strát príp. daňových dobropisov. Dočasné rozdiely sú rôzne hodnoty ocenenia majetku a dlhov medzi zverejnenou obchodnou súvahou alebo súvahou IFRS a daňovou súvahou, ktoré budú vyrovnané v neskorších obchodných rokoch a z ktorých vyplývajú skutočné daňové dopady. Odpočítateľné dočasné rozdiely ako aj ešte nevyužitá daňová strata príp. daňové dobropisy vedú k latentným daňovým nárokom; naproti tomu vedú zdaňované dočasné rozdiely k latentným daňovým dlhom. Latentné daňové nároky / daňové dlhy musia byť vykázané v rámci skutočných daňových nárokov / dlhov.

Leverage Ratio Leverage Ratio („kvóta zadlženia“) sa používa na meranie pomeru regulačného jadrového kapitálu voči regulačne upravenej bilančnej sume a mimosúvahovým položkám. Ukazovateľ zavedený v

rámci pravidiel Bazilej 3 bude pravdepodobne od roku 2018 predstavovať minimálnu požiadavku piliera I, avšak musí byť už od nadobudnutia platnosti CRR hlásený úradu pre dohľad.

Liquidity Coverage Ratio (LCR) Vo forme LCR sa do Bazilejských pravidiel a ich vloženia do európskeho práva dopĺňa ukazovateľ štrukturálnej likvidity, ktorý má zabezpečiť refinancovanie strany aktív v súlade s lehotami. LCR bude pravdepodobne od roku 2018 platiť ako minimálna požiadavka orgánu pre dohľad.

Mark-to-Market Pod Mark-to-Market rozumieme ocenenie položiek za aktuálne kótované trhové ceny.

Udržateľnosť označuje dlhodobé hospodárenie orientované na hodnú súčasnosť a budúcnosť. Základnými cieľmi sú zodpovednosť za životné prostredie a vyrovnané sociálne vzťahy.

Net Stable Funding Ratio (NSFR) Vo forme NSFR sa do Bazilejských pravidiel a ich vloženia do európskeho práva dopĺňa ukazovateľ štrukturálnej likvidity, ktorý meria, či aktívnym položkám, ktoré sú menej zameniteľné a ktoré vyžadujú dlhodobé financovanie, zodpovedá primeraný počet príslušných dlhodobých nástrojov na refinancovanie. NSFR bude pravdepodobne od roku 2018 platiť ako minimálna požiadavka orgánu pre dohľad.

Netting Započítanie položiek, ktoré sú s ohľadom na čiastku alebo riziko protichodné.

Opcia je dohoda, ktorá zmluvnému partnerovi (kupujúcemu opcie) poskytuje jednostranné právo kúpiť alebo predat' isté množstvo tovarov alebo hodnôt za vopred dohodnutú cenu v rámci stanoveného obdobia.

OTC je skratka pre „Over the Counter“; t.j. mimoburzový obchod s finančnými nástrojmi.

Rating Štandardizované hodnotenie bonity / rizík spoločností, krajín alebo nimi vydaných dlhových titulov na základe štandardizovaných kvalitatívnych a kvantitatívnych kritérií. Výsledkom ratingového procesu je základ pre stanovenie pravdepodobnosti výpadku, ktorá sa používa na výpočet potreby vlastného imania pre úverové riziko. Ratingy stanovuje banka samotná (interné ratingy) alebo špecializované ratingové agentúry, ako napr. Standard & Poor's, Fitch alebo Moody's (externé ratingy).

Residential Mortgage-backed Securities (RMBS) ABS zabezpečené úvermi na súkromné nehnuteľnosti.

Reverse-Repo Dohoda o spätnom odkúpení cenných papierov z pohľadu kupujúceho.

Rizikové aktíva Úvery alebo pohľadávky, ktoré vydáva banka, majú odlišný rizikový profil. Rozhodujúcim faktorom pre rizikový profil je najmä rating dlžníka. Čím je rating lepší, o to nižšia je váha rizika. Rizikový profil musí byť zohľadnený pri stanovovaní rizikových aktív, ktoré sú podložené vlastnými prostriedkami. Za účelom výpočtu sa preto príslušná váha rizika obchodu vynásobí príslušnou pohľadávkou z tohto obchodu. Celková suma rizikových aktív vyplýva zo sumy jednotlivých rizikových aktív za všetky obchody.

SREP SREP (po anglicky: Supervisory Review and Evaluation Process) označuje proces kontroly a hodnotenia, ktorý vykonávajú úrady dohľadu. Tento proces má za cieľ kontrolu primeranosti stratégií, postupov a metód inštitúcií na zabezpečenia primeranej vybavenosti kapitálom a likviditou. Dohľad v Commerzbank vykonáva Európska centrálna banka. V rámci kontroly sa poskytuje zhrnutie všetkých zistení orgánov dohľadu za príslušný rok a zároveň sa tieto zistenia oznamujú banke za účelom odstránenia. Pre Commerzbank je príslušným orgánom dohľadu Európska centrálna banka.

Stresové testy Počas stresových testov sa analyzujú dopady krízových zmien na kapitálovom trhu na rizikové položky. V Commerzbank sa rozlišujú stresové testy podľa druhov rizík a integrované stresové testy presahujúce jednotlivé druhy testov. V rámci výkazu o schopnosti niesť riziká sa rozlišujú parametrické stresové testy (v zmysle analýz senzitivity) ako aj makroekonomické stresové testy (analýzy scenárov na základe makroekonomických prognóz). Pri analýzach scenárov sa posudzuje dopad makroekonomických rámcových podmienok na rizikové položky ako aj kapitálové zložky.

Swaps Swapy sú derivatívne finančné nástroje, pri ktorých je dohadovaná výmena platobných tokov (úrokov a/alebo čiastok) za isté obdobie. Pomocou úrokových swapov sa vymieňajú toky na úhradu úrokov (napríklad pevné za variabilné). Menové swapy ponúkajú okrem toho možnosť vylúčiť riziko výmenného kurzu na základe výmeny kapitálových čiastok.

Kapitál Tier-1 Kapitál Tier-1 („jadrový kapitál“) sa skladá z Common-Equity-Tier-1-Kapital („tvrdý jadrový kapitál“) a Additional-Tier-1-Kapital („dodatkový jadrový kapitál“).

Kvóta Tier-1 Kvóta Tier-1 („kvóta jadrového kapitálu“) sa vypočítava ako podiel jadrového kapitálu a rizikových aktív (RWA).

Kapitál Tier-2 Kapitál Tier-2 („doplnkový kapitál“) pozostáva z kapitálových nástrojov, napr. druhoradých záväzkov, ktoré musia spĺňať isté požiadavky definované v CRR.

Kvóta celkového kapitálu Kvóta celkového kapitálu sa vypočítava ako podiel jadrového kapitálu (Tier 1) a dodatočného kapitálu (Tier 2) a rizikových aktív (RWA).

Zaknihovanie V rámci zaknihovaní sa pohľadávky (napríklad úvery alebo lízingové pohľadávky) združujú v súbore a následne sa prevádzajú na kupujúceho (spravidla účelovú spoločnosť, SPV). Účelová spoločnosť sa refinancuje vydávaním cenných papierov (napr. ABS). Splácanie a úhrada úrokov z cenných papierov je viazaná priamo na výkonnosť príslušných pohľadávok, nie však na výkonnosť emitenta.

Volatilita Pod volatilitou sa rozumejú kurzové výkyvy cenného papiera príp. meny. Často sa vypočítavajú vo forme štandardnej odchýlky z kurzovej histórie na základe funkcie cenotvorby. Čím vyššia je volatilita, tým je držba investície rizikovejšia.

90 days past due (90dpd) Kritérium výpadku podľa podmienok Bazilej II. Záväzky, ktoré sú viac ako 90 dní po splatnosti (pri zohľadnení nevýznamných hraníc), musia byť podľa podmienok Bazilej II vykázané ako výpadok. V rámci Commerzbank sú zohľadňované v ratingovej triede 6.1.

Ďalšie definície pojmov nájdete v slovníku na internete na stránke www.commerzbank.de.

Údaje o zaťažení majetku

Nižšie uvedené zverejnenie údajov sa vykonáva podľa článku 100 v spojení s článkom 443 Capital Requirements Regulation (CRR) pri zohľadnení odporúčania Európskeho výboru pre systémové riziká o refinancovaní úverových inštitúcií (ESRB 2012/2). Podľa príslušných zásad Európskeho úradu pre bankový dohľad (GL/2014/03) sa majetok považuje za zaťažený, ak bol založený alebo sa stal predmetom dohody o zabezpečení zlepšenia bonity obchodu evidovaného v súvahe alebo obchodu neevidovaného v súvahe, z ktorého nie je možné príslušnú majetkovú hodnotu odpočítať. Založené majetkové hodnoty, ktoré podliehajú obmedzeniam pri schválení, ako napr. majetok, ktorý pred užívaním podlieha súhlasu tretích osôb alebo nahradeniu iným majetkom, sa považujú za zaťažené.

Skupina Commerzbank ponúka rôzne štandardizované ako aj špecifické finančné služby pre súkromných a firemných klientov ako aj verejných a inštitucionálnych klientov. Zaťaženie majetku banky je vyvolané nasledovnými podstatnými faktormi:

- doplnenie refinancovania úverových obchodov banky krytými dlhopismi (najmä záložnými listami) a zaknihovaniami,
- výpožičky cenných papierov a repo obchody na refinancovanie obchodov s cennými papiermi,
- derivátne obchody a s tým súvisiace poskytnutie zábezpek,
- zabezpečenie prostriedkov tretích osôb, ktoré poskytujú banky pre podporované aktíva (podporné obchody).

Obchody s OTC derivátmi sa uzatvárajú na základe medzinárodných štandardizovaných rámcových zmlúv, ako napr. ISDA Master Agreement, alebo nemeckej rámcovej zmluvy pre finančné termínové obchody. Zabezpečenie, ktoré je čiastočne predpísané na základe EU regulácie, a ktoré je časti realizované na základe žiadosti strán, je založené na bežných a bilaterálne dohodnutých zmlúv o zabezpečení. Tieto zmluvy zahŕňajú v oblasti derivátnych obchodov spravidla zabezpečenie príslušného záväzku zo súboru všetkých transakcií medzi stranami rámcovej zmluvy na základe prevodu zábezpek na príjemcu zábezpeky. Naproti tomu sa v rámci rámcových zmlúv o pôžičkách na cenné papiere ako aj obchodov s cennými papiermi neposkytuje dodatočné zabezpečenie, nakoľko zabezpečenie predstavuje neoddeliteľnú súčasť transakcie. Commerzbank ako príjemca zabezpečenia má pravidelne právo zhodnocovať tieto zábezpeky alebo ich ďalej založiť, ak pri ukončení transakcie vráti rovnocenné cenné papiere. Kryté dlhopisy Commerzbank spĺňajú okrem predpisov platných pre záložné listy vyššie požiadavky ratingových agentúr na vyššie zabezpečenie. Zabezpečenie pre kryté dlhopisy z programov, ktoré sú v procese likvidácie, bolo znížené na predpisy platné pre záložné listy a rovnako sa zverejňuje.

Nasledujúca tabuľka obsahuje informácie o zaťaženom a nezaťaženom majetku koncernu Commerzbank podľa CRR na základe mediánovej hodnoty predchádzajúcich štyroch štvrtkov obchodného roka 2016:

Mil. € Zaťažený majetok Nezaťažený majetok

	Účtovná hodnota	Príslušná časová hodnota	Účtovná hodnota	Príslušná časová hodnota
Aktíva	102 404		417 880	
Akcie a ostatné cenné papiere založené na vlastnom imaní	14 628	14 628	11 521	11 400
Dlhopisy a ostatné cenné papiere založené na úrokoch	14 926	14 991	71 300	68 079
Ostatný majetok				

Viac ako 50 % nezaťaženého ostatného majetku je možné nepriamo použiť rovnako na zabezpečenie. Medzi nezaťažiteľný majetok patria pohľadávky podložené cennými papiermi, deriváty bez collaterals alebo dohody o nettingu ako aj nefinančný majetok.

Získané zábezpeky príp. vydané vlastné dlhové tituly boli ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy zložené z nasledovných položiek:

31.12.2016 mil. €	Príslušná časová hodnota zaťažených získaných zábezpek príp. vydaných vlastných dlhových titulov	Príslušná časová hodnota zaťažených získaných zábezpek príp. vydaných vlastných dlhových titulov, ktoré prichádzajú do úvahy pre zaťaženie
Získané zábezpeky	57 423	31 370
Akcie a ostatné cenné papiere založené na vlastnom imaní	5 455	8 456
Dlhopisy a ostatné cenné papiere založené na úrokoch	51 968	22 363
Ostatné získané zábezpeky	–	551
Vydané vlastné dlhopisy, okrem vlastných krytých dlhopisov alebo cenných papierov podložených pohľadávkami	–	4 343

Závazky spojené so zaťaženým majetkom príp. zabezpečené záväzky sú ku dňu rozhodujúceho pre zostavenie súvahy v nasledovnej výške:

31.12.2016 mil. €	Krytie záväzkov, eventuálnych záväzkov alebo vypožičaných cenných papierov	Majetok, získané zábezpeky a iné vydané vlastné dlhové tituly ako zaťažené záložné listy a Asset-backed Securities
Účtovná hodnota vybraných záväzkov	102 639	128 158

Na základe mediánových hodnôt bola v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenané podstatné zníženie bilančnej sumy aj podstatné zníženie zaťaženia majetku. Vyššie uvedené údaje sa vzťahujú na konsolidované hodnoty koncernu Commerzbank. Všetky transakcie realizované v rámci koncernu tak nemajú dopad na údaje o zaťažení majetku.

Štvrťročné výsledky podľa segmentov

1. štvrťrok 2016 mil. €	Súkromní klienti a podnikateli	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	646	761	3	-79	1 331
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-23	-56	-70	1	-148
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	623	705	-67	-78	1 183
Provízy prebytok	486	345	0	-8	823
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	14	-9	-30	37	12
Výsledok finančnej činnosti	-2	29	-1	6	32
Priebežný výsledok spoločností ocenených at-Equity	38	11	-	-	49
Výsledok z ostatných činností	13	8	10	45	76
Výnosy pred rizikovou prevenciou	1 195	1 145	-18	1	2 323
Výnosy po rizikovej prevencii	1 172	1 089	-88	2	2 175
Správne náklady	895	809	31	158	1 893
Operatívny výsledok	277	280	-119	-156	282
Zníženie hodnoty goodwillu a ostatný nehnutelný majetok	-	-	-	-	-
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	-	-
Výsledok pred zdanením	277	280	-119	-156	282

2. štvrťrok 2016 mil. €	Súkromní klienti a podnikateli	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	599	1007	-49	-208	1 349
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-42	-72	-75	2	-187
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	557	935	-124	-206	1 162
Provízy prebytok	474	315	1	-7	783
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	13	-242	24	128	-77
Výsledok finančnej činnosti	124	1	-2	8	131
Priebežný výsledok spoločností ocenených at-Equity	12	2	-	-	14
Výsledok z ostatných činností	10	12	2	16	40
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>1 232</i>	<i>1 095</i>	<i>-24</i>	<i>-63</i>	<i>2 240</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>1 190</i>	<i>1 023</i>	<i>-99</i>	<i>-61</i>	<i>2 053</i>
Správne náklady	895	703	33	71	1 702
Operatívny výsledok	295	320	-132	-132	351
Zníženie hodnoty goodwillu a ostatný nehnutelný majetok	-	-	-	-	-
Náklady na reštrukturalizáciu	-	12	-	28	40
Výsledok pred zdanením	295	308	-132	-160	311

3. štvrt'rok 2016 mil. €	Súkromní klienti a podnikateli	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	613	598	60	-130	1 141
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-40	-87	-147	-1	-275
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	573	511	-87	-131	866
Provízny prebytok	491	295	1	-6	781
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	16	201	37	110	364
Výsledok finančnej činnosti	26	22	-2	48	94
Priebežný výsledok spoločností ocenených at-Equity	74	5	-	-	79
Výsledok z ostatných činností	-5	-	-24	7	-22
Výnosy pred rizikovou prevenciou	1 215	1 121	72	29	2 437
Výnosy po rizikovej prevencii	1 175	1 034	-75	28	2 162
Správne náklady	903	707	33	90	1 733
Operatívny výsledok	272	327	-108	-62	429
Zníženie hodnoty goodwillu a ostatný nehnutelný majetok	-	627	-	-	627
Náklady na reštrukturalizáciu	-	10	-	47	57
Výsledok pred zdanením	272	-310	-108	-109	-255

4. štvrt'rok 2016 mil. €	Súkromní klienti a podnikateli	Firemní klienti	Asset & Capital Recovery	Ostatné a konsolidácia	Koncern
Úrokový prebytok	621	459	273	-97	1 256
Riziková prevencia v úverových obchodoch	-14	30	-307	1	-290
Úrokový prebytok po rizikovej prevencii	607	489	-34	-96	966
Provízny prebytok	505	324	2	-6	825
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	7	260	-233	-13	21
Výsledok finančnej činnosti	-8	-6	146	-45	87
Priebežný výsledok spoločností ocenených at-Equity	7	1	-	-	8
Výsledok z ostatných činností	45	46	-5	116	202
<i>Výnosy pred rizikovou prevenciou</i>	<i>1 177</i>	<i>1 084</i>	<i>183</i>	<i>-45</i>	<i>2 399</i>
<i>Výnosy po rizikovej prevencii</i>	<i>1 163</i>	<i>1 114</i>	<i>-124</i>	<i>-44</i>	<i>2 109</i>
Správne náklady	928	754	31	59	1 772
Operatívny výsledok	235	360	-155	-103	337
Zníženie hodnoty goodwillu a ostatný nehnutelný majetok	-	-	-	-	-
Náklady na reštrukturalizáciu	-	-	-	32	32
Výsledok pred zdanením	235	360	-155	-135	305

Prehľad za päťročné obdobie

Výkaz ziskov a strát mil. €	2016	2015 ¹	2014	2013	2012
Úrokový prebytok	5 077	5 727	5 357	6 161	6 487
Riziková prevencia v úverových obchodoch	- 900	- 696	- 1 144	- 1 747	- 1 660
Provízy prebytok	3 212	3 430	3 260	3 206	3 249
Výsledok obchodnej činnosti a výsledok zo zabezpečovacích súvislostí	320	494	596	- 82	73
Výsledok finančnej činnosti	344	- 7	82	17	81
Priebežný výsledok spoločností ocenených at-Equity	150	82	44	60	46
Výsledok z ostatných činností	296	69	- 577	- 87	- 77
Správne náklady	7 100	7 157	6 929	6 797	7 029
Operatívny výsledok	1 399	1 942	689	731	1 170
Zníženie hodnoty goodwillu a ostatný nehnuteľný majetok	627	-	-	-	
Náklady na reštrukturalizáciu	129	114	61	493	43
Výsledok z predaja predajných skupín	-	-	-	-	-268
Výsledok pred zdanením	643	1 828	628	238	859
Dane z príjmov a výnosov	261	629	256	66	803
Výsledok koncernu pripočítateľný neovládajúcim podielom	103	115	106	91	103
Výsledok koncernu pripočítateľný akcionárom Commerzbank	279	1 084	266	81	- 47
Ukazovatele	2016	2015¹	2014	2013	2012
Výsledok na akciu (€)	0,22	0,9	0,23	0,09	- 0,48
Operatívny výnos vlastného imania ^{3,4} (%)	4,7	6,7	2,5	2,7	4
Výnos vlastného imania na výsledok koncernu ^{2,3,4} (%)	1,2	4,9	1	0,3	- 0,2
Nákladová kvóta v operatívnych obchodoch (%)	75,5	73,1	79,1	73,3	71,3
Súvaha	31.12.2016	31.12.2015¹	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Bilančná suma (v miliardách €)	480,5	532,7	558,3	550,8	636
Objem úverov (v miliardách €)	224,1	230,4	241,2	246,7	272,8
Vlastné imanie (v miliardách €)	29,6	30,1	27	27	26,3
Kapitálové kvóty	31.12.2016	31.12.2015¹	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Kvóta jadrového kapitálu (%)	13,9	13,8	11,7	13,5	13,1
Kvóta vlastného imania (%)	16,9	16,5	14,6	19,2	17,8
Ratingy⁵	31.12.2016	31.12.2015¹	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Moody's Investors Service, New York	A2/Baa1/P-1	Baa1/P-2	Baa1/P-2	Baa1/P-2	A3/P-2
S&P Global, New York	BBB+/BBB+/A-2	BBB+/A-2	BBB+/A-2	A-/A-2	A/A-1
Fitch Ratings, New York/Londýn	A-/BBB+/F2	BBB/F2	BBB/F2	A+/F1+	A+/F1+

¹ Úprava na základe predchádzajúceho roka.

² Ak sa pripočítavajú k akcionárom Commerzbank.

³ Prepočet na celý rok.

⁴ Základňu vlastného imania tvorí priemerný tvrdý jadrový kapitál (CET 1) pri plnom uplatnení pravidiel Bazilej 3.

⁵ Rating vkladov/rating emitentov/krátkodobé záväzky (ďalšie informácie sa nachádzajú na stránke www.commerzbank.de).

2012-2015 Rating dlhodobých a krátkodobých záväzkov.

Zoznam obrázkov a tabuliek

Obrázky	Strana		Strana
1 Vývoj akcie Commerzbank	15	5 Profil splatnosti koncernu	84
2 Štruktúra akcionárov	17	6 Organizácia riadenia rizík	94
3 Štruktúra refinancovania kapitálového trhu	60	7 Prehľad riadiacich nástrojov a úrovní	102
4 Funding kapitálového trhu v koncerne v roku	61	8 Hodnotiaca stupnica Commerzbank	103
Tabuľky	Strana		
1 Ukazovatele akcie Commerzbank	16	23 Rozdelenie defaultných tried	106
2 Penzijné nároky aktívnych členov predstavenstva	29	24 Prečerpania – koncern	106
3 Čiastky za splnenie celkových cieľov členov predstavenstva	30	25 Ukazovatele úverových rizík segmentu Súkromní klienti a podnikatelia	106
4 Odmeňovanie jednotlivých členov predstavenstva	31	26 Ukazovatele úverových rizík segmentu Súkromní klienti a podnikatelia	106
5 Odmeňovanie jednotlivých členov predstavenstva podľa Nemeckého kódexu Corporate Governance (DCGK)	33	27 Ukazovatele úverových rizík segmentu Súkromní klienti a podnikatelia	107
6 Odmeňovanie členov Dozornej rady	39	28 Defaultné portfólio segmentu Firemní klienti	107
7 Prehľad výsledkov koncernu Commerzbank	57	29 Ukazovatele úverových rizík segmentu Asset & Capital Recovery	107
8 Stručná súvaha koncernu Commerzbank	59	30 Riziková prevencia segmentu Asset & Capital Recovery	108
9 Ukazovatele – Súkromní klienti a podnikatelia	63	31 Defaultné portfólio segmentu Asset & Capital Recovery	108
10 Ukazovatele – Firemní klienti	69	32 Čiastkové portfólio Corporates podľa sektorov	109
11 Ukazovatele Asset & Capital Recovery	75	33 Portfólio FI podľa regiónov	109
12 Počet zamestnancov Commerzbank	79	34 Portfólio NBF1 podľa regiónov	110
13 Počet zamestnancov podľa segmentov – plné úväzky	79	35 Položky originátorov	110
14 Reálny hrubý domáci produkt 2016–2018	82	36 Portfólio Forbearance podľa segmentov	111
15 Výmenné kurzy 2016–2018	83	37 Portfólio Forbearance podľa regiónov	111
16 Schopnosť koncernu niesť riziká	98	38 VaR portfólia v celkovej knihe	113
17 Rizikové aktíva koncernu	98	39 VaR portfólia v obchodnej knihe	113
18 Ukazovatele úverových rizík koncernu	104	40 Príspevok VaR podľa druhov rizík v obchodnej knihe	113
19 Ratingové rozdelenie koncernového portfólia	104	41 Čistá likvidita v stresovom scenári	116
20 Koncernové portfólio podľa regiónov	105	42 Rezervy likvidity z vysoko likvidných aktív	117
21 Riziková prevencia – koncern	105	43 Rizikové aktíva a ekonomicky nevyhnutný kapitál OpRisk	119
22 Defaultné portfólio koncernu	105	44 Udalosti OpRisk	119

Vydavateľ

Commerzbank AG

Centrála
Kaiserplatz
Frankfurt nad Mohanom
www.commerzbank.de

Táto výročná správa je k dispozícii aj v anglickom jazyku. Obe jazykové verzie je možné získať na internete.

Fotografie

Commerzbank (strana 2) Alexandra
Lechner (strana 6)

Tlač a spracovanie

Kunst- und Werbedruck, Bad Oeynhausen

Nemecká verzia tejto výročnej správy je rozhodujúca a len táto nemecká verzia správy o stave koncernu a koncernovej závierky boli preverené audítormi.

Z dôvodu lepšej čitateľnosti sa neuvádzajú formulácie špecifické pre jednotlivé pohlavia (napríklad zamestnanec/zamestnankyňa). V zmysle rovnakého zaobchádzania platia všetky výroky pre obe pohlavia.

Vyhlásenie

Výhrada pri výrokových týkajúcich sa budúcnosti

Táto výročná správa obsahuje výroky o budúcom vývoji obchodov a výnosov Commerzbank, ktoré sú založené na súčasných plánoch, hodnoteniach a prognózach. Výroky zahŕňajú riziká a neistoty. Existuje totiž celý rad faktorov, ktoré ovplyvňujú našu obchodnú činnosť a ktoré sú z veľkej časti mimo sféry nášho vplyvu. Medzi tieto faktory patrí najmä vývoj konjunktúry, situácia na finančných trhoch a možné výpadky úverov. Skutočné výsledky a vývoj sa môžu výrazne odchyľovať od dnes definovaných predpokladov. Tieto platia preto len v momente zverejnenia. Nepreberáme zodpovednosť za aktualizáciu výrokov o budúcnosti na základe nových informácií alebo neočakávaných udalostí.

Táto výročná správa bola vyhotovená s neutrálnym dopadom na klímu. Emisie skleníkových plynov spôsobené papierom na tlač tejto výročnej správy Commerzbank kompenzovala investíciami do projektov na ochranu klímy. Ďalšie informácie na:
klimaneutrale.commerzbank.de

Významné koncernové spoločnosti a významné podiely

Tuzemsko

comdirect bank AG, Quickborn

Commerz Finanz GmbH, München

Commerz Real AG, Eschborn

Zahraničí

Commerzbank Brasil S.A. – Banco Múltiplo, São Paulo

Commerzbank (Eurasija) AO, Moskau

Commerzbank Finance & Covered Bond S.A., Luxemburg

Commerzbank Zrt., Budapest

Commerz Markets LLC, New York

mBank S.A., Warschau

Prevádzkové zahraničné zastúpenia

Amsterdam, Barcelona, Bratislava, Brunn (Office), Brüssel, Dubai, Hongkong, London, Luxemburg, Madrid, Mailand, New York, Ostrava (Office), Paris, Peking, Pilsen (Office), Prag, Schanghai, Singapur, Tianjin, Tokio, Wien, Zürich

Reprezentácie a oddelenia Financial Institutions

Abidjan, Addis Abeba, Almaty, Aschgabat, Bagdad, Baku, Bangkok, Beirut, Belgrad, Brüssel (Verbindungsbüro zur Europäischen Union), Buenos Aires, Bukarest, Caracas, Dhaka, Dubai (FI-Desk), Ho-Chi-Minh-Stadt, Hongkong (FI-Desk), Istanbul, Jakarta, Johannesburg, Kairo, Kiew, Kuala Lumpur, Lagos, Luanda, Mailand (FI-Desk), Melbourne, Minsk, Moskau, Mumbai, New York (FI-Desk), Nowosibirsk, Panama-Stadt, Peking (FI-Desk), São Paulo, Schanghai (FI-Desk), Seoul, Singapur (FI-Desk), Taipeh, Taschkent, Tiflis, Tokio (FI-Desk), Zagreb

Commerzbank vo svete

Prevádzkové zahraničné zastúpenia

23

Reprezentácie

34

Koncernové spoločnosti a významné podiely

6

Tuzemské pobočky v oblasti retailového bankovníctva

ca 1 000

Zahraničné pobočky

373

Zamestnanci na celom svete

49 941

Zamestnanci v zahraničí

12 395

Zamestnanci v Nemecku

37 546

Finančný kalendár 2017/2018

3. máj 2017	Valné zhromaždenie
9. máj 2017	Priebežná správa k 31. 3. 2017
7. august 2017	Priebežná správa k 30. 6. 2017
9. november 2017	Priebežná správa k 30. 9. 2017
Koniec marca 2018	Výročná správa 2017

Commerzbank AG

Centrála
Kaiserplatz
Frankfurt nad Mohanom
www.commerzbank.de

Korešpondenčná adresa:
60261 Frankfurt nad Mohanom
Tel. + 4969136 -20
info@commerzbank.com

Investor Relations
Tel. +49 69 136-21331
Fax +49 69 136-29492
ir@commerzbank.com